A HAPPY
NEW YEAR

THE

ZOROASTRIAN CALENDAR

FOR THE YEAR OF YEZDIJIRD 1291

10th September 1921 to 9th September 1922.

મુંબઇ
વર્તમાન
પ્રેસમાંથી
મળશે.

યઝદેજરદી
સને
૧૨૪૦ થી
નીકળે છે.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેંડર

યાને

પારસી પંચાંગ.

યઝદેજરદી ૧૨૯૧ નાં વરસનું

તારીખ ૧૦ મી સપટેમ્બર ૧૯૨૧ થી તે
તારીખ ૯ મી સપટેમ્બર ૧૯૨૨ સુધીનું.

આલુ રેહેચ વરસપર વરસો સદા, ભરો તેજ જે કરે નેક કામો અદા.

કીંમત રૂ. ૧.

WILKINSON'S (SINCE 1829 ESTABLISHED)

ESSENCE OF FLUID EXTRACT OF RED JAMAICA

Pronounced by the Highest Medical Authorities the most

SARSAPARILLA

WONDERFUL PURIFIER OF THE HUMAN BLOOD.

THE BEST SECURITY FOR HEALTH.

દવા.

गुजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गुजराती कॉपीराइट विभाग]

अनुक्रमांक ८५७३ वर्गांक

पुस्तकनुं नाम पारसी पंचांग

विषय

ાવે માટે દરેક
ાવી જોઇએ.

પડે છે તે સાફ
ક ચીજની સાફ
ચ્છ હોય છે તો
. તેઓનો ઉપાય
અને ચામડીના
ડથી ચમતકારીક
કથી ઉતમ તખી-
લકીનસનનો

પરાલા લવાયા કાઇબી માંદગીનુ જોર આવતું અટકાવે છે એવી ખાતરી આપવામાં આવે છે.

જ્યારેબી જરા નબલાઇ જેવું માલમ પડે કે વીલકીનશનનો સારસાપરેલા લેવો કે જે પીક-મી-અપ ના જેવો સ્વાદીસ્ટ છે.

જ્યારેબી બેખાર, જુની તાવ અને મેલેરીયા ફીવરની અસર જણાય ત્યારે વીલકીનસનનો એરોમેટીક ટીંકચર ઓફ કવીનોડાઇન લીધાથી ઘણો ફાયદો થાયછે. વળી સાધારણ તાવ, રોજીઓ તાવ અથવા આંતરીઓ અને કોઇબી જાતના મેલેરીયા તાવની ઉપર કવીનાઇન કરતાં એ કવીનોડાઇન લીધાથી તેનો તરતજ અટકાવ અને ફાયદો કરે છે એમ પ્રખ્યાત ડાકટરોના અનુભવપરથી સાબેત થયલું છે.

અગત્યનુ.

"અમો એના વીશે જેટલું ઉચું મત આપ્યે એટલું થોડું છે."—લેનસેટ.

"તમારા લાલ જેમેકા સારસાપેરીલાની અમે ભલામણ કરીએ છે"—મેડીકલ રીવ્યુ.

ચેતવણી—નુકસાન કરનારા, નજીવા નકલ કરેલા ખોટા સારસાપેરીલાથી સાવધ રેહેજો.

વીલકીનસનના સારસાપેરીલા ઘણીજ ખાતરીપુરવક રીતે બનાવવામાં આવે છે તે માટે સરવેથી સરસ સરટીફીકેટો મેલવી છે.

સઘલા દવા વેચનારા તથા જથાબંધ વેચનારાઓ પાસેથી નાની, મધ્યમ, ને મોટી સીસીઓમાં મલશે.

જાહેર ખબર.

પરફ્યુમો જીવાના ચેતન-શકતી અને જોશ જેમ લાવનારા અને તાઝગી બક્ષનાર ગુણોના સબબે બહુ અગત્યનાં છે એમ આજકાલ સ્વીકારવામાં આવે છે. આ પરફ્યુમો નાપસંદ બદબોને ઢાંકી નાંખે છે એટલુંજ નહીં પણ તેનો સદાબરો નાશ કરે છે તેથી સુખાકારીની નજરે જોતાં તેઓની કીમતની બેહદ મોટી આંકણી થઇ શકે નહીં. અમારાં હાઇ કલાસ પરફ્યુમો જુદાં જુદાં પરફ્યુમોની મેળવણી કરવાના હુનરના અતી સંભાળભરેલા લગભગ ૨૫ વરસના અભ્યાસનું પરીણામ છે.

હાઇ કલાસ પરફ્યુમો

બોકુલ રોયલ, દીલખુશ રોયલ, રોઝ રોયલ, મસક રોયલ, ચંદન રોયલ, ઈંડીયન બેલા, ઈંડીયન રોઝ, ઈંડીયન ખુશ, ઈંડીયન પોટસ.

શીયલ પરફ્યુમો

અમરાજીતા, કુંડા કુસમ, ત્રીયલ રોઝ, જુઠીકા, ગંધરજ, શેફાલીક.

સટેનડરડ પરફ્યુમો

દીલખુશ, ચમેલી, મોતયા, બોકુલ, ખસખસ, વાયોલેટ, મીસર કુસમ, વીકટોરીયા બોકે, ખુસોસ રોઝ.

અતરાઇન અથવા ફુલોનું અતર

ગોલ્ડપલેટેડ સ્કરૂકેસોમાં—રોઝ, જાસમીન, લીલી, વાયોલેટ, અપરાજીતા, કુંડકુસમ.

કારડ બોરડના દાબડામાં—બેલા, પરશીયન રોઝ, ખસ, બોકુલ, લીલાક, હેના.

બાજાં ભેટ કરવા લાયકનાં પરફ્યુમો

મસક લવંડર, લવનડર વોટર, ઓ-ડી-કોલોં (કોલનવોટર), એમબાર લવંડર, હેર ઓઇલ (જાસમીન), રોઝ, વાયોલેટ, રોઝ વોટર, રોઝ પોમેટમ, સુલેરીયર પોમેટમ, મીલ્ક ઓફ રોઝીઝ, બે કુલ પોમેટમ, રોઝ તુથ પાઉડર (દાંતનું મંજન), કારબોલીક તુથ પાઉડરાં તેમબયુલાઇન, તોઇલેટ પાઉડર જથાબંધ માલ માટે ભાવો અને નમુનાઓ માટે મુંબઇ ઇલાકામ, પ્રસાર કરનાર મી૦ પી. રેને કલીયાનજી હંસરાજ બીલડીંગ, કોલભાટ ગલી, મુંબઇનાં સરનામે લખો.

સટોકમાં રાખનારાઓ

શ્રી કીશણા સટોરસ કંપની લીમીટેડ, ૨૩૧, હોરનબી રોડ, કોટ; ગુજરાત સટોરસ, ૧૯૨ ગીરગામ બેંક રોડ, મુંબઇ નાં૦ ૪; અસોકા સવદેશી સટોરસ, લીમીટેડ, પ્રીનસેસ સ્ટ્રીટ, મુંબઇ; સંધાવી સટોરસ, લેહેરી બીલ્ડીંગ, સેંડહરસટ રોડ, મુંબઇ; બોંબે સવદેશી કોઓપરેટીવ સટોરસ કંપની લીમીટેડ, ટાઇમસ બીલ્ડીંગ, મુંબઇ.

H. BOSE,
Manufacturing
Perfumer.

Bow Bazaar Street,
Calcutta.
Telegraphic Address
"Delkhosh" Calcutta

જરથોસ્તીઓની ફરજ.

સુખડ ખરીદવામાં ખબરદાર રહો તો ધરમનાં નામ હેઠળ પઈસા ખરચેલા કામનાંજ શું?—માટે એવા ખાતરી ભરયાં ઠેકાણેથી ખરીદો કે તમારા ખરચેલા પઈસા કારગત લાગે.

કાવસજી જામાસજી અરજાણી

ની ધોબીતળાવ નં૦ ૯૫, નવા આતશબેહરામ સામે આવેલી દુકાન જ્યાં આવવાની તકલીફ લેશો તો—

ખાતરી પુરવક મલબારીજ સુખડ,

માચી, પેરીઆં, શલી, ગાંઠ, તાછો, લોબાન અગર, ને માહાવરથી અગરના આંગલીયાં, નવસારીની કસ્તીઓ, નારાં, નાની મોટી અવસ્તા, વીગેરે, વીગેરે મલશે.   ટે૦ નં૦ **૫૪૯૨.**

D. C. OOMRIGAR & CO.

WINE & PROVISION MERCHANTS.

ધનજીભાઇ કાવસજી ઉમરીગરની કાં૦

વાઇન અને પ્રોવીઝન મરચંટસ.

ના૦ ૧૦-૧૨-૧૪, અબદુલ રેહેમાન સ્ત્રીટ—કરાફરડ મારકીટની સામે. અંગ્રેજી—દારૂકામ છુટક તથા જથાબંધ તથા ખોરાકી કામ કીફાયતથી વેચવામાં આવે છે.

સરવે ખાશોઆમને તથા બહારગામના તથા અતરેના વેપારીઓને નમનતાઇથી જાહેર કરવામાં આવેછે કે, નીચે લખેલો માલ હમારે ત્યાંથી મંગાવીઆથી તાબરતોબ મલશે. દેશાવરવાળા સાહેબો રોકડા અવેજથી મંગાવશે તો કીફાયતથી મોકલી આપવામાં આવશે.

ઉપલે ઠેકાણે સરવે જાતનો ઉંચો દારૂકામ જેવો કે બ્રાંડી, જીન, ઓલતામ, વીસકી, જીનજર વાઇન, જમેકા રમ, પોરટ વાઈન, શેરી વાઇન, ચમપીન, લીકર હોક, કલારેત, મોજલ તથા કારલતન વીસકી ૧૧) વરસનો જુનો તથા એનતીક વેરી વીસકી તથા દરેક જાતનો દાર કીફાયત ભાવે આપવામાં આવશે અને લીપતન કંપનીના જામસ તથા સરવે પ્રોવીઝન મલશે. વલી સ્પીરીટ ઓફ વાઇન રેકતીફાઇડ ૬૮) ડીગરી ઓવર પુરૂફનો તથા મેથીલેટેડ સ્પીરીટ પણ મલશે.

સરવે ઉંચા મેકરની ખોરાકી તથા હેમ, બેકન, ચીઝ તથા પરફયુમરી પેટંટ મેડીસીન વીગેરે તથા સીપટનની સરવે જાતની માછે, કાહી કીફાયતથી મલશે.

જાહેર ખબરો

ટુંક વખતમાં

જરથોસ્તી કોમમાં

જગજાહેર થયલી

મલબારીજ સુખડની દુકાન

ફેરેદુન અને બરજોર,

આતશબેહેરામોની સાંમે

ધોબીતલાવ—મુંબઈ.

આ ઉપરાંત હમારી દુકાને નવસારીની કસ્તીઓ, નારાં,
નાહાની મોટી અવસ્તા, ચાંદીના વાસણો, ચાહે,
વીગેરે વીગેરે મલશે.

લીલા મેવાથી ઝુમાઇ પડતાં ઝાડો ખુશબોદાર ફુલોથી લચી પડતા દરખતો.

સોરાબજી ઇરાની ૩૦ વરસના અનુભવી ફલોરીસ્ટ.

રાજા રજવાડા, અમીર ઉમરાવો તથા એકઝીબીશનોમાંથી સંખ્યાબંધ સરટીફીકેટો
તથા માનચાંદ પામેલા બાગબાન પાંચ વરસો સુધી નામદાર નીઝામના બગીચાઓમાં
કામ કરવા પછી એકવાર ફરી પોતાનાં અસલ મેહેરબાન ઘરાકો તથા
જાહેર પ્રજાની સેવા કરવામાં હાજર થાય છે.

ઇરાની અને અંગ્રેજી બાગબાનીની તારીફ લાયક હુનરમંદી માટે ફેબરવારી ૧૯૦૬ ના પ્રદરશનમાં ચાર, તથા ૧૯૦૭ માં આઠ ઇનામો મલ્યાં છે અને તારીફ થઇ છે.

સુકાઈ ગયલા વેરાન, તથા તદ્દન નવા બગીચાઓને તાઝોતર–લીલોતરીથી ભરપુર–અને ફુલ ફલોથી ખેંચાણકારક બનાવી આપવાનું માથે લઈએ છીએ.

કેટલાક મોટા હીંદી રાજવંશીઓનાં તથા સદગ્રહસ્થોનાં બગીચાઓ અમારી જાતી દેખરેખ હેઠલ તઇયાર થાય છે, જે માટેની ઉંચી સરટીફીકેટો મોજુદ છે. ફુલ ફળના ઝાડોને લગતી સમજણ હમેશાં ખરેખરી ને સેહેલાઇથી સમજ પડે તેમ જણાવવામાં આવશે.

જાત જાતની આંબાની કલમો, મોશંબી, સંતરા, પપેનસ, ચીકુ, લાચી, ગોલાબી ને સફેદ જાંબુર, સપરચંદ નાસપતી, પીચ, શેતુર મીથી, દાદમ, નારંગી, માલુંગા, ખાટા લીંબુ, આરંજ ને મીથી કમરખની કલમો, ગામથી મલબારી ને શીંગાપુરી નાળીએરી, (Lili put) સોપારી, બદામ, આલુ, દરાખ, અખરોડ, જાયફળ, હીંગ, તજ, લવંગ, પેર, શીતાફળ ને રામ ને માયફળ, વગેરે સરવે જાતનાં ફળ, ઝાડો, રંગરંગના સ્ટેનડરડ ગોલાબો, મેગનોલીઆ સફેદ ને પીલા, બત મોગરા, ગારડેનીઆ સાએલી, ચંપેલી, જાઇજુઈ, ઇપોલીઆ હોરસી, ફોલીઆ ફીરીપરસ, ચાંપા ને સરવે જાતનાં ફુલ ઝાડો ને સરસ (rare) પામસ, ડરેશીનાં કરોટનસ, મેડનહેર, ને સોનેરી રૂપેરી ફરનસ, એ વતરોગે બીજા તરેહવાર રોપાઓ ને જુદા જુદા રંગની દબલ સેવંતીઓ ને વેલાઓ તથા રસતા સાઇડના ઝાડો અતી કીફાયતે પુરા પાડીએ છીએ. બાહારગામના આરડરપર તરત ધીયાન આપવામાં આવશે.

તાજા ફુલના તુરા–હાર–બાસકીટ–બટનસ, ફુલપાનનું ડેકોરેશન વરદી પ્રમાણે મનપસંદ કારીગરીથી અંગ્રેજી ધપપર બનાવી આપવામાં આવશે.

યુરોપીયનો સારૂ લગન વગેરે માટે શાવર વગેરે તુરાઓ ને બટનો અને મરણ સારૂં સુધ સફેદ રીથસ ને કરોસીસ પણ બનાવીએ છીએ.

તબ અને કુદામાંના ઝાડો લગન મેલાવડા વગેરે તાંકના સારૂ ભાડે આપવામાં આવશે.

કલેર રોડ ભાયખલાના બાગમાં હમેશાં મનપસંદ ફુલ ને ફલના ઝાડના કુંડાનો જથો રહે છે.

સોરાબજી અ૦ મે૦ ઇરાની—ફલોરીસ્ટ.

૯૦ કલેરરોડ, એડેલફી ચેમબરસ,

રોજસ કં, સોદા ફેકટરી તથા કોનવેંટ સ્કુલ પાસે, ભાયખલા,

મુંબઇ.

JAMES SMITH & PARTNERS LIMITED

(SUCCESSORS TO JAMES SMITH)

Import & Export Merchants, & Commission Agents.

ESTABLISHED 1890.

CAMOMILE STREET CHAMBERS,

LONDON, E. C. 3.

CODES USED	BANKERS (LONDON)	TELEGRAPHIC ADDRESS
Al. ABC 5th Edn	Royal Bank of Scotland	Maximum, London.

Agencies: Katrak & Co., Karachi; K. H. Katrak & Sons, Bombay.

Are prepared to undertake agencies of Indian firms for purchase and shipment of all classes of goods, British and Continental, on the most favorable terms. **Specialities:** - Fancy goods of all kinds, Drapery, Oilmen's Stores, Crockery, Glassware, Hardware of all kinds, Perambulators, Cycles, Motor Cycles, Motor Cars, Cycle & Motor Accessories, Best English Ether and other goods used in Ice and Soda Water manufacture.

Sole Export Agents for the celebrated MARATHON CYCLES absolutely the cheapest and most reliabbe machines on the Market. All kinds of Indian Produce received and realised to best advantage.

Correspondence Invited. Terms on Application.

જેમસ સમીથ એંડ પાટનરસ લીમીટેડ.

(સકસેસરસ તુ જેમસ સ્મીથ)

૧૮૯૦ માં સ્થાપાયલી

કેમોમાઈલ સ્ત્રીટ ચેમબર્સ, **લંડન** ઈ. સી.

ઇમ્પોરટ અને એકસપોરટના વેપારીઓ અને કમીશન એજંટો.

કોડ બુક.	બેંકરો.	ટેલીગ્રાફ એડરેસ.
એએલ. એબીસી ૫ મી આવૃતિ.	રોયલ બેંક ઓફ સ્કોટલેંડ (લંડન)	મેકસીમમ, લંડન.

એજનસીઓ—કાતરકની કું૦—**કરાંચી;** કે. એચ કાતરક એન્ડ સન્સ—**મુંબઇ.**

બ્રીટીશ અને કોન્ટીનેંટલના દેશોના દરેક જાતના માલની ખરીદી તથા માલ ચઢાવવાની હીંદુસ્તાનની પેઢીઓની ઘણીજ ફાયદાકારક રીતે એજનસી લેવાને તઇયાર છે ખાસ બાબતો:—દરેક જાતનો ફેનસી માલ, કપડાં, ઓઇલમેન સ્ટોર, કોકરી કાચનો સામાન, દરેક જાતનું ચીનાઇ કામ, બાબાગાડી, સાઇકલ, મોટર, સાઇકલ, મોટર ગાડી, સાઇકલ અને મોટરને લગતો સામાન, આઈસ અને સોડાવાટર બનાવવાને વપરાતો ઉત્તમ ઈંગલીસ ઇથર અને બીજો માલ વીગેરે.

પ્રખ્યાત મેરેથોન સાઇકલ જે બજારમાં સઉથી સસતી અને ખાતરીવાળી છે તેના એકસપોરટનાં એકલાજ એજંટો છઇએ.

હીંદુસ્તાનનો દરેક જાતનો માલ લઇ તેના સઉથી સરસ ભાવો ઉપજાવી આપવામાં આવે છે. **સરતની વીગતો મંગાવવાથી મોકલવામાં આવશે તેમજ પત્રવહેવાર ચલાવવાથી ખોલાસો મલશે.**

CASE HARDENING COMPOUNDS.

FOR CASE HARDENING

YOU CANNOT DO BETTER THAN USE

DURVITE

WHETHER FOR THE MUFFLE FURNACE, OPEN HEARTH, OR FORGE.

FOR CASE HARDENING IN THE MUFFLE FURNACE YOU CANNOT DO BETTER THAN USE SPECIAL No. 1 DURVITE.

FOR CASE HARDENING IN THE OPEN FIRE OR FORGE THERE IS NOTHING SO GOOD AS ALTA REPID DURVITE.

IF YOU HAVE CASE HARDENING TROUBLES

TRY "DURVITE."

AS SUPPLIED TO MINISTRY OF MUNITIONS OF WAR, AIR BOARD, BRITISH & FOREIGN GOVERNMENTS.

SOLE MANUFACTURERS:—**DURVITE (1909) Ltd.**

SEND FOR ILLUSTRATED BOOKLET TO

SOLE AGENTS FOR INDIA, BURMA & CEYLON.

JAMES SMITH & PARTNERS LTD.

CAMOMILE STREET CHAMBERS,

LONDON-ENGLAND.

OR

KATRAK & Co., KATRAK BUILDINGS, **KARACHI;**

K. H. KATRAK & SON, TIMES BUILDING, **BOMBAY.**

જાહેર ખબરો.

TARAPORVALA & BHAROOCHA,

(M. S. A.'S &c., LONDON.)

Architects, Engineers and Fire Insurance Surveyors and Adjusters,

MUNICIPAL LICENSED SURVEYORS.

PETIT BUILDING,

7-10 Elphinstone Circle, Fort,

BOMBAY.

તારાપોરવાલા અને ભરૂચા,

એમ. એસ. એ. ઈત્યાદી (લંડન.)

આરકીટેકટસ, ઇનજીનીઅરસ, અને આગના

વીમાના સરવેઅરસ તથા એડજસટરસ,

મ્યુનીસીપલ લાઇસનસ્ડ સરવેઅરસ.

પીટીટ બીલડીંગ,

૭-૧૦ એલફીનસટન સરકલ, કોટ,

મુંબઇ.

HOLLOWAYS PILLS & OINTMENT

નીચલી દવાઓ સોના જેવી કીમતી છે

હોલોવેની ગોળી તથા મલમ.

આ સર્વ ઉપયોગી દવાઓ

હીંદુસ્થાનના દરેક રહીશોએ પોતાના ઘરમાં સાચવી રાખવી જોઈએ.

હોલોવેની ગોળીઓ

લોહીને સ્વચ્છ કરે છે, શરીરની નબળાઈ દુર કરી કઉવત આપે છે અને **લીવર તથા મળ ઉપર** ધીમેથી પણ અસરકારક રીતે ગુણ કરે છે. એ ગોળી લીધાથી ખોરાક ખાવાની રૂચી થાય છે તેમજ લોહી શરીરમાં સારી રીતે ફરે છે અને આખા શરીરને તાકાત તથા જોર આપે છે. નબળાઇને લીધે માથાનો દુખાવો, શરીરનું ધ્રુજવું અને બીજી સાધારણ નબળાઇ **આ પ્રખ્યાત ગોળી** સેવાથી તદન જતી રહે છે. વળી સ્ત્રીઓના **તમામ દરદો** જેવા કે ચામડીના ડાઘો, ફોડકી, ગુમડાં વીગેરે સરવે ફરીયાદો—બીજી કોઇબી ઘરઘતુ દવાઓ કરતાં આ ગોળી ઘણી સરસ રીતે નાબુદ કરી નાખે છે અને એના જેવી બીજી અકસીર દવા કોઇ નથી.

હોલોવેનો મલમ

આખી દુનીયામાં સરવે ઠેકાણે પ્રખ્યાતી પામેલો છે. દરેક જાતના ગુમડાં, ચાંદાં અને જખમ બીજા કોઈ મલમ કરતાં આ મલમ ઘણી સારી રીતે રૂઝવી નાખે છે. અદભુત રીતે શરીરની અંદર પેસી **ગળાંના અને છાતીના તમામ દરદો તેમજ** ઉધરસ, હાંફણ, દમ વીગેરે નાબુદ કરે છે, ગળાંનો કાકડો સાફ કરે છે અને છાતીના અંદરના ગુમડાં તથા રગોનું ફુલવું એ સરવેને બેસાડી દઇ સાજા કરી નાખે છે. વળી સંધીવા તથા સાંધાનું ઝલાઇ જવાથી થતી અતિ પીડા નાબુદ કરી દે છે.

ગોળી અને મલમ

નં૦ ૧૧૩, સાઉથ વરક સ્ટ્રીટ, લંડન ખાતે બનાવવામાં આવે છે.

દરેક સુધરેલા શહેરમાં દવા વેચનારની દુકાનેથી ઉપલી દવાઓ મળશે.

દવા વાપરવાની સુચના દરેક ભાષામાં છાપેલી દવાની સાથે મલશે.

ખરીદદારોએ શીશી અને દબી ઉપરના લેબલ તપાસીને લેવા કે તે ઉપર **૧૧૩, સાઉથ વર્ક સ્ટ્રીટ (છેલ્લું ૨૪૩-સ્ટ્રેન્ડ) લંડન** એ પ્રમાણે ઠેકાણું લખેલું નહી હોય તો તે બીજી જાતની છે એમ સમજવું.

સ્ત્રીઓને શક્તી આપનારી દવા.

એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીઓ.

આ દવા સ્ત્રીઓને લાગુ પડતાં સરવે દરદોને દફે કરવાની અદભુત શક્તી ધરાવે છે. પેડુ અને તેના તમામ અવયવો ઉપર તે લેવાથી પુશકલ શકતી આપે છે તેથી સ્ત્રીઓને એ દવા ઘણા રોગો ઉપર જેવી તે રોગ **ડીસમેનોરેયા, મેનરેયા, લુકોરીયા, એમેનોરીયા,** કે બીજી સ્ત્રીઓને લગતું કોઇબી દરદ હોય તે માટે ઘણીજ ઉપયોગી માલમ પડી છે.

જોબનનાં વેશમાં આવતી છોકરીઓ તેમજ ગરભવંતી સ્ત્રીઓને તેઓનું ગયલું બળ અને કમી થનું તાકતપણું આ દવા લેવાથી જલદીથી પાછું આવે છે.

એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીઓ—તમામ મળમુત્રના બાંધાને મજબુત કરે છે તેથી ગરભ અધુરે જતો અટકે છે. જે સ્ત્રીઓ કમરના દુખાવાથી અથવા એવા બીજા દરદથી પીડાતી હોય અથવા સાંધાના સોજાની ફરીયાદ કરતી હોય તો તેઓને એ દવા જરૂર આપવી જોઇએ. આ દવા મુખ્ય કરી સ્ત્રીઓને લાગુ પડતાં દરદો સાજા કરવા માટે જાણીતી છે તેથી ઘણાખરા તબીબો તેની ભલામણ કરે છે.

જે કુવારીકાઓ ૧૧ વરસથી ૧૮ વરસની હોય કે જે વખતમાં તેઓ કુવારીકા અવસ્થામાંથી સ્ત્રીની અવસ્થામાં જાય છે તેઓને **એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીઓ** ખાસ ઉપયોગી છે કારણકે એ વાપરવાથી સ્ત્રીને પુશકળ તાકાત તથા શકતી આપે છે.

દવા લેવાની રીત—ખોરાક ખાવાની અને બીછાને જવાના વખત વચ્ચે એક ચમચો દીવસમાં ત્રણ વખત લેવી.

નર્વ તોનીક.

નર્વસનેસ, ઉંઘ નહી આવતી હોય તો તે માટે, આંકણી, અને આળસાઇ તથા નબળાઇ માટે સીલેરીના જે શકતી આપનારી દવા છે તે ખાવા પછી અને સુવા જવા પહેલાં દીવસમાં ત્રણ વખત એક ચમચામાં લેવી તેમજ દારૂના વ્યશનમાં પડેલાઓએ આરામ કરવા માટે આ દવા એક મજબુત ઉપાય છે.

નર્વસ સીસ્તમ માટે આ એક ઉત્તમ શકતી આપનારી દવા તરીકે સીલેરીના લગભગ ૪૦ વરસથી જાણીતી થયલી છે.

કેમીસ્ટો, ડ્રગીસ્ટો, અને ઇંડીઆમાં દવા વેચનારાઓ
એલટ્રીસ કોર્ડીયલ રીઓ અને સીલેરીના મોટા જથામાં રાખે છે.

આ દવાઓ ઘણીજ ઉપયોગી માલમ પડવાથી તેની નકલો ઘણી થઇ છે અને આ કંપનીએજ બનાવેલી ખરી દવા છે એમ દવાની શીશી ઉપર **રીઓ કેમીકલ કંપનીના** નામની લેબલ લગાડેલી છે તે જોઇ તેની પ્રથમ ખાત્રી કરી લેવી.

નમુનો અને એ સંબંધી જોઇતી વધુ વીગત માટે નીચે જણાવેલી કંપનીને લખો.

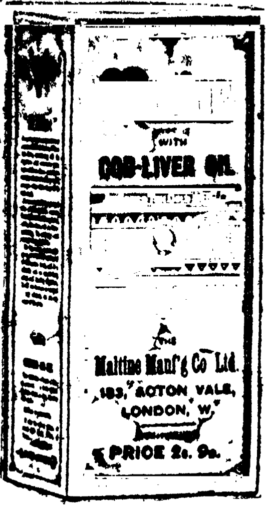
રીઓ કેમીકલ કંપની,

૭૯, બેરો સ્ટ્રીટ, ન્યુ યોર્ક સીટી-યુ. એસ. એ.

Rio Chemical Co.,

79, Barrow St., New York city, U. S. A.

"MALTINE" WITH COD LIVER OIL.

The healing and special dietetic values of cod liver oil are too well known to need recapitulation. Suffice it to say that it has a peculiar and effectual action on nutrition and is particularly valuable in consumption and other wasting conditions of the body.

There are, however, many objections to plain cod liver oil. It is very indigestible, and its characteristic odour and flavour render it unpalatable to a large number of people.

In "**Maltine**" however, these difficulties are overcome by a scientific and high grade combination of the oil with "**Maltine**"

The objectionable taste is quite masked by the pleasant nutty flavour of "**Maltine,**" and the oil is so broken up in the process of amalgamation that it at once becomes easily digestible, and readily assimilable, so that it is completely absorbed by the system.

This preparation gives all the advantages of malt with the additional benefits of the oil, and is of untold, unility in all cases of malnutrition and incipient rickets.

"The Oil is intimately blended with the Malt and fulfil all the conditions of perfect digestion. 'Maltine' is an excellens Medium for the Oil, besides aiding materially in it digestion. It has the additional merit of converting it into an elegant and palatable preparation."—*Medical Press and Circular.*

LADY ANNE MURRAY, Loch Carron, Ross-shire Writes: "I have found it so wonderfully effective amongst the poor up here, and have three or four bad cases who are simply kept alive on it.

Influence of Fat in Rickets. Rickets is a disease mainly produced by the deftciency of fat (with phosphates) in the diet.

Weakly, rickety children are cured by the use of foods suitable to the condition and "**Maltine**" with Cod Liver Oil is a thoroughly reliable preparation and its use will be attended with the happiest results.

"**Maltine**" and "**Maltines**" with **Cod Liver Oil** are prepared only by

THE MALTINE MANUFACTURING CO., LTD.

183 ACTON VALE, LONDON, W.

કોડલીવર ઓઇલ સાથનું મોલટાઇન.

કોડલીવર ઓઇલ ખોરાક તરીકે લીધાથી તેના ફાયદા અને ગુણો એટલા બધા જાણીતા છે કે તેનું વરણન કરવાની કાંઇ જરૂર નથી. એને માટે એટલુંજ કહેવું બસ થશે કે તે નૂબલાં બાધા ઉપર ચમતકારીક રીતે ગુણ કરી શરીરમા લોહી તથા માસ વધારે છે તેમજ શરીરની લઠડી જતી હાલત અને ખહીના રોગ ઉપર વીશેસ કરીને ઘણુંજ કીમતી છે. સાફ કોડલીવર ઓઇલ એમનુંજ લેવાથી જલદીથી પાચન થઇ શકતું નથી તેમજ તેનો વાસ અને સવાદ ઘણા લોકોને નહીં પસંદ પડે તેવો છે. મોલટાઇન સાથે કોડલીવર ઓઇલને રસાયણ શાસ્રીની રીત પરમાણે ઘણી સરસ રીતે ભેલી દેવાથી ઉપર કહેલી ખામીઓ દુર થઇ શકે છે. મોલટાઇનમા કોડલીવર ઓઇલ ભેલવાથી તેનો અણગમતો સ્વાદ બદલાઇ જઇ તે સ્વાદીસત બને છે તેમજ તે એટલું બધું મલી જાય છે કે તે લીધાથી તરતજ પાચન થઇ શકે છે. આ બનાવટથી ખુદ મોલટાઇનના ફાયદા મલે છે તેમજ તેની સાથે વળી કોડલીવરના ફાયદા પણ માલમ પડે છે. જ્યારે બદહજમી અને શરૂઆતની વ્યાધીઓમાં ઘણુંજ ઉપયોગી છે.

"કોડલીવરને મોલટાઇન સાથે ઘણી સરસ રીતે ભેલી દીધેલું છે જેથી તે સંપુરણ રીતે પાચન થઇ શકે છે. વળી કોડલીવરને માટે મોલટાઇન એક સઉથી સરસ સાધન છે અને તે પાચન કરાવવામાં મદદ કરે છે તેમજ તેનામાં વીસેશ ગુણ એ છે કે તે કોડલીવરને સવાદીસ્ટ બનાવે છે." મેડીકલ પરેસ અને સરકયુલર.

લેડી એની મરે કહે છે કે..." તે ગરીબ વરગમા, ઘણું વીચીત્ર રીતે અસરકારક મને માલમ પડયું છે અને ત્રણ ચાર ગંભીર દરદીઓને તો તેના ઉપરજ માત્ર જીવાડવામાં આવયા છે."

રીકેટમાં ચીકાસની અસર—રીકેટ એક જાતનો વયાધી છે કે જે મુખ્યત્વ કરીને ખોરાકની અંદર ચીકાસના કમીપણાથી ઉતપન થાય છે, નબળા અને રોગીસ્ટ છોકરાઓની તંદરોસ્તીને અણુસરતો ખોરાક આપવાથી તેઓ તદન સારાં થયાં છે, અને તે કોડલીવર ઓઇલ સાથનું મેલવેલું મોલતાઇન આપવાથી તેનું પીરણામ ઘણુંજ સારૂં આવે છે.

મોલટાઇન અને કોડલીવર ઓઇલ સાથનું મોલટાઇન ફકત લંડનની

ધી મોલટાઇન મેન્યુફેકચરીંગ કુંપની લીમીટેડ બનાવે છે.

૧૮૩, એકટન વેલી,—લંડન, ડબલ્યુ.

MAYPOLE DYE SOAP FOR HOME DYEING.

THE ART of DRESSING WELL is understood by most Ladies and MAY POLE soap furnishes the means for all.

What we wish to convey by this statement is:—that to buy new things for every change in colour dictated by fashion is extravagent, and for most people impracticable. It is also unnecessary, when by use of **MAYPOLE** soap you can **DYE AT HOME** in **15 Minutes** to the most delicate shade or colour, your Blouses, Laces, Silks, Satins, Gloves, Ribbons, Scarves, Feathers, Lingerie, Curtains &c.

NO MESS, NO TROUBLE, WON'T WASH OUT OR FADE.

COLOURS STOCKED.

ECRU, CREAM, PINK, SALMON PINK, SCARLET, CERISE, CRIMSON, CARDINAL, TERRA COTTA, FAWN, NUT BROWN, DARK BROWN, CANARY, ORANGE, HELICTROPE, DARK GREEN, MAUVE LIGHT BLUE, NAVY BLUE, PURPLE, PLUM, MAROON, ALOE GREEN, BLACK.

SOLD EVERYWHERE.

THE MAYPOLE COMPANY (1899) Ltd,

17, CUMMING STREET, KING'S CROSS, LONDON, N.

SEND FOR OUR FREE PAMPHLET, THE PERFECTION OF HOME DYEING.

ઘરબેઠતુ રંગવાનો "મેપોલ સાબુ"

ઘણી બાનુઓ ઘણી સરસ રીતે કપડાંનો સંગાર કરવાનો હુન્નર સમજે છે, જેને માટે **મેપોલ સાબુ** સઘળા સાધનો પુરા પાડે છે. એ વીષે અમે એટલુંજ કહીએ છીએ કે દરેક નવી સીઝનમાં કપડાંની ફેશનમાં જે જુદા જુદા ફેરફારો થાય છે તેવા વખતે એવા ફેશનેબલ કપડાં ખરીદવાં એ લખલુંટપણું, મોટે ભાગે તેમ બનવું અશકય અને વળી બીન જરૂરનું છે. તેનું કારણ એ કે **મેપોલ સાબુ** વાપરવાથી તમો ઘરમાં ૧૫ મીનીટની અંદર જેવાં માગો તેવા બીકટ રંગો સારી, લેસ, રેશમી તથા સાતીનનાં કપડાં, મોજાં, ડગલા, પાટલુંન વગેરે કપડાંપર આપી શકશો.

કાંઇબી બગડતું નથી, જાજી ખટપટ તથા મેહનત પડતી નથી, અને વળી રંગ નીકલી જઇ ઝાંખો પડતો નથી.

નીચલા રંગના સાબુઓ દરેક ઠેકાણેથી વેચાતા મળશે:—

એકરૂ, ક્રીમ, ગુલાબી, સામાન ગુલાબી, કીરમજી, સેરાઇઝ, ગુલાબી કારડીનલ, ટેરા કોટા, ફાઉન, નટ બ્રાઉન, ઘેરો ભુરો, સેહેજ પીલો, નારંગયા, હેલીયોત્રોપ, ભુરો લીલો, મોવ, સહેજ બ્લુ, નેવી બ્લુ, પ્લમ મારુન, ઘેરો લીલો, કાલો.

ધી મેપોલ કંપની (૧૮૯૯) લીમીટેડ,

૧૭, કમીંગ સ્ટ્રીટ, કીંગ્સ ક્રોસ, લંડન, એન.

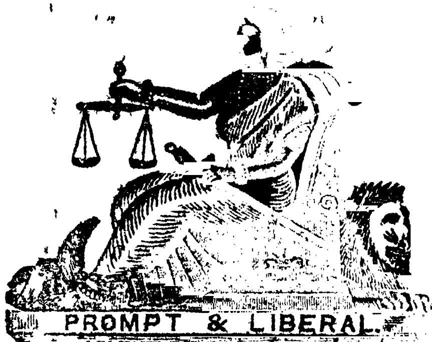
"પરફેકશન ઓફ હોમ-ડાઇંગ" ની બુક મંગાવવાથી મોકલવામાં આવશે.

The Bombay Life Assurance Co., Ltd.

Head Office:—APOLLO STREET, BOMBAY.

ધી બૉમ્બે લાઇફ એસ્યુરંસ કંપની, લીમીટેડ.

હેડ ઓફીસ—મુંબઇ.

ધી ઓનરેબલ મી૦ લલ્લુભાઈ સામળદાસ, સી. આઈ. ઈ., જે. પી., ચેરમેન.

શેઠ ફરામરોઝ રૂસ્તમજી જોશી જે. પી., મેનેજીંગ ડાયરેકટર.

દાકતર આર. રાવ, એમ. ડી., ડી. એસ. સી. (લંડન) મેડીકલ રેફરી.

શાસ્ત્રિય રીતે અને કરકસરથી અનુભવી એકચ્યુઅરી

મી૦ જ્યોર્જ કીંગ, એફ. એફ. એ., એફ. આઇ. એ., (લંડન)

ની સલાહ પ્રમાણે આ કંપનીનો કારભાર ચલાવવામાં આવે છે.

સસ્તા દર, ઉદાર સરતો અને હીંદીઓને બર

આવે તેવી વીમાની ખાસ સરતો

વધુ માહિતી માટે લખો:—

એસ. બી. કાર્ડમાસ્તર

મેનેજર.

મુંબઇ શેહર માટે ચાલાક અને વગવાલા એજન્ટો જોઇએ છે.

PHIROZ N. MOTABHOY & CO.,

No. 54 to 56 Great Western Hotel Building,

APOLLO STREET, FORT BOMBAY.

Post Box No. 235 } *Telegraphic Address.*
Code used A. B. C, 6th Edition. } *ECLOGUE.*

SOLE MANUFACTURERS

The Excelsior Standard Boiler Composition.

(Full Sun Brand)

NUMEROUS MANUFACTURERS OF EUROPE SOLE AGENTS IN INDIA.

DIRECT IMPORTERS OF

MILL STORES & MACHINERY.

Specialities in numerious articles of Mill Stores.

A most reliable house for Purchasing every description of Mill Stores at very advantageous prices.

Complete Hand Loom Sundries of every description will always be had in Stock.

Please place your orders with the right Direct-importers of MILL, STORES, only Imported from the manufacturers and save thereby your intermediate profits, we are as Representatives in India and sell all goods at manufacturers' prices.

We offer Genuine goods as these are our specialities very well known in India under same Brand Anchore Brand S. R. A. Brands etc, etc.

Please write to-day for particulars & prices.

A. B. C. CODE USED. TELEPHONE NO, 1279.

C. D. KERRAWALLA IRON FOUNDRY.

COTTON MACHINISTS, ENGINEERS & MILL FURNISHERS,

CHINCHPOOGLI MACHINE WORKS,

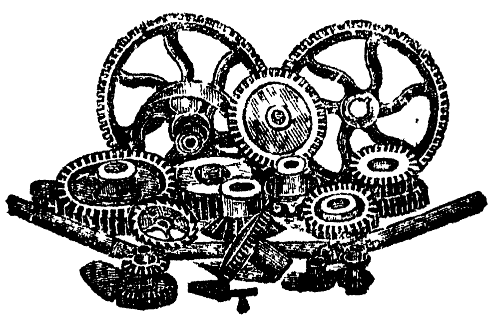
Kalachowki Road, Parel, BOMBAY.

We keep all kinds of sundry parts of every make of Cotton Spinning Machinery.

ALWAYS IN STOCK FOR IMMEDIATE DELIVERY.

Bodden's Patent "ACME" Ring Spindles.

Write to :—Sole Proprietor

C. D. KERRAWALLA,

Chinchpoogli Machine Works,

Kalachowki Road, Parel, BOMBAY.

FIRE INSURANCE.

IF YOU WISH TO INSURE YOUR PROPERTIES
AGAINST FIRE, PLEASE APPLY
TO

VOLKART BROTHERS

Chief Representatives in Bombay of the following first class
BRITISH CONTINENTAL & COLONIAL OFFICES.

The Northern Assurance Co., Ld. London.	(Incorporated in Great Britain)
The Alliance Assurance Co., Ld. London.	,, ,,
The Law Union & Rock Insurance Co., Ld.	,, ,,
The Helvetia Swiss Fire Insurance Co.	(Incorporated in Switzerland)
The Baloise Fire Insurance Co.	,, ,,
The Batavia Sea & Fire Insurance Co.	(Incorporated in Java)

All losses are Promptly & liberally settled in Bombay.

આગનો વીમો.

જો તમો તમારી મીલકતનો આગનો વીમો ઉતરાવવા માંગતા હોવ તો મેહેરબાની કરીને નીચે સહી કરનારને લખો

વોલકર્ટ બ્રધર્સ,

તેઓ નીચે જણાવેલી પહેલા નંબરની બ્રીટીશ, કોનતીનેંતલ તથા કોલોનીયલ આફીસોના મુંબઈના મુખ્ય આડત્યા છેઃ—

ધી નોરથરન એસ્યુરંસ કંપની, લીમીટેડ, લંડન. (ગ્રેટબ્રીટનમાં ઈનકોરપોરેટેડ થયલી)
ધી એલાયન્સ એસ્યુરંસ કંપની, લીમીટેડ, લંડન ,, ,,
ધી લૉ યુનીઅન એન્ડ રૌક ઈનસ્યુરંસ કં. લી. લંડન. ,, ,,
ધી હેલવેસીઆ સ્વીસ ફાયર ઈનસ્યુરંસ કં. (સ્વીઝરલેંડમાં ઈનકોરપોરેટેડ થયલી)
ધી બેલોઈસ ફાયર ઈનસ્યુરંસ કંપની ,, ,,
ધી બટેવીઆ સી એન્ડ ફાયર ઈનસ્યુરંસ કંપની. (જાવામાં ઇનકોરપોરેટેડ થયલી)

નુકશાનીના નાણા તરતજ વગર વાંધે આત્રી ભરેલી રીતે મુંબઈમાં ચુકવવામાં આવે છે.

ધી લક્ષ્મી આર્ટ પ્રીન્ટીંગ વર્કસ,

સાંકલી સ્ટ્રીટ-ભાયખળા, મુંબઇ, નં. ૮.

ઉપરના છાપખાનામાં

એક, બે અને ત્રણ રંગનો હાફટોન અને લાઇન બ્લોકો બનાવી તથા છાપી આપવામાં આવે છે.

વળી

આર્ટીસ્ટીક-કંકોતરીઓ, વરઘોડાની ચીઠીઓ તથા માનપત્રો પણ છપાય છે.

દેશ ભકતોના સચીત્ર પોસ્ટ કાર્ડો તથા એમ્બોસ્ડ કાર્ડો અને દીવાળી, નવા વરસ તથા ક્રીસ્ટમસમાં ભેટ આપવા લાયકના કાર્ડો મનપસંદ તૈયાર મળશે.

મીલ માલેકો તથા કાપડના વેપારીઓને એક અમૂલ્ય તક.

કાપડના તૈયાર તાકાઓ ઉપર લગાડવાની દરેક જાતની છાપો-લેબલ્સ, આકર્ષક અને મનપસંદ, રંગીન તથા સાદી, વીલાયતી લેબલ્સની બરોબરી કરી શકે તેવી, અમારી પાસેના બ્લોકસ ઉપરથી સસ્તા દરે છાપી આપવામાં આવે છે. ડીઝાઇન ઉપરથી તદન નવી છાપો પણ તઇયાર કરી આપવામાં આવે છે, તથા નવા ડીઝાઇનો પણ દરેક જાતનાં બનાવી આપવામાં આવશે.

એકજ વખત અજમાયશ કરો.

ભાવ માટે રૂબરૂ મળો—

મેનેજર—લક્ષ્મી આર્ટ પ્રીન્ટીંગ વર્કસ, સાંકલી સ્ટ્રીટ, ભાયખલા—મુંબઈ, નં. ૮.

SUN INSURANCE OFFICE.

FOUNDED 1710.

સન ઇન્સુરન્સ ઑફીસ.

સ્થાપી ૧૭૧૦ માં

વડી ઓફીસઃ—૬૩, થ્રેડનીડલ સ્ટ્રીટ, લંડન, ઇ. સી.

ડીરેક્ટરોઃ—

ધી ઓનરેબલ સર વીલીઅમ હેનરી ગોસચેન, કે. બી. ઇ., ચેરમેન.

ફરાંક ચેપલીન, એસ્કવાયર, ડેપ્યુટી ચેરમેન.

એડવરડ ડેન્ટ, એસ્કવાયર.

ધી રાઇટ ઓ. લોર્ડ ફ્રેઝર.

આલફ્રેડ ફરકુહર, એસ્કવાયર.

એડવરડ ચારલસ ગ્રેનફેલ, એસ્કવાયર.

ધી ઓનરેબલ એલગરન એચ. મીલસ.

રોનલ્ડ સી. સ્કોટ મરે, એસ્કવાયર.

લોરડ હેનરી જી. આર. નેવીલ.

ધી ઓનરેબલ ચારલસ એલ. સ્કલેટર-બુથ.

લોરડ હરબટ સ્કોટ, સી. એમ. જી., ડી એસ. ઓ.

ચારલસ ડબલ્યુ. તોમકીનસન, એસ્કવાયર.

એફ. વાઇટ,
મેનેજર અને સેક્રેટરી.

ડબલ્યુ. ડબલ્યુ. ઓટરબરી,
સબ-મેનેજર.

એચ. એસ. વાહીટીંગ,

એચ. આર. હૉબસન, ડી. એસ. ઓ,
એસીસટંટ સેક્રેટરીઓ.

સી. એચ. ગ્રીન,
મેનેજર, એકસીડંટ ડીપારટમેંટ.

કરીમભાઈ ઇબ્રાહીમ એન્ડ સન્સ લીમીટેડ,

એજંટો.

૧૧૩, એસ્પલેનેડ રોડ, રાજાબાઈ ટાવર સામે, કોટ, મુંબઈ.

આગના દરેક જાતના વીમા મધ્યમ દરે ઉતારવામાં આવે છે.

ઉત્તમ પારસી-મેનેજમેંટ હેથલ.

મુંબઇમાં કોલાબાથી દાદર સુધી ચોખ્ખુ દુધ પુરૂં
પાડનારૂં ઓહોલું—ખાતું.

ધી પરશીઅન ડેરી કું૦

(સ્થાપી-૧૯૦૨)

ઉપલી ઓહોલી ધરાહકીવાલી જાણીતી "ડેરી"નું
પ્રજામાં વખણાએલું

ચોખ્ખું...દુધ

ઘેર બેઠાં પોંહોચાડવામાં આવે છે.

જથાબંધ-હોટલો, કલબોમાં કીફાયતથી પુરૂપાડવામાં આવશે,
ધરાહકોની ફર્યાદપર પુરતું ધીઆન આપવામાં આવે છે.

બી. હોરમશજી—મેનેજીંગ પ્રોપ્રાયટર,

ધી પરસીયન ડેરી કુંપની,

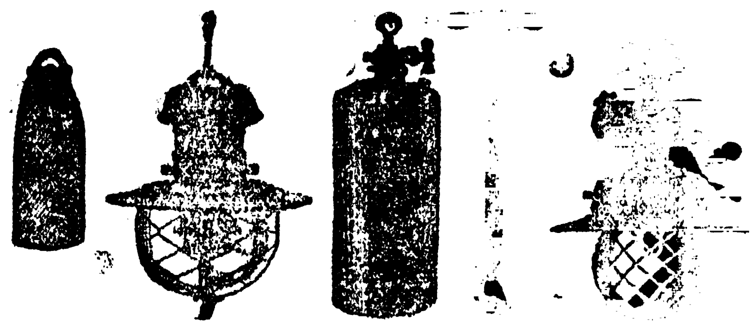
ઠેકાણું—ભાયખલા સ્ટેશનની સામે—મુંબઈ.

સી. એસ. પોચી એન્ડ સન

નોવલ ઇનવરતેડ પોરતેબલ ૫૦૦ કેનડલ પાવર લેંપો.

દુકાનો, હોટલો, થીએટરો, વરનદાઓ, બગીચાઓ, વગેરે જ્યાં સુર્ય જેવી ભભુકદાર રોશની જોઈતી હોય ત્યાં સંપુરણ જનાયું છે,

અને છુતી ટાંકી તથા તારની જરૂર નથી. જ્યાં જોઈએ ત્યાં તરત ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે.

એનો સામાન બગડતો નથી. ફકત બે મહીને ૬ આનાનો ખર્ચ બેસે છે. બીજા પ્રેસર લેંપોની માફક મેનતલની ભાંગતુત થતી નથી ને ૧ મેનતલ બરાબર વાપરવાથી એક મહીનાથી પણ વધુ વખત જવાબ આપી શકે છે.

એ નોવેલ લેંપમાં હલકામાં હલકું ઘાસતેલ પણ બલી શકે છે.

વનદર લેંપો—એ લેંપો ૧૦૦૦ કેનડલ પાવર લાઈટ આપે છે અને એમાં ઘાસતેલ બલે છે. કંપલીત આઉતફીત તેમાં લેંપ, ટાંકી, પંપ તાર વગેરે સામણ છુટક તેમજ જડાબંધ મલશે.

સતોવ લેંપ—દીવસના ચુલા તરીકે અને તે રાતના કીતસન જેવી રોશની તરીકે કામમાં આવે છે.

ગેસના ઉલટા બરનરો—જુદા જુદા મેકરોના જઠાબંધ મલી શકશે.

મેનતલો—દરેક જાતના છુટક તથા જથાબંધ મલી શકશે.

હમો સપેસીયલ મેનટલો ડાયરેકટ મંગાવ્યે છીએ જે હંમેશાં તકાઉ તેમજ લાઈતમાં બીજા કરતાં સરસ માલમ પડશે.

બાહાર ગામના ઓરડરો ઉપર તરત ધીયાન આપવામાં આવે છે.

કેટલગ માટે અરજ કરવાથી મફત મોકલવામાં આવશે.

સી. એસ. પોચી એન્ડ સન,

નં. [illegible] સ્ટ્રીટ, ક્રાફર્ડ મારકેટ નજદીક, મુંબઈ.

ઝરીના

હેર ઓઈલ જે વરસો થયાં લોક પસંદગી પામતાં રહયાં છે અને તેઓમાં કુદરતી પુશપોને સુવાસ તેની અસલ ખાલેસીમાં એવો પ્રગટી રહેલો છે કે તે એકવાર વાપરતાંજ મોહી પડી જવાય છે. એ તેલોનાં આવાં ખેચાણને લીધે તથા બાલ વધારવાના તથા તેને ચલકતા સુંવાળા અને નરમ રાખવાના ખાસ ગુણોને લીધે શોખીન બાનુઓમાં એક જાતની મોહીની ઉતપન કરી છે અને એજ કારણસર **ઝરીના હેર ઓઇલ** જગ જાહેરાત પામયાં છે. લોકમાં તેનો ખપ વધી ગયો છે તેથીજ કરીને પારકી ગીસાલ પોતાની કરી કહેનાર **નકલીયાઓ** તુટાતુટ કરી રહયા છે. ઝરીના હેર ઓઈલની સ્તુતી પ્રજામાં જાણીતાં અને માનીતાં વરતમાનપત્રોમાં વાંચવાથી તે ખરીદવા જતાં ભળતાંજ નકલી તેલો ખરીદી લોક નીરાશી પામતા હોય તેમાં નવાઇ નથી. એ તેલો એક કરતાં વધુ સુગંધનાં બનાવેલાં છે જેમકે

ઝરીના રેડ રોઝ

ઓઇલ પ્રથમમાં જાહેરમાં લાવનાર **માદન સનસની કુંપની,** અસલ માદનનાં દવાખાના વાળાજ છે. એનો ખુશનુમા ગુલાબી દેખાવ જે આંખને મજાહ આપે છે તેમજ તેના રાતા ગુલાબનો ખાલેસ સુગંધ એવો આબેહુબ છે કે આપણી દેશી અબળા અને પારસી બાનુઓમાં એજ વાપરવાનું ચેતક લાગું છે!

ઝરીના વાઈટ રોઝ

હેર ઓઇલ ઉપલાં જેવુંજ સુગંધી અને ગુણ વાળું છે. તે યુરોપીયન બાઇઓ હોંસથી વાપરે છે. વળી કેટલીક બાનુંઓને રંગદાર કોઇબી તેલ માટે અભાવ હોય છે પણ

ઝરીના જેસમીન

હેર ઓઇલો તો આપણી હીંદી અને મોહોમેદન બાનુઓમાં એવો ચાસટો લગાડયો છે કે બોલવાની વાત નહી. કારણ કે એમાં બટ મોગરા અને ચંપેલીનો ખુશ સુવાસ એવો તો બેહેકી રહેલો છે કે બાનુઓ ફરમાન રહે એ કુદરતી છે.

ઝરીના વાહીટ વાયોલેટ

શોખીન ઈંગ્રેજ અને પારસી બાઇઓ જેઓ કુદરતી ફુલોનાં પુજારી છે તેઓ વાયોલેટની લંપટવાળા ઉપલાં તેલનો ઘણીજ મજાહથી ઉપયોગ કરે છે. હવે બાલ વધારવાના ખાસ ગુણોવાળુ

ઝરીના કેનથરેદીન

હેર ટોનીક ઓઈલ તો દરેક ઠેકાણેથી અને સરવે ગ્નાતીની પતનીઓ તરફથી વાખવાખીના સરોદથી વધાવી લેવામાં આવ્યું છે, કારણકે ટુંકા, આછા અને ઠુમકા બાલ વધારવાને અધીરી પડેલી બાઈઓમાં એના પ્રતાપે ધીરજ આવી છે. એ વાપરવા પછી તેઓનાં માથાં સુંદર રૂપાંળાં લાંબા અને પેચદાર બાલની લટોથી શોભા પામી રહ્યા છે.

ફલોરલ હેર ફુશ

ભુલશો ના માથાં અને તાળવાને ઠંડક વાળવા સાથ ઉપલાં તેલો ભેળવાં પડવાથી બાલ છુટા રહે છે અને તેના વધને પુશકલ ટેકો મલે છે. પણ એનો સુગંધ તો એવો છે કે આખો ઓરડો બાગે બેહેસત જેવો પમરી રહે છે. એની તારીફ લાનસેટ જેવાં પત્રે કીધી છે અને તે વાપરવાને ભલામણ કરવા ચુકયું નથી.

ઉપલાં તેલો સરવે ઠેકાણે મળે છે.

નકલ નીકળી છે તેથી ઝરીના નામવાલુંજ લેજો.

માદન સનસની કુંપની,

ફરાફુત મારકીટ આગલ—મુંબઇ.

મસાનીની કુંપની૦

૯૧, મેડોઝ સ્ટ્રીટ—મુંબઈ.

રબર સ્ટેંપ મેકરસ—એનગ્રેવરસ—ડાઈ સીંકરસ.

MASANI & Co.

91, *Medows Street, Bombay.*

Rubber Stamp Manufacturers

Engravers—Die Sinkers etc.

MADRAS HAIR OIL.

મધરાસ હેર ઑઈલ.

સખત ગરમીમાં પડતા તપોતામાં આ તેલ માથે ભરવાથી ઘણીજ ઠંડક આપે છે. આ તેલની મહાન શોધ અંગ્રેજી નુશખાપરથી સમાવવામાં આવી છે જે બીજાં તેલો વાપરવાથી ગેરફાયદા થાય છે તેમ આ તેલમાં બીલકુળ અવગુણ જેવી ચીજ નથી પણ તદન ભરૂસાદાર ફાયદાકારક જણાઈ આવશે. આ તેલમાં ઘણી જાતનાં માથાંને લગતાં વસાણું નાંખેલાં છે કે જેથી બાલને અને માથાંને ફાયદો થઈ દરેક કામકાજમાં મગજને શાંત રાખે છે. સ્કુલ જતા વીદ્યારથીઓને મગજપર ભારી પડતા ચાલુ બોજાને માટે આ તેલ વાપરવાથી ઘણો ફાયદો માલમ પડે છે.

કીંમત દરેક શીશીના રૂ૦॥—

દરેક કેમીસ્ટો તથા સ્ટોરસમાંથી મળી શકશે.

ધી રોયલ ટોયલેટ મેન્યુફેકચરીંગ કં—મુંબઈ.

સોલ એજંટ—સોરાબજી ડી. પટેલ,

પ્રોવીઝન, પેટંટ મેડીસીન મરચંટ—પારસી બજાર, કોટ, મુંબઈ.

ALWAYS KEEP TWO STRINGS TO YOUR BOW.

LEARN THE ART OF

LIFE SAVING and DEVELOP YOUR BODY

THROUGH HEALTHY EXERCISES AT

THE VICTORIA SWIMMING BATH,

KENNEDY SEA FACE, FORT, BOMBAY.

The only Fresh Sea Water Bath For Natives of India.

Maharajas and Princes, Europeans and Natives, Civil, **Military** and Naval Officers, Merchants, and Gentlemen of the Medical, Legal and Engineering Professions, have taken advantage of this Bath and have learnt the sublime art of swimming on the latest scientific principles.

Proprietors and Principals

Messrs DADY & FRAMROZ C. GOLVALA.

હીંદુસ્તાનમાં સરવેથી ગંજાવર અને સગવડવાળો દરીયાના ખારાં પાણીનો

દેશીઓ માટે ખાસ—વીદયારથીઓ માટે આશીરવાદ સમાન

વીકટોરિયા સ્વીમીંગ બાથ.

માલેક—મેસરસ દાદી અને ફરામરોજ સી. ગોળવાલા.

કેનેડી સી ફેસ—એંડસ્ટેંડ સામે, મુંબઈ.

ઘણાક પ્રકારનાં દરદોનો રામબાણ મનગતો સુતરો ઈલાજ.

☞ ખારા પાણીમાં તરવાની કસરત

તબીબી મત તરવાની કસરતના ફાયદા વીશે અલંકારીક છે.

નવા શીખાઉઓને ઘણીજ સંભાળથી માલેકોની ખાસ દેખરેખ તળે સાયનટીફીક રૂઢીઓ ઉપર તાલીમ દેવામાં આવે છે. બચાંઓને તદન છાલકાં પાણીમાં માલેકો પોતે સાથે શીખવે છે. તમે ગમે તેવા નબળા સબળા હોવો—ચાહો તેવા પતળા યા ડોંગા હોવો—ગમે તેવાબી હલકા યા ભારી વજનનાં હોવો તોય માલેકો તમને ચુંનદા તરનારા બનાવી આપવાનું માથે લે છે. આ બાથનો લાભ લઈ ગયલા હજારો જણ ખારાં પાણીને અને તરવાના કુનરને આજે દુવા દે છે.

સ્પેશીયલ કલાસની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

તમામ બંદોબસ્ત માટે માલેકોને લખવું યા મળવું.

The Mercantile Bank of India Ld.

ધી મરકનટાઇલ બેંક ઓફ ઇંડીયા લીમીટેડ.

૨૨, એસપ્લેનેડ રોડ, મુંબઇ.

સતા આપેલી થાપણ	....	....	પાઉંડ	૧,૮૦૦,૦૦૦
ભરાયલી થાપણ	....	....	....	,,	૧,૦૫૦,૦૦૦
રીઝર્વ ફંડ	....	....	....	,,	૧,૧૦૦,૦૦૦
ભાગીદારોની જોખમદારી.	....	....		,,	૭૫૦,૦૦૦

વડી ઓફીસ—૧૫, ગ્રેસચર્ચ સ્ટ્રીટ, લંડન ઈ. સી.

શાખાઓ અને આડતો.

મુંબઇ	ગોલ	કોટા બહારૂ	ન્યુ યોર્ક
કલકતા	હોંગકોંગ	(કલાનતાન)	પીનાંગ
દીલ્હી	હાઉરા	કવાલા લમપુર	રંગુન
કોલંબો	કાંડી	મદ્રાસ	શેહેંગાહી
	કરાંચી	મોરીસીઅસ	સીંગાપોર

આ બેંક પોતાની શાખા તથા આડતો ઉપર હુંડી આપે છે, તથા હુંડીનાં નાણાં ઉઘરાવી આપે છે, અને મુસાફરો માટે લેટરસ ઓફ ક્રેડીટ આપે છે.

ચાલુ ડીપાઝીટો ઉપર સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપે છે.

બાંધી મુદતની બાર માસની અથવા તેથી ઓછી મુદતની ડીપાજીટ માટેના વ્યાજના ભાવો અરજ કરવાથી નકી થઇ શકશે.

બેંક હીંદુસ્થાનની અથવા બીજી સરકારોની લોનો ખરીદ કરી અથવા વેચી આપે છે. તેમજ પગાર, પેનસન, વેહેંચણી અને વ્યાજ વસુલ કરે છે અને જો વસુલ થયલી રકમ બેંકની મારફતે હુંડી લઇ મોકલવામાં આવે તો તે ઉપર કમીશન કશું લેતી નથી.

વળી સરકારી લોનો તથા કંપનીઓના શેરો વગેરે સલામત રાખવા લે છે, અને તે ઉપરનું વ્યાજ નીચલે ભાવે ઉઘરાવે છેઃ-

		કમીશન
હીંદુસ્તાનમાં મલતું હોય તો દર સેંકડે	... ...	... ૦। ટકો
સલામતી માટે રાખેલી લોનો કે શેરો પાછા આપતી વેલા સેંકડે...		... ૦। ટકો,
હીંદુસ્તાનમાં વેચેલા શેરો અથવા લોનોનું નાણું આપતી વેળા સેંકડે		... ૦। ટકો

જે. બી. ક્રાઇટન,

મેનેજર.

National Bank of India Ld.

નેશનલ બેંક ઓફ ઇંડીયા, લીમીટેડ.

યુનાઇતેડ કીંગડમમાં રેજીસ્ટર થયલી.

૧૮૬૩ માં હીંદુસ્તાનમાં સ્થાપવામાં આવેલી.

વડી આફીસ:—૨૬, બીશપગેટ, લંડન ઈ. સી.

સતા આપેલી થાપણ	....	....	....	પાઉંડ	૪૦,૦૦,૦૦૦
નામની થાપણ....	....	....	....	,,	૪૦,૦૦,૦૦૦
ભરાયલી થાપણ..	....	....	....	,,	૨૦,૦૦,૦૦૦
રીઝર્વ ફંડ	....	....	....	,,	૨૩,૦૦,૦૦૦

શાખાઓ

કલકતા	કાનપોર	કાંડી	નાકુરૂ
મુંબઇ	ટયુટીકોરીન	નવેરા ઇલીયા	કીસુમુ
મધરાસ	કોચીન	એડન, કેમ્પ	જીનજા
કરાંચી	ચીતાગોંગ	એડન, સ્ટીમર પોઇંટ	કેમપાલા
લાહોર	રંગુન	જનજીબાર	એનટબી
અમરીતસર	માંડલે	મોમબાશા	દારેસલમ
દીલ્હી	કોલંબો	નઇરોબી	તાનગા

ફીક્ષડ ડીપાઝીટસ—આ બેંક બાંધી મુદતની બાર માસની અથવા તેથી ઓછી મુદતની ડીપોઝીટસ લે છે, જેના વ્યાજના ભાવો અરજ કરવાથી જણાવવામાં આવશે.

ચાલુ ડીપાઝીટ ખાતાંઓ—આ બેંક સાથ ચાલુ ડીપાઝીટ (અનામત) ખાતાં પસંદ કરેલા ગ્રાહકોને માટે ઉઘાડવામાં આવે છે અને તેઓને રૂપીઆ ૧,૦૦૦ થી રૂપીઆ ૧,૦૦,૦૦૦ સુધીની રકમો ઉપર દર વરસે દર સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે, પણ છ માસનું વ્યાજ રૂ. ૫ થી વધુ નહી થાય તો વ્યાજ આપવામાં આવતું નથી.

હુંડીપત્રીનું કામ—યુરોપ, આફ્રીકા, હીંદુસ્તાન, ચીન અને આસ્ત્રેલીઆનાં મુખ્ય શેહેરો ઉપરની હુંડીઓ ખરીદવામાં અથવા તો ઉઘરાવી આપવામાં આવે છે.

બેંક પોતાની વડી ઓફીસ તથા શાખાઓપર અને યુરોપ, આફ્રીકા, અમેરીકા તથા આસ્ત્રેલીઆનાં મુખ્ય શેહેરો ઉપર પણ હુંડી આપે છે. તારથી નાણું વાળે છે.

આ બેંક સરકારી લોન, શેરો વગેરે વેચવા તથા લેવાનું કામ કરી આપે છે, અને તે સલામત રાખવા માટે પણ લે છે અને જ્યારે પાકે ત્યારે તે ઉપરનું વ્યાજ ઉઘરાવી આપે છે.

લોનો તથા **કેશ ક્રેડીતસ**—પસંદ કરેલી જામીનગીરીઓપર આપવામાં આવે છે.

રાલ્ફ કીડ,

પોસ્ટ ઓફીસ નંબર ૧૪૧. મેનેજર.

સેંત્રલ બેંક ઓફ ઇન્ડીયા લીમીટેડ.

સત્તાધારી થાપણ	...	...	...	રૂા.	૧,૦૦,૦૦,૦૦૦
ભરાયલી થાપણ	...	...	...	રૂા.	૧,૦૦,૦૦,૦૦૦
વસુલ થયલી થાપણ...		...	...	રૂા.	૪૯,૯૯,૦૦૦
રીઝરવ ફંડ ...	...	...	...	રૂા.	૨૦,૦૦,૦૦૦

ચાલુ ખાતાં ઉપર નીચે મુજબ વયાજ આપવામાં આવે છે.

જાનેવારીથી જુન .... ૩ ટકા.

જુલાઇથી ડીસેમબર.... .... ૨ાા ટકા.

રૂ. ૫૦૦૦ અને તેથી વધુ રકમો પર ૧૨ માસની બાંધી

મુદત માટે ૬ ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે.

ટુંકી મુદતની ડીપાઝીટ માટેના ભાવો અરજ કરવેથી માલમ પડશે.

બેંકને લગતું સઘળું કામકાજ કિફાયતથી કરવામાં આવે છે.

સોરાબજી ન. પોચખાનાવાળા,

મેનેજર.

HONGKONG & SHANGHAI BANKING CORPORATION.

હોંગકોંગ એન્ડ શેંગાહી બેંકીંગ કોરપોરેશન.

હાંગકાંગમાં સ્થાપેલી.

ભરાયલી થાપણ	ડાલર ૧૫,૦૦૦,૦૦૦
માલેકોની જોખમદારી...	,, ૧૫,૦૦૦,૦૦૦
સીલવર રીઝરવ ફંડ...	,, ૨૧,૫૦૦,૦૦૦
ગોલ્ડ રીઝરવ ફંડ	પાઉંડ ૨,૫૦૦,૦૦૦

ડાયરેકટરોની કોરટ અને હેડ આફીસ—હોંગકોંગ.

શાખાઓ અને આડતો.

એમોય	હારબીન	મલાકા	સાન ફ્રાનસીસ્કો
બેંગકોક	હોંગકોંગ	મનીલા	શેંગાઈ
બટેવયા	હોંગકયુ	નાગાસાકી	સીંગાપોર
મુંબઈ	ઈપોહ	નયુયોરક	સુરબાયા
કલકતા	જોહોર		ટીનટસીન
કંતાન	કોબે	પેકીંગ	સીંગટાઉ
કોલંબો	કુઆલા લમપુર	પીનાંગ	વલાદી વોસતોક
ફુચાઉ	લંડન	રંગુન	યોકોહામા
હેનકાઉ	લાયનાસ	શેઈગાન	ઈલોઈલો

મુંબઈની આડત.

ચાલુ હીસાબપર દરરોજની બાકી ઉપર દર વરસે જો રૂ. ૧,૦૦૦ ની અંદર ન હોય અને રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ થી વધારે નહીં હોય તો સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવેછે, પણ જો દર છ માસે વ્યાજ રૂ ૫) જેટલું નહીં હોય ત્યારે તે અપાતું નથી.

બાંધી ડીપાઝીટો બાર માસ સુધીની જુદી જુદી મુદત માટે લેવાય છે જે વીષેની શરતો અરજ કીધાથી જણાવવામાં આવશે.

સધર જામીનગીરીપર નાણાં ધીરવામાં આવે છે અને બીલો ખરીદવામાં આવે છે તથા દરેક જાતનું સરાફી તેમજ વટાવને લગતું કામકાજ થાય છે.

યુરોપ, હીંદુસ્તાન, આસ્ટ્રેલીઆ, અમેરીકા, ચીન અને જાપાનના મુખ્ય વેપારના મથકો ઉપર તથા લંડનના દરાફતો આપવામાં આવે છે.

આર. આર. હાઈન્ડ,

એજન્ટ.

૪૦, ચરચગેટ સ્ટ્રીટ—મુંબઈ.

THE YOKOHAMA SPECIE BANK LIMITED.

(Registered in Japan.)

ધી યોકોહામા સ્પેસી બેંક લીમીટેડ.

(જાપાનમાં રેજીસ્ટર થયલી.)

સથાપી સને ૧૮૮૦.

ભરાયલી થાપણ...	...	...	...	૧૦૦,૦૦૦,૦૦૦ યેન.
પગાર કીધેલી ...	...	....	...	૧૦૦,૦૦૦,૦૦૦ યેન.
રીઝરવ ફંડ ...	...	...	...	૫૭,૦૦૦,૦૦૦ યેન.

વડી આફીસ—યોકોહામા.

શાખાઓ

મુંબઈ, બતેવીયા, બુનોસ આયર્સ, કલકતા, ચાંગચુન, ડાઇરન, ફેંગટીયન, હેનકાઉ, હારબીન, હોંગકોંગ, હોનોલુલું, કઇયુન, કોબી, લંડન, લોસ એનજલસ, લાયનસ, મનીલા, નાગાસાકી, ન્યુચંગ, ન્યુ યોરક, ઓસાકા, પેકીંગ, રંગુન, રીઓ ડજનેઇરો, સાન ફ્રાનસીસકો, સીયાટલ, શેંગાઈ, શીમોનો શેકી, સીંગાપોર, સોરબાયા, સીડની, ટીનટસીન, ટોકીઓ, સીંગતાવ, વલાદી વોસ તોક, સાયગોન, હમબરગ, નાગોયા.

સધર ગ્રાહકો માટે ચાલુ ખાતાંઓ ઉઘાડવામાં આવે છે અને રૂ. ૧૦૦૦ થી રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ સુધીની દરરોજની બાકી સીલક ઉપર દર વરસે દર સેંકડે બે ટકા લેખે વયાજ આપવામાં આવે છે, પણ તે એવી સરતે કે અરધા સાલનું વયાજ રૂપીયા પાંચ કરતાં ઓછું થાય નહીં.

બાંધી મુદતની ડીપાઝીટો એક વરસ અને તેથી ઓછી મુદત માટે લેવામાં આવે છે જેની શરતો અરજ કીધાથી જણાવવામાં આવશે.

દરેક જાતનું શરાફી અને હુંડીયામણનું કામકાજ કરવામાં આવે છે.

પોસ્ટ બોકસ નં० ૨૦૭.
હોરનબી રોડ, **મુંબઈ.**

N. Otsuka,
મેનેજર, **મુંબઈ.**

પોસ્ટ બોકસ નં० ૪૦૬.
કલાઈવ સ્ટ્રીટ, કલકતા.

I. Nishimaki,
મેનેજર, **કલકતા.**

પોસ્ટ બોકસ નં० ૫૮૪.
સ્ટ્રેનડ રોડ, રંગુન.

T. Seki,
મેનેજર, રંગુન.

ALLAHABAD BANK LIMITED.

અલાહબાદ બેંક લીમીટેડ.

સ્થાપન સને ૧૮૬૫.

સત્તાધારી થાપણ	રૂ.	૪૦,૦૦,૦૦૦
થાપણ (શેરો ભરાયલી અને પુરે પુરી ભરાયલી)	રૂ.	૩૫,૫૦,૦૦૦
રીઝરવ ફંડ સરકારી કાગળયામાં રોકેલી	રૂ.	૩૫,૫૦,૦૦૦
ડીવીડંડની વહેંચણી ખરાબ અને શકમંદ લેણા માટે સંગ્રહ અને મીલકતો વીગેરેની કીમતમાં થતા ફેરફારને માટે રાખેલું કનટીજનસી ફંડ ...	રૂ.	૬,૦૦,૦૦૦

વડી ઓફીસ—અલાહબાદ.

શાખાઓ.

મુંબઈ, કલકતા, કાનપોર, દીહલી, દેહરાદુન, લખનો, બરેલી, ઝાંસી, જબલપોર, નાઇનીતાલ, મીરત, મસુરી, નાગપોર, ગોરખપુર, બાંકીપોર, (પટના.)

સબ—એજનશીઓ.

અલાહબાદ સીટી ઓફીસ, અમરીતસર, અમીનાબાદ, પારક, (લખનો), બનારસ, કાનપોર સીટી ઓફીસ, ચાંદોસી, હાથરસ, લખનો સીટી ઓફીસ, લયલાપુર, મોરાદાબાદ, મથુરા રાયબરેલી સીતાપુર, અને ફઈઝાબાદ.

આડત્યાઓ.

હીંદુસ્તાનમાં સઘળા મુખ્ય શહેરોમાં.

લંડનના બેંકરો.

ધી નેશનલ પ્રોવીનશીયલ એંડ યુનીયન બેંક ઓફ ઈંગ્લંડ લીમીટેડ.
ધી પી૦ એનડ ઓ૦ બેંકીંગ કારપોરેશન લીમીટેડ.

ચાલુ ખાતાંઓ—રૂપયા પાંચસોથી એક લાખ સુધીના બેલેનસ ઉપર સેંકડે બે ટકા વયાજ આપવામાં આવશે, જો અરધાં વરસનું વયાજ રૂ. ૫ થશે તોજ આપવામાં આવશે.

બાંધી મુદતની ડીપાઝીટો—લાંબી અથવા ટુંકી મુદતો માટે આપવામાં આવે છે જેની શરતો અરજ કીધાથી જણાવવામાં આવશે.

સેવીંગ બેંક ડીપાઝીટ—નાની રકમો લેવામાં આવે છે, કાનુનોની નકલ અરજ કરવાથી મળી શકશે.

સરકારી કાગળ્યા અને બીજી જામીનગીરીઓ ખરીદવા તથા વેચવામાં આવે છે, અને તે બેંકમાં રાખી તેનું વીયાજ તથા વહેંચણીઓ વસુલ કરવામાં આવે છે.

લોન અને કેશ કરેડીટ આપવામાં આવે છે. કોઇબી સરકલની કરનસી નોટો, ચેકો અને હુંડીઓ બાંધી મુદતના ખાતામાં કાંઇબી લવાજમ વગર લઇ જઇ શકાય છે.

દરેક જાતનું બેંકને લગતું સઘળું કામકાજ કરવામાં આવે છે. કાયદા કાનુનોની નકલ ફ્રી આફીસમાંથી અને કોઇબી શાખા અથવા સબ એજનસીઓમાંથી મળી શકશે.

મુબઇની શાખા,
અલાહબાદ બેંક બીલડીંગ,
એપોલો સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઈ.

ટી. એલ. ફોરમેન,
એજન્ટ.

The Bank of India Limited.

ધી બેંક ઑફ ઇન્ડીયા, લીમીટેડ.

તા ૭ મી સપટેમ્બર સને ૧૯૦૬ ના દીવસે સ્થાપવામાં આવેલી.
સને ૧૮૮૨ ના હીંદી કંપનીઓના છઠા એકટ મુજબ ઉભી થયલી.

કુલ્લે થાપણ	રૂ. ૨,૦૦,૦૦,૦૦૦.
ભરાયલી થાપણ	રૂ. ૨,૦૦,૦૦,૦૦૦.
બહાર થયલી થાપણ	રૂ. ૧,૦૦,૦૦,૦૦૦.
અનામત ફંડ	રૂ. ૭૦,૦૦,૦૦૦

વડી ઓફીસ—ઓરીયેન્ટલ બીલડીંગસ, મુંબઇ.

શાખા—અમદાવાદ.
,, —મોમબાસા (બ્રી ઇ. આફ્રીકા)

ડીરેકટરો.

સર સાસુન ડેવીડ, બેરોનેટ (મેસર્સ સાસુન જે. ડેવીડની કંુ. વાલા, મુંબઇ), સરનશીન.
મી૦ ખેતસી ખસી (મેસરસ હીરજી ખેતસીની કુાં. વાલા, મુંબઇ.)
મી૦ રામનારાયણ હરનંદરાય (હરનંદરાય રામનારાયણ પેઢીવાલા, મુંબઇ.)
મી૦ એફ. ઈ. દીનશાહ (મેસરસ પેન એન્ડ કુાં. વાલા, મુંબઇ.)
મી૦ એફ. નેલસન, (મેસરસ સાઇમન્સ બારલો એન્ડ કુાં. વાલા.)
મી૦ ડી. એસ. શેલીમ, (મેસરસ સાસુન જે. ડેવીડ એંડ કુાં. વાલા, મુંબઇ.)
મી૦ અંબાલાલ સારાભાઇ, (વેપારી, અમદાવાદ.)
મી૦ કાવસજી જાહાંગીર, સી. આઇ. ઇ. (મેસરસ. જે. કાવસજી જાહાંગીરની કુાં. વાલા, મુંબઇ)
મી૦ મહમદભાઈ કરીમભાઈ (મેશસર કરીમભાઇ ઇબ્રાહીમ ઍંડ સન્સ લીમીટેડવાલા.)
મી૦ જે. એ. કે (મેશરસ ડબલ્યુ. એચ. બ્રેડી ઍંડ કુાં૦ લીમીટેડવાલા)

ચાલુ ડીપોઝીત ખાતાં—રૂ૩૦૦ થી રૂ૧,૦૦,૦૦૦ સુધી રોજની બાકી ઉપર દર વરસે દર સેંકડે અઢી ટકા લેખે વ્યાજ આખા વરસ દરમ્યાન આપવામાં આવશે. એક લાખ રૂપીઆથી વધુ રકમો ઉપર ખાસ ગોઠવણુ મુજબ આપવામાં આવશે. પણ છ માસનું વ્યાજ રૂ. ૩ ન થાય તો તે આપવામાં આવશે નહીં.

બાંધી મુદતની ડીપાઝીટો—બાર માસ માટેની અથવા તેથી ઓછી મુદત માટેના વ્યાજના ભાવો બેંકમાં તપાસ કરવાથી માલમ પડશે.

સેવીંગ બેંકની ડીપાઝીટો—સેવીંગ બેંકના ખાતામાં પઇસા લેવામાં આવે છે, જે માટેની સરતો બેંકમાં તપાસ કરવાથી માલમ પડશે.

લોન, ઓવરડ્રાફટસ અને કેશ ક્રેડીટસ—આ બેંક પસંદ કરેલી જામીનગીરી ઉપર ગોઠવણુ કરેલી સરતોએ નાણું ધીરે છે. આ બેંક તેના ઘરાકોની તરફથી શેરો તથા જામીનગીરીઓ સલામત રાખવા લે છે અને તે ઉપરની વહેંચણી તથા વ્યાજ ઉઘરાવે છે; વળી બેંક મજકુમ દર લઇ સરકારી કાગળ્યાં તથા સઘળી જાતના શેરો વેચી તથા ખરીદી આપે છે, જેની વીગતો બેંકમાં તપાસ કર્યાથી મળી શકશે.

મેનેજર : મી૦ એચ. પી. સ્ટ્રીંગફેલો.
ડેપ્યુટી મેનેજર ; મી૦ એ. જી. ગ્રે.
લંડનના એજન્ટો—ધી લંડન કાંઉટી વેસ્ટ મીંસ્ટર એન્ડ પાર્સ બેંક, લી.

THE IMPERIAL BANK OF PERSIA.

ધી ઇમપીરીયલ બેંક ઓફ પરશીયા.

(લંડનમાં બાદશાહી સનદની રૂએ સ્થપાયલી)

થાપણ પુરેપુરી ભરાયલી	પાઉંડ	૬૫૦,૦૦૦
(પાઉંડ ૪૦,૦૦,૦૦૦ સુધી વધારવાની સત્તા સાથે)		
અનામત ફંડ	,,	૨૮૦,૦૦૦
સનદની રૂએ માલેકોની અનામત જવાબદારી....	,,	૧,૦૦૦,૦૦૦

વડી ઓફીસ—૨૫, એબચરચ લેન, લંડન ઈ. સી.

ઇરાનમાં વડી ઓફીસ—તેહેરાન.

મુંબઈ એજંસી—૬૨, એસપલેનેડ રોડ.

ઈરાન અને મેસોપોટેમીયામાં શાખાઓ અને એજંસીઓ.

આહુવાઝ	હુંમેદાન	નશરાતાબાદ (સીસતાન)
બગદાદ	ઇસિફ્હાહાન	રેસત
બસરાહ	કાઝવીન	શીરાઝ
બીરજંદ	કેરમાન	સુલતાનાબાદ
બંદરઆબાસ	કેરમાનશાહ	તાબ્રીઝ
બુશાયર	મશહદ	યઝદ
	મોહામેરાહ	સુસતર

બાંધી મુદતની ડીપોઝીટો એક વરસ માટે તથા ૯, ૬ અને ૩ મહીનાઓ માટે સવીકારવામાં આવે છે અને વયાજનો દર ખબર કાઢવાથી માલમ પડશે.

ઓછી મુદતો માટે પણ **બાંધી મુદતની ડીપોઝીટો** સવીકારવામાં આવે છે અને પસંદ કરેલા ગ્રાહકો માટે ચાલુ હીસાબો ખોલવામાં આવે છે જેની શરતો અરજી કરવેથી જાણી શકાશે.

ડરાફટસ આપવામાં આવે છે અને બીલો ઉપર જણાવેલી સઘળી જગાએ ખરીદવામાં અથવા એકઠાં કરવામાં આવે છે.

સામાનય બેંકીંગ અને એક્ષચેંજ કામકાજ કરવામાં આવે છે.

એચ. એલ. જી. તેલર,

એજંટ.

International Banking Corporation.

ઇનટરનૅશનલ બેંકીંગ કૉરપોરેશન.

વડી ઓફીસ—નાં૦ ૫૫ વોલ સ્ટ્રીટ, ન્યુયોરક.

ભરાયલી થાપણ અને રીઝર્વ ફંડ	સોનાના ડાલર ૧૦,૦૦૦,૦૦૦	રૂ. ૪૦,૦૦,૦૦૦
વગર વહેંચાયલો નફો	સોનાના ડાલર ૪૦,૦૦,૦૦૦	રૂ. ૧,૬૦,૦૦,૦૦૦

લંડન ઓફીસ—નાં૦ ૩૬, બીશપસગેટ (ઈ. સી.)

શા ખા ઓ.

બારાહોના	હેનકોઉ	પેકીન	સાનટો ડામીંગો
બારસીલોના	હારબીર	પોઓરતો પ્લેતા	સેંહગાઈ
બટાવીયા	હોંગકોંગ	રંગુન	સીંગાપોર
બોમ્બે	કોબી	સાંનસીઝ	સુરાબીઆ
કલકતા	લાયનસ	સેન ફ્રાનસીસ્કો	ટીપેનસીન
કેનટોન	મેડરીડ	સેન પેડરોડી મેકોરીસ	યોકોહામા
સીબુ	મનીલા	સેન શીયાગો	
કોલોન	પનામા		

આ બેંક ન્યુયોરકની નેશનલ સીટી બેંક સાથ નીકટ સંબંધ ધરાવતી હોવાથી તે ઇનસ્ટીટ્યુશનની ક્યુબા અને દક્ષીણ આફ્રીકામાં આવેલી નીચલી જુદી જુદી શાખાઓની ખાસ સરવીસ આપવાને શકતીવાન છે:—

શા ખા ઓ.

બાહીયા, બ્યુનો આયરસ, કેરેકાસ, જીનોવા, હવાના, મોંટીવીડીઓ રાયોડી જેનીરો, સાન સીયાગો, ડી. ક્યુબા, સાનતોસ, સાનતોસ સાઓ પોલો, વાલપેરેઝો, એંટવરપ, બ્રસેલસ, જીનોવા, કેપ-ટાઉન, ક્યુબા.

આ કારપોરેશન યુરોપ, અમેરીકા, ઓસ્ટ્રેલીઆ, ચીન મુખ્ય અને જાપાનના શેહેરોમાં ડરાફ્ટો તેમજ તારની હુંડીઓ વેચે છે તથા બીલ્સ ઓફ એક્ષચેંજ ખરીદે છે. લેટરસ ઓફ ક્રેડીટ ઈસ્યુ કરે છે અને બેંકીંગનું તેમજ હુંડીયામણને લગતું દરેક પ્રકારનું કામકાજ બજાવે છે.

ચાલુ ડીપાઝીટનાં ખાતાંઓ ખોલવામાં આવે છે અને તેની ઉપર વ્યાજ દર વરસે દર સેંકડે બે ટકા લેખેનું દરરોજની રોકડ બાકી ઉપર રૂ. ૧૦૦૦ થી રૂ. ૧૦૦૦૦૦ સુધીની રકમ સુધીને માટે આપવામાં આવે છે.

ફીક્ષડ ડીપોઝીટ—૧૨ મહીનાની બાંધી મુદતની ડીપાઝીટ અને ટુંકી મુદતની ડીપાઝીટ લેવામાં આવે છે, જે માટેનું વ્યાજ જાતે મળવાથી અથવા અરજ કરવાથી જાણી શકાશે.

મુસાફરોને ચેકો પુરા પાડવામાં આવે છે.

અમેરીકા સાથ ધંધો ચલાવવાની ખાસ સગવડો છે.

મુંબઈની ઓફીસ,
૪૨-૪૩, ચર્ચગેટ સ્ટ્રીટ.

H. A. W. Brent,
Manager.

THE BANK OF TAIWAN, LIMITED.

ધી બેંક ઓફ ટાઇવાન, લીમીટેડ.

બાદશાહી જાપાનીસ સરકારના ખાસ ફરમાનથી સ્થાપન થયલી ૧૮૯૯.
દરેક જાતનું બેંકીંગ અને એક્ષચેંજનું કામકાજ કરવામાં આવે છે.

ભરાયલી થાપણ	....	....	યન	૬૦,૦૦૦,૦૦૦.
પગાર થયલી	....	....	યન	૪૫,૦૦૦,૦૦૦
રીઝર્વ ફંડ અને સરપલસ		....	યન	૧૦,૩૩૦,૦૦૦

વડી ઓફીસઃ—

ટાઇપેહ, ટાઇવાન.

શાખાઓ

જાપાન	ટોકીયો, યાકોહામા, ઓસાકા, કોબી, મોજી વગેરે.
તાઈવાન	કીલુંગ, ટાઇચુ, ટેઈનાન, ટકાવ વગેરે.
ચાયના	શેંગાહી, હેનકાવ, કેનટન, એમોય, ફુચાવ, કીયુકીયાંગ, સ્વેટાવ.
જાવા	બતેવીઆ, સેમારંગ, સોરાબાઇઆ.
બીજાં	લંડન, ન્યુ યોરક, હોંગકોંગ, સીંગાપોર, મુંબઇ, બેંગકોક.

કોરેસપોનડન્ટસ

આખી દુન્યામાં વેપારી મુખ્ય મઠકો ઉપર ચલાવવામાં આવે છે.

લંડનના બેંકરો.

લંડન કાઉનતી વેસ્તમીનસતર એંડ પારસ બેંક લીમીટેડ,
લોઇડસ બેંક લીમીટેડ, બારકલેસ બેંક લીમીટેડ.

KENJI OKU,

મેનેજર,

મુંબઇની હાફીસ.

૫૬, એસપલેનેડ રોડ—કોટ.

ટેલીગ્રાફીક એડરેસ—"Taiwangink."

પોસ્ટ હાફીસ બોકસ—નં૦ ૯૬૦

તેલીફોન નં૦—૪૯૯

તેલીફોન નં૦—૪૨૦૪ (મેનેજરના ઓરડામાં)

શ્રી સરકાર ગાયકવાડના આશ્રા હેઠળ સ્થપાયલી અને શ્રી મહારાજા સાહેબની મોટી મદદ ધરાવતી

ધી બેંક ઓફ બરોડા લીમીટેડ.

વડોદરા રાજ્યના બેંકર્સ.

(સને ૧૮૯૭ ના બરોડા કંપનીના એકટ ત્રીજા પ્રમાણે રજીસ્ટર થયલી)

હેડ ઓફીસ—માંડવી પાસે, વડોદરા.

બ્રાંચીઝ:—મુંબઇ, અમદાવાદ, નવસારી, મહેસાણા, સુરત, ડભોઇ, પેટલાદ, પાટણ અને અમરેલી.

કુલ્લે થાપણ	રૂ.	૬૦,૦૦,૦૦૦
ભરાયલી થાપણ	રૂ.	૨૩,૮૬,૨૮૦
રીઝરવ ફંડ	રૂ.	૧૬,૦૦,૦૦૦

ડીરેકટરો.

(૧) એ૦ બી૦ લલ્લુભાઇ શામળદાસ, સી૦ આઇ૦ ઇ૦ ચેરમેન.

(૨) સર વીઠલદાસ દામોદર ઠાકરસી, નાઇટ,

(૩) રા૦ રા૦ ભાસ્કરરાવ વીઠલદાસ મહેતા, એડવોકેટ, હાઇકોર્ટ, મુંબઇ.

(૪) રાજરતન શેઠ મગનભાઇ પી૦ હરીભકતી નગરશેઠ (વડોદરા.)

(૫) શેઠ મગનલાલ હરગોવીંદદાસ કાંટાવાળા, વડોદરા મહારાજા મીલ્સના એજન્ટ.

(૬) રા૦ બા૦ ગુનાજીરાવ રાજબા નીંબાલકર, વડોદરા.

(૭) રા૦ રા૦ રાવજી રઘુનાથ શીરગાવકર, નાયબ સુબા, વડોદરા રાજ્ય.

(૮) રા૦ રા૦ એ. એન. દાતાર, એકાઉન્ટન્ટ જનરલ, વડોદરા રાજ્ય.

ચાલુ ડીપોઝીટ ખાતાંઓ—રૂ૩૦૦થી ૧૦૦૦૦૦) ની દરરોજની શીલક ઉપર દર વરસે દર સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે અને તેથી વધુ રકમ ઉપર ખાસ જુદી ગોઠવણ કરવામાં આવશે. અરધા વરસનું રૂપયા ત્રણથી ઓછું વ્યાજ થતું હશે તો તે આપવામાં આવશે નહીં.

બાંધી મુદતનાં ડીપાઝીટ ખાતાં—બાર મહીનાની બાંધી મુદતની અને તેથી વધારે અને ઓછી મુદતની ડીપાઝીટ માટેના ભાવ અરજ કરવાથી જણાવવામાં આવશે.

સેવીંગસ બેંક—આ બેંકમાં સેવીંગસ બેંકનાં ખાતાં ઉઘાડવામાં આવે છે અને તે ઉપર દર વરસે દર સેંકડે ચાર ટકા વ્યાજ આપવામાં આવે છે, એક વરસમાં રૂ ૧૦૦૦) વ્યાજ સીવાય ને એકંદરે રૂ. ૫૦૦૦) સુધી દરેક ખાતામાં છેલ્લાજ વરસના વ્યાજ સીવાય રાખવામાં આવે છે. એક કરતાં વધારે નામો ઉપર ખાતાં ઉઘાડી શકાય છે, પરંતુ એક નામ ઉપર એકથી વધારે ખાતાં ઉઘાડી શકતાં નથી.

લોનસ વીગેરે—હુંડી અને એવાંજ બીજાં કીમતી કાગળયાં ઉપર, સધર જામીનગીરી ઉપર તથા વ્યાજબી રકમની મીલકત કબજામાં રાખી ખાસ ઠરાવેલા ભાવે તથા શરતે બેંક નાણું ધીરે છે. ઘરાકોના સ્ટોકસ, શેરો, જામીનગીરીનાં કાગળયાં, ઘરેણાં, ઝવેરાત વીગેરે કીમતી તથા જોખમી ચીજો સહીસલામત રાખવાનું, પ્રોમીશરી નોટો, ડીબેનચરસ, સ્ટોકસ શેરો વીગેરે વ્યાજ આપનારાં કાગળ ઉપરનું વ્યાજ ઉઘરાવી આપવાનું તથા ગવરમેન્ટ પેપર અને બધી જાતના શેર, સ્ટોક ડીબેનચરસ ને તેવીજ જાતનાં કાગળયાં વેચી તથા ખરીદી આપવાનું કામ બેંક કરે છે.

સી૦ ઇ૦ રેનડલ, જનરલ મેનેજર.

THE TATA INDUSTRIAL BANK LIMITED.

ધી તાતા ઈનડસ્ત્રીયલ બેંક લીમીટેડ.

તા૦ ૪ થી એપ્રીલ ૧૯૧૮ માં સ્થાપેલી.

હેડ ઓફીસ—મુંબાઈ.

શાખાઓ—કલકતા, હઈદ્રાબાદ (દખણ), કાનપોર, લખનો, મદરાસ રંગુન અને દીલ્લી.

પેટા શાખાઓ.

મુંબઇ—શેરબજાર, શરાફબજાર, માંડવી.

કલકતા-બારાબજાર, આસાનસોલ. લખનો-અમીદાબાદ, ચાંનઝરસી અને ગોલ દરવાજા. રંગુન.

લંડન ઓફીસ-૯, બીશપ ગેટ સ્ટ્રીટ, ઈ. સી.

લંડન બેંકરસ-લોઇડસ બેંક, લીમીટેડ.

ન્યુ યોરક એજંટસ-ન્યુ યોરકની ધી ગેરંટી ત્રસ્ત કંપની.

સતાધારી થાપણ ભરાયલી....	.... રૂા.	૧૨,૦૦,૦૦,૦૦૦-૦-૦
થાપણ પગાર થયલી	.... રૂા.	૭,૫૮,૭૩,૫૨૫-૦-૦
થાપણ ભરાયલી	.... રૂા.	૨,૨૩,૭૬,૩૭૫-૭-૯
રીઝરવ ફંડ	.... રૂા.	૧૫,૦૦,૦૦૦-૦-૦

ડાયરેકટરોની બોરડ.

સર ડી. જે. તાતા, નાઇટ, પ્રમુખ.
સર સાસુન ડેવીડ, બેરોનેટ.
સર આર. એન. મુકરજી, કે. સી. આઇ. ઈ.
એ. જે. બીલીમોરીયા, એસકવાયર.
એફ. ઈ. દીનશાહ, એસકવાયર.
હાજી ગુલામ મહમદ આઝમ, એસકવાયર.
નરોતમ મોરારજી, એસકવાયર.
એફ. સી. રીમીંગટન, એસકવાયર.
ઓનરેબલ મી૦ પરશોતમદાસ ઠાકોરદાસ, સી. આઈ. ઈ, એમ. બી. ઈ.
આર. ડી. તાતા, એસકવાયર.

એસીસટંટ મેનેજરો—આર. ડી. રોલેંડ, ડબલ્યુ. મેકેનઝી.
સેકરેટરી—આર. એચ. પારકર.
ઇનડસ્ત્રીયલ એડવાઇઝર—સર એલફ્રેડ ચેતરતન.
એકાઉનટંટ—સી. એલ. ફીરક.

ઉદયોગ હુન્નરને લગતું ખાતું—આ બેંકની મુલ નેમ હીંદના ઉદયોગ હુન્નરને ખીલવવાની છે અને તેના સંબંધમાં સારી સગવડો વેપારીઓને કરી આપશે.

ચાલુ ડીપોઝીટ ખાતું—રૂ. ૫૦૦ થી રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ ની દરરોજની સીલક ઉપર દર વરસે સેંકડે ૨॥ ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે અને તેથી વધુ રકમ ઉપર ખાસ જુદી ગોઠવણ કરવામાં આવશે.

બાંધી મુદતના ડીપોઝીટ ખાતાં—૧૨ મહીનાની બાંધી મુદતના અને તેથી વધારે વા ઓછી મુદત માટેની ડીપાઝીટ માટેના ભાવ અરજ કરવાથી મળશે.

સેવીંગ બેંક—સેવીંગ બેંકના હીસાબમાંનાં નાણાં ઉપર રૂ. ૧૦૦૦૦ સુધી સેંકડે વારસીક ૪॥ ટકાનું વયાજ આપવામાં આવે છે. અરજી કીધાથી તેને લગતા કાનુનો મળી શકશે.

આ બેંક દુન્યાના ઘણા વેપારી ભાગોમાં આડતયાઓની મોટી સંખ્યા ધરાવે છે.

એલ. ડી. એલ. બકલી,

જેનરલ મેનેજર.

ધી બેંક ઓફ મોરબી લીમીટેડ.

(ધી નેશનલ ફીનેનસીંગ એન્ડ કમીશન કારપોરેશન લી૦)

મોરબીના નામદાર મહારાજા સાહેબના આશ્રા હેઠળ.

ઈંડીયન કુંપનીના કાયદા પ્રમાણે મુંબઈમાં રજીસ્ટર થયલી.

હેડ ઓફીસ—મુંબઈ (કોટ)

શાખા—સુરત અને શરાફ બજાર, મુંબઈ.

લંડન બેંકરસ—નેશનલ પ્રોવીનશયલ એન્ડ યુનીયન બેંક ઓફ ઈંગલંડ.
હોબોરન સરકસ બ્રાંચ, લંડન.

ભરાયલી થાપણ	રૂ.	૧,૦૦,૦૦,૦૦૦
વસુલ થએલી થાપણ....	રૂ.	૪૦,૦૦,૦૦૦
કોલ બાકી લેવાના	રૂ.	૬૦,૦૦,૦૦૦
રીઝરવ અને કંટીન્જંસી ફંડસ	રૂ.	૨,૮૯,૦૦૦

ચાલુ ખાતાં—રૂ. ૩૦૦ થી ૧૦૦૦૦૦ ની હરરોજની સીલક ઉપર દર સેંકડે ૩ ટકા વ્યાજ આપવામાં આવે છે તેથી વધુ રકમ માટે ખાસ જુદી ગોઠવણ કરવામાં આવશે.

બાંધી મુદતની ડીપોઝીટો લાંબી તથા ટુંકી મુદત માટે રાખવામાં આવે છે જેના વ્યાજના ભાવો અરજ કરવાથી જણાવવામાં આવશે.

સેવીંગ બેંકમાં ૪ ટકા વ્યાજ આપવામાં આવે છે.

શેરો, નોટો, બોંડો વીગેરે હીંદુસ્થાન અને વીલાયતમાં લેવેચ કરી આપવામાં આવે છે અને તેના વ્યાજો જુજ કમીશનથી વસુલ કરી આપવામાં આવે છે.

સ્ટરલીંગ ડરાફ્ટસ, ટેલીગ્રાફીક ટ્રાન્સફરસ અને પરદેશની ચલણી નોટો લેવેચ કરવામાં આવે છે. ડાકયુમેનટરી બીલો ડીસકાઉન્ટ કરવામાં આવે છે. સોનું ચાંદી મંગાવી આપવામાં આવે છે.

સી. આઇ. પારેખની કંપની,

એજંટો.

૩૯—૪૧ એપોલો સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઇ.

The Union Bank of India Limited.

યુનીયન બેંક ઓફ ઇન્ડીયા લીમીટેડ.

સતાવાર થાપણ	રૂ.	૫,૦૦,૦૦,૦૦૦
કહાડેલી થાપણ	રૂ.	૩,૯૮,૯૦,૭૫૦
કોલ કીધેલી થાપણ	રૂ.	૬૦,૦૦,૦૦૦
તા૦ ૬-૯-૨૧ સુધીમાં પગાર થયલી થાપણ	રૂ.	૫૯,૮૨,૧૧૨-૮-૦

પેટા શાખાઓ:—

ઝવેરી બજાર, ૨૮૯ શેખમેમણ સ્ટ્રીટ.

વડી આફીસ.

૬૨,૬૮ એપોલો સ્ત્રીટ કોટ, મુંબઇ.

લંડનના એજંટો.

ધી લંડન કાંઉટી વેસ્ટમીન્સ્ટર એંડ પાર્સ બેંક લીમીટેડ.

ચાલુ ખાતા ખોલવામાં આવે છે અને રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ સુધીની **રોજની જમે બાકીઓ** ઉપર વારસીક સેંકડે ૨॥ ટકા લેખેનું વ્યાજ આપવામાં આવશે. જો તા૦ ૧ લી જાનેવારી અને ૩૦ મી જુનની વચે કોઇપણ વખતે કોઇપણ ખાતાની જમા બાકી રૂ. ૫૦,૦૦૦ થી ઓછી નહીં જશે તો વયાજ એ મુદત દરમીયાન વારસીક સેંકડે ૩) ટકા લેખે આપવામાંઆવશે. વયાજની રકમ દર અરધા વરસ માટે રૂ. ૩) જેટલી નહીં થાય ત્યાં સુધી કાઇપણ વયાજ આપવામાં આવશે નહી.

ફીક્ષડ ડીપાઝીટ—એક વરસની મુદત માટેની અને તેથી લુંબી મુદત માટેની ફીક્ષડ ડીપાઝીટ ઉપર આપવામાં આવતા વયાજના દર અરજી કરવેથી જાણી શકાશે.

સેવીંગસ બેંક—સેંકડે વારસીક ૪) ટકા લેખે સેવીંગસ બેંકના ખાતા ઉપર વ્યાજ આપવામાં આવશે. નીયમો અરજ કરવેથી મળી શકશે.

લોનો અને કેશ ક્રેડીટો—પસંદ કીધેલી જામીનગીરીઓ ઉપર અનુકુળ દરોએ આપવામાં આવે છે

શેરો તથા જામીનગીરીઓ ખરીદવામાં અને વેચવામાં આવે છે.

બેંકીગને લગતું દરેક પ્રકારનું કામકાજ બજાવવામાં આવે છે.

એ. બી. ઓલીફંટ,

કામચલાઉ મેનેજર.

THE INDUSTRIAL & EXCHANGE BANK OF INDIA, LTD.

ધી ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એન્ડ એક્ષચેંજ બેંક ઓફ ઇન્ડીયા લીમીટેડ.

૭—એ., ફોરટ સ્ટ્રીટ, મુંબઇ.

શાખાઓ.

કરાંચી, રાવલપીંડી અને સુરત.

હીંદના બધાભાગોમાં એજનશીઓ છે.

ચાલુ ખાતાઓ ખોલવામાં આવે છે અને વ્યાજ સેંકડે ૩ ટકા લેખેનું આપવામાં આવે છે.

સેવીંગ્સ બેંકનાં ખાતાઓ ખોલવામાં આવે છે અને સેંકડે ૫ ટકા લેખેનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે.

બાંધી મુદતની ડીપાઝીટો

ટુંકી મુદત માટે, એક વરસ સુધી અને લાંબી મુદત માટે સ્વીકારવામાં આવે છે. રૂ. ૫૦૦૦ અથવા તેથી ઓછી રકમ માટે ૧૨ માસ માટેની મુદતના સેંકડે ૬ ટકા લેખે અને રૂ. ૫૦૦૦ થી વધુ રકમ માટે ૬॥ ટકા લેખે વ્યાજ આપવામાં આવે છે. મોટી ડીપાઝીટો માટે ખાસ દરો રાખેલા છે.

હીંદના કોઇપણ ભાગના ચેકો અથવા રસીટો લાંબી મુદતની ડીપાઝીટોમાં સરભર ભાવે સ્વીકારવામાં આવે છે.

પસંદ કરવામાં આવેલી જામીનગીરીઓ ઉપર અગાઉથી નાણાં ધીરવામાં આવે છે.

હુંડીઓ વસુલ કરવા માટે સ્વીકારવામાં આવે છે.

દરેક પ્રકારનું બેંકને લગતું કામકાજ કરવામાં આવે છે.

શેરો સરભર ભાવે મળી શકે છે.

ઘરાકો માટે સરકારી ચલણી નોટો, શેરો—સ્ટોકસ મુક્ત ખરીદવા અને વેચવામાં આવે છે.

ટુંક મુદતની ડીપાઝીટો લાભકારક રીતે સ્વીકારવામાં આવે છે.

વધુ વીગતો માટે લખો,

ખોસલા એંડ કંપની,

મેનેજીંગ એજંટો.

પોસ્ટ બોક્ષ ૨૨, **ટેલીફોન નં. ૫૩૭૫.**

હીંદી થાપણ, હીંદી કારોબાર.

NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELS BANK

(Netherlands India Commercial Bank.)

(Incorporated in Holland.)

Established 1863.

—(o)—

નેધરલેંડ ઇન્ડીશ હેંડલસ બેંક.

(નેધરલેંડસ ઇન્ડીયા કમરશીયલ બેંક.)

(હોલેંડમાં ઇનકોરપોરેટ થઇ છે.)

સ્થાપી ૧૮૬૩.

સતાદાર થાપણ—ફ્રેંક ૬,૦૦,૦૦,૦૦૦ આશરે પાઉંડ ૫૦,૦૦,૦૦૦.

ભરપાઇ થયલી થાપણ

ફ્રેંક ૫,૫૦,૦૦,૦૦૦ આશરે પાઉંડ ૪૬,૦૦,૦૦૦

રીઝરવ ફંડ-ફ્રેંક ૪,૭૭,૫૦,૦૦૦ આશરે પાઉંડ ૪૦,૦૦,૦૦૦.

વડા આમસટરડેમ—(હોલેંડ) ખાતે.

શાખા ઓફીસ: ધી હેગ.

ઇસિટરન હેડ એજનસી બેટેવીઆ ખાતે.

શાખાઓ:

ડચ ઇસ્ટ ઇંડયા:—

આમવેનન	મેડન	સેમારંગ
બેનડોએંગ	મેનાડો	સોબેરાબાવા
એરીઓન	પાલેમબેંગ	તેગાલ
ગોરોનતાલો	પેકલોંગો	જીલાતજમ
મેકેસર	પ્રોબોસીંગો	વેલટવરડન

સ્ત્રેટસ સેટલમેંટસ:—સીંગાપોર.

ચીન અને જાપાન:—હોંગકોંગ, શેહેંગાહી, કોબી.

બ્રીટીશ ઇંડયા:—મુંબઇ, કલકતા.

લંડન બેંકરસ:—લંડન જોઇંટ સટોક એન્ડ મીડલેંક બેંક લીમીટેડ, સવીસ બેંક કારપોરેશન.

દુનીયાના દરેક બાગમાં કારેસપોનડંટો.

મુંબઇની શાખા:

સોરાબ બીલ્ડીંગ, નાં૦ ૭ મરઝબાન રોડ, કોટ.

દરેક પ્રકારનું બેંકીંગ અને હુંડયામણનું કામકાજ કરવામાં આવે છે.

W. PONDMAN,

મેનેજર.

ALLIANCE BANK OF SIMLA, LIMITED,

WITH WHICH ARE INCORPORATED

THE PUNJAB BANKING CO., LTD., THE DELHI AND LONDON BANK, LTD. AND THE BANK OF RANGOON, LTD.

AUTHORISED CAPITAL	...Rs	3,00,00,000
SUBSCRIBED AND FULLY PAID-UP CAPITAL...	Rs.	33,31,500
RESERVE FUND	... Rs.	44,00,000
RESERVE AGAINST DEPRECIATION OF GOVT. PAPER AND OTHER INVESTMENTS. ...	...Rs.	11,00,000

HEAD OFEICE—SIMLA.

General Manager Mr. L. A. Davis.

LONDON OFFICE, 40, Old Broad Street, E. C.

BRANCHES.

Abbottabad, Agra, Ajmer, Allahabad, Amballa, Amritsar, Bareily, Bhopal, (Bhopal State) Bombay, Calcutta, Cawnpore Dalhousie, Darjeeling, Dehra Dun, Delhi City, Delhi, Civil Lines, Ferozepore, Gwalior, Jullundur, Karachi, Kasauli, Lahore, Lahore, Cantts, Lucknow, Lyallpore, Meerut, Mirzapur, Multan, Murree, Mussoorie, Naini Tal, Nowshera, Peshawar Cantt Peshawar City Quetta, Rangoon, Rawal Pindi, Saharanpur, Sialkot, Simla, Srinagar, (Kashmir), Ujjan, (Gwalior State,)

SUB-OFFICES.

Aminabad (Lucknow), Barnagar (Ujjan), Bhilsa (Gwalior,) Bhind (Gwalior), Gulmarg (Srinagar), Hapur (Meerut), Mandsour (Ujjain), Meerut City (Meerut), Morena (Gwalior), Pachhar (Gwalior), Sehore (Bhopal), Shujalpur (Ujjain), Sialkote City (Sialkote), Sadar Bazaar (Delhi), Sipri (Gwalior),

Bills of Exchange are purchased and collected, Drafts and helegraphic Transfers issued, Letters of Credit granted.

Agencies in the principal cities and towns in India, Burma and Ceylon.

CURRENT ACCOUNTS are opened and transferred free of charge to any other Branch.

Deposits are received for fixed periods and at short notice on favourable terms.

The Bank undertakes Banking Business of every description, the purchase and sale of Government Paper Stocks and Shares and affords all possible facilities to its constituents.

Terms of Business and any further information can be obtained or application to Head office or any of the Branches.

Post Box No. 4. A. L. SIMPSON,
Esplanade Road, Bombay. Agent,

સ્વાદીષ્ટ ખાણું ક્યાંથી મેળવશો?

ઘેર જેવી ઉત્તમ સગવડ અને ઘેરના માણસોના હાથનુંજ પકાવેલું ખાણું.

જો તમો ઘેરમાં રાંધવા સીધવાની ખતરાટ કરવા નહી માંગતા હોવો તો એકવાર જરૂર અમારે ત્યાંનું ખાણું મંગાવી ટેસ્ટ કરી જોશો ?

વળી નવી ઢપપર રીફ્રેસમેન્ટ ખોલ્યું છે જ્યાં છુટક ડીસો ઘરના જેવી મળશે.

આ એક આગેવાન પારસી હોટેલ છે, જ્યાં બહાર ગામના ઉતારૂઓ તથા બોરડરો માટે રહેવા ખાવાની ઉત્તમ પ્રકારની સગવડ છે.

તદનજ નવીજ મેનેજમેંટ હસ્તક

અમારા હોટેલમાં હાલ અપ-ટુ-ડેટ સુધારા વધારા કરયા છે.

ભોણા એ અમારી સ્પેશીયાલીટી છે.

દેશાવરના સીખતા જવાનોનું આ માનીતું હોસ્ટેલ છે.

પીકનીક જનારી પારટી તથા એક્ષકરઝન માટે ઉતરી પડનાર સાહેબોને હર વખત માંગે તેવું મનપસંદ ભાટયું કરી આપીશું.

મેહેરબાની કરી તુરત નીચલે ઠેકાણે વરદી નોંધાવશો:-

હેપી હોમ પારસી હોટેલ,

ઓલ્ડબલેસ બાગની પાસે—ચરનીરોડ, દરીયાની સામે.

એમ. પુરેહુનની કુંપની,

જાણીતા કાપડના વેપારી.

YORK BUILDING,

હોરનબી રોડ,

મુંબઇ.

લગનસરા માટે

ચાંદીના તેમજ જરમન સીલવરના કાળાં ન પડે તેવાં વાસણો મલશે.

દરેક નંગ દેખાવમાં ફાંકડુ-વજનમાં હલકુ ટકાવમાં પથર જેવું મજબુત-અને કીંમતમાં સસતું છે.

ભેટ આપવા લાયક તરેહવાર ચાંદીની ચીજો-સેસમાં મુકવા માટે પરા, ગોલાબાસ, ખુમચા, ત્રે, વરએહડા, માછલી, નીખીયા, ખારક, સોપારી, તથા એલ્યુમીનીયમના ચાલુ બરનાં વાસણો.

નવરોજી શરાફની કું.

૩૫૮-૬૦ બજારગેટ સ્ટ્રીટને નાકે, કોટ, મુંબઇ.

ચેતવણી.

ચોખ્ખું મલબારીજ સુખડ ખરીદવું હોય તો

જમશેદ કંપનીને ત્યાં પધારજો.

અંજુમનના આતશબેહેરામની સામે મુંબઈ.

સાંકલયું.

REMOVE ALL BLOOD IMPURITIES.
BUILD-UP YOUR HEALTH with
WILKINSON'S

ESSENCE OR FLUID EXTRACT OF RED JAMAICA

"We cannot speak too highly of it."—*Lancet.*

SARSAPARILLA

Pronounced by the HIGHEST MEDICAL AUTHORITIES the most

WONDERFUL PURIFIER OF THE HUMAN BLOOD

The SAFEST and most RELIABLE Remedy for

TORPID LIVER, DEBILITY, LASSITUDE, ERUPTIONS, RHEUMATISM, WEAK AND LANGUID FEELINGS, &c.

A WORLD-WIDE REPUTATION for over THREE-QUARTERS of a CENTURY.

BEWARE OF IMITATIONS AND SUBSTITUTES.

N.B. *upon every* GENUINE *bottle*, is the Trade Mark, thus & the signature of Thomas Wilkinson (Any imitation is a felony.)

Indispensable to Residents Abroad.

A Celebrated Physician says:—"I always prescribed it with almost universal success in those complaints which are engendered in Tropical Climates, and no one should be without it."

RESTORES THE WEAK, REVIVES THE DEPRESSED

Fortify the System against Disease with **PURE BLOOD.**

WILKINSON'S SARSAPARILLA CLEANSES THE BLOOD OF ALL DANGEROUS HUMOURS.

મુલજી જેઠા મારકીટની આગ

અને

તીજોરીઓ.

મુલજી જેઠા મારકીટની આગમાં જયારે બીજા મેકરોની તીજોરીઓ કોઈની એક, કોઈની બે અને કોઈની ચાર જેટલીજ હતી તયારે ગોદરેજની ૧૦૧ હતી. આ ૧૦૧ તીજોરીઓ માહેલી ફક્ત સાત તીજોરીઓમાં નુકશાન થયું હતું અને આઠમાં થોડીક આંચ લાગી હતી. ૮૬ તીજોરીઓમાં કાગળો, ચોપડા, ઝવેરાત વગેરે સઘળું સલામત રહયું હતું. આ ૮૬ માહેલી ૨૫ તીજોરીઓને તાપ એટલો લાગ્યો હતો કે તેઓ મરડાઈ ગઈ હતી અને દીવાલો ઉપસી આવી હતી પણ તે છતાં તેઓમાં કાગજો વીગેરે સલામત રહ્યું હતું.

આખી દુનીઆમાં કોઇ પણ તીજોરી બનાવનાર એવું કહેશે નહી કે તેની તીજોરી ગમે એવી આગમાં ગમે એટલો વખત રહે તોપણ માહેલી ચીજોને ઈજા આવે નહી.

મુલજી જેઠા મારકીટની આગમાં ચાર દુકાનોમાં ગોદરેજની તેમજ જાણીતા વેલાયતી મેકરોની તીજોરીઓ પાસે પાસે હતી અને જયારે ગોદરેજનીમાં સઘળું સલામત રહયું હતું તયારે વીલાયતીમાં બળી ગયું હતું.

કારખાનું-

ગેસ કંપની પાસે, પરેલ.

ગયા વરસનો ઇનતેખાબ,

યાને

યઝદેજરદી સને ૧૨૯૦ના સાલમાં બનેલા જરથોસ્તીઓને લગતા જાણવાજોગ બનાવો.

સખાવત.

આ વરસે સામાન્ય સખાવતનો આંકડો લગભગ એકતાલીસ લાખનો, ઉઠમણાની છપાયલી રકમ સાત લાખ પાંતરીસ હજારની, ધરમનાં મકાનો માટે અપાયલી રકમના સુમારે ગણતાં લગભગ પોણાસાત લાખ રૂપીઆ મલી આ વરસની કુલે સખાવત પંચાવન લાખ રૂપીઆની થવા ગઇ છે.

ઉપર જણાવેલી રકમ આ વરસની છપાયલી સખાવતની છે પણ તેમાં એક સખાવત અવામાંથી તથા ઉઠમણામાં જણાવેલી રકમમાંથી બીજા ફંડોમાં અપાયલી, ધરમના મકાનોવાલી રકમ જે આગલાં વરસોમાં સખાવતોમાં ગણાઇ ચુકેલી, વીગેરેની રકમ સુમારે અગીયાર લાખની બાદ થવા જેવી છે, તે બાદ કરીએ તો રૂપીઆ ચુમાલીસ લાખ જેટલો આંકડો આ વરસની સખાવતનો થવા જાય છે.

મરહુમ સખીવજુદ શેઠ સર રતન જમશેદજી તાતાના ટ્રસ્ટીઓ તરફથી નીચે જણાવેલાં જુદા જુદા ધરમ ખાતાઓમાં રૂ૮૦૦૨૦૦ની બાદશાહી રકમ મરહુમનું મરણ ૧૯૧૮ના સપટેમબર મહીનામાં નીપજ્યા પછી હમણા સુધીમાં આપવામાં આવી છે:- માથેરાન પર ચોક પોઇંટ આગળનો લગભગ રૂ૭૦૦૦૦ની કીંમતનો બંગલો "હોમસનેડ" તેમા સઘળા ફરનીચર સાથે ગરીબ પારસીઓ માટે એક કોનવેલેસંટ હોમ તરીકે આપ્યો છે અને એને "સર રતન તાતા પારસી માથેરાન કોનવેલેસંટ હોમ" નામ આપશે. ટ્રસ્ટીઓએ બજાર ભાવે ગણતા રૂ૨૦૦૦૦૦ની કીંમતની સરકારી જામીનગીરીના કાગળયાં પણ આપ્યાં છે કે જેની ઉપજમાંથી તે હોમનો નીભાવ ખરચ થશે. ગરીબાઇ અને લાચારીના કારણો સોધી કહાડી તપાસ ચલાવવા સારૂ ૧૯૧૭ થી ૧૯૨૨ના વરસ સુધી વારસીક ૧૪૦૦ પાઉંડના ડોનેશન માટે રૂ૭૭૦૦૦ લંડન સ્કુલ ઓફ ઇકોનોમીક્સ મધે "રતન તાતા ફાઉંડેશન" માટે યુનીવરસીટી ઓફ લંડનને આપયા છે. નવસારીના લુણસીકુઇનો રૂ૭૦૦૦૦નો બંગલો ને બગીચો એક રીડીંગ રૂમ અને હવા ખાવાની જગા તરીકે નવસારીના પારસીઓને આપયો છે. ઉડવાડાની "માણેકજી કાવસજી દમનવાલા ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી" માટે રૂ૫૫૦૭૦ને ખરચે એક ઇમારત બાંધવા અને તેમાં પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ માટેના વોરડ ઉગાડી તે ઇમારતને સર રતન તાતાનું નામ આપવામાં આવશે. નારગોલની નશરવાનજી રતનજી તાતા ડીસપેનસરી અને બાઇ હીરાબાઇ તાતા ગરલ્ઝ સકુલના નીભાવ માટેનો સઘલો ખરચ ૧૯૨૧ના વરસથી પાંચ વરસ સુધી દર વરસે રૂ૭૫૦૦ લેખે રૂ૩૭૫૦૦ અને તે સાથે દવાખાનાને લગતા નોકરો માટેના રહેઠાણ, રસોડું વગેરે બાંધવા માટે રૂ૬૦૦૦ મલી રૂ૪૩૫૦૦ આપ્યા, એ ઉપરાંત સ્કુલની ઇમારત બાંધવાના ફંડમાં રૂ૬૫૦૦ અને સ્કુલ તથા ડીસપેનસરીના ૧૯૨૦ સુધી દર વરસે રૂ૨૦૦૦ લેખે રૂ૧૪૦૦૦ સર રતન તાતાએ પોતાની હયાતી દરમ્યાન આપ્યા હતા, અને આ ખાતાંઓનું કામકાજ જો સંતોસકારક રીતે

ચાલશે તો પાંચ વરસ પછી નીભાવ માટેની ગ્રાંટ પાછી ચાલુ કરી શકાશે. સધરન આરમી (લશ્કર)ની લડાઈની યાદગીરી માટે ઉતાકામંદ ખાતેનો રૂ૪૦૦૦૦ની કીમતનો "હેરો ઓન ધી હીલ" બંગલો હીંદી સરકારને આપયો છે તે બંગલો એક કોનવેલેસંટ હોમ તરીકે વાપરવામાં આવશે અને તેને "ધી રતન તાતા કોનવેલેસંટ હોમ ઓફ ધી સધરન આરમી" એવું નામ આપશે. સરવંટ ઓફ ઇંડીઆ સોસાયટીને ૧૯૧૮ થી ૧૯૨૦ સુધીનું દર વરસે રૂ૧૨૦૦૦ લેખેનું ડોનેશન રૂ૩૬૦૦૦ આપયું. (૧૯૦૭ થી ૧૯૧૭ સુધીમાં આ સોસાયટીને સર રતન તાતાએ એકંદર રૂ૧૧૧૦૦૦ આપયા હતા.) કોટના પારસી સુવાવડખાનામાં એક અલાહેદા વોરડ માટે રૂ૩૦૦૦૦ આપયા, આ વોરડને સર રતન તાતાનું નામ આપયું છે. (સુવાવડની નરસ તરીકેનું કામ બજાવવાને હોસપીટલમાં જગા ખાલી પડે ત્યારે સર રતન તાતાના ત્રસ્ટીઓની ભલામણ હેઠળ પારસી છોકરીઓને તાલીમ આપવામાં આવશે.) નવસારીના પહેલા દસ્તુર મેહેરજીરાણા લાઇબરેરીના ફંડમાં રૂ૨૭૦૦૦ આપયા છે. મુંબઇના સેવાસદન મંડળને રાંધણકળાના વીભાગ સારૂ એક અલાહેદો બલોક બાંધવા માટે રૂ૨૬૦૦૦ આપયા અને આ બલોકને સર રતન તાતાનું નામ આપશે. (વધતામાં વધતી ૫ ગરીબ છોકરીઓને સર રતન તાતાના ત્રસ્ટીઓ દર વરસે મોકલી આપશે તેમને સામાન્ય રાંધણકળાનું શીક્ષણ સેવાસદન તરફથી મફત આપશે.) મુંબઇની ફરામજી કાવસજી ઇનસ્ટીટયુટના ત્રસ્ટીઓને એ ઇન્સટીટયુટની નવી બાંધવા ધારેલી ઇમારતના ફંડમાં રૂ૨૫૦૦૦ આપયા (ઇનસટીટયુટમાં સાયનટીફીક મ્યુઝીયમ સ્થાપવામાં આવશે ત્યારે તેને સર રતન તાતાનું નામ આપવાની ઓફર ઇન્સટીટયુટના ત્રસ્ટીઓએ કરી છે.) પુણાની ભંડારકર ઓરીયંટલ રીસરચ ઇનસ્ટીટયુટને ફારસી અને અરેબીક વીભાગ માટે એક અલાહેદો હોલ બાંધવા રૂ૨૫૦૦૦ આપ્યા અને એ હોલને સર રતન તાતાનું નામ આપશે. સર કાવસજી જેહાંગીર નવસારી જરથોસતી મદરેસાને, સંપુરણ સામગ્રી સાથની સાયનટીફીક લેબોરેટરી માટે એક ખાસ ઇમારત બાંધવા રૂ૨૫૦૦૦ આપયા છે. કીંગ જોરજ ધી ફીફ્થ એન-ટીતયુબર કયુલોસીસ લીગને ૧૯૧૮ અને ૧૯૧૯ ના દર વરસે રૂ૫૦૦૦ લેખેનું ડોનેશન રૂ૧૦૦૦૦ આપ્યું (આ લીગને સર રતન તાતાએ ૧૯૧૨ થી ૧૯૧૭ સુધીમાં રૂ૪૦૦૦૦ આપયા હતા.) ડા૦ એસ. બી. શરાફને, તેવણની દીલ્હીની આંખની ધરમની હોસપીટલમાં એક અલાહેદો વોરડ બાંધવા રૂ૧૦૦૦૦; મુંબઇના "હેલપલેસ બેગરઝ રીલીફ ફંડ" (લાચાર ભીખારીઓનાં નીવારણ ફંડ) ને તા૦ ૧ લી મારચ ૧૯૨૧ થી દર મહીને રૂ૫૦૦ લેખે એક વરસના રૂ૬૦૦૦, સર કાવસજી જેહાગીર નવસારી જરથોસતી મદરેસા ફંડને પાંચ વરસ માટે દર વરસે રૂ૧૦૦૦ લેખે રૂ૫૦૦૦, પુનાના સેવાસદન મંડળને દર વરસે રૂ૧૦૦૦ લેખે ૧૯૧૮ થી ૧૯૨૧ સુધીના રૂ૪૦૦૦, (અગાઉ આ ખાતાંને રૂ૬૦૦૦ સર રતન તાતાએ આપયા હતા.) ૧૯૨૦ થી ત્રણ વરસ માટે દર વરસે રૂ૧૦૦૦ લેખે સોશીયલ સરવીસ લીગને રૂ૩૦૦૦, (અગાઉ આ ખાતાંને રૂ૩૫૦૦ આપયા હતા.) કે. આર. કામા ઓરીયંટલ ઇનસટીટયુટમાં ઇરાનીયન સાહીતય અને હસતલેખના શોધખોલ માટે ખાસ પસંદ કરવામાં આવેલા એક સકોલરને એક વરસની સકોલરશીપ આપવા સારૂ રૂ૨૫૦૦, પારસી ચેરીટી ઓરગેનીઝેશનને બે વરસના રૂ૨૫૦૦, મુંબઇના સેવાસદનને ૧૯૧૮ થી ૧૯૨૧ સુધી જનરલ ફંડમાં રૂ૫૦૦ ની વારસીક ગ્રાંટ લેખે રૂ૨૫૦૦, (અગાઉ રૂ૨૦૦૦ આપયા હતા.) સ્ત્રી જરથોસતી મંડળને ૧૯૨૦ ના રૂ૧૨૦૦, (અગાઉ રૂ૭૫૦ આપયા હતા.) વાંદરાના કોન-વેલેસંટ હોમને ૧૯૨૦ અને ૧૯૨૧ ના રૂ૧૦૦૦, (અગાઉ રૂ૫૦૦૦ આપયા હતા.) મુંબઇના ઇરાનીયન એસોસીએશનને ૧૯૨૦-૨૧ ના રૂ૧૦૦૦, (અગાઉ રૂ૧૫૦૦ આપયા હતા.) સુરત જીલાની માંડવીની એંગલો વરનેકયુલર સકુલને ૧૯૨૦ થી ત્રણ વરસ માટે રૂ૯૦૦, (અગાઉ રૂ૯૦૦ આપયા હતા.) સેંટ જોન એમબ્યુલંસ બ્રીગેડ (પારસી ડીવીઝન) ને ૧૯૨૦-૨૧ ના રૂ૬૦૦, (અગાઉ રૂ૧૨૦૦ આપયા હતા.) અમેરીકન મીશન ગરલઝ સકુલ ડુમેસતીક સાયનસ ડીપારટમેંટના સંબંધના ખાસ ફંડ માટે અમદનગર ખાતેના અમેરીકન મીશનને રૂ૫૦૦ આપયા હતા. એ ઉપરાંત

મુંબઇના પ્રીન્સ ઓફ વેલ્સ મ્યુઝીયમને લગતા આરટ વીભાગમાં સર રતન તાતાના ઇંગલંડનું યોરક હાઉસ અને મુંબઇના તાતા પેલેસમાંનો કીંમતી સંગ્રહ ભેટ આપવામાં આવયો છે. આ સંગ્રહ હીંદી આરટના વીદયારથીઓને તેમજ જાહેર પ્રજાને ઘણો ઉપયોગી થઇ પડશે.

લેડી રતન તાતાની ઉદારતાથી અહમદનગર ખાતે રેવરંડ હીવાલે નામના એક મીશનરી પાદરી અને તેમના બાનુ તરફથી નીભાવવામાં આવતા બાળ આશ્રમને સંગીન પાયા ઉપર મુકી તેની સ્થાપના નવેસરથી કરવાનો મેલાવડો અહમદનગર ખાતે તા૦ ૯ મી મેહને દીને કરવામાં આવયો હતો. આ આશ્રમમાં ૨૧૨ બાળકો છે અને તેઓના વસવાટ માટે બે માળનો એક બંગલો અમેરીકન મીશન ખાતા તરફથી લેવામાં આવ્યો છે. આ ખાતાને મુંબઇના વાડીઆ ટ્રસ્ટ ફંડમાંથી વારસીક મદદ મલતી હતી અને લેડી રતન તાતાની જાણમાં એ ખાતું આવવાથી તેને સર રતન તાતા બાળ આશ્રમનું નામ આપીને દર મહીને તેના નીભાવ માટેની રકમ આપવાની ગોઠવણ કીધી છે.

અતરેના જાણીતા શેહેરી સર દોરાબજી જમશેદજી તાતાએ ગયા અકટોબરમાં કેમબ્રીજ યુનીવરસીટીની એનજીનીઅરીંગ સ્કુલ બાંધવાની યોજના માટે ૨૫૦૦૦ પાઉંડ આપવાની માગણી કરી હતી અને લંડનની રોયલ ફ્રી હાસપીટલમાં બાનુઓને તબીબી કેળવણી આપવાના ફંડમાં ૧૦૦૦ પાઉંડ આપયા હતા.

સર દોરાબજી અને લેડી તાતા પુનામા છોકરીઓ માટેની એક નમુનેદાર બોરડીંગ સ્કુલ કહાડવાનો વીચાર રાખે છે અને એ શાળા માટેનું મકાન બંધાતાં લગભગ ત્રણેક વરસ થશે તેટલાં મુંબઇમાંની કોટમાંની જાણીતી ફ્રેઅર ફ્રેલેચેર સ્કુલ પોતાને હસ્તક લઇ તે નવા ધોરણ ઉપર ચલાવવાની ગોટવણ કરવામાં આવી છે. આ સ્કુલના મકાનમાં ફેરફાર કરી તેમા શરૂઆતમાં દશ બાર ઓરડરોની ગોઠવણ રાખવામાં આવશે. આ શાળાનાં વડાં શીક્ષક કીનડર ગારડનની રૂઢી મુજબનું શીક્ષણ આપશે.

અતરેના જાણીતા શેહેરી શેઠ અરદેસર બરજોરજી ગોદરેજે તીલક સ્વરાજ ફંડમાં રૂ૩૦૦૦૦૦ ની નાદર રકમ રેંટીયો ચલાવવાના તેમજ અંત્યજોને સુધારવાના કામ પાછળ ખરચવા માટે આપવા ઉપરાંત બીજા ધરમખાતાંઓ ફંડોમાં નાણાની સારી મદદ કરી હતી. એવો શેઠ હસ્તકના તીજોરીના કારખાનાના ચોકસ નફામાંથી લાંબો વખત થયાં હીંદુ અને પારસી જવાનોને યુરોપ ખાતે અભયાસ કરવા મોકલી તેઓનો ખરચ આપવામાં આવે છે. વળી શેઠ અરદેશરનો પોતાનો લાંબો વખત થયા વીચાર હતો અને તે માટે લગભગ નકી કરી યોજના રચી છે કે પોતાનું તીજોરી બનાવવાનું મોટું જુનું કારખાનું આપણા દેશના સામાનય લાભ માટે અરપણ કરવું જેથી ભાઇબંધ કોમોને સંગીન લાભ થવા સાથે પારસીઓને પણ મોટો ફાયદો થવા પામે. આ કારખાનું પચીસ વરસ થયા ચાલે છે અને લગભગ પાંચસો માણસો કામ કરે છે. આ કારખાનું લીમીટેડ કંપનીમાં ફેરવી નાંખી તેની આવકનો એવી રીતે ઉપયોગ કરવો જેથી દેશમાં હુનર ઉદયોગની ખીલવણી થાય અને આપણા દેશને ખપને બરનો કોઇબી માલ જેટલો બની શકે તેટલો તેમજ લોખંડ, પીતલ વગેરે ધાતુઓની જે વસતુઓ બનાવી શકાય તે સઘળી બનાવવી. આ કારખાનાના નફાના ત્રણ સરખા ભાગ કરી તેની મદદથી પારસી, હીંદુ અને મોહમેદન છોકરાઓને હુનર ઉદયોગની કેળવણી શીખવવા માટે યુરોપ વગેરે દેશાવરો ખાતે મોકલવામાં આવશે. શેઠ અરદેશરનું બીજું કારખાનું નાહવાના સાબુઓ બનાવવાનું છે. આ સાબુ વેલાતી સાબુઓ કરતા ચડીયાતા માલમ પડયા છે અને એની બનાવટ પાછલ શેઠ અરદેશરે પઇસાનો તથા વખતનો ઘણો મોટો ભોગ આપયો છે. એ સાબુઓ અંગ્રેજ કેમીસટોએ પ્રથકરણ કરીને સઉથી સરસ બનાવટનો જાહેર કીધો છે. આ કારખાનું ઘણી સરસ રીતે ચાલવા પછી પારસી કોમના લાભ માટે શેઠ અરદેશર આપી દેનાર છે.

અને એના નફાનો ઉપયોગ ફક્ત પારસી કોમ માટેજ થશે. શેઠ અરદેશરનો હમેશા એવો વીચાર છે કે ગરીબાઈ આવે તયારે મદદ કરવા કરતા આપ બળથી વધી ફાયદો મેળવે એમ સમજી એવણુ હંમેશા એવીજ સખાવતો કરતા રહે છે.

અતરેના જાણીતા સખી શેઠયા સર હોરમજી અરદેશર વાહાડયા અને એવણુના ધણીયાણી લેડી આઈમાયે પોતાના મરહુમ બેટી બાઇ રતનબાઇ બમનજી જમશેદજી વહાડયાની યાદમાં મરહુમ બાઇના ઉડમણામાં ભરેલા એક લાખ રૂપયાની રકમમાંથી પારસી કોમની વીધવાઓ માટે એક આશ્રમ અને તેમની બાળકીઓ માટે એક ઓરફનેજ સ્થાપી છે, અને તેને "બાઇ રતનબાઇ વાહાડયા વીડોઝ હોમ એંડ આરફનેજ" એવું નામ આપ્યું છે. આ આશ્રમ મરહુમ શેઠ નવરોજી મા. વહાડયાના ત્રસ્ટીઓની માલેકીની અંદેરી ખાતેની આંબોલી ઇસ્ટેટના બંગલામાં જાનેવારી ૧૯૨૧ થી ઉઘાડવામાં આવયું છે. લેડી આઇમાય વહાડયા વીધવાઓને ઘટતી મદદ આપી તેમની પાસે કામ લેવાની તરફેણમાં છે કે જેથી આ ખાતાના વીધવાઓને માટે એક ઇંડસ્ત્રીયલ સ્કુલ ચલાવવામાં આવશે. વળી લેડી વહાડયા ઘર સંસારી કેળવણીનાં ખાસ હીમાયતી હોવાથી આરફનેજમાં ગરીબ વરગને બરની ઉતમ ઘરસંસારી તાલીમ આપવામાં આવશે. એ ઉપરાંત ગોખલે એજયુકેશન સોસાયટી તરફથી ચલાવવામાં આવતી ન્યુ ઈંગ્લીશ સકુલના બીલડીંગ ફંડમાં રૂ૬૨૫૦ આપવામાં આવયા હતા.

લેડી આઇમાય હોરમસજી અરદેશર વાડયાએ પોતાની દીકરી રતનબાઇ બમનજી વાડીયાના પુન માટે તેમની છમસીપર ઘાટકોપર પાસે કીરોલ ગામમાં આગ્રા રોડપર આવેલી પોતાની ૬૦૦૦ વાર જમીન જેની કીંમત રૂ૩૦૦૦૦ની થાય છે તે અને તેની ઉપર ૧૦૦ ગાય ભેસ બંધાય તેવી રીતેનુ શેડ કરી આપી એક કુવો બાંધી આપયો છે. એ જગા ઉપર જે ગાયો અને ભેંસો પળાશે તેનું જે દુધ નીકળશે તે બજાર ભાવે લેડી આઇમાય પોતાના બીજા ધરમાદા ખાતા માટે લેશે. લેડી આઇમાયે રૂ૪૦૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન રાજકોટની અંજુમનને આપી હતી કે એના વ્યાજમાંથી એવણુના મરહુમ દીકરી બાઇ રતનબાઇ બમનજી વાહડયાની વરસ દીવસની બાજ કરાવવી.

અતરેના જાણીતા શેહેરી શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી કેરાંવાળાએ પારસી કોમ માટે મારકોટના લતાપર આવેલી એવણુની બે મોટી નવી બીલડીંગોનું ત્રસ્ટ કરી સખાવતમાં આપી છે. એ મકાનોની તમામ આમદાની જે ખરચ અને ભોંયભાડું કર વગેરે બાદ કરતાં વરસ દીવસે રૂ૭૦૦૦૦ ઉપજે છે તે ફકત પારસીઓનાં ભલાને માટે વપરાશે અને બીલડીંગો ભવીષ્યમાં સારી આમદાની કરી આપશે એમ છે. એ ખાતું "શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી કેરાંવાલા ચેરીટી ત્રસ્ટ"ને નામે ઓળખાશે અને તેનું કામ ૧૯૨૧ ના સપટેમબરની તા૦ ૧ લીથી ચાલુ થયું છે. હાલમા શેઠ કેરાંવાલા પોતેજ ત્રસટી તરીકે કામ કરશે એ ઉપરાંત શેઠ પેસતનજીએ ઝોરાસ્ત્રીયન ફીઝીકલ કલચર એંડ હેલ્થ લીગને પોતાના મરહુમ પીતાજીના પુણ સારૂ "નશરવાનજી કેરાંવાલા એથલેટીક ઇનસ્ટીટયુટ" બાંધવા માટે રૂ૨૦૦૦૦ આપયા હતા અને રૂ૫૦૦૦૦ સુધી વધારી આપવાની ખાહેસ જાહેર કરી છે. વળી આ વરસે એવો સાહેબે જુદા જુદા ફંડો, ધરમખાતાઓમાં નાણાની સારી મદદ કરી હતી.

મરહુમ શેઠ દાદી નશરવાનજી દાદીશેઠ ૭૮ વરસની વયે રોજ ૭ મો માહા ૪ થો કદમી, માહા ૩ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૯૦ ય૦ ઝ૦ તા૦ ૧૫ મી નવેમબર સને ૧૯૨૦ ને વાર સોમને દીને પુના ખાતે વાનોરી મધેનાં પોતાના બંગલામા બેહેસતનશીન થયા હતા. એવણુની પહેલા મહીનાની માસીસાની બાજ ટાંકણે તેવણુના પુન અરથે તેવણુની પોતાની પુંજીમાંથી તથા તેવણુનાં બેટા બેટીઓ તથા ખેશાવંદોએ રૂ૭૩૫૦૦ નીચલા ધરમખાતાઓમાં આપયા હતા:—મરહુમની પોતાની પુંજીમાંથી તેવણુનાં વીલનાં ફરમાન મુજબ રૂ૫૬૫૦૦ આપયા તેમાં રૂ૫૦૦૦૦નું ત્રસ્ટ કરી તેનું વયાજ જરથોસતીઓના છોકરાંઓને કેળવણી આપવા તથા સરઅવસરે મદદ કરવા

બાંધવું, બા. ડી. પીટીટ જનરલ હોસ્પીટલમાં રૂ૧૦૦૦, સર જમશેદજી જીજીભાઇ બેનેવોલન્ત ઇન્સ્ટીટ્યુશનને રૂ૧૦૦૦, દાદીશેઠ ચેરીટી ટ્રસ્ટ ફંડમાં રૂ૨૦૦૦, ડા૦ માસીનાં હોસ્પીટલમાં રૂ૫૦૦, પંચાયત હસ્તકના રવાનોને અવલમંજલ પોંહચાડવાનાં ફંડમાં રૂ૫૦૦, માહાબળેશ્વર મોરારજી ગોકલદાસ હાસ્પીટલમાં રૂ૫૦૦, માહાબળેશ્વરની ડીપ્રેસડ ક્લાસીસ સ્કુલને રૂ૫૦૦, માહાબળેશ્વરનાં પારસી આરામગાહનાં ફંડમાં રૂ૨૦૦ અને બાઇ શીરીનબાઈ કામા કોનવેલેસંત હોમમાં રૂ૩૦૦; મરહુમનાં બેટાઓ શેઠો ખરશેદજી તથા નશરવાનજી અને બેટીઓ બાઇઓ મેરબાઇ જીજીભાઈ મોદી તથા બચુબાઇ જાંગીરજી ગઝદરે રૂ૧૦૦૦૦, મરહુમના વહુ બાઇ નવાજબાઈ ખરશેદજી દાદીશેઠે રૂ૧૦૦૦, મરહુમના બેન બાઇ શીરીનબાઇ પેસ્તનજી વાડીયાંએ રૂ૧૦૦૦, મરહુમનાં ખેશી બાઇ હીરાંબાઇ જમશેદજી પીટીટે રૂ૧૦૦૦ ની સાડા ત્રણ ટકાની લોન, મરહુમનાં ખેશી બાઇ માણેકબાઇ પીરોશાહ બમનજી તથા બાઇ બચુબાઇ મેરવાનજી સોરાબજીએ રૂ૧૦૦૦ ની સાડા ત્રણ ટકાની લોન બાઈ રતનબાઇ ફરામજી પંડિની સ્કુલનાં ફંડમાં, મરહુમનાં ખેશી બાઇ ગુલબાઈ બમનજી પીટીટે રૂ૧૦૦૦, મરહુમનાં ખેશી શેઠ જાંગીરજી બમનજી પીટીટે રૂ૧૦૦૦, મરહુમનાં જમાઇ શેઠ જાંગીરજી જીવનજી ગજદરે રૂ૫૦૦ અને મરહુમનાં ખેશી શેઠ દાદાભાઇ તથા બાઇ હીરાબાઇ ફરામજી કામાએ રૂ૫૦૦.

અત્રેના જાણીતા સખી શેઠીઆ શેઠ જાંહગીરજી બમનજી પીટીટે આ વરસે કરેલી રૂ૫૦૦૦૦ની સખાવતોની વીગતઃ—સુરત જીલ્લાના માંડવી તાલુકાની છોકરાઓની નીશાળના સંબંધમાં મરહુમ શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટના નામે એક લાઇબરેરી બાંધવા તથા તેનાં નીભાવ માટે રૂ૪૦૦૦, ફસલી સાલ મંડળના ફંડમાં રૂ૩૦૦૦, હીંદુસ્તાનમાં હાથના ઉદયોગો ખીલવવાના ફંડમાં રૂ૨૦૦૦, હીંદી વજીર મી૦ મોન્ટેગ્યુનું મુંબઇમાં બાવલું ઉભું કરવાના ફંડમાં રૂ૨૦૦૦, ધી બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જેનરલ હોસ્પીટલના ફંડમાં રૂ૧૫૦૦, મરહુમ શેઠ દાદી નશરવાનજી દાદીની યાદમાં ધી બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ હોસપીટલનાં ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, ડા૦ રબીંદ્રનાથ ટાગોરની બોલપુરની સ્કુલના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, ધી ઇનફન્ટ વેલફેર ફંડમાં (બીજીવારના) રૂ૧૦૦૦, મુંબઇના સેવાસદનના નીભાવ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, દેશમાં રાજદ્વારી બાબદો તથા જાહેર સવાલો વીષે પ્રજામત ખીલવવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, ધી સોસાયટી ફોર ધી પ્રોમોશન ઓફ નેશનલ એજ્યુકેશનના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, ધી વીમેન્સ કાઉનસીલ હસ્તકના હલકા ધંધામાં ફસેલી ઓરતોને બચાવવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, અહમદનગરના દુકાળના સંબંધમાં પરચુટણ ફંડમાં રૂ૫૦૦, મીસ લેથમ હસ્તકનાં અહમદનગર ફેમીન રીલીફ ફંડમાં રૂ૫૦૦, અહમદનગર ખાતેના દુકાળના છોકરાઓની ઓરફનેજના ફંડમાં રૂ૫૦૦, આસામના ખેડુતોને મદદ કરવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, ધી સોસીયલ સરવીસ લીગ હસ્તકના મુંબઇ શહેરમાં સામાન્ય કામદારો માટે એક વરકમેન ઇનસ્ટીટ્યુટ બાંધવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, ધી સોસીયલ સરવીસ લીગ હસ્તક સોસ્યલ વેલફેર વરક શીખવા માટે એક હીંદુ ગ્રહસ્થને અમેરીકા મોકલવાના ફંડમાં રૂ૩૦૦, ધી સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ કસરતસાળા માટે સામગ્રીઓ ખરીદ કરવાના ફંડમાં રૂ૩૦૦, ખુલનાના દુકાળ ફંડમાં રૂ૨૫૦, મુકતીફોજના વરસ ૧૯૨૦–૨૧ ના ફંડમાં રૂ૨૫૦, ધી ઈંડયન ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એન્ડ કમરશીયલ કોંગ્રેસના ફંડમાં રૂ૨૫૦, કે. આર. કામા ઓરીયેન્ટલ ઇન્સ્ટીટયુટના ફંડમાં રૂ૨૦૦, ધી કાનપોર નેશનલ સ્કુલના ફંડમાં રૂ૨૦૦, ધી વાઇ. એમ. સી. એ. રેડ ત્રાએન્ગલ ફંડમાં રૂ૧૫૦, નામદાર પ્રીન્સ ઓફ વેલ્સને માન આપવાના વરસ ૧૯૨૦ ના ફંડમાં રૂ૧૫૦, અહમદનગરના દુકાળીઆઓને મદદ કરવાના અમેરીકન મીશન ફંડમાં રૂ૧૦૦, ઉદવાડાના ઇરાનશાહ આતશબહેરામની ૧૨૦૦મી સાલગરેહ ટાંકણે જશન કરવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦, ધી ભારત કાલા પરીષદના ફંડમાં રૂ૧૦૦, મુંબઇના રેડ ક્રોસ ફંડમાં રૂ૧૦૦, યુરોપની લાઇબરેરીઓ મધેના ઇરાન્યન અને સાહીત્યના પુસ્તકોના કાટલોગ બનાવ-

જવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦, ધી સેંટ ઝેવીયરસ કોલેજના ૧૯૨૦ ના સાલના રમત ગમતના ફંડમાં રૂ૧૦૦, નાસીક ખાતેના ઓરતો તથા છોકરાઓ માટેના પીચી શીપસન સેનેટોરીયમના ફંડમાં રૂ૫૦, અથોરનાન મંડળના ફંડમાં રૂ૫૦, મધ્ય પ્રાંતોના ભંડારા ખાતેના મંગેલી તેહસીલ રીલીફ ફંડમાં રૂ૫૦, ગંદેવી તાલુકામાં વડસાંગળ ખાતે સ્કુલનું મકાન બાંધવાનાં ફંડમાં રૂ૫૦, સકકર ખાતેની જરથોસ્તી છોકરાઓની સ્કુલના નીભાવ ફંડમાં રૂ૫૦, મરહુમ પ્રોફેસર એન્સ્ટીની યાદગીરીના ફંડમાં રૂ૫૦, ગાયન ઉત્તેજક મંડળની જુબીલી ફંડમાં રૂ૫૦, ૧૯૨૧ ના સાલના મુંબઇના આરટ એકઝીબીશનમાં ઇનામ આપવાના ફંડમાં રૂ૫૦, ફારેગ થતાં માહાબલેશ્વરના સુપ્રીન્ટેન્ડંટ મેજર સ્ટીલની યાદગીરી રાખવાના ફંડમાં રૂ૫૦, ઇરનાકયુલમની સેંટ મેરીઝ કોનવેન્ટના ફંડમાં રૂ૫૦, બોમ્બે નેચરલ હીસ્ટરી સોસાયટી હસ્તકના હીંદુસ્થાનના દુધાલાં પ્રાણીઓની સરવે કરવાના ફંડમાં રૂ૫૦, ગરીબાઈ, બીમારી, નવજોત, લગન વગેરે માટે મદદ તરીકે આપેલા રૂ૭૫૦૦, કેળવણી, હુન્નર, ઉદયોગ વીગેરે માટે મદદ તરીકે આપેલા રૂ૮૫૦૦ અને પરચુરણ ફંડોમાં રૂ૯૩૦૦.

સખી વજુદ બાઇ હમાબાઇ જ. કે. મહેતાએ આ વરસમાં કરેલી રૂ૫૦૭૭૭ ની સખાવતની વીગત:–ગરીબ જરથોસ્તીઓનું પોશાણુ કરવા, લગન ખરચ માટે તથા મરણ ખરચ કરવા રૂ૩૪૯૪૮, ગરીબ જરથોસ્તીઓને સ્કુલ ફી તથા ચોપડીઓ વીગેરેના આપ્યા રૂ૯૨૬૫, નારગોળ સ્કુલ અને હાસ્પીટલને મદદના રૂ૧૬૦૦, સેન્ટ જોસફ હોમ એન્ડ નરસરીને મદદના રૂ૫૦, આંટરોડપરના ધરમાદા દવાખાના માટે થયેલા ખરચના રૂ૪૨૦૨, ડા૦ માસીના હોસપીટલના એમબયુલન્સ ફંડમાં રૂ૧૦૧, ગોખલે એજયુકેશનલ સોસાયટીને મદદના રૂ૧૦૦, માથેરાન બહેરામજી જીજીભાઇ હોસપીટલના નરસીંગ એસોસીએશનને રૂ૩૦૦, મીરજની અમેરીકન મીશન હોસપીટલમાં ૧૦૧, અને પરચુરણ ફંડોમાં આપ્યા રૂ૧૩૦.

બાઈ હમાબાઇ જે. કે. મહેતા (મીસ હમાબાઇ ફરામજી પીટીટ) અને સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ તે બાઇજી આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટના ત્રસ્ટીઓએ આ વરસે સખાવતમાં ગરીબ જરથોસ્તીઓને સદરો પહેરાવવા તથા બીજી ધરમની ક્રીયાઓ કરાવવાના કામ માટે રૂ૩૮૮ આપ્યા હતા.

આપણી કોમના સખાવતી શેઠીયા શેઠ હોરમસજી કાવસજી એડનવાલા એમ. બી. ઓ., ઓ. બી. ઇ. તરફથી ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનને ગરીબ પારસીઓને ધંધે રોજગાર લગાડવાના શેઠ એડનવાલાના ફંડમાં આ વરસે બીજા વધુ રૂ૫૦૦૦ની મદદ કરવામાં આવી છે તેથી એ ફંડનો બહોલો લાભ ગરીબો મેલવી શકશે. એવો શેઠ ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનની આફીસ સારૂ બીલડીંગ બાંધવા રૂ૫૦૦૦ અને ઇરાનની અગીયારી, સ્કુલ વગેરેના નીભાવ ફંડમાં રૂ૩૦૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન આપવા ઉપરાંત જુદા જુદા ધરમખાતાંઓ, ફંડો વગેરેમાં હમેશ મુજબ નાણાની સારી મદદ આપતા રહયા છે અને એવણની સખાવતથી પારસી કોમને મોટો લાભ મલે છે.

કરાંચીના જાણીતા સખી શેઠયા શેઠ અરદેસર હોરમજી મામાએ કરેલી રૂ૮૭૦૧૨ની સખાવતની વીગત:–કરાંચીના મઘરપીર ખાતેના ઉના પાણીના ઝરાપરના "બાથ"ની સુધારણા અરથે રૂ૧૧૦૦૦, કરાંચીની યંગ વીમેન્સ ક્રીસ્ચીઅન એશોશીએશનના નવા મકાનના ફંડમાં રૂ૧૫૦૦૧, મહાબલેસ્વર પારસી જીમખાનાને પેવીલીઅન બાંધવાનાં અરધાં ખરચ પેટે રૂ૧૫૦૦૦, કુવો ખોદાવવા માટે રૂ૩૦૦૦, પેવેલીઅનના નીભાવ ફંડ માટે રૂ૧૦૦૦ અને જીમખાનાને ડોનેશન રૂ૧૦૦૦ મલી રૂ૨૦૦૦૦, પુણાના સર દી. મા. પીટીટ પારસી જીમખાનામાં રૂ૨૦૦૦, દસ્તુર ધાલાના પરસ ફંડમાં રૂ૫૦૧, એંગ્લો ઇનડીયન કલબને રૂ૧૫૦૦, કરાંચી પાંજરાપોલને રૂ૧૦૦૦ મીરજની મીશન હોસ્પીટલને રૂ૭૦૧, ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનની હીસ્ટોરીકલ કમીટીના ફંડમાં, સીંધમાં પારસી સેટલમેન્ટની શોધખોલના માટે રૂ૧૦૦૦, કરાંચીની સીંધ મદરેસાના સ્પોરટસ

ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, કરાંચીમાં ગરીબ દરદીઓને સારવાર કરવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, કરાંચી પારસી ઇન્સ્ટીટયુટમાં જરથોસ્તી બાળકોનો મેળાવડો કરવા માટે રૂ૧૭૨૦, પંચગનીના સેંટ મોસફ બીલ-ડીંગના ફંડમાં રૂ૫૦૧, મુંબઇના ચીલડરન વેલેફેર એસોસીએશનને રૂ૧૫૦૧, સંજાણ મેમોરીયલ કોલમ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, કરાંચીની બાઇ ગુલબાઇ મેહતા મેટરનીટી હોમ માટે કરેલા કોનસરટમાં રૂ૧૦૦૦, નારગોલની વહાડયા સ્કુલમાં મામા ચીપ એડયુકેશન ફંડ સ્થાપી ફી ઓછી કરવા માટે રૂ૫૦૦૦, ઇરાની ઓરફનેજના નીભાવ માટે રૂ૧૦૦૦, યઝદના આતશ બહેરામના નીભાવ માટે રૂ૧૦૦૦, સરકલ લીટરેર બીબ્લીથી ઓક દીનશા માણેકજી પીટીટ લાઇબરેરીને રૂ૧૦૦૦, કરાંચી મામા પારસી ગરલસ હાઇસ્કુલમાં વારસીક રૂ૯૦ની ચાર સ્કોલરસીપ મી૦ અને મીસીસ રિયુ તથા મી૦ અને મીસીસ મારટીનના નામથી સ્થાપવા માટે રૂ૬૦૦૦, સુરત ગુલબાઇ મહેતા મેટરનીટી હોમને રૂ૫૦૦૦, સુરતની તારાચંદ પારસી હોસપીટલમાં રૂ૨૦૦૦ અને બીજા પરચુટણ ધરમ ખાતાઓ તથા ફંડોમાં આપેલા રૂ૫૮૮૭.

કરાંચીના જાણીતા સખી શેઠયા સર જાહાંગીર હોરમસજી કોઠારીએ એક્ષ સરવીસ એશોસીએશનની કરાંચીની શાખાને રૂ૧૦૦૦૦, કરાંચીના મલીર ગામમાં નદીના પાણીથી થયલી નુકશાનીના ફંડમાં રૂ૫૦૦ અને જરથોસતી બાનુ મંડળને રૂ૧૦૦૦ નું ડોનેશન આપયું છે જે લેડી કોઠારીના આગળ આપેલા રૂ૫૦૦ સાથે તેઓના મરહુમ બેટાના નામે જુદા રાખી વ્યાજ વાપરવામાં આવશે-એ ઉપરાંત એઓ સાહેબ તરફથી જુદા જુદા ધરમખાતાઓ, ફંડો વગેરેમાં નાણાની સારી મદદ હમેશ મુજબ આ વરસે આપવામાં આવી હતી અને જરથોસતીઓ માટે સખાવતમાં ઘણી મોટી રકમ આપવાનો એવો શેઠનો વીચાર છે. સર જાહાંગીરજી કોઠારી તરફથી કરાંચી ખાતે લગભગ ત્રણ લાખને ખરચે દરીયા કીનારે કલીફટનની ટેકીરી ઉપર બંધાવી આપેલો નવો પથરનો પુલ લેડી લોઇડ પીયર અને તેને છેડેનો પેવીલીયન મોટા મેળાવડા સનમુખ જમશેદી નવરોઝે યાને રોજ ૧૩ મો માહા ૭ મો તા૦ ૨૧ મી મારચે ના૦ લેડી લોઇડે ખુલ્લા મુકયા હતા. સર જાહાંગીરજીએ એડરેસ વાંચી સુનાના કાસકેટ સાથ લેડી લોઇડને આપ્યું હતું. લેડી લોઇડે પુલના મોઢા આગળ સર જાહાંગીરજી સાથ જઇ પુલ ને પેવેલીયન ખુલ્લા મુકાયલા જાહેર કરી સર જાહાંગીરજીની ઉદાર સખાવતની સ્તુતી કરી મુબારકબાદી આપી હતી. આ પુલ ૧૩૦૦ ફુટ લાંબો અને ૧૫ ફુટ પહોલો છે અને પેવેલીયન ૬૭ ફીટ લાંબો ને ૫૦ ફુટ પોહલો છે ને પાણીની સપાટીથી ૧૦ ફુટ ઉંચો છે.

અતરેના જાણીતા શેહેરી શેઠ ધનજીભાઇ બમનજીએ વીંડસર ખાતેની એડવરડ હાસપીટલના ફંડમાં ૫૦૦૦ પાંઉંડ, લેડી એથલેનની નવી કોમરેડઝ કલબ માટે ૫૦૦૦ પાંઉંડ અને કોમરેડઝ ઓરગેનાઇઝેશન ફંડમાં ૫૦૦૦ પાઉંડ આપયા હતા.

શેઠ નવરોજી માણેકજી ડુમસીયાએ નામદાર પ્રીનસ ઓફ વેલસને આવકાર આપવાના ફંડમાં રૂ૨૫૦૦૦ ભરીયા હતા અને મરીન લાઇનસની શેઠ સોડાવોટરવાલાની દરેહમેહેરનું મકાન એજ જગા ઉપર બાંધવામાં આવે તો તેના ફંડમાં રૂ૨૫૦૦૦ આપવા જણાવયું છે.

શેઠ રૂસતમજી જીવણજી જેવણ આફ્રીકાના દરબાન શેહેરમાં રહે છે તેઓએ તીલક સ્વરાજ ફંડમાં રૂ૪૦૦૦૦ નવી નીશાળોના મકાન બાંધવા માટે આપયા હતા. વળી એવણ તરફથી દક્ષિણ આફ્રીકા ખાતેના દરબાન ખાતે લોવર ઉમગેની મધે સ્થાપવામાં આવેલી હીંદી બાળકોને માટેની પારસી રૂસતમજી ઓરફનેજ ખુલ્લી મુકવાની કીયા ગવરનર જનરલ પ્રીનસ આરથર ઓફ કોનાટે ગયા આગસ્ટ માસમાં કરી હતી. ઓરફનેજ માટેની ઇમારત પાછળ ૪૭૦૦ પાઉંડની રકમ ખરચાઇ છે.

અતરેના જાણીતા શેહેરી શેઠ એસ. આર. બમનજીએ અમદાવાદ રાષ્ટ્રીય કોલેજ લાયબરીને રૂ૧૦૦૦૦, સુરત રાષ્ટ્રીય કોલેજ લાયબરેરીને રૂ૫૦૦૦, ગુજરાત યુનીવરસીટી લાયબરેરીને

રૂ૧૦૦૦૦, લોકમાન્ય ટીળક મેમોરીયલ સવરાજ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦૦ અને કોલેજના વીદ્યાર્થીઓને મદદ કરવા માટે રૂ૧૦૦૦૦ મલી રૂ૪૫૦૦૦ ની રકમ સખાવતમાં આપી હતી.

મરહુમ બાઇ ડોસીબાઇ પીરોજશાહ મરઝબાન જેવણુ રોજ ૧૩ મો માહ ૯ મો કદમી સને ૧૨૯૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૦ મી એપ્રેલ ૧૯૨૧ ને વાર બુધને દીને હક થયાં હતાં તેવણુની મહીનાની બાજની યાદમાં કુલ્લે રૂ૩૦૦૦૦ ની સખાવત તેવણુની પુંજીમાંથી, તેવણુનાં ધણી, છોકરાઓ, છોકરીઓ, વહુ તથા જમાઈઓ તરફથી કરવામાં આવી છે, જેની વયવસથા હવે પછી નકી કરવામાં આવશે.

હીંદી આરીકના માલેક તથા અધીપતી બાઈ બાઇઆઇ લીમજી પાલમકોટે એવણુના હસ્તક હીંદી આરીકની સીલવર જુબીલી ત્રસ્ટ ફંડમાં શરૂઆતમાં ભરાયલા લગભગ રૂ૨૫૦૦૦ હતા તે પારસી બાનુઓ માટે હોસટલની સ્થાપના કરી તેમાં વાપરવા આપયા હતા. આ હોસટેલમાં દેશાવરથી અભયાસ કરવા આવતાં બાનુઓ માટે રહેવા જમના વગેરેની ઘટટી ગોઠવણ કરવામાં આવશે.

શેઠ મનચેરજી પેસતનજી ચોકસીએ પોતાના બેન બાઇ ગુલબાઇ પે. ચોકસીની યાદમાં એક ધરમદા દવાખાનું સ્થાપવા માટે નં૦ ૧૧ એલફીનસ્ટન રોડ ખાતેનું મકાન મુંબઇ મયુનીસીપાલીટીને આપી એ મકાનમાં મયુનીસીપાલીટીનું દવાખાનું ચાલતું હતું તેને પોતાના બેહનનું નામ આપવાની માગણી કરી હતી તે ગયા જુલાઇ મહીનામાં કબુલ રાખવામાં આવી છે. મકાનની કીંમત રૂ૧૪૨૮૯ જેટલી છે અને તેનું માસીક ભાડું રૂ૫૦ ઉપજે છે. જો આ ધરમાદા દવાખાનું મયુનીસીપાલીટી ચલાવી ન શકે તો એ મકાન બદલ રૂ૧૪૦૦૦ એ બાઇના નામથી પારસી પંચાયતને આપવામાં આવશે.

બેહસતનશીન શેઠ રૂસતમજી કુંવરજી શેઠનાએ સને ૧૯૧૯ માં પરેલ ગોલનજી હીલ ઉપર ગરીબ જરથોસતીઓને રહેવાના મકાન બાંધવા રૂ૨૦૦૦૦ આપયા હતા. તે મકાનપર એક વધુ માળ બાંધવા માટે મરહુમના ઉઠમણામાં એઓના પાળક શેઠ નશરવાનજી હોરમસજી શેઠનાએ ભરેલી રકમમાં ઉમેરો કરી રૂ૧૨૦૦૦ ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ ફંડમાં રોજ ૨ જો માહા ૧૨ મો ૧૨૯૦ યઝદેજરદીને દીને પડેલી મરહુમની વરસીની યાદમાં આપયા હતા.

શેઠ દારાબશાહ બમનજી દુબાસ તથા એવણુના ધણીયાણીએ લાહોરની બાઇ આવાંબાઇ અરદેશર કુપર દરેહમેહેરનું મકાન, તેમજ તેની સાથના મોબેદોના રહેવાનું મકાન કુવો વીગેરેની મરામત, રંગ તથા દરેહમેહેરના ઓરડાઓને મારબલની ફરસ વગેરે મરામતનું કામ લગભગ રૂ૫૦૦૦ ના ખરચે કરાવી આપયું છે.

શેઠ શહેરયાર અરદેશર ઇરાણી બોઇસરવાલાએ પોતાની જમીનનો કટકો એક જેની વારસીક ઉપજ લગભગ રૂ૩૦૦ ની થાય છે, એ જમીન તારાપોરની જરથોસતી અનજુમનની દરેહમેહેરને ભેટ આપી હતી કે એની ઉપજની રકમ એ દરેમેહેરના મોબેદોને પગાર આપવાના ફંડમાં વાપરવી. આ દરેહમેહેરના મોબેદ ફંડમાં કુલે રૂ૧૩૧૪૬ ભરાયા છે.

કરાંચીની મેસરસ વોરડન કંપનીવાલા શેઠ હોરમસજી માણેકજી ખજુરીનાએ રૂ૬૫૦૦ની રકમ કરાંચીના ગરીબ પારસીઓ માટે સસતા ભાડાનું મકાન બાંધવા સારૂ આપી હતી.

કરાંચી ખાતેના કેમારીના તબીબ ડા૦ શાવક પેસતનજીએ રૂ૭૦૦૦ કરાંચીના ગુલબાઇ મહેતા મેટરનીટી હોમ (સુવાવડખાના) ને આપયા કે એ હોમને લગતા બાંધવામાં આવનારા આઇસોલેટેડ વારડની ઉપર હાઉસ સરજ્યન માટે એક કવાટર એવણુના મરહુમ ધણીયાણી બાઇ બાનુબાઇને નામે બાંધવો.

સખી વજુદ બાઇ હીરાંબાઇ જમશેદજી પીટીટ તે મરહુમ સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પહેલા બારેનેટના બેટીએ પોતાના વહાલા અશો રવાનોની નઇયતે તેઓની યાદમાં રૂ૫૦૦૦

નીચલા ધરમખાતામાં આપયા હતાઃ—પારસી પંચાએતના રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦ની નોટ, કનઝમટીવ હોમ સોસાયટીના ધરમપોરના પારસી દરદીઓના નીભાવ ફંડમાં બ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૦ની નોટ, નવસારીના આતશબહેરામ સાહેબનું મકાન બાંધવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, જરથોસ્તી જશન કમીટી હસ્તકના "જશન ફંડ"માં વયાજ વાપરવા રૂ૫૦૦ની નોટ, રાજકોટની દરેમેહેરનું મકાન નવેસરથી બાંધવાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, શ્રી જરથોસ્તી મંડળના ફંડમાં રૂ૩૦૦, ગરીબ જરથોસ્તીઓને અનાજ આપવાના ફંડમાં રૂ૩૦૦, સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનેવોલંત ઇનસ્ટીતયુશન ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦, બેરામજી જીજીભાઇ ચેરીટેબલ ઇનસ્ટીતયુશન ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦, ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણ હસ્તક બાઈ રતનબાઇ ફરામજી પાંડે સ્કુલના ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦, અને શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટવાળા ગરીબ દીવાના જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦. એ ઉપરાંત બાઇ હીરાબાઈએ આખા વરસમાં જુદા જુદા ફંડો, ધરમખાતાઓમાં નાણાની સારી મદદ આપી હતી.

શેઠ ફકીરજી કાવશજી દુબાશે કરાંચી ખાતેના કેમારી બંદર આગળ અકસમાતો થવાથી લોકોને હાસપીટલમાં લઇ જવું મુશકેલ થઇ પડે છે તેથી ત્યાં એમ્બ્યુલનસ કાર રાખવા માટે રૂ૬૫૦૦ આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી બેસાનીઆના ઉઠમણા વેળા સગાં સનેહીઓ તરફથી ભરાયલા રૂ૬૦૦૦ માં મરહુમના બેટાઓએ રૂ૪૦૦૦ ઉમેરી રૂ૧૦૦૦૦ ની રકમ સુરત જીલ્લાના બેસાન ગામની સડક રીપેર કરી સારી હાલતમાં રાખવા માટે સરકારને આપી છે કે એ રકમનાં વ્યાજમાંથી અને સરકારની મદદથી ખરચ કરવો.

શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી મીનોચહેર કુકાએ મરહુમ ખાં૦ બાં૦ બરજોરજી નશરવાનજી વકીલના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૧૦૦૦ માં મરહુમ ખાનબહાદુર બરજોરજીની યાદગારી રાખવા માટેનો તા૦ ૭મી ફેબરવારીએ સાંજે સુરતની પારસી અંજુમનની મલેલી સભામાં ઠરાવ થયાથી શેઠ રૂસતમજી કુકાએ વધુ રૂ૪૦૦૦ આપવાનું જાહેર કર્યું હતું કે સુરત પારસી ઓરફનેજમાં રૂ૫૦૦૦ની રકમમાંથી ખાં૦ બાં૦ બરજોરજીના નામનો ફાઉન્ડેશનર કાયમને માટે રાખવો. શેઠ રૂસતમજી કુકાએ મરહુમ ખાં૦ બાં૦ બરજોરજીની યાદગારીના અંજુમન તરફના ફંડમાં વધુ રૂ૨૫૦ ભરયા છે.

વલસાડના જાણીતા શહેરી ખાં૦ બાં૦ કાવસજી વનજીભાઇ ધનભુરાએ રૂ૪૨૫૯ની કરેલી સખાવતની વીગતઃ—કાઠીયાવાડ પાંજરાપોરમાં રૂ૧૦૦, અહમદનગરના ગરીબોને આપેલા અનાજ માટે રૂ૨૦૦, વલસાડની આગ વખતે મદદના રૂ૩૩૫, માંડવીની સ્કુલમાં ખુરશી વગેરેના રૂ૪૦૦, રતનાગીરીના પોસરી ગામની આગની મદદમાં રૂ૧૦૦, ભરૂચના દુકાળ ફંડમાં રૂ૧૨૫, વલસાડમાં જરથોસ્તીઓ માટે રવાનોને ગાડી વીગેરેના રૂ૯૧૪, ઓલપાડ અગીયારીમાં રૂ૧૦૦, રાજકોટ અગીઆરીમાં રૂ૧૦૦, વલસાડમાં ગરીબો માટે દવાના રૂ૭૮૭ તથા સુવાવડખાનામાં દવાના રૂ૧૧૫, વલસાડમાં ગરીબોને અનાજ આપવાના રૂ૧૫૭ અને પરચુટણ ફંડો વગેરેમાં આપેલા રૂ૭૮૯.

મરહુમ શેઠ દીનશાજી હોરમજી મોદીની વરસીને ટાંકણે તેવણનાં પુણ્ય માટે વીધવા બાઇ શીરીનબાઇએ રૂ૩૭૦૧ ધરમ ખાતે આપયા તેમાંની મુખ્ય રકમોઃ–બેહેરામજી જીજીભાઈ સકુલ ભોજન ફંડમાં રૂ૫૦૧, જરથોસતી અથોરનાન મંડળને રૂ૩૦૧, સેવાસદનને રૂ૨૫૧, જીજીભાઇ દાદાભાઈ સ્કુલના છોકરાંઓના ભોજન ફંડમાં રૂ૨૫૧, ધરમપોરની પારસી ખહીની સેનીટેરીયમ રૂ૨૫૧, ડા૦ માસીના હાસપીટલમાં રૂ૨૦૧, એડમસ વાડીઆ હાસપીટલમાં રૂ૨૦૧ અને સર કાવસજી જહાંગીર નવસારી મદરેસાનાં ફંડમાં રૂ૨૦૧.

કરાંચીના જાણીતા શેહેરી શેઠ નાદરશાહ એદલજી દીનશાહે સીંધ મેડીકલ યુનીયનની લાઇબરેરી માટે રૂ૩૦૦૦ યુનીયનને ભેટ આપયા હતા. એ લાયબરેરીને એવણના મરહુમ બેટી બચુબાઇનું નામ આપી "બચુબાઇ પીરોશાહ ભરૂચા મેડીકલ લાયબરેરી" તરીકે ઓળખવામાં આવશે.

બાઇ રતનબાઇ એદલજી બામજીએ ધરમપોર ખાતે શેઠ મલબારીવાલા ખહીના સેનેટરીયમને લગતું નોશીરવાન અદલ ગેસ્ટ હાઉસ બંધાવી આપ્યું છે તેમાં વધુ એક અમલો પારસીઓ માટે બાંધવા રૂ૩૦૦૦ આપ્યા હતા.

બાઇ રતનબાઇ જમશેદજી ચીનાઇએ દેવલાલીની ચીનાઇવાલી દરેહમેહેરમાં વધારાના બાંધકામ માટે રૂ૨૦૦૦ ની રકમ ભેટ આપી હતી.

શેઠ દારાબશાહ મંચેરજી કાપડયાએ નવસારીના સર જમશેદજીના આદરીયાનમા રૂ૨૦૦૦ની કીમતના જરમન સીલવરના વાસણો, કબાટ, ખુરસીઓ વીગેરે ભેટ આપી હતી.

મરહુમ બાઇ ખરશેદબાઇ હોરમજી માણેકજી બીલીમોરીઆ ઘડીઆલીના પુન માટે એવણના છોકરા શેઠ દાદીબાએ રૂ૨૦૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનને આપી કે એના વ્યાજમાંથી દર વરસે મરહુમની બાજને દીને બીલીમોરાના ગરીબ જરથોસ્તીઓને મુફત અનાજ આપવો.

શેઠ અરદેશરજી રૂસતમજી પેસતનજીએ પોતાના દીકરા મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈના પુણ્ય માટે રૂ૨૬૦૦ની જામીનગીરીઓ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનને આપી કે એના વ્યાજમાંથી દર વરસે મરહુમની બાજને દીવસે બીલીમોરાના આદરીઆનમાં માચી એક ચડાવી ગરીબ જરથોસ્તી બાળકની નવજોત કરી આપવી.

મરહુમ શેઠ હોરમજી એદલજી આશાના થયલા ઉઠમણા વખતે કુટુંબીઓ વગેરે તરફથી ભરાયલા રૂ૨૦૦૦ ની લોન બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનને તેઓ હસ્તકના ફંડામાં બ્યાજ વાપરવા આપી હતી તેમજ મરહુમ શેઠ હોરમજીના પુણ માટે દરેહમેહરમાં મુકતાદ માંડવા બેડું એક અને રૂ૩૦૦ બ્યાજ વાપરવા આપયા હતા.

બાઇ માણેકબાઇ તે મરહુમ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ પહેલા બેરોનેટના દીકરીએ પોતાના મરહુમ ખાવંદ શેઠ પીરોજશાહ બમનજી જીજીભાઇની યાદમાં રૂ૧૩૦૦ નીચે મુજબ ધરમ ખાતે આપ્યા હતા:—મુંબઇની પારસી પંચાયત હસ્તકના રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન, સર જમશેદજી જીજીભાઇ સ્કુલના ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦, ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણ ફંડ હસ્તકની બાઇ રતનબાઇ ફરામજી પાંડે સ્કુલના ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦ અને બેરામજી જીજીભાઇ સ્કુલના ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦.

બાઇ દીનબાઇ દીનશાજી કરાણીએ પોતાના મરહુમ માતાજી તથા બાવાજીની વરસ દીવસની બાજની ક્રીયા કરવા માટે રાજકોટની જરથોસ્તી અનજુમનને રૂ૧૫૦૦ની લોન આપી હતી.

ભરૂચના જાણીતા શેહેરી ખા૦ બા૦ આદરજી મનચેરજી દલાલે નારગોલની છોકરીઓની નીશાલના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦ ભેટ આપ્યા હતા.

શેઠ બમનશા રૂસ્તમજી મહેતાએ પોતાની દીકરી ખોરશેદની નવજોતની ખુશાલીમાં રૂ૧૦૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન ભરૂચની પારસી પંચાયતને બક્ષેસ આપી હતી.

ખા૦ બા૦ દાદાભાઇ રતનજી બલસારાએ એવણના પીતાજીવાલા ગહમબારના ખાતાં માટે વલસાડની જરથોસ્તી અનજુમનને રૂ૧૨૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન આપી હતી.

શેઠ પેસતનજી ધનજીભાઇની લેનડીંગ કુંપનીએ પોતાના ગહમબાર ફંડ માટે વલસાડની જરથોસ્તી અંજુમનને રૂ૧૦૦૦ની સાડા ૭ ટકાની લોન આપી હતી.

શેઠ ફકીરજી કાનજીભાઇએ બાજ કરવા માટે વલસાડ અંજુમનને રૂ૧૦૦૦ આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ કાવસજી હોરમજી વાડીઆના પુણ્ય ઉસાર એવણની પુંજીમાંથી બાઇ ફકીરજી હો. વાડીઆએ બીલીમોરા અગીઆરીમાં મુકતાદ માંડવા બેડુ ૧ તથા રૂ૩૦૦ બ્યાજ વાપરવા બીલીમોરાની જરથોસ્તી અનજુમનને આપયા છે; એ ઉપરાંત રૂ૫૦૦ની લોન આપી કે બ્યાજમાંથી

મરહુમની વરસ દહાડાની બાજને દીવસે દરેહમેહેરમાં માચી ચડાવી કાંઈ વધે તેમાંથી ગરીબ જરથોસ્તીઓના રવાનોનો ચાર દીવસનો ખરચ કરવો.

ડા૦ રતનશા બમનજી ખંબાતાએ દીકરી તેહમીનાની નવજોતની ખુશાલીમાં ખરચ પારસી પંચાયતને રૂ૫૦૦નું બોંડ ભેટ આપ્યું કે એના વ્યાજમાંથી જ. ન. પીટીટ ગરલસ સ્કુલમાં રાધન-કળામાં ઇનામ આપવું.

ખાન સાહેબ બેરામશાહ એલાવ્યા અને ધણીયાણીએ રૂ૫૦૦ની વોર લોન મડની છોકરીઓની સ્કુલને ભેટ આપી હતી.

શેઠ મહેરજી ફરામજી મીસતરીએ ગઉરક્ષક મંડળીને રૂ૫૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન જાન-વરોના લાભ માટે ભેટ આપી હતી.

બાઇ કોલીબાઇ નશરવાનજી ચોથીઆએ દરનબાજ કરવા માટે વલસાડની જરથોસ્તી અનજુ-મને રૂ૩૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન આપી હતી.

મોબેદ ફરદુનજી શાપુરજી શીંગારીએ પોતાના ખેરીઓની બાજ કરવા માટે વલસાડ જરથોસ્તી અંજુમનને રૂ૭૦૦ આપયા હતા.

બાઇ રતનબાઇ શાપુરજી સીંગારીએ પોતાના બેટા શાપુરજીની બાજ કરવા માટે વલસાડ જરથોસ્તી અંજુમનને રૂ૪૦૦ આપયા હતા.

શેઠ અરદેશર હીરજીભાઇ હાડવઇદે રાંદેર ખાતેના દોખમાને લગતી સગડીમાં આતસ તથા ચેરાગ રોશન રાખવા માટે વ્યાજ વાપરવા રૂ૫૦૦ સુરતની પારસી પંચાયતને આપયા હતા.

શેઠ રતનજી માણેકજી રતનાગરના પુન માટે શેઠો દાદીબા હો. બીલીમોરીયા તથા પીરોજશા ર. રતનાગર અને બાઇ માણેકબાઇ બ. મેગુસીએ મલી રૂ૫૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન બીલી-મોરાની જરથોસ્તી અંજુમનને આપી હતી કે એનું વ્યાજ જનરલ ફંડ તથા ગહમબારના ફંડમાં વાપરવું.

શેઠ સોરાબજી મેરવાનજી વરકીંગબોક્ષવાલાએ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનને બેડુ ૧ તથા રૂ૩૦૦ આપયા કે એવણની હઇયાતી બાદ વ્યાજમાંથી દરેહમેહરમાં મુકતાડમાં બેડું માડવું તેમજ દરનબાજ કરવા બીજા રૂ૩૦૦ વ્યાજ વાપરવાની સરતે આપયા હતા.

શેઠ શાપુરજી દારાબજી વાડીઆના પુણ સારૂ એવણની પુંજીમાંથી એવણના છોકરા શેઠ બેરામજીએ અગીઆરીમાં મુકતાદ માંડવા બેડુ ૧ તથા રૂ૩૦૦ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અંજુમનને વ્યાજ વાપરવા આપયા હતા.

બાઇ શીરીનબાઇ એદલજી પેસતનજી મેહેતાના પુણ સારૂ એવણના ભાઇ શેઠ દાદીબા હોરમજી બીલીમોરીયાએ બીલીમોરાની દરેહમેહેરમાં મુકતાદ માંડવા સારૂ બેડુ એક તથા રૂ૩૦૦ વ્યાજ વાપરવા અને રૂ૧૦ રોકડા આપયા હતા.

શેઠ કાવસજી મેરવાનજી વાડીયાના પુણ સારૂ એવણના ભાઇ શેઠ રતનજી મે. વાડીયાએ અગીઆરીમાં મુકતાદ માંડવા બેડુ એક તથા રૂ૩૦૦ બીલીમોરાની જરથોસ્તી અનજુમનને વ્યાજ વાપરવા અને રૂ૧૦ રોકડા આપયા હતા.

શેઠ માણેકજી પેસતનજી તલાટીએ પોતાના મરહુમ બેન બાઇ નવાજબાઇ તે મરહુમ શેઠ સોરા-બજી નશરવાનજી તલાટીના વીધવાના પુન માટે રૂ૫૦૦ સુરતના જુદા જુદા ફંડોમાં આપયા હતા.

શેઠ દીનશાહ રતનજી દાબુએ રાજકોટ ખાતે દરેહમેહરમાં ચાલુ બાજ અફરગાન વગેરે ક્રીયા કરવા માટે રૂ૩૦૧ આપયા હતા.

બહેસ્તનશીન બાઈ જરબાઇ તે મરહુમ એરવદ કાવસજી ફરદુનજી વજીફદારના વીધવાની રોજ ૨૭ મો માહ ૯ માને દીને પડેલી છમસીની યાદમાં મરહુમના પુન માટે દીકરા શેઠ માણેકશાહ

તથા દીકરી બાઇ બાઇજીએ રૂ૨૦૦ બેરામજી જીજીભાઇ સ્કુલના ભોજન ફંડમાં અને બેસીઓમાં રૂ૭૦ ફંડોમાં આપયા હતા.

શેઠ ફકીરજી અરદેસર કાપડીયાએ ભરૂચની સેનીટરી એશોસીએશનને ઉંચાઇ તથા વજન લેવા એક કાંટો રૂ૧૩૦ની કીંમતનો ભેટ આપ્યો છે અને એ રાયચંદ દીપચંદ લાયબરેરીમાં મુકવામાં આવયો છે.

શેઠ એચ. એમ. મહેતાએ પુણાના પારસી જીમખાનાના ઉપયોગ માટે ઇલેક્ત્રીક લાઇટને લગતો સરવ સામાન ભેટ આપીને પોતાની ગીરોથી ઇલેકત્રીક લાઇટ ગયા જુલાઇ માસમાં જીમખાનામાં મુકાવી હતી.

ડા૦ કાવસજી ઇ. દાદાચાનજીએ પોતાના મરહુમ ભાઇ શેઠ રૂસતમજીની યાદમાં ૧૯૧૬ માં મુંબઇની મ્યુનીસીપાલીટીને રૂ૧૨૦૦૦ એક ફુવારો બાંધવાને આપયા હતા કે મ્યુનીસીપાલીટીએ ત્યાં નીયમીત રીતે માણસોને પીવાનું પાણી તેમજ ઢોરોની કુંડીમાં પણ પાણી પુરૂં પાડવું અને એક તખતી મારવી. આ ઓફર મ્યુનીસીપાલીટીએ અકટોબર ૧૯૧૬ માં સ્વીકારી હતી અને હાલમાં અલેકઝાન્ડ્રા ડોકના ઉતર તરફના દરવાજા આગળ બરોડા રેલ્વેના ગુડસ યારડની નજીક ફ્રીયર રોડ અને કરનાક રોડના સંગમ ઉપર એક જાહેર ફુવારો બાંધવામાં આવશે.

ડા૦ સર ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન તે શેઠ નશરવાનજી જાંહાંગીરજી વાહાડીયા ચેરીટી ફંડના ત્રસ્ટી તરફથી રૂ૨૬૮૦૦ નીચલા ધરમખાતાઓમાં આપયા હતાઃ—અથોરનાન મંડળની બોરડીંગ સ્કુલને રૂ૨૦૦૦, નશરવાનજી જાંગીરજી વાડીયા ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજ જીમખાના બાંધવા માટે રૂ૧૬૦૦૦, શ્રી જરથોસ્તી મંડળને રૂ૧૦૦૦, ઝોરાસ્ત્રીઅન ફીજીકલ કલચર ને હેલ્થ લીગને રૂ૧૦૦૦, યંગ લેડીઝ હાઈ સ્કુલમાં નસરવાનજી જાંગીરજી વાહડીયાને નામનો સુનાનો ચાંદ છોકરીઓને આપવા રૂ૨૮૦, ગરીબ જરથોસ્તી છોકરીઓને મુફત કેળવણી આપવા માટે ફીના આપયા રૂ૬૦૦, પારસી સુવાવડખાનામાં રૂ૫૦૦૦ અને કે. આર. કામા ઓરીએનટલ ઇનસ્ટીટયુતને રૂ૧૦૦૦.

મરહુમ શેઠ પેસ્તનજી એદલજી મહેતાની યાદગારી રાખવાનાં નવસારીનાં મલેસરના ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં જુદા જુદા બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થોએ સર અવસરે તથા ઉઠમણા વખતે ભરેલા રૂ૩૨૬, તાતકાલીક મદદ કરવા માટે હેલ્પીંગ મેમબરોએ ભરેલા રૂ૨૦૦ અને ફંડના રૂ૧૧૩૦૦ની સીકયુરીટીના બ્યાજના રૂ૪૧૬ મલી રૂ૯૪૨ ભરાયા હતા. આ ફંડની આવકમાંથી નવસારીના મલેસરના ગરીબ પારસીઓને અનાજ, કપડા, સ્કુલ ફી, લગન તથા મરણ ખરચ વીગેરે માટે મદદ આપી છોકરીઓને અંગ્રેજી શીખવવા વરગો કાઢયા છે, તેમાં માસીક મદદ આપે છે અને મુકતાદ ટાંકણે ગરીબોને અનાજ વહેંચવામાં આવે છે.

શેંગહાઈની જરથોસ્તી અનજુમનના ધરમના ફંડના ત્રસ્ટીઓએ રૂ૯૧૦૦ નીચલા ધરમખાતાઓમાં આપયા છેઃ—ધરમપોરના ખડીના સેનેટરીયમના ગરીબ પારસીઓ માટેના એનડાઉમેન્ટ ફંડમાં વીયાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૦, પારસી બેકારી ફંડમાં રૂ૫૦૦, પારસી ફીવર હોસપીટલમાં રૂ૫૦૦ બાઇ શીરીનબાઇ કામાના કોનવેલેસંટ હોમમાં રૂ૫૦૦, ડા૦ માસીનાની હોસ્પીટલમાં રૂ૫૦૦, ડા૦ સર ટેમુલજીવાળા પારસી સુવાવડખાનામાં રૂ૫૦૦, મુંબઇની જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળમાં રૂ૫૦૦, તેહેરાનની જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળમાં રૂ૫૦૦, સકકરની જરથોસ્તી સ્કુલમાં રૂ૫૦૦, ઝાંનસીની છોકરા છોકરીઓની સ્કુલમાં રૂ૪૦૦, ડા૦ કેરાંવાળાના સુવાવડખાનામાં રૂ૩૦૦, ડા૦ પારેખવાળા સુવાવડખાનામાં રૂ૩૦૦, ડા૦ બહાદુરજીવાળા દેવલાલીના સેનેટરીયમમાં રૂ૩૦૦, વીધવાઓને આશરો આપવાના ફંડમાં રૂ૩૦૦, શેઠ ન. મા. પીટીટવાળા દીવાનાઓના ફંડમાં રૂ૩૦૦, જામે જમશેદના ગરીબ જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાના ફંડમાં રૂ૩૦૦, બાઇ આવાંબાઇ ફ. પીટીટ

છોકરીઓની ઓરફ્નેજમાં રૂ૩૦૦, શેઠ જ. ન. પીટીટ ઓરફ્નેજ ફંડમાં રૂ૩૦૦, સુરતની ફુકી-વાલી ઓરફ્નેજમાં રૂ૩૦૦, સર જમશેદજી જી. સકુલ ભોજન ફંડમાં રૂ૩૦૦, શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સકુલ ભોજન ફંડમાં રૂ૩૦૦, જરથોસતી સ્ત્રી મંડળના વરક કલાસમાં રૂ૨૦૦ અને ઇનડસ્ટ્રીયલ હોમમાં રૂ૨૦૦.

નવસારી ખાતે મરહુમ એરવદ એદલજી બરજોરજી મુલ્લાંએ સથાપેલું ધરમખાતું–જરથોસતી અનજુમન બહેતરી ફંડ. એ ધરમખાતું એરવદ એદલજી બ. મુલ્લાંએ વીલ કરીને સથાપયું છે. એવણે રેલવેમાં કોનત્રાકટ લઇને કાંઇ મેળવયું હતું તેમાંથી અરધો ઉપર ભાગ જે રૂ૬૦000ના નાગપોર મીલસના શેર હતા તે આ ફંડ સથાપવા એલાયદા કહાડયા હતા. ફંડની શરૂઆત સને ૧૯૧૬ માં થયા પછી કાયદા પ્રમાણે ત્રસટના નાણા શેરોમાં રોકેલાં નહીં જોઇએ તેથી તે શેરો વેચી રૂ૧૬૫૫00ની સાડાત્રણ ટકાની લોન ખરીદી તે મુંબઇની ઇમ્પીરીયલ બેંક ઓફ ઇંડીયામાં સેફ્ કસ-તડીમાં રાખયા છે. આ ફંડમાં આ વરસે સર અવસરે જરથોસતીઓએ રૂ૧૬૨૦ ભરીવા છે. મરહુમે જણાવેલી ખાહેશ પ્રમાણે આ ધરમખાતામાંથી નવસારીની ભગર સાથ અનજુમનના લાભ સાચવવા માટે, યોજદાથ્રગરી કરનાર લાયક અથોરનાનને ધરમના અભયાસ કરવા માટે, જરથોસતી દીનને લગતા ભાષણો કરાવવા, ધરમને લગતી ચોપડીઓને ઉતેજન આપવા, ધરમના મકાનોના નીભાવમાં કાડી દીવેલ વીગેરે અપાવવા, નવસારી વડી દરેમેહેરમાં જશનો કરાવવા, નવસારીના જરથોસતી છોકરા છોકરીઓને અભયાસમાં મદદ કરવા, ગુજરેલાંઓની ચાર દીવસની ક્રીયા કરવા, આગ વરાલ રેલ વખતે મદદ કરવા વીગેરે બાબદોમાં મદદ આપવામાં આવે છે. આ વરસે નવસારીના ગરીબ જરથોસતીઓને મુકતાદ ટાંકણે રૂ૭૭૦ વેહેંચયા છે તેમજ નવજોત ૩, લગન ૧૩, અને મરણ વખતે ૨૧ જણને મદદ આપી છે. સકુલોમાં લગભગ ૮૦ છોકરાઓને ફી તથા ચોપડીઓ અને કોલેજમાં ૨૨ વીદયારથીઓને મદદ આપી છે. એ રીતે મદદ મેળવીને અત્યાર સુધીમાં ૬ બી. એ. માં, ૧ એમ. એ. માં, ૧ એમ. બી. બી. એસ. માં અને ૧ જણ બી. એસ. સી. માં પસાર થઇ બહાર પડયા છે. આ ધરમ ખાતેથી દર વરસે બરૂચની દસતુર કામદીનની અગીઆરીને તથા રાજકોટની અગીયારીને તથા જાંહસીની જરથોસતી ધરમની કેળવણી આપતી સકુલને મદદ આપી છે. નવસારીની ૨. ૫. દાબુ પારસી જેનરલ ઓસપીટલમાં ચાર બીછાણા નીભાવવામાં આવે છે. વડોદરા રાજયમાં પારસીઓના લગન તલાકના કાયદા ઘડાય છે તે માટેના ખરચમાં નવસારીની કમીટીને રૂ૨00 આપયા છે. જરથોસતી ધરમખાતાઓ તેમજ ગરીબ પારસીઓને દરેક બાબદમાં બનતી મદદ આપવામાં આવે છે તેથી આવા સખાવતી ખાતાંને સખી નરનારીઓને પોતાનો બનતો મદદનો ફાલો આપવા વીનંતી કરવામાં આવે છે.

અંજુમનનાં આતશબેહરામ સાહેબની ૨૪ મી સાલગ્રહને દીને વંચાયલા રીપોરટમાં જણાવ્યું હતું કે રીપોરટવાલા સાલમાં ચાલુ ખરચ માટે વ્યાજ વાપડવાની સરતે સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ રૂ૫૦૦૦૦ અને એક જરથોસ્તીએ રૂ૧૦૦૦; સુધારા વધારાના ફંડમાં દીલસોજ ગ્રહસ્થે મરહુમ માતાજી કુવરબાઈની યાદમાં રૂ૫૦૦, શેઠ બાપુજી હો. શકલાતવાલા રૂ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી બી. પંથકી રૂ૧૦૧, શેઠ શોરાબજી દા. દીવેચાના દીકરાઓ ફરામજી તથા કેકોબાદે મરહુમ બેહેન મેહેરબાઈની યાદમાં રૂ૧૨૫, ડા૦ શો. એ. દુબાશ રૂ૧૫, આતશબેહેરામમાં મુકેલી પેટીઓમાંથી મલ્યા રૂ૮૮૯–૧–૬ અને વ્યાજના રૂ૪૨૧; બાજ રોજગારની ક્રીયાઓ માટે વ્યાજ વાપડવા સારૂં મરહુમ બાઇ વીરબાઇજી બાપુજી શકલાતવાલા તે આ૦ નશરવાનજી ૨. તાતાની દીકરીનાં પુણ્ય સારૂ શેઠ બા. હો. શકલાતવાલાએ રૂ૧૨૦૦૦, મરહુમ શેઠ દાદાભાઈ કા. અખબારે શોદાગરવાલા તથા મરહુમ શેઠ કાવશજી દા. અખબારે સોદાગરવાલા તથા મરહુમ બાઇ જરબાઇ ૨. ઇજનેરનાં પુણ્ય સારૂં બાઇ આઇમાય ૨. સદરવાલાએ રૂ૨૧૦૦, શેઠ ફરદુનજી કાવશજી એળાવ્યા

રૂ૧૦૦૦, મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇ ખરશેદજી કોલાહ તરફે કાબાપેશીનાં પુણ સારૂ માતાજી કુવરબાઇ દો. કોલાહે રૂ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ બેહરામજી બેજનજી કાપડીઆનાં પુણ સારૂ બાઇ નવરોજબાઇએ રૂ૧૦૦૦, મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ બેહરામજી કાપડીઆનાં પુણ સારૂ મરહુમ ધણી બેહરામજીનાં પાલક નવરોજી બે. કાપડીઆએ રૂ૧૦૦૦ અને મરહુમ શેઠ રૂશતમજી બે. કાપડીઆનાં પુણ સારૂ છોકરાઓ માણેકશાહ તથા હીરાજીએ રૂ૧૦૦૦ આપયા હતા. શેઠ નશરવાનજી કે. મીનાઈએ એક લોખંડની તીજોરી તેનાં સ્ટેન્ડ સાથે, ડા૦ શેરાબ મા. ખંબાતાએ બે બુક કેશી ભણવાની ચોપડીઓ સાથે, બાઈ નવાજબાઈ બા. દીવેચાએ રૂપાંનો એક ખુમચો, એક કલશીઓ, એક કાંશીઓ તથા બે ગલાશો અને બાઈ મેહેરબાઇ એ. કુપરે એક મારબલની ટેબલ ભેટ આપી હતી.

નવસારીના આતશબેહેરામ સાહેબનું નવું મકાન બાંધવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૮૫૮૧૬ માની મુખ્ય રકમોઃ—વાંદરાની અગયારીના દસતુર ખુરશેદજી બે. સહીયારે મરહુમ બેટી મહેરબાઇના ઉઠમણામાં ભરેલા નવો ગુંબજ બાંધવા રૂ૩૦૦૦૦, મરહુમ સર શાપુરજી બ. ભરૂચાની યાદમાં બેશીઓ અરદેશર મેરવાનજી ભરૂચા અને ધણીયાણીએ બંદગી ક્રીયા વીગેરે કરવા આગલા હોલ માટે રૂ૩૦૦૦૦ આ હોલ સાથે સર શાપુરજીનું નામ જોડવામાં આવશે, મરહુમ શેઠ ફ્રામજી હોરમસજી અરજાનીના પુણ માટે વીધવા ધનબાઇજીએ રૂ૫૦૦૧, મરહુમ બાવાજી મંચેરજી દા. બાટલીવાલાની યાદમાં શેઠ માણેકજી મં. બાટલીવાલાએ રૂ૫૦૦૦, મરહુમ મામાજી કાવસજી બે. પારખની યાદમાં શેઠ માણેકજી મં. બાટલીવાળાએ રૂ૫૦૦૦, શેઠ માહીઆર મંચેરજી અરજાનીએ માતાજી મહેરબાઈ તથા બાવાજી મંચેરજીના પુણ માટે રૂ૫૦૦૧, મરહુમ શેઠ કાવસજી દીનશાહ એડનવાળા સી. આઇ. ઇ. તથા ધણીયાણી જરબાઇનાં પુણ માટે છોકરાઓએ રૂ૨૦૦૦, મરહુમ બહેન આવાબાઇ મંચેરજી બાટલીવાળાની નઇયતે શેઠ માણેકજી મં. બાટલીવાળાએ રૂ૧૦૦૦, શેઠ માણેકજી પેસતનજી ભરૂચા રૂ૫૦૧, બાઇ હીરાંબાઇ જમશેદજી પીટીટ રૂ૧૦૦૦ અને નવસારીના જરથોસ્તી રૂ૮૦૦.

શેઠ જમશેદજી દાદાભાઇ સોડાવોટરવાળાની દરેહમેહેર તેના અસલ મરીનલાઇનસપર આવેલા આખા પલોટપર જો ફરીથી ઉભી કરવામાં આવે તો તે માટે જોઇતાં નાણાં મેળવવા ઉગાડેલા ફંડમાં હવે પછી આપવાની કબુલાતે ભરાયલા રૂ૯૯૨૨૪માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ નવરોજજી માણેકજી દુમસીયાએ રૂ૨૫૦૦૦ ની પાંચ ટકાની વોર લોન, શેઠ રૂસતમજી કા. કાવારાણા મારફતે મરહુમ શેઠ ફરામરોજ કાવશજી કાવારાણાના વીધવા અને બેટાએ મલી રૂ૨૫૦૦૦ ના ચાર ટકાના પોરટ ત્રસટ બોંડ, શેઠ રૂસતમજી કાવસજી કાવારાણા રૂ૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ દીનશાહ બે. તારાપોરવાળાની નઇયતે વીધવા દીનબાઇ તથા છોકરા ફ્રામજીએ રૂ૧૦૦૦૦, મરહુમ માતાજી ધનબાઇજી ફ્. પાલખીવાળાની નઇયતે બેટી દીનબાઇ દી. તારાપોરવાળાએ રૂ૧૦૦૦૦, મરહુમ શેઠ રૂસતમજી કું. મોદીની નઇયતે દીકરી જરબાઈ તથા જમાઇ ફ્રામજી દી. તારાપોરવાળાએ રૂ૧૦૦૦૦, મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ ફ્રામરોજ ભેસાનીયાનાં પુણ માટે ખાવીંદ ફ્રામરોજે રૂ૫૦૦૧, એક જરથોસતી રૂ૨૦૦૦, શેઠ શયાવક્ષ કાવસજી ખંબાતાએ મરહુમ પીતાજી કાવસજીના પુણ માટે રૂ૧૦૦૧, શેઠ એ. સી. પેટીગરાએ રૂ૧૦૦૦ ની પાંચ ટકાની લોન, શેઠ સોરાબજી દાદાભાઇ કાપડીયા રૂ૫૧૧, મરહુમ બાવાજી તથા બાઇ પીરોજશાહના પુણ માટે શેઠ જમશેદજી કાનજીભાઇ દેશાઇએ રૂ૫૦૧, શેઠો દાદી અને ફ્રામરોજ ગોલવાળા રૂ૫૦૧, મરહુમ બેન રતનબાઇ હો. મીસ્ત્રીનાં પુણ માટે શેઠ ડોસાભાઇ હો. મીસ્ત્રીએ રૂ૫૦૧, શેઠો ગુસતાદજી તથા રૂસતમજીએ મરહુમ પીતાજી ખુદાદાદ શેહેરીયાદ કુચબીઓગીના પુણ માટે રૂ૫૦૧, દી. સી. કુપર રૂ૫૦૧, શેઠ એદલજી કાવસજી દુબાશે મરહુમ પીતાજી કાવસજીના પુણ માટે રૂ૫૦૧ તથા મરહુમ માતાજી બચુબાઇ કા. દુબાશના પુણ માટે રૂ૫૦૧ અને શેઠો રૂસતમજી મં. મીસ્ત્રી તથા બરજોરજી મં. મીસ્ત્રીએ મરહુમ માતાજી હીરાબાઇના પુણ માટે રૂ૫૦૧.

મરહુમ શેઠ બનાજી લીમજીની દરેહમહેરને લગતાં ફંડોમાં ભરાયલા રૂ૯૨૨૧ માની મુખ્ય રકમો:—બાઇ શીરીનબાઈ દો. ભીવડીવાલાએ ચાર ખેશીઓની વારશીક શીયાવ સાથની બાજ કરવા રૂ૪૦૦૦, બાઇ જાઇજી સોરાબજી મીસ્ત્રીએ મરહુમ બોજાઇ રતનબાઇ અ. કાપડીયાની વારશીક શીયાવ સાથની બાજ કરવા રૂ૧૦૦૦, શેઠ કુવરજી નાનાભાઈ બનાજીએ મરહુમ બેહેન જરબાઇ ના. બનાજીની દર સાલ શીયાવ સાથની બાજ કરવા રૂ૧૦૦૦, બાઇ ગુલબાઇ મનચેરશાહ કાપડીઆએ મરહુમ બેટી પુતલીબાઇની વારસીક બાજ કરવા રૂ૬૦૦, એક જરથોસતી રૂ૬૦૦, મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ ધ. બનાજીના પુણ માટે વીધવા રતનબાઇએ રૂ૨૫૦, મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ નવરોજી દાવરના વારસો રૂ૧૮૦, મરહુમ બાઇ જાઇજી બરજોરજી દારૂવાલાના પુણ માટે માતાજી તથા ખેશીઓએ રૂ૧૫૩ અને શેઠ હીરજીભાઇ બમનજી વોરડન રૂ૧૫૦.

નારગોલ ખાતેની દરેહમેહરનું નવું મકાન બાંધવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૯૨૬૧ માની મુખ્ય રકમો:—શેઠો ફરામજી રૂસતમજી હવેવાલા તથા શાપુરજી મેરવાનજી ખંદારયા પાસે ધરમના કાહાડેલા (સરકારી લોન વીગેરે)ના રૂ૧૩૫૦૦, એક જરથોસતી રૂ૨૦૦૦, શેઠો ફરામજી તથા શાપુરજી મેરવાનજી રૂ૨૦૦૦, શેઠ સોરાબજી નવરોજી પટેલ રૂ૩૦૧, મરહુમ શેઠ નવરોજી દાદાભાઇ ફતાકયાની યાદમાં રૂ૩૦૧ અને મરહુમ શેઠ રતનજી ભીમજીભાઇ પટેલની યાદમાં રૂ૨૦૦.

દવીએરની દરેહમેહરના નીભાવ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૭૬૬૨ માની મુખ્ય રકમો:—શેઠ દોરાબજી લી. દવીએરવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલામાંથી રૂ૫૭૬, ખા૦ બા૦ અરદેશર દો. દવીએરવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલામાંથી રૂ૨૧૦ અને વારસોએ રૂ૫૦૦, શેઠ ન. મા. વાડીઆના ત્રસ્ટીઓ રૂ૪૦૦, શાંગાહાંઇની અંજુમનના ધરમખાતાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૨૦૦, મરહુમ સર શાપુરજી બ. ભરૂચાના પુણ માટે ખેસી પુતલીબાઈ અ. ભરૂચાએ રૂ૧૦૦૧, મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ જીવનજી કોનત્રેકટરના એકઝીકયુટરો રૂ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ કાવસજી પે. હકીમજીના પુણ માટે રૂ૫૦૦ તથા શેઠ કાવસજીના છોકરાઓના પુણ માટે રૂ૫૦૦ મળી રૂ૧૦૦૦ મરહુમના ભાઇ હોરમજી પે. હકીમજી તરફથી અને શેઠ ફરામજી ખુરશેદજી વીકાજી રૂ૨૦૦. આ ફંડમાં કુલે રૂ૨૨૬૫૨-૮-૧૦ ભરાયા હતા.

તેહેરાન મધેની (૧) અગીઆરી, (૨) એરચશાહ રતનજી દુબાશવાળી છોકરીઓની સકુલ, (૩) બાઇમાય જમશેદજી મીસ્ત્રીવાળી છોકરીઓ માટેનો ટેકનીકલ કલાસ, (૪) લગન શાદી રામસની માટેનો ઓટલો, (૫) બાજ રોજગાર માટે ઓટલો અને (૬) આવળાં લુલાં અને લાચાર માટેનું મકાન અંજુમનની માલેકીની જમીન ઉપર બંધાઇ વપરાસમાં આવેલા છે. આ મકાનો પાછળ જમીન સુધાં આસરે રૂપયા એક લાખ તેહરાનની અંજુમને પુરા કીધા છે, તેમાં હીંદના જરથોસતીઓએ રૂ૩૬૦૦૦ નો ફાળો આપયો હતો. અગીઆરી, છોકરીઓની સકુલ અને તેમના માટેના ટેકનીકલ કલાસના નીભાવ ફંડમાં એક લાખ જોઇએ છે તેમાં તા૦ ૩૧ મી મારચ ૧૯૨૧ સુધીમાં નીચે મુજબ ભરાયા છે:—વારસીક મદદ તરીકે શેઠ ફરામજી કા. બેનેટે બતીના ખરચમાં રૂ૧૨૦, શેઠ મનચેરશા ફ. ખાને કાઠીના ખરચમાં રૂ૩૬૦, શેઠ બમનજી એ. કાશીનાથના પુણ માટે પાણીના ખરચમાં રૂ૧૦૦, શેઠ જમશેદજી ભીખાજી પંથકી રૂ૧૦૦, બાઈ ધનબાઇજી બ. કાશીનાથે જશન માટે રૂ૩૦, શેઠ એદલજી કાશીનાથે ફરવરદીન મહીનાના જશન માટે રૂ૩૦ અને બાઈ દીનબાઇ એ. કાશીનાથે રૂ૩૦ મળી જુમલે રૂ૭૭૦; નીભાવ ફંડમાં મરહુમ શેઠ બરજોરજી રતનજી દુબાશનાં પુણ માટે એક જરથોસતી બાઇએ રૂ૧૦૦૦૦, બાઇ બાઇમાય જમશેદજી મીસ્ત્રીએ રૂ૮૦૦૦ ના ચાર ટકાનાં બોંડ, શેઠ હોરમજી દીનશાહ એડનવાલાએ રૂ.૦૦૦ ની સાડા ત્રણ ટકાની લોન, શેઠ સાવકશા રતનજી બમનજીએ રૂ૧૦૦૦ નો ૭ ટકાનો તાતા પ્રેફરંસ શેર, શેઠ એમ. એન. ગોભઈ રૂ૫૦૦, શેઠ બેરામજી એસ. કરંજીઆ રૂ૫૦૦, બાઇ ભીખાઇજી ફ. બીલીઆએ મરહુમ માતાજી શીરીનબાઇ ફે. એનજીનીયરનાં પુણ માટે રૂ૧૦૧, શેઠ ફરામરોજ કા. બાટલીવાળા રૂ૧૫૧,

શેઠ પેસતનજી ન. ભેસાની રૂ૧૦૧, શેઠ હોરમસજી સોરાબજી રૂ૧૫૦, શેઠ મનચેરશા બેરામજી રૂ૫૦૦, બાઈ ગુલબાઇ માણેકજી ડાકટરે રૂ૧૦૦૦ ની સાડા ત્રણ ટકાની લોન, શેઠ મનચેરજી પાલનજી કંત્રાકટરે રૂ૧૦૦૦ ની સાડા ત્રણ ટકાની લોન અરદીબેહેસત મહીનાના એક મોબેદના ખરચ માટે, બાઈ સુનાબાઇ જાંહગીરજી કટેલીએ રૂ૧૦૦૦ ની સાડા ત્રણ ટકાની લોન પોતાના મરહુમ ભાઇ એરચશા રતનજી દુબાસના પુણ માટે, મરહુમ બાઈ બચુબાઇ અરદેશર દુબાશના પુણ માટે રૂ૨૦૦ ની સાડા ત્રણ ટકાની લોન અને શેઠ પાલનજી એદલજી પલમબરે રૂ૧૦૦ મળી જુમલે રૂ૨૭૭૫૩ ભરાયા હતા.

સકર આતશ દાદગાહના નીભાવ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૫૦૪ માની મુખ્ય રકમો:–શેઠ અરદેશર હો. મામા રૂ૩૦૦, મરહુમ બાઇ ગુલબાઇ મ. ભરૂચાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૨૬, મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇ જા. મરચંટના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૫૮, જરથોસ્તી રૂ૫૦૧, બાઈ ખરશેદબાઈ નાદરશાહ ચેરીટી ફંડમાંથી રૂ૨૫૦, બાનુ રૂ૫૦૦ અને બાઈ હમાબાઇ જે. મેહતા રૂ૨૪૦.

લાહોરની બાઇ આવાબાઇ અ. કુપર દરેહમેહરના નીભાવ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૪૦૭૫ માની મુખ્ય રકમો:–શેઠ અરદેશર દીનશાહ એનજીનીયર તથા બાઈ કેતાયુન અ. એનજીનીયરે રૂ૫૦૦ ની લોન, શેઠ કેખશરૂ હોરમસજી ગાંધીએ મરહુમ માતાજી રતનબાઇની યાદમાં રૂ૧૦૦૦ ની લોન તથા મરહુમ ભાઇ દીનશાહજીની યાદમાં રૂ૧૦૦૦ ની લોન મલી રૂ૨૦૦૦, બાઈ દીનબાઇ ડોસાભાઈ ઓલબલેસે શેઠ મનચેરશાહ ફ. ખાનનાં પુણ સારૂ રૂ૫૦૦ ની લોન અને શેઠ દારાબશાહ બમનજી દુબાશ રૂ૪૭૫.

ઓલપાડની દરેહમેહરના નીભાવ ફંડ માટે ભરાયલા રૂ૧૩૫૩ માની મુખ્ય રકમો:–શેઠો ગોબાઇ કરંજીઆની કં૦ રૂ૧૫૦, શેઠો ખોદાબક્ષ તથા નશરવાનજી નવરોજી સંતોકે મરહુમ પીતાજી નવરોજીના ઉઠમણામાં ભરાયલામાંથી રૂ૩૪૮, શેઠો માણેકજી પાલનજીની કં. રૂ૧૦૧ અને ખા૦ બા૦ કાવસજી ધનજીભાઇ વનભુરાએ રૂ૧૦૦ ની લોન.

તારાપોરની દરેહમેહરના નીભાવ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૭૯૬ માની મુખ્ય રકમો:–બાઇ જરબાનુ જમશેદજી તારાપોરવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૫૦, શેઠ વીકાજી અરદેશર તારાપોરવાળા રૂ૨૦૭ અને શેઠો સોરાબજી તથા હોરમસજી રતનજી કંત્રાકટર રૂ૨૨૫. આ ફંડમાં કુલે રૂ૧૨૩૯૫–૪–૦ ભરાયા છે.

દેવલાલીના આતશ દાદગાંહ તથા દરેહમેહેરના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૦૨ માની મુખ્ય રકમો:–શેઠ જા. એ. મરઝબાનને મલેલા સી. આઇ. ઈ. ની ખુશાલીમાં શેઠ રતનજી પેમાસતરે રૂ૧૫૧ અને મરહુમ ધણી હોરમજી જીવણજી ઝાબવાળાના પુણ માટે વીધવા હીરાબાઇએ રૂ૧૦૧.

બંદેરાની દરેહમેહરના ફંડમાં પરચુટણ રકમો મલી રૂ૨૩૦ ભરાયા હતા.

હેદરાબાદની શેઠ એદલજી ચીનાઇવાલી અંજુમનની દરેહમેહરનું નવું મકાન બાંધવાના ફંડમાં ભરાયલા (હાલી સીકામાં) રૂ૨૪૩૮૬ માની અને રૂ૩૧૦૫ માની મુખ્ય રકમો:–ખા૦ બા૦ શાપુરજી એદલજી ચીનાઇએ દરેહમેહરનો હોલ બાંધવા રૂ૮૦૦૦, શેઠ પેસતનજી હોરમસજી દેબાશાએ હીંધોરાનો હોલ બાંધવા રૂ૫૦૦૦, શેઠ એદલજી ભીખાજી નાકરાએ ગુમબઝ બાંધવા રૂ૫૦૦૦, શેઠ ફીરોઝશાહ પા. દોટીવાળા રૂ૧૦૦૦, શેઠ સોરાબજી પે. કાંગા રૂ૫૦૦, શેઠ રૂસતમજી દી. તુરકી રૂ૫૦૦, શેઠ દાદાભાઇ બ. નરીઆવાળા રૂ૫૦૦, અને મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ ફી. મીસતરીના પુણ માટે ખાવીંદ ફીરોઝશાહે રૂ૫૦૧.

બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીટલનાં ફંડમાં ભરાયલા ગયા વરસના ઈતિઆબમાં છપાયલા રૂ૩૬૫૮૨૯૯ પછી આ વરસમાં એ ફંડમાં બીજા વધુ રૂ૪૫૪૫૧ ભરાયા હતા, તે મલી કુલે રૂ૩૭૦૭૭૫૦ નું ફંડ થયું છે તેમાં આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમો:—

મરહુમ શેઠ માણેકજી હોરમસજી સંજાનાની પુંજીમાંથી મરહુમની છમસીને દીવસે મરહુમના

વીધવા ખરશેદબાઈએ ૱૧૫૦૦૦, મરહુમ બાવા કામાજી પેસતનજી કામા અને માતાજી સુનાબાઇની યાદમાં એક બીછાનાં માટે છોકરાઓએ ૱૫૦૦૦, શેઠ કુંવરજી નવરોજી ગામડયાએ મરહુમ માતા માણેકબાઇની યાદમાં એક બીછાણા માટે ૱૫૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી રતનજી નાઝરે મરહુમ પીતા રતનજીની યાદમાં એક બીછાણા માટે ૱૫૦૦૦, પારસી ગ્રહસથે મરહુમ બેટાની યાદમાં એક બીછાણા માટે ૱૫૦૦૦, શેઠ જેહગીર બમનજી પીટીટ ૱૧૫૮૮, શેઠ જેહાંગીર બમનજી પીટીટે મરહુમ બેસી દાદી એન. દાદીનાં ઉઠમણામાં ભરેલા એનડાઉમેંટ ફંડમાં ૱૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ દાદી નશરવાનજી દાદીએ પોતાના વીલમાં ફરમાવવા મુજબ તેવણની મીલકતમાંથી ૱૧૦૦૦, શેઠ વાહાડયાજીના આતશબેહરામની પેટીમાંથી ૱૬૪૦, મરહુમ ખા૦ સા૦ રતનજી જ. દુબાશના એકઝીકયુટરો ૱૧૦૦૦, બાઇ માણેકબાઇ શાપુરજી સો. કપાવાલાએ સ્થાપેલા ચેરીટી ત્રસ્ટના ત્રસ્ટીઓ ૱૪૭૨૯, શેઠો દાદાભાઇ પેસતનજીની કં. ૱૨૫૦, શેઠ અરદેશર કાવસજી ભરૂચાએ સર શાપુરજીની યાદમાં ૱૫૦૦, મરહુમ બાઇ સુનાબાઇ તે શેઠ સોરાબજી કુ. ઇલાવીયાના વીધવાના ઉઠમણા વેળા ભરાયલા ૱૨૦૧, મરહુમ શેઠ દાદાભાઈ એ. આલબલેસના ત્રસ્ટીઓ તરફથી મરહુમ પોતાની, પોતાના ધણીઆણી પીરોજબાઈ અને બીજા મરહુમ કુટુંબીઓની યાદમાં બાજ રોજગારની ક્રીયા માટે કહાડેલાં ફંડની ૧૯૨૧ ના જુન મહીનામાં આખર થતાં વરસ દરમયાનની વધેલી રકમ ૱૨૪૫ શેઠ આર. એચ. પાટકે મરહુમ બાઇ નવાજબાઇ શા. પાટકની યાદમાં એનડાઉમેંટ ફંડમાં ૱૫૦૦, શેઠ નાનાભાઇ કું. મોદીએ દીકરી ડાકટર ધનબાઈજી ફ. આલપાઇવાલાના ઉઠમણામાં ભરેલા ૱૧૦૦, શેઠ સોરાબજી એન. દનદાસે દીકરી પીરોજબાઇની યાદમાં ૱૧૦૧, શેઠ કાવસજી બેજનજી શેઠનાએ માતાજીની યાદમાં ૱૧૦૦ અને શેઠો જીવણજી લીમજીભાઇ અને એદલજી લીમજીભાઇએ મરહુમ શેઠ દારાબશાહ પા. પલમબરના ઉઠમણામાં ભરેલા ૱૧૦૦.

ડા૦ માસીના હાસપીટલના ચાલુ ફંડમાં ભરાયલા ૱૩૭૮૦૮ માની મુખ્ય રકમો:—જરથોસ્તી ૱૫૦૦, કાકાજી રૂશતમજી કુ. શેઠનાના ઉઠમણામાં ભરાયલામાંથી ૱૫૦૦, શેઠ દીનશાહ પે. બાથાના પુણ માટે એકઝીકયુટરોએ ૱૫૦૦, પવીત્ર તથા દુખી યાદમાં ૱૩૦૦, શેઠ ખ. રૂ. શેઠનાની નઇયતે ૱૨૫૦, સાસુજી રતનબાઇ અ. મોદીના ઉઠમણામાં ભરેલામાંથી વહુ આલીબાઇ બ. મોદીએ ૱૨૦૦, બપાઈ રતનબાઈ અ. મોદીના ઉઠમણામાં ભરેલાંમાંથી દીકરા બમનજીના દીકરીઓ ભીખાઇ, જીલુબાઇ તથા જાઇજીએ ૱૧૫૦, મરહુમ બાઇ ધનબાઇ દાદાભાઇ ધોરખોડુની યાદમાં રૂ. જી. ધોરખોડુએ ૱૫૦૧, શેહેંગાહી અંજુમન ફંડમાંથી ૱૫૦૦, શેઠ માણેકજી શા. કાતરક ૱૨૦૦, સોલીસીટર ૱૨૦૦, વેપારી ૱૧૫૧, શેઠ રતનશાહ કે. દાદાચાનજી ૱૧૫૦, જરથોસ્તી ૱૫૦૦, શેઠ ખોદાદાદ ગુસતાદ ૱૧૨૯૫, જરથોસતી ૱૧૦૦૦, સીમપથાઇઝર ૱૨૦૦, જરથોસતી ૱૫૦૦, મરહુમ શેઠ અરદેશર જામાસ્પ મોરીઆબાદીની યાદમાં ૱૨૦૦, બી. એ. ઇ. ૱૩૦૦, મરહુમ ખા૦ સા૦ રતનજી જ. દુબાશની યાદમાં શેઠ બેરામજી દો. બનાજીએ ૱૧૫૧, રેશમી કાપડની પેહેડી ૱૧૫૧, સર શાપુરજી બ. ભરૂચાની છમસીને દીને થયલી મારી નવજોતની પેહરામણીમાંથી દીકરા જમશેદે ૱૫૦૧, જરથોસતી બાનુ ૱૨૦૧, સીમપથી ૱૫૦૦, મરહુમ માસી આદરબાઈ એદલજી ગોદરેજની યાદમાં ૱૧૫૧, મરહુમ દીકરી તેહમીના બ. મીસતરીની યાદમાં શેઠ બરજોરજી જી. મીસતરીએ ૱૫૦૦ ની લોન, શેઠો દાદાભાઇ પેસતનજીની કં. ૱૨૦૦, ડા૦ દાદાભાઇ ન. શાહેર સાજા થયા તેની ખુશાલીમાં કોટવાસીઓએ કરેલા જશનના વધેલા ૱૨૦૭–૧૧–૬, નવજોતની ખુશાલીમાં શેઠ ડોશાભાઇ હો. મીસતરીએ ૱૨૦૧, શેઠ હોરમજી શાપુરજી પાટકની યાદમાં ૱૨૦૧, બાવાજી મોદી ખરશેદજી સો. વાછાગાંધીની યાદમાં ૱૨૦૦, શેઠ જમશેદજી ખોદાદાદ ધારાની ૱૨૦૦, તબીબ ૱૨૦૦, શેઠ એદલજી હો. કુપરની યાદમાં ૱૧૫૧, કલકતાના જરથોસ્તી ૱૩૦૦, મરહુમ ધણી દીનશાહ હો. મોદીની યાદમાં ૱૨૦૧, ઇજનેર ૱૧૦૦૧, જરથોસતી ૱૩૦૧।

બાઇ સુનાબાઇ સો. એબાબાના. ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૨૦૧, મરહુમ શેઠ રૂશતમજી કુવરજી શેઠનાની યાદમા રૂ૨૦૦૦, અથોરનાન રૂ૧૫૧, મરહુમ સર શાપુરજી બ. ભરૂચાની યાદમાં વારેસોએ અક્ટોબર ૧૯૨૦ થી સપટેબર ૧૯૨૧ સુધી રૂ૬૦૦૦, શેઠો કાવશજી દીનશાહ અને બાઇઓ તરફથી સપટેમબર ૧૯૨૦ થી આગસ્ટ ૧૯૨૧ સુધી રૂ૧૨૦૦, જરથોસતીએ દાબરો રાખી એકઠા કરેલા રૂ૧૨૩૮ અને મેડો આંટના જરથોસતી વેપારીએ દાબરો રાખી એકઠા કરેલા રૂ૪૯૬.

ડા૦ માસીના હાસપીટલના એનડાઉમેંટ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૯૧૮૮ માની મુખ્ય રકમો:-બાઇ આવાબાઇ ધ. કાપડયાના એકઝીકયુટરોએ મરહુમના વીલમાં જણાવવા મુજબ મરહુમના બેટા મંચેરશાહના પુણ માટે રૂ૧૦૦૦ અને મરહુમના બેટી ધનમાય સો. છાપખાનાવાલાના પુણ માટે રૂ૧૦૦૦ તથા બાઇ ધનમાયના પુણ માંટે ખાવીંદ સો. મા. છાપખાનાવાળાએ રૂ૧૦૦૦ તથા મરહુમ બાઇ આવાબાઇની પુંજીમાંથી રૂ૨૦૦૧ મલી રૂ૫૦૦૧ મરહુમને નામે બીછાનું સ્થાપવા, મરહુમ શેઠ દીનશાહ પેસતનજી બાથાના પુણ માટે એકઝીકયુટરોએ રૂ૫૦૦, બાઇ દીનબાઇ કા. સીધવાની યાદમાં બાવા કાવશજીએ રૂ૨૦૦ ની લોન, જરથોસ્તી બાનુએ રૂ૫૦૦ નું ૪ ટકાનું બોંડ, મરહુમ બાઇ આવાબાઈ ફ. પીટીટની યાદમાં એક આભારીએ રૂ૧૦૦૧ નું ૪ ટકાનું બોંડ, જરથોસતી બાનુએ રૂ૫૦૦ ની લોન, જરથોસતી બાનું રૂ૨૦૦, કાપડના વેપારીએ મરહુમ ધણીયાણીના પુણ માટે સ્થાપેલા ફંડમાં રૂ૩૦૦ ની લોન, જર દોલી રૂ૩૦૦, શેઠ પાલનજી કાનજીભાઇ લાંકડાંવાળાના ઉઠમણામાં ભરાયલામાંથી રૂ૫૦૦૦ ની ૫ ટકાની લોન, મરહુમ માતાજી બાઇજીની યાદમાં દીકરી જરબાઇ બા. લામે રૂ૩૦૦, એરવદ ખુરશેદજી બે. સહીયારે મરહુમ બેટી મેહરબાઈ એ. કુતારના પુણ માટે રૂ૫૦૦ ની લોન, બેન ગુલાની યાદમાં રૂ૫૦૦ ની લોન, શેઠ માણેકજી નશરવાનજી સીરવઇની યાદમાં રૂ૧૫૦, મરહુમ દીકરા કેપટન કેખશરૂ હો. કંત્રાકટરની યાદમાં રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ ડોશાભાઈ બ. મીસ્ત્રીની યાદમાં રૂ૪૦૧, શેઠ સોરાબજી ફરામજી કડોકે ધણીયાણી ગુલબાઇના પુણ માટે રૂ૫૦૦ની લોન, બાઇ નવાજબાઈ કાવશજી કોટવાલે બેટી પીરોજબાઇના પુણ માટે રૂ૫૦૦નું બોંડ અને બાઇ શીરીનબાઇ એદલજી પે. મેહતાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૫૦૦ ની લોન.

ડા૦ મારીના હાસપીટલ બીલડીંગ ફંડમાં શેઠ પાલનજી કાનજીભાઇ લાંકડાંવાલા (રાંદેરીયા)ના પુણ માટે રૂ૧૨૦૦ ભરાયા હતા.

પારસી ફીવર હોસપીટલનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૬૧૧૦ માની મુખ્ય રકમો:-દીકરાની યાદમાં રૂ૫૦૦૦, હોસપીટલની પેટીમાંથી રૂ૧૦૧, બેશી રૂસતમજી ન. વહાડયાની યાદમાં રૂ૧૦૧, મરહુમ બાત્રીજા ખરશેદજી ફ. વાડીયાની નઇયતે રૂ૧૦૧, શેઠ ખ. ફ. વાડીયાનાં પુણ માટે બાઇ દીનબાઇ ફ. બાટલીવાળાએ રૂ૨૦૦ તથા શેઠ ધુનજીભાઇ ફ. બાટલીવાળાએ રૂ૨૦૦ અને મરહુમ ભાઈ નશરવાનજીના પુણ માટે એવણના ભાઇએ રૂ૧૦૦.

ડા૦ કેરાવાલા હાસપીટલના ચેરીટી વારડના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૯૧૪ માની મુખ્ય રકમો:-શેઠ ન. મા. વાહાડયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૩૦૦, રતનની યાદમાં રૂ૫૦૦ ની લોન, શેઠો અપુ માનીસની કં. રૂ૨૫૧, મરહુમ દીકરી તેહમીના બરજોરજી મીસતરીના પુણ માટે માત પીતાએ રૂ૫૦૦ ની લોન, ખા૦ સા૦ રતનજી જ. દુબાશના ઉઠમણામાં એવણના મરહુમ ભાગના નશરવાનજી પે. દુબાશના કુટંબે રૂ૫૦૦, શેઠ વાહાડયાજીના આતશબેરામની પેટીમાંથી રૂ૩૪૮ અને શેઠ બનાજીના આતશબેહરામની પેટીમાંથી રૂ૨૫૭.

સુરતની રૂસતમજી ધનજીભાઇ તારાચંદ પારસી જનરલ હાસપીટલનાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૯૯૬૨-૧૨-૦ માની મુખ્ય રકમો:-શેઠ રૂસતમજી મંચેરજી કુકા રૂ૨૫૦૦, શેઠ અરદેશર હોરમસજી મામા રૂ૨૦૦૦, પારસી ગ્રહસથ તથા બાનું રૂ૧૫૦, ખા૦ બા૦ બરજોરજી ન. વકીલના બેરખાં રૂ૧૦૦૦, શેઠો કાવસજી તથા પેસતનજી ધ. તારાચંદ રૂ૨૦૦૦ અને શેઠ ખરશેદજી સો. વાડીઆ રૂ૧૫૦૦.

નવસારીની શેઠ ર. ફ. દાબુ પારસી જનરલ હાસપીટલના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૧૫૨ માંની મુખ્ય રકમો:–શેઠ ન. મા. વાડીયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૩૦૦, દેશાઈ બેરામજી મનચેરજી તે એરવદ એદલજી મુલ્લાએ સથાપેલાં જરથોસતી અંજુમન બેહેતરી ફંડનાં ત્રસ્ટીએ ચાર બાળાનાના નીભાવનાં ૧૯૨૦ નાં રૂ૪૮૦ અને મરહુમ શેઠ રતનજી ફરામજી દાબુના છોકરાઓએ મોજે ગણદેવી તાલુકાનાં ધનોરી ગામની કેટલીક જમીન ત્રસ્ટમાં આપી છે તેની ફસલ પેટે આપેલા રૂ૭૮૮.

ડા૦ સર ટેમુલજી નરીમાન હસતકના પારસી સુવાવડખાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૮૨૧૩ માંની મુખ્ય રકમો:–ડા૦ સર ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન તે શેઠ નશરવાનજી જહાંગીર વાડીઆના ત્રસ્ટી તરફથી રૂ૫૦૦૦, બાઇ પીરોજબાઇ રૂ. હો. પાટકને નામનું ખાતું પાડવા રૂ૧૦૦૦ ની લોન, સર રતન જમશેદજી તાતાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૩૦૦૦૦, શેઠ શેરાબજી મનચેરજી જાગોશના બેટી ભીખાઇજીના નામનું ખાતું પાડવા રૂ૧૫૦૦ ની લોન, શેઠ દીનશાજી જી. છાપગરનું ખાતું પાડવા રૂ૫૦૦, શેઠ કેખસરૂ એદલજી શેઠનાનું ખાતું પાડવા રૂ૫૦૦ ના બોંડ, શેઠ હોરમજજી શેરાબજીએ બાઇ સુનાબાઇ હો. શેરાબજીના પુણ્ય માટે રૂ૫૦૦૦ ની લોન ખાતું પાડવા, શેંગાઈ જરથોસતી અંજુમનના ત્રસ્તીઓ રૂ૫૦૦, શેઠ દાદીબા મે. દલાલ રૂ૧૦૦૦, સર શાપુરજી બ. ભરૂચાનું ખાતું પાડવા શેઠ હોરમજજી રૂ. નરીમાને રૂ૧૦૦૦ ની લોન, શેઠ એદલજી મં. દાવરનું ખાતું પાડવા સર ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન તરફથી રૂ૨૦૦૦ ના વોર બોન્ડો, બાઇ રતનબાઇ દો. વાડીઆને નામનું ખાતું પાડવા ધણી દોશાભાઇએ રૂ૫૦૦૦, શેઠ જમશેદજી ન. કાપડીઆ રૂ૫૦૦, સર શાપુરજી બ. ભરૂચાનું ખાતું પાડવા બાઇ પુતલીબાઇ અ. ભરૂચાએ રૂ૩૫૦૦ ની લોન અને બાઇ જરબાઇ ન. વાડીઆ રૂ૧૭૦.

સુરતના બાઇ ગુલબાઇ નશરવાનજી મેહતા પારસી મેટરનીટી હાસપીટલ (સુવાવડખાના) નાં ફંડમા ભરાયલા રૂ૨૪૬૫૦-૮-૦ માંની મુખ્ય રકમો:–શેઠ નશરવાનજી રૂસતમજી દલાલ રૂ૩૦૦૦, શેઠ રૂશતમજી મંચેરજી કુકા રૂ૨૫૦૦, શેઠ અરદેશર હો. મામા રૂ૫૦૦૦, બાઇ મેહેરબાઇ નીકાજી મીસ્ત્રી રૂ૨૫૦૦, શેઠ રતનજી બેજનજી લેનટીન રૂ૬૦૦૦, ખા૦ બા૦ બરજોરજી ન. વકીલના બેરખાં રૂ૧૦૦૦ અને ડૉ૦ પીરોજશાહ પે. ભકકા રૂ૧૭૦૦.

નવસારીના દો. ના. મેહેતા સુવાવડખાનામાં ભરાયલા રૂ૫૮૯૭ માંની મુખ્ય રકમો:–બાઇ આઇમાય નશરવાનજી નરીમાને મરહુમ પીતા રતનજી એ. કાંગાના પુણ્ય માટે રૂ૧૦૦૦, શેઠ ન. મા. વાહડીયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૫૦૦, શેઠ કાવસજી માણેકજી રૂસતમજીએ મરહુમ ધણીઆણી જરબાઇના પુણ્ય માટે રૂ૩૦૦૦ અને શેઠ હોરમસજી કાવસજી ગોટલા રૂ૫૦૦.

ધરમપોરના ખહીના સેનેટરીયમને મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ રૂ. હો. પાટકના નામે ડેરી સથાપવા રૂ૧૦૦૦૦ ની લોન અને રૂ૩૫૦ ઉપલી નોટનું વરસ એકનું ચઢનું વયાજ આપવામાં આપયું હતું; એ સેનેટરીયમને લગતા પારસી દરદીઓના નીભાવ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૯૯૮૨ માંની મુખ્ય રકમો:–શેહેંગાહીની જરથોસતી અંજુમન રૂ૩૦૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી મા. શેઠનાના ધરમખાતાંમાંથી રૂ૫૦૦૦ ની લોન ને રૂ૬૦૦, કલકતાના બે જરથોસતીઓ રૂ૨૦૦૨, શેઠ મેરવાનજી ના. મેહેતા રૂ૫૦૦, બાઇ હમાબાઇ જહાંગીર કે. મેહેતા રૂ૧૫૦૦, બાઇ શીરીનબાઇ આર. ડી. મારકરે રૂ૧૦૦૦ નો બોંડ, બાઇ બાનુબાઇ ફ. કોમીસરીયેટવાળાએ બેટા સોરાબજીની યાદમાં રૂ૧૦૦૦૦, બાઈ ખરશેદબાઇએ મરહુમ ધણી માણેકજી હો. સનજાનાની યાદમાં રૂ૫૦૦૦, પારસી બાનું રૂ૧૦૦૦ અને બાઇ શીરીનબાઇ દી. મોદીએ મરહુમ ધણીની વરસીને દીવસે રૂ૨૫૧; જેનરલ ફંડમાં મરહુમ સર રતન તાતાનાં ત્રસટીઓ રૂ૧૦૦૦, પારસી બાનુ રૂ૧૦૦૦, પારસી ગ્રહસથ તરફથી રૂ૩૦૦ ભરાયા હતા.

બાઇ શીરીનબાઈ મંચેરજી કામા હસતકના વાંદરેના કોનવેલેસંટ હોમના જનરલ ફંડમાંથી તા૦ ૧૦ મી સપટેમબર સુધી ભરાયલા રૂ૧૦૨૦૨ માંની મુખ્ય રકમો:–શેહેંગાહીની અંજુમનનાં

ધરમ ફંડના ત્રસટીઓ રૂ૫૦૦, વાહાલા દીકરાની યાદમાં રૂ૫૦૦, શેઠ નાનાભાઇ હો. મુસ રૂ૪૦૦, બાઇ શીરીનબાઇ મ. કામા રૂ૫૨૫, એક મીત્ર રૂ૫૦૦, સર રતનજી જ. તાતાના એકઝીકયુટરો રૂ૧૦૦૦, બે જરથોસતી ભાઇઓ રૂ૨૫૦, શેઠ અ. સો. પટેલના ધરમ ફંડના ત્રસ્ટીઓ રૂ૨૫૦, જરથોસતી બાનુ રૂ૩૨૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમસજી મ. કામાએ સપટેમબર ૧૯૨૦ થી આગસ્ટ ૧૯૨૧ સુધી બીછાનાના રૂ૩૬૦, સર દોરાબજી જ. તાતાએ જુલાઇ ૧૯૨૦ થી ડીસેમબર ૧૯૨૧ સુધી બીછાનાના રૂ૫૮૫, શેઠ હોરમજી મ. કામાના છોકરાઓએ જાનેવારી થી દીસેમબર ૧૯૨૧ સુધી બીછાનાના રૂ૩૬૦, બાઇ હીરાબાઇ જ. પીટીટે મરહુમ બાવા સર દીનશાહ મા. પીટીટની યાદમાં જાનેવારીથી દીસેમબર ૧૯૨૧ સુધી બીછાનાનાં રૂ૪૦૫, બાઇ બચુબાઇ મેરવાનજી સોરાબજીએ મરહુમ માતાજી લેડી સાકરબાઇ દી. પીટીટની યાદમાં જાનેવારી થી ડીસેમબર ૧૯૨૧ સુધી બીછાનાના રૂ૪૦૫, બાઇ હમાબાઇ ફ. કામાની યાદમાં પારસી બાઇએ જાનેવારીથી ડીસેમબર ૧૯૨૧ સુધી બીછાનાના રૂ૩૬૦, બાઇ પી. ધ. મામાના ત્રસ્ટીઓએ નવેમબર ૧૯૧૨૦ થી અકટોબર ૧૯૨૧ સુધી બે બીછાનાના રૂ૭૨૦, અને સીમપથી તરફથી એપ્રીલ ૧૯૨૧ થી મારચ ૧૯૨૨ સુધી બીછાનાના રૂ૪૫૦; એંડાઉમેંટ ફંડમાં સર શાપુરજી બ. ભરૂચાએ આપવા કબુલેલા તે મરહુમના એકઝીકયુટરો તરફથી મલેલા રૂ૧૫૦૦૦ અને મરહુમ બાઇ પુટલીબાઇ અ. કામાના પુણ સારૂ બેટી બચુબાઇ અરદેસર કામાએ રૂ૬૦૦૦ની સાડા ત્રણ ટકાની નોટ ખરીદવા આપેલા રૂ૫૦૦ મલી રૂ૧૫૫૦૦ ભરાયા હતા; હુનર ઉદયોગ માટે બાઇ માણેકબાઇ જાંહગીરજી બ. વાછા ચેરીટીના ત્રસ્ટીએ રૂ૩૦૦ આપયા હતા.

દેવલાલી ખાતે દોખમાં તથા ધરમ ક્રીયા માટેનાફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૧૫૦ માની મુખ્ય રકમોઃ-બાઇ માણેકબાઇ કા. ઉમરીગરના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૦૧, દેવલાલીના રહીશો રૂ૪૨૯, વીજીટરોના એકઠા થયલા રૂ૨૭૦ અને રીમાઉંટ ડીપોમાની જમીનનું ભાડું રૂ૧૪૯.

મુંબઇની પારસી પંચાયત હસ્તકના રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૭૮૧૯ માની મુખ્ય રકમોઃ-પારસી બાઇએ દીકરાની યાદમાં રૂ૫૦૦૦ ની નોટ, શેઠ ફરામજી ૨. સરવેઅરે મરહુમ ખા૦ બા૦ રતનજી ધ. સરવેઅર અને મરહુમ બાઇ આવાંબાઇ ૨. સરવે-અરનાં પુણ માટે રૂ૧૦૦૦ ની નોટ, શેઠ નશરવાનજી પે. વાધલાકુપરે રૂ૮૦૦ ની નોટ, શેઠ દીનશાહ પી. શેઠનાએ મરહુમ શેઠ ન. સો. શેઠનાનાં પુણ માટે રૂ૫૦૦ ના બોંડ, બાઇ જરબાઇ પે. પાંડેએ મરહુમ માતાજી આવાંબાઇ એ. દુબાશની યાદમાં રૂ૫૦૦ ની નોટ, જરથોસતી ઓફીસ રૂ૫૦૦, શેઠ ખ. ફ. વા. રૂ૫૦૦, શેઠ શાપુરજી દો. બીલીમોરીયા રૂ૧૦૦૦, શેઠ ફરામજી કા. બેનેટ તથા ધણી-આણી હીરાંબાઇએ મરહુમ બાઇ સુનાબાઇ હો. સોરાબજીના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૫૦૧, બહેસત-નશીન શેઠ ખરશેદજી ફ. વાડીયાનાં પુણ માટે ધ. ખ. તા. તરફથી રૂ૫૦૦, ૫. ફ. વા. તરફથી રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ જહાંગીરજી મનચેરશાહના પુણ માટે શેઠ કે. એમ. દોરાબજીએ રૂ૩૦૦, મરહુમ બાઇ રતનબાઇ અ. મોદીનાં ઉઠમણામાં મરહુમની પુંજીમાંથી ભરાયલામાંથી રૂ૫૦૦, H. & P. તરફથી રૂ૧૦૦૦ અને મારા બાબાની યાદમાં બાપ પીરોજશા રૂ. વખારીઆએ રૂ૫૦૦.

દીલ્હીની પારસી આરામગાહના ફંડમાં શેઠ નવરોજી રૂશતમજી કાપડયાના રૂ૨૦૧ તથા પરચુટણ મલી લગભગ રૂ૧૦૦૯ ભરાયા હતા.

અહમદનગરની ડુંગરવાડી ઉપર કમપાઉંડ દીવાલ બાંધવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૧૦૦૦ માની મુખ્ય રકમોઃ-શેઠ એન. એમ. વાડીઆના ત્રસટીઓ રૂ૨૦૦૦, શેઠ રસીદ ખોદાદાદ રૂ. ઇરાની અને ખા૦ સા૦ અસપનડીયાર રૂશતમ રૂ૧૦૦૧, મરહુમ શેઠ લીમજીભાઇ દો. ભરૂચાનાં પુણ માટે વીધવા માણેકબાઇએ રૂ૧૮૦૧, ભાઇઓ હીરજીભાઇ તથા ફરામરોજ દી. બીલીમોરીઆએ મરહુમ પીતાજીના પુણ માટે રૂ૧૦૦૧ અને દીકરાની યાદગાં રૂ૫૦૦.

નાહ્ગામની આરામગાહની આસપાસ દીવાલ બાંધવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૨૦૦-૮-૦માની મુખ્ય રકમો:-મરહુમ શેઠ સોરાબજી અ. માદનની યાદમાં અ. સો. માદને રૂ૧૦૧, જરથોસતી રૂ૨૦૧, શેઠ નશરવાનજી કંત્રાકટર રૂ૧૦૧, શેઠ બેહેરામજી એદલજી રૂ૧૦૧, બાઇ ખરશેદબાઈ નાદીરશાહ ચેરીટેબલ ફંડ રૂ૧૦૧ અને શેઠ અરદેશર હો. મામા રૂ૧૦૧.

ધી કે. આર. કામા ઓરીએનટલ ઇનસ્ટીટયુટ મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કામાની યાદમાં સથાપયું છે. એવણના મરણ પછી મીતરો અને વખાણનારાઓની નામદાર ગવરનર લોરડ સીડનહેમના પ્રમુખપણા હેઠળ ફરામજી કા. ઇનસટીટયુટમાં મલેલી જાહેર સભામાં એવણની યાદમાં ઓરીયંટલ ઇનસટીટયુટ સથાપવાનો ઠરાવ થયો હતો અને એ માટે ઉઘાડેલાં ફંડમાં સરવે કોમના મલી રૂ૧૦૮૫૪૦ ભરાયલા તેમાં રૂ૧૦૫૦૦૦ તો શેઠ દામોદર સુખડવાલાના હતા. એ ઉપરાંત સમ સુલ ઓલમા એરવદ ડાકટર જીવણજી જમશેદજી મોદી સી. આઇ. ઇ., પી એચ. ડી. તરફથી બીજા ગ્રહસથોની આગેવાની હેઠળ ઉઘાડેલાં ફંડમાં પારસીઓના રૂ૯૩૮૧-૧૨-૦ ભરાયલા તે વ્યાજ સાથે રૂ૧૨૧૦૦ એકઠા થયા હતા. એ રકમ આ ઇનસટીટયુટને એવી સરતે સવાધીન કીધી છે કે એના મકાનમાં ત્રણ ખાતાઓ રાખવા, જેમાં મુલ્લાં ફીરોઝ મદરેસાને તેના વરગો માટે, મુલ્લાં ફીરોજ લાઈબરેરી જે ફણસવાડી તરફ, શેઠ દાદીશેઠના અ.તશબહેરામને લગતાં એક મકાનમાં હતી તેને અને જરથોસતી દીનની ખોળ કરનારી મંડળીને તેની બેઠક વગેરે માટે જગા આપવામાં આવી છે. નામદાર સરકારે આ ઇનસટીટયુટનું મકાન બાંધવા માટે રૂ૩૦૦૦૦ આપયા હતા, પણ મકાન નહીં બંધાવાથી એ રકમ ત્રસટ કરી આપી છે કે તેના વ્યાજમાંથી પુરવ ભણીના અભયાસની સોધખોળ ચાલુ રાખવી. ઈનસટીટયુટની કુલે પુંજી રૂ૧૭૧૦૯૨-૫-૮ છે અને હાલ માસીક રૂ૨૭૫ ના ભાડાંથી કોટમા મી૦ દામોદર સુખડવાળા બીલડીંગમાં છે. આ ઈનસટીટયુટની સથાપના તા૦ ૧૮ મી ડીસેમબર ૧૯૧૬ને દીને થઇ હતી. આ ઈનસટીટયુટને અગાઉ બાઇ શીરીનબાઇ માણેકજી ખરશેદજીએ અને શેઠ કામાના છોકરાઓએ અવસતામાં ઈનામ આપવા રૂ૧૩૦૦ તથા એવોએ શેઠ સરોશ કે. અ.ર. કામાની યાદમાં ઈનામ આપવા રૂ૩૦૦૦ અને શેઠ ઇ. જે. ખોરીના ફંડમાંથી રૂ૧૦૦૦૦ ખોરી ફેલોશીપ સથાપવા માટે આપયા હતા. એ પછી આ વરસે શેઠ ખ. રૂ. કામાના ફરજંદોએ રૂ૧૩૪૧, સર રતન તાતાના એકઝીકયુટરોએ રૂ૨૫૦૦, ડા૦ સર તેમુલજી બી. નરીમાન તે શેઠ ન. જા. વાડીઆના ત્રસ્ટીએ રૂ૧૦૦૦, શેઠો કાવસજી દીનશાહ અને ભાઇઓએ રૂ૧૦૦૦, શેઠ પીરોજશાહ મેરવાનજી મરઝબાને રૂ૧૨૦૦ અને જરથોસતીએ રૂ૧૦૦૦ આપયા છે. શેઠ જાહાંગીર રૂશતમજી પટેલ અને એવણના ધણીયાણીએ એક સકોલરશીપ સથાપી છે, તેમાંથી અવસતા, ફારસી, સંસકરૂત વગેરે જાણનારા અભયાસીએ સુરત, ભરૂચ વગેરે શહેરોમાં જઇ ઉતારા કરી લાવવાનો ખરચ થશે અને શેઠ સી. એમ. ખરસેદજીએ ફરેંચ સાવાં યુજીન બરનોફનું કાંશાનું પોરત્રેટ મેડેલીયન ભેટ આપયું છે.

સુરતની પારસી ઓરફનેજમાં કાયમની બાજો, ખુશાલીનાં ખાણાં, વગેરેનાં ફંડમાં રૂ૫૫૨૦૦ ભરાયલા તેમાં શેઠ પેસતનજી દી. ખાન રૂ૨૨૦૦, બાઇ નવાજબાઇ બેરામજી મેહતા રૂ૧૫૦૦, બાઇ દીનબાઇ ડોશાભાઇ બનશા રૂ૩૬૦૦, બાઇઓ માણેકબાઇ એ. પુનેગર તથા બચુબાઇ સો. ખેરગામવાલા રૂ૧૦૦૦, શેઠ કેખશરો રતનજી એડનવાલા રૂ૧૨૦૦, બાઇ પીરોજબાઇ કાવસજી હીરાના રૂ૯૦૦૦, શેઠ ગુસતાદજી દારાશા નરીમાન રૂ૧૦૦૦, મરહુમ બાઇ માણેકબાઇ જેહાંગીર પુણેગરનાં કુટુંબોએ રૂ૧૨૦૦, શેઠ મંચેરજી ફરામજી ખાન તથા બાઇ શીરીનબાઇ બીઃ કાવસજી રૂ૪૫૦૦, શેઠ રતનજી બેજનજી લેનટીન રૂ૪૦૦૦, બાઇ આલીબાઈ અરદેશર શેઠના રૂ૪૦૦૦, શેઠ હોરમસજી એદલજી માસતર તથા બાઇ આઇમાય હો. માસતર રૂ૧૦૦૦, શેઠ કાવસજી તથા ડા૦ સોરાબ બ. વકીલ રૂ૧૫૦૦, શેઠ કેખુશરૂ પાલણજી લાકડાંવાળા રૂ૧૫૦૦, બાઇ આવાંબાઈ હોરમ-

સજી બીલીમોરીઆ રૂ૩૦૦૦, બાઇ આવાંબાઇ પોંચાજી પોંચા રૂ૧૨૦૦, મરહુમ શેઠ રૂસતમજી ન. ખોરીના એક વખાણનાર રૂ૧૨૦૦, ડા૦ પીરોજશાહ પેશતનજી બલસારા રૂ૧૦૦૦, બાઇ પીરોજબાઇ બરજોરજી દાદીબરજોર રૂ૨૫૦૦, શેઠ અરદેશર બરજોરજી ગોદરેજ રૂ૧૫૦૦, ભાઇઓ મંચેરજી તથા મરહુમ ભાઇઓ પેસતનજી અને નવરોજી ખ. વાડીઆ રૂ૧૫૦૦, ખા૦ બા૦ કાવસજી ધ. ધનભુરા રૂ૧૫૦૦, બાઇ આવાંબાઇ ડોશાભાઇ પોહચાજી રૂ૧૦૦૦, બાઇ બાનુબાઇ જેહાંગીરજી પટેલ રૂ૧૬૦૦ અને બાઇ મીઠીબાઇ રૂસતમજી ભરૂચા રૂ૨૦૦૦; જેનરલ ફંડ, ઉંચી કેળવણી ફંડ વગેરે માટે ભરાયલા રૂ૧૩૯૫૨-૧૨-૦માની મુખ્ય રકમોઃ-શેઠ રૂસતમજી મ. કુકા રૂ૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ હો. ન. પેસ્તનજામાસ્પના ખેરખાહ રૂ૫૦૦, ય૦ સને ૧૨૯૦ની પટેતી ટાંકણે શેઠ રૂસતમજી મ. કુકા હસ્તક જુદા જુદા ગ્રહસ્થો તરફથી ભરાયલા રૂ૪૨૦૦, મરહુમ શેઠ કેખશરો ન. કાબ્રાજીની યાદમાં એક જરથોસ્તીએ રૂ૧૦૦૦, બાઇ બાનુબાઇ ફરામજી કોમીસરીએટ-વાલા રૂ૫૦૦ અને એક જરથોસતી (એચ. એચ. સી.) રૂ૧૦૦૧, કાયમના ઓરફનો રાખવા માટે ભરાયલા રૂ૧૫૦૦૦માં શેઠ રતનજી બેજનજી લેનટીન રૂ૫૦૦૦, શેઠ રૂસતમજી મ. કુકા રૂ૫૦૦૦ અને મરહુમ બાઇ આલાબાઈ રૂસતમજી મ. કુકાના કુટુંબીઓ રૂ૫૦૦૦; ઓરફનેજમાં ચાસની, બાજે કરાવી બાજના ખાણાં તથા ખુશાલીના ખાણા ખવડાવવા સારૂ જુદા જુદા આશામીઓ તરફથી રૂ૩૮૮૦ ભરાયા હતા.

સુરતની સર જમશેદજીવાલી ઇંગલીશ સકુલ તથા તેને લગતાં ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૬૨૬ માની મુખ્ય રકમોઃ-મરહુમ શેઠ ધનજીશાહ બ. વકીલના એક મીત્ર રૂ૫૦૦ અને એક જરથોસતી પેહેડીએ રૂ૫૦૦૦.

જરથોસતી છોકરીઓની નીશાળ મંડળીને મલેલા રૂ૧૨૭૭૨૦-૧૨-૦માની મુખ્ય રકમોઃ-શેઠ ફરામજી પી. બાટલીવાલાએ મરહુમ ધણીઆણી જરબાઈના પુણ માટે તેમની પુંજીમાંથી સ્કોલરશીપ આપવા માટે વ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૦૦ના બોંડ, સર સાપુરજી બ. ભરૂચાના એકઝીકયુટરોએ વ્યાજ વાપરવા રૂ૪૮૦૦૦, શેઠ એદલજી ફ. દાવરે મરહુમ શેઠ ફરામજી એ. દાવરની યાદમાં જનરલ ખરચમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૨૦૦૦, શેઠ વીકાજી પી. બીલીડવાલાએ મરહુમ ધણીયાણી શીરીનબાઇની યાદમાં જનરલ ખરચમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૦ અને ભોજન ખરચમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૦, પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટીઓ તરફથી શેઠ દોરાબજી ખ. શરાફ કેળવણી ફંડમાંથી રૂ૧૫૦૦, શેઠ ન. મા. વહાડીયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૧૫૦૦, મરહુમ શેઠ ન. ધ. કુપરના ત્રસ્ટીઓ રૂ૭૮૧, શેઠ પે. ન. ધારવાર રૂ૫૫૫, ડોકટર બરજોરજી સો. સરાફે જનરલ ખરચમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૫૦૦, શેઠ નશરવાનજી હો. શેઠનાએ શેઠ કુંવરજી રૂ. શેઠનાના પુણ માટે જનરલ ખરચમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૬૦૦, બાઇ પીરોજબાઇ હો. ઈજનેરે મરહુમ બેટી આલાની યાદમાં રૂ૫૦૦, બાઇ નરગેશ પે. પઠાણે મરહુમ ખાવીંદની યાદમાં ગરીબની છોકરીઓને ચોપડીઓ દવાદારૂ આપવા વ્યાજ વાપરવા રૂ૨૦૦૦, બાઇ આવાંબાઇ તથા શેઠ હીરજી દી. તારાપોરવાલાએ ફ્રી સ્ટુડંટશીપમાં વ્યાજ વાપરવા રૂ૫૦૦, બાઇ માણેકબાઇ જે. વાચ્છા ચેરીટી ફંડના ત્રસ્ટીઓએ એકેડમી વરગોના ખરચ માટે રૂ૧૮૦૦; ભોજન ફંડમાં નીચલી રકમો ભરાઇ હતીઃ-શેઠ પેસતનજી એદલજી ધારવારે વ્યાજ વાપરવા સારૂ રૂ૪૮૦૦૦, શેઠ દી. એચ. બોંઠ રૂ૫૫૧, શેઠ જમશેદજી કાવસજી દસતુર રૂ૫૦૦ અને શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી કેરાંવાલા રૂ૧૨૪૬.

શેઠ બેહેરામજી જીજીભાઇ પારસી ચેરીતેબલ ઇનસ્ટીટયુશનમાં કુલે રૂ૯૫૪૬૬-૧-૬ ભરાયા હતા, તેમાં એનડાઉમેન્ત ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૬૭૫૯ માની મુખય રકમોઃ—સેંહેંગાઇની અંજુમનના ધરમના ફંડના ત્રસ્ટીઓ રૂ૫૦૦, મરહુમ સર શાપુરજી ભરૂચાએ આપવા કબુલેલા રૂપીઆ એક લાખમાં ઓગસ્ત ૧૯૨૦ થી જુલાઇ ૧૯૨૧ સુધીના હપતાના રૂ૪૮૦૦૦, મરહુમ

ડા૦ કાવસજી હોરમસજીના વારસો રૂ૧૫૦૦ ની લોન, શેઠ ન. મા. વાડયાના ત્રસ્તીઓ રૂ૩૦૦૦, શેઠ ફરામજી જમસેદજી કયોકે મરહુમ વહુ ગુલબાઇ સો. કયોકના ઉઠમનામાં ભરાયલામાંથી રૂ૧૦૦૦ ની લોન, પારસી પંચાયતનાં ત્રસ્ટીઓએ શેઠ દો. ખ. શરાફવાળા કેલવણી ફંડમાંથી રૂ૭૫૦, શેઠ તેહેમુરસપ ડી. કાપડીઆ અને શેઠ દીનશાહ દો. કાપડીઆ તે મરહુમ ડાકટર ખા૦ બા૦ રૂ. જ. કાપડીઆના એકઝીકયુતરોએ ડા૦ રૂ. જ. કાપડીઆની યાદમાં ઝોરાસટ્રીઅન બીલડીંગના શેરો રૂ૫૦૦ના અને એક જરથોસ્તીએ રૂ૫૦૦ ની લોન; શેઠ નાનાભાઇ બેરામજી જીજીભાઇ ભોજન ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૯૬૩૨-૧-૬ માંની મુખય રકમોઃ-મરહુમ શેઠ સોરાબજી ખ. દસતુર મેહેરજીરાનાના પુણ માટે શેઠ જમસેદજી કા. દસતુર તરફથી રૂ૫૦૦, સેંહેંગાહની અંજુમનના ધરમના ફંડના ત્રસ્તીઓએ રૂ૫૦૦, મરહુમ દીકરી તેહેમીનાની પુંજીમાંથી મરહુમના પુણ માટે પીતાજી બરજોરજી જીવનજી મીશત્રી તથા ફેતાવાલાએ અને માતાજી હીરાબાઇએ રૂ૧૦૦૦ ની લોન, મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ જીવનજી કનટ્રાકતરના વીલના એકઝીકયુતરો ડા૦ દાદાભાઇ ન. સાહેર અને શેઠ જાહાંગીર જ. વીમાદલાલે શેઠ નાનાભાઇના પુણ માટે રૂ૪૦૦૦ ના બોંડ, બાઇ શીરીનબાઇ મે. લાહ અને બાઇ આલાંમાય કા. લાહ તે મરહુમ શેઠ કાવસજી મે. લાહના એકઝીકયુત્રીકસોએ શેઠ કાવસજીની યાદમાં રૂ૫૦૦ની લોન, મરહુમ બાઇ સુનાબાઇ દીનશાહજી છાપગરની ખાહેસ મુજબ એવણના મરહુમ માતપીતાના પુણ માટે રૂ૫૦૦, મરહુમ કેપતન કેખસરૂ હોરમસજી કનત્રાકતરની યાદમાં એવણની પુંજીમાંથી મરહુમના પુણ માટે મરહુમના માતાએ રૂ૧૦૦૦ ની લોન, મરહુમ શેઠ હોરમસજી ધનજીભાઇ મુલ્લાં (વાઇન મરચંત) ના પુણ માટે છોકરાઓએ રૂ૫૦૧, મરહુમ બાઇ દીનબાઇ હોરમસજી બેલગામવાલાની યાદમાં મરહુમની પુંજીમાંથી મરહુમના છોકરાંઓએ રૂ૫૦૦ ની લોન, શેઠો જાહાંગીર દા. ચોકીઆ, ધનજીશાહ દા. ચોકીઆ અને દીનશાહ હો. મોતીવાલાએ મરહુમ શેઠ દાદાભાઇ ધ. ચોકીઆની પુંજીમાંથી શેઠ દાદાભાઇ ધ. ચોકીઆ અને તેવણના વીધવા ગુલબાઇને નામનું ખાતું પાડવા રૂ૧૦૦૦ ના બોંડ, શેઠ જમસેદજી રતનજીએ મરહુમ ધણીઆણી દીનબાઇ તથા વડા છોકરા રતનજી તથા દીકરી ગુલબાઇની યાદમાં રૂ૫૦૦ ની લોન, હમારા ખાવીંદ માણેકજી હો. સંજાણાના પુણ માટે તેવણના વીધવા ખરસેદબાઇએ રૂ૫૦૦૦, બાઇ શીરીનબાઇ દીનશાહજી મોદીએ મરહુમ ધણી દીનશાહજી હો. મોદીની યાદમાં રૂ૫૦૧, મરહુમ બાવાજી હોરમસજી નવરોજી બેલગામવાલાની યાદમાં દીકરા હીરજીભાઇએ રૂ૫૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમસજી નશરવાનજી ગીસતાના ઉઠમણામાં ભરેલામાંથી મરહુમના ધણીઆણી કુવરબાઇ તથા છોકરાઓ પીરોજશાહ, કેખસરૂ અને જાહાંગીરજી તથા છોકરીઓ માણેકબાઇ, જરબાઇ, હોમાએ અને ગુલબાઇ તથા વહુઓ ખરસેદબાઇ અને મેરબાઇ તરફથી રૂ૭૦૦, અને શેઠ દાદીબા હોરમસજી બીલીમોરીયાએ બેટા પીરોજશાહની નવજોતની ખુસાલીમાં રૂ૧૫૦૦ ની લોન; મી૦ અને મીસીસ પી. એન. વાડયા તીચરસ પેનશન ઓર પ્રોવીડન્ત ફંડમાં ધી ઓનરેબલ બેરામજી જીજીભાઇ ત્રસ્ત સેટલમેન્તના ત્રસ્તીઓએ સને ૧૯૨૦-૨૧ નો હપતો રૂ૮૮૦૦ અને પરચુટન રકમોના રૂ૨૭૫ મલી રૂ૯૦૭૫ ભરાયા હતા.

સકકર પારસી સ્કુલના ફંડમા લગભગ ભરાયલા રૂ૫૦૦૦માની મુખ્ય રકમોઃ-શેઠ અરદેસર હો. મામા રૂ૩૬૦, ખા૦ બા૦ બરજોરજી દી. પટેલ રૂ૧૨૦, ખા૦ બા૦ નશરવાનજી રૂ. મેહતા રૂ૧૨૦ અને શેઠ લીમજીભાઇ બ. મીસતરી રૂ૧૨૦.

મુંબઇની યુનીવરસીટી સ્ત્રીઓ માટેના મીશનરી સેટલમેંટ તરફથી પોતાના માટે જે હોમ મુંબઇમાં બાંધવા ધારયું છે તેમજ જાહાંબોરડી ખાતે હોલીડે હાઉસ રાખવા ધારેલું છે તે માટેના ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૨૫૫૦માની મુખય રકમોઃ-શેઠ એન. એન. વાડીયા રૂ૧૦૦૦, બાઇ

દીનબાઈ દુબાશ રૂ૧૫૦, શેઠ જેહાંગીર બી. પીટીટ રૂ૧૦૦, બાઈ બચુબાઈ જમશેદજી રૂ૧૦૦, બાઈ હીરાંબાઇ જ. પીટીટ રૂ૧૦૦ અને મીસ પાંડે રૂ૧૦૦.

ગોખલે એજ્યુકેશન સોસાયટી હસ્તકની પોતાની નવી અંગ્રેજી શાળાના મકાન માટેના ફંડમાં પારસીઓના ભરાયલા રૂ૧૦૫૫૭ માની મુખ્ય રકમોઃ–સર હોરમજી અરદેશર વાડીઆ રૂ૬૨૫૦, શેઠ બાપુજી સોરાબજી પટેલ રૂ૧૦૦૦, શેઠ કે. જે. દુબાશ રૂ૩૯૬ અને શેઠ એન. બી. સકલાતવાલા રૂ૨૫૧.

વીકટોરીયા મેમોરીયલ અંધશાળાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૨૨૬૨ માની મુખ્ય રકમોઃ–શેઠ આર. એચ. પાટક રૂ૧૦૦૦, બાઇ શીરીનબાઈ દી. મોદી રૂ૧૦૧, સર રતન તાતાના એકઝીકયુટરો રૂ૧૦૦ અને શેઠ ન. મા. વાહાડીયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૧૦૦.

પુણાના પારસી વીદ્યારથીઓના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૧૯૫ માની મુખ્ય રકમોઃ–શેઠ ન. મા. વાહાડીયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૬૦૦ અને કલકતાના બે જરથોસ્તીઓ રૂ૫૦૧.

સુરત શહેરમાં ગરીબ પારસીઓ માટે ચાલીઓ બાંધવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૬૦૫૧ માની મુખ્ય રકમોઃ–જરથોસ્તી રૂ૨૫૦૦, બાઈ પીરોજબાઇ કેખશરૂએ માતાજી ડોશીબાઇ તથા પીતાજી મનચેરજી બે. કોટવાલના પુણ માટે રૂ૧૨૫, શેઠો દી. કાવશજીની કં. રૂ૫૦૧ અને શેઠ પેસતનજી રતનજી કંત્રાકટરે મરહુમ ધણીયાણી આઇમાયના પુણ માટે રૂ૧૫૧.

બંદર આબાસના મુસાફરખાનાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૪૬૦૯ માની મુખ્ય રકમોઃ–શેઠ હોરમઝદીયાર રૂસ્તમ કુચેબીઓગી રૂ૫૦૦૦, શેઠ બેહમરદ નોશીરવાન યઝદાની રૂ૧૦૦૧, શેઠ સાપુર ફરેદુન ગુસ્તાસ્પ રૂ૧૦૦૧, મરહુમ શેઠ ખોદાદાદ રૂસતમજી ખોરમસાહીના છોકરાઓ રૂ૧૦૦૧, શેઠ બહેરામ ખોદાદાદ ખએરાબાદી રૂ૧૦૦૧, શેઠ હોરમઝદ શેહેરીઆર રૂ૧૦૦૧ અને શેઠ જમશેદ ખોદારામે રૂ૩૦૦૦ ના બોંડ.

ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણ ફંડ હસ્તકની બાઇ રતનબાઇ પાંડેવાલી નીશાળના ગરીબ વીદ્યારથીઓના ભોજન ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૧૩૫૬ માની મુખ્ય રકમોઃ—જરથોસ્તી રૂ૧૦૦૦, શેઠ પાલનજી એદલજી પલમબર રૂ૬૦૦, શેઠ જમશેદજી એ. રીપોરટરે બાઇ બચુબાઈ અ. મીરઝાના પુણ માટે રૂ૬૦૨, શેઠ અરદેશર ટે. મીરઝાએ મરહુમ ધણીયાણી બચુબાઇની યાદમાં રૂ૧૦૦૦, શેઠ ધનજીશાહ પેસતનજી ભેદવારના મીત્રે રૂ૫૦૦, શેઠ પેસતનજી ન. કેરાંવાલા રૂ૭૭૦, શેઠ અ. હો. વાહાડ્યાના ટ્રસ્ટીઓ રૂ૧૮૦૦, શેઠ રૂશતમજી એ. દુબાશે મરહુમ ધણીયાણી ગુલબાઇની યાદમાં રૂ૫૦૦, બાઇ બચુબાઇ મેરવાનજી સો. જમશેદજીએ મરહુમ બંધેરી દાદાભાઇ ન. દાદીશેઠના પુણ સારૂ રૂ૧૦૦૦ ની લોન અને બાઇ માણેકબાઇ પીરોશાહ બમનજી જીજીભાઇએ શેઠ દાદીભાઇ ન. દાદીશેઠના ઉઠમણામાં ભરેલા રૂ૫૦૦ ની લોન.

મુંબઇની પારસી પંચાયતને આગસ્ટ ૧૯૨૦ થી જુલાઇ ૧૯૨૧ સુધી જુદા જુદા ધણીઓ તરફથી રૂ૫૦૦ યા તેથી વધુ મલેલા રૂપ્યાની વીગતોઃ—શેઠ ફરામજી ર. સરવેયરે અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી ન. સાહેરે ખાતું પાડવા રૂ૬૦૦૦, સુરતની પંચાયતના મેંમબર રૂ૫૦૦, શેઠ બેરામજી પી. ભરૂચાએ ફંડોમાં રૂ૨૩૦૦, શેઠો મંચેરશાહ અ. દેવીયરવાલા અને દીનશાહ શા. દેવીઅરવાલાએ અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, શેઠ નોશીરવાન મીનોચેર દુબાશે અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, શેઠ બરજોરજી જીવણજી મીસ્ત્રીએ અવમલમંજલ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, જરથોસ્તીએ લગન ફંડમાં રૂ૫૦૦, જરથોસ્તીએ અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૫૦૦, શેઠ મનચેરજી ફ. ખાને ખાતું પાડવા રૂ૬૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી બે. સહીયારે નવસારીના અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૫૦૦, શેઠ રૂશતમજી પે. હકીમજીના ધરમ ખાતાના ટ્રસ્ટીઓએ ખાતું પાડવા રૂ૫૦૦૦, શેઠ પાલનજી ફ્રાનજીભાઇ લાંકડાંવાલાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૫૦૦, શેઠ પેરતનજી રૂશતમજી પઠાણે નવસારીના

ભાચારોને આસરો આપવાના ફંડમાં રૂ૧૫૦૦, શેઠો જમશેદજી તથા કાવશજી મે. પીતરે વીધવાઓને આસરો આપવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, શેહેનસાહી ઝોરાસ્ટ્રીયન ફંડના આ૦ સેક્રેટરીએ અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, બાઇ શીરીનબાઈ દો. બીવંડીવાલાએ અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૫૦૦, શેઠ સોરાબજી એ. વેરડને અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૫૦૦૦, શેઠ દાદાભાઇ ખ. ભરૂચા અને બાઈ માણેકબાઈ દા. ભરૂચાએ અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, શેઠો નાનાભાઈ ખ. ભરૂચા, દાદાભાઇ ખ. ભરૂચા, બાઇઓ ભીખાઇજી હો. એનેટ, તથા પુટલીબાઇ ના. ભરૂચાએ ચોપાટીની ધરમશાલામાં રૂ૬૦૦૦ અને સખાવતી ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, શેઠ ફ. ર. વાડયાએ ફંડોમાં રૂ૧૦૦૦૦, શેઠ વીકાજી દીનશાહ તારાપોરવાળાએ દીવાનશાળાના ફંડમાં રૂ૫૦૦, શેઠ રતનજી બેજનજી સેનટીને અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૨૦૦૦, શેઠો દીનશાહ હો. મોતીવાલા, જાહાંગીર દા. ચોઠયા, અને ધનજીશાહ દા. ચોઠયાએ ગરીબોને આસરો આપવાના ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, બાઇ રતનબાઈ મે. ખરેગાટે શેઠ શાપુરજી વાચ્છાએ કરેલા ખાતામાં રૂ૧૫૦૦, શેઠ ખરશેદજી દા. દોરડીએ નવસારી અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૫૦૦, શેઠ હોરજી નશરવાનજી સરવેયરે સર જમશેદજીની સ્કુલમાં રૂ૧૦૦૦, ઉડવાડાના દવાખાનાના ફંડમાં રૂ૩૭૧૯૭, ઉડવાડા આતશબેહરામ ફંડમાં રૂ૨૮૩૦, ઉડવાડા અંજુમન ફંડમાં રૂ૨૬૦૫૬, શેઠ સો. મા. દમણવાલાની યાદગારીના ઉડવાડા મદરેસામાં રૂ૩૧૩૨૪, ખેરગામ અંજુમન ફંડમાં રૂ૨૧૨૭, તારાપોર અંજુમન ફંડમાં રૂ૨૦૦૦, દેવીઅર અંજુમન ફંડમાં રૂ૭૫૦૦, ગણદેવી અંજુમન ફંડમા રૂ૧૦૦૦, આબુરોડ તથા માઉંટ આબુ અંજુમન ફંડમાં રૂ૩૭૦૦, વલસાડ અંજુમન ફંડમાં રૂ૩૫૦૦, નવસારી મરીયમપુરા ધરમબાર ફંડમાં રૂ૨૫૦૦, વેસુ અંજુમન ફંડમાં રૂ૨૦૦૦, બેલગામ અંજુમન ફંડમાં રૂ૪૦૦૦, તવડી અંજુમન ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, સોલાપુર અંજુમન ફંડમાં રૂ૩૦૦૦, સુરત અંજુમન ફંડમાં રૂ૧૦૯૧૦૦, સુરત રૂસતમપરાના વીદયારથીઓને મદદના ફંડમાં રૂ૧૧૦૦૦, નાગપુર તથા કામતી અંજુમન ફંડમાં રૂ૨૧૫૦૦, માથેરાન આરામગાહ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, હાથરસ અંજુમન ફંડમાં રૂ૫૦૧, કરંજ અંજુમન ફંડમાં રૂ૨૦૦૦, બમનજી પીટીટ હાસપીટલ ફંડમાં રૂ૧૮૪૫૨, અને શેઠ બ. દી પીટીટના ઉઠમણામાં તેવણના વાધવા, બેટાઓ, બેટીઓ, બેહેનો તથા સગાઓ અને દોસ્ત આશનાઓએ પીટીટ હાસપીટલમાં ભરેલા રૂ૧૧૦૦૦.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડલી હસ્તકના નીચલા જુદા જુદા ફંડોમાં ભરાયલા રૂપ્યાની વીગતઃ—ઝોરાસ્ત્રીયન બીલ્ડીંગ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૭૫૪૭૦ માની મુખ્ય રકમોઃ- શેઠ ફરદુનજી હોરમજજી બનાજીએ સોસાયટીની જગ્યા ઉપર બાઇ મેરબાઇ પે. કામા સાથે મલી બાંધવાની [illegible] માળાની ચાલીના પેહલા હપતાના રૂ૧૦૦૦૦, શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાને મરહુમ [illegible] શેઠ [illegible]શા બમનજી ખાન બ્લોક માટે રૂ૭૦૦૦, શેઠ પેસ્તનજી એદલજી ધારવારે ચીકલવાડી ખાતે બંધાતી ધારવાર ચાલના બીજા તથા ત્રીજા હપતાના રૂ૧૫૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી હો. શેઠનાએ મરે[illegible] ગોલનજી હીલ ખાતે બંધાતી શેઠ રૂસ્તમજી કુંવરજી શેઠનાને નામની બીલ્ડીંગમાં બીજો માળ બાંધવા માટે વધારાના ખરચના રૂ૧૨૦૦૦, શેઠ શાપુરજી હો. ભરૂચા (સોલાકોટી) એ રૂ૨૬૦૦૦ સુધી એકઠા કરીને ચાલી બાંધવા માટેના પહેલા હપતાના રૂ૫૫૦૦ અને રૂ૫૦૦ની નોટ, જામે જમશેદ મારફતે રૂ૧૭૩૮૨, શેંહેંગાઇની અંજુમનના ધરમ ફંડમાથી રૂ૧૫૦૦, શેઠ દાદાભાઇ સોરાબજી માદન રૂ૪૦૦, શેઠ બાપુજી હો. સકલાટવાલા રૂ૨૦૦, બાઇ ધનબાઈ પે. ઉમરીગરે મરહુમ શેઠ પેસ્તનજી ખ. ઉમરીગરનાં પુણ માટે રૂ૫૦૦ની લોન, બાઇ દીનબાઇ દો. આસલ્બ્લેસે શેઠ પેસ્તનજી દી. ખાનનાં પુણ માટે રૂ૫૦૦ ની લોન, શેઠ હીરજીભાઇ બ. વેરડને મરહુમ શેઠ બમનજી ફરામજી તથા બાઇ માણેકબાઇ બ. વેરડનનાં પુણ માટે વ્યાજ વાપરવા રૂ૫૦૦, શેઠ

મેહરવાનજી ના. મેહતા રૂ૧૦૦૦, દીકરા જેહાંગીરની યાદમાં માતાએ રૂ૩૦૦, શેઠો પેસ્તનજી અને નવરોજી માણેકજી કાંગાએ માતાજી દીનબાઇનાં પુન માટે તેવણુની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૦ ની લોન, ખા૦ બા૦ વીકાજી અ. ભીલાડવાલાએ બાઇ મોતીબાઇ વીકાજી ભીલાડવાલાના પુણ્ મા઼ટે રૂ૧૦૦૦, શેઠ બનાજીના આતશબેહરામની પેટીમાથી રૂ૯૩૯, શેઠ વાડયાજીના આતશબેહરામની પેટીમાંથી રૂ૨૩૯૯, બાઇ કુંવરબાઇ હો. ગીસતા તથા કુંટુંબ રૂ૫૦૦, શેઠ બરજોરજી દાદાભાઇ બ. જીજીભાઇએ મરહુમ માતાજીનાં પુણ્ માટે રૂ૫૦૦ ની લોન વ્યાજ વાપડવા; એડનવાલા લોન ફંડમાં શેઠ હોરમસજી કાવસજી દીનશાહે રૂ૫૦૦૦, અને જામે જમશેદ મારફતે રૂ૧૬૫ મલી રૂ૫૧૬૫; ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનની ઓફીસ સારૂં બીલ્ડીંગ બાંધવાના ફંડમાં શેઠ હોરમસજી કાવશજી દીનશાહ એડનવાલાએ રૂ૫૦૦૦ આપ્યા; કેળવણી ફંડમાં જામે જમશેદ મારફતે મળેલા રૂ૧૦૮૦, શેઠ જમશેદજી ફ. માદન રૂ૯૬૦, શેઠ પેસ્તનજી ન. કેરાંવાલા રૂ૧૪૪૦, શેઠ રૂસ્તમજી ધ. પટેલે રૂ૧૨૦ મલી રૂ૩૬૦૦; વર્ક કલાસમાં શેઠ ન. મા. વાડયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૧૮૦૦, એક જરથોસ્તી રૂ૧૦૫-૧૦ અને જામે જમશેદ મારફતે રૂ૧૫ મલી રૂ૧૯૨૦-૧૦; ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશન જનરલ ફંડમાં જામે જમશેદ મારફતે રૂ૫૪૩ અને એક જરથોસ્તી તરફથી રૂ૧૦૦૦ મલી રૂ૧૫૪૩; જ. ન. પીટીટ બાહરકોટ ઇમ્પ્રુવમેંટ લાયબ્રેરીના ફંડમાં મલેલા રૂ૫૪૦-૮માં એ લાયબ્રેરીના ખરચ માટે બાઇ દીનબાઇ ન. પીટીટે આપેલા રૂ૧૨૦૦૦ નું વ્યાજ રૂ૪૦૨-૧૦, શેઠ ફ. દી. પીટીટના પુણ્ માટે પીતા સર દીનશાહે આપેલા રૂ૧૦૦૦ નું વ્યાજ રૂ૩૭-૧૪ અને પી. એસ. ખંબાતા રૂ૧૦૦; લેંન્ડ એન્ડ બીલ્ડીંગ ફંડમાં જામે જમશેદ મારફતે મલેલા રૂ૧૧૦૫; ખેતીવાડી ફંડમાં જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૬૧૨; ઇન્ડસ્ત્રીયલ ઈન્સ્ટીટયુટ ફંડમાં જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૩૭૨; સુદલ ભાવે ગરીબોને અનાજ વગેરે વેચવાના શેરના ફંડમાં જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૩૫૦; લડાઇ બેકારી ફંડમાં જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૨૪૧; હુન્નર-ઉદ્યોગ ફંડમાં જામે જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ૧૭૮.

જરથોસ્તી ધરમ સંબંધી કેલવણી આપનારી અને જ્ઞાન ફેલાવનારી મંડલીને મલેલા રૂ૧૯૮૯-૧૪-૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ ન. મા. વાડીઆના ત્રસ્ટીઓ રૂ૩૦૦, અને મુંબઇની પારસી પંચાયતના ધર્મના ફંડ તથા મીલકતોના ત્રસ્ટીઓ રૂ૧૦૦૦.

અથોરનાન મંડલ હસ્તકના બોરડીંગ મદરેસાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૮૨૭૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ ન. જા. વાડયા ચેરીટી ફંડનાં ત્રસ્ટી રૂ૨૦૦૦, બાઇ મેહરબાઇએ મરહુમ બાવા કોહયારના પુણ્ માટે વ્યાજ વાપરવા રૂ૩૦૦૦, એક બાનું તરફથી મરહુમ શેઠ મા. ન. એ. પા. ના પુણ્ માટે વ્યાજ વાપરવા રૂ૧૦૦૦, બાઇ ગુલબાઇ હો. વકીલે મરહુમ શેઠ હોરમજી વકીલનાં પુણ્ માટે રૂ૧૦૦૦, શેઠ ન. મા. વાડયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૧૮૦૦, શેઠ પીરોજશાહ સોરાબજી ગાંધી રૂ૧૦૦૦, શેઠ નસરવાનજી નાનાભાઇ બોઇસ રૂ૯૦૦, બાઇ જાઇજી ધ. દેસાઇ તરફથી મરહુમ બેહન માણેકબાઇ તથા શેઠ માણેકજી એ. આતયાનાં પુણ્ માટે રૂ૫૦૦, મરહુમ બાઇ આંબમાય પીરોજશાહ આલબલેસની યાદમાં રૂ૫૦૦, મરહુમ બાઇ ભી. બ. પે. મો. ની યાદમાં રૂ૫૦૦, બાઇ બાનુબાઇ કોમીસરીયટવાલા રૂ૪૨૫, શેઠ મેહરવાનજી માણેકજી મીસ્તરી રૂ૮૦૦, શેઠ સોરાબજી માનેકજી શેઠનાનાં ધરમખાતાનાં ત્રસ્ટીઓ રૂ૩૬૦, મરહુમ ધણીયાણી બચુબાઇનાં પુણ્ માટે અથોરનાને રૂ૨૦૦, બાઇ બચુબાઇ મેરવાનજી સોરાબજી રૂ૨૦૦, શેઠ અરદેસર શાપુરજી નારીયલવાલા રૂ૪૫૦, અને એક અથોરનાન રૂ૪૫૦; અથોરનાન મંડળના સામાન્ય ફંડમાં ભરાયલા રૂ૫૯૭૨ માની મુખય રકમોઃ—શેઠ નાનાભાઇ જીવનજી કંત્રાકટરનાં,

એકઝીક્યુતરોએ રૂ૩૦૦૦ ના બોંડ, શેઠ ફરેદુન કેરસાસ્પજી દાદાચાનજીનાં એક મીત્ર રૂ૧૨૦૦, મરહુમ બાઇ આઇમાઇ પીરોજશાહ આલબલેસની નઇયને રૂ૧૦૦૦, મરહુમ બાઇ સુનાબાઇ દોરાબજી પાટકની પુંજીમાંથી તેવણુની બેહસ્તનશીન દીકરી નવાજબાઇનાં દીકરા લીમજીભાઇ દીનશાજી મુસનાં પુણ માટે રૂ૧૦૦૦, અને મરહુમ શેઠ પાલનજી કાનજીભાઇ લાકડાવાલાનાં ઉઠમણામાં ભરાયલામાંથી રૂ૫૦૦; મરહુમ જસ્ટીસ સર દીનશાહ ધનજીભાઇ દાવરની વારસીક બાજનાં ફંડમાં પરચુટણ રકમો મલી રૂ૨૩૯ ભરાયા હતા; અને સ્કોલરશીપ તથા ઇનામ આપવાનાં ફંડમાં પરચુટણ રકમો મલી રૂ૨૨૦ ભરાયા હતા.

બોમબે પ્રેસીડનસી ઇનફનટ વેલફેર સોસાયટી, બાળકોનું હીત સાચવનારી મંડળીના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૪૯૦૦૦ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ સી. એન. વાડીઆ રૂ૨૫૦૦૦, બાઇ જરબાઈ એન. વાડીઆએ શેઠ નવરોજી એન. વાડીઆની યાદમાં રૂ૧૦૦૦૦, તથા બાઇ જરબાઇએ શેઠ રૂસતમજી એન. વાડીઆની યાદમાં રૂ૧૦૦૦૦, અને શેઠ ડી. એફ. બાટલીવાળા રૂ૩૦૦૦.

જશન કમીટી હસ્તકના ધરમ તથા નીતીની કેળવણી ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૪૩૩૯ માની મુખ્ય રકમોઃ—સર શાપુરજી બ. ભરૂચા રૂ૨૫૦૦૦, શેઠ પીરોજશાહ સો. ગજદરે રૂ૧૦૦૦ ની લોન, બાઇ આઇમાય સો. સોડાવાટરવાળા રૂ૫૦૦, શેઠ માણેકજી પેશતનજી ભરૂચા અને છોકરાઓએ સર શાપુરજી ભરૂચાની યાદમાં રૂ૫૦૦, જરથોસ્તીએ રૂ૨૦૦૦ ની લોન, શેઠો રૂસ્તમજી તથા નશરવાનજી બોઇસ રૂ૧૩૧૩, મેસરસ બોઇશ બ્રધરસ બીલડીંગ ફંડનાં ત્રસ્ટીઓ રૂ૩૯૦, શેઠો કાવસજી દીનશાહ અને ભાઇઓ રૂ૫૧૦, અને જરથોસ્તી રૂ૧૦૦૦; ઇરાન શાહના જશન ફંડમાં ભરાયલા રૂ૪૨૧૫ માની મુખ્ય રકમોઃ—ઇરાનશાહ ઉપર ફીદા રૂ૧૦૦૦, શેઠ જમશેદજી એદલજી બીલીમોરીઆ રૂ૨૫૨, અને બાઇ ધનમાય ફરામજી અરજાની રૂ૫૦૦; જશન ફંડમાં રૂ૨૯૯૮ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ કાવશજી એદલજી કયાસ રૂ૧૦૦૦, શેઠ વાહાડયાજીના આતશબેહરામની પેટીમાંથી રૂ૩૧૯ અને શેઠ બનાજીના આતશબેહરામની પેટીમાંથી રૂ૨૬૪; ડીસા પ્રાઇઝ ફંડમાં ભરાયલા રૂ૮૨૮ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ જમશેદજી એદલજી સકલાટવાલા રૂ૩૦૦, અને બાઇ આઇમાય કા. મેહતા રૂ૨૦૦; શાએર ફીરદોસીની યાદગારીના ફંડમાં ખા૦ બા૦ શીયાવક્ષ કાવશજી દાવરના એકઝીક્યુટરોએ આપેલી રૂ૫૦૦૦ ની લોન અને પરચુટન મલી રૂ૫૩૩૭ ભરાયા હતા. જરથોસ્તી હોલ ફંડનાં, કરકરયા મેમોરીયલ ફંડમાં અને સનજાન જશન ફંડમાં મલી લગભગ રૂ૫૬૩ ભરાયા હતા.

પારસી એમબ્યુલંસ ડીવીઝનના ફંડમાં ભરાયલાં રૂ૪૨૮૧ માની મુખ્ય રકમોઃ—શેઠ હો. ન. કુપરના ત્રસ્ટીઓ રૂ૪૦૦, શેઠ ન. મા. વાહાડયાના ત્રસ્ટીઓ રૂ૫૦૦, શેઠ રૂશતમજી ફ. શેઠનાની યાદમાં રૂ૫૦૦, સર દોરાબ જ. તાતા રૂ૩૦૦, અને સર રતન જ. તાતાના એકઝીક્યુટરો રૂ૩૦૦.

સેવા સદનને પારસીઓના મલેલા રૂ૩૫૩૧ માની મુખ્ય રકમો—શેઠ જાહાંગીર બ. પીટીટ રૂ૧૦૦૦ શેઠ બેરામજી મે. મલબારીની યાદમાં રૂ૬૦૦, શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇ ચેરીટી ફંડના ત્રસ્ટીઓ રૂ૪૫૦ અને કલકતાના જરથોસ્તીઓ રૂ૩૦૦.

જામે જમશેદ હસ્તકના હડખાં કુતરાના ઇલાજ સારૂ કુનુર આવતા જરથોસ્તીઓ માટે બલોક બાંધી આપવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૩૨૯ માની મુખ્ય રકમોઃ—જનરલ એંજીનીયરીંગ એંડ સ્ટોર સપલાઇ એજનસી રૂ૨૫૦ અને ખા૦ બા૦ શાપુરજી એ. ચીનાઇ રૂ૧૫૧.

જામે જમશેદ હસતકના ગરીબ જરથોસતીઓને મદદ કરવાના ફંડમા ભરાયલા રૂ૨૧૪૯ માની મુખ્ય રકમોઃ—જનરલ એનજીનીયરીંગ એંડ સ્ટોર સપલાઇંગ એજંસી રૂ૨૫૦, શેઠ બેરામજી

માણેકજી પાલીસવાલાએ બાવા માણેકજીના પુણ્ય માટે રૂ૨૦૦, પડાઉ બજાર એસોસીએશનના પારસીઓના ધરમાદાના ફાલાના રૂ૨૫૦, સર શાપુરજી બ. ભરૂચાની છમસીને દીને થયલી મારી નવજોતની પેહરામણીમાથી બેટા જમશેદે રૂ૫૦૧, પી. એસ. એમ. રૂ૨૦૦, શેઠ કાવસજી દા. દુબાશ રૂ૧૫૦, જરથોસ્તી બાઇએ ધણી, દીકરી તથા માય બાપના પુણ્ય માટે રૂ૨૦૦ અને ઉતાકામંદની જરથોસતી અનજુમન રૂ૧૯૦.

જામે જમશેદ હસ્તકના દેવલાલીના ડા૦ બહાદુરજી સેનેટરીયમના ગરીબ બીમારોને ખાધ ખોરાકી વગેરે આપવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૦૪૭ માની મુખ્ય રકમો:-જનરલ એનજીનીયરીંગ એન્ડ સ્ટોર સપલાઈંગ એજનસી રૂ૨૦૦, સર શાપુરજી બ. ભરૂચાની છમસીને દીને થયલી મારી નવજોતની પહેરામણીમાંથી બેટા જમશેદે રૂ૨૫૧, ખા૦ બા૦ હોરમજી મા. ભીમડીવાળાના ઉઠમણામાં બાઈ શીરીનબાઇ દો. ભીવડીવાલાએ ભરેલા રૂ૩૫૦ અને મરહુમ શેઠ સોરાબજી દોરાબજી કરંજીયાના પાછલી રાતના ઉઠમણામાં બાઇ વીરબાઇજી સોરાબજી મીસતરીએ ભરેલા રૂ૨૦૧. આ ફંડમાં કુલે રૂ૩૮૦૫૭-૧૨-૦ ભરાયા છે.

જામે જમશેદ હસ્તકના દેવલાલીના ડા૦ બહાદુરજી સેનેટરીયમના ચાલુ ફંડમાં પરચુટન રકમે મલી લગભગ રૂ૧૯૧૨ ભરાયા હતા.

જામે જમશેદ હસ્તકના શેઠ ન. મા. પીટીટવાલા દીવાનાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૩૨૩૮માંની મુખ્ય રકમો:-સર શાપુરજી બ. ભરૂચાની છમસીને દીને થયલી મારી નવજોતની પેહરામણીમાંથી દીકરા જમશેદે રૂ૫૦૧, કાકા રૂસતમજીની યાદમાં રૂ૫૦૦ અને શેઠ ફરામરોજ દીનશાહ સુતરીયાના ઉઠમણામાં ભરાયલામાંથી રૂ૩૧૫.

જામે જમશેદ હસ્તકના ખંડાળા જરથોસતી સેનેટરીયમના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૯૩૮ માની મુખ્ય રકમો:-શેઠ કાવસજી દા. દુબાશ રૂ૨૦૦, પી. એચ. એન રૂ૧૦૧, શેઠ પેસતનજી ન. કેરાવાલા રૂ૧૦૦ અને જરથોસતી રૂ૧૦૦.

મુકતીફોજ તરફથી ફંડ માટે હીંદમાં જે અપીલ કરવામાં આવી હતી તે ફંડમાં મુંબઇમાં પારસીઓ તરફથી શેઠ એન. એમ. વાડીયાના ટ્રસ્ટીઓ રૂ૧૫૦૦૦, સર દોરાબ જે. તાતા રૂ૧૫૦૦, સર હોરમજી અ. વાડીયા રૂ૧૦૦૦ અને શેઠ સી. એન. વાડીયાના રૂ૧૦૦૦ મલી રૂ૧૮૫૦૦ ભરાયા હતા.

મુંબઇની પારસી પંચાયત હસ્તકના ગરીબ જરથોસ્તીઓને સસ્તે અનાજ આપવાના ફંડમાં ભરાયલા રૂ૧૯૭૫માની મુખ્ય રકમો:-મરહુમ દીકરા ખરશેદજીના પુણ્ય માટે ધ. ખ. તા. તરફથી રૂ૧૫૧, દીકરા ખરશેદ ફ. વાડયાના પુણ્ય માટે રૂ૧૦૦, બે જરથોસ્તી રૂ૧૦૦, શેહેનગાહી અનજુમન ફંડમાંથી રૂ૧૨૧૭ અને શેહેનગાહીની પારસી કલબ રૂ૧૪૬.

તીલક સ્વરાજ ફંડમાં પારસીઓ તરફથી શેઠ અરદેશર બરજોરજી ગોદરેજે રૂ૩૦૦૦૧૦ અને શેઠ રૂસતમજી જીવણજીએ રૂ૪૦૦૦૦ આપ્યા ઉપરાંત બીજી નાણાની નાની મોટી રકમો ભરાઇ હતી તેમજ જણસો કપડાં વગેરે ભેટ આપવામાં આવયા હતા. વળી મી૦ ગાંધીના પારસી મીત્રો અને વખાણનારાઓનો એક મેળાવડો તા૦ ૩૦ મી જુને એક્ષેલસીયર થીએટરમાં શેઠ કે. કે. સંતોક વકીલના પ્રમુખપણા હેઠળ મળ્યો હતો. એ વખતે શેઠ સંતોકે પારસીઓ તરફના ફાળાના રૂ૩૮૦૦૦ નો ચેક આપતાં જણાવ્યું હતું કે આ રકમમાં રૂપયા ત્રણ લાખ અને એક લાખની રકમ ગણવામાં આવી નથી.

ઉઠમણાનું ધરમખાતું.

ગયે વરસે જે જે મરહુમ જરથોસ્તીઓના ઉઠમણામાં તેમના પુણ્ય માટે ધરમ ખાતે રકમો ભરાઇ છે તેની વીગત:—

રૂપીઆ.		રોજ—માહ
(1) પાંઉડ ૪૦૩ શીલીંગ ૫	શેઠ જીવનજી એદલજી તવડયા (જોનસબરગ)	૨૭–૧૧–૧૨૮૯
		સને ૧૨૯૦ રોજ—માહ
(૨) ૧૦૪૧	બાઇ બીખાઈજી સોરાબજી મનચેરજી જાગોસ	૧– ૧
૧૨૪	શેઠ સોરાબજી ફરામજી નાના ટીટીના	૮– ૧
૨૩૫	મોબેદ કેકોબાદજી મનચેરજી મોબેદજીના (ગણદેવી)	૯– ૧
૬૭૯	બાઇ ગુલબાઇ રૂસ્તમજી મરચંટ (મઉ)	૧૪– ૧
(૩) ૩૪૫૯૦	બાઇ મહેરબાઇ એદલજી દસ્તુર નોશીરવાનજી કુતાર તે એરવદ ખુરશેદજી બેહરામજી સહીયારના બેટી (નવસારી)	૨૩– ૧
૧૯૭	બાઇ નાલીબાઇ ડોસાભાઇ હોશંગજી બારીઆ (બીલીમોરા) ...	૧– ૨
(૪) ૧૦૦૦૦	બાઇ તેહમીના બરજોરજી જીવનજી મીસ્ત્રી તથા ફેંટાવાલા ...	૮– ૨
૨૧૫	બાઇ આઇમાય પેસતનજી ઉદેપુરવાળા (ઉદેપુરમાં ગુજરેલા ને વડોદરામાં ઉઠમણું થયલું)	૯– ૨
૧૯૧	શેઠ કાવસજી હોરમજી વાડીઆ (બીલીમોરા)	૧૦– ૨
૧૬૧	શેઠ લીમજીભાઇ હોરમસજી શરકાવાલા તથા ટાટા (બીલીમોરા) ...	૧૦– ૨
(૫) ૮૬૬૪	ડા૦ ધનજીશા હોરમસજી દાંતરા (રંગુનમાં ગુજરયા ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું)	૧૩– ૨
૧૭૪	શેઠ નવરોજી બેરામજી બારીઆ (બીલીમોરા)	૧૫– ૨
(૬) ૩૮૪૮	શેઠ પીરોશા બેજનજી ગોલવાલા	૧૮– ૨
૧૮૦	બાઇ માણેકબાઇ ધનજીશા પેસ્તનજી માસતર (સુરત)	૨૧– ૨
૨૦૬	બાઇ ગુલબાઇ મનચેરશા ભીખાજી બારીઆ (બીલીમોરા) ...	૨૩– ૨
(૭) ૧૬૭૦૦૦	શેઠ પેસતનજી દીનશાજી ખાન	૨૬– ૨
(૮) ૧૪૦૦	શેઠ નસરવાનજી જામાસ્પજી બાધરપોરવાલા (મુંબઇમાં ગુજરયા ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું)	૩૦– ૨
(૯) ૧૧૦૯૮૪	ખાન સાહેબ રતનજી જમશેદજી દુબાશ	૩– ૩
૫૦૦	શેઠ હીરજીભાઇ એદલજી ઓલપાડવાલા (ઓલપાડ)	૬– ૩
(૧૦) ૧૩૫૧	બાઈ નવાજબાઇ માણેકજી ભરૂચા	૨૩– ૩
૫૯૯	શેઠ હોરમસજી મનચેરજી ખેડાવાલા (મઉ)	૪– ૪

	૫૦૧	શેઠ રૂસ્તમજી નશરવાનજી કંટરાકટર (સુરત)	૨૫- ૪
(૧૧)	૧૧૭૫૧	આ૦ બા૦ બરજોરજી નોશીરવાનજી વકીલ (સુરત)	૩- ૫
	૧૧૯	શેઠ રતનજી રૂસતમજી મેધોરા ઉટડીવાલા (બીલીમોરા) ...	૧૧- ૫
	૧૭૭	બાઈ કુવરબાઇ સોરાબજી ડોશાભાઈ બીલીમોરીયા (નીલગીરી) ...	૧૧- ૫
(૧૨)	૧૦૬૪૨	બાઇ પીરોજબાઇ મનચેરશાહ ચોકીયા (મુંબઇમાં ગુજરેલાં ને વલસાડમાં ઉઠમણું થયલું)	૧૫- ૫
(૧૩)	૨૦૦૦	શેઠ હોરમસજી ધનજીભાઈ મુલ્લાં (મુંબઇમાં ગુજરયા ને વલસાડમાં ઉઠમણું થયલું)	૧૯- ૫
(૧૪)	૨૩૪૯	બાઇ ગુલબાઇ બરજોરજી રૂસ્તમજી ગારડા (નવસારી)	૨૫- ૫
(૧૫)	૧૬૨૭૪	શેઠ રૂસ્તમજી ફરદુનજી જીનવાલા (ભરૂચ)	૨૯- ૫
	૬૮૧	શેઠ હોરમસજી એજનજી કેરાંવાલા (ભરૂચ)	૧- ૬
(૧૬)	૨૩૭૫	બાઇ સુનાબાઇ સોરાબજી હોરમસજી અંકલેસરીયા (પુણા) ...	૪- ૬
(૧૭)	૧૫૯૦	ડા૦ હીરાજી એદલજી	૧૩- ૬
	૨૦૮	બાઇ બચુબાઇ દીનશાજી ડોસાભાઇ બારીઆ...	૨૦- ૬
(૧૮)	૧૨૦૦	શેઠ દીનશાહ દાદાભાઇ ફરદુનજી ગઝદર (હાંગકાંગવાળા) ...	૨૧- ૬
(૧૯)	૯૧૧૯	શેઠ બમનજી જમશેદજી બીલીમોરીયા	૨૩- ૬
	૧૩૧	શેઠ પીરોશાહ જમશેદજી પેટીગરા (શંહગાહીમાં ગુજરેલા ને રાજકોટમાં ઉઠમણું થયલું)...	૨૯- ૬
	૧૫૬	બાઈ ગુલબાઇ નશરવાનજી સોરાબજી જીજીભાઇ (બીલીમોરા) ...	૩૦- ૬
	૧૨૯	બાઇ સુનાબાઇ એદલજી મોટાભાઈ વાડીઆ (મીરજ)	૬- ૭
	૫૧૩	બાઇ સુનાબાઈ સોરાબજી કુંવરજી એલાવ્યા	૧૫- ૭
(૨૦)	૯૭૭૩	બાઇ માણેકબાઇ તે શેઠ ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગરના છોકરા શેઠ કાવસજીની છોકરી (ઉતાકામંદ)	૧૯- ૭
	૨૧૪	શેઠ સોરાબજી દોરાબજી કરંજીયા	૨૧- ૭
(૨૧)	૧૫૦૦૦૦	શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાન	૬- ૮
	૭૫૨	શેઠ અરદેશર મહેરજીભાઇ વીકાજી (દેહેરાદુનમાં ગુજરેલા ને સીકંદરાબાદમાં ઉઠમણું થયલું)...	૬- ૮
	૭૭૫	શેઠ નરીમાન દીનસાજી પાવરી (વડોદરા)	૭- ૮
	૩૪૭	બાઈ દીનબાઇ કાવસજી એદલજી બીલીમોરીઆ	૮- ૮
	૮૭૯	બાઈ આવાબાઈ ડોસાભાઇ પથંકી તે મરહુમ મોબેદ પીરોજશાહ હોરમસજી પંથકીના દીકરી	૨૯- ૮
(૨૨)	૪૯૩૮	શેઠ હોરમસજી જાંગીરજી હોરમસજી પંથકી	૩- ૯
	૬૦૦	શેઠ મનચેરજી એજનજી કોટવાલ (સીકંદરાબાદ)	૯- ૯
	૫૦૨	બાઇ જીવણબાઇ ખરશેદજી કાવસજી મરઝબાન (ભાવનગર) ...	૧૩- ૯

(૨૩) ૭૫૩૨ શેઠ જાલેજર શાપુરજી રૂસ્તમજી ગાંધી (અલાહાબાદ) ૧૭-૧૦

(૨૪) ૩૧૨૬૫ શેઠ પેસતનજી એદલજી ધારવાર ૨૫-૧૦

૨૪૩ શેઠ કુંવરજી બેજનજી જેરખાઉં (વડોદરા) ૨૬-૧૦

૧૩૧ ખાન સાહેબ મોબેદ દીનશાજી મનચેરજી મોબેદજીના (ગણદેવી)... ૬-૧૧

(૨૫) ૭૪૯૮૩ બાઈ શીરીનબાઇ એરચશા જમશેદજી સોરાબજી હકીમ તે મરહુમ શેઠ કેખશરૂ હોરમસજી પટેલના બેટી ૯-૧૧

(૨૬) ૧૨૦૬ બાઇ શીરીનબાઇ એદલજી પેસતનજી મહેતા, તે મરહુમ શેઠ હોરમસજી માણેકજી બીલીમોરીયા (ઘડીયાળી) ના બેટી ૧૪-૧૧

૩૯૨ બાઈ હીરાબાઇ ડોસાભાઇ મેરવાનજી મીસતરી, તે મરહુમ શેઠ જીવણજી કુંવરજી દોલીકુકાના બેટી... ... ... ૧૫-૧૧

૨૧૮ શેઠ શાપુરજી જમશેદજી ડ્રાઈવર બીલીમોરીઆ (લખનોર) ... ૩૦-૧૧

૧૧૭ શેઠ દારાબશાહ માણેકજી દારૂવાલા (વડોદરા) ૨-૧૨

૧૨૭ બાઇ કુવરબાઇ ખરશેદજી ભીખાજી ભગત (બીલીમોરા) ૨-૧૨

૬૩૫ બાઈ દીનબાઇ લીમજીભાઇ ડોસાભાઇ (બીલીમોરા) ૮-૧૨

૧૧૫ બાઇ જીવણબાઇ દાદાભાઇ બેરામજી વાસણીઆ (બીલીમોરા) ... ૧૧-૧૨

(૨૭) ૧૧૬૩૧ શેઠ નવરોજી બમનજી વકીલ (વેલાતમાં ગુજરેલા ને સુરતમાં ઉઠમણું થયું) ૧૨-૧૨

(૨૮) ૩૫૪૦ બાઈ ડોસીબાઇ જાહાંગીર જમશેદજી ડુંગાજી તે મરહુમ શેઠ ખરશેદજી એદલજી લાકડાંવાળાના બેટી (ભરૂચ) ૧૯-૧૨

(૨૯) ૧૨૫૪૯ શેઠ કાવસજી મનચેરજી કાપડીયા (મુંબઈમાં ગુજરેલા ને ભરૂચમાં ઉઠમણું થયલું) ૨૦-૧૨

૫૯૪ શેઠ મનચેરશાહ સોરાબજી હોડીવાલા (વડોદરા) ૨૩-૧૨

(૩૦) ૧૦૫૦૪ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી ગબા (બીલીમોરા) ૨૭-૧૨

(૩૧) ૧૪૩૮ શેઠ નવરોજી ફરદુનજી ગાંધી (ભરૂચ) ૨૮-૧૨

૩૫૩ શેઠ કેખશરૂ હોરમજી નશરવાનજી કેરાંવાલા ગાથા ૩ જે

૭૨૯૩૮૭ કુલે રૂપયા તથા ૪૦૩ પાઉંડ ૫ શીલીંગ.

ઉપલા કોઠામાં જણાવેલી રૂ૧૦૦૦ અને તેની ઉપર ભરાયલી રકમો કયાં કયાં ધરમખાતાઓમાં આપવામાં આવી છે તેની વીગત:—

(૧) મરહુમ શેઠ જીવનજી એદલજી તવડીયાના પુણ્ય માટે ૪૦૩ પાઉંડ ૫ શીલીંગ ધરમખાતે આપી તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી અને ધણીઆણી આવાંબાઇ તથા બેટાઓ અને બેટીઓ ૨૩૧ પા. ૫ શી., મરહુમના ભાઈ સોરાબજી અને કુટુંબ ૨૧ પા. ૧ શી., શેઠ પીરોજશાહ માણેકજી કાપડીઆ અને કુંટુંબ ૫૩ પા. ૧૧ શી., મરહુમ શેઠ ખરશેદજી લો. બોઠા-

જુવાળાના છોકરાઓ ૧૫ પાં. ૧૫ શી. અને બાકીની રકમ ખેરીઓ વગેરે તરફથી ભરાઈ હતી; એ રકમ નીચલા ખાતાઓમાં આપી છે:—બીખલીની દરેમેહેરમાં ૧૦૬ પા. ૧ શી, મીનોચેરહોમજીની નવસારી દરેહમેહેરમાં ૨૬ પા. ૫ શી. અને બોહાણા દરેહમેહુરમાં ૨૭૦ પા. ૧૯ શી.

(૨) મરહુમ બાઈ ભીખાઈજી સોરાબજી મનચેરજી જાગોસના પુણ માટે રૂ૧૦૪૧ ધરમખાતે આપ્યા તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી તથા બાવાજી સોરાબજી તથા માતાજી બાઈમાય તથા ભાઇ બેનો મલીને રૂ૨૦૨, મરહુમના કાકા હોરમજી રૂ૧૦૧, મરહુમના બેન હીરાબાઈ અને બનેવી પીરોશાહ મા. તલાતી રૂ૫૧, મરહુમના ખેરીઓ માણેકજી પાલનજીની કં. રૂ૫૦૧, મરહુમના ખેરી શેઠ માણેકજી પા. તલાતી અને ધણીઆણી ડોશીબાઇ રૂ૨૫, મરહુમના બીજા ખેરીઓએ રૂ૭૫ મલી રૂ૯૧૫ ડા૦ સર ટેમુલજી ભી. નરીમાન હસ્તકના પારસી સુવાવડખાનામાં આપ્યા હતા કે એની લોન રૂ૧૫૦૦ની ખરીદી ખાતું પાડી એક બાઇની ફકત સુવાવડ કરવાના ખરચમાં વયાજ વાપરવું; મરહુમના ખેરી શેઠ માણેકજી પા. તલાતી અને ધણીયાણી ડોશીબાઈએ રૂ૭૬ ત્રણ ફંડોમાં અને બાકીના રૂપયા રૂ૫૦ ખેરીઓ તરફથી ફંડોમાં આપયા હતા.

(૩) મરહુમ બાઈ મેહેરબાઈ એદલજી કુતારના પુણ માટે રૂ૩૪૫૯૦ ધરમ ખાતે આપ્યા તેમાં મરહુમના પીતા ખુરશેદજીએ રૂ૩૦૦૦૦ નવસારીના આતસબેહેરામનું મકાન બાંધવાના ફંડમાં આપયા હતા અને મરહુમની પુંજીમાંથી તથા તેમના પીતાએ નીચલા ફંડમાં લોનો આપી છે:—અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૫૦૦ની, નવસારીની વડી દરેમેહેરના મુકતાદ બાજ ફંડમાં રૂ૫૦૦ની, ડા૦ માસીના હોસ્પીટલમાં રૂ૫૦૦ની, સુરતની જમશેદજી ઉનવાળાની દરેહમેહેરના નીભાવ ફંડમાં રૂ૫૦૦ની, કુતાર મોહોલાના મરદોના ધરમબાર ફંડમાં રૂ૫૦૦ની, કુતાર મોહોલ્લાના બઈરાંના ધરમબાર ફંડમાં રૂ૫૦૦ની, મુંબઇની અથોરનાન બોરડીંગમાં રૂ૧૦૦ની, સુરતની રૂસતમપુરામાં દસતુર ખરશેદ લાઈબરેરીમાં રૂ૧૦૦ની, સુરતમાં રૂસતમપુરા રાંવની દરેહમેહેર ફંડમાં રૂ૧૦૦ની, દસતુર પાલન ફરેદુનના બાજ જશન ફંડમાં રૂ૧૦૦ની, મરહુમના ખાવીંદ એરચદ એદલજીએ રૂ૧૦૦૦ની લોન નવસારીના આતશબેહેરામના નીભાવ ફંડમાં વ્યાજ વાપરવા આપી હતી; જ્યારે બાકીના રૂપયા ખેરીઓ વગેરે તરફથી આપવામાં આવ્યા હતા.

(૪) મરહુમ બાઈ તેહમીના બરજોરજી જીવનજી મીસ્ત્રી તથા ફેટાવાલાના પુણ માટે મરનારની પુંજીમાંથી એમ-ણના માતપીતા બરજોરજી જીવનજી મીસ્ત્રી તથા ફેંટાવાળા તથા બાઇ હીરાબાઇ મીસ્ત્રીએ રૂ૧૦૦૦૦ની રકમ ભરી હતી. આ રકમ ક્યાં આપવી તે હવે પછી જણાવશે.

(૫) મરહુમ ડા૦ ધનજીશાહ હોરમજી દાંતરાના પુણ માટે રૂ૮૬૬૪ આપ્યા તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦૦, મરહુમના ભાઈ કરનલ સોરાબશાહ તથા કુટુંબ રૂ૧૦૦૧, મરહુમના ભાઈ અરદેશર અને કુટુંબ રૂ૧૦૦૧, મરહુમના બનેવી દારાશાહ મંચેરજી કાપડયા અને કુટુંબ રૂ૫૦૧, મરહુમના ભત્રીજા રૂસતમ સોરાબશાહ દાંતરાએ રૂ૩૦૧ મલી રૂ૭૮૦૪નો શું ઉપયોગ કરવો તે હવે પછી જણાવશે. મરનારના સસરા કરનલ ખારશેદજી અરદેસર દલાલે રૂ૫૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન ભરૂચનાં સુવાવડખાનામાં અને મરહુમના મીતરો તરફથી રૂ૩૬૦ જુદા જુદા ફંડોમાં આપ્યા છે.

(૬) શેઠ પીરોજશાહ બેજનજી ગોળવાળાના પુણ માટે રૂ૩૮૪૮ આપ્યા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૧, મર-હુમના ભાઈ જહાંગીર રૂ૫૦૧, ખરશેદજી ગોળવાળા ટ્રસ્ટ ફંડમાંથી રૂ૫૦૧, મરહુમના વીધવા તરફથી રૂ૨૦૨ અને બાકીના રૂપયા ખેરીઓ વગેરે તરફથી ભરાયા હતા.

(૭) મરહુમ શેઠ પેસતનજી દીનશાહ ખાનના પુણ માટે રૂ૧૬૭૦૦૦ની રકમ મરહુમની પુંજીમાંથી તેમજ કુટું-બીઓ, ખેરીઓ અને મીતરો વગેરે તરફથી આપવામાં આવી હતી. એ રકમ કયા આપવી તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(૮) મરહુમ શેઠ નશરવાનજી જામાસજી બાવરપાંઉવાલાના પુણ માટે રૂ૧૪૦૦ ની રકમ ધરમ ખાતે આપવામાં આવી હતી.

(૯) મરહુમ ખાનસાહેબ રતનજી જમશેદજી દુબાશના પુણ માટે રૂ૧૧૦૯૮૪ ધરમખાતે આપ્યા, તેમાં મરહુમની પોતાની પુંજીમાંથી જોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ ફંડમાં આગળ કબુલેલા રૂ૩૩૦૦૦ તેમાં બીજા વધારાના રૂ૩૭૦૦૦ મરનારની ખાહેશ મુજબ આપ્યા, દેવલાલી મધે "નશરવાનજી જમશેદજી કુપર કોનવેલેસંટ હોમ" ના નીભાવવા માટે એવણની પોતાની માલેકીનો બંગલો રૂ૨૦૦૦૦ ની કીંમતનો આપ્યો, મરહુમની પુંજીમાંથી રોકડા રૂ૨૦૦૦૦, મરહુમના દીકરા જાંગીરજી તથા તેવણના મરહુમ ધણીયાણી બાનુબાઈ અને છોકરાઓ રૂ૫૦૦૦, મરહુમના દીકરા પીરોજશા તથા ધણીયાણી અને છોકરાઓ રૂ૫૦૦૦, મરહુમના દીકરા ફરામરોજ તથા ધણીયાણી અને છોકરાઓ રૂ૫૦૦૦, મરહુમના દીકરી મેહેરબાઈ હોરમસજી દુબાશ રૂ૫૦૦૦, મરહુમની દીકરી અરનવાઝ મીનોચહેર કોયાજી રૂ૫૦૦૦ મલી રૂ૪૫૦૦૦ કોયા આપવા તે નકી કરવામાં આવશે, મરહુમના વેહેવાઈ પેસતનજી મા. બારજમેન રૂ૧૫૧ સુરતની છોકરાઓની ઓરફનેજમાં, મરનારના મરહુમ સસરા સોરાબજી બે. શરાફ તથા મરહુમ ધણીયાણી તરફથી રૂ૧૫૧ રવાનોના અવલમંજલ ફંડમાં, મરહુમના શાળા એદલજી

બા. શરાફ તથા તેવણના મરહુમ ધણીયાણી તરફથી રૂ૨૦૧ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં, મરહુમના ભાણેજ હોરામજી એ. શરાફ તથા ધણીયાણીએ રૂ૨૦૧ રવાનોના અવલમંજલ ફંડમાં, મરહુમના વેવાઈ બાપુજી હોરાબજી દારૂવાળા તથા ધણીયાણી શીરીનબાઇએ રૂ૫૦૧ એમાંથી રવાનોના અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૧૦૧, ડા૦ ટેમુલજીના સુવાવડખાનામાં રૂ૧૦૦, દેવલાલીના રવાનોના અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૧૦૦, બે૦ જી૦ સ્કુલના ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦ અને સર જમશેદજી સ્કુલના ભોજન ફંડમાં રૂ૧૦૦, મરહુમના વેહવાઈ બેરામજી દો. બનાજીએ રૂ૧૫૧ ડા૦ માસીના હોસપીટલમાં, મરહુમના વેહવાણ ગુલબાઈ ન. ફુબારા તથા છોકરાઓએ રૂ૫૦૧ ડા૦ ફેરાંવાળા હોસપીટલ ફંડમાં, મરહુમના બહેન ખરશેદબાઈ ગાંધી રૂ૧૦૧, મરનારના સાઢુ મરહુમ શેઠ રતનજી કા. મોદીની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૧, મરનારના સાળી મરહુમ બાઈ ડોસીબાઈ રતનજી મોદીની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૧, મરહુમ શેઠ પાલનજી પેસતનજી કુપર તરફથી રૂ૧૦૧ ખેતવાડીના જરથોસ્તીઓને અનાજ અપાવવાના ફંડમાં, શેઠ નશરવાનજી પં. કુપરે રૂ૧૫૧ કોપર લોકોના ગંબાર ફંડમાં, મરહુમના જમાઇ મીનોચેહરજી મરઝબાન કોયાજીએ રૂ૫૦૧, મરહુમના દીકરા જાગીરજીના વેહવાઈ દાજીભાઈ દા. બારીઆએ રૂ૧૦૧ સુરતની છોકરાઓની ઓરફનેજ ફંડમાં, મરહુમના દીકરા જાંગીરજીના જમાઇ રૂસતમજી દા. બારીઆએ રૂ૧૫૧ સુરતની છોકરાઓની ઓરફનેજના ફંડમાં, શેઠ હોરમસજી રૂસતમજી નરીમાને રૂ૫૦૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન, મરહુમના સાળા બરજોરજી સો. શરાફ રૂ૧૫૧, મરહુમના સાળાના ધણીયાણી મરહુમ બાઈ આવાંબાઈ બ. શરાફની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૧ અને બાકીના રૂપયા ખેશીઓ વગેરે તરફથી આપવામાં આવ્યા હતા.

(૧૦) મરહુમ બાઇ નવાજબાઈ માણેકજી ભરૂચાના પુણ માટે રૂ૧૩૫૧ આપ્યા તેમાં મરહુમના ખાવીંદ માણેકજી બે. ભરૂચા રૂ૧૫૧, મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૧, મરહુમના દીકરાઓ રૂસતમજી તથા નાદરશા રૂ૧૦૧, મરનારના મરહુમ બેન આવાંબાઈના દીકરા, વહુ અને પઉતરો રૂ૫૦૧, મરનારના માતાજી દીનબાઈ ફ. કુપર રૂ૧૦૧ અને બાકીના રૂપયા ખેશીઓ વગેરે તરફથી ભરાયા હતા.

(૧૧) મરહુમ ખા૦ બા૦ બરજોરજી નશરવાનજી વકીલ રોજ ૩ જો માહા ૫ મો શેહેનશાહી અને રોજ ૩ જો માહા ૬ ઠો કદમી સને ૧૨૯૦ ય૦, તા૦ ૧૦-૧-૧૯૨૧ ને દીને સુરત મધે બેહેસ્તનશીન થયા તેઓના પુણ માટે રૂ૧૧૭૫૧ ધરમ ખાતે આપયાં, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૨૦૦૧, મરહુમના દીકરા કાવસજી રૂ૪૦૧, મરહુમના દીકરા મરહુમ ધનજીભાઇના દીકરા કેખુશરો રૂ૪૦૧, મરહુમના દીકરા ડા૦ સોહરાબ રૂ૪૦૧, મરહુમના વહુ મેહેરબાઈ કા. વકીલ તથા છોકરાઓ રૂ૩૦૧, મરહુમના ભાઇ દીનશાજી ન. વકીલ તથા ધણીયાણી મોતીબાઈ તથા છોકરાઓ રૂ૫૦૧, મરહુમના ભાઈ મરહુમ શેઠ હોરમસજી ન. વકીલ તથા ધણીયાણી ગુલબાઈ રૂ૫૦૧, મરહુમના ભત્રીજા ફરામરોજ હો. વકીલ તથા ધણીયાણી રતનબાઈ રૂ૧૫૨, મરહુમના ભત્રીજા નશરવાનજી હો. વકીલ તથા ધણીયાણી નવાજબાઈ રૂ૧૫૨, મરહુમના ભતરીજા જેહાંગીર હો. વકીલ તથા ધણીયાણી જીલુબાઈ રૂ૧૫૨, મરહુમના ભતરીજા નવરોજી બ. વકીલ રૂ૨૫૧, ડા૦ બરજોરજી બેરામજી ભાવનગરવાલા રૂ૧૫૦, બાઈ બાનુબાઈ ફરામજી કોમીસેરીયેતવાળા રૂ૫૦૦, ધરમપોરના મહારાજા સાહેબ તરફથી રૂ૨૦૦૦, શેઠ રૂસતમજી મનચેરજી કુકાએ રૂ૧૦૦૦નું ટકા ૪ નું બોન્ડ, મી૦ મોતીરામ એસ. અડવાણી રૂ૧૦૦૦ની સાડા ત્રણ ટકાની લોન, ડા૦ નસરવાનજી નવરોજી ખંભાતા રૂ૧૦૧, શેઠ ગુસતાદજી સોરાબજી ભરૂચા રૂ૨૦૦, ખા૦ બા૦ ફરામરોજ બરજોરજી ગારડાજી રૂ૧૦૧, શેઠ રતનજી શાપુરજી તાતા રૂ૨૫૧, શેઠો અરદેશર તથા જાલભાઈ પેસતનજી ધનજીશા રૂ૨૫૧, અને બાકીના રૂ૯૮૩ મરહુમના સગાવહાલા તથા ખેશીઓ અને મીતરો તરફથી ભરાયા હતા. એ રૂ૧૧૭૫૧ નીચલા સુરતના ધરમખાતાઓમાં આપયા હતા:—સુરતના કદમી આતશબેહેરામ સાહેબના ફંડમાં રૂ૩૯૭૧, પારસી ઓરફનેજમાં રૂ૩૧૦૧, પારસી જનરલ હોસપીટલમાં રૂ૧૦૦૦, પારસી સુવાવડખાનામાં રૂ૧૦૦૦, સુરત આરટસ કોલેજમા રૂ૧૦૦૦ની અને રૂ૧૬૭૯ની પરચુરણ રકમો જુદા જુદા ખાતાઓ તથા ફંડમાં આપી હતી.

(૧૨) મરહુમ બાઈ પીરોજાબાઈ મનચેરશાહ ચોથીઆના પુણ માટે રૂ૧૦૧૪૨ ધરમખાતે આપ્યા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૦, શેઠ મનચેરશાહ બમનજી ચોથીયા રૂ૫૦૦૦, શેઠ શાપુરજી મ. ચોથીયા રૂ૧૦૦૦, શેઠ સોરાબજી મ. ચોથીયા રૂ૩૦૦, મરહુમના દીકરી બાઈજી અને જમાઇ કુંવરજી રૂ૫૦૦, મરનારના સાસુ જીવનાઈ બ. ચોથીયા રૂ૧૦૦૦, શેઠ ધનજીશાહ બમનજી ચોથીયા રૂ૧૦૦૦, શેઠ શાવકશા બમનજી ચોથીયા રૂ૨૦૦, શેઠ દીનશાહ બ. ચોથીયા રૂ૧૦૧, શેઠ અરદેશર બ. ચોથીયા રૂ૧૦૧ મળી રૂ૧૦૨૦૧ વલસાડની બાઈ આવાંબાઈ હાઈ સ્કુલ તથા બાઈ આવાંબાઈ લાયબ્રેરીમાં આપયા, જ્યારે કુટુંબીઓ વગેરે તરફથી ભરાયલા રૂ૪૪૧ પરચુટન ફંડોમાં આપ્યા હતા.

(૧૩) મરહુમ શેઠ હોરમજી ધનજીભાઈ મુલ્લાંના પુણ માટે મરહુમના છોકરાઓ જમશેદજી અને રૂસતમજીએ મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૨૦૦૦ વલસાડની સર જમશેદજી જીજીભાઈની છોકરીઓની ગુજરાતી સ્કુલના કટીંગ કલાસમાં વ્યાજ વાપરવા આપયા હતા.

(૧૪) મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ બરજોરજી ગારડાના પુણ માટે રૂ૨૩૪૯ ભરવામાં આવ્યા હતા, તેમાં ધરમપોરના મહારાજાએ રૂ૧૦૦૦ આપ્યા હતા. એ રૂ૨૩૪૯ નવસારીના ધરમખાતાઓમાં આપયા હતા તેમાની મુખ્ય રકમો:—રવાનો માટેની ગાડી અનજુમન કરે તો તેના ફંડમાં નહીં તો બીજા ફંડમાં રૂ૧૦૦૦, તાતા કનયાશાળામાં રૂ૫૦૦, મલેસરની છોકરીઓની સ્કુલમાં રૂ૩૦૦ અને રવાનોના અવલમંજલ ફંડમાં રૂ૧૦૧.

(૧૫) મરહુમ શેઠ રૂસતમજી ફરદુનજી જીનવાલાના પુણ્ય માટે રૂ૧૬૨૭૪ ધરમખાતે આપયા, તેમાં મરહુમે પોતાના મરણની થોડા દીવસ પહેલાં આપેલી રૂ૨૫૦૦ની લોનો તથા મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦૦, મરનારના ધણીઆણી આવાંબાઇ રૂ૧૦૦૦, મરનારના દીકરા ગુસતાદજી રૂ૧૦૦૦ તથા મરનારના ભાઈઓ દીનશાહ, પેસતનશાહ અને રતનજી તરફથી રૂ૩૦૦૦ મળી રૂ૧૨૫૦૦ ભરૂચના સુનાબાઈ દલાલ સુવાવડખાનામાં મરનારના નામે એક બલોક બાંધવા આપયા, વાંદરા કોનવાલેસનટ હોમમાં મરહુમ શેઠ રૂસતમજી હોરમસજી વખારીયા તરફથી રૂ૫૦૦, શેઠ મનચેરજી સોરાબજી દલાલ તરફના રૂ૫૦૦, મરહુમના ભાઇઓ રતનજી અને દીનશા તથા પેસતનશા ફરદુનજી તરફથી રૂ૧૦૦ આપયા છે; મરહુમના સસરા નાનાભાઈ બમનશા મારસલ રૂ૫૦૧, મરનારના સાસુ ભીખાઇજી ના. મારસલ રૂ૨૫૦ અને બાકીના રૂપયા ખેશીઓ વગેરે તરફથી ભરાયા હતા.

(૧૬) મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ સોરાબજી અંકલેસરીયાના થયલા ઉઠમણાની ક્રીયા વખતે કુટુંબીઓ વગેરે તરફથી કુલે રૂ૨૩૭૫ જુદા જુદા ધરમખાતામાં ભરવામાં આવયા હતા.

(૧૭) મરહુમ ડા૦ હીરાજી એદલજી, જી. જી. એમ. સી. ના પુણ્ય માટે રૂ૧૫૯૦ ધરમ ખાતે આપયા તેમાં, મરહુમની તથા તેઓના મરહુમ ધણીઆણી મોટીબાઇની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦નો ચાર ટકાનો બોંડ ડા૦ માસીનાની હોસપીટલમાં, મરહુમના દીકરા મરહુમ જહાંગીર તથા ધણીઆણી આવાંબાઈ તથા દીકરા કેકોબાદ અને દીકરી હોમાય તરફથી રૂ૧૦૦ ચાર ફંડમાં, મરહુમની દીકરી બાઇજી તથા જમાઈ પેસતનજી અને તેઓના દીકરાઓ, દીકરીઓ, વહુઓ અને જમાઈઓ તરફથી રૂ૧૭૫ પરચુટન ફંડોમા, મરહુમની દીકરીઓ શીરીનબાઈ, નાજાબાય, ગુલબાઈ, મહેરબાઇ, આવાંબાઈ અને દીનબાઇ તથા જમાઈઓ કાવસજી તથા દીનશાજી, હોરજીભાઈ, રૂસતમજી, ખરશેદજી અને દીનશાહ તરફથી રૂ૫૦૦ના બોંડ આંધળા લુલા જરથોસતીઓના પરવરસી કરવાના ફંડમાં અને બાકીના રૂપયા ખેશીઓ વગેરે તરફથી ફંડોમાં આપયા હતા.

(૧૮) મરહુમ શેઠ દીનશાહજી દાદાભાઇ ફરદુનજી ગજદર (હોંગકોંગવાલા) ના થયલા ઉઠમણામાં મરનારની પુંજીમાંથી તથા ખેશીઓએ મલી રૂ૧૨૦૦ ભરીયા હતા તેના ૪ ટકાવાલા પોરટ ટ્રસ્ટ બોનડો મરહુમની યાદગીરી રાખવા માટે ગંદેવીના ધરમ ફંડોના ટ્રસ્ટી સાહેબોને ચોકસ સરતોથી આપયા હતા.

(૧૯) મરહુમ શેઠ બમનજી જમશેદજી બીલીમોરીયાના પુણ્ય માટે પંચગની મધે ડા૦ બીલીમોરીઆની ખહીંની હોસપીટલમાં મરહુમના નામનો એક બલોક બાંધવા સારૂ મરહુમની પુંજીમાંથી તથા ખેશીઓ અને મીતરો તરફથી રૂ૮૨૧૯ નીચે મુજબ આપ્યા હતા:—મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૧૦૦૦, મરહુમના દીકરા શાપુરજી રૂ૩૦૦૦, મરહુમના વહુ જરબાઈ રૂ૧૦૦૦, મરહુમના દીકરા હોરમસજી તથા વહુ શીરીનબાઈ રૂ૬૦૦, મરહુમના દીકરા રૂસતમજી તથા વહુ શીરનબાઇ રૂ૧૦૦૦, મરહુમના દીકરી ખોરશેદબાનુ તથા જમાઈ ડા૦ ફરદુનજી દામકેવાળા રૂ૧૦૦૦, મરહુમના વેહવાઇ ખા૦ બા૦ બરજોરજી સો. મુનશરૂ રૂ૧૦૦, મરહુમના વેહવાઈ જીવાજી પં. દામકેવાળા રૂ૧૦૦, મરહુમના વેહવાઈ રૂસતમજી એ. આગા તથા ધણીઆણી પીરોજબાઇ રૂ૧૦૦, શેઠ જહાંગીરજી ભીખાજી દલાલ તથા ધણીઆણી માણેકબાઇ રૂ૧૦૦, મરહુમના ભાણેજ ફરામજી શાપુરજી શરાફ તથા ધણીઆણી ભીખાઈજી રૂ૧૦૦, શેઠ નશરવાનજી નવરોજી વાડીઆ રૂ૫૦૧, શેઠ ધનજીભાઈ ફરામજી બાટલીવાલા રૂ૧૦૧, શેઠ બમનજી આદરજી રૂ૧૦૧, શેઠ હોરમસજી એદલજી નગરવાળા તથા ધણીઆણી શીરીનબાઈ રૂ૧૦૧ અને બાકીની પરચુતન રકમો છે.

(૨૦) મરહુમ બાઇ માણેકબાઈ તે શેઠ ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગરના છોકરા શેઠ કાવસજીની છોકરીના પુણ્ય માટે રૂ૯૭૭૩ આપયા, તેમાં મરહુમના બાવા કાવસજી ઉકરજી ઉમરીગર તથા માતાજી રતનબાઈ રૂ૫૦૦૦, મરહુમના બપાવા ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગરે રૂ૩૦૦૦ મલી રૂ૮૦૦૦ કયાં આપવા તે જણાવશે; મરહુમના કાકા સોરાબજી ઉકરજી ઉમરીગર તથા કાકી નવાજબાઇએ રૂ૫૦૦ની પાંચ ટકાની લોન છોકરીઓની ઓરફનેજમાં વ્યાજમાંથી સકોલરશીપ આપવા, મરહુમના મમઈ સુનાબાઈ દીનશાજી બામજી તથા મામાઓ જમશેદજી તથા સોરાબજી તથા પીરોજશા દી. બામજી રૂ૫૦૧, મરહુમના ફુવા નવરોજી માણેકજી દુમસયા રૂ૨૦૧, મરહુમના ફુવા રતનજી જીવણજી પેમાસતર તથા છોકરાઓએ રૂ૧૦૧ દેવલાલીના ડુંગરવાડીના ફંડમાં અને બાકીના રૂપયા ખેશીઓ વગેરે તરફથી ભરાયા હતા.

(૨૧) મરહુમ શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાનના પુણ્ય માટે રૂ૧૫૦૦૦૦ની રકમ મરહુમની [illegible]માંથી તેમજ કુટુંબીઓ, ખેશીઓ અને મીતરો વગેરે તરફથી આપવામાં આવી હતી. એ રકમ કયા આપવી તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(૨૨) મરહુમ શેઠ હોરમસજી જહાંગીરજી પંથકીના પુણ્ય માટે રૂ૪૯૩૮ ધરમખાતે આપયા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૩૦૦૦, મરહુમના ધણીયાણી જરબાનુ રૂ૫૦૦, મરનારના છોકરાઓ તથા છોકરીઓ રૂ૩૦૦, મરહુમના ભાઈ દીનશાહજી તથા ભોજાઇ ભીખુબાઇ તથા ભત્રીજા કેખશરૂ રૂ૨૦૦, મરહુમના મામા દીનશાહજી દોરાબજીના છોકરાઓ રૂ૧૦૦, બાઇ ગુલબાઈ હોરમસજી વકીલ રૂ૧૦૦, શેઠ મેરવાનજી અરદેશર નોબલ રૂ૩૦૦ અને બાકીના રૂપયા ખેશીઓ વગેરે તરફથી ભરાયા હતા.

(૨૩) મરહુમ શેઠ જાલેજર શાપુરજી ગાંધીના સાંજે તેમજ પાછલી રાતના પયસા ઉઠમણા વખતે મરહુમની પુંજીમાંથી તથા મરહુમના માતપીતા અને ભાઇબહેનો તરફથી રૂ૭૦૦૦ અને મરહુમના સગાંવાહાલાંઓ અને દોસ્ત આસનાઓ વગેરે તરફથી રૂ૫૩૨ મલી કુલે રૂ૭૫૩૨ આપવામાં આવયા હતા.

(૨૪) મરહુમ શેઠ પેસતનજી એદલજી ધારવારના પુણ માટે રૂ૩૧૨૬૫ ધરમખાતે આપયા તેમાં મરહુમની પુંજી-માંથી રૂ૩૦૦૦૦, મરહુમના ભાઇ ખા૦ સા૦ ફરામજી રૂ૫૦૦, મરહુમના વીધવા મોતીબાઇ રૂ૨૦૦, મરહુમના બેનાઇ રતનબાઇ ફ. ધારવાર રૂ૨૦૦, મરહુમના ભત્રીજા પીરોજશાહ ફ. ધારવાર રૂ૧૦૦ અને બાકીના રૂપયા ખેશીઓએ ભરયા હતા; આ રૂ૩૧૨૬૫ નીચલાં ધરમખાતાઓમાં આપયા છે:—મરહુમે પોતાની પુંજીમાંથી રૂ૩૦૦૦૦ ચીકલવાડી ખાતે ગરીબ જરથોસ્તીઓને રહેવાને માટે પોતાના આગલા મરહુમ ધણીઆણી વનમાઇને નામે ચાલી બાંધવા ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ સોસાયટીને આપેલા, પારસી પંચાયતનાં આંધળાં લુલાંઓનાં ફંડમાં રૂ૩૦૦, ડા૦ દાજી હુસતકનાં ઈનડસ્ત્રીયલ ઈનસટીટયુટનાં ફંડમાં રૂ૩૦૦, બેરામજી જીજીભાઇ સ્કુલના ભોજન ફંડમાં રૂ૨૬૫, ડા૦ દાજી હુસતકના કેળવણી ફંડમાં રૂ૨૦૦, અને ડા૦ દાજી હુસતકના મુદ્દલ ભાવે અનાજ વગેરે વેચવાના ફંડમાં રૂ૨૦૦.

(૨૫) મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇ એરચશા જમશેદજી હકીમનાં પુણ માટે રૂ૭૪૯૮૩ ધરમ ખાતે આપયા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦૦, મરહુમના ખાવીંદ ડા૦ એરચશા જમશેદજી હકીમ રૂ૨૫૦૦૦, મરહુમના સસરા મરહુમ ડા૦ જમશેદજી સો. હકીમ રૂ૫૦૦૦, મરનારના સાસુ મરહુમ બાઇ દેસીમાઇ જ. હકીમ રૂ૫૦૦૦, મરનારના નણંદ મરહુમ બાઇ જરબાઇ પીરોજશા કલમવાળા રૂ૨૦૦૦, મરનારના માતાજી મરહુમ બાઇ ધનમાઇ તથા પીતાજી કેખશરૂ હોરમજી પટેલ રૂ૫૦૦૦, મરનારના દીકરા અરદેશર તથા વહુ મનીજે તથા છોકરાંઓ રૂ૫૦૦૦, મરહુમના દીકરી આલીબાઇ તથા જમાઈ રૂસતમજી જામાજી માસતરી તથા છોકરાંઓ તેમીના, રતનશા અને કેખશરૂ રૂ૧૦૦૦, મરહુમના દીકરી ગુલબાઇ તથા જમાઈ હોરમસજી દોરાબજી ડાકટર તથા છોકરાંઓ દોરાબજી, ફરેની, અરદેસર, હીરાંબાઈ જાલેજર અને બચુબાઈ રૂ૧૦૦૦, મરનારના દીકરી માણેકમાઇ તથા જમાઇ જાંગીરજી હોરમસજી ડાકટર તથા છોકરાંઓ કેતી તથા રોશન રૂ૧૦૦૦, મરનારના દીકરી આનુબાઇ તથા જમાઈ રૂસતમજી સોરાબજી બીલીમોરીયા તથા બેટા જાલ રૂ૧૦૦૦, બાઇ મેરબાઈ તથા ખાવીંદ જાંગીરજી દોરાબજી કાંગા રૂ૧૦૦૦, બાઈ આઇમાય તથા ખાવીંદ મેરવાનજી ફ. સરવેયર તથા બુચી ખોરશેદ રૂ૧૦૦૦, શેઠ માણેકશા પીરોજશા ગરાંટ રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ જામાસજી રતનજી મીસ્ત્રી અને ધણીઆણી જાઇજી રૂ૩૦૦, મરહુમ શેઠ દોરાબજી હોરમસજી ડાકટર અને ધણીઆણી મરહુમ બચુબાઈ રૂ૩૦૦, મરહુમ ખા૦ બા૦ હોરમસજી લી. બાટલીવાળાના દીકરા ડા૦ દીનશાહ તથા ડા૦ જાંગીર રૂ૩૦૦, ખા૦ બા૦ સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીઆ તથા ધણીયાણી માણેકબાઈ રૂ૫૦૦, શેઠ માણેકજી દોરાબજી કાંગા રૂ૨૦૦, શેઠ ફરામજી રતનજી સરવેઅર તથા ધણીયાણી નવાજમાઈએ રૂ૨૦૦ ફંડોમાં, શેઠ ફરદુનજી જીવાજી દામકેવાળા તથા ધણીઆણી ખોરશેદ રૂ૧૦૦, શેઠ નશરવાનજી ફરામજી ઉધનાવાળા તથા ધણીયાણી તેહમીના રૂ૨૦૦, ડા૦ પીરોજશા કુંવરજી ભરૂચા રૂ૫૦૧, બાઈ મેરબાઇ કું. ભરૂચા રૂ૨૫૧, મરહુમ ડા૦ મેરવાનજી જ. હકીમ તથા ધણીઆણી દીનમાઈ રૂ૧૦૦, બાઈ સુનાબાઇ રૂસતમજી રાઇટર રૂ૧૨૫, શેઠ ભીખાજી ફરામજી ખાન તથા બાઈ આવાંબાઈ ભી. ખાન રૂ૧૦૦૧, શેઠ પેસતનજી દીનશાજી ખાનની પુંજીમાંથી રૂ૩૦૧, શેઠ નવરોજી ખરશેદજી લાકડાંવાળા રૂ૧૦૧, બાઈ માણેકબાઇ ન. લાકડાંવાળા રૂ૧૦૧, એક ખેશી રૂ૧૦૧, શેઠ મેરવાનજી કુંવરજી ડોટીવાળા રૂ૧૦૧, શેઠ રૂસતમજી સોરાબજી પટેલ રૂ૨૦૦, શેઠ દોરાબજી નશરવાનજી પટેલ રૂ૨૦૦, બાઈ નવાજમાઈ સોરાબજી જાગોસ રૂ૨૦૦, બાઇ જીવનમાઈ બરજોરજી પટેલ રૂ૨૦૦, શેઠ જાંગીરજી રતનજી પટેલ રૂ૨૦૦, બાઈ શીરીનબાઈ કાવસજી બોશાની રૂ૧૦૧, મરહુમ મામા પેસતનજી ડોસાભાઇ પટેલ રૂ૧૦૧, અને બીજી નાની રકમ મળી રૂ૬૪૯૮૩ ભરાયા હતા; મરહુમના પાછલી રાતના ઉઠમણામાં મરહુમના ખાવીંદ ડા૦ એરચશા જમશેદજી હકીમે રૂ૧૦૦૦૦ ભરીયા હતા.

(૨૬) મરહુમ બાઈ શીરીનબાઈ એદલજી પેસતનજી મેહેતાના પુણ માટે રૂ૧૨૦૬ આપયા તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી તથા ખાવીંદ એદલજી મલી રૂ૧૦૦, મરહુમ શેઠ મેરવાનજી રૂસતમજી દલાલના કુટુંબે રૂ૨૦૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી રૂસતમજી દલાલના છોકરાંઓએ રૂ૧૦૦, ભાઈ દાદીબા હોરમસજી બીલીમોરીયા રૂ૨૨૧, શેઠ દાદીબા હો૦ બીલીમોરીયાના છોકરાંઓએ રૂ૧૦૦, બાઈ ગુલમાઈ દાદીબા હો. બીલીમોરીયા રૂ૨૦૦, શેઠ પાલનજી એદલજી પલમબરે રૂ૧૦૦ અને બાકીના રૂપયા ખેશીઓ વગેરે તરફથી ભરાયા હતા; એ રૂ૧૨૦૬ માંથી રૂ૯૫૬ની કીમતની (ફેસ વેલ્યુની) રૂ૧૫૦૦ ની ૩॥ ટકાની લોન ડા૦ માસીના હોસપીટલ ફંડમાં આપી કે "મરહુમ બાઈ શીરીનબાઈ એદલજી પેસતનજી મેહેતાના નામનું ખાતું પાડી તેનું વ્યાજ ચાલુ ખરચમાં વાપરવું, મુંબઈના અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં રૂ૫૦ અને બીલીમોરાની જરથોસ્તી અનજુમનનાં જનરલ ફંડમાં રૂ૨૦૦.

(૨૭) મરહુમ શેઠ નવરોજી બમનજી વકીલ રોજ ૧૨ મો માહા ૧૨ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૯૦ ય૦ અને રોજ ૭ મો માહા ૧ લો કદમી સને ૧૨૯૧ ય૦ તા૦ ૧૭-૮-૧૯૨૧ ને દીને વેલાત ખાતે બહેસતનશીન થયા હતા, તેઓના પુણ માટે રૂ૧૧૬૩૧ આપયા હતા તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ૫૦૦૧, મરહુમના દીકરા હોરમસજી રૂ૭૫૧, મરહુમના દીકરા નશરવાનજી તથા ધણીઆણી વીરબાઈજી રૂ૭૫૧, મરહુમના દીકરા રૂસતમજી રૂ૫૦૧, મરહુમના દીકરા બમનજી

૧૫૦૧, મરહુમના દીકરા સોરાબજી ૧૫૦૧, મરહુમના દીકરી આવાંબાઈ તથા જમાઈ બરજોરજી જમશેદજી દલાલ ૧૫૦૧, મરહુમના દીકરી પીરોજબાઈ તથા જમાઈ જેહાંગીર ફરદુનજી દસતુર ૧૫૦૧, મરહુમના દીકરી મોટાંમાય જમશેદજી દસતુર ૧૫૦૧, મરહુમના દીકરી કુંવરબાઈ તથા જમાઈ નવરોજી અરદેશર લાલા ૧૫૦૧, મરહુમના બહેન ભીખાઈજી ધનજીભાઈ વકીલ ૧૧૫૧, મરહુમના કાકા દીનશાજી નોશેરવાનજી વકીલ ૧૧૦૧, મરહુમના કાકા મરહુમ શેઠ હોરમસજી નો. વકીલના ધણીયાણી ગુલબાઈ ૧૫૦૧, મરહુમના કાકાના દીકરા કાવસજી બ. વકીલ તથા બાઈ મેરબાઈ કા. વકીલ ૧૨૦૧, મરહુમના કાકાના દીકરા ડા૦ સોરાબ બ. વકીલ ૧૧૦૧, મરહુમના વેહેવાઈ ખા૦ બા૦ જમશેદજી અરદેસર દલાલ ૧૧૦૧, મરહુમના વેહેવાઈ ખા૦ બા૦ ફરદુનજી મનચેરજી દસતુર તથા વેહેવાણ આવાંબાઈ ૧૧૦૧ અને બાકીના ૧૩૬૪ ખેશીઓ વગેરે તરફથી ભરાયા હતા; આ રકમ કયાં આપવી તે હવે પછી જણાવશે.

(૨૮) મરહુમ બાઈ ડોશીબાઈ જાંગીરજી ડુંગાજીના પુણ માટે ૧૩૯૪૦ ધરમખાતે આપયા તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી ૧૧૦૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન, મરહુમના ખાવીંદ જાંગીરજી તથા છોકરાંઓ મલી ૧૧૦૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન, મરનારના બાવા મરહુમ શેઠ ખરશેદજી એદલજી લાકડાવાલા તથા માતાજી ગુલબાઈ તરફથી ૧૧૦૦૦ની સાડાત્રણ ટકાની લોન, મલી ૧૩૦૦૦નું શું કરવું તે હવે પછી જણાવશે. જયારે ખેશીઓ વગેરે તરફથી ભરાયલા ૧૯૪૦ ભરૂચ પંચાયત હસતકના ફંડોમાં આપયા હતા.

(૨૯) મરહુમ શેઠ કાવસજી મનચેરજી કાપડીયાના પુણ માટે ૧૧૨૫૪૯ ધરમ ખાતે આપયા તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી ૧૪૦૦૦, મરહુમના ધણીઆણી ધનબાઇ ૧૧૦૦૦, મરહુમના દીકરા હોરમસજી તથા વહુ પીરોજા ૧૧૦૦૦, દીકરા રૂસતમજી તથા વહુ બાનુબાઈ ૧૧૦૦૦, દીકરા ફીરોજસા તથા વહુ અચાંમાય ૧૧૦૦૦, દીકરા નાદીરસા તથા વહુ ખુરશેદબાનું ૧૧૦૦૦, દીકરા મનચેરજી તથા વહુ ફરેની ૧૧૦૦૦, દીકરી દીનબાઈ તથા જમાઈ ખરશેદજી ર. મીસ્ત્રી ૧૧૦૦૦ મળી ૧૧૧૦૦૦, મરનારના ભાઈ દારાસાજી મ. કાપડીયા તથા તેમના મરહુમ ધણીયાણી પીરોજબાઈ, દીકરા સોરાબજી તથા વહુ તેહમીના, દીકરા મનચેરજી અને ધણીયાણી તે મરહુમના દીકરી તેહમીના તરફથી ૧૬૦૧, શેઠ પીરોજશા પેસતનજી કાપડીઆ અને દીકરાઓ ડા૦ સોરાબજી, ડા૦ તેમુરસ, માણેકશા, પેસતનજી અને બેરામશાહ તરફથી ૧૫૦૦ની ૩॥ ટકાની લોન અને બાકીના ૧૬૪૮ ભરૂચના પંચાયતના ફંડોમાં આપયા હતા.

(૩૦) મરહુમ શેઠ સોરાબજી શાપુરજી ગબાની પુંજીમાંથી ૧૧૦૯૦૪ ધરમખાતે આપયા હતા, તેમાં બીલીમોરાની જરથોસતી અંજુમનને ૧૪૫૦૦ આપયા કે એના ૪ ટકાના બોંડ ખરીદી તેના વયાજમાંથી દર વરસે મરહુમની બાજને દીવસે બીલીમોરામાં માટીદાઓનું જમણ કરવું, બાઈ ખરશેદબાઈ તે સોરાબજી શા. ગબાના ધણીયાણીના નામનું બીલીમોરાની અનજુમનમાં ખાતું પાડવા ૧૩૦૦૦ આપયા કે એના ૪ ટકાના બોંડ ખરીદી એ રકમ વયાજે વધવા દેવી અને બાઈ ખરશેદબાઇની હયાતી બાદ વયાજ સીકે તે વખતે થયા હોય તેના વયાજમાંથી એવણની બાજને દીવસે બીલીમોરામાં બઈરાંઓનું જમણ કરવું, મરહુમ શેઠ સોરાબજીના નામનું બીલીમોરાની અનજુમનમાં ખાતું પાડવા ૧૧૫૦૦ આપયા કે એના ૪ ટકાના બોંડ ખરીદી તેના વયાજમાંથી બેહેસતીને નામનો ખેરગામમાં ગહમબાર એક કરાવવો, મરહુમને નામનું બીલીમોરાની અનજુમનમાં ખાતું પાડવા ૧૧૦૦૦ આપયા કે એના ૪ ટકાના બોંડ ખરીદી તેનું વયાજ શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા સોરાબજી શાપુરજી ગબાએ બંધાવેલાં આદરીઆન માટે કરેલાં ધરમખાતામાં જમે કરવું, બેહેસતીને નામે અને શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા સોરાબજી સા. ગબાને નામે બીલીમોરાની અગીઆરીમાં તથા સગડી આગલ જશનો દર મહીને થાય છે તેમાં વયાજ વાપરવા ૧૫૦૦ આપયા, ખેરગામની અંજુમનને ૧૨૫૧, ગણદેવી અંજુમનને ૧૫૧, ચીખલી અંજુમનને ૧૫૧ અને ઉદવાડા અનજુમનને ૧૫૧ આપયા હતા.

(૩૧) મરહુમ શેઠ નવરોજી ફરદુનજી ગાંધીના પુણ માટે ૧૧૪૩૮ ધરમખાતે આપયા, તેમાં મરહુમની પુંજીમાંથી ૧૫૫૨, મરહુમના દીકરા બમનજી અને ફીરોજ ૧૨૨૫, મરહુમના વેવાઈ મનચેરજી બહેરામજી ભરૂચા ૧૨૦૦ અને બાકીના ૧૫૧ કુટુંબીઓ વગેરે તરફથી ભરાયા હતા. એ ૧૧૪૩૮માંથી ૧૧૦૦૦ની લોન ભરૂચની પંચાયતને ખાતુ પાડવા આપી હતી અને ૧૨૫૨ સામા વાપરવા તે જણાવશે, જયારે ૧૧૮૬ ભરૂચના પરચુટન ફંડોમાં આપયા હતા.

ધરમના મકાનો.

કરાંચી ખાતે ખુલ્લું મુકાયલું હોમ-કરાંચી ખાતે પારસી પંચાયતની વાડીના કંપાઉન્ડમાં એક ૭ ગાળાની બંધાયલી ચેહલીનો પાયો નાખવાની ક્રીયા રોજ ૬ ઠો માહા ૧ લો ખોરદાદ સાલને દીને દસતુરજી ડાકટર માણેકજી ન. ધાલાએ કરી હતી. આ આખી ચાલી માટે શેઠ નસરવાનજી રૂ. મેહતાએ રૂ૬૦૦૦, શેઠ એદલજી અ. દુબાશે રૂ૬૦૦૦, શેઠ બમનશા હો. મીનોચેહેર હોમજીએ રૂ૬૦૦૦, શેઠ ધનજીશા જ. જાગોસે રૂ૬૦૦૦ અને બાઇ આવાબાઈ ધ. માસતરે રૂ૧૨૦૦૦ આપયા હતા. આ હોમનું નામ ખોરદાદશાલ હોમ રાખયું છે. આ હોમ બંધાઇ તઇયાર થવાથી રોજ ૧ લો માહા ૯ મો તા૦ ૮ મી મે ને દીવસે ખુલ્લું મુકવામાં આવ્યું હતું. શેઠ જમશેદજી મહેતાએ જણાવ્યું કે આ હોમ પંચાયતના ત્રસ્ટીઓને આજે સવાધીન કરવામાં આવે છે. આ હોમ પાછલ રૂ૩૫૦૦૦નો ખરચ થયો છે તેથી દરેક ગાલા દીઠ રૂ૫૦૦ વધુ થયા છે. એ પછી દસતુરજી ધાલાએ હોમ ખુલ્લું મુકયા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

સીકંદરાબાદની ચીનાઇની દરેહમેહેરના મકાનનો નંખાયલો પાયો—સીકંદરાબાદ ખાતે શેઠ એદલજી ચીનાઈવાળી અનજુમનની દરેહમેહેર રોજ ૩-૧૨-૧૨૮૯ ને દીને પરથવામાં આવી હતી. આ દરેહમેહેર માટે બાંધવામાં આવનારા નવા મકાનનો પાયો નાંખવાની ક્રીયા રોજ ૬ ઠો માહા ૧ લા ને દીને એક મેળાવડા સનમુખ સાંજે કરવામાં આવી હતી. ખા૦ બા૦ શાપુરજી એદલજી ચીનાઇએ પાયો નાંખવાની ક્રીયા કરી જણાવ્યું કે મકાન ખરીદવા રૂ૧૫૦૦૦ આપવા ઉપરાંત નવો હોલ બંધાવી આપશે. આ નવા મકાન બાંધવા સારૂ એક ફંડ ઉભું કરવામાં આવ્યું છે તેમાં સારી જેવી રકમ ભરાઈ છે.

સર શાપુરજી ભરૂચાએ બંધાવેલી વીંડો—હાઇલેંડ અને હીંદી રેજીમેંટોના જે માણસો લડાઇમાં મારયા ગયા હતા તેમની યાદગારીમા ગલાસગો ખાતેના હાઇલેંડરઝ મેમોરીયલ દેવળ મધે એક "વીંડો" મરહુમ સર શાપુરજી બ૦ ભરૂચાએ ભેટ આપી હતી. એ વીંડો ખુલ્લી મેલવાની ક્રીયા મુંબઇવાળા માજી રેવરંડ પ્રીનસીપલ મેકીકને ૧૯૨૦ ના અકટોબર માસમાં કરી પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરયું હતું.

તારાપોર ઝોરાસ્ત્રીયન લાયબરેરી ખુલ્લી મુકાઇ—તારાપોર ખાતે લાયબરેરીની અગત હોવાથી તારાપોર ઝોરાસ્ત્રીયન લાયબરેરી રોજ ૭ મો માહા ૨ જો તા૦ ૧૭ મી અકટોબર ૧૯૨૦ ને દીને સ્થાપી ભાડેના મકાનમાં ખુલ્લી મુકવામાં આવી છે. એનો નીભાવ ખરચ પારસીઓના ઉઘરાણામાંથી તથા મેમબરોની ફીમાંથી કરવામાં આવે છે અને ગામના જરથોસ્તીઓ તેનો સારો લાભ લે છે. વળી તારાપોર જશન કમીટીની સ્થાપના રોજ ૯ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૮૯ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૬ મી મે ૧૯૨૦ ને દીને કરવામાં આવી હતી.

દેવલાલીની દરેહમેહેર પાછી ખુલ્લી મુકાઈ-દેવલાલી ખાતે બાઈ રતનબાઈ જ. ચીનાઈએ રોજ ૧૭-૨-૧૨૮૬ ને દીને બંધાવી આપેલી નવી દરેહમેહેરનું મકાન કેટલાક બદમાસોએ મોડી રાતના અંદર જઈ ચોરી કરવાની મકસદથી અપવિત્ર કીધું હતું તેથી એ મકાનને સવા વરસ પછી ફરીથી હજી રોજ ૧૭ મો માહ ૨ જો સને ૧૨૯૦ ને દીને એક મેલાવડા સનમુખ ખુલ્લું મુકવામાં આવ્યું હતું. જશનની ક્રીયા કરવા પછી દેવલાલી અંજુમનના સરનશીન શેઠ જહાંગીર બેરામજી મરઝબાને કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવ્યું કે, આજની ક્રીયા વગેરેનો તમામ

ખરચ બાઇ રતનબાઈ ચીનાઇએ પોતાની ગીરેથી આપવા ઉપરાંત ચોકીદારોની જરૂર જણાવવાથી ખોલીઓ બાંધવા રૂ૨૦૦૦ આપયા છે. એવણના બેટા શેઠ જાહાંગીરજીએ ધણીયાણીના પુણ્ય માટે બાજ કરવા બ્યાજ વાપરવા રૂ૧૫૦૦૦ની નોટ આપી છે. અગીયારીના કુવાને ઉંડો કરવા વધુ રૂ૪૦૦ની રકમ આપવામાં આવી છે. એ પછી શેઠ ફરેદુન દસ્તુરે શેઠ મરઝબાનનો ઉપકાર માન્યા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

સ્ટોરસનું ખુલ્લું મુકાયલું મકાન—ચીકલવાડી ખાતે ઝોરાસ્ત્રીયન સોસાયતી હરતકની ચાલીઓના કમ્પાઉન્ડમાં સને ૧૯૧૫ માં શેઠ કેખશરૂ રાણીના તરફથી સથાપવામાં આવેલા સ્ટોર માટે બાંધવામાં આવેલું નવું મકાન રોજ ૧૩ મો માહ ૩ જાને દીને ખુલ્લો મુકવામાં આવયો હતો. તા૦ ૩જી સપટેમબર ૧૯૧૫ ને દીને ખાનગીમાં સ્ટોર ચલાવવાની શરૂઆત કરવા પછી જરથોસતી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળીએ પોતાના સંસથાનની વચમાં એક ઓરડી વાપરવા આપી હતી પણ કામ વધુ ને વધુ ચાલવાથી એ મંડળીના સેકરેટરીઓએ મકાન માટે ફંડ ઉભું કીધુ હતું. આ મકાન બાંધવા પાછળ રૂ૩૪૦૦૦નો ખરચ થયો છે પણ સ્ટોરના મકાન માટેના ફંડમાં રૂ૧૪૦૦૦ ભરાયા છે તેથી આ મંડળીને એક ગ્રહસ્થ મારફતે ઈન્ડસ્ત્રીયલ વરકશોપના મકાન બાંધવા મલેલા રૂ૨૦૦૦૦ આ નવા મકાનના ખરચમાં ગણી ઉપલો માલ આ વરકશોપને હસ્તક કરી ભોયતલ્લું સ્ટોરના વપરાસ માટે રાખીયું છે અને જયારે બીજા વધુ રૂ૨૦૦૦૦ સ્ટોરના ફંડમાં ભરાશે તયારે આ આખું મકાન સ્ટોરના કામમાં વાપરવા માટે લેવામાં આવશે. સેવટે આ કામમાં મદદ કરનારાઓનો ઉપકાર માનવામાં આવ્યો હતો.

કરાંચીમાં ખુલ્લો મુકાયલો હોરમજી કાતરક હોલ—કરાંચીના જાણીતા શેહેરી ખાનબહાદુર કાવશજી હોરમજી કાતરકે કરાંચી ખાતે ઝોરાચસ્ટીયન કલબના કંપાઉન્ડમાં યંગ મેનસ ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનને માટે એક માળ સાથનો હોલ રૂ૬૦૦૦૦ ને ખરચે બંધાવી આપ્યો હતો, તે ખુલ્લો મુકવાની ક્રીયા એક મેલાવડા સનમુખ રોજ ૧૨ મો માહા ૩ જો તા૦ ૨૦ મી નવેમબર ને સનીવારને દીવસે દસ્તુરજી ડાકટર માણેકજી નશરવાનજી ધાલાએ કરી હતી. જશન કરવા પછી ખા૦ બા૦ કાતરકના બેતા શેઠ સોરાબે ટુંક તવારીખ કહેતાં જણાવ્યું કે એ હોલ ખા૦ બા૦ કાવશજીના બાવા મરહુમ શેઠ હોરમજીના પુણ્ય માટે બાંધયો છે અને એનું નામ "હોરમજી કાત્રક હોલ" રાખયું છે તથા માલ ઉપર લાયબરેરી છે તેને ખા૦ બા૦ કાવશજીના બેટા સોરાબના નામે "સોરાબ કાત્રક લાયબરેરી" નામ આપ્યું છે અને એ માટે ફરનીચર બાટો તથા ચોપડીઓ ભેટ આપી છે. હોલ ૯૦ ફીટ લાંબો ૪૫ ફીટ પોહલો છે એમાં વાયજો લગન, નવજોત વગેરે કરવા દેવામાં આવશે. એ પછી દસ્તુરજી ધાલાએ મકાન ખુલ્લું મુકી ખાન બહાદુર કાત્રકની ઓહોલી સખાવત માટે વખાણ કરી જણાવ્યું કે લેડી ડફરીન હાસપીટલમાં રૂ૫૦૦૦૦ ને ખરચે માતાજીને નામે સુવાવડખાતું સ્થાપ્યું છે અને મરહુમ ધણીયાણીની યાદમાં ચેલી બંધાવી આપી છે. એ પછી શેઠ કાતરકે બંધાવી આપેલા મકાન માટે શેઠ અરદેશર હો. મામાએ ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશન તરફથી અને ખા૦ બા૦ નશરવાનજી રૂ. મહેતાએ કલબ તરફથી તેમજ શેઠ ફરામરોજ પંથકીએ પારસી કોમ તરફથી એવણનો ઉપકાર માન્યા બાદ શેઠ કાવસજી કાતરકે પોતાને આપેલા માન માટે સરવેનો ઉપકાર માન્યા પછી મેલાવડો વીશરજન થયો હતો.

બાળકોના મંડલી માટેનું ખુલ્લું મુકાયલું હોમ—પશચીમ હીંદુસ્તાનના બાળકોના રક્ષણ માટેની મંડલી સારૂ બંધાયલું મકાન જેને "બેરામજી જીજીભાઇ હોમ" એવું નામ આપયું છે તે મટુંગા ખાતે તા૦ ૩૦ મી નવેમ્બર ને રોજ ૨૨ મો માહા ૩ જો ને મંગલવારે

ખુલ્લું મુકવાની ક્રીયા લેડી કારમાઇકલે એક મેલાવડા સનમુખ કરી હતી. આ મકાન માટે રૂ૩૫૮૩૫૦ મલ્યા છે અને બાંધવા પાછલ લગભગ ત્રણ લાખ રૂપ્યાનો ખરચ થશે. શરૂઆતમાં શેઠ રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઇએ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું કે આજે છોકરીઓનો વીભાગ ખુલ્લો મુકાયો છે અને નવ મહીના ઉપર એ મકાનનો પાયો નખાયો હતો. એ પછી લેડી કારમાઇકલે મકાન ખુલ્લું મુકી શેઠ રૂશતમજીનો તથા બીજા મદદ કરનારાઓનો ઉપકાર માની જણાવ્યું કે શેઠ રૂશતમજીએ ભેટ આપેલો એક બયુટી ફુલ મેડેલયન દરવાજાની ઉપર રાખવામાં આવશે. નીભાવ અને કેળવણી માટેના એંડાઉમેંટ ફંડમાં એક પારસી ગ્રહસ્થે રૂપ્યા દશ હજાર આપવા અને શેઠ બી. એન. કરંજયાએ ફરનીચર મુકવા કબુલ્યું છે.

પારસી ફીવર હાસપીટલને લગતો બંધાયલો નવો વોરડ—સખી વજુદ બાઇ જરબાઇ નવરોજી વાહાડયાએ ૧૯૦૬ માં પારસી પંચાયત હસ્તકની પારસી ફીવર હાસપીટલનું મકાન બંધાવી આપયું હતું. એમાં ઇન્ફલુએનઝા તથા કોલેરાના દરદીઓની સારવાર કરવાની અડચન પડવાથી બાઈ જરબાઇએ એક વોરડ પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ રૂસતમજીની યાદમાં રૂ૨૫૦૦૦ને ખરચે બંધાવી આપયો છે તે મરહુમ શેઠ રૂસતમજીની પંદરમાં મહીનાની બાજને દીને યાને રોજ ૨૩ મો માહા ૩ જા ને દીવસે જાહેર વપરાસ માટે ખુલ્લો મુકવામાં આવયો છે. આ મકાનમાં નીચલી તખતી મારેલી છે:–"આ વોરડ બાઇ જરબાઈ નવરોજી વાડીઆએ પોતાના દીકરા શેઠ રૂસતમજી નવરોજી વાડીઆના પુનને માટે બંધાવી તે પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટી સાહેબોને સવાધીન કીધો છે કે એ વોરડ પારસી ફીવર હોસપીટલના સંબંધમાં મા એલાહેદી રીતે કોઇપણ બીમારીની સારવાર માટે વાપરવો. રોજ ૨૩ મો, માહ ૩ જો, શહેનશાહી સને ૧૨૯૦ યઝદેજરદી તા૦ ૧લી ડીસેમબર ૧૯૨૦."

નવસારીની તાતા એ. વ. સ્કુલના મકાનનો નખાયલો પાયો—નવસારીની દા. કા. તાતા એ. વ. સ્કુલના વધારાના મકાનનો પાયો નાખવાની ક્રીયા વડોદરાના વીદયાધીકારી મી૦ કલારકે રોજ ૨૩ મો માહા ૪ થો તા૦ ૩૧ મી દીસેમબર ૧૯૨૦ ને દીવસે કરી હતી. શરૂઆતમાં શેઠ ફરદુનજી કાંગાએ વીવેચન કરવા પછી પ્રમુખે પાયો નખાયલો જાહેર કરી વીદયારથીઓને ચાંદો તથા ઇનામો વહેચી આપ્યા બાદ શેઠ કાંગાએ જણાવ્યું કે આજની યાદમાં શેઠ આર. ડી. તાતાએ રૂ૩૦૦૦ આપ્યા છે. તાતા સ્કુલનાં નવા મકાનના પાયાના પથર ઉપર નીચલો લેખ કોતરવામાં આવયો છે. શ્રી દાદારે હોરમજદની મદદ–દાદાભાઇ કાવસજી તાતા એંગલો વરનેકયુલર સ્કુલ સોરાબજી કાવશજી તાતા બીલ્ડીંગ–આ વધારાના ઇમારતના પાયાની ક્રીયા વડોદરા રાજયના કેળવણી ખાતાના કમીશનર આરથર બી. કલારક એસકવાયર બી. એ. ને હાથે જરથોરતી દીની રોજ મહેર મહા દએ સને ૧૨૮૯ યઝદઝરદીને માગસર વદ ૭ વાર શુકર સંવત ૧૯૭૭ ને દીને કરવામાં આવી છે. નેક નામદાર મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ સેના ખાસ સમશેર બહાદુરના અમલના ૪૫ મા સાલમા. નારાયણ કેશવ અલોણી એસકવાયર બી. એ. બેરીસ્ટર એટ–લો. શ્રી નવશારી પ્રાંત સુબાસાહેબ, તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૨૦.

કંસાવલીના પાસચયુર ઇનસટીટયુટમાં ખુલ્લો મુકાયલો વોરડ—શેઠ ડોશાભાઇ હોરમજી કંત્રાકટરે મુંબઇની પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટી સાહેબોને ૧૯૧૮ માં જણાવયું હતું કે કંસાવલી ખાતેના હડખાં કુતરાંના ઇલાજ માટેના પાસચયુર ઇનસ્ટીટયુટમાં જનારા પારસીઓ માટે ઉતારા સારૂ એક વોરડ એવણના માતાજી બાઇ સુનાબાઇના પુણ્ય માટે

બંધાવી આપવા માગે છે. તેથી કસાવલી ખાતે એક વોરડ એવણે ૩૬૦૦૦ ને ખરચે બંધાવી ડીસેમબર ૧૯૨૦ માં ખુલ્લો મુકી તેમાં ૩૧૦૦૦ ના વાસણ તથા ફરનીચર મુકયા છે. વળી પાસચયુર ઇનસટીટયુટ તરફથી મજકુર બલોકને લેંડ સલીપથી બચાવવા ખાતર બે રીતેનીંગ વોલ ૩૪૧૧૩ ના ખરચે બાંધવામાં આવી હતી તેમાં શેઠ કંત્રાકટરે બીજા વધુ ૩૩૦૦૦ આપયા હતા. એ મકાન ઉપર નીચલી તખતી મારેલી છેઃ-"Soonamai quarter-Built by Mr. Dossabhoy Hormusjee Contractor in memory of his late mother Bai Soonamai Hormusjee for the exclusive use of the Parsee Community."

બીલીમોરા ઝોરાસ્ત્રીયન કલબના મકાનનો નખાયલો પાયો—બીલીમોરા ખાતે શેઠ રતનજી શાપુરજી તાતા તરફથી બીલીમોરા ઝોરાસ્ત્રીયન કલબ માટે બાંધવામાં આવનારા મકાનનો પાયો નાખવાની ક્રીયા રોજ ૨૪ મો માહા ૪ થો તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૯૨૧ને દીને શેઠ ડોશાભાઇ લીમજીભાઈ મેગુસીએ કરી હતી. શરૂઆતમાં શેઠ પેસતનજી રતનજી તાતાએ જણાવ્યું કે શેઠ ધનજીશાહ ગબાએ ભેટ આપેલી જમીન ઉપર તેમજ કલબે લીધેલી જગાં ઉપર મકાન બંધાશે. સેક્રેટરી શેઠ જીજીભાઇ બીલીમોરીયા અને શેઠ ડોશાભાઇ લીમજી મેંગુસીએ લીધેલી તસ્દી માટે ઉપકાર માનીયા પછી શેઠ ધનજીશાહ કુવરજી ગબાએ પોતાની થોડી જમીન અને બંગલો કલબને ભેટ આપવા માટે એવણને શેઠ રતનજી તાતા તરફથી એક માનપત્ર ચાંદીના દાબરા સાથ એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું.

ગણદેવી ખાતે ખુલ્લું મુકાયલું દવાખાનું—મરહુમ શેઠ નવરોજી જીવણજી ગઝદર જેવણ રોજ ૧૨-૩-૧૨૮૯ ને દીને બેહેસતનશીન થયા હતા તેવણના ચહેલા ઉઠમણા વખતે મરહુમના કુટંબીઓએ ભરેલા ૩૪૧૦૦૦ ની સાડાત્રણ ટકાની લોનો નામદાર ગાયકવાડ સરકારના મેડીકલ ડીપારટમેંટને એવી સરતે સ્વાધીન કરી છે કે પાસ થયલા ડાકટરને રાખી ગણદેવીમાં જે સરકારી દવાખાનું ચાલે છે તેની સાથ મરહુમનું નામ જોડવું. આથી આ દવાખાનાને "નવરોજી જીવણજી ગઝદર ધરમાદા દવાખાનું" એવુ નામ આપયું છે અને પાસ થયલા ડાકટરને ગયા જાનેવારીથી રાખી મકાનમાં મરહુમની સબી ટાંકવામાં આવી છે. આ દવાખાનાને લગતી તખતી સબી વગેરે લઇને મુંબઇથી મરહુમના વડા પુત્ર શેઠ હોરમજી ગણદેવી જવાથી તા૦ ૯ મી જાનેવારીને દીવસે દવાખાનાના કંમપાઉન્ડમાં જાહેર પ્રજા તરફથી મેલાવડો કરી સારૂ માન આપવામાં આવયું હતું.

સીગનપોર ખાતે ખુલ્લું મુકાયલું નવું દવાખાનું—સીગનપોર ખાતે જાહેર ઉગરાથી ફંડ એકઠું કરી નવું ધરમનું દવાખાનું રોજ ૨૫ મો માહા ૫ મો, તા૦ ૧ લી ફેબરવારીને દીને જાહેર માટે ખુલ્લું મુકવાંમાં આવયું છે. આ દવાખાના માટે સીગનપોરવાલા શેઠ એદલજી કુવરજી પટેલે પોતાનો ફુલવાડીમા આવેલો બંગલો સરવે સામન સાથે નવું મકાન બંધાય ત્યાંસુધી ભાડા વગર વાપરવા આપયો છે અને નવા મકાન માટે તેવણે જગા ભેટ આપી છે.

ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજ જીમખાના પેવીલીયન ખુલ્લો મુકાયો—શેઠ નશરવાનજી જાહાંગીર વાડયા ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજ જીમખાના પેવીલીયન કેનેડી સી ફેસ ઉપર ખુલ્લો મુકવાની ક્રીયા આ૦ સર જયોરજ કરટીસના પ્રમુખપણા હેઠળ રોજ ૧૧ મો માહ ૬ ઠો, તા૦ ૧૭ મી ફેબરવારી ને ભોસપતવારે કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં કોલેજના ડીન કરનલ કારટરે જણાવ્યું

કે ૧૯૧૭ માં શેઠ ન. જ. વાહાડયાના ચેરીટી ફંડના ટ્રસ્ટીઓ સર તેમુલજી બી. નરીમાન અને શેઠ દીનશાહ સો. મોદીએ નવા પેવેલીયન માટે રૂ૧૦૦૦૦ ની માગની કરી હતી કે પેવેલીયનને શેઠ ન. જ. વાહાડયાનું નામ આપવું. એ પછી બીજા વધુ રૂ૬૦૦૦ ટ્રસ્ટીઓએ આપ્યા અને સરકારે રૂ૧૦૦૦ ની ગ્રાંટ આપી તેમાંથી આ મકાન બંધાયું છે. કોલેજના પેહલા વીદ્યારથીઓમાનાં એક સર તેમુલજી ઘણા વરસો થયા આ ખાતામાં ઉદાર મદદ કરતા આવ્યા છે અને જુદાં જુદાં ખાતાઓ માટે રૂ૧૧૦૦૦ ની વધુ મદદ અગાઉ આપી હતી. તેમજ સર તેમુલજીએ આ ફંડમાં રૂ૧૦૦૦ ની રકમ ભરી છે. એ પછી સર તેમુલજીએ જણાવ્યું કે શેઠ વાહાડયા ૧૮૯૭ માં મરણ પામવા બાદ ટ્રસ્ટીઓ તરીકે અમોએ ૨૦ વરસમાં રૂપયા દોઢ લાખ સખાવતમાં આપયા છે અને આ કોલેજને લગતી પેહેલી ક્રીકેટ સ્થાપવામાં મારો હાથ હતો. સર તેમુલજીએ મકાન ખુલ્લું મુકવાની અરજ કરવાથી આ૦ સર જયોરજ કરટીસે પેવીલીયન ખુલ્લો મુકી ડા૦ સર તેમુલજીનો ઉપકાર માનીયા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

અમદાવાદનું ખુલ્લું મુકાયલું દખમું—અમદાવાદ ખાતે જાહેર ઉગરાનાથી બંધાયલું નવું દોખમું ઇજી ખુલ્લું મુકવાની ક્રીયા રોજ ૧૯ મો માહા ૭ મો, તા૦ ૨૭ મી મારચ ને રવીવારે એક મોટા મેલાવડા સનમુખ અંજુમનના પ્રમુખ સર નવરોજી પેસતનજી વકીલના પ્રમુખપણા હેઠળ કરવામા આવી હતી. પ્રમુખે પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન કરવા પછી દોખમાં કમીટીના સેકરેટરી શેઠ અરદેશર ડોશાભાઇ વાડયાએ રીપોરટ વાંચતાં જણાવ્યું કે હાલમાં અમદાવાદમાં પારસીઓની લગભગ ૧૭૦૦ માણસની વસ્તી છે. ૮૦ વરસ ઉપર અંજુમને જુનું દખમું બાધયું હતું તેમાં બધી મલી ૨૮ પાવીઓ હતી. ૧૯૧૭ થી ફંડ ઉગાડયું છે, તેમાં રૂ૩૮૦૦૦ ભરાયા છે અને રૂ૩૦૦૦૦ નો ખરચ દખમા પાછલ થયો છે. આ દખમાનો તાણો રોજ ૩૦-૭-૧૨૮૬, તા૦ ૮ મી એપ્રીલ ૧૯૧૭ ને દીને નખાયો હતો. આ નવું દખમું ૫૮ ફુટ ડાયમીટરનું અને ૮૮ પાવીનું છે. કંમપાઉન્ડમાં સગડીનું મકાન, મોબેદને રહેવાનું મકાન, નસાખાનું, નહાવાની ચાર મોરીયો અને માણસોની કોટડીઓ તથા કુવો વગેરે બાંધવા માટે રૂ૫૫૦૦ ખરચાયા છે. છેવટે મદદ કરનારાઓનો ઉપકાર માનયા બાદ સર નવરોજીને, શેઠ અરદેશર વાહાડયાને તથા દખમા કમીટીના મેમબરો વગેરેને શીયાલો એનાયત કરવા પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

ઉડવાહામાં ધરમશાલાનો નખાયલો પાયો—ઉડવાડા ખાતે સ્ટેશન નજદીક શેઠ ન. મા. વાહાડયાના ટ્રસ્ટીઓએ મરહુમ શેઠ નવરોજીના પુણ માટે ૧૯૧૨ માં એક ધરમશાળા બંધાવી હતી અને એનો સારો ઉપયોગ થવાથી તેમજ જગાની તંગાસ પડવાથી એ જુના મકાનમાં ટ્રસ્ટીઓએ વધારો કરી આપવાનો વીચાર કીધો છે તેથી વધારાના મકાનનો પાયો નાખવાની ક્રીયા રોજ ૨૬ મો માહા ૭ મો તા૦ ૩ જી એપ્રીલે શેઠ નશરવાનજી વાહાડયાએ કરી હતી. આ નવું મકાન મરહુમ બાઈ હીરાંબાઇ તે શેઠ નવરોજી વાહાડયાના ધણીયાણીના પુણ માટે બંધાવી આપવામાં આવે છે.

રાજકોટની ધરમસાલાને લગતું ખુલ્લું મુકાયલું મકાન—રાજકોટ ખાતે ધરમશાળાના માળ ઉપર રાંધણી વીગેરે નહી હતું જે માટે મરહુમ શેઠ જાહાંગીરશાહ સો. કલબવાળના ઉઠમણામાં ભરાયલી રકમમાંથી લગભગ રૂ૧૩૦૦ ખરચી એક રાંધણી બાથ રૂમ વીગેરે બાંધયું છે જે તા૦ ૬ થી એપ્રીલ યાને રોજ ૨૯ મો માહા ૭ માને દીને મુરત કરી વપરાસમાં લેવામાં આવ્યું છે.

ઇનડોરમાં ખોલ્લો મેલાયલો હોલ-ઇંડોર ખાતે શેઠ મેરવાનજી કુવરજી દોતીવાલાએ પોતાના બેટા શેઠ કાવશજી જેવણુ તા૦ ૧૩ મી અકટોબર ૧૯૧૮ ને દીને બેહેસતનશીન થયા હતા તેવણુની યાદમાં રૂ૧૨૦૦૦ ખરચીને દરેહમેહરની પાસે સરઅવસરે વાપરવા સારૂ હોલ બંધાવી આપયો છે. આ હોલ ખુલ્લો મુકવાની ક્રીયા રોજ ૩ જો માહ ૮ મો તા૦ ૧૦ મી એપ્રીલ ને રવીવારે સાજે દસ્તુરજી નોશીરવાન કેકોબાદે કરી મરહુમ શેઠ કાવશજીની સબી ખુલ્લી મુકી શેઠ મેરવાનજીની સખાવત માટે ઉપકાર માન્યો હતો. શેઠ મેરવાનજીને ઇનડોરની અંજુમન તરફથી શીયાલ સાથ માનપત્ર એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું. આ હોલનું નામ "કાવશજી હોલ" રાખ્યું છે અને એમાં વાપરવા માટે મરહુમની નેયતે ડૉ૦ મીસ મોટીબાઇ ફરામજી થાણેવાલાએ ૧૦૦ ખુરસી, ૧૨ ટેબલ ને ૧૨ કોચ ભેટ આપયા હતા.

ડા૦ માસીના હાસપીટલમાં ખુલ્લુ મુકાયલું લેડી શાપુરજી નરસીસ હોમ-મરહુમ માનવંત સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ પોતાની હયાતીમાં રૂપ્યા ત્રણ લાખની આપેલી નાદર રકમમાંથી ડા૦ માસીનાની હાસપીટલનાં કંપાઉન્ડમાં તબીબો તથા નરસોનાં મલી બે મકાનો બંધાય છે. તેમાનું નરસો વાલુ "લેડી શાપુરજી નરસીસ હોમ" બંધાઇ તઇયાર થવાથી રોજ ૫ મો માહા ૮ મો, તા૦ ૧૨ મી એપ્રીલ ને મંગલવારે સાજે એક મોટા મેલાવડા સનમુખ ખુલ્લું મુકવામાં આવયું હતું. જશન કરવા પછી દસ્તુરજી દારાબજી પે. સંજાણાએ જણાવયું કે આજે મરહુમ સર શાપુરજીનો જનમ દીવસ છે તેની યાદમાં આ મકાન ખુલ્લું મુકાયું છે. એવણે ડા૦ માસીનાના ભલા ગુણો અને સર શાપુરજીની સખાવત માટે સ્તુતી કરવા પછી ડા૦ માસીના હાસપીટલના એક ત્રસ્ટી શેઠ જાહાંગીર બેરામજી મરઝબાને પ્રસંગને અનુસરતું કેટલુંક વીવેચન કરી બીલડીંગ કંત્રાકટરોએ તેમજ શેઠ નશરવાનજી પાવરી વગેરે ગ્રહસ્થોએ કાંઇબી હાસલ વગર મદદ આપી હતી તે માટે તેઓનો તેમજ મરહુમ સર શાપુરજીએ આ મકાનના બાંધકામની શરૂઆત માટે રૂ૫૦૦૦૦ ની રકમ ઉછીકી આપી હતી તે રકમ એવણના વારેસોએ આજના બનાવની યાદમાં છોડી દીધી છે તે માટે તેઓનો ઉપકાર માનયો હતો. શેઠ બરજોરજી સોરાબજી કુપરે જણાવયું કે શેઠ જાહાંગીર મરઝબાને આ હાસપીટલની શરૂઆતથી તે આજ સુધી એના ભલા માટે તન અને મનથી કામ બજાવી અત્યાર સુધીમાં લખો રૂપયા પોતાની બળવાન કલમથી મેલવી આપયા છે, તે માટે ઉપકાર માની એવણને સી. આઇ. ઇ. ના મલેલા ખેતાબ માટે મુબારકબાદી આપી હતી. આ મકાનમા સર શાપુરજીની સબી ખુલ્લી મુકવામાં આવી છે.

ડુંગરવાડી ઉપર ખુલ્લી મુકાયલી બંગલી—ડુંગરવાડી ઉપર લાવવામાં આવતાં રવાનો સાથ આવનારાં સગાંવહાલાંઓ માટે એક રીટાયરીંગ બંગલી બાઇ સાહેબ બાઇ હીરાંબાઇ જમશેદજી પીટીટે રૂ૧૩૦૦૦ ના ખરચે બાંધી આપી છે તેને એવણના મરહુમ પીતાજી પહેલા સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટનું નામ આપવામાં આવયું છે. આ બંગલી બંધાઇ તઇયાર થવાથી મરહુમ સર દીનશાહ પીટીટની બાજને દીવસે યાને રોજ ૨૩ મો માહા ૮ મો તા૦ ૩૦ મી એપ્રીલે જશન કરી ખુલ્લી મુકવામાં આવી છે. આ બંગલીમાં બે હોલ બનાવ્યા છે અને તે ઉપરાંત રાંધણી સંડાશ વગેરે જોઇતી ગોઠવણ પુરી પાડવામાં આવી છે.

પંચગની બેલ એર સેનેટોરીયમનો ખુલો મુકાયલો રેક્રીએશન હોલ—પંચગની ખાતે અતરેના જાણીતા તબીબ ડા૦ રૂશતમ બી. બીલીમોરીયા હસ્તકની બેલ એર સેનેટોરીયમને લગતો રેક્રીએશન હોલ જે ખઇના દરદીઓ માટે બાઇ બાનુબાઇ કામીસરીએટવાલાએ બંધાવી આપયો હતો, તે રોજ ૪ થો માહ ૯ મો તા૦ ૧૧ મી મેને દીવસે નામદાર લેડી લોઇડે

પોતાના મુબારક હાથે એક મેલાવડા સનમુખ ખુલ્લો મુકીયો હતો. એ પછી નામદાર લેડી લોઇડે આવું નમુનેદાર ખાતું ડા૦ બીલીમોરીયા અને ડૉ૦ વકીલ વગર સ્વારથે અને વગર હાંસલે ચલાવે છે તે માટે એઓને મુબારકબાદી આપી હાસપીટલમાં બધે ફરયાં હતાં અને ઉડતા રોગના સાવચેતીના જે ઇલાજો લેવાય છે તે માટે પોતાનો સંતોસ જાહેર કીધો હતો. સેવટે લેડી લોઇડે લીધેલી તસ્દી માટે શેઠ શાપુરજી બ. બીલીમોરીયાએ ઉપકાર માન્યા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો. આ સેનેટરીયમ ૧૯૧૩ માં પુણા ખાતે સ્થાપાયા પછી ૧૯૧૪ ના નવેમબરમાં સર દોરાબ તાતાએ પંચગની ખાતે મોટી જમીન બે બંગલાઓ સાથે સેનેટરીયમના વપરાસ માટે આપવાથી તેમાં અહીના દરદીઓને લાવવામાં આવ્યા હતા. એ વખતે મરદો માટે એક અને ઓરતો માટે એક મલી બે બ્લોકો હતા જેમાં ૧૬ દરદી રહેતા હતા. એ પછી બધા મલી બાર બ્લોકો બંધાયા છે જેમાં ૪૫ થી ૫૦ દરદીઓ રહી શકે તેવી સગવડ થઈ છે. આ બ્લોકો મુખ્ય કરીને સર શાપુરજી ભરૂચા, શેઠ ફરામરોજ ચીનાઇ, બાઇ બાનુબાઇ કોમીસરીએટવાલા, શેઠ પુલી, શેઠ જમશેદજી શરાફ, બાઇ આયમાય પલમબર, શેઠ કાવસજી દાદાભાઇ દુબાશ, બાઇ ગુલબાઇ એનજીનયર, વગેરેના છે. બીજી નવી ત્રણ બીલડીંગો હાલમાં બંધાય છે તેમાં ખાસ કરીને ડૉ૦ બીલીમોરયાની ફેમીલી તરફથી ઘણો નમુનેદાર બલોક બાંધવામાં આવશે. આ સેનેટોરીયમના સટાફમાં મુંબઇવાલા જાણીતા અને અનુભવી તબીબ ડા૦ રૂશતમ બી. બીલીમોરીયા એમ. ડી. ત્યા વારંવાર જઇ દરદીઓ માટે કીમતી સલાહ આપે છે. ડા૦ સોરાબ બ. વકીલ અને જમશેદ બી. દલાલ જાથુકના ત્યા રહે છે તેમજ મેનેજર નરસો વગેરે છે. દોઢ વરસ થયું દરદીઓના ભલા માટે એક સોસીયલ વેલફેર કલબ સ્થાપી છે અને સેનેટરીયમના કારોબારમાં મદદ કરે છે. એક મોટર એમબ્યુલંસ રાખી છે જે દરદીઓને ફરવા હરવા લઇ જઇ પુના સ્ટેશનથી લાવ લઇજાવ કરે છે.

કરાંચીમાં ખુલ્લું મુકાયલું નરસીસ હોમ—કરાંચીની મરહુમ બાઇ ગુલબાઇ નસરવાનજી મહેતા મેટરનીતી હોસપીટલને લગતું નરસીસ કવારટર નહી હોવાથી શેઠ નાદરશા એદલજી દીનશાએ પોતાના બેટી બાઇ બચુબાઇ તે ડોકટર ફીરોઝ કુવરજી ભરૂચાના ધણીઆણીના પુણ માટે એક માલનું મકાન બંધાવી આપયું છે ને તેને બચુબાઇ નાદરશા એદલજી દીનશા નરસીસ કવારટર એવું નામ આપયું છે. એ મકાન બંધાઇ રહેવાથી મરહુમ બાઇ બચુબાઇની બીજા વરસની બાજ રોજ ૧૬ મો માહા ૯ મો ને સોમવારને દીને પડી તે દીવસે જશન કરવા પછી ખુલ્લું મુકવામાં આવયું છે. આ મકાનના માળપર અને ભોયતલીએ ચાર ચાર ઓરડાઓ છે.

અહમદનગરના દોખમાની બાંધેલી દીવાલ—અહમદનગર ખાતે ત્યાના દોખમાના કમપાઉંદની બાંધવામાં આવેલી દીવાલ રોજ ૧૯ મો માહા ૯ મો, તા૦ ૨૬ મી મેને દીવસે જશન કરી ખુલ્લી મુકવામાં આવી હતી દરેહમેહરના પંથકી એરવદ ફરામજી બેરામજી નવદરે કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવયું કે ૯૫ વરસ ઉપર મરહુમ એરવદ બરજોરજી ભીખાજી સહીયારે સરકાર પાસ જમીન મેલવી હતી. દીવાલ બાંધવા ઉગાડેલા ફંડમાં રૂ૧૦૯૮૬ ભરાયા છે અને શેઠ નશરવાનજી રૂશતમજી પેટીગરાએ રૂપયા પાંસોના ખરચે દરવાજો બનાવી ભેટ આપયો છે; તેમજ થાણાવાસી શેઠ મેહેરવાનજી નવરોજી આંટીયાએ પોતાના મરહુમ માતાજીના પુનને માટે જે દરવાજો આગળ ભેટ આપયો હતો તેને રસતાના વઝાણવાળા ભાગ ઉપર પીલરો બાંધી દરવાજો જડયો છે. દરવાજાના બંને પીલરોપર નીચે મુજબની બે તખતીએ મારેલી છે:—શ્રી પાક દાદાર અહુરમજદની મદદ હોજો આ ક[illegible]ડિંગની દીવાલ શ્રી અહમદનગરનાં તથા દેશાવરોનાં સખી

પારસી જરથોસ્તી નરનારીઓનાં ઉદારાટથી એકઠા થયલા રૂ૧૧૦૦૦ માંથી બાંધવામાં આવી છે જેની તખ્તી બાજુમાં આવી છે—આ સરવે ફંડ શ્રી અહમદનગરની દરેહમહેરના પંથકી એરવદ ફરામજી બેરામજી નવદરે પોતાની ખંતથી મહેનત કરી ભેગું કીધું હતું. રોજ ૧૯ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૯૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૬ મી મેહ સને ૧૯૨૧ ઇસ્વી. બીજી તખતી નીચે મુજબ છેઃ—રૂપીઆ ૬૦૦૦ અત્રેની તેમજ દેશાવરોની અંજુમન તરફથી પરચુટણ મળેલા, રૂ૨૦૦૦ મરહુમ મી૦ નવરોજી માણેકજી વહાડયા સી. આઇ ઇ. ના પુનને માટે તેઓના માનવંત ટ્રસ્ટીઓ તરફથી, રૂ૧૦૦૧ મી૦ રસીદ ખોદાદાદ ઇરાની તેમજ ખાન સાહેબ અસપંદીઆર રૂસતમ ઇરાની તરફથી, રૂ૧૦૦૧ મરહુમ લીમજીભાઇ દોરાબજી ભરૂચાના પુનને માટે વીધવા બાઇ માણેકબાઇ લીમજીભાઇ બરૂચા તરફથી, રૂ૧૦૦૧ મરહુમ પીતાજી દીનશાહજી નવરોજજી બીલીમોરીઆના પુનને માટે ભાઇઓ હીરજીભાઇ તથા ફરામરોજ દીનશાહજી બીલીમોરીઆ તરફથી.

સુરતની હાસપીટલોનું ખુલ્લું મુકાયલું નરસીસ મકાન—શેઠ પેસ્તનજી રતનજી કંટરાક્ટર (ઇલાવવાળા) એ પોતાનાં બહેસ્તનશીન ધણીયાણી બાઇ આઇમાએની યાદગીરી કાએમ રાખવા માટે સુરતની શેઠ તારાચંદવાલી હાસપીટલ તથા બાઇ ગુલબાઇ મહેતા સુવાવડખાતાના કંપાઉડમાં આવેલું એક ઘર જે લેડી ડોકટરના વપરાસમાં આગળ હતું તે ઘર રૂ૬૦૦૦ની કીમતે ખરીદ કરી બંને હોસપીટલોના ઉપયોગ માટે રોજ ૩ જો માહા ૧૦ માને દીને બક્ષેશ કરયું છે. આ મકાન ઉપર નીચલી તખતી મારેલી છેઃ—પાક દાદાર અહુરમઝદની મદદ. બાઇ ગુલબાઇ નશરવાનજી મેહેતા સુરત પારસી મેટરનિટિ હોસપીટલ તથા શેઠ રૂસ્તમજી ધનજીભાઇ તારાચંદ સુરત પારસી જેનરલ હોસપીટલને લગતું આ મકાન ઇલાવવાલા શેઠ પેસ્તનજી રતનજી કંત્રાકટરે પોતાનાં મરહુમ ધણીયાણી બાઇ આઇમાયે જેઓ રોજ આદર માહા અરદીબેહસ્ત સને ૧૨૯૦ યઝદેઝરદી તા૦ ૧૮–૧૦–૨૦ ને દીને ગુજર પામ્યા છે તેમની યાદગીરીમાં રૂ. ૬૦૦૦)ની કીમતે વેચાતું રાખી મજકુર હોસપીટલોના ઉપયોગ માટે બક્ષીશ કરી સુરતની પારસી પંચાએતને અર્પણ કરયું છે. તા. ૯ મી જુન સને ૧૯૨૧.

નવસારીની ખુલ્લી મુકાયલી સીરવાઇ બીલડીંગ— નવસારી ખાતે મરહુમ બાઇ ડોશીબાઇ આ. કોટવાલે ધી રતનજી ફ. દાબુ પારસી જનરલ હાસપીટલને લગતું બંધાવેલું નવું મકાન રોજ ૫ મો માહા ૧૧ મો તા૦ ૧૧ મી જુલાઇને સોમવારે જશન કરી ખુલ્લું મુકવામાં આવ્યું હતું એ મકાનને સીરવાઇ બીલડીંગનું નામ આપયુ છે અને એની પાછલ લગભગ રૂ૪૨૦૦૦નો ખરચ થવા ગયો છે પેહેલે માળે અને ભોંયતલીએ મલી છ ઓરડા છે અને દરેક ઓરડામાં ચાર બીછાનાની ગોઠવણ રાખી છે. બીજા મજલા ઉપર એક ઓરડા સાથ ખુલ્લી અગાસી છે. એ હાસપીટલનું અસલનું મરહુમ એરવદ એદલજી મુલ્લાંવાલુ મકાન છે તેથી એકમાં મરદોને અને બીજામાં સ્ત્રી દરદીઓને રાખવામાં આવશે. આ હાસપીટલના વડા તબીબ તરીકે ડા૦ એચ. ડી. પારડીવાલાની નેમણુક કરવામાં આવી છે.

લંડન ખાતે ખુલ્લું મેલાયલું હાઉસ—લંડન ખાતે પારસી એસોસીએશન હસ્તકનું ક્રોમવેલ રોડ ઉપરનું નવું ઝોરાસ્ત્રીયન હાઉસ ખુલ્લુ મુકવાની ક્રીયા ગયા જુલાઇ મહીનામાં થઈ હતી. એ વખતે સર મંચેરજી ભાવનગરીએ જણાવ્યું કે એક ઓરડો ખાસ ધારમીક ક્રીયાઓ માટે અલાહેદો રાખી પારસીઓના રવાનને અવલમંજલ પુગાડવા અગાઉ રાખવાને સારૂ તે ઓરડો વાપરવામાં આવશે. વલી મેળાવડાઓ માટે ઝોરાસ્ત્રીયન હાઉસ એક વડાં મથક મીશાલ થઇ પડશે તેમજ પારસી પરોણાઓ અને પારસી વીદયારથીઓ લંડન આવી પોતાને માટે રહેવાની જગા મેળવે તે અર.

સામાં તેમને રહેવાનું બને એવી મતલબે બે કે ત્રણ ઓરડા તેમને માટે રાખવામાં આવશે. મકાનની ખરીદી પાછળ અને તેને નવેસરથી ગોઠવવા પાછળ ૩૭૦૦ પાઉંડનો ખરચ થયો છે અને ૪૦૦૦ પાઉંડ બાકી છે પણ ચાલુ ખરચ વગેરેને માટે હજી બીજા ૩૦૦૦ પાઉંડની જરૂર છે.

નવસારીની ખુલ્લી મેલાયલી બંગલી—નવસારી ખાતે જરથોસ્તી અંજુમનની પુરાણી બંગલી બીસમાર થવાથી એરવદ નવરોજી સોરાબજી દાદાચાનજીએ સમરાવી ફરતો કંપાઉન્ડ કરાવી આપયો છે. આ બંગલી ખુલ્લી મેલવાની ક્રીયા રોજ ૨૫ મો માહા ૧૧ મા ને દીને કરવામાં આવી હતી. એરવદ નશરવાનજી ફ. કાંગાએ કેટલુંક વીવચન કરતાં જણાવયું કે નદી કીનારે બંદગી કરેવા સારૂ ૧૦૦ વરસ ઉપર એની બેઠક અંજુમને બંધાવ્યા પછી એનું છાપરૂ ૫૦ વરસ ઉપર એક ગ્રહસ્થે બંધાવયું હતું. એરવદ દાદાચાનજીએ બંગલી બંધાવી તે માટે તેમજ શેઠ નવરોજી કા. મલ્લુએ પોતાની દેખરેખ હેઠલ તઇયાર કરાવી તે માટે ઉપકાર માનીયો હતો. એરવદ કાંગા પાસે ટરોટામાં ટાવર તથા ઘડીયાલ બાંધવા ઉગરાવેલા ફંડના સીલકમાં રૂ૧૫૧ હતા તે આ બંગલીના નીભાવ સારૂ આપયા છે અને એરવદ નવરોજી દાદાચાનજીએ રૂ૫૧ આપયા છે. આ બંગલી ઉપર નીચલી બે તકતીઓ મારેલી છેઃ-શ્રી પાક દાદાર હોરમઝદની મદદ હોજો. આ મકાન પારસી જરથોસતીઓને માટે આસરે સો વરસ ઉપર બંધાવેલું તે હાલમાં બીશમાર થવાથી રોજ ૭-૨-૧૨૮૯ ના દીને જરથોસતી અનજુમને દરૂસત કરાવયું છે. તા૦ ૧૭ માહે અકટોબર સને ૧૯૧૯. નવી-તકતી-શ્રી દાદર હોરમઝની મદદ હોજો. આએ બંગલી બીશમાર હાલતમાં આવયાથી મોબેદ નવરોજી સોરાબજી દાદાચાનજીએ નવેસરથી સમરાવીને મુરબીજી મામાજી મોબેદ રૂસતમજી બરજોરજી દાદાચાનજીના પુનયને સારૂ દરેક જરથોસતીને વાપરવા ખુલ્લી મુકી છે, રોજ ૨૫ મો આશીશવંઘ માહ ૧૧ મો બમન અમશાસપંદ સને ૧૨૯૦ યઝદેજરદી તા૦ ૩૧ મી જુલાઇ ૧૯૨૧ વાર રવીવાર.

સુરતની ખુલ્લી મેલાયલી દરેહમેહર—સુરતના નાનપરાની હીરા મલીદાના મોહલ્લાની પુરાણી દરેહમેહર મરહુમ શેઠ મનચેરજી બેજનજી કાનાવાલાએ બંધાવી પરથાવી હતી. આ દરેહમેહરનું મકાન બીસમાર થવાથી નવેસરથી બાંધવા સારૂ શેઠ એદલજી ફરામજી દોટીવાલા તથા દરેહમેહરના પંથકી એરવદ એદલજી રૂશતમજી ભાએ જરથોસ્તીઓમાં ઉગરાનું કરી રૂ૬૦૩૦ એકઠા કરેલા તેમાંથી દેશાવર ખાતે જવા આવવાના ખરચના રૂ૨૬૦ બાદ જતે રૂ૫૭૭૦ બાકી રહેલા હતા. નવું મકાન તઇયાર થવાથી પાક આતશના નુરી કેબલાને પરથવાની ક્રીયા રોજ ૯ મો, માહા ૧૨ માને દીને કરવામાં આવી હતી. આ મકાન બાંધવા પાછલ રૂ૭૪૫૭ નો ખરચ થયો છે, અને આ મકાનને ઇજવા, જશન વગેરેનો રૂ૪૦૦ જેટલો ખરચ શેઠ એદલજી ફ. દોટીવાલાએ આપવા ઉપરાંત બીજા વધુ લગભગ રૂ૧૫૦૦ મકાન બાંધવાના કામ માટે આપયા હતા. વળી શેઠ દોતીવાલાએ આ દરેહમેહરના નીભાવ ફંડ માટે રૂપ્યા આઠ હજાર આપવા કબુલ્યા છે અને એનું ટ્રસ્ટ કરવામાં આવશે. શેઠ દોતીવાલાની સખાવત માટે અંજુમન તરફથી એક શીયાલ ઓઢાડી હતી અને શેઠ દોતીવાલા તરફથી એરવદ એદલજી રૂ. ભાને, એરવદ ફરેદુનજી ન. પંથકીને, અને શેઠ રતનજી આ. વલસાડાને એકેક શીયાલ એનાયત કરવામાં આવી હતી.

ભરૂચની દરેહમેહરનું ખુલ્લું મુકાયલું મકાન—ભરૂચના ખલાસવાડની દરેહમેહર બાઇ હીરાબાઇ નવરોજી કાવશજી નારીએલવાલાએ ય. સને ૧૨૦૦ માં બંધાવી પરથાવી હતી. એનું મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી નવેસરથી રીપેર કરી રોજ ૯ મો માહા ૧૨ માને

દીને આતસ આદરાનને પાછા તખતનશીન કરવામાં આવયા હતા. આ કામમા સામેલ થવાને શેઠ અરદેશર શા. નરીયલવાલા તથા ધણીયાણી બાઇ બેહેરોઝ ભરૂચ ખાતે પધારયા હતા. જશન કરવા પછી પંચાયતના અકાબર ખા૦ બા૦ ડાકટર બરજોરજી સોરાબશાહ મુનસફે કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવ્યું કે શેઠ દારાશાજી મનચેરજી કાપડયાએ પોતાના બેહેસતનશીન દીકરા રૂસતમજીના પુણ માટે રૂ૨૫૦૦ ના ખરચે હોલ રીપેર કરાવ્યો છે અને ભરૂચના જરથોસ્તીઓમાં ઉગરાનું કરી રૂ૨૦૭૨ ખરચી મકાન રીપેર કીધું છે અને તખતના ખરચ સાથે કુલે રૂ૪૬૫૦ થવા જશે. આ કામમાં શેઠ દારાશાહ નવરોજી ઠાકરજી કાપડયાએ ઘણી સારી મદદ કરી રૂ૨૦૦ મરહુમ દીકરા શેઠ દાદાભાઇના પુણ માટે આપયા હતા. શેઠ અરદેશર શાપુરજી નારીયલવાલાએ રૂ1000 નીભાવ ફંડમાં તેમજ એ દીવસનો જશન ખરચ રૂ૩૪૩ અને રૂ૨૨૫ ના વીસણુ ભેટ આપયા છે. સેવટે શેઠ અરદેશર નારીયલવાલાને, દરેહમેહરના પંથકીને, શેઠો રતનજી ફ. જીનવાલાને, દારાશાજી મ. કાપડયાને, અને દારાશા ન. કાપડયાને શીયાલો એનાયત કરવામાં આવી હતી. આ મકાન ઉપર નીચલી તખતી મારેલી છેઃ—શ્રી પાક દાદાર હોરમજદની મદદ હોજો. આ ખલાસવાડની દરેહમહેર મુંબઇવાલા બહેશતનશીન બાઇ હીરાંબાઇ તે શેઠ નવરોજી કાવસજી નાલીએરવાલાના વીધવાએ રોજ આદર માહા આદર સને ૧૨૦૦ ય. ઝ. તા૦ ૭–૬ ૧૮૩૧ ઇસવીને દીને બંધાવી આપી આતસ આદરાન શાહેબને તખતનસીન કીધા હતા. આ અગીઆરી બીસમાર હાલતમાં આવવાથી ભરૂચના કેટલાક સખી જરથોસ્તી શેઠોની મદદથી ફરી દુરસ્ત કરાવવામાં આવી છે અને ભરૂચવાલા શેઠ દારાસાજી મનચેરજી કાપડીઆએ આ હોલ પોતાનાં બેહસ્તનશીન દીકરા રૂસતમજી દારાસા કાપડીઆનાં પુનને માટે રૂ૨૫૦૦ ખરચી દુરસ્ત કરાવી આપયો છે તે આજ રોજે ખુલ્લો મુકયો છે તથા શેઠ અરદેસરજી શાપુરજી નાલીએરવાલાએ પોતાનાં મરહુમ મુરબીની નઇએતે આજ રોજે સરવે ઘટતી ક્રીયા કરાવી આદરાન સાહેબને ફરી તખતનસીન કીધા છે. રોજ આદર માહા અસપનદારમદ સને ૧૨૯૦ ય. ઝ. તા૦ ૧૪ મી ઓગસ્ટ સને ૧૯૨૧ ઇસવીને વાર રવેઉ.

આંટરોડની રાનજીની દરેહમેહરનું ખુલ્લું મુકાયલું મકાન—આંટરોડ ખાતે આવેલી મરહુમ એરવદ સોરાબજી હોરમજી રાનજીની દરેહમેહર માટે બાંધવામાં આવેલું નવું મકાન તથા તેની સાથનો હોલ તઇયાર થવાથી નવા મકાનને હજી તેમાં આતશ આદરીયાન પરથવાની ક્રીયા એક મોટા મેલાવડા સનમુખ રોજ ૧૭ મો માહા ૧૨ મો તા૦ ૨૨ મી આગસ્ટ ને સોમવારે સવારના કરવામાં આવી હતી. જશનની ક્રીયા સવારના ૧૦ કલાકે દસ્તુરજી મીનોચેરજીએ દરેહમેહરના પંથકી એરવદ સોરાબજી તથા બીજા મોબેદો સાથે કરી હતી. જશન પુરૂ થવા પછી અંજુમન પત્ર એરવદ રૂશતમજી બેજનજી રાનજીએ વાંચતાં જણાવયું કે આ દરેહમેહરના સ્થાપક નવસારીના રહીશ એરવદ સોરાબજી હોરમજી રાનજી હતા. એવણે રોજ ૩ જો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૩૭ યજદેજરદી, તા૦ ૨૨ મી એપ્રીલ ૧૮૬૮ ને દીને પોતાના બ.વા મરહુમ એરવદ હોરમજી સોરાબજી રાનજીની નેપતે બંધાવી પરથાવી હતી. તે પછી એ દરેહમેહરના નીભાવ ખરચ માટે સ્થાપક તરફથી બંદોબસ્ત કરવામાં આવે તેટલા એવણ મરણ પામવાથી અને નીભાવ માટે કાંઇબી જોગવાઇ નહી હોવાથી લગભગ ૩૫ વરસો સુધી પીટીટ ખાનદાન તેમજ બીજાઓ તરફથી ખરચ કરવામાં આવ્યો હતો. આ દરેહમેહરના સ્થાપક એરવદ સોરાબજીના મરણ પછી એવણના બેટા એરવદ એદલજીએ અને એવણના હક થયા પછી એવણના વીધવા બાઇ જરબાઇ તથા બેટાઓ એરવદ ફરામજી, શોરાબજી અને બેરામજીએ વહીવટ ચલાવ્યો હતો અને એરવદ ફરામજી મરણ પામ્યા પછી બાકીનાઓ હજી સુધી વહીવટ કરે છે. એરવદ ફરામજીના મરણ પછી કુટંબી ખતપટ થવાને સબબે હાઇ કોરટની મંજુરીયાત મેલવી તા૦ ૧૭ મી

અકટોબર ૧૯૧૪ ને દીને પાંચ ટ્રસ્ટીઓ નેમી દરેહમેહર માટે ટ્રસ્ટ કરવામાં આવયું છે. એ પછી દરેહમેહરનો બોહોલો લાભ જરથોસ્તીઓએ લેવાથી અને જગાની ઘણી તંગાસ માલમ પડવાથી ૧૯૧૭ ના જુન માસમાં દરેહમેહર નવેસરથી બાંધી તેમાં જાહેર હોલ બાંધવા માટે મદદ-નજર બહાર પાડી હતી અને મકાન બાંધવા પાછલ પચીસ હજારના ખરચનો અડસતો કાઢયો હતો તેથી ફંડમાં રૂપ્યા ત્રીસ હજાર ભરાયાથી ગયા જાનેવારી માસમાં મકાન બાંધવાનું શરૂ કરવામાં આવયું હતું. હાલમાં ચાલતી અતીશય મોંઘવારીને લીધે કામ ઢીલમાં પડે તેમ જણાયું હતું તેવામાં શેઠ માણેકજી મનચેરજી બોટલવાલાએ રૂપયા દશ હજાર આપયા પછી આ કામ હાલમાં પુરૂં થયું છે. આ નવા મકાન બાંધવા પાછલ લગભગ રૂપયા હેશી હજારનો ખરચ થયો છે અને એ માટે મલેલી મદદોમાં નીચલી મુખય રકમો છેઃ--ભાઇઓ સોરાબજી તથા બેરામજી ઉપરાંત રાનજી કુટુંબના એક નબીરા એરવદ રૂસતમજી બેજનજી રાનજી સાથે મળીને રૂ૧૦૦૦૦, શેઠ શાવકશાહ ખ. બાલીવાળા તથા બાઇ મેહેરબાઇ મેહેતાએ મરહુમ પીતા શેઠ ખરશેદજીનાં પુણ માટે રૂ૫૦૦૦, શેઠ શાપુરજી પાલનજી મીસ્ત્રીએ મરહુમ પીતાજી શેઠ પાલનજીનાં પુણ માટે રૂ૪૦૦૦, શેઠ સોરાબજી મેરવાનજી કાતરક રૂ૩૦૦૦, શેઠ દાદાભાઇ દીનશાજી અપુએ મરહુમ પીતાજી શેઠ દીનશાજી તથા બેહેન બાઇ ધનબાઇજી તથા ઘણીયાણી બાઇ રતનબાઇનાં પુણ માટે રૂ૩૦૦૦, બાઇ આઇમાય જમશેદજી એંટીએ મરહુમ ખાવીંદ શેઠ જમશેદજી તથા બેટી બાઇ નાજાંમાયનાં પુણ માટે રૂ૨૦૦૦, શેઠ પાલનજી એ. પલમબરે મરહુમ બેટા શેઠ દારાબશાહના પુણ માટે રૂ૧૫૦૦, શેઠો રૂસતમજી તથા નશરવાનજી નાનાભાઇ બોઇસે રૂ૧૫૦૦, મરહુમ સર સાપુરજી બ. ભરૂચાએ રૂ૧૫૦૦, શેઠ રતનજી જ. દુબાસ રૂ૧૨૦૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી મ. માહવાના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ૧૧૫૬, શેઠ રૂસતમજી ના. ગગરાટે રૂ૧૦૦૧, શેઠો અપુ મીનીસની કં. રૂ૧૦૦૧, શેઠ કાવસજી દીનશાજી એડનવાળા તથા બાઇ જરબાઇ કાવસજી દી. એડનવાળાના પુણ માટે મરહુમના છોકરાઓએ રૂ૧૦૦૦, અને બાઇ આવાંબાઇ ભી. બારીયાએ મરહુમ શેઠ સોરાબજી દા. બારીઆની યાદમાં રૂ૧૦૦૦ આપયા હતા. એ ઉપરાંત કેટલાંક કામો ધરમ ખાતે કરી આપવામાં આવયાં હતાં, તેમાં ઇલેકટ્રીક ફીટીંગ તેની સામગ્રી સાથે શેઠ જાંગીરજી ફ. લેનટીને કરી આપયું, પમપપીંગને લગતું કામ શેઠ દારબશાહ પ્રીંટરે કરી આપયું, આદરાનના રૂમમાં નીચે મારબલની લાદીઓ તેમજ ચારે બાજુ દીવાળોપર સફેદ ટાઇલસો શેઠ સોરાબ વેરડને ભેટ આપયા, લાલ ઇટાલીયન ટાઇલ્સોના પીપો ૫૦) રૂ૨૧૦૦ ના શેઠ હોરમશજી દો. ગઝદરે ભેટ આપયા, મારબલના ઉબરો શેઠ શાવકશાહ ડો. સુખીઆએ બેસડાવીયા, કમપાઉનડનો દરવાજો કરવા રૂ૮૦૦ શેઠ ગુશતાદજી ન. રીપોરટરે આપયા, તખતીઓના સલેબો તથા મોટા મારબલના સલેબો શેઠો જીવનજી જામાસજીની કંપનીએ બેસડાવીયા, મેંગલોર ટાઇલસનું બીલ ઇરાની રૂસતમ બેરામ તાફતીએ આપયું, અને ૨૫૦૦૦ ઇંટ બીલીમોરાવાળા શેઠ રતનજી શાપુરજી તાતાએ ભેટ આપી છે. એ સીવાય બીજી નાની બક્ષસો તથા રકમો વગેરે ભેટ આપવામાં આવી હતી. આ મકાન બાંધવાના કામમાં મદદ કરનારાઓનો તથા નાણા ભરનારાઓનો અને ભેટ આપનારાઓનો ઉપકાર માનયા બાદ મકાન બાંધનાર કંત્રાકટર શેઠ રૂશતમજી જામાસપજી મીસતરીને ચાંદીનું વાઝ, શેઠ ધનજીશાહ મીસતરી એનજી-નીયરને ચાંદીનું વાઝ અને શેઠ સોરાબજી જામાસપજી મીસતરીને એક શીપાલ એનાયત કરવા

પછી મેલાવડો વીસરજન થયો હતો. આ દરેહમેહરના નવા બંધાયલા હોલમાં સાજે એક મેલાવડો શેઠ જાહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલના પ્રમુખપણા હેઠલ કરવામાં આવયો હતો. એ વખતે એરવદ રૂશતમજી બેજનજી રાનજીએ અને એરવદ સોરાબજી બેદલજી રાનજીએ મેલાવડાની તેમજ બીજી બધી ગોઠવણો ઘણી સરસ રીતે કરી હતી. જશન કમીટી તરફથી એક જશન દસ્તુરજી મીનોચેરજી જામાસપજી જામારપઆશાનાની આગેવાની હેઠલ થયું હતું અને એનો સઘળો ખરચ શેઠ મનચેરશા પી. નાલાશેઠે પોતાના મરહુમ ધણીયાણી બાઈ જાઇજીની યાદમાં આપયો હતો. એ પછી હમ બંદગી કરવા બાદ શેઠ જાહાંગીરજી વીમાદલાલે ભાષાણ કરતાં જણાવયુ કે આ કામ હાર પાડવા માટે અગીયારીના ત્રસ્ટીઓએ તેમજ બીજા સાહેબોએ મદદ આપી છે તે માટે ઉપકાર માનવામાં આવે છે. વલી સમસુલ ઓલમા એરવદ ડાકટર જીવણજી જમશેદજી મોદીની વાયઝ સાભળવા આપણે હમણા ભેગા મલ્યા છે. એવણ સાહેબ એક ચુનદા ધરમ અભીયાસી છે અને સાહીતયનો બોહોલો અભયાસ કરયો છે તથા ધારમીક તેમજ જાહેર બાબદો ઉપર ઘણી બોધકારક વાયોઝો આપે છે. એ પછી એરવદ જીવણજી મોદીએ આદર ગુશાસપના પુરાણા આતશબેહરામની તવારીખ અને આતશબેહરામો સાથે જોડાયલા પુરાણા વીચારો ઉપર ઘણી વીદવતા ભરેલી બોધદાયક વાયઝ કરી હતી. એવણ સાહેબે આપેલી બોધદાયક વાયઝ માટે ઉપકાર માનતા શેઠ જાહાંગીરજી વીમાદલાલે જણાવ્યું કે આપણે એવણનો ઘણો અહેશાન માન્ય છીએ કે એવણ જેવા ચુંનદા અભયાસી પોતાની બોહોલી રોકાણો છતા પોતાના અભયાસનો લાભ હમેશા આપતા રહે છે. આજનું ભાષણ દેખાડે છે કે કેટલી બધી મેહનત કરી લંબાનથી સંગ્રહ કીધો છે. એ પછી એરવદ બરજોરજી એરચજી બજાંએ દરેહમહેરના ત્રસ્ટી સાહેબો તરફથી ડાo જીવનજી મોદીનો અને સરનશીન શેઠ વીમાદલાલનો ઉપકાર માનતા જણાવ્યું કે હમણા કેટલીક નવી બક્ષેશો થઇ જે નીચે મુજબ છેઃ–શેઠ મનચેરશાહ પે. નાલાશેઠે આજના જશનનો ખરચ ધણીયાણી બાઇ જાઇજીનાં પુનને માટે આપી નીભાવ ફંડમાં રૂપયા બે હજાર, અશો જરથોસ્તની મોટી તસવીર, નવ બાજટો, અને એકસો બોરહેડ અત્રસતા સાથનો એક શો કેશ ભેટ આપી બીજી પરચુટણ મદદો કરી છે, શેઠ શાવકશાહ ખ. બાલીવાલાએ તથા બાઇ મહેરબાઇ જ. મેહતાએ રૂ૩૦૦૦ અને બાઇ આઇમાય જમશેદજી એંટીએ રૂ૩૦૦૦ આપયા છે, એ માટે એવોનો તેમજ એરવદ રૂશતમજી બેજનજી રાનજીએ અથાગ મેહનત કરી નાણા ભરાવવામા આપેલી મદદ માટે એવણનો ઉપકાર માન્યા બાદ મેલાવડો વીસરજન થયો હતો.

આંત ફ્રી રીડીંગ રૂમ—સલેતરરોડ તરફની આંતરોડ હાઉસ એંજનશી મારફતે ચાલતો "આંટ ફ્રી રીડીંગ રૂમ" તાo ૧લી ફેબરૂઆરીથી ખુલ્લો મુકી ચાલુ કરવામાં આવ્યો છે અને એનો જાહેર લોક તરફથી સારો લાભ લેવામાં આવે છે.

મુંબઇની ગોદાવરાની દરેહમહેર—આ દરેહમહેર રોજ ૩ જો માહા ૫ મો સને ૧૧૯૫ ય. ઝ., તાo ૨ જી ફેબરૂઆરી ૧૮૨૬ ને દીને પહેલ વહેલી મુંબઇમાં ગોદાવરાના મોબેદોના કામ માટે પારસી પંચાએતે રૂ. ૧૦૦૪૯ા નો ખરચ કરી પરથાવી હતી, એમાં રૂ૬૯૮૩ અત્રેના જરથોસ્તીઓમાં ઉઘરાણું કરી એકઠા કીધા હતા તથા બાકીના રૂપીઆ પંચાયતના ફંડમાંથી આપયા હતા. એ દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થયાથી મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ પહેલા બારોનેટની પુંજીમાંથી તેમની નઇંગતે તેમના સાહેબજાદાઓએ નવેસરથી કુશાદે મકાન બંધાવ્યું

ગુજરતે સાલનો દાનતેખાબ.

હતું તે રોજ ૨૨ મો માહ ૭ મો સને ૧૨૨૯ ય. ઝ. તા૦ ૧૩ મી એપ્રીલ ૧૮૬૦ ને દીને મરહુમ સર જમશેદજીની વરસીને દીને ખુલ્લું મેલ્યું હતું. તેના ચાલુ ખરચ માટે એ સાહેબે રૂ૭૫૦ આપતા હતા, અને તેમા વધારો કરી હાલ નામદાર સર જમશેદજીએ રૂ૯૫૦ આપતા કરયા છે. એ દરેહમેહરની રૂ૩૫૦૦ની પુંજીનું વ્યાજ તથા સર જમશેદજીના રૂ૯૫૦ની રકમમાથી ખરચ પુગી વળતો નથી તેથી આશરે રૂ૧૨૫ થી રૂ૧૫૦ની ઘટ આવે છે તે માટે નાણા ભરવાને જણાવવામાં આવે છે. એ દરેમેહરમા હાલમા ફ્લશીંગ સીસ્ટમના જાજરૂ કરી આપવાને શેઠ બેરામજી પાલનજી એલાવયાએ અને લાકડકામ વગેરેને રંગ લગડાવી આપવા શેઠ હોરમસજી બેજનજી કાપડયાએ જણાવ્યું છે.

ગાંધીનો
— દરેક —
કંટાળો
નાબુદ!

તમારાજ લાભની
ઑફર!

વખત
— અને —
પૈસાનો
બચાવ!

તમારો વખત બચે
પઇસા બચે અને
સગવડ થાય તેવી
ઑફર.

દુકાને દુકાને ફરી ભાવ
પથવાની અને માલ
તપાસવાની કડાકુટ
નહિં.

સોંઘો અને
સસ્તો.

ખોરાકી
સામાન

ઘેર બેઠાં
હાજર.

તમોને જોઇતી ચીજો
માટે એક કાર્ડ લખો
એટલી ખોટી.

ઘેર બેઠાં માલ તપાસી ભાવ
જોઇ પઇસા ચુકાવવાના,
પછી બીજું શું જોઇએ?

તમારા રોજના વપરાસ માટે, મુકતાદ માટે જોઈતો દરેક સોદો.
સોંઘો સુકો મેવો, દરેક જાતનું ઘી, તાજો દળેલો મસાલો, સરકો, સુખડ,
લોબાન, ચાહ, કોફી, ગોલાબ, સેવ, ઘઉંનું દુધ, પ્રોવીઝન, પરફયુમરી
વીગેરે, અણીથી પણી સુધીનો દેશી તથા વીલાયતી
ખોરાકી સામાન.

આજેજ—એક કારડ લખી મંગાવો.

ફકત એકજ ટ્રાયલ
ઓરડર
તમોને અમારા કાયમના ઘરાક
બનાવવાને પુરતો
છે!

ઘેર બેઠાં માલ તપાસી ભાવ જોઇ-સોંઘુ અને
સસતું લાગે તોજ રાખશો, નહિં તો
બેલાશક પાછું વાળજો.

બોલો ત્યારે એ તમારાજ લાભની ઑફર
કેહવાય કે નહિ?
વખત નહિં ખોહતાં આજેજ લખો.

માણેકીઆ બ્રધર્સ.
૨૦૯, ચીરા બજાર, ગીરગામ રોડ, મુંબઇ.

મુંબઇની એરીસ્ટોક્રેટીક સોસાયટીનું પનોતું મંદીર.

રેશમી કાપડની આ સહુથી મોટી આગેવાન પ્રખ્યાત દુકાનમાં જ્યારે પણ દાખલ થશો ત્યારે હમેશાં દરેક માલનો ગંજાવર સ્ટોક તમો જોશો.

આહમદ ઈ. ઈસ્માઅલી

એમપાયર બીલડીંગ — હોરનબી રોડ, કોટ, મુંબઈ.

પઇસા થોડા કમાવા, પણ ઘરાકોને રાજી રાખી ઘરે મોકલવા એ અમારો નીયમ છે. અમારી દુકાને જુનો માલ બીલકુલ રાખતાજ નથી. જ્યારે પણ જોશો તો બસ બધો તાજોજ સ્ટોક—છેલ્લામાં છેલ્લી વેરાયટીઝ, લેટેસ્ટ ફેશનની સાડીઓનો સ્ટોક હમેશાં દર મેલે આવતોજ જાય છે—

લગનસરા માટે તમોને તમારી ગુંજાસ માફકનો માલ અમારે ત્યાંથી મળશે

કસબી સાડીઓ, કોરો, ઝબલાં વીગેરે હમારા હુશીયાર કારીગરો પાસે વાયદાસર ભરાવી આપશું. અમારે ત્યાંનું ફાંકડું ભરતકામ

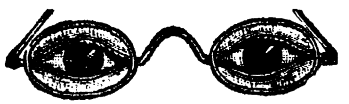
ભલા ધનેતરને છક કરી નાખે છે—ભલે પધારો.

દીનશાહ એમ. દસ્તુરની કુંપનીની પુરાણી પેઢી

આંખના દાકટર તથા ચસ્મા રેતીનોસ કોપીની સાયનટીફીક રીતીથી લાગુ કરનારા

કરંસી બેંકની બાજુમાં નાં. ૭૧ એસપલેનેડ રોડ, મુંબઈ.

હમારૂં નામ બીજાઓ સાથે ભેળી નાંખી ઠગાસો નહીં.

ફકત હમારે ત્યાંજ લંડન રોયલ ઓફથેલમીક ઓસપીટલમાં કલીનીકલ એસીસ્ટંટ તરીકે કામ કરી આવેલા સરજયન ઓકયુલીસ્ટની સલાહ ચસમા માટે મફત આપવમાં આવે છે.

વળી હમો હમારા કદરદાન ઘરાકોમાં હીઝ એક્ષીલન્સી રીયલ એડમીરલ પીયરસ, અત્રેની હાઈ કોરટોમાં બીરાજી ગએલા તથા હાલના ચીફ જસ્ટીસો તથા બીજા જજો, નામદાર વાઇસરોય અને ગવરનરની કાઉનસીલના મેમબરો વીગેરે નામાંકીત ગ્રહસ્થોનાં નામ તથા તેઓના લખીત ઊંચા મતોનું માન ધરાવીએ છીએ.

આંખને લગતી દરેક સામગ્રી જેવી કે સોનાની રોલ્ડગોલ્ડની તથા બીજી દરેક ધાતુની ઊંચી કવોલીટીની ફરેમો, પેબલઓ, લેનસીસો, નકલી આંખો, દુરબીનો વીગેરે હમારા નામની ગેરેનટી સાથ કીફાયત ભાવે મલશે.

આંખના ટીપા. “લુ લુ”

આંખના દરદોનો તદન ખાત્રી ભરેલા ઠંડક આપનારો ઇલાજ છે. આંખના દરદોને એક દીવસમાં ફાયદો કરે છે. કીંમત રૂ. ૧, આંખને માટે ઉપયોગી ચીત્રો અને ભાવ સાથની ચોપડી મફત મલશે.

DR DASTOOR'S
Kadi.
REGD. IN INDIA

હાફણ, ઇનફલુઅનઝા, ખાંસી બ્રોંકાઇતીસ, સસની જેવી જીવલેણ સખત અને લાંબી મુદતના દરદોમાં “કાડી” નો એકજ ભાગ તુરત આરામ આપી દરદ મટાડવાને કદી નીશફળ જશે નહીં.
કી. રૂ. ૧ાા.

“ગુક” ગરમીનો તીક્ષણ રોગ “ગુક” ની ઠંડી પીચકારીથી બીલકુલ વેદના વગર અને કંઈપણ પીવાની દવા વગર ત્રણ દીવસમાં અચુક મટે છે.

કોપેબા, સેનડલ વીગેરે તેલના કેપસુલ ને મીક્ષચરોથી હોજરી અને દાતનું નખોદ વળે છે. કી. રૂ. ૧ અને ૨) દવા વેચનારાઓ પાસે અને નીચેના ઠેકાણે મલશે.

દી. સ્પેસીફીક કું૦

૭૧, એસપલેનેડ રોડ, મુંબઈ.

હરડેનો પાક.

જામે જમશેદ પેપરમાં હમારો હરડેનો લેખ તા૦ ૧૧-૯-૨૧ મીએ પડયો હતો. તે પછી એ પાકની એટલી મોટી માંગણી થઈ કે હમારે પંજાબથી ચાલીસથી પચાસ રૂપીએ રતલની હરડે મંગાવી તેનો માવો કાઢી તેમાં પચીસથી ત્રીસ જાતના વસાણા નાખી તઈયાર કીધો અને જેવી જાહેર ખબર આપી તેવાજ એ પાક ઉપર મોટા મોટા બેરીસ્ટરો, લેખકો, અધીપતીઓ, વીદયારથીઓ વીગેરે તરફથી તુટાતુટ પડી હાથોહાથ બસો પોટ ઉપડી ગયા. હાલમાં એ પાક ખલાસ થયાથી કેટલાકોના મનીઓરડરો હમારે કમનસીબે ઘણીજ દીલગીરી સાથે પાછા ફેરવવા પડયા હતા પણ હમોએ પાછો પંજાબમાં ઉપલી કીમતી હરડે મેળવવાને એકવાર ફરીથી નસીબો અજમાવી જોયો તેમાં ખુદાએ હમારો બેડો પાર પાડયો અને બસો પોટ બીજા આગલ બનાવયા હતા તેને પણ ટકકર મારે તેવા બનાવવાને હમો નસીબવાન નીવડયા છેજી. ઉપલા પાકથી આંખનો અંધાપો, મોતીઆ, છારી, પદર ગરમીના રોગો, શરીરની બળતરા, પેટની કબજીયાત, સંધીવા, ગાઉટ, મગજની ચકરી, ચામડીનાં દરદો, કોઢ, લાલ કોઢ, ખરજવું, ખુજલી, મગજની ચકરી, શરીરનું ફુલી જવું, હરસ મસા; બાવાસીર, તેમાંથી જતું લોહી, ચાલતાં થતી હાંફણ, દમ. ફેફરૂં, આંકડી, કલેજાનું લીવર, ભુખનું મંદ પડી જવું, વગેરે બોતેર જાતના રોગો મટે છે. કીંમત એક પોટના રૂ ૧૫ા, બેના રૂ. ૩૦ાા દરેકનું પેકીંગ પોસ્ટ આઠ આના વધુ સમજવું, વી. પી. થી મોકલતા નથી માટે મનીઓડરથી મંગાવી લેવો.

ડોકટર પી. મોતીવાળા,

સઇયદપુરા ચોકી શેરી—સુરત.

ખેતાબ.

આપણી રાજ કરતી બ્રીટીશ કોમના નવા વરસની ખુશાલીમાં અપાયલા ખેતાબોમાં નીચલા જરથોસ્તીઓને ખેતાબો એનાયત થયા હતા:—

નાગપુરવાલા શેઠ માણેકશાહ બેરામજી દાદાભાઇ, બેરીસ્ટર, સી. આઇ. ઈ. ને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત થયો હતો.

મુંબઇના જાણીતા શેહેરી અને જરનાલીસ્ટ શેઠ જાહાંગીર બેરામજી મરઝબાનને અને જાણીતા મોટા દલાલ શેઠ દાદીબા મહેરવાનજી દલાલને સી. આઇ. ઇ. નો નામીચો ખેતાબ એનાયત થયો હતો.

ડાકટર એદલજી ડી. શરાફ, તે કરાંચીના હેલ્થ ડીપારટમેંટના વડાને અને મીસીસ મેહરબાનું ફરદુનજી સોરાબજી તાલીયારખાનને કયસરે-હીંદનો રૂપાનો ચાંદ મલ્યો હતો.

ખાન બહાદુરનો ખેતાબ મુંબઇની સમોલ કોઝ કોરટના જડજ શેઠ સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીયા અને ઘાસના વેપારી શેઠ વીકાજી ફરામજી બીલાડવાલાને એનાયત થયો હતો.

શેઠ ફરામરોજ જમશેદજી કાંગા, (સુપરવાઇઝર, ફસ્ટ ગ્રેડ બોંબે પ્રેસીડનસી) ને ખાન સાહેબનો ખેતાબ એનાયત થયો હતો.

નામદાર બખતાવર શેહેનશાહ જયોરજનો જન્મ તા૦ ૩ જી જુન ૧૮૬૫ ને દીવસે થયલો હોવાથી એવણુની ૫૭ મી સાલગ્રહના મુબારક દીવસની ખુશાલીમાં અપાયલા ખેતાબોમાં નીચલા જરથોસ્તીઓને ખેતાબો એનાયત થયા હતા:—

કરાંચીના જાણીતા સખી શેઠયા અને મોટા જમીનદાર શેઠ જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી, ઓ. બી. ઇ. ને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત થયો હતો. નામદાર શેહેનશાહે એવો શેઠને નાઇટહુડના માનથી નવાજીને લાયક શેહેરીની કદર બુજી છે તેમજ એવણુની જાહેર સેવાઓની પીછાન કરેલી જોઇ ખુશાલી ઉપજે છે. સર જાહાંગીરજીને મલેલા આ મોટા અનુપમ માન માટે મુબારકબાદી આપયે છીએ અને ચાહીએ છીએ કે ભવીશયમાં એ કરતાં જયાદા માન અકરામ મેળવી વધારે ઉપયોગી સેવા બજાવીને પોતાની મેળવેલી કીરતીમાં વધારો કરે, આમીન. કરાંચીની મ્યુનીસીપાલીટીના ચેરમેન તરીકે, એક સ્પેશીયલ મેજીસ્ટ્રેટ તરીકે, પોરટ ત્રસ્ટીઓની બોરડના એક ત્રસ્ટી તરીકે, પ્રાંતીક ધારાસભાના કાઉનસીલર તરીકે, ત્યાંના કેટલાંક જાહેર પરમારથી ખાતાંના ઉદયોગી સેક્રેટરી તરીકે, અને વોલંટીઅર કોરના એક ઉતસાહી મેમબર તરીકે પોતાના વતનની કીમતી સેવા વરસો થયાં ખંતથી બજાવી દરેક કામમાં આગેવાની લઈ પોતાની બનતી મદદ આપે છે. એવણુ એક અથંગ મુસાફર છે અને ત્રણ વખત દુન્યાની પ્રદક્ષીણા કરી આવયા છે. ત્યાંના કેટલાક જાહેર તેમજ સખાવતી ખાતાંઓ સર જેહાંગીર કોઠારીની ઉદાર મદદને આભારી છે. એવણે લગભગ બારથી પંદર લાખ રૂપયા સખાવતમાં આપયા છે, તેમાં કલીફટન ભણી ખોલ્લો મેલાયલો "લેડી લોઇડ પીયર" સર જેહાંગીરની ૨ ૩ લાખની સખાવતથી હસ્તીમાં આવ્યો છે અને કોઠારી પેરેડ માટે ત્યાંની મ્યુનીસીપાલીટીને પોતાની મોટી ખાનગી ઇસ્ટેટ તથા રોકડ રકમ ભેટ આપી હતી તેમજ પારસીઓ માટે બંધાવેલા હોલ માટે મોટી રકમ ખરચી છે. એવણે એકી વખતે ઇન્ડીયન વોર લોન સાડી પચીસ લાખ રૂપયાની કીમતની ખરીદી હતી. સર જાહાંગીરજીને મલેલો ખેતાબ સીંધમાં પહેલ વહેલો એવણુનેજ મલ્યો છે તે માટે મુબારકબાદી આપવા અને એવણુની કોમી તથા શેહેરી સેવાની પીછાન કરવા માટે પારસી કોમ તરફથી એક માનપત્ર આપવાને,

ઠરાવ થયો છે. લેડી જાહાંગીર કોઠારી કરાંચીની જરથોસ્તી બાનુ મંડળના વાઇસ પ્રેસીડંટ હોવાથી એટ હોમનો મેળાવડો જરથોસ્તી બાનુ મંડળ તરફથી કરી એવણને માન આપવામાં આવયું હતું. લેડી જાહાંગીર કોઠારીએ એ દીવસની ખુશાલીમાં ૨૧૦૦૦ મંડળને ભેટ આપયા હતા.

બાઇ એસ. એચ. કોમીસરીયટ, તે અલાહબાદની ડફરીન હાસપીટલના વીમેનસ મેડીકલ સરવીસવાળાને કયસરે-હીંદનો રૂપાનો ચાંદ મલ્યો હતો.

ખાન બહાદુરનો ખેતાબ અહમદનગરવાલા શેઠ દારાબ એદલજી નગરવાળા, શેઠ મનચેરશા કાવસજી ગજદર તે મુંબઇની સરકારના મેહેસુલ ખાતાના મદદનીશ સેક્રેટરી, શેઠ અરદેશર ખરશેદજી કોટીવાળા તે મુંબઇના જાહેર બાંધકામ ખાતાના મદદનીશ એનજીનીયર, શેઠ પેસ્તનજી બમનજી મહેતા તે એડનના હેડ એકાઉનટંટ અને ત્રેઝરર અને વલસાડવાલા ખા૦ સા૦ કાવસજી ધનજીભાઇ ધનજીશાને એનાયત થયો હતો.

ખાન સાહેબનો ખેતાબ શેઠ જહાંગીર રૂસ્તમજી ખરાસ તે મેસરસ કાવસજી દીનશાહ એન્ડ બ્રધરસના માજી એજંટ, હોડેડા, શેઠ નવરોજી દોરાબજી ધાકમારવાલા તે મુંબઇની વેટરીનરી કોલેજના ફરસ્ટ પ્રોફેસર, શેઠ રૂસ્તમજી પેસ્તનજી તે ઇસ્ટરન બેંગાલ રેલ્વેના ઓનરરી એસીસ્ટંટ એનજીનીયર, અને શેઠ દાદાભાઇ નાદીરશાહ તે વાઇસરોયની કારોબારી કાઉનસીલના કેળવણી ખાતાના ઓનરેબલ મેમબરના શોરટહેંડ રાઇટરને એનાયત થયો હતો.

શેઠ હેકટર રતનજી કોઠાવાળા જેવણ બોમબે ડીસ્ટ્રીકટ પોલીસ સુપ્રીનટેનડનટનો ઓધો ભોગવે છે તેવણને સ્ટ્રેટસ સેટલમેન્ટની સરકાર તરફથી એક તલવાર (સોરડ ઓફ હોનર) Sword of Honour નું અનુપમ માન મલ્યું છે. એ તલવાર તા૦ ૨૧ મી ડીસેમબરે રાત્રે સરકારી મહેલ મધે થયલા રીસેપશનના મેળાવડા વખતે નામદાર ગવરનરે ભેટ આપી હતી. સ્ટ્રેટસ સેટલમેંટ સરકારની શેઠ કોઠાવાલાએ લડાઇ દરમયાન અસાધારણ બાહોસી અને વફાદારીથી બજાવેલી સેવાની પીછાનમાં આ ભેટ આપવામાં આવી છે. પુરવના ભાગમાં જે "મીસતરી મેન" નામે ઓલખાયલી ટોળીએ અગતના કામો બજાવયાં હતા તેમાં શેઠ હેકટર કોઠાવાળા પણ એક હતા અને તેવણે સ્ટ્રેટસ સેટલમેંટસ કમાંડના લશકરી જેનરલ સટાફ મધે રહીને બહુ ઉતમ સેવા બજાવી હતી. શેઠ હેકટર કોઠાવાળાને નામદાર ડયુક ઓફ કોનાટની હીંદી મુલાકાતના સંબંધમાં બજાવેલી સેવા માટે મેમબર (પાંચમાં વરગનો) ઓફ ધી વીકટોરીયન ઓરડરનો ખેતાબ એનાયત થયો હતો.

વજીરીસ્તાન લશકર સાથે કીમતી સેવા બજાવનાર હીંદી લશકરના અમલદારોને જે માન અકરામ મલયાં છે તેઓના નામની ટીપ લંડનના સરકારી ગેઝેટમાં પ્રગટ કરવામાં આવી છે તેમાં કેપટન માણેકજી પેસતનજી દોટીવાળાને મીલીટરી કરોસનો ચાંદ એનાયત કરવામાં આવયો હતો.

મેસોપોટેમીયામાં સેવા બજાવવા માટે ગયા જુલાઇમાં માનચાંદ મળવાનું લંડન ગેઝેટમાં જાહેર કરવામાં આવયું હતું, તેમાં પારસીઓમાં એમ. બી. ઇ. નો ખેતાબ બગદાદના હેડ પોસ્ટ માસ્તર શેઠ સી. ભરૂચાને અને મસ્કતના હેડ કલારક શેઠ એમ. ગઝદરને એનાયત થયો હતો.

કલકતાવાળા શેઠ જમશેદજી ફ્. માદનની પેઢીના મદદનીસ શેઠ દોરાબજી બરજોરજી કરાડીઆને નામદાર અંગ્રેજ સરકાર તરફથી "India General Service Medal with Clasp Afganistan 1919" આપવામાં આવયો છે. મી૦ કરાડીઆએ છેલ્લી અફગાન લડાઇ વખતે શેઠ માદને ખોલેલી અનેક કેનટીનમાંની એક કે જે કોહાટમાં પણ હતી ત્યાં મેનેજરતરીકે એક વરસ સુધી લડાઇ ખાતાની સારી સેવા બજાવી હતી.

ઓધા—નેમણુંક—વગેરે.

—— —o·o·o·o·o— ——

મોનટેગયુ–ચેમસફ્રરડવાળી સુધારાની યોજના પ્રમાણે આખા હીંદની રઇયતને જે રાજદ્દવારી હકોની નવાજેશ કરવામાં આવી છે તેથી પસાર થયલા હીંદી સુધારાના કાયદા પરમાણે રચાયલી હીંદી સરકારની નવી "કાઉનસીલ ઓફ સ્ટેટ" અને "લેજીસલેટીવ એસેમબલી" ની સથાપણા કરવામાં આવી છે. નામદાર શેહેનશાહનાં ફરમાન અને ખાશ કમીશનથી નામદાર ડયુક ઓફ કોનાટે કાઉનસીલ ઓફ સટેટ અને ઇંડીયન લેજીસલેટીવ એસેમબલી દીહલી ખાતે તા૦ ૯મી ફેબરવારી ને બુધવારે સવારના સાડા દશ વાગે ખુલ્લી મુકી હતી. એ દીવસે હીંદી તવારીખમાં યાદગાર રહી જનારી ક્રીયા નામદાર દયુકે કરી હતી. એ અગાઉ તા૦ ૩ જી ફેબરવારીને દીવસે દીહલી ખાતે કાઉનસીલ ઓફ સ્ટેટના મેમબરો રાજેતાના સપત લેવાને ઇમપીરીયલ સેકરેટરીએટમાં સવારના ૧૧ વાગે ભેગા મલયા હતા અને મેમબરોએ સપટ લેવા પછી કાઉનસીલ ઓફ સ્ટેટના પ્રેસીડંટની ગેરહાજરી દરમયાન પ્રમુખસ્થાન લેવાને પેનલથી ચાર ચેરમેનોની નેમણુક જાહેર કરવામાં આવી હતી. આ ચાર ચેરમેનોમાં બે પારસીઓ છે તેમાં સર માણેકજી બેરામજી દાદાભાઇની અને સર દીનશાહ એદલજી વાચ્છાની નેમણુક થઈ છે. દીહલીની સેકરેટરીયેટના કાઉનસીલ ચેમબરને વધારે મોટો બનાવવામાં આવ્યો છે કારણકે લેજીસલેટીવ એસેમબલીના મેમબરોની સંખ્યા હવે ૧૬૦ ની થઇ છે. જયારે હોલ રોકાયલો હશે ત્યારે કાઉનસીલ ઓફ સટેટની બેઠક મેટકાફ હાઉસમાં મળશે.

કાઉનસીલ ઓફ સ્ટેટના મેમબરો તરીકે પારસીઓમાં સર દીનશાહ એદલજી વાચ્છાને (સરકાર તરફથી), શેઠ ફીરોઝ ખરશેદજી શેઠનાને અને સર માણેકજી બેરામજી દાદાભાઇને (મધ્યપ્રાંત તરફથી) ચુંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા; ઇંડીયન લેજીસલેટીવ એસેમબલીના મેમબરો તરીકે પારસીઓમાં સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટને (મુંબઇ શેહેર તરફથી), શેઠ જાહાંગીર કેખશરૂ નવરોજી કાબરાજીને (સરકાર તરફથી), સરદાર બમનજી અરદેશર દલાલને (મુંબઇ ઇલાકાના ઉતર દીવીઝન તરફથી), શેઠ પદમજી પેસતનજી જીનવાલાને (બરમા તરફથી) અને શેઠ રૂસતમજી ફરીદુનજીને ચુંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા.

મોનટેગયુ–ચેમસફરડવાળી યોજના પ્રમાણે પસાર થયલા હીંદી સુધારાના કાયદા પ્રમાણે સ્થપાયલી મુંબઇના નામદાર ગવરનરની નવી ધારાસભા ખુલ્લી મુકવાની જાહેર ક્રીયા નામદાર ડયુક ઓફ કોનાટે ટાઉન હોલમાં તા૦ ૨૩ મી ફેબરવારી ૧૯૨૧ ને બુધવારે કરી હતી. તે અગાઉ એ ધારાસભાની બેઠક તા૦ ૧૯ મી ફેબરવારી ને શનીવારે અત્રે ટાઉન હોલમાં ઓનરેબલ સર નારાયણ ગણેશ ચંદાવરકરના પ્રમુખપણા નીચે સભાસદો માટે તાજ તરફની વફાદારીના રાજેતાના સોગદ લેવા મલી હતી. સુધારાની યોજનાની રૂએ નવી ધારા સભાનો અમલ તા૦ ૩ જી જાનેવારી ૧૯૨૧ થી આખા હીંદમાં શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો. મુંબઇની નવી ધારાસભા માટે કાયમનું નવું મકાન બંધાય તયાં સુધી તેની બેઠકો ટાઉન હોલમાં ભરવામાં આવશે. આ નવી ધારાસભા પ્રમુખ સાથે ૧૧૨ સભાસદોની બનેલી છે. આ ૧૧૨ સભાસદોમાં ૪ નામદાર ગવરનરની કારોબારી કાઉનસીલના સભાસદો, ૮૬ પ્રજા તરફથી ચુંટાયલા પ્રતીનીધીઓ છે (જેમાંના ત્રણની પ્રધાનો તરીકે પસંદગી થઇ છે.), ૭ સરકાર તરફથી નેમાયલા બીન સરકારી સભાસદો અને ૧૪ સરકાર તરફથી નેમાયલા અમલદારો છે. આ ૧૧૨ સભાસદોમાં ૫૦ હીંદુ, ૩૦ મુસલામીઓ, ૨૨ ઇંગ્રેજો, ૮ પારસીઓ અને ૨ પોરતુગીઝો છે. આ નવી ધારા સભામાં માટે મેમબરો તરીકે

ચુટી કાઢવામાં આવેલા નીચલા ૮ પારસીઓ છે:–ડોકટર શયાવક્ષશાહ સોરાબજી બાટલીવાળા (મુંબઇ શેહરના ઉતર વીભાગના પ્રતીનીધી), શેઠ નવરોજી માણેકજી દુમસીઆ (મુંબઇ શેહરના દક્ષીણ વીભાગના પ્રતીનીધી), ડોકટર કાવસજી એદલજી દાદાચાનજી (મુંબઇ શેહરના દક્ષીણ વીભાગના પ્રતીનીધી), શેઠ એન. બી. સકલાટવાલા (મુંબઇના મીલ માલેકોના મંડળના પ્રતીનીધી), શેઠ કાવશજી જાહાંગીર (સરકાર તરફથી નેમાયલા બીન સરકારી સભાસદ), શેઠ તહેમુરસ કાવસજી મોદી, (સુરત જીલ્લાના પ્રતીનીધી), શેઠ દીનશાહજી બહમનજી દલાલ (પંચમહાલ જીલ્લાના પ્રતીનીધી), અને ખા૦ બા૦ ધનજીશા બહમનજી કુપર (સતારા જીલ્લાના પ્રતીનીધી). શેઠ કાવશજી જાહાંગીરને ચેરમેન તરીકે નેમવામાં આવ્યા હતા.

મુંબઇના ગવરનરની ધારાસભાના એક સભાસદ મી૦ પરશોતમદાસ ઠાકુરદાસની બેઠક ખાલી પડવાથી તેવણની જગાએ ધારાસભાના બીનસરકારી સભાસદ તરીકે ગયા જુન માસમાં શેઠ ખરશેદજી નવરોજી વાડીયા, સી. આઇ. ઇ. ની અને મુંબઇના મીલમાલેકોની મંડળીના પ્રતીનીધી શેઠ એન. બી. સકલાતવાળાએ રાજીનામું આપવાથી તેવણની જગાએ મુંબઇના મીલ માલેકોની મંડળીએ પોતાના પ્રતીનીધી તરીકે ગયા જુલાઇ માસમાં શેઠ જહાંગીર બમનજી પીટીટની ચુંટણી કરી છે. શેઠ દોરાબજી નશરવાનજી બહાદુરજી બેરીસતર એડવોકેટ જનરલ નેમાયાથી પોતાના ઓધાની રૂયે ધારાસભાના સભાસદ તરીકે એવણને નેમવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ ધનજીશાહ મેહેરજીભાઇ માદનની બીહાર અને ઓરીસાના નામદાર ગવરનરે પલાનટીંગ અને ખાણોને લગતા લાભો સીવાયના ઉદયોગોના બીજા લાભોના પ્રતીનીધી તરીકે પોતાની ધારાસભાના એક સભાસદ તરીકે નેમણુક કીધી હતી.

મુંબાઇની નવી ધારાસભાના વાદવીવાદના કાયદા કાનુનોમાં સુધારો કરવા નીમવામાં આવેલી કમીટીમાં પારસીઓમાં ડા૦ કાવસજી એ. દાદાચાનજીની ચેરમેન તરીકે અને શેઠ કાવસજી જહાંગીરની મેમબર તરીકે નેમણુક કરવામાં આવી હતી.

શેઠ કાવશાહ રૂશતમજી જાગોશને બરોડા રેલવેમાં એસીસટંટ ત્રાફીક સુપ્રીનટેનડન્ટ તરીકે જાયુકના નેમવામાં આવ્યા છે. એવણે વરસો સુધી એ રેલવેના ત્રાફીક ખાતામાં ઘણી સંતોસકારક તેમજ વફાદારી ભરેલી લાંબી નોકરી બજાવી પોતાનાં ઉપરી અમલદારોનો સારો ચાહ જીતી લીધો છે. એવણના ઉપરી અમલદારોએ એવણની આવી લાંબી વફાદારી ભરેલી નોકરી માટે વારનવાર પોતાનો સંતોષ જાહેર કરી એવણને સાબાસી આપતા રહયા છે. ત્રાફીક ખાતામાં શેઠ કાવશાહ જાગોશે કીમતી સેવાઓ બજાવેલી હોવાથી ઇંગલંડની રેલવે બોરડે એવણની નેમણુકને બાહાલી આપી છે અને ૧૫૮૦ ના માસીક દરમાયાએ આ ઓધા ઉપર એવણની નેમણુક કરી છે. આ નવા ઓધાની રૂએ એવણને રેલવેની આખી લાઇન ઉપર જવા આવવા માટે પેહલા વરગની ફ્રી પાસ મલવા ઉપરાંત અમલદારો તરીકેની રજા વગેરેના બધા હકો મલયા છે.

શેઠ કાવસજી બરજોરજી વકીલને ધરમપુર સ્ટેટના લીગલ રીમેમબ્રનસ અને સુરતની પારસી પંચાયતના પ્રેસીડંટ નેમયા હતા.

શેઠ મંચેરશાહ કાવસજી ગઝડરને મુંબઇ સરકારના ફીનેનશયલ ખાતાના એસીસટંટ સેક્રેટરી નેમ્યા હતા.

શેઠ અરદેશર એદલજી સીરવઇને મુંબઇ સરકારના રેવન્યુ ખાતાના એસીસટંટ સેક્રેટરી નેમયા હતા.

શેઠ બરજોરજી ધ. વાચ્છાને સીંધના કામચલાઉ ચીફ એનજીનીયર નેમ્યા હતા.

શેઠ દોરાબજી નશરવાનજી બહાદુરજી બેરીસટરને મુંબઇના કામચલાઉ એડવોકેટ જનરલ નેમ્યા હતા.

સાંજ વરતમાનના માલેક તથા અધીપતી શેઠ રૂસ્તમ એન. વાચ્છાગાંધીને આખી દુન્યાના વરતમાનપત્રોની ૧૯૨૧ ના અકટોબરમાં અમેરીકામાં મલનારી કોંગ્રેસ માટે હીંદુસ્તાનના પ્રતીનીધી તરીકે અને કોંગ્રેસના વાઇસ પ્રેસીડંટ તરીકે નેમ્યા હતા.

શેઠ બેરામજી આર. બે. જીજીભાઇને પ્રીન્સ ઓફ વેલસ મ્યુઝયમના ત્રસ્ટી નેમ્યા હતા.

પ્રોફેસર દોરાબ ડી. કાંગાને મુંબઇ સરકારના વેપાર ઉદ્યોગ ખાતાના કેમીકલ એનેલાઇઝર નેમયા હતા.

ખા૦ બા૦ જમશેદજી બેજનજી વાચ્છાને મુંબઇના ઇનકમટેકસ કમીશનર અને શેઠ એ. આર. દલાલને ગોદરાના કલેકટર અને રેવાકાંઠાના પોલીટીકલ એજન્ટ નેમ્યા હતા.

શેઠ જમશેદ બેરામજી કાંગાને મુંબઇની હાઇ કોરટના જડજ અને શેઠ દાદીબા ખરશેદજી મહેતાને સુરતના સેશનસ જડજ અને શેઠ દીનશાહ માણેકજી મહેતાને સતારાના સબ જડજ નેમ્યા હતા.

શેઠ હોરમઝદયાર ફીરોઝ હોશંગ દસ્તુર બેરીસ્ટરને ગયા મે ૧૯૨૧માં મુંબઇના પ્રેસીડનસી મેજીસ્ટ્રેટ અને તે અગાઉ ડીસેમ્બર ૧૯૨૦માં હાઇ કોરટના કામ ચલાઉ તાજના મુનસી નેમ્યા હતા.

મુંબઇ શેહર અને ટાપુ માટે નીચલા પારસીઓને ઓનરરી પ્રેસીડંસી મેજીસ્ત્રેટ નેમ્યા હતાઃ—સર જમસેદજી જીજીભાઈ, ડા૦ અરદેશર દાદાભાઇ મોદી, ડા૦ ભીખાજી એ. ધાસવાલા, ડા૦ એદલજી મા. મોદી, ડા૦ જ. ન. ડગન, ડા૦ નાદીરશાહ એચ. સુખયા, ડા૦ નાનાભાઇ ન. કાતરક, ડા૦ રૂશતમજી ના. રાણીના, ડા૦ શાવકશાહ સો. બાટલીવાલા, ખા૦ બા૦ રૂસ્તમજી બ. વકીલ, શેઠો બરજોરજી સો. કુપર, બેરામશા એન. કરંજીઆ, બેરામજી એન. ગામડીયા, ધનજીભાઇ બી. પીટીટ, દીનશાહ હોરમજી વાનીઆ, એરચશા આર. હીરજીબેહદીન, ફરદુનજી જે. પારખ, ફરામજી દોરાબજી એફ. પાંડે, ફરામરોજ રૂસ્તમજી જોસી, હોરમજી જે. ભાભા, જાંહગીર બીખાજી, જાહગીર ર. દુબાસ, જાંહગીર હો. સોરાબજી, ખરશેદજી લીમજી, નવરોજી એચ. કંત્રાકટર, નવરોજી સો. બંગાલી, ફીરોઝ સી. શેઠના, રૂસ્તમ એસ. પાઉવાલા, રૂસ્તમ એદલજી મોદી, શાપુરજી બ. બીલીમોરીઆ, સોરાબજી એદલજી વોરડન અને મેજર એસ. કે. એનજીનીઅર.

મુંબઈ ઇલાકાના શેહેરોના નીચલા પારસીઓને ઓનરરી મેજીસ્ત્રેટ વગેરે નેમ્યા હતાઃ—અમદાવાદના ખા૦ બા૦ સરદાર રૂશતમજી જેહાંગીર વકીલ, ભરૂચના શેઠો જમશેદજી રૂસ્તમજી વખારીઆ, સોરાબજી બમનજી જીનવાલા, સોરાબજી ફરામજી કાપડીઆ, જમશેદજી નસરવાનજી જીનવાલા, અને બમનશાહ જામાસપજી, પંચમહાલના શેઠો માણેકજી ફરદુનજી, દીનશાહ બમનજી દલાલ, અને રૂસતમજી રતનજી દલાલ, સુરતના શેઠ શાવકશાહ હોરમસજી ખસુખાન, બલસાડના ખા૦ બા૦ કાવસજી ધનજીભાઇ ધનભુરા, થાણાના શેઠો બાપુજી કાવસજી દીવેચા, મહેરવાનજી નવરોજજી આંટીઆ, કાવસજી નાનાભાઇ અને બેહરામજી જેહાંગીર તારાપોરવાલા, અહમદનગરના શેઠ દારાબશાહ એદલજી નગરવાલા, પુનાના લેફટંટ કરનલ ખા૦ બા૦ દીનશાહ ડોસાભાઇ ખંબાતા અને શેઠ દીનશાહ ડોશાભાઇ સાંગા, લાનોલીના શેઠો એમ. એમ. ભરઝબાન અને દીનશાહ કાવસજી, સતારાના ખાનસાહેબ ધનજીશાહ બમનજી કુપર, પંચગનીના શેઠો જમશેદજી ફરામજી ખરાસ, નવરોજજી રૂસ્તમજી બીલીમોરીઆ અને સોરાબ બી. વકીલ, બેલગામના શેઠ જેહાંગીર નવરો-

જી આટીઆ, ધારવાડના શેઠો ડી. ડી. પદમજી અને મેરવાનજી સોરાબજી કરાકા, કનારાના ખાન સાહેબ દાદાભાઈ રતનજી બલસારવાલા અને કોલાબાના શેઠ કેખશરો દોરાબજીને નેમ્યા હતા.

શેઠ નવરોજી ફરામજી કાંગાને હાઇ કોરટના કામ ચલાઉ ચીફ ત્રાનસલેતર નેમ્યા હતા.

જસતીસ ઓફ ધી પીસ તરીકે નીચલા પારસીઓને નેમયા હતા.:—ખા૦ બા૦ હોરમસજી શાપુરજી કાત્રક, શેઠો એરચશાહ રૂશતમજી હીરજીબેહેદીન, જેહાંગીર ખરશેદજી મીસ્ત્રી, ખરશેદજી લીમજી, પેસતનજી ધનજીભાઇ મહાલક્ષમીવાળા, ફીરોઝશાહ જેહાંગીર મરઝબાન અને સોરાબ કે. એનજીનીયર.

મુંબઇની યુનીવરસીટીના ફેલોઝ તરીકે ઓનરેબલ સર દીનશાહ એદલજી વાચ્છા અને ખા૦ બા૦ બેરામજી હોરમજી નાનાવતીને નેમયા હતા.

મુંબઇની પારસી ચીફ મેટરીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટ તરીકે શેઠો એરચશાહ રૂશતમજી હીરજીબેહેદીન, જીજીભાઇ રૂશતમજી બી. જીજીભાઇ, ફીરોઝશાહ જાંહાંગીર બી. મરઝબાન અને કેકોબાદ કાવસજી એડનવાલાને તથા સુરત જીલાના ડેલીગેટ તરીકે શેઠો બમનશાહ જામાસજી જંબુશરવાલા અને કાવસજી બરજોરજી વકીલને નેમવામાં આવ્યા હતા.

ઇમપરીયલ બેંક ઓફ ઇંડયાના કારોબારી તરીકે ઓ૦ સર દીનશાહ એ. વાચ્છા, અને સર માણેકજી બેરામજી દાદાભાઇને ચુંટી કાઢયા હતા.

શેઠ હોરમજી પી. મોદીને મુંબઇ મ્યુનીસીપાલીટીની સ્ટેનડીંગ કમીટીના પરમુખ નેમયા હતા.

બોંબે ઇમપરૂવમેન્ટ ત્રસ્ટના મેમબરો તરીકે શેઠ કાવસજી જહાંગીરજી, ડા૦ કાવસજી એદલજી દાદાચાનજી, શેઠ ફીરોઝ સી. શેઠના અને શેઠ હોરમસજી પી. મોદીને નેમયા હતા.

શેઠ હોરમજી કાવસજી દીનશાહને એડનના પોરટ ત્રસ્ટના ટરસ્ટી, ખા૦ બા૦ કાવસજી હોરમજી કાતરકને કરાંચીના પોરટ ટરસ્ટના ટરસ્ટી અને શેઠ બેરામજી નવરોજી ગામડયાને મુંબઇના પોરટ ટરસ્ટના ટરસ્ટી નેમયા હતા.

મુંબઇ શહેરની ખીલવણીની યોજનાના સંબધની સલાહકારી કમીટીમાં શેઠ કાવસજી જાહાંગીર, ડા૦ નાદીરશાહ એચ. ઈ. સુખીયા અને શેઠ જાહાંગીર બમનજી પીટીટને નેમયા હતા.

શેઠ જાહાંબક્ષ ફરામરોજ સીરવાઇને મુંબઇ શહેરની ખીલવણી કરવાના ખાતામાં બોમબે હાઉસીંગ ડીસ્ત્રીકટના એસીસટંટ એનજીનીયર નેમયા હતા.

શેઠ ફરામરોજ આર મરચંટને મુંબઇ શહેરના સુધારાના ટરસ્ટના ડેપયુટી સેકરેટરી અને એકાઉનટંટ નેમયા હતા.

શેઠ ફીરોઝશાહ જાહાંગીર મરઝબાનને મુંબઇના સરકારી છાપખાનાની કમીટીના મેંબર નેમયા હતા.

ડા૦ રૂશતમ નાનાભાઇ રાણીનાને મુંબઇની મેડીકલ કાઉનસીલના સભાસદ નેમયા હતા.

ડા૦ નાદીરશાહ એચ. ઇ. સુખીયાને સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલંટ ઇંસ્ટીટયુટની મેનેજીંગ કમીટીના સભાસદ નેમયા હતા

બોંબે પ્રોવીનશીયલ બોય સ્કાઉટસ કાઉનસીલના પ્રાંતીક કમીશનર તરીકે સર દોરાબ જે. તાતા, સરદાર ખા૦ બા૦ રૂસ્તમ જે. વકીલ, અને શેઠ જમશેદ એન આર. મહેતાને નેમયા હતા.

શેઠો રૂસ્તમજી સોરાબજી બાલીમોરીયા અને પી બી વાચ્છાને મુંબઇની સરકારી લૉ સ્કુલના કાયદાના પ્રોફેસર નેમયા હતા.

શેઠ યઝદેઝરડ દાદાભાઈ થાણેવાલાને રોયલ ઇનસટીટયુટ ઓફ સાયનસના બાયોલોજીના આસીસટંટ પ્રોફેસર નેમયા હતા

શેઠ જાહાંગીર સોરાબશાહ કામીસેરીએટને અમદાવાદની ગુજરાત કોલેજના ઇંગલીસના પ્રોફેસર નેમયા હતા.

પ્રોફેસર શાવકશાહ હોરમસજી હોડીવાલાને જુનાગઢની બહાવદીન કોલેજના પ્રીનસીપલ નેમયા હતા

ડાકટર એપ. એમ. શેઠનાને લંડનની સોસાયટી ઓફ સાયનસના લાઇપ ફેલો નેમયા હતા.

મુંબઈની પારસી પંચાયતના ટરસ્ટીઓની ચુંટણી કરનારા અંજુમન કમીટીના "૧૦૦"ના મંડળ માટે રેજીસ્ટર 'એ' માટે શેઠ પેસતનજી કાવસજી કાંગાને અને 'ડી' માટે શેઠો હોરમજી માણેકજી ચયના, પેસતનજી નશરવાનજી કેરાવાલા અને ખા૦ બા૦ રૂશતમ બમનશાહ વકીલને ચુંટી કાઢયા હતા

શેઠ હોરમજી પે. ચાહેવાલાને અમદાવાદની જરથોસ્તી અંજુમનના ટરસ્ટી નેમયા હતા.

શેઠ અરદેશર હોરમજી મામાને કરાંચીની જરથોસ્તી અંજુમનના ટરસ્ટી નેમયા હતા.

શેઠ જાલ રૂશતમજી વકીલને ખેતવાડીની અંજુમનના ધરમખાતાના ટરસ્ટી નેમયા હતા.

દસ્તુરજી કઇઓજી પેસોતનજી બરજોરજી મીરજાને એવણના બાવા મરહુમ દસ્તુરજી પેસોતનજીના રોજ ૨૧ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૯૦ને દીને થયલા ઉઠમણા વખતે અંજુમન તરફથી ઉદવાડાના દસ્તુર નેમી સીયાલ ઓઢાડવામાં આવી હતી.

શેઠ પીરોશાહ નશરવાનજી બીલીમોરીયાને સચીનના દીવાન નેમયા હતા.

શેઠ માણેકશાહ ધનજીશાહને સુરતના પોલીસ ડીસ્ટ્રીકટ સુપ્રીનટેનડંટ નેમયા હતા.

ડા૦ બેહરામ શાપુરજી ફોટોગ્રાફરને એડન સેટલમેંટના એકઝીકયુટીવ હેલથ હાપીસર નેમયા હતા.

કેપટન રૂસ્તમ બરજોરજી સપેનસરને ધરમપોરના ખઈની સેનેટરીયમના વડા ડાકટર નેમયા હતા.

કેપટન પી. બી. ભરૂચાને લાહોરની મેડીકલ કોલેજના એનેટોમીના પ્રોફેસર નેમયા હતા.

ડા૦ દાદાભાઇ ખરસેદજી તલાટીને વડોદરા રાજયના સેનેટરી કમીશનર નેમયા હતા.

ખા૦ બા૦ ડાકટર એરચજી શેરીયાદજી ભરૂચાને નામદાર વાઇસરાયના અંગત સ્ટાફ ઉપર ઓનરરી આસીસટંટ સરજ્યન નેમયા હતા

ડા૦ એપ. ડી. બાનાને બોમ્બે પોરટ ત્રસ્ટના ચીફ મેડીકલ હાપીસર નેમયા હતા.

ડા૦ ભીખાજી એદલજી ધાસવાલાને ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના મેડીકલ જુરીસ પુરૂડનસન પ્રોફેસર નેમયા હતા.

કેપટન રૂશતમ કેરસાસપજી દાદાચાદજીએ પોતાનું કમીશન છોડયું તે દીવસથી તેવણને એ પદવી ચાલુ રાખવાની પરવાનગી આપવામાં આવી છે.

હીંદી તબીબીવાલા લેફટનટો લવજી શાપુરજી મોદી, કેખશરૂ બેરામજી ભરૂચા, સોરાબ દીનશાહ બીલીમોરીયા, નરીમાન બેરામજી મહેતા, રતનશાહ નરીમાન કાપડયા, સોરાબ ખરશેદજી કંટરાકટર, પેસતનજી રૂશતમજી વકીલ, બેરામ સોરાબજી ઘોંડી, જાલ એદલજી ધનજીભાઇ, ફીરોઝ મેરવાનજી આંટીયા, બરજોરજી હોરમજી કામાકાકા અને જમશેદ ખોરશેદ ડાકટરને કેપટનની પદવીએ ચઢાવવામાં આવયા હતા.

કેળવણી—પરીક્ષા—સ્કોલરશીપો—વગેરે.

—— —०००— ——

મેસરસ પેનની કંપનીની જાણીતી સોલીસીટરની પેઢીવાલા મી૦ નશરવાનજી પીરોશાહ એનજીનીયર સોલીસીટરને મુંબઇની હાઇ કોરટમાં એડવોકેટ તરીકે તા૦ ૯ મી એપ્રીલથી દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા.

દમણની સરકારી સ્કુલના પ્રોફેસર નવરોઝ અરદેશર પોસ્ટવાલાને પોરચુગીઝ હીન્દ મધેના દમણ, દીવ વગેરે પ્રગણાઓમાં એડવોકેટ તરીકે ધંધો ચલાવવાની સનદ ગોવેની સરકાર તરફથી મલી હતી.

ડા૦ બેરામ હોરમજી પેસીકાકાએ આંખના દરદને લગતી પરીક્ષા પાસ કરી લંડનની ડી. ઓ. યાને ડીપલોમાં ઓફ ઓફથેલોમોજી મેળવ્યો હતો.

ડાકટર મીસ મેહરબાઇ પોસ્ટવાલાને આ સાલ પરદેસ જઇ અભયાસ વધારવા માટેની સ્કોલરશીપ હીંદી સરકારે આપી હતી.

નાગપોરવાલા મી૦ મીનોચેહેર ફરામજી સુનાવાલા એમ. એસ. સી. ને મધય પ્રાંતની સરકારે અલાહબાદ યુનીવરસીટીની ડોકટર ઓફ સાયનસની ડીગ્રીના અભયાસને માટે વીકટોરીયા સાયનસ ઇનસટીટયુટમાં રીસરચ સકોલર તરીકે નેમયા છે. તેવણને ફીઝીકસ ખાસ કરીને ઇલેકત્રીસીટીના વીશયો સોંપવામાં આવયા છે.

સોલીસીટરની પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતાઃ-મેસરસ સોરાબ એન. વકીલ, જાહાંગીર એમ. ખંબાતા, જાહાંગીર સોરાબજી વારડન, કેકોબાદ કે. લાલા, ફરામજી રૂશતમજી વાચ્છા અને સી. આર. જસાવાલા.

એલ. એલ. બી. ની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૨૫૫ ઉમેદવારોમાંથી ગયા નવેમબરમાં ૧૩૨ પસાર થયલા તેમાં નીચલા ૧૦ પારસીઓ હતાઃ—બીજા વર્ગમાં મેસરસ રૂશતમજી નાનાભાઇ બામબોટ, દીનશાહ પેસતનજી દસ્તુર, હોરમજી ડોશાભાઇ ડોકટર, અરદેશર હોરમજી એનજીનીયર, પાલણજી એદલજી ગોલવાલા, દારાબશાહ બીખાજી કાતપીતયા, નાદીરશાહ પેસતનજી મીસતરી, પેસતનજી જમશેદજી તારાચંદ, કેકોબાદ કે. લાલા અને બરજોર હોશંગજી વકીલ; એજ પરીક્ષામાં હાજર થયલા ૨૪૪ માંથી ગયા એપ્રીલમાં ૧૩૯ પસાર થયલા તેમાં નીચલા ૬ પારસીઓ હતાઃ-બીજા વર્ગમાં મેસરસ બેજનજી પોચાજી ખંબાતા, ફરામરોજ ધનજીબાઈ મસાણી, બરજોરજી ખરશેદજી મોવડાવાળા, કેખશરૂ ફીરોઝશાહ પુનેગર, જમશેદ સોરાબજી રતનાગર અને અરદેશર બરજોરજી સુતરીયા. આમાં પસાર થયલા મી૦ રૂશતમજી ના. બામબોટને શેઠ મંચેરજી નવરોજી બનાજી સ્કોલરશીપ મલી છે.

બેચેલર ઓફ હાઇજીનની આખી બેઉ ભાગની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૬ ઉમેદવારોમાંથી ૨ પસાર થયલા, તેમાં પારસીઓમાં મી૦ ખુરશેદ જાહાંગીર જે. ખરશેદજી પસાર થયા હતા.

એમ. ડી. ની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૧૦ ઉમેદવારોમાંથી ૪ પસાર થયલા તેમાં પારસીઓમાં મી૦ ફીરોઝ ફરામજી સુનાવાળા પસાર થયા હતા.

એમ. બી. બી. એસ. ની ડીગ્રી માટેની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૧૧૭ ઉમેદવારોમાંથી ગયા નવેમ્બરમાં ૪૨ પસાર થયલા તેમાં નીચલા પારસીઓ હતા-મેસરસ માણેક

પાલનજી ભીલાડવાલા, ફરામરોઝ બમનજી બીલીમોરીયા, નાદીરશાહ દીનશાહ દારૂવાલા, પદમ હીરાજી ડાકટર, દારા માણેકજી ધોધાવાલા, જમશેદજી હોરમજી ડાકટર, ખરશેદ હોરમજી કામાકાકા અને નવરોજી નશરવાનજી મેહતા, વરગ વગરનામાં મી૦ સોરાબજી કુવરજી ડરાઇવર; એજ પરીક્ષામાં હાજર થયલા ૧૬૧ માંથી ગયા મે મહીનામાં ૮૦ પસાર થયલા તેમાં નીચલા ૧૫ પારસીઓ હતા:-પેહલા વરગમાં મી૦ નવરોજી ખરશેદજી સહીંયાર, બીજા વરગમાં મેસરસ નાદીરશાહ દાદાભાઇ અંકલેસરીયા, એદલજી શાવકશાહ બનાતવાલા, દોરાબજી હોરમજી ડાકટર, નરીમાન જાહાંગીરજી દોધી, ખુદાબક્ષ મંચેરજી ફોઝદાર, તેહેમુરસપ ફીરોઝશાહ કાપડયા, મીનોચેહર જાહાંગીર મેહરહોમજી, નોશીરવાન જાહાંગીર મેહરહોમજી, શાવકશાહ બમનજી મેહતા, હોમી મેહરજીભાઇ શેઠના, મેહરવાન અરદેશર સોગુ અને ગુસતાદજી બેજનજી વાછા, વરગ વગરનામાં મેસરસ શાવક સોરાબ બરૂચા અને નશરવાનજી હોશંગશાહ નાણાવટી.

મુંબઇની કોલેજ ઓફ ફીઝીશીઅન એંડ સરજનસની સેવટની એલ. સી. પી. એસ. ની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૨૪૮ ઉમેદવારોમાંથી ગયા ડીસેમબરમાં ૧૦૪ પસાર થયલા તેમાં પારસીઓમાં મી૦ રૂશતમજી ધનજીશાહ સાદરાવાળા પસાર થયા હતા; એજ પરીક્ષામાં હાજર થયલા ૧૭૨ માંથી ગયા જુનમાં ૮૫ પસાર થયલા તેમાં નીચલા ૪ પારસીઓ હતા:—બાઇ મનીજેહ પેસતનજી અપ્પુ, તથા મેસરસ હોમી મનચેરજી ભરૂચા, તેહમુરસ શોરાબજી દારૂવાલા અને જાલ હોરમજી નાણાવતી.

બી. ઇ. (શીવીલ) ની ડીગ્રી માટેની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૧૮ ઉમેદવારો-માંથી ગયા અકટોબરમાં ૧૬ પસાર થયલા તેમાં નીચલા ૬ પારસીઓ હતા:—બીજા વરગમાં મેસરસ દીનશાહ બરજોરજી ડોકટર, હોરમસજી જહાંગીરજી એનજીનીઅર, રતનશા નસરવાનજી ઢીલ્લુવાલા, બરજોર માણેકશાહ લાકડાંવાળા, હોમી દીનશાજી પસતાકીયા અને નરીમાન હોરમ-સજી સીરવઇ; એજ પરીક્ષામાં હાજર થયલા ૪૦ માંથી ગયા એપ્રીલમાં ૩૦ પસાર થયલા તેમાં નીચલા ૫ પારસીઓ હતા:- મેસરસ કેકોબાદ જાહાંગીર દસ્તુર, કેકોબાદ રતનશા એનજીનીયર, નશરવાનજી ફરદુનજી કેળાંવાલા, અરદેશર માણેકજી સરવેયર અને મેહેર નાનાભાઇ મરચંટ.

બી. એજી. યાને બેચેલર ઓફ એગ્રીકલચરની ખેતીવાડીને લગતી ડીગ્રી માટેની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૪૧ ઉમેદવારોમાથી ૩૮ પસાર થયલા તેમાં ૨ પારસીઓ હતા:-બીજા વરગમાં મેસરસ રૂશતમ સોરાબજી જામાસપજી અને ગોદરેજ ડોશાભાઇ પટેલ.

એમ. એસ. સી. યાને માસતર ઓફ સાયનસની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૧૦ ઉમેદવારોમાંથી ૭ પસાર થયા હતા, તેમાં પારસીઓમાં મી૦ રૂશતમ હોરમજી દસ્તુર પસાર થયા હતા અને અલાહબાદ યુનીવરસીટીની એજ પરીક્ષામાં મી૦ મીનોચેહર ફરામજી મનચેરજી સુનાવાલા પસાર થયા હતા.

બી. એસ. સી. યાને બેચેલર ઓફ સાયનસની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૧૨૧ ઉમેદવારોમાંથી ૫૯ પસાર થયલા તેમાં નીચલા ૧૧ પારસીઓ હતા:-પેહલા વરગમાં મી૦ ફીરોઝ હોરમજી કુતાર, બીજા વરગમાં મેસરસ શાપુર કેખશરૂ ભાવનગરી, જાહાંગીર જમશેદજી ડાકટર, કેકોબાદ દીનશાહ બરજોર બેહરામ, અરદેશર ખરશેદજી આગા, અને સામ જાહાંગીર ખંબાતા, પાસ વરગમાં મેસરસ રતનશાહ એદલજી કાંગા, પદમ જમશેદજી દસ્તુર, રતનજી માણેકજી દસ્તુર, મીનોચેર દીનશાહ કાલાપેસી, ધનજીશાહ એદલજી બીલીમોરીયા, અને ફીરોઝ જાહાંગીર ધનજીશા.

બેચેલર ઓફ્ કોમરસની ડીગ્રી માટેની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૨૫ ઉમેદવારોમાંથી ગયા અકટોબરમાં ૭ પસાર થયલા તેમાં નીચલા ૩ પારસીઓ હતાઃ—પાસ વરગમાં મેસરસ દીનશાહ સોરાબજી બુહારીવાલા, જાહાંગીર મેરવાનજી શાહ અને ધનજીશાહ માણેકજી પટેલ; એજ પરીક્ષામાં હાજર થયલા ૩૫ માંથી ગયા એપ્રીલમાં ૧૬ પસાર થયલા તેમાં નીચલા ૩ પારસીઓ હતાઃ—બીજા વરગમાં મેસરસ મનચેરશા બરજોરજી બીલીમોરીયા અને પીરોશાહ હોરમજી બીલપોડીવાલા, પાસ વરગમાં મી૦ દારાબશાહ નશરવાનજી પાંડે.

એમ. એ. ની પરીક્ષાંમાં બધા મલી હાજર થયલા ૭૨ ઉમેદવારોમાથી ૩૦ પસાર થયલા તેમાં નીચલા ૪ પારસીઓ હતાઃ—બીજા વરગમાં બાઇઓ ગુલેસતાન જમશેદજી બાહાદુરજી, પોરૂચીસતી જમશેદજી નાદરશાહ, મેસરસ નરીમાન ખરશેદજી શંતોક અને સોરાબ પેશતનજી ગજડર. એમાં પસાર થયલા બાઇ ગુલેસતાન જ. બહાદુરજીને મીસ સોકરીબાઇ એસ. માનકર સ્કોલરશીપ મલી હતી.

બી. એ. ની પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૪૦૯ ઉમેદવારોમાંથી ગયા નવેમબરમાં ૧૮૯ પસાર થયા હતા, તેમાં ૯ પારસીઓ હતા; એજ પરીક્ષામાં બધા મલી હાજર થયલા ૯૭૮ ઉમેદવારોમાંથી એપ્રીલ ૧૯૨૧ માં ૬૮૮ પસાર થયા હતા તેમાં ૪૦ પારસીઓ હતા અને બધી મલી પસાર થયલી ૨૩ બાનુઓમાં ૫ પારસી બાનુઓ હતી.

બાઇ ખરશેદબાઇ હીરજીબાઇ માણેકજી રૂશતમજી બનાજીએ કલકતા યુનીવરસીટીની બી. એ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

સ્કુલ લીવીંગની પરીક્ષામાં બધા મળી હાજર થયલા ૬૩૯૬ ઉમેદવારોમાંથી ૩૧૩૭ પસાર થયા હતા, તેમાં ૨૫૧ પારસીઓ હતા, અને બધી મલી પસાર થયલી ૯૫ બાનુઓમાં ૨૨ પારસી બાનુઓ હતી.

મીકેનીકલ ઇંજનેરની પહેલા વરગની પરીક્ષામાં મેસરસ હીરજી એદલજી મીસ્ત્રી, સોરાબજી રૂસ્તમજી એનજીનીયર અને બરજોરજી હોરમજી રબાડી, બીજા વરગમાં મેસરશ હોરમસજી માણેકજી કાવારાણા, ધનજીશાહ હોરમજી પટેલ, હોમી પેસતનજી ભાડેના, જીવણજી રૂસતમજી આખુવાલા, સોરાબજી ફ્રામજી બનાજી, ફ્રામજી ખરશેદજી ભરૂચા, અને શાવકશા નશરવાનજી મહેતા, ત્રીજા વરગમાં મેસરસ ગુસતાદજી શાપુરજી કુડીયાનાવાલા અને મીનોચેર અરદેશર કોઠારી.

વીકટોરયા જયુબીલી ટેકનીકલ ઇનસટીટયુટની છેવટની પરીક્ષાઓમાં નીચલા પારસી ઉમેદવારો પસાર થયા છેઃ—ઇલેકત્રીક એનજીનીઅરીંગ ડીપારટમેંટમાં.મેસરસ સોરાબ એફ. બનાજી, મનચેરશાહ બી. ચીનાઇ, નવરોજ એમ દીનશા, કાવશ પી. એદીબામ, હોમી કે. ગારડ, દોરાબશા પી. ખપોલીવાલા, મીનુ જે. કાલાપેસી, પેસી એસ. પોંચખાનાવાલા અને અદી એમ. થાણેવાલા; મીકેનીકલ એનજીનીઅરીંગ ડીપારટમેંટમાં મેસરસ પીરોઝશાહ એસ. એનજીનીઅર અને રૂસતમ ઇ. મોદી; સેનેટરી એનજીનીઅરીંગ ડીપારટમેંટમાં મેસરસ પીરોશા બી. દમનયા અને ખરસેદજી એ. મેજર; ટેકનીકલ કેમીસ્ત્રી ડીપારટમેંટમાં મી૦ દાદાભાઇ એમ. કારખાનાવાળા.

ગયે વરસે બનેલા પરચુટણ જાણવાજોગ બનાવો.

મુંબઇના અંજુમનના આતશબેહરામના વડા દસ્તુરજી મીનોચેહર દસ્તુર જામાસ્પજી દક્ષીન હીંદુસ્તાનની મુસાફરીએ જવા મુંબઇથી તા૦ ૨ જી ફેબરવારીએ ઉપડી તા૦ ૩ જી એ સોલાપુર ગયા હતા. જયા એજ દીને સાંજે દસ્તુરજીએ "બેહમન અમસાસપંદ" ઉપર બોધકારક ભાષાણ કરવા પછી એવણના માનમાં એટ હોમનો મેલાવડો થયો હતો. તા૦ ૯ મી એ સીકનદરાબાદ ખાતે ચીનાઇ હોલમાં "જરથોસ્તીઓએ દીનનું ગ્નાન હાંસલ કરવાની જરૂર" ઉપર દસ્તુરજી મીનોચેરજીએ શુભાખીત ભાષણ આપયા પછી હઇદરાબાદના જરથોસ્તીઓએ એક કીમતી પરસ એનાયત કરી એટ હોમનો મેલાવડો કીધો હતો. રાયચોર ખાતે તા૦ ૧૧ મી એ કરેલી વાયજ વખતે શેઠ ધનજીશાહ માણેકજી ધીવાળાના બેટીએ આવકાર આપનારૂ માનપત્ર વાચ્યું હતું તે એનાયત કરી નીજામી અસરફીની એક પરસ શેઠ ધનજીશાહે ભેટ આપી હતી. મદરાસ ખાતે દસ્તુરજીને અંજુમન તરફથી સારો આવકાર મલયો હતો અને એવણે તા૦ ૧૨ મી એ કેળવણી ઉપર ભાષણ આપયા બાદ અંજુમને પરસ ભેટ આપી હતી. તા૦ ૧૬ મીએ કોલંબો ખાતે પધારયા પછી સતર દીવસ સુધી મુકામ કીધો હતો, તે દરમ્યાન શેઠ બીખાજી ફરામજી ખાને તેમજ અંજુમને સારી આગતા સ્વગતા કરી હતી. દસ્તુરજી મીનોચેહરજીએ કોલંબો ખાતે ત્રણ વાયજો જુદી જુદી બાબદો ઉપર આપી હતી જે ત્યા ઘણી પસંદગી પામી હતી. તા૦ ૩ જી મારચે શેઠ બીખાજી ખાનના પ્રમુખપણા હેઠળ પબલીક હોલમાં ત્રીજી વાયજ "બંદગીની તરીકતો અને બંદગી કરવાના ધરમના મકાનો" ઉપર દસ્તુરજી મીનોચેરજીએ કરવા પછી શેઠો પાલનજી કાપડયા તથા દાદાભાઇ નશરવાનજીએ અને કોલંબોના પંથકી એરવદ બોદે દસ્તુરજીની કાબેલીયતની વખાણો કરી દુરવેરથી પોતાનું પંથક જાળવવાને તરડી લઇને આવયા તે માટે લાયક શબદોમાં ઉપકાર માન્યો હતો. શેઠ બીખાજી ખાને એવણે લીધેલી તકલીફ માટે ઉપકાર માની કેટલુંક વીવેચન કરી કોલંબોની અંજુમન તરફથી એક કીમતી શીયાલ પરસ સાથે એનાયત કરી હતી. દસ્તુરજીએ પોતાને આપેલા માન માટે ઉપકાર માની કોલંબોની જરથોસતી અંજુમનને દરેહમેહરની હાજટ છે તેથી શેઠ બીખાંજી ખાન બંધાવી આપવાનો વીચાર રાખે છે તે પાર પડે એમ ઇચ્છી અંજુમન તે માટે પુરતું ફંડ કરવાને સામારથવાન થાય એમ દુવા ગુજારી હતી. દસતુરજી મીનોચેહરજીએ કોલંબો ખાતે તા૦ ૨૦ મી ફેબરવારીએ શેઠ પાલનજી નવરોજી કાપડયાની બેટીની નવજોત કરી હતી તે વખતે શેઠ પાલનજીએ એવણને શીયાલ સાથ પરસ એનાયત કરી હતી, એજ મુજબ તા૦ ૨૩ મી એ શેઠ જમશેદજી રૂશતમજી બીલીમોરીયાનાં નબીરાઓની નવજોત કરવા પછી એવણને પરસ અને શીયાલ એનાયત થયા હતા. કોલંબો ખાતેથી નુરે એલીયા વગેરેના સીતલ શેહરોમાં ફરી હરી આવપા પછી તા૦ ૯ મીએ બેલગામ ખાતે શેઠ નવરોજી નગરવાળાના પ્રમુખપણાં હેઠળ "ધરમ કેળવણીની જરૂર" ઉપર બાઇશની દરેહમેહરમાં બોધદાયક વાએજ એવણે આપી હતી, તે વખતે ત્યાંની અંજુમને પરસ એનાયત કરી હતી. દસ્તુરજી મીનોચેરજી પોતાની લાંબી મુસાફરી પુરી કરી તા૦ ૧૧ મી મારચે મુંબઇ પાછા પધારયા હતા અને એવણ સાહેબ જયા જયા પધારયા હતા તયાની અંજુમને સટેશન ઉપર હાજર થઇ સારૂ માન આપી એવણના રહેવાસ દરમયાન ઘણી સારી બદારસત કરી હતી.

નાગપોર અને કામટીની પારસી અંજુમનના માજી વાઇસ પ્રેસીડંટ સર માણેકજી બેરામજી દાદાભાઇએ અને માજી સેકરેટરી ખા૦ બા૦ બેરામજી પેસતનજીએ બજાવેલી અંજુમનની સેવાઓ તથા એઓને મલેલા ખેતાબ માટે અંજુમન તરફથી તા૦ ૩ જી એપ્રીલે સર બેજનજી દાદાભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ મેલાવડો કરી એ બેઉ શેઠોને ચાંદીના કાસકેટ સાથ માનપત્રો એનાયત કરવામાં આવયા હતા.

બેલગામના શાહ વેપારી ભાઇઓ શેઠો રૂસતમજી અને નશરવાનજી બોઇસે એક બંગલો ખરીદી તેમાં ફેરફારો કરી બેલગામની પારસી કલબને સપુરદ કીધો છે તે માટે તેમજ આ બંને ભાઇઓની અમુલ્ય મદદ અને ચાલુ સખાવતની કદરસનાસી માટે એવો સાહેબોને પારસી કલબના મેમબરોએ કલબના મકાનમાં તા૦ ૨૫ મી સપટેમબરે શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી બોઇસના પ્રમુખપણા હેઠળ મેલાવડો કરી રૂપાના કાસકેટમાં માનપત્ર એનાયત કીધું હતું. એ પછી શેઠ જહાંગીરજી નવરોજી આંટીયાને એક સોનાનો 'સોવેનીર' ઘટતા લેખ સાથ તેવણે કલબની બજાવેલી સેવાના બદલામાં બક્ષવામાં આવયો હતો.

કરાંચીના દસ્તુરજી ડા૦ માણેકજી ન. ધાલા પોતાના ધણીયાણી અને બેટા સાથે કરાંચીથી તા૦ ૫ મી સપટેમબરે ઇરાનના પ્રવાસે સીધારયાથી તા૦ ૩ જી સપટેમબરે સાંજે કરાંચીની અગીયારીમાં એક મેલાવડો કરી વીદાયગીરીનું માન આપી પરસ એનાયત કરવામાં આવી હતી.

શેઠ જાહાંગીરજી ખટાઉવાલી નાટક કંપનીએ ગયા જુલાઇ માસમાં દખન હેદરાબાદમાં ખેલો કરી તેની આવક સાના પારસી ધરમાડા ફંડોમાં આપવાથી સીંકંદરાબાદની ઝોરાસ્ત્રીયન કલબ તરફથી સોનાનો ચાંદ મી૦ ખટાઉને એનાયત કરવામાં આવયો હતો.

છેલ્લી મેચમાં બજાવેલી સેવાઓ માટે મેસરસ હોમી વજીફદાર અને જાહાંગીર એલ્લાવ્યાને ડાકટર પાવરીને નામના જુબીલી મેડલો પારસી જીમખાના તરફથી એનાયત થયા હતા. તેમજ મી૦ હોમી વજીફદારને હીંદુ ક્રીકેટ કલબ, ફોરટ વીજય ક્રીકેટ કલબ તરફથી રૂપાના કપ સોસરની ભેટ થઇ હતી.

ઉડવાડાના પાક ઇરાનશાહને બારસો વરસ પુરા થઇ રોજ ૯ મો માહા ૯ માને દીને ૧૨૦૧ મું વરસ બેઠુ તેની ખુશાલીમાં મુંબઇની જરથોસ્તી જશન કમીટી તરફથી ઉડવાડાના આતશબેહરામમાં સવારના ૧૦) વાગે જશન તથા વ્યાજો કરવામાં આવી હતી. એ દીવસે બહાર ગામથી પુસકલ લોક હાજર થયું હતું, તેઓ માટે દરેક રીતની સગવડ કરવામાં આવી હતી. આ આતશબેહરામ સાહેબને પેહલવેહલા સંજાણ ખાતે યઝદેજરદી સને ૯૦ માં સ્થાપયા પછી નવસારી, વલસાડ વગેરે ઠેકાણે લઈ જઇ લગભગ પોણી બસો વરસ થયા ઉડવાડા ખાતે લાવવામાં આવયા છે.

સુરતની સારવજનીક કોલેજના પ્રીંસીપલ શેઠ શયાવક્ષ પેસતનજી દસ્તુરની સબી તા૦ ૧ લી સપટેમબરે એ કોલેજમાં ખુલ્લી મુકાઇ હતી.

ઓ૦ સર દીનશાહ એદલજી વાચ્છાની અને મરહુમ સર ફીરોશાહ મેરવાનજી મેહતાની આઇલપેંટ સબીઓ મુંબઇની કોરપોરેશન હોલમાં તા૦ ૧૫ મી ફેબરવારીને દીવસે નામદાર ગવરનર સર જયોરજે એક મેલાવડા સનમુખ ખુલ્લી મુકી હતી.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી કાવશજી મનસુખની સબી જે કલકત્તાવાલા શેઠ ફરામજી મનચેરજીએ ભેટ આપેલી તે નવસારીના મોદી બાગમાં ખુલ્લી મુકવામાં આવી હતી.

સીકંદરાબાદવાલા મરહુમ બાઇ રતનબાઇ જાહાંગીર ચીનાઇની સબી વેસુગામની દરેહમેહરમાં તા૦ ૨૨ મી નવેમબરને દીને શેઠ જાહાંગીર જીવણજી પટેલના પ્રમુખપણા હેઠળ ખુલ્લી મુકાઇ હતી.

મરહુમ શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી ભેસાનીયાની સબી ભેસાણની દરેહમેહરમાં તા૦ ૨૧ મી આગસ્ટને દીને ખુલ્લી મુકાઇ હતી.

સખાવતી શેઠયા મરહુમ સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાની સબી જે શેઠ અરદેશર મેરવાનજી ભરૂચા અને એવણના ધણીયાણીએ ભેટ આપી હતી, તે અંજુમનના આતશ બેહરામમાં પેહલા ગાથાને દહાડે તા૦ ૫ મી સપટેમબરે દસ્તુરજી મીનોચેરજી જામાસપજી જામાસપઆશાનાએ એક મેલાવડા સનમુખ ખુલ્લી મુકી હતી.

જાણીતા જરથોસ્તીઓના મરણ.

શેઠ મનચેરશાહ ફરામજી ખાન ૫૩ વરસની વયે રોજ ૬ ઠો માહ ૮ મો, તા૦ ૧૩ મી એપ્રીલ ને બુધવારે વાલકેશ્વર ઉપર આવેલા પોતાના બંગલામાં બેહેસ્તનશીન થયા હતા. એવણુ એક પુરાણા અને અશલ ખાનદાનના કુલ દીપક સપુત અને સદ ગ્રહસ્થ હતા અને વેપારમાં એવણની પેઢીનું નામ અને આંટ બહુ બોહોલી હતી. સ્વભાવે ઘણા એકમારગી અને રાંક હતા તેમજ ઘણા ધરમ ચુસ્ત, ભણુનાર ગણુનાર, સખીતબેહના એક ભલા અને સાચા જરથોસ્તી હતા અને પોતાના ગરીબ હમદીનોના ભલાં માટે હમેશ કાળજી ધરાવતા હતા. આવા ધરમ ચુસ્ત અને કોમ હીતકારી ગ્રહસ્થના જુવાન વયે એકાએક નીપજેલા દુખદાયક અકાળ મોતથી પારસી કોમમાં મોટો ખેદ ઉપજયો હતો અને એવણના કુટુંબ ઉપર ગજબ આવી પડયો છે તે માટે હમારી પુરતી દીલસોજી છે અને તેની નોંધ લેતાં ઘણી દલગીરી ઉપજે છે. મરહુમ શેઠ મનચેરજી પોતાના બીજા ભાગયાઓ સાથ મુંબઇ ઉપરાંત કોલંબો અને વેલાત ખાતે બોહોલા પાયા ઉપર વેપાર ચલાવતા હતા અને એવણુની પેહેઢી મુંબઇમાં શેઠો દીનશાહ બીખાજી ખાનની કંપનીને નામે અને સીલોનમાં શેઠો ફરામજી બીખાજી ખાનની કંપનીને નામે વરસો થવા જાણીતી છે. શેઠ મનચેરજીના પીતા મરહુમ શેઠ ફરામજી બીખાજી ખાને ૧૮૪૪ ના સાલથી મુંબઇ તેમજ કોલંબો વગેરે ઠેકાણે વેપાર કરવાનું પહેલવહેલું શરૂ કીધું હતું તે આજદીન સુધી ચાલુ છે. મુંબઇની જાણીતી સેંટ્રલ બેંકના સ્થાપનારાઓમાં એવણ એક હતા અને તેના શરૂઆતથી ડાયરેકટર હતા. એ ઉપરાંત બીજી કેટલીક જાહેર કંપનીઓના ડાયરેકટર તરીકે અને મંડળીઓના મેમબર તરીકે પોતાથી બનતી મદદનો લાભ આપતા હતા. એવણુને ૧૯૦૪ ના અકટોબર માસમાં કોલંબોની મ્યુનીસીપાલીટીના મેમબર નેમયા હતા અને લાંબો વખત સુધી કોલંબો ખાતેના પારસીઓના ફંડના ત્રસ્ટી હતા. ત્યાંની પારસી કોમના એક આગેવાન રહીશ તરીકે અને ત્યાંના જાણીતા શેહેરી તરીકે મરહુમ શેઠ મનચેરજીએ ત્યાંના દરેક કામોમાં આગેવાની લઇ પોતાથી બનતી દરેક મદદ આપી હતી. એવણે તેમજ એવણુની પેહેઢીએ ત્યાં કરેલા ઘણા પરોપકારી કામો તેમજ સખાવત જાણીતી છે. કોલંબોનું રગતપાતવાલું આશ્રમ અને જાનવરો માટે પાણી પીવાના બાંધવામાં આવેલા હવાડાઓ એવણની પેહેઢીની સખાવતને આભારી છે. વળી તયાંના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પોંહચાડવ- માટે એલયુમીનીયમની ગાડી તેને લગતી ગેહાન તથા મકાન અંજુમનને ભેટ આપયા છે અને કોલંબો તરફ આવેલાં કોતાહી ગામની લાયબરેરીનું મકાન આ વરસે બાંધી ભેટ આપયું છે. મરહુમ શેઠ મનચેરજીની સખાવતથી ૧૯૦૮ માં કોલંબો કોલટસ ક્રીકેટ કલબ માટે બાંધવામાં આવેલો "ફરામજી બીખાજી ખાન પેવીલીયન" તેમજ ૧૯૦૯ માં ગરીબ જાનવરો માટે બાંધવામાં આવેલું "ફરામજી બીખાજી ખાન આશ્રમ સથાન" જાહેર વપડાસ માટે ખુલ્લા મુકવામાં આવયા છે. એવણે દમણ ખાતે કુવાઓ અભાડા સાથે બંધાવી મયુનીસીપાલીટીને સ્વાધીન કરી નીભાવ માટે સારી રકમ આપી છે. સુરતના ગોતીના આદરીયાનને વરસો થયા નાણાની સારી મદદ કરતા હતા. શેઠ મનચેરજી ખાન તથા શેઠ પેસતનજી દીનશાહજી ખાન અને કુટુંબીઓ તરફથી ૨૧૫૦૦૦ ની રકમ અલાહેદી કાઢી તેનું વયાજ શેઠ જાહાંગીર મરઝબાનવાળા જામે જમશેદના ગરીબ જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાના ફંડમાં આપવામાં આવે છે. એ ઉપરાંત શેઠ મનચેરજીની જાહેર તેમજ ખાનગી સખાવત ઘણી બોહોલી હતી અને મુંબઈ તથા દેશાવરો ખાતેના ધરમખાતાઓમાં ફંડોમાં નાણાની સારી રકમ હમેશાં ભરતા હતા. મરહુમ શેઠ મનચેરજીની પાયદસ્ત વખતે મરહુમને સેવટનું માન આપવાને એક બોહોલી મીજલસ ભેગી મલી હતી, જયા મોટી સંખ્યામાં જરથોસ્તી બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થો ઉપરાંત બીજી કોમના લોકોબી હતા. એવણુ શેઠના મુંબઇ ખાતે પથલા ઉઠમણા વખતે મરહુ-

મના પુણ્ય માટે મરહુમની પુંજીમાંથી તથા ખેશ કુટુંબીઓ અને દોસ્તદારો તરફથી સખાવતમાં લગભગ દોઢ લાખ રૂપયાની રકમ અપાયલી જાહેર કરવામાં આવી હતી. એવણના ઉઠમણાની ક્રીયા સુરત ખાતે શેઠ દાદાભાઈ મોદીના શેહેનશાહી આતશબેહરામમાં કરવામાં આવી હતી, એ વખતે દસ્તુરજી કાવસજીએ અને શેઠ માણેકજી સોરાબજી દલાલે મરહુમ ગ્રહસ્થના મરણ સંબંધી દલગીરી બતાવી તેમની સખાવત, ધરમ તરફની દાઝ વીગેરે ઉપર વીવેચન કરવા બાદ ડાકટર દોસાભાઇ કોબલાએ તેમના મરણ માટેની દલગીરી તથા દીલાસાનો પત્ર મરનારના કુટુંબીઓ ઉપર મોકલવાની કરેલી દરખાસ્ત પસાર થઇ હતી.

શેઠ શાપુરજી નશરવાનજી ચાંદાભાઇ ૭૦ વરસની વયે રોજ ૪ ડો માહા ૧ લાને દીવસે મરણ પામ્યા હતા. એવણનો જનમ સુરતમાં તા૦ ૧૦-૧૨-૧૮૫૦ ને દીને થયો હતો. એવણે સીવીલ એનજીનીયર અને સીલ્પ શાસ્ત્રીની તાલીમ પોતાના પીતાના હાથ હેઠળ લઇ ૧૮૮૦ માં તેમની પેહડીમાં ભાગયા તરીકે જોડાઇ એવણના પીતાના મરણ પછી ભાઇ શેઠ મનચેરશાહ સાથ ૧૯૦૦ સુધી ધંધો ચલાવયો હતો. એવણ ૧૮૯૦ માં સોસાયટી ઓફ આરકીટેકટસના ફેલો નેમાયા પછી ૧૯૦૪ માં ફેલો ઓફ રોયલ ઇનસટીટયુટ ઓફ બ્રીટીશ આરકીટેકટસનું માન મલયું હતું. આગના વીમાની નુકશાનીના આંકણીઓ કરવામાં એવણ ઘણા બાહોશ હતા અને એવણની પેહેડી હસ્તક રાજાઓના મેહલો, મોટી મોટી હાસપીટલો તથા કલબો વગેરેના મકાનો બંધાયાં હતાં તેમજ ધરમખાતાઓને લગતા મકાનો બાંધવામાં પોતાની કીમતી સલાહ ફ્રી આપતા હતા.

શેઠ પેસતનજી દીનશાજી ખાન ૬૭ વરસની વયે રોજ ૨૬ મો માહા ૨ જાને દીને બેહેસતનશીન થયા હતા. મુંબઇની શેઠો દીનશાહ ભીખાજી ખાનની કંપનીની અને કોલંબોની શેઠો ફરામજી ભીખાજી ખાનની કંપનીની જાણીતી પેહેડીના ભાગયા હતા. એવણની પેહેડી સીલોન, યુરોપ અને મુંબઇ ખાતે વરસો થયા બોહોલા પાયા ઉપર મોટો વેપાર ચલાવે છે. શેઠ જાહાંગીરજી મરજબાનવાળા જામે જમશેદ હસતકના લાચાર ગરીબ જરથોસતીઓને મદદ આપવાના ફંડ માટે વયાજ આપવા સારૂ રૂ૧૫૦૦૦ ની રકમ મરહુમ શેઠ પેસતનજી તથા શેઠ મનચેરજી ખાન અને કુટુંબીઓ તરફથી જુદી કાઢવામાં આવી છે. એવણે જાહેરમાં તેમજ ખાનગીમાં સારી સખાવત કરી છે અને ગરીબ લાચારોને મદદ આપી ધરમ ખાતાઓ તથા ફંડોમાં નાણાની સારી રકમ ભરતા હતા. મરહુમ શેઠ પેસતનજી ઘણા ધરમી, રાંક અને સખી દીલના હતા અને હમેશા ગરીબોનું ભલુ કરવાને રાજી હતા. એવણ ચુસ્ત થીઓસોફીસ્ટ હતા. એવણની કોલંબોની તથા મુંબઇની પેહડી તરફથી વારનવાર સખાવતમાં સારૂ નાણું આપવામાં આવે છે.

ખાન સાહેબ રતનજી જમશેદજી દુબાશ કોમીસરીએટ કંત્રાકટર ૭૨ વરસની વયે રોજ ૩ જો માહા ૩ જાને દીને મરણ પામયા હતા. એવણનો જનમ સુમારીમાં રોજ ૨ જો માહાં ૧ લો સને ૧૨૦૮, તા૦ ૧૧ મી સપટેમબર ૧૮૪૯ ને દીને થયો હતો. એવણ ૩ વરસની વયે મુંબઇ આવી સારી કેળવણી લઇ ૧૬ વરસની ઉમરે નોકરીએ જોડાયા પછી દુબાશ તરીકે ધંધો કરતા શેઠો ફરામજી નશરવાનજીની કંપનીમાં ભાગયા થયા હતા. એ પછી એવણે કોમીસરીએટના કંત્રાકો મોટા પાયા ઉપર લેઈ ચીત્રાલ, ચીન, ત્રાનસવાલ, જરમની વગેરેની લડાઇઓમાં લખો રૂપયાનો માલ સરકારને પુરો પાડયો હતો. મેસરસ આર. જે દુબાશની કંપનીને નામે એવણની પેહેડી આજ ચાર દાહેકા થયા જાણીતી થયલી છે અને મોટા મોટા સરકારી તથા લશકરી અમલદારોનો અને કમાનડર ઇન ચીફો વગેરેનો ઘણો સારો ચાહ જીતી લઇ મોટો વીસવાસ ધરાવતા હતા. એવણના ધંધામાં એવણના બેટાઓ શેઠો જાહાંગીરજી, પીરોશાહ તથા ફરામરોજ લાંબે

વખત થયા જોડાયા છે અને હાલમાં એવોએ પોતાનું બીઝનેસ ચાલુ રાખ્યું છે. શેઠ રતનજીની સેવાઓની પીછાનમાં આઠ વરસ ઉપર એવણને ખાન સાહેબનો ખેતાબ એનાયત કીધો હતો. એવણે દેવલાલી ખાતે પોણા લાખ રૂપયાને ખરચે એક સેનેટરીયમ બંધાવી આપયું છે તેમજ ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશનને ચેલી માટે ૨૩૦૦૦૦ આપયા છે. વળી મરહુમ ખાનગીમાં સારી સખાવત કરી પોતાના હમદીનો તરફ સારો ચાહ ધરાવતા હતા. તેમજ ઘણા ધરમી વીચારના અને બાહોસ તથા દયાલુ દીલના હતા.

ખા૦ બા૦ બરજોરજી નોશીરવાનજી વકીલ ૭૩ વરસની વયે રોજ ૩ જો માહા ૫ માને દીને સુરત ખાતે મરણ પામયા હતા. એવણનો જનમ તા૦ ૨૪ મી ડીસેમબર ૧૮૪૯ ને દીને થયો હતો. મરહુમે મેત્રીકની પરીક્ષા આપવા પછી ૧૮૮૧ માં ડીસ્ત્રીકટ પલીડરની પરીક્ષા પસાર કરી સુરતમાં ફતેહમંદીથી વકીલાતનો ધંધો ચલાવી સારી નામના મેલવી હતી. શેઠ બરજોરજીએ સુરતમાં એક આગેવાન શેહેરી તરીકે જુદી જુદી મંડલીઓ સાથ જોડાઇ જાહેર કામોમાં ઉમંગથી ભાગ લીધો હતો. એવણને ૧૮૯૪ થી સુરત મયુનીસીપાલીટીના સભાસદ તરીકે ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા, એ દરમયાન એ મયુનીસીપાલીટીના ૧૮૯૭માં વાઇસ પ્રેસીડંન્ટ તથા ૧૯૧૧ માં પ્રેસીડંન્ટ નેમયા હતા. મરકી વખતે સારી સેવા બજાવવા માટે ૧૮૯૯ માં સરટીફીકેટ ઓફ મેરીટ એનાયત થયું હતું. ૧૮૯૨ થી સુરતની પારસી પંચાયતની બોરડના મેમબર નેમાયા પછી ૧૯૦૩ થી પ્રેસીડંન્ટ તરીકે એવણની નેમણુક થઇ હતી. ધરમપોર રાજયના જુડીશીયલ એડવાઇઝર અને કામચલાઉ દીવાનનો ઓધો ભોગવ્યો હતો અને સુરતની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટ તરીકે વરસો સુધી સારી સેવા બજાવી હતી. ૧૯૦૧ માં ખાન બહાદુરનો ખેતાબ એનાયત થયો હતો એવણના મરણ માટે દલગીરી દરશાવવા માટે સુરત શેહર અને આસપાસના ગામોના જરથોસ્તીઓની જાહેર સભા તા૦ ૭ મી ફેબ્રુઆરીને દીને સાંજે ૫ કલાકે સુરતના નગીનચંદ ઇનસ્ટીટયુટમાં શેઠ એરચશાહ જાહાંગીર તાલયારખાનના પ્રમુખપણા હેઠળ મલી હતી.

ડા૦ નશરવાનજી ફકીરજી સરવેયર ૫૭ વરસની વયે રોજ ૧૨ મો માહા ૫ માને દીને મરણ પામયા હતા. એવણે ૧૮૮૪ માં બી. એ. ની, ૧૮૮૮ માં એમ. એ. ની, ૧૮૮૯ માં એલ. એમ. એંડ એસ. ની અને ૧૮૯૧ માં એમ. ડી. ની ઉંચી ડાકટરની દીગરી મેલવી હતી. સર જમશેદજી હાસપીટલના પ્રોફેસર તરીકે ઘણા વરસો સુધી એવણની નેમણુક કરવામાં આવી હતી. મરહુમને મરકીના રોગને લગતી શોધખોલ કરવા સારૂ નેમયા હતા અને યુનીવરસીટીના ફેલો તરીકે વારનવાર નેમણુક થતી હતી. મરહુમે વઇદાને લગતી બાબદો ઉપર ઘણા ભાષણો આપયા હતા.

ડા૦ સોરાબ ખરશેદજી નરીમાન ૬૦ વરસની વયે રોજ ૬ ઠો માહા ૭ માને દીને મરણ પામયા હતા. એવણે ૧૮૮૩ માં એલ. એમ. એંડ એસ. ની, ૧૮૮૭ માં મુંબઇની એમ. ડી. ની પરીક્ષા પસાર કરવા પછી વેલાત જઇ ડી. પી. એચ. નો ડીપલોમાં મેલવી એમ. આર. સી. એસ. તથા એલ. આર. સી. પી. ની પરીક્ષાઓ પસાર કરી હતી. એવણને ૧૮૮૬ થી ૧૮૯૪ સુધી જાનવરોના વૈદાની કોલેજના મદદનીશ પ્રોફેસર તેમજ ગ્રેટ બ્રીટનની સેનીટરી સોસાયટીના સભાસદ તથા યુનીવરસીટીના ફેલો નેમવામાં આવ્યા હતા. સને ૧૯૦૨ માં નામદાર સરકારે જે. પી. નેમી માન આપયું હતું. સને ૧૯૦૦ થી ચઉદ વરસ સુધી પારસી ફીવર હાસપીટલના વડા તબીબ તરીકે સારી સેવા બજાવી હતી.

શેઠ હોરાબજી એદલજી ગીમી ૭૩ વરસની વયે રોજ ૨૧ મો માહા ૭ માને દીને મરણ પામયા હતા. એવણુ ૧૮૬૪ મા મેત્રીકયુલેશનની અને ૧૮૬૭ માં બી. એ. ની પરીક્ષામાં પસાર થયા હતા. એવણુને ૧૮૭૧ માં મુંબઇ યુનીવરસીટી તરફથી માણેકજી લીમજી ગોલ્ડ મેડલ મલયો હતો. સુરત, નડીયાદ, અને રાજકોટની હાઇ સ્કુલના હેડમાસતર અને ૧૮૮૮ માં ઉતર વીભાગના એડયુકેશનલ ઇનસપેકટર અને ૧૮૭૫ માં નડીયાદ મયુનીસીપાલીટીના મેમબર તરીકે એવણુની નેમણુક થઇ હતી. ઇસ્વી સને ૧૯૦૪ માં પારસી લેખક મંડલના ઉપ-પ્રમુખ નેમાયા હતા. મરહુમે જુદી જુદા બાબદો ઉપર રેસાલાઓ ભાષાણુ આપયા હતા.

ન્યું હાઇ સ્કુલના જોડયા પ્રીંસીપલ શેઠ જાલભાઇ દોરાબજી ભરડા ૫૭ વરસની વયે રોજ ૬ ઠો માહા ૧૧ માને દીને મરણ પામયા હતા. એવણે મેત્રીક થઇ ૧૮૮૬ માં બી. એ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી સને ૧૮૯૧ માં શેઠ કેકોબાદ બેહરામજી મરઝબાન સાથે મલી "નયુ હાઇ સ્કુલ" સ્થાપી હતી. એ સ્કુલ હાલમાં ઘણી ફતેહમંદીથી તેમજ મોટા પાયા ઉપર ચાલે છે. એવણુ અથાગ અભયાસી હતા અને વાંચણુના જબરા શોખીન હતા. વલી એવણુને ફ્રેનચ, જરમન, ફારસી, ગુજરાતી ભાષાનું સારૂ ગ્નાન હતું. પીટીટ ઇનસટીટયુટ, જરથોસ્તી છોકરીઓની મંડલી, પીટીટ ગરલસ આરફનેજ તથા બીજા કેળવણીખાતાઓ સાથે જોડાઇ પોતાની બનતી મદદ આપતા હતા. એવણુને યુનીવરસીટીના ફેલો નેમવામાં આવતા હતા. ઉડવાડા અંજુમનના ટ્રસટી હતા.

કલકત્તામાં મોટા રસતાપર અને સહુથી સારી લોકેલીટીમાં ખોલવામાં આવેલું

ધી બોમબે પારસી હોટલ,

કે જયાં બહારગામથી આવનારાં પારસી ફેમીલીઓ માટે ઘેર જેવી ઉત્તમ સગવડ સાથે ઉત્તમ માલમસાલા અને સોજા ઘીનાં પારસી બબરચીઓને હાથનાજ ઉત્તમ ભોણા પુરાં પાડવામાં આવે છે.

લખો મેનેજર,

ધી બોમબે પારસી હોટલ,

નંબર ૯૨, લોઅર સરકયુલર રોડ,

કલકત્તા.

મફત મફત મફત

હીસ્ટેરિયા પ્રદર્શક રંગીત બોર્ડ ૦—૨—૦

એક પોષ્ટ કાર્ડથી મગાવનારને મફત મળશે.

વાયુમુકતા.

રજી. નં.—૧૬૬—૧૪. કીં. રૂ. ૫) પો. જુદું.

દવા સ્વાદિષ્ટ અને દેશી બનાવટની છે. ખેંચાઇ જવાના જોસભેર હુમલ્લા દવા ખાવાથી તરત અટકે છે. દર્દીને સુંઘાડવાની, નાકમાં ટીપાં પાડવાની કે ખેચાણ વખતે દાબીને બેસી રેહેવાની જરૂર પડતી નથી. સુવાવડીને, હુમેલદાર બાઇઓને (તેના છેલ્લા વખતમાં) અને ધાવણાં બચ્ચાંને ઉપરાસાપરી આવતી ફીટમાં નિર્ભયપણે દઈ શકાય છે. સગર્ભાના ગર્ભનું રક્ષણ થાય છે અને સુવાવડમાં સુખે રહી શકાય છે. સેંકડો સર્ટીફીકેટ હાજર છે. આ સિવાય બચ્ચાંની **આમણ—ગુદાનું ખસવું**—બચ્ચાંનો મુખપાક—થુલીઉ, તથા વરાધ માટે ઉત્તમ દવા મલશે. આમણને મલમ પટાં કરવા પડતા નથી. દવા ખવરાવવાથી આમણ આવતી આપોઆપ મટે છે.

ડો૦ છગનલાલ લલ્લુભાઇ શાહ નામાવાલા—વડોદરા.

છે કોઇ વીરલો નર આ ગોળીની બરોબરીને કરનારો કે જેની બસો બાટલી ફકત એકજ મહીનામાં ખપી ગઈ છે જેનું નામ

વસંત વિલાસ.

ઉપલા નામની ગોળીઆરનો સુધારો વધારો કરીને હમોએ ફકત બસો ગોળીની બાટલી બહાર પાડી હતી. ઉપલી ગોળી કમજોર પડેલી નસો ઉપર એટલી તો અકસીર છે કે બસો બાટલીનો આમ હાથોહાથ ફકત એકજ મહીનામાં ખપી ગઈ છતા હજુ લોકોની માંગણી હોવાથી પાછી હમણાજ બીજી સો બાટલી તઇયાર કરી છે માટે જેને જોઈએ તેને એકદમ મંગાવી લેવી. આ ગોળી તેજ છે કે જ્યાં ગાડી છે વાડી છે ધન છે વોગેરે સરવત્ર છે પણ જયાં એક પુરેપુરી શકતી નથી યાને નસો કમજોર પડી ગઇ છે તેવી નસોને ફકત એજ ગોળી લેતાની સાથે નસોનસમાં વીજળીની માફક પાવર આપે છે. એટલુંજ નહીં પણ ભુખ પુશકળ લગાડી મરેહાલ જેવા શરીરને એક રૂસ્તમ પહેલવાન જેવું બનાવે છે જેમ બીજાઓ પોતાની જાહેર ખબરમાં સરાગાત વાપરે છે તેમ હમો કરતા નથી અને જેઓને ખાતરી નહી હોશે તેઓને હમારૂં કેટલગ બતાવીશું. કોઇબી ગામ અને શહેર હમારી ગોળી વગર બાકી હોય એમ ધારવુ-ફોકટ છે પણ કાયમની શકતી માટે બે બાટલી પુરી વાપરવી જોઇએ. કીંમત એક બાટલીના રૂ ૧૨॥ બેના રૂપીઆ ૨૪. વી. પી. થી મોકલતા નથી માટે મની ઓડરથી મંગાવસો.

વસંત વિહાર.

ડાયબીટીઝ યાને મીઠી પીસાબ જેવા કાતીલમાં કાતીલ રોગના ઉપર આની બરોબરી કરનારી કોઇપણ દવા નથી. એજ ગોળી લેતામાં ચમતકારીક ગુણ તેજ ઘડીએ બતાવે છે. જયારે પુરી બે બાટલી લીધાથી તેનું નામ નીશાન પણ રહેતું નથી. કીંમત એક બાટલીના રૂ. ૧૨॥ બેના રૂ. ૨૫ મનીઓરડરથી મંગાવવી. વી. પી. મોકલતા નથી.

મલવાનું ઠેકાણું,

માસીકો અને પેપરોના પ્રખ્યાત લેખક,

ડોકટર પો. મોતીવાલા,

સૈયદપુરા, ચોકીશેરી—સુરત.

BY APPOINTMENT TO

H. E. Sir George Lloyd G. C. I. E.

THE GOVERNOR OF BOMBAY.

BOMBAY FINE ART GALLERY,

AND

INDIAN ART EMPORIUM.

HIGH CLASS PICTURE FRAMING.

Suitable for Palaces and Mansions.

PAINTING AND DECORATING PALACES, MANSIONS, CHURCHES AND CLUBS EXECUTED BY CONTRACTS.

Exhibition of Pictures by Great Master of English & Foreign Galleries

Photos enlarged from Cart-de-Visite to Life Size in black & white on canvas & on glass by EUROPEAN ARTISTS AT VERY MODERATE RATES.

A grand display of beautiful Oil paintings & Water colors recently arrived from Exposition de Tableaux Artistes Francais Paris.

ANTIQUITIES.

SUITABLE FOR PUBLIC AND PRIVATE MUSEUMS

Rare collections of very old Hindi, Chinese & Persian Pictures, Manuscripts etc. etc.

Also old china of different Chinese Dynasties.

BOMBAY FINE ART GALLERY,

69, Esplanade Road, Bombay.

માહા ૧ લો ફરવરદીન શેહેનશાહી સને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારસીઓના તીસે રોજ–તેના નામ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોસ્તીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહ ૨ જો અરદીબેહેશત સને ૧૨૯૧ યજદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૧૦ મી સપટેમબરથી તા૦ ૯ મી અકટોબર ૧૯૨૧ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૭ ના ભાદરવા સુદ ૯ ને વાર સનીથી તે આશો શુદ ૮ ને વાર રવી સુધી.
૧–અહુરમજદ.	શની.	૧૦	૯	શેહેનશાહી "નોરોજ" (પતેતી) જરથોસ્તીઓનું યજદેજરદી
૨–બેહમન....	રવી.	૧૧	૧૦	[સને ૧૨૯૧ નું નવું વરસ. માહા ૨ જો કદમી
૩–અરદીબેહેશત.	સોમ.	૧૨	૧૧	હમકારો, શે૦ રપીથવન ઇજવાનો દીવસ–કદમી અરદીબેસ્ત
				[અમસાસફંદનું જશન.
૪–શેહરેવર....	ભોમ	૧૩	૧૨	તાબુત થંડા કરવાનો દીવસ.
૫–સફંદારમદ.	બુધ.	૧૪	૧૨	શેઠ નવરોજી ફરદુનજી શી. આઈ. ઈ. ગુજર્યા ૧૨૫૫.
૬–ખુરદાદ.....	ગુરૂ.	૧૫	૧૩	શેનશાહીઓનો ખોરદાદસાલ (ખાશ લોકોનો નોરોજ,) પેગંબર
૭–અમરદાદ...	શુકર.	૧૬	૧૪	શેહનશાહી અમરદાદસાલ (વરાવો) [જરથોસ્તનો જન્મ દીવસ.
૮–દેપાદર.....	શની	૧૭	૧૫	
૯–આદર......	રવી.	૧૮	૧	હમકારો.
૧૦–આવાં......	સોમ	૧૯	૨	
૧૧–ખુરશીદ ...	ભોમ.	૨૦	૩	કદમીઓનાં 'મેદીઓજરેમ' ઘંમબાર. [ય૦ ૧૨૬૮.
૧૨–માહર......	બુધ.	૨૧	૪	દસ્તુર ડાકટર જામાસ્પજી મીનોચેરજી જામાસ્પ આશાના ગુજરયા
૧૩–તીર	ગુરૂ.	૨૨	૫	
૧૪–ગોસ... ...	શુકર.	૨૩	૬	૧૮૭૫ માં અમદાવાદમાં મોટી રેલ આવી. ઈસ્ટ ઈંડીયા કંપની
૧૫–દેપમેહર...	શની.	૨૪	૭	[સ્થાપી, ૧૬૦૦.
૧૬–મેહર......	રવી.	૨૫	૮	હમકારો.
૧૭–શરોશ.. ...	સોમ.	૨૬	૯	
૧૮–રશને......	ભોમ	૨૭	૧૧	
૧૯–ફરવરદીન...	બુધ.	૨૮	૧૨	શેહેનશાહી ફરવરદીઆંનનું જશન. પુણામાં શેઠ હો૦ શે૦ તાડીવાલાની ધરમશાલાને વરશ ૫૩ મું. મુંબઇમાંનાં મોદી હીરજી વાંછાગાંધીનાં દુખમાંને ૨૫૩ મું, માં૦ ન૦ શેઠનાવાલાં દખમાને ૧૬૭ મું, ગંદેવીમાંનાં અન૦ દખમાંને ૧૯૮ મું. નવશારીની મલેશેરની અનજુમનની દરેમેહરને ૧૧૫ મું. મુંબઇની શેઠ જ૦ દા૦ શોડાવાટરવાલાની અસલ દાદગાંની દરેમેહરમાં આદરીઆંન પરઠેઆં ય૦ સને ૧૨૫૫.
૨૦–બેહરાંમ....	ગુરૂ..	૨૯	૧૩	હમકારો. એડનવાલી શેઠ કા૦ દી૦ની દરેમેહરને વરસ ૩૯.
				[સુરતવાલા ખાનશાહેબ બેજનજી પાલનજી કોટવાલ ગુજર્યા યઝ-
૨૧–રાંમ	શુકર.	૩૦	૧૪	|દેજરદી ૧૨૨૦.
૨૨–ગુવાદ......	શની.	૧	૩૦	**અકટોબર માસ.** લંડનની યુનીવરસીટી ઉઘડી ૧૮૨૮.
૨૩–દેપદીન.....	રવી.	૨	૧	**આશો માસ** નોરતાં બેઠા. ચાંદરાત.
૨૪–દીન	સોમ.	૩	૨	
૨૫–અરશેશવંગ.	ભોમ.	૪	૩	
૨૬–આસતાદ...	બુધ.	૫	૪	
૨૭–આસમાન ..	ગુરૂ..	૬	૫	
૨૮–જમીઆદ..	સુકર.	૭	૬	
૨૯–મારેસફંદ...	શની.	૮	૭	
૩૦–અનેરાં.. ...	રવી.	૯	૮	

માહા ૨ જો અરદીબેહેસ્ત શેહેનશાહી સને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીસે રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર	ઇંગ્રેજી તારીખ.	હીંદુ તીથ.	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૩ જો ખુરદાદ શને ૧૨૯૦ યજદેજરદી. ઇં૦ તા૦ ૧૦ મી અકટોબરથી તા૦ ૮ મી નવેમબર ૧૯૨૧ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૭ ના આસો શુદ ૯ ને વાર સોમથી તે સંવત ૧૯૭૮ ના કારતક શુદ ૮ ને વાર ભોમ સુધી.
૧—અહુરમજદ	શોમ.	૧૦	૯	માહા ૩ જો ખુરદાદ કદમી.
૨—બેહમન.....	ભોમ.	૧૧	૧૦	દસેરા.
૩—અરદીબેશત	બુધ.	૧૨	૧૧	હમકારો. પુણાની ક૦ શેહેનશાહી દરેમેહરને વરસ ૨૯. શેહેનશાહી અરદીબેસતનું જશન. મુંબઇનાં જરથોશતી અંજુમનનાં આતશબેહેરાંમને ૨૫ મું. ધી જમશેદજી ન૦ પીટીટ આરફનેજ ઉઘડી ય. ૧૨૫૮.
૪—શેહરેવર ...	ગુરૂ.	૧૩	૧૨	દીલીના શેહેનશાહ અકબરનું મરણ, ૧૬૦૫.
૫—સફંદારમંદ	શુકર.	૧૪	૧૩	[અકબરનો જ૦ ૧૫૪૨.
૬—ખુરદાદ	શની.	૧૫	૧૪	ક૦ પારસીઓનું ખોરદાદ અમસાસપંદનું જશન. દીલીના પા૦
૭—અમરદાદ...	રવી.	૧૬	૧૫	માણેકથારી પુનમ—ચંદ્ર ગ્રહણ.
૮—દેપાદર......	શોમ.	૧૭	૧	હમકારો.
૯—આદર......	ભોમ.	૧૮	૨	પુણેવાલા દસ્તુર ખા૦ બા૦ સરદાર નો૦ જા૦ ગુજર્યા ય૦ ૧૨૫૪.
૧૦—આવાં......	બુધ.	૧૯	૩	
૧૧—ખુરશીદ ...	ગુરૂ.	૨૦	૪	શેન૦ 'મેદીઓજરેમ' ધંબાર. શેઠ ફ૦ ન૦ પટેલના
૧૨—મોહોર......	શુકર.	૨૧	૫	[મજગાંમનાં આદ્રાનને ૭૭.
૧૩—તીર.... ...	શની.	૨૨	૬	ડા૦ કેખશરૂ ન૦ બાહાદુરજીનો જન્મ, ય૦ ૧૨૩૦.
૧૪—ગેસ........	રવી.	૨૩	૭	
૧૫—દીમેહર.....	શોમ.	૨૪	૮	
૧૬—મેહેર......	ભોમ.	૨૫	૯	
૧૭—શરોશ.....	બુધ.	૨૬	૧૦	હમકારો. શેહેનશાહી જરથોસ્તીઓના ૩ આતશબેહેરાંમો તથા આદરાંનોની સાલગરેહ, તેમાં નવસારીના આતશબેહરાંમને ૧૫૭મું. શુરતના શેહેનશાહી આ૦ ને ૯૯ મું. મું૦ ના વાડીઆજીના આ૦ ને ૮૮ મું. મુંબઇમાંના મ૦ બ૦ શેઠના આદરાંનને ૧૦૦ મું. શા૦ શો૦ કપાવાલાના આદરાંનને ૬૪ મું. સર જ૦ જી૦ ના શુરતનાં રૂશતમપુરાનાં આદરાંનને ૬૮ મું. [લાવવાનું મુરત—વાઘબારસ.
૧૮—રશને......	ગુરૂ.	૨૭	૧૧	ઝાહાંગીર પાદશાંહનું મરણ ઇ૦ સ૦ ૧૬૨૭. વેપારીઓને ચોપડા
૧૯—ફરવરદીન...	શુકર.	૨૮	૧૨	ધનતેરસ. [હો૦ બ૦ વા૦ના ચરનીવાડીમાંનાં આદ્રાંનને ૧૧૭.
૨૦—બેહરામ....	શની.	૨૯	૧૩	કાલીચઉદસ. હમકારો. નાગપોરની હીરાંબાઇમુલ્લાંવાલી દરેહમરને ૨૭
૨૧—રાંમ.......	રવી.	૩૦	૩૦	વહી પુજાનો દીવસ—દીવાલી.
૨૨—ગુવાદ......	શોમ.	૩૧	૧	**કારતક માસ.** હીંદુઓનું નવું વરસ ૧૯૭૮. [માહારાંણીની સરકારે હીંદુસ્થાન પોતાને સ્વાધીન લીધું ૧૮૫૮
૨૩—દેપદીન.....	ભોમ.	૧	૨	**ચાંદરાત. નવેમબર માસ.** ઇસ્ટ ઇંડીયા કુંપનીના શેઠેથી નામદાર
૨૪—દીન...	બુધ	૨	૩	આકોલા મધે ખા. બા. દસ્તુરજી નો૦ ની દરેમેહરને ૫૨ મું.
૨૫—અરશેસવંગ.	ગુરૂ.	૩	૪	આ૦ સર દી. મા. પીટીટ કલકતાની કાંઉનશીલના મેમબર નેમાયા [૧૮૮૮.
૨૬—આસતાદ...	શુકર.	૪	૫	સર ફીરોઝશાહ મે૦ મેહતા ગુ. ય. ૧૨૮૫. શેઠ ખ૦
૨૭—આશમાન...	શની.	૫	૬	[માં૦ સરાફના કોટમાનાં આદ્રાંનને ૧૦૬.
૨૮—જમીઆદ...	રવી.	૬	૭	વેલાતમાં પેહેલવેહેલું ન્યુસ લંડન ગેઝેટ નીકલ્યું ૧૬૬૫. મરીનલાઇનની શેઠ જ૦ દા૦ આમરીયાની દરેમેહેરમાં પેહલા [દાદગા સ્થાપવાને ૪૮ મુ.
૨૯—મારેસફંદ...	સોમ.	૭	૭	પ્રી. આફ વે. તે મરહુમ શેનશાહ એડવરડ હીંદુસ્થાનની મુસાફરી
૩૦—અનેરાં.....	ભોમ.	૮	૮	માટે મુંબઇ આવ્યા ૧૮૭૫.

માહ ૩ જો ખુરદાદ શેહેનશાહી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારસીઓના તીશે રોજ—તેના નાંમ સાથે.	વાર	અંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહ ૪ થો તેશતર તીર શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી. ઈ૦ તા ૯ મી નવેમબરથી તે તા૦ ૮ મી ડીશેમબર ૧૯૨૧ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૮ ના કારતક શુદ ૯ ને વાર બુધથી તે સંવત ૧૯૭૮ ના માગસર શુદ ૯ ને વાર ગુરૂ સુધી.
૧—અહુરમજદ.	બુધ.	૯	૯	શેનશાહ એડવરડ ૭ માનો જન્મ. ૧૮૪૧. માહ ૪ થો કદમી. [શુરતના કાંકરાખાડી આગ્લના દુખમાંને ૧૫૮ મુ.
૨—બેહમન....	ગુરૂ.	૧૦	૧૦	
૩—અરદીબેશત	સુકર.	૧૧	૧૧	હમકારો. શુરતમાંના પે. કાલાભાઈ વકીલ ક૦ આતશબેરાંમને ૯૯મું, પુણાના સર જ૦ જીજીભાઇના આદરાંનને ૭૮મું.
૪—શેહરેવર...	શની.	૧૨	૧૨	
૫—શફંદારમદ.	રવી	૧૩	૧૩	રાસત ગોફતાર પત્ર ૧૮૫૧ માં નીકલ્યું.
૬—ખુરદાદ....	સોમ.	૧૪	૧૪	શે ખુરદાદ અમશાસપદનું જશન. શેઠ નશરવાનજી માંણેકજી [પીટીટ ગુજરયા ય૦ ૧૨૬૧
૭—અમરદાદ..	ભોમ	૧૫	૧૫	શેઠ બે૦ ન૦ સીંરવાઇએ નવસારીના આતશબેરાંમમાં રૂ. દશ-[હજારનું રૂપાનું અફરગાન્યું ભેટ આપ્યું ઇ. સ. ૧૮૯૮. દેવદીવાલી
૮—દેપાદર.....	બુધ.	૧૬	૧	શેઠ ખરશેદજી કાવશજી બનાજી ગુજર્યા, ય૦ સને ૧૨૧૬.
૯—આદર....	ગુરૂ.	૧૭	૨	હમકારો.
૧૦—આવાં.....	શુકર	૧૮	૩	
૧૧—ખુરશીદ....	શની.	૧૯	૪	કદમી તીર મહીનાંના 'મેદીઓશહમ' ઘંબાર.
૧૨—મોહર......	રવી.	૨૦	૫	
૧૩—તીર.......	શોમ.	૨૧	૬	કદમી તીરીઆંનનું જશન. નાધલે કોલાબેના મેહેરવાન બાગને [(પાંડે શેનીટેરીયમને) ૫૬ મું.
૧૪—ગોશ......	ભોમ.	૨૨	૭	
૧૫—દેપમેહર...	બુધ	૨૩	૯	
૧૬—મેહર......	ગુરૂ..	૨૪	૧૦	
૧૭—શરોસ....	સુકર	૨૫	૧૧	હમકારો—કા. બે. બનાજીના મુંબઇમાંનાં ક૦ આતશબેરાંમને વ. ૭૭. મુંબઇથી વલસાડ શુધી વડોદરા રેલવે ચાલુ થઇ ૧૮૬૪. ભરૂચના અંનજુમનનાં દોખમાને વરશ ૮૯.
૧૮—રશને......	શની.	૨૬	૧૨	
૧૯—ફરવરદીન..	રવી.	૨૭	૧૩	
૨૦—બેહરાંમ....	શોમ	૨૮	૧૪	હમકારો.
૨૧—રાંમ	ભોમ.	૨૯	૩૦	
૨૨—ગુવાદ.....	બુધ.	૩૦	૧	**માગસર માસ.** [કલકત્તાનું ઈનટરનેશનલ એકઝીબીશન ઉઘડયું ૧૮૮૩
૨૩—દેપદીન.....	ગુરૂ..	૧	૨	**ચાંદરાત. ડીસેમબર માસ.** શેનશાહબાનું એલેકજાનડરાનો [જનમ, ૧૮૪૪
૨૪—દીન.......	સુકર	૨	૩	નામદાર શહેનશાહ જયોર્જ પાંચમાની મુંબઇમાં પધરામની ૧૯૧૧
૨૫—અરશેસંવગ	શની	૩	૪	[બેલગામની શેઠ પેશતનજી ખરશેદજી બાઇસની દરેમહરને ૩૦.
૨૬—આસતાદ.	રવી.	૪	૫	હીંદુસ્થાનમાં સતીની ચાલ બ્રીટીશોએ નાબુદ કીધી, ૧૮૨૯.
૨૭—આસમાંન..	સોમ	૫	૬	પેહેલવેહલા (દેશી) શેરીફ થયા ૧૮૫૬.
૨૮—જમીઆદ..	ભોમ	૬	૭	ઇ૦ સ૦ ૧૯૧૧. શેઠ માંણેકજી ખરશેદજી મુંબઇમાં
૨૯—મારેસફંદ...	બુધ.	૭	૮	નામદાર શહેનશાહ જોર્જ ૫) માં ની દીલ્હીમાં પધરામણી
૩૦—અનેરાં.....	ગુરૂ..	૮	૯	

માહા ૪ થો તીર શેહેનશાહી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીશ રોજ–તેના નામ શાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૫ મો અમરદાદ સને ૧૨૯૧ યજદેજરદી. ઈ.તા૦ ૯મી ડીસેમ્બર ૧૯૨૧થી તા૦૭મી જાનેવારી ૧૯૨૨ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૮ ના માગસર શુદ ૯ ને વાર શુકરથી તે પોષ શુદ ૯ ને વાર સની શુધી.
૧–અહુરમજદ	શુકર	૯	૯	માહા ૫ મો કદમી.
૨ બેહમન...	શની	૧૦	૧૦	૫૦શને ૮૫ માં જરથોસ્તીઓ ઇરાંનથી શનજાનમાં આવી વસ્યા.
૩–અરદીબેશત	રવી.	૧૧	૧૧	હમકારો. મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહલા) બારોનેટને
				નામદાર શેહેનશાજાદીએ હીરામાં જડેલો શુનાનો ચાંદ
				બક્ષયો, ૧૮૪૩.
૪–શેહરેવર...	શોમ	૧૨	૧૨	ના૦ શો૦ જોર્જ પાંચમાંએ દીલ્લીમાં પાદશાહી દરબાર ભરી કલકતાને
૫–સપંદારમદ	ભોમ	૧૩	૧૩	[બદલે દીલ્લીને પાયતખ્ત તરીકે જાહેર કરયું, ઇ. સ. ૧૯૧૧.
૬–ખુરદાદ....	બુધ.	૧૪	૧૪	બદનેરાની દરેમેહરને ૩૦ મું.
૭–અમરદાદ..	ગુરૂ.	૧૫	૧૫	કદમીનું અમરદાદનું જશન. એલાવના જ૦ બ૦ મોંસત-
				રીનાં આદ્રાંનને ૫૩મું. કલકત્તાવાલા શેઠ માંણેકજી રૂસ્તમજી
				બનાજી ગુજર્યા ૫. ૧૨૬૨. નવાં બાદશાહી દીલ્લીનો પાયો
				શા૦ ૫ માં જોર્જે નાખ્યો ૧૯૧૧
૮–દેપાદર....	શુકર	૧૬	૨	નાં૦શહે૦ ૫ માં જોર્જની દીલ્લીથી થયલી રવાંનગી ઇ.સ. ૧૯૧૧
૯–આદર.....	શની.	૧૭	૩	હમકારો.
૧૦–આવાં... ..	રવી.	૧૮	૪	
૧૧–ખુરશીદ...	શોમ.	૧૯	૫	શે૦ 'મેદીઓશેમ' ધંબાર.
૧૨–મોહર.....	ભોમ	૨૦	૬	નવસારીમાં આ. માંણેકજી નવરોજી શેઠના દખમાંને ૧૭૬.
૧૩–તીર... ...	બુધ.	૨૧	૭	શેહેનશાહી તીરઈજદનું જશન.
૧૪–ગોસ... ...	ગુરૂ..	૨૨	૮	
૧૫–દેપમેહર ...	શુકર.	૨૩	૯	નવાં પાયતખ્ત દીલીમાં ના૦ વાઈસરાયનો જાહેર પ્રવેસ અને તેવણ
				ઉપર બૉમ ફુટવાંનો બનેલો બનાવ ઇ. સ. ૧૯૧૨
૧૬–મેહર	શની.	૨૪	૧૦	ઓરંગાબાદનાં વીકાજી અને પે૦ મેહરજીનાં દુખ૦૭૯
૧૭–શરોશ	રવી.	૨૫	૧૧	હમકારો. સુરતના બીસ્નીના આદ્રાંનને ૮૫. મું. ક્રીસ્ટમસ ડે.
૧૮–રશને......	સોમ.	૨૬	૧૨	[નાતાલના તેહવારો.
૧૯–ફરવરદીન.	ભોમ	૨૭	૧૩	[ક્ષમીના આદરાંનને ૫૭ મું.
૨૦–બેહરાંમ...	બુધ.	૨૮	૧૪	હમકારો. બેરાંમજી કાવસજી બાટલીવાલાના મુંબઇના માહાલ
૨૧–રાંમ......	ગુરૂ.	૨૯	૩૦	[કલકતામાં પધરામણી,ઈ.સ. ૧૯૧૧.
૨૨–ગુવાદ.....	સુકર.	૩૦	૧	**પોષ માસ.** ચાંદરાત. નાં૦ શાહનશાહ પાંચમાં જોર્જની
૨૩–દેપદીન...	શની.	૩૧	૨	શેઠ રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇનો જનમ ૫૦ ૧૧૩૯.
૨૪–દીન	રવી..	૧	૩	**ઇંગ્રેજી નવું વરસ ૧૯૨૨—જાનેવારી.** ૧૮૭૭ માં
				નામદાર રાંણીનો કેશરેહીંદનો બેતાબ દીલીમાં જાહેર
				થયો. ઇ.સ.૧૮૮૦માં મુંબઇની પ્રીન્સીસડાક ઉઘડી. પંજા
				બને જુદી પ્રેશીડેનશી બનાવી ૧૮૫૯. નવું બોરીબંદર
૨૫–અરશેસવંગ	સોમ	૨	૪	નું સ્ટેશન ચાલુ થયું ૧૮૮૨. ૧૯૦૩ નામદાર શે૦ એડવર્ડ
૨૬–આસતાદ..	ભોમ.	૩	૫	૭ માના રાજભીષેકનાં સંબંધમાં દીલીમાં દરબાર.
૨૭–આશમાન..	બુધ..	૪	૬	ન૦ શે૦ ઉમરીગરના કલકતાના દખમાને ૧૦૧મું. કરંજગામની
				[દરેમેહેરને ૭૭ મું. કલકતામાં ત્રાંમવેચાલુ થઇ, ૧૮૮૨.
૨૮–જમીઆદ.	ગુરૂ..	૫	૭	સીવાજીએ સુરત લુટયું–૧૬૬૪.
૨૯–મારેસપંદ..	શુકર.	૬	૮	શુરતમાં મોટી આગ લાગી ૫૦ ૧૧૯૧.
૩૦–અનેરાં.....	સની.	૭	૯	

માહ ૫ મો અમરદાદ શેહેનશાહી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારસીઓના તીશે રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોસતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહ ૬ ઠો શેહેરેવર સને ૧૨૯૧ યજદેજરદી, ઈ૦ તા૦ ૮ મી જાનેવારીથી તા૦ ૬ ઠી ફેબરવારી ૧૯૨૨ સુધી હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૮ ના પોષ શુદ ૧૦ ને વાર રવીથી તે માહા શુદ ૯ ને વાર સોમ સુધી.
૧—અહુરમજદ.	રવી.	૮	૧૦	માહા ૬ ઠો શેહેરેવર ક૦—શુરતનાં ભરઠાણાના દુખમાંને ૧૯૬.
				નવસારીની દેશાઇ મનચેરજી ખુ૦ ની દરેમેરને વરસ ૧૨૮.
૨—બેહમન....	સોમ.	૯	૧૧	[ના૦ શાહનશાહ ૫માં જોર્જની કલકતામાંથી રવાંનગી થઇ, ૧૯૧૨
૩—અરદીબેશત	ભોમ.	૧૦	૧૨	નામદાર શાહનશાહ પાંચમાં જોર્જ હીંદનો પ્રવાસ પુરો કરી ઈંગ્લંડ
				જવા મુંબઇથી રવાના થયા, ઈ.સ.૧૯૧૨. મુંબઈ કોટના ગોદાવરા
				મોબેદોનાં આદ્રાંનને ૯૭. ભરૂચની હો. મા. દારાજની દ૦ ૧૭૩.
૪—શેહરેવર ...	બુધ.	૧૧	૧૩	ક૦ શેહેરેવર અમ૦નું જશન. [હમકારો
૫—સફંદારમદ..	ગુરૂ	૧૨	૧૪	યજ૦સને ૧૨૩૯માં ડાવેજર લેડીઆવાંબાઇ ગુજરયાં. શુરતનાં
૬—ખુરદાદ...	શુકર.	૧૩	૧૫	[કાંકરાખાડી આગલના એદલજી શેઠવાલાં અંજુમનનાં
				[દોખમાને વરસ ૯૫મું.
૭—અમરદાદ...	શની.	૧૪	૧	શે૦ અમરદાદ અમશાસપંદનું જશન, વડોદરાની ઉમરીગરની દરે-
૮—દેપાદર.....	રવી.	૧૫	૨	[મેહેરને ૭૭ મું.
૯—આદર......	સોમ	૧૬	૩	હમકારો. શેઠ ખ૦ નશરવાનજી કાંમાજી ગુજરયા, ય૦ ૧૨૫૪.
૧૦—આવાં......	ભોમ	૧૭	૪	[જરથોસ્તી અંજુમનની મજગાંમની અગ્યારીને વરસ ૧૬મું
૧૧—ખુરશીદ ...	બુધ.	૧૮	૫	બેશાંનની દા૦ તથા મનચેરજી વાડયાની દરેમેહેરને ૭૭ મું.
૧૨—મોહર... ...	ગુરૂ.	૧૯	૭	નવશારીના વડા દેશાઇ ખ. ટે. ય. ૧૧૪૯માં ગુ૦
૧૩—તીર.......	શુકર.	૨૦	૮	દીવના શેઠ જા૦ ન૦ વાહાડયાના આદ્રાંનને ૯૩.
૧૪—ગોશ......	સની	૨૧	૯	કા૦ શે૦ ભેદવારની નવશારીની ધરમશાલાને ૫૪ મું.
૧૫—દેપમેહર...	રવી.	૨૨	૧૦	ના૦ માહારાણી વિ૦ ૮૨ વરશની ઉમરે મરણ પામ્યાં ૧૯૦૧.
				શુનધડ વેઆરા ગાંમમાના અ૦ દખમાંને ૬૦.
૧૬—મેહેર......	સોમ.	૨૩	૧૧	કલકતાની યુનીવરસીટી સ્થાપી ૧૮૫૭.
૧૭—સરોશ.....	ભોમ.	૨૪	૧૨	હમકારો. મુંબઇના ધનાંપટેલ ડંકન રોડપરના આદ્રાંનને ૮૯ મું.
				ચોપાટી વાછાગાંધીના કદમી આદરાંનને ૬૫ મું. ઉદવારાની
				રૂશતમજી જ૦ની ધરમશાલાને ૫૩ મું.
૧૮—રશને......	બુધ.	૨૫	૧૩	મું૦ નવી હાઇકોરટ વપડાઇ, ૧૮૭૯.
૧૯—ફરવરદીન..	ગુરૂ..	૨૬	૧૪	ય. ૧૨૨૦માં શેઠ ફ. કાવશજી બનાજી ગુ.
૨૦—બેહરાંમ....	શુકર.	૨૭	૩૦	વેલાતની તારની લાઈન સરકારે લીધી ૧૮૭૦. કલકતા, મદરાસ,
				અને મુંબઇમાં ટેલીફોન ચાલુ થયો ૧૮૮૨. બાજીરાવ પેસવા
				મરણ પામયો ૧૮૫૧. હમકારો.
૨૧—રાંમ.......	શની.	૨૮	૧	**માહા માસ.** કલકતે ૧ લું અંગ્રેજી પત્ર "હીકીજ કલકતા
૨૨—ગુવાદ.......	રવી..	૨૯	૨	ચાંદરાત. [જરનલ" નીકલ્યું ૧૭૮૦.
૨૩—દેપદીન.....	શોમ.	૩૦	૨	શીંવ રેલવે ચાલુ થઈ ૧૮૫૯.
૨૪—દીન........	ભોમ.	૩૧	૩	યજદેજરદી સને ૧૨૦૮માં "અલાહીબાગ" બંધાયો.
૨૫—અરશેસવંગ	બુધ..	૧	૪	**ફેબરવારી માસ.**
૨૬—આશતાદ ...	ગુરૂ..	૨	૫	કદમી શેહેરેવર મહીનાના ધંબાર. દીવના જા૦ ન૦ વાડયાની
૨૭—આશમાન...	શકર.	૩	૬	[દરેહમહેરને ૯૩ મું.
૨૮—જમીઆદ...	શની.	૪	૭	
૨૯—મારેશફંદ...	રવી.	૫	૮	અંગ્રેજો પેહેલવેહેલા હીંદુસ્થાનમાં આવ્યા, ૧૬૧૩.
૩૦—અનેરાં.....	સોમ.	૬	૯	

માહા ૬ ઠો શેહરેવર શેહેનશાહી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારસીઓના તીથી રોજ–તેના નાંમ સાથે.	વાર	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થા ૩૦ શુધી, માહા ૭ મો મેહેર શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૭ મી ફેબરવારીથી તા૦ ૮ મી મારચ ૧૯૨૨ શુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૮ ના માહા શુદ ૧૦ ને વાર ભોમથી તે ફાગણ શુદ ૧૦ ને વાર બુધ સુધી.
૧–અહુરમજદ	ભોમ.	૭	૧૦	માહા ૭ મો કદમી. ગવરનર જેનરલ અરલ મેઓને આનડામાંનમાં
૨–બેહમન ...	બુધ.	૮	૧૧	[મારી નાખ્યો ૧૮૭૨. સર શાલારજંગનું મ૦ ૧૮૮૩
૩–અરદીબેશત	ગુરૂ .	૯	૧૨	હમકારો.
૪–શેહરેવર....	શુકર.	૧૦	૧૩	સતારા લીધું ૧૮૪૮ માં શે૦નું શેહેરેવર અ૦નું જશન. નવશારી
				હો૦મં૦ કેરાંવાલાના દખમાંને ૯૯ મું.
૫–સફંદારમદ.	શની	૧૧	૧૪	મુંબઈની વસતીની ગણત્રી સને ૧૨૭૫માં મ્યુનીશીપાલીટીએ કીધી
				તે કુલે વરણની–૯૭૭૮૨૨ ની થઇ, તેમાં પારશીઓની વસ્તી
				૪૮૮૨૪ ની હતી. ૧૮૭૪ માં પારસી સાથે મુસલમાનોએ
૬–ખુરદાદ......	રવી..	૧૨	૧૫	મું૦માં હુલડ કર્યું.
૭–અમરદાદ ...	સોમ.	૧૩	૨	અમદાવાદ લીધું ૧૭૮૦ માં.
૮–દેપાદર.......	ભોમ.	૧૪	૩	દમણની મે૦ન૨૦ માંણેકજીની દરેમેરને ૮૫. શેઠ દી૦ મા૦ પીટી-
૯–આદર.	બુધ .	૧૫	૪	હમકારો. [ટને 'સર નાઈટ'નો ખેતાબ મળ્યો. ૧૮૮૭.
૧૦–આવાં......	ગુરૂ.	૧૬	૫	વાંદરાની માંણેકજી જીણાની ધરમશાળા તથા દરેમેહેરને ૭૪.
૧૧–ખુરશીદ ...	શુકર.	૧૭	૬	[ના૦ શે૦બાંનું વીકટોર્યાની જુબીલી હીંદમાં થઇ ૧૮૮૭.
૧૨–મોહર......	શની.	૧૮	૭	
૧૩–તીર........	રવી..	૧૯	૮	ચીકલીના અનજુમનના દુખમાંને ૪૯ મું. [ઓરતો ૨૦૯૮૦.
				[તેમાં પારસી વસ્તી ૪૪૦૯૧ થઇ, જેમાં મરદો ૨૩૧૧૧ ને
૧૪–ગોસ.......	સોમ	૨૦	૯	૧૮૭૨માં મું૦ કુલે વસ્તીની ગણત્રી ૬૪૫૫૭૬ માણસોની થઇ,
૧૫–દેપમેહર ...	ભોમ	૨૧	૧૦	[શાળાને ૫૭મું.
૧૬–મેહેર.......	બુધ	૨૨	૧૧	ફ૦ મેહેરંગાનનું જશન. મે૦ ફ૦ પાંડેની કેરલવાડીની ધરમ-
૧૭–શરોશ.....	ગુરૂ..	૨૩	૧૨	હમકારો. શેઠ જીજીભાઇ દા૦ નાં કોલાબેના આદ્રાંનને ૮૯, શેઠ
૧૮–રશને......	શુકર	૨૪	૧૩	હો૦ દા૦ શાહેરની માલક્ષ્મીની દરેમેહેરને ૩૨. બાહાં
				ગામમાંના શે૦ ફ૦ ન૦ મીર્ઝાના આદ્રાંનને ૬૧.
૧૯–ફ્રવરદીન..	શની.	૨૫	૧૪	યજદેજરદી ૧૨૪૫ માં શેઠ મે૦ ફ૦ પાંડે ગુજર્યા.
૨૦–બેહરામ..	રવી..	૨૬	૩૦	હમકારો. શેઠ નશરવાનજી ૨. તાતાના નવશારીના દુખમાંને ૪૫મું.
				શેઠ ન૦ હી૦ કરાંણીના મુંબઇ કાંદાવારા મોલામાંના આદ્રાં-
				નને ૭૬ મું, તથા સર જ૦ના નવસારીના આદ્રાંનને ૭૦. વાંદ-
				રાની શેઠ ન૦ ૨૦ તાતાની દરેમેહેરને ૩૯.
૨૧–રાંમ......	સોમ.	૨૭	૧	**ફાગણ માસ** ૧૮૯૧ માં મું૦ની કુલે વરણની વરતી૮,૨૧,૭૬૪
				માંણુસોની થઇ, જેમાં પારસી ૪૭,૪૫૮–તેમાં
૨૨–ગુવાદ......	બામ.	૨૮	૨	ચાંદરાત, ૨૪,૭૦૫ મરદો ને ૨૨,૭૫ ઓરતો હતી.
૨૩–દેપદીન....	બુધ.	૧	૩	**માર્ચ માસ.**
૨૪–દીન.......	ગુરૂ.	૨	૪	પેહેલા સર જમશેદજી જીજીભાઇને 'નાઈટ'નો ખેતાબ મળ્યો
				૧૮૪૨ મું૦ વસ્તીની ગંત્રીમાં ૧૯૦૧ માં૭૭૦૮૪૩ માણસ
				થયાં પા. વસ્તી ૪૬૨૩૧ની તેમાં ૨૪૨૭૭ મરદ અને ૨૧૯૫૪
				ઓ૦ હતી. શેઠ ફ૦ કાવશજી બનાજીનો જન્મ ય૦ ૧૧૩૭.
૨૫–અરશીસંવગ	શુકર	૩	૪	
૨૬–આસતાદ...	શની.	૪	૫	શેહેનસાહી શેરેવર મહીનાંના "પેતેશહમ" તથા કદમી મેહેર
				મહીનાના "યાથરેમ" ધંબાર. દુંમશની દરેમેરને ૮૫ મું.
				સુરતનાં પદાનયાં મોબેદોનાં નવાં દુખમાંને ૩૯ મું. અજમેરના
				અંજુમનના દુખમાને ૩૨ મું.
૨૭–આશમાંન..	રવી..	૫	૬	તારાપોરના અ૦ દુખમાંને ૫૭ મું.
૨૮–જમીઆદ...	સોમ.	૬	૭	
૨૯–મારેસફંદ..	ભોમ	૭	૯	મુંબઇ ને કલકતા વચે રેલવે ચાલું થઇ ૧૮૭૦. રાંદેરના અં૦
૩૦–અનેરાં.....	બુધ.	૮	૧૦	દખમાને ૭૦. વલશાડનાં અં૦ દો૦ ૭૫.

માહા ૭ મો મેહેર શેહેનશાહી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારસીઓના તીશે રોજ–તના નામ સાથે.	વાર.	[illegible]	[illegible]	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૮ મો આવાં શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૯ મી મારચથી તા૦ ૭ મી એપરેલ ૧૯૨૨ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૮ ના ફાગણુ શુદ ૧૧ ને વાર ગુરૂથી તે ચઇતર શુદ ૧૦ ને વાર શુકર સુધી.
૧–અહુરમજદ.	ગુરૂ..	૯	૧૧	માહા ૮ મો કદમી આવાં.
૨–બેહમન....	શુકર.	૧૦	૧૨	૧૮૭૦ માં પ્રીન્સ આલફ્રેડ મુંબઇ આવ્યો.
૩–અરદીબેશત.	શની	૧૧	૧૩	હમકારો. બાઇ જીવીબાઇ તે સર જ૦ જી૦ પેહલા બારોનેટના માતાજી ગુજર્યાં ય૦ સને ૧૧૬૮.
૪–શેહરેવર...	રવી.	૧૨	૧૪	નામદાર સાહજાદો પ્રીન્શ આફ વેલ્શ ૧૮૭૬ માં મુંબઇ થી પોતાને વતન સીધાર્યો. ૧૮૩૨ માં જામે જ૦ પેહલે અકવાડયાંમાં ૧ વાર નીકલ્યું, તે પાછલથી ૧૮૫૩માં રોજીંદું થયું. હાલશી.
૫–સફંદારમદ..	સોમ.	૧૩	૧૫	સુરતનાં ઉમરાગાંમ આગલનાં અ. (મેહે. પટેલવાલાં) દ. ૯૧
૬–ખુરદાદ....	મોગ	૧૪	૧	
૭–અમરદાદ...	બુધ.	૧૫	૨	
૮–દેપાદર....	ગુરૂ..	૧૬	૩	
૯–આદર.....	શુકર.	૧૭	૪	હમકારો. થાંણાંના કા૦ રુ૦ પટેલના આ૦ ૧૪૮ મું.
૧૦–આવાં.. ...	શની.	૧૮	૫	કદમી આવાં અર્દુ ઇશુરનું જશન. આ૦ શેઠ એ૦ જી૦ના ધણીયાંણી માણેકબાઇ ગુજર્યાં ય૦ ૧૨૩૮. સને ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વસ્તીની ગણત્રી ૭૭૩૧૯૬ માંણસોની થઇ, તેમાં પારસીઓની સંખ્યા ૪૮૫૯૭ ની જેમાં ૨૫૩૧૫ મર્દો, ને ૨૩૨૮૨ ઓરતો હતી.
૧૧–ખુરશીદ...	રવી	૧૯	૬	
૧૨–મોહર......	સોમ.	૨૦	૭	ય૦ ૧૧૧૭માં શેઠ માંણેકજી નવરોજી શેઠના ગુજર્યા.
૧૩–તીર.....	મોમ	૨૧	૮	જમશેદી નવરોઝ. કલકતાની ટાંઉન હાલ બંધાઇ ૧૮૧૪
૧૪–ગોશ	બુધ.	૨૨	૯	[ગોલવાડમાંનાં મ૦ ખ૦ લંગડાના આદરાંનને ૭૪મું.
૧૫–દેપમેહર...	ગુરૂ.	૨૩	૧૦	કલીયાંણીનાં શેઠ ન૦ બાલાભાઇનાં દુખમાંને ૩૫ મું મુંબઇનાં
૧૬–મેહેર.. ...	શુકર.	૨૪	૧૧	શેહેનશાહી મેહેર ઇજદનું જશન યજ૦ ૧૨૪૨ માં દુખમાં
૧૭–શરેશ	શની.	૨૫	૧૨	હમકારો. ગુડ ફ્રાઇડે [રાએટ કેશ ઉભો થયો.
૧૮–રશને......	રવી.	૨૬	૧૩	માને ૧૦૬, હો૦ બ૦ કપતાને બાંધેલી નવી સગ્ગડીને વ. ૫૩ પટેલની સગ્ગડીને ૬૮. ગનદેવીના જ૦ ના૦ ગજ્દરનાં દુખ-
૧૯–ફરવરદીન.	સોમ.	૨૭	૧૪	થાંણાંનાં રુશતમજી કાવશજી પટેલના દુખમાંને ૮૦. દા૦ ૨૦ [ખુલ્લો મેલ્યો
૨૦–બેહરાંમ....	મોમ.	૨૮	૩૦	હમકારો. ગંદેવીના અ. દુ૦ ૫૪
૨૧–રાંમ........	બુધ.	૨૯	૧	જોશીઓનું નવુ વરસ શાલીવાહન શાકે૧૮૪૪.વાંદરા મષેનો પુલ સર જ૦ એ દાવેજર લેડી આંવાબાઇને નામે બંધાવી ૧૮૪૫માં
૨૨–ગુવાદ......	ગુરૂ..	૩૦	૨	**ચઇતર માસ** ચાંદરાત. ૧૨૨૮ ય૦માં સર જ૦ જી૦ (પેહેલા)
૨૩–દેપદીન.....	શુકર.	૩૧	૩	કલકતાવાલા શેઠ રુ૦કા૦બનાજી ગુજર્યા. ૧૨૨૧.[બારોનેટ હક થયા.
૨૪–દીન.... ...	શની.	૧	૪	**એપ્રીલ.** પોસ્ટખાતાંની સેવીંગ બેંક ઉઘડી ૧૮૮૨. ઘોબીતલાવપરનાં અ. ખ. વાડયાના ધણીઆંણીના આ૦ ૬૦. ય૦ ૧૨૪૦ માં શેઠ રુ૦જ૦ જીજીભાઇ ગુજરયા.
૨૫–અરશેસવંગ	રવી.	૨	૫	
૨૬–આસતાદ...	સોમ.	૩	૬	શેહેનશાહી મેહેર મહીનાનાં "યાથરેમ" ધંમબાર
૨૭–આસમાંન..	મોમ	૪	૭	
૨૮–જમીઆદ...	બુધ.	૫	૮	૧૮૭૬ માં શેઠ એ૦ જી૦ ને સ્ટાર ઓફ ઇ૦ નો ખેતાબ મલ્યો. બાલાપુરના વીકાજી તથા પે૦ મેહરજીનાં દુખમાંને ૮૪મું. શુરતમાં મોટી આગ લાગી યજદેજરદી ૧૨૦૬.
૨૯–મારેસફંદ...	ગુરૂ.	૬	૯	૧૮૭૪ માં મુસલમાંનોના હુલ્લડ વીશે ૮૦૦૦ પારસીઓએ સભા ભરીને વેલાત અરજી કીધી તેથી મુંબઇ સરકારને ઠપકો મલ્યો. તવરી ગામનાં અનજુમનના દુખમાંને ૫૯ મું. ખંબાતના પેશતનજી ખ૦ મોદીનાં દુખમાંને ૯૭ મું વરશ.
૩૦–અનેરાં ...	શુકર.	૭	૧૦	**પુણામાં અનજુમને બંધાવેલા દુખમાંને ૮૮ મું વરશ.**

માહા ૮ મો આવાં શેહેનશાહી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારશીઓના તીથ રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઇંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તારીખ	કદમી જરથોશતીઓના રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૯ મો આદર સને ૧૨૯૧ યજદેજરદી. ઇ૦ તા૦ ૮ મી એપરેલથી તા૦ ૭ મી મેએ ૧૯૨૨ શુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૮ નાં ચયતર શુદ ૧૧ ને વાર સનીથી ને વયશાખ શુદ ૧૧ ને વાર રવી સુધી.
૧—અહુરમજદ	શની.	૮	૧૧	માહા ૯ મો ક૦. શુમારીનાં કુ૦ માં૦ મુકાદમવાળાં આગલનાં
૨—બેહમન. ..	રવી.	૯	૧૨	[હું૦પા૦નાં બાંધેલાં આદ્રાંનને ૨૫૨ મું.
૩—અરદીબેહસ્ત	શોમ.	૧૦	૧૩	હમકારો. મું૦ નાં ગ્રાંટરોડપરના એ૦ શો૦ હે૦ રાનજીના
				ઘેરનો નાશ-૧૮૮૩. [આદ્રાનને ૫૫ મુ.
				શીનીઆ લીધું. દીલીમાં સદરબજારમાં મોટી આગથી ૨૦૦
૪—શેહરેવર . .	ભોમ	૧૧	૧૫	જાલણા મધે અ ંજુમનનાં દુખમાને ૫૨ મું. ૧૮૬૮માં એબી-
૫—સપંદારમદ	બુધ.	૧૨	૧	મુંબઇનાં ફરામજી કાવશજી બનાજીના દુખમાને ૯૧ મું.
૬—ખુરદાદ. ...	ગુરૂ..	૧૩	૨	
૭—અમરદાદ. .	શુકર	૧૪	૩	
૮—દેપાદર. ...	શની.	૧૫	૪	મુંબઇની જી. આઇ. પી. રેલવે ચાલુ થઇ ૧૮૫૩.
				માંના હીરજીભાઇ જ૦એરાના આ૦આદ્રાનને ૭૪.હમકારો.
				મુંબઇ, એત૦કા૦ મા૦હાસબરનના આદરાંનને ૯૧ કરાંચી-
				પેશતનજી પલાનતીનના આદ્રાંનને વરશ ૭૬ મું,
૯—આદર.	રવી	૧૬	૫	કદમી આદર ઇજદનું જશન. અમદનગરના જમશેદજી
૧૦—આવાં. . ..	શોમ.	૧૭	૬	શેનશાહી આવાં અરદુઇશુરનું જશન.
૧૧—ખુરશીદ....	ભોમ.	૧૮	૭	[સરાફ ગુજર્યા, ય. ૨૧૧૯.
૧૨—મોહર......	બુધ..	૧૯	૮	મુંબઇના કા૦એ૦ બીશનીના દુખમાને ૭૯. શેઠ ખ૦ માં૦
૧૩—તીર.......	ગુરૂ..	૨૦	૯	
૧૪—ગોશ......	સુકર	૨૧	૧૦	મુંબઇ મજગાંમમાના ના૦ જ૦ શપલાના આદરાંનને ૫૬.
૧૫—દેપમેહર....	શની	૨૨	૧૧	
૧૬—મેહેર.	રવી	૨૩	૧૨	શુરતમાં મોટી આગ ૧૮૩૭. શેક્ષપીયર જનમ્યો, ૧૫૬૪.
૧૭—સરોશ. ...	શોમ	૨૪	૧૩	હમકારો. શેક્ષપીયરનું મરણ ૧૬૧૬
૧૮—રશને.. ...	ભોમ	૨૫	૧૩	યજદેઝરદી ૧૨૧૮માં શેઠ જીજીભાઇ દાદાભાઇ ગુજરયા. સુરતનાં
				[કેટલાક પારશીઓએ કદમી તરીકો અખત્યાર કીધો, ય૦૧૧૧૪.
૧૯—ફરવરદીન..	બુધ	૨૬	૧૪	કદમી અશોફરોહરનું જશન, દુખમાં નજદીક બંદગીનો દીવસ.
૨૦—બેહરાંમ ...	ગુરૂ..	૨૭	૩૦	હમકારો. [ખુલ્લું મેલ્યું, ૧૮૭૨.
૨૧—રાંમ..	શુકર	૨૮	૧	**વઇશાખ માસ.** ચાંદરાત શેનશાહબાનુનું પુતલું મુંબઇમાં
૨૨—ગુવાદ.	શની.	૨૯	૨	[ગુ૦ ય૦ સને ૧૨૭૦. પેરીસ એકઝીબીશન, ૧૮૬૭ બીજું.
૨૩—દેપદીન....	રવી..	૩૦	૩	સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ પેહેલા બેરોનેટ ૭૯ વરશની વયે
				[માં, ચીકાગોનું એકઝીબીશન૧૮૯૩માં ઊઘડયું. ૧૮૪૫
૨૪—દીન... ...	શોમ.	૧	૪	મેએ. મું૦ની જમશેદજી જીજીભાઇ હાસ્પીટાલ વપડાઇ ૧૮૮૯
૨૫—અરશીશવંગ.	ભોમ.	૨	૫	ઇસ્ટ ઇંનડીયા કુંપનીના લશકરમાં બેદીલી ફેલાયાથી ૧૦૦૦૦
				માણશોને બરતરફ કીધાં ૧૮૫૭. વીકટોર્યા ને આલબર્ટ મ્યુઝીયમ
				મુંબઇમાં ઉગડયું ૧૮૭૨. અમદાવાદનાં અંજુમનનાં દુખમાંને
				૮૦મું. મુંબઈના શેહેનશાહી પેહેલા દસ્તુર. ખુરશેદજી જ૦ જામાસ્પ
				આ૦ગુ. ય. ૧૧૯૮.
૨૬—આસતાદ. .	બુધ.	૩	૬	ટીપુ શુલતાન મારયો ગયો, ૧૭૯૯. કલકતાવાલા શેઠ હી૦
				[મા૦ બનાજી, ગુજર્યા, ય૦ ૧૨૭૩
૨૭—આસમાન..	ગુરૂ..	૪	૮	
૨૮—જમીઆદ..	શુકર.	૫	૯	શુરતનાં કાકરાખાડીનાં મનચેરજી શેઠનાં અંજુમનના
૨૯—મારેશપંદ..	શની.	૬	૧૦	દુખમાંને ૧૫૨. ભાવનગરની મરહુમ શેઠ દોરા
૩૦—અનેરાં.. ...	રવી..	૭	૧૧	બજી શાપુરજી ઉમરીગરની દરેમેહરને ૩૧

માહા ૯ મો આદર શેહેનશાહી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારસીઓના તીશે રોજ-તેના નાંમ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૧૦ મો દેએ શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી. ઇંગ્રેજી તા૦ ૮ મી મેએથી તા૦ ૬ મી જુન ૧૯૨૨ સુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૭૮ ના વઇશાખ શુદ ૧૨ ને વાર સોમથી તે જેઠ શુદ ૧૨ ને વાર સોમ સુધી.
૧-અહુરમજદ.	શોમ.	૮	૧૨	માહા ૧૦ મો ક૦;ક૦ જશન મહીનો-દાદાર અહુરમજદનું ૧લું [જશન તરામ મુંબઇમાં ચાલુ થઇ ૧૮૭૪
				૧૮૮૪ મીરતમાં ઘોડેસ્વાર રીજમાટે બલવો કીધો. ૧૮૫૭. પેહલવેલા દેશી જડજ તરીકે મી૦ નાનાભાઇ હરીદાશ નેમાયા
૨-બેહમન ...	ભોમ	૯	૧૩	વેશુની શેઠ માં. ર. પટેલની દરેમેહરને ૩૩મું. હાઇ કોર્ટમાં
૩-અરદીબેસ્ત	બુધ.	૧૦	૧૪	હમકારો. ન૦ કા૦ નાલીએરવાલાના દાદરપરનાં આદરાંનને ૧૦૨
૪-શેહેરેવર ...	ગુર.	૧૧	૧૫	કોટેકોટની બાઇ પીરોજબાઇ તે દા૦ મા૦ વાછાની વીધવાની
૫-સફંદારમદ..	શુકર.	૧૨	૧	દરેમેહરને ૪૧ મું૦
૬-ખુરદાદ....	શની.	૧૩	૨	સુરત ઇંગ્રેજોને તાબે થયું ૧૮૦૦.
૭-અમરદાદ..	રવી.	૧૪	૩	વાલકેશવરનાં શે. હુંદીના આદ્રાંનને ૬૪.
૮-દેપાદર	શોમ.	૧૫	૪	કદમીનું દાદાર અહુરમજદનું બીજું જશન.
૯-આદર......	ભોમ.	૧૬	૫	કલકતા ને મુંબઈ વચે તાર ચાલુ થયો. સને ૧૮૫૪
				શેહેનશાહી આ૦ ઈ૦ જશન. ય૦ ૯૩ માં શંજાણમધે દસ્તુર નેરીઓશંગધવલે તખ્તનશીન કીધેલાં આતશબેરાંમ જે ઉદવા રામાંછે તેને ૧૨૦૧મું, મુંબઇ બનાજી લી૦ વાલાં આદ્રાંનને ૨૧૪ મું, કોટમાના માણેકજી શેઠના આદરાંનને ૧૯૦ મુ. વીકાજીની તારાપોરનીને ૧૦૩, કરાંચીની શેઠ ડો૦ મે૦ વાડીઆની ઇઆદગારી વાળી દરેમેરને ૫૩ મું. ભરૂચની બાઇ હીરાંબાઇ નારીએલવાલાની દરેમેરને ૯૨ મું. બીલીમોરાની શેઠો દાદા ભાઇ ધનજીભાઇ તથા સોરાબજી શાપુરજીએ બંધાવેલા આદરી
૧૦-આવાં	બુધ	૧૭	૬	[યાનને વ૦ ૨૪. હમકારો.
૧૧-ખુરશેદ....	ગુર.	૧૮	૭	કદમી પેગમબરનો દીશો. ય૦ સને ૧૨૪૪ માં નવસારીનાં દુખ-
૧૨-મોહોર	શુકર.	૧૯	૮	[માંનો રસ્તો હો૦ બ૦કપટાને બમાવ્યો.
૧૩-તીર	સની.	૨૦	૯	[લાર્ડ રીપને સ્વરાજ બક્ષયું, ૧૮૮૨.
૧૪-ગોશ	રવી.	૨૧	૧૦	શેઠ મે૦ ફ૦ પાંડનો જનમ, ય૦ ૧૧૮૧.
૧૫-દેપમેહેર....	શોમ.	૨૨	૧૧	ક૦ નું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જ૦.
				[શા૦ વાલી અગીઆરી તથા ધરમશહરને ૭૩.
૧૬-મેહેર......	ભોમ	૨૩	૧૨	કદમી દેહ મહાનાના 'મેદીયારેમ' ધંબાર. વલશાડની મોટાભાઇ
૧૭-સરોશ......	બુધ.	૨૪	૧૩	હમકારો ખેતવાડીમાંના શેઠ પા૦ ખ૦ કામાના આદરાનને ૫૪ શેહેન-
૧૮-રસને	ગુર.	૨૫	૧૪	શાહબાનુવીકટોરીયાનોજન્મગાયકવાડશીયાજીરાવગાદીએબેઠા,૧૮૭૫.
૧૯-ફ્રરવરદીન .	શુકર.	૨૬	૩૦	શે૦ ફ્રરવરદીયાન જવાનું અશોફ્રરોહરનું જશન. કરાંચીની
				[જ૦ અંજુમને બાંધેલાં દુખમાં તથા શગરીને ૪૮ મુ
૨૦-બેહરાંમ....	શની.	૨૭	૧	**જેઠ માસ.** હમકારો. મું૦ કોટમાં બાઇ મોટલાંબાઇ તે જાં૦ ન૦
				[વાડયાના આદ્રાંનને ૯૦ મું, ઉદવાડાના આતશબેરા
૨૧-રાંમ......	રવી.	૨૮	૨	ચાંદરાત. [મને લગતાં સર દીનશાહજી માં૦પીટીટ બેરાનેટે બાંધેલાં
				[નવાં મકાંનને ૩૨ મું.
૨૨-ગુવાદ	શોમ.	૨૯	૩	કાશમીરમાં ધરતીકંપ થયો, તેથી ૧૫૦૦ માંણુશોનાં જીવની, ઈમા-
				[રતો તથા જાનવરોની મોટી નુકશાંની ૧૮૮૫.
૨૩-દેપદીન.....	ભોમ	૩૦	૪	ભરૂચની મર૦શેઠ સા૦ શો૦ નાળિએરવાલાની દ૦૨૭મું ક૦ દાદાર
૨૪-દીન	બુધ.	૩૧	૫	લાર્ડ રીપન હીંદુસ્થાનમાં આવ્યા ૧૮૮૦. [હોરમજદનું ચોથું જશન.
૨૫-અરશેસ્વંગ.	ગુરૂ	૧	૬	**જુન માસ.**
૨૬-આસતાદ ...	શુકર	૨	૭	
૨૭-આશમાંન...	શની	૩	૮	
૨૮-જમીઆદ ...	રવી.	૪	૯	
૨૯-મારેસફંદ...	સોમ.	૫	૧૧	
૩૦-અનેરાં ...	**ભોમ.**	**૬**	**૧૨**	**સર દીનશાહજી માં૦ પીટીટ બેરોનેટનો જનમ-ય૦ સને ૧૧૯૨**

માહા ૧૦ મો દેએ શેહેનશાહી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારસીઓના તીશે રોજ–તેના નાંમ સાથે.	વાર.	અંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૧૧ મો બેહમન કદમી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી. ઈં૦ તા૦ ૭ મી જુનથી તે તા૦ ૫ મી જુલાઈ ૧૯૨૨ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૭૮ ના જેઠ શુદ ૧૩ ને વાર બુધથી તે અશાડ શુદ ૧૨ ને વાર ગુરૂ સુધી.
૧–અહુરમજદ.	બુધ.	૭	૧૩	માહા ૧૧ મો કદમી. શેહેનશાહી જશનનો મહીનો. દાદાર અહુરમ
				[જદનુ પેહેલું જશન. મુંબઇમાં સાસુન ડાક ઊંઘડી, ૧૮૭૫.
				[જશન શુરતની દા૦ને પે૦વાડયાની દ. ૭૪.
૨–બેહમન....	ગુરૂ.	૮	૧૪	જંજીબારના સુલતાનની ઈંગ્લંડની મુસાફરી ૧૮૭૫ ક૦બેહમનનું
૩–અરદીબેશત.	સુકર	૯	૧૫	હમકારોબેતારાશોધીકાડનારખગોલવેતાચીંતામણીરગુનાથનુ મ.૧૮૮૦
૪–શેહેરેવર....	શની.	૧૦	૧	એલેકઝાંડરાનાં બલવામાં૧૦૦ યુરોપીયન મારયા ગયા ૧૮૮૨.
૫–સફંદારમદ.	રવી..	૧૧	૨	ય૦ ૧૧૫૫ માં શેઠ જી૦દા૦નો જન્મ.
૬–ખુરદાદ. ..	સોમ.	૧૨	૩	૧૮૫૭ માં હીંદુસ્થાનમાં ચાલેલા બલવાનાં હીગાંમમાં સરકારે
				હીંદુસથાંનનાં છાપાનાં છુટાપણાંના અટકાવનોધારો કાડયો તે
				પછવાડેથી બંધ પડયો. ય૦૧૧૫૨મા શર જ૦ જીજીભાઇ
				(૧લા) બારોનેટ જનમ્યા. મરહુમ આ રૂ જ. જીને 'ફ્રીડમઓફ
				ધી સીટી ઓફ લંડન'નું માન મળયું, ૨૩ ૬-૧૮૬૪
૭–અરદાદ....	ભોમ.	૧૩	૪	[શે૦ દેહ મહીનાનું બીજુ જશન.
૮–દેપાદર.....	બુધ.	૧૪	૫	મુંબઇમાંવાવાજોરાનું મોટું તોફાન થયું ૧૮૩૭માં સર જમશેદજી
				[જી૦ ચોથા બારોનેટ હક થયા, ય૦ ૧૨૭૭.
૯–આદર......	ગુરૂ..	૧૫	૬	હમકારો.
				[૧૮૭૨માં અખબારે શોદાગર સાથે જોડાયું.
૧૦–આવાં......	શુકર	૧૬	૭	[શને ૧૮૩૩ માં મુંબઇ ચાબુક નીકલ્યું, તે
૧૧–ખુરસીદ....	શની	૧૭	૮	પા૦ પેગમબર સપેંતમાન "જરથોશત"ના ગુજરવાનો દીવસ.
૧૨–મોહોર.....	રવી.	૧૮	૯	ય૦ ૧૧૩૨ માં શેઠ ખરશેદજી માણેકજી શરાફનો જનમ.
૧૩–તીર.......	સોમ	૧૯	૯	શેનશાબાંનુ વીકતખતે બેઠાં, ૧૮૩૭. તેની જુબીલી થઈ ૧૮૮૭.
				[તે પછે ૧૮૯૭માં ૬૧ માં વરસની "ડાયમંદ જુબીલી" થઈ
૧૪–ગોશ......	ભોમ.	૨૦	૧૦	નવસારીના દસ્તુર જામાસપ આશાના ગુજર્યા ય૦ ૧૧૨૨.
૧૫–દેપમેહેર....	બુધ.	૨૧	૧૧	શે૦દાદાર અહુ૦નું ત્રીજુ જસન શેહેનશાહ બાંનુનો ઢંઢેરો નીકલ્યો,
૧૬–મેહેર......	ગુરૂ.	૨૨	૧૨	શેનશાહીઓના "મેદીઆરેમ" ધંબાર. [૧૮૩૭.
૧૭–સરોશ......	શુકર.	૨૩	૧૩	હમકારો. નામદાર શેનશાહ એડવરડનો જનમ, ૧૮૪૧, સર શાપુરજી
૧૮–રશને.......	શની.	૨૪	૧૪	[બરજોરજી ભરૂચા ગુજરયા ૧૨૮૯
૧૯–ફરવરદીન...	રવી..	૨૫	૩૦	[કાંહાંનપોરમાં નાના શાહેબે કતલ ચલાવી, ૧૮૫૭.
૨૦–બેહરાંમ....	સોમ	૨૬	૧	**અશાડ માસ.** ચાંદરાત હમકારો. શેઠ બનાજી લી. ૮૨ વ.
૨૧–રાંમ.......	ભોમ	૨૭	૨	ય. શને ૧૧૦૩ માં ગુજર્યા.
૨૨–ગુવાદ.	બુધ.	૨૮	૪	શેહનશાબાનુ વીકટોરીઆએ તાજ પેહેર્યું, ૧૮૩૮
૨૩–દેપદીન	ગુરૂ.	૨૯	૫	શેહેનશાહી દાદાર અહુરમજદનું ચોથું જશન.
				ય૦૧૨૪૬ માં શરજ. જી. બીજનબા શી. એશ આઈ. ગુજર્યા.
				કાર્ડ નીકલ્યા, ૧૮૭૯. ૧૮૨૨માં મુંબઇ સમાચાર પત્ર નીકલ્યું
૨૪–દીન.......	શુકર	૩૦	૬	પરણી, ૧૮૬૨. હીંદુસ્થાનમાં એક દોહડીયાંવાલા પોસ્ટ
૨૫–અરશેસવંગ.	શની	૧	૭	**જુલાઇ માસ.** માહારાંણી વી૦ ની બેટી પરીનશેસ એલીસ
૨૬–આશતાદ...	રવી	૨	૮	૧૮૮૩ માં શુરતમાં મોટી રેલ આવ્યાથી ૨ થી ૩ લાખ રૂપયાનું
૨૭–આશમાંન..	સોમ.	૩	૯	[નુકશાન–દોઢહ હજાર ઘેરો અને ૧૨ માંણશોનો નાશ થયો.
૨૮–જમીઆદ..	ભોમ	૪	૧૦	
૨૯–મારેશફંદ...	બુધ.	૫	૧૧	
૩૦–અનેરા	ગુરૂ.	૬	૧૨	ય૦ ૧૨૪૨ માં દુખમા કેશના પારસી છુટા.

માહા ૧૧ મો બેહેમન શેહેનશાહી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

પારસીઓના રોજ—તેના નામ શાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુની તીથ	કદમી જરથોશતીઓના રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૧૨ મો. અશફંદારમદ શને ૧૨૯૦ યજદેજરદી. ઈ૦ તા ૭ મી જુલાઇથી તે તા૦ ૫ મી આગશટ ૧૯૨૨ સુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૭૮ ના આષાડ શુદ ૧૩ ને વાર શુકરથી તે શ્રાવણ શુદ ૧૩ ને વાર સની સુધી.
૧—અહુરમજદ	સુકર.	૭	૧૩	માહા ૧૨ મો અશફંદારમદ કદમી. બઝમે જશને રૂઝે અહુરમઝદની. મંડલીની સ્થાપના ૧૨૬૭ પ્રોફેસર દા૦ ન૦ને પારલામેંટના એક મેમબર દાખલ લંડનનાં ફીનશબરી ખાતેના રેહવાસીઓએ ચુંટી કાહાડયા, ૧૮૯૨. [ય૦ ૧૨૪૧.
૨—બેહમન ...	શની.	૮	૧૪	શે૦ બહમન અમ૦ જશન. ૬૦ દારા૦ શે૦ કુમાના ગુજરયા
૩—અરદીબેશત	રવી.	૯	૧૫	હમકારો. શર કા૦ જાં૦ રેડીમણી નાઇટ શી. એશ. આઇ ગુ., ય૦
૪—શેહેરેવર ...	સોમ.	૧૦	૧	મુંબઇમાં શને ૧૮૭૨માં પાંચ રૂપીઆની નોટ નીકલી [૧૨૪૭.
૫—અશ્પંદારમદ	મોમ	૧૧	૨	૬૦ અશફંદારમદ અમશાસ્પંદનું જશન. સર જમશેદજી જીજીભાઇ ત્રીજા બારોનેટહક થયા, ય૦૧૨૬૭.
૬—ખુરદાદ....	બુધ.	૧૨	૩	કલકતાનાં ધરતીકંપથી ડારજીલીંગ ને શીરાજગંજમાં મોટી
૭—અમરદાદ...	ગુરૂ..	૧૩	૪	[ખરાબી. ૧૮૮૫.—બીજી વાર ૧૮૯૭.
૮—દેપાદર	શુકર	૧૪	૫	નાના સાહેબે કાહાંનપોરમાં અંગ્રેજ ઓરત, મરદો, તથા છોકરાંઓની કતલ ચલાવી ૧૮૫૭. ૧૮૭૦મા ફ્રાંન્સ ને જ૦લડાઇ. પુણાની શે૦૨૦પટેલવાલી દરે૦૯૯મું. અજમેરની શેઠનવ૦
૯—આદર....	શની.	૧૫	૬	હમકારો.
૧૦—આવાં	રવી.	૧૬	૭	૩૦ કલ્યાણીવાલાની દરે૦ ૨૫ મું. સરદાર બા૦ બા૦ પદમજી પેસતનજી ગુજરયા—ય૦ ૧૨૬૩.
૧૧—ખોરશેદ...	સોમ.	૧૭	૮	
૧૨—મોહોર......	ભોમ	૧૮	૯	શેઠ શોરાબજી વાછાગાંધી યઝદેજરદી ૧૨૨૬ માં ગુજરયા.
૧૩—તીર......	બુધ.	૧૯	૧૦	
૧૪—ગોશ......	ગુરૂ..	૨૦	૧૧	
૧૫—દેપમેહેર ...	શુકર.	૨૧	૧૨	હીંદુસથાનમાં દાનકગરેકસ થયો, ૧૮૬૦.
૧૬—મેહેર......	શની	૨૨	૧૩	
૧૭—સરોશ....	રવી..	૨૩	૧૪	હમકારો.
૧૮—રશને ..	શોમ	૨૪	૩૦	હીંદુસથાંનના દેશીઓમાં પેહેલા પીટીટ જુરીમાં બેઠા, ૧૮૨૮
૧૯—ફરવરદીન.	ભોમ.	૨૫	૧	**શ્રાવણ માસ** ચાંદરાત બંગાલના દખણ ભાગપર ધરતીકંપ થયો, ૧૮૫૮. મલારરાવ મદરાશમાં નજરકેદ હતો તે મરણ પાંમ્યો, ૧૮૮૨. કદમી અશોફરોહરનું જશન.
૨૦—બેહેરાંમ ..	બુધ.	૨૬	૨	હમકારો. પરેલમાના દા૦ પે૦ વાડયાનાં આદરાનને ૮૯ મું.
૨૧—રામ	ગુરૂ..	૨૭	૩	
૨૨—ગુવાદ....	સુકર	૨૮	૪	થયો૧૯૦૭.
૨૩—દેપદીન....	શની.	૨૯	૫	નાગપાંચમ. હીંદમાં નીકલનો એક આનાનો સીકકો ચાલુ
૨૪—દીન.....	રવી.	૩૦	૭	[શરૂ થયાં. ૧૮૬૮માંઅખબારે શોદાગર શાથ જોડાયું.
૨૫—અરશીશવંગ	સોમ	૩૧	૮	કદમી મુકતાદ ગુજરાતીવરતમાન પેહેલ વેહલું પ્રગટ થયું હતું તે
૨૬—આશતાદ..	ભોમ.	૧	૯	**આગશટ માસ.** ૧૮૪૯માં સમાચાર દરપણ નામનું રોજીંદુ
૨૭—આશમાન.	બુધ.	૨	૧૦	શેઠ ફ૦ દાનશાજી પીટીટ ગુજર્યા, યઝદેજ૦ ૧૨૬૪.
૨૮—જમાઆદ..	ગુરૂ.	૩	૧૧	
૨૯—મારેશપંદ..	શુકર.	૪	૧૨	કદમી મીનો મારેસફંદનું જશન.
૩૦—અનેરાં.....	શની.	૫	૧૩	મુંબઇમાં પેહેલવેહલા પારસી મેજીસ્ટ્રેટ કોરટ બેઠી ૧૮૬૬ [પ્રી૦ આલબરટ ૧૮૪૪ માં જ૦

માહા ૧૨ મો સફંદારમદ શેહેનશાહી શને ૧૨૯૧ યજદેજરદી.

શે૦ પારસીઓના તીશે રોજ—તેના નાંમ સાથે	[illegible]	વાર.	[illegible]	[illegible]	કદમી જરથોશતીઓનો ગાથા ૧ લો માહ ૧૨ મો સને ૧૨૯૧ થી રોજ ૩૦ મો માહા ૧ લો ફરવરદીન સને ૧૨૯૨ યજદેજરદી. ઈંગ્રેજી તા૦ ૬ થી આગશટથી તા૦ ૯ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૨૨ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૭૮ નાં શ્રાવણ શુદ ૧૪ ને વાર રવીથી તે ભાદરવા વદ ૩ ને વાર સની સુધી.
૧—અહુરમજદ.	ગા.	રવી.	૬	૧૪	ગાથા ૧ લો કદમી, હમસપથમદેમ ધંબાર કદમી.
૨—બહમન....	ગા.	સોમ	૭	૧૫	નારીયેલી પુનમ ગાથા ૨ જો ઓસતુઅદ. કદમી.
૩—અરદીબેશત.	ગા.	ભોમ	૮	૧	ગાથા ૩ જો સપેનતોમદ. શે. હમકારો.
૪—શેહેરેવર...	ગા.	બુધ.	૯	૨	ગાથા ૪ થો વાહુક્ષથર, કદમી. ઈંગ્લાંડનાં નામદાર શેહનશાહ }
					[એદવર્ડની ૧૯૦૨ માંરાજ્યભીસેક થયો }
૫—સફંદારમદ.	ગા.	ગુરૂ.	૧૦	૩	મું૦માંમુસ૦ હીંદુ વચેમોટું હુલડ,૧૮૯૩. ગાથા૫મે વહસતોઈસત }
					{ કદમી. શે૦ સર્પ૦નું જશન. દશતુરજી એ૦દા૦ શનજાંણુ }
					{ ગુ૦ ય૦, ૧૨૧૬. શેઠ ડૉ૦ શે૦ મુનશી ગુ૦, ૧૨૩૯ ડા. }
					{ કે. નસ. બાહાદુરજી ગુજરયા ય૦ ૧૨૬૭. }
૬—ખુરદાદ....	૧	શુકર.	૧૧	૪	કદમી સને૧૨૯૨ય૦ નુ નવું વરસ. [તુરમેરજીરાણાં ગુ૦ ય૦ ૯૬૦]
૭—અમરદાદ..	૨	શની.	૧૨	૫	એનેસ્ટીનું મરણ ૧૮૭૩ [હમકારો. નોશારીનાંવડા દશ૦ }
૮—દેપાદર.....	૩	રવી.	૧૩	૫	કદમી રપીથવન ઈજવાનો દીવસ, તથા કદમી અરદીબેરત રોજનો]
૯—આદર	૪	સોમ.	૧૪	૬	શેહનશાહી હમકારો. કલકતાની ઈ૦ ઈ૦રેલવે ચાલી, ૧૮૫૪.
૧૦—આવાં.....	૫	ભોમ	૧૫	૭	
૧૧—ખુરશીદ..	૬	બુધ.	૧૬	૮	કદમી ખુરદાદ શાલ.
૧૨—મોહોર	૭	ગુરૂ	૧૭	૯	કદમીઓનો અમરદાદ શાલ-(વરાવો)
૧૩—તીર....	૮	શુકર.	૧૮	૧૦	
૧૪—ગોશ......	૯	શની	૧૯	૧૧	કદમી આદર રોજનો હમકારો.
૧૫—દેપમેહેર..	૧૦	રવી	૨૦	૧૨	
૧૬—મેહેર......	૧૧	સોમ	૨૧	૧૩	
૧૭—સરોશ......	૧૨	ભોમ.	૨૨	૩૦	શે૦ હમકારો.
૧૮—રશને.......	૧૩	બુધ.	૨૩	૧	**ભાદરવા માસ.** તુલશીતલાવ વેઆર સાથે જોડી નાખ્યો ૧૮૭૨.
૧૯—ફરવરદીન .	૧૪	ગુરૂ..	૨૪	૨	ચાંદરાત શે૦ અસો. જશન. અંગ્રેજો લખનોરમાં દાખલ થયા,૧૮૫૭.
૨૦—બેહેરાંમ...	૧૫	શુકર	૨૫	૩	પ્રીનશ આલબરટ જન્મયો ૧૮૧૯. શે૦ હમકારો. શુનાબાઇ }
૨૧—રાંમ........	૧૬	શની.	૨૬	૪	{ હીરજી રેડીમણીનાં ગોવાલ્યા તલાવના આદ્રાંનને }
					{ ૧૦૯. શુરત બેરાંમપોરીભાગલ પાસેની દરે૦ ને ૮૩. }
					{ મોહરમ માસ—નવું વરસ સને ૧૩૪૧ હીજરી. }
૨૨—ગુવાદ......	૧૭	રવી.	૨૭	૫	ક૦ સરોશ રો૦ હમકારો. બાહેરકોટ દાદીશેઠના આતશબે. ૧૪૦]
					(એવોનાજ કોટેકોટના ક૦ આદરાંનને ૧૧૯. કલકતામાના ફ૦]
					) કા૦ બનાજીના આદરાંનને ૮૩ મું. ભીડીબજારના મે૦ માં૦ }
					) પટેલના આદરાંનને ૧૧૫. યઝ૦ ૧૧૫૨માં મુંબઈમાં કેટલાક]
૨૩—દેપદીન......	૧૮	સોમ.	૨૮	૬	([પારસીઓએ કદમી તરીકો અખત્યાર કીધો.]
૨૪—દીન.......	૧૯	ભોમ.	૨૯	૭	ક૦ ફરવરદીનનું જશન.
૨૫—અરશીસવ.	૨૦	બુધ.	૩૦	૮	ક૦ બેરાંમ રોજનો હમકારો. શેનશાહીઓના મુકતાદ શરૂ થયાં.
૨૬—આસતાદ.	૨૧	ગુરૂ.	૩૧	૯	[શોડેથી શે૦ બાંતુને સ્વાધીન થયું. પા૦ધારો પસાર થયો ૧૮૬૫.]
૨૭—આસમાંન	૨૨	શુકર.	૧	૧૦	**સપ્ટેમ્બર માસ.** ૧૮૫૮ માં હીંદુસ્થાંનનું રાજ ઈ૦ ઈ૦ કું૦]
૨૮—જમીઆદ	૨૩	શની.	૨	૧૧	
૨૯—મારેસફંદ.	૨૪	રવી.	૩	૧૨	તાબુત શે૦ મીનો મારેશપંદનું જશન.
૩૦—અનેરાં....	૨૫	સોમ.	૪	૧૩	
૧—અહુનુઅદ.	૨૬	ભોમ.	૫	૧૪	શે૦ ગાથા ૧ લો ધંબાર શરૂ થયા. શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. }
૨—ઓશતુઅદ	૨૭	બુધ.	૬	૧૫	ગાથા ૨ જો. { એસ આઈ. ગુજર્યા ય. ૧૨૫૯ સર જ૦ જી. એ. }
૩—સપેનતોમદ	૨૮	ગુરૂ..	૭	૧	ગાથા ૩ જો. { ગહમબારો કરવા. માંડયા—યજદે. ૧૧૯૭. }
૪—વોહુખશથર	૨૯	સુકર.	૮	૨	ગાથા ૪ થો.
૫—વહીસ્તોયશ્ત	૩૦	સની.	૯	૩	ગાથા ૫ મો.

જરથોશતીઓએ સ્થાપેલાં આતશબેહરાંમો.

મુંબઇ મધેના આતશબેહરાંમો.

ઠેકાણું. કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહ.	ય. સને	શે. કે ક.
ફરેલવાડી–કાવશજી બેરાંમજી બનાજીની નઇયતે	૧૭	૪	૧૨૧૫	કદમી
ચરનીવાડી–હોરમજજી બમનજી વાડીઆજી	૧૭	૨	૧૨૦૦	શેનશાહી
,, જરથોસતી અંજુમને સ્થાપેલાં	૩	૨	૧૨૬૭	,,
બહારકોટ–દાદીભાઇ નશરવાનજી દાદીશેઠ	૧૭	૧	૧૧૫૩	કદમી

દેશાવરો ખાતેના આતશબેહરાંમો.

ઉદવાડા–અવલ જરથોરતી અનજુમને શંજાણમાં સ્થાપેલાં ને હાલ ઉદવાડામાં છે (૧)*	૯	૯	૯૦	શેનશાહી
નવસારી–ખુરશેદજી ટેમુલજી દેશાઇજી (૨)	૧૭	૧	૧૧૩૫	,,
સુરત–દાદાભાઇ નશરવાનજી મોદી	૧૭	૨	૧૧૯૩	,,
,, પેશતનજી કાલાભાઇ વકીલ	૩	૪	૧૧૫૩	કદમી

જરથોશતીઓએ સ્થાપેલી દરેહમેહેરો તથા આતશ દાદગાંઓ.

મુંબઈ મધેની દરેહમેહેરો તથા આતશ દાદગાંઓ.

ફરેલવાડી–કાવશજી બેરામજી બનાજી (આતશ બેહરામમાં)	૨૦	૫	૧૨૧૪	કદમી
કાંદાવારો મોહલો–નશરવાનજી હીરજીભાઇ કરાંની	૨૦	૬	૧૨૧૬	શેનશાહી
કોટમાં–માણેકજી દોરાબજી સરાફ (૩)	૨૬	૨	૧૧૬૦	,,
,, બનાજી લીમજી (૪)	૯	૯	૧૦૭૮	,,
,, માણેકજી નવરોજી શેઠનાં (૫)	૯	૯	૧૧૦૨	,,
,, મોટલાંબાઇ જેહાંગીર નશરવાનજી વાડીયા ...	૨૦	૯	૧૨૩૨	,,
,, ગોદાવરા મોબેદો માટે પંચાયતે બાંધેલી (૬) ...	૩	૫	૧૧૯૫	,,
,, મનચેરજી ખરશેદજી લંગડાનાં (૭)	૧૫	૭	૧૨૧૭	,,
ફોટેકોટ–અરદેશર દાદીભાઇ દાદીશેઠ	૧૭	૧	૧૬૭૩	કદમી
,, પીરોજબાઇ તે દાદાભાઇ માણેકજી વાછાના વીધવા ...	૩	૯	૧૨૫૦	શેનશાહી
ફાલાબે–જીજીભાઇ દાદાભાઈ	૧૭	૬	૧૨૦૫	,,
ખેતવાડી–કાવશજી માણેકજી હાશબરનર...	૯	૯	૧૨૦૧	કદમી
,, પાલનજી ખરશેદજી કામા (કામા બાગમાં) ...	૧૭	૯	૧૨૩૮	શેનશાહી
ગ્રાંટરોડ–સોરાબજી હોરમજી રાંનજી	૩	૮	૧૨૩૭	,,
,, દોરાબજી એ. જમસીના અથવા મીઠાઇવાલા ...	૫	૯	૧૨૮૦	,,
ગોવાલ્યા તલાવ–સુનાબાઇ હીરજી જીવણજી રેડીમની (૮) ...	૨૦	૧૨	૧૨૧૧	,,
ચરનીવાડી–હોરમજી બમનજી વાહાડયા (આતશબેરામમાં)	૨૦	૨	૧૧૭૫	,,
ચોપાટી–મોદી સોરાબજી વાછાગાંધીના વારેસો	૧૭	૬	૧૨૨૭	કદમી

* આ સઘળાં નંબરોવાલી દરેહમેહેરને લગતી વીગતો દરેહમેહેરોના લીસટની સેવટ જણાવેલી છે.

ઠેકાણું દરેહમેહેરો કોણે બંધાવેલી.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે. કે ક.
ડનકનરોડ–હોરમજી ધનજીભાઈ પટેલ	૧૭	૫	૧૨૦૩	શેનશાહી
ધોબીતલાવ–આવાંબાઇ તે અ૦ ખ૦ વાડીઆજીના ધ૦ (૯)...	૨૪	૭	૧૨૩૨	,,
પરેલ–દાદાભાઇ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાડીઆ (૧૦) ...	૨૦	૧૧	૧૨૦૩	,,
,, દીનબાઇ ન. પીટીટે જ. ન. પીટીટ આરફનેજમાં પરઠાવેલી	૩	૭	૧૨૬૬	,,
બહારકોટ–મનચેરજી બમનજી શેઠના (૧૧)	૧૭	૨	૧૧૬૬	,,
,, શાપુરજી સોરાબજી કપાવાલા	૧૭	૨	૧૨૨૮	,,
ભાયખલા–બમનજી મેરવાનજી મેવાવાલા (૧૨)	૧૭	૪	૧૨૨૦	,,
ભીંડીબજાર–મેરવાનજી માણેકજી પટેલ (૧૩)	૧૭	૧૨	૧૧૭૭	,,
મજગામ–ફરામજી નશરવાનજી પટેલ (૧૪)	૧૧	૩	૧૨૧૫	કદમી
,, નાનાભાઇ જમશેદજી સપલાની નઇઅતે (૧૫) ...	૧૪	૮	૧૨૩૬	શેનશાહી
,, અનજુમનને ખરચે	૯	૫	૧૨૭૬	,,
મરીનલાઇન–જમશેદજી દાદા. આમરીઆ (સોડાવાટરવાલા)(૧૬)	૨૮	૨	૧૨૪૪	,,
મહાલક્ષ્મી–એરાંમજી કાવસજી બાટલીવાલા	૨૦	૪	૧૨૩૪	,,
,, હોરમજી દાદાભાઇ શાએર	૧૭	૭	૧૨૧૪	કદમી
માહીમ–મનચેરજી બમનજી કુપરે સ્થાપેલી અને પાછળથી શાપુરજી જ૦ દાજીએ બંધાવેલી (દાદગાં) (૧૭)...	૪	૨	૧૨૩૬	શેનશાહી
,, એદલજી રૂશતમજી સુનાવાલાએ ધણીઆણી સુનાબાઇની નઇયતે (દાદગાં)	૧૭	૯	૧૨૮૨	,,
વાલકેશ્વર–શેરાબજી ખરશેદજી થુંઠીનાની નઇએતે ...	૭	૯	૧૨૨૮	કદમી
દાદર–નવરોજી કાવસજી નાલીએરવાલા (૧૮)	૩	૧૦	૧૧૯૧	શેનશાહી
વાંદરે–નશરવાનજી રતનજી તાના	૨૦	૬	૧૨૫૩	,,

☞ મુંબઈની ઉપલી જાહેર દરેહમેહેરો, આતશ આદરાનોની ઉપરાંત બીજી કેટલીક દાદગાહોની દરેહમેહેરો છે જેવીકે [૧] બહારકોટની અલાર્કીઆગની, (૨) કોલાબાના પારસી સેનીટોરીઅમની, (૩) ગામગામની આલબ્લેસ બાગમાની, [૪] ગીરગામ એકરોડમારની આશાજીની અને (૫) વાલકેશ્વરમાં રેડીમનીના.

દેશાવરો ખાતેની દરેહમેહેરો તથા આતશ દાદગાંઓ.

અંકલેશર–નરશંગ ધમપાલ (૧૯)			૯૧૯	શેનશાહી
અજમેર–નવરોજી રૂસતમજી કલીઆણીવાલાના પુણ માટે ...	૮	૧૧	૧૨૬૭	,,
અંદેરી–અરદેશર ભીખાજી પટેલ	૯	૯	૧૨૭૭	,,
અમદનગર–જમશેદજી પેશતનજી પલાનજી	૯	૮	૧૨૧૬	,,
અમદાવાદ–ખરશેદજી એરાંમજી નાણાવટી (૨૦)	૨૩	૧૦	૧૨૧૫	,,
અમરોલી–હોરમજી બમનજી વાહડયા (૨૧)	૧૭	૨	૧૧૭૩	,,
,, કાનજીભાઇ દોરાબજી મીઠાઇવાલા (૨૧)	૯	૪	૧૨૬૩	,,
અદાજણ–સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહલા બારોનેટ ...	૨૦	૯	૧૧૯૬	,,
આલપાઇ–નવરોજી કાવસજી નાલીએરવાલા		...	...	,,
ઇગતપુરા–અંજુમનને ખરચે	૫	૧૦	૧૨૫૬	,,
ઇચ્છાપોર–કાવશજી ધનજીભાઇ પાઉંવાલા તથા ભત્રીજા ...	૫	૮	૧૨૧૬	,,
ઇનડોર–હોરમજી માણેકજી ભમગરા (૨૨)	૧૦	૮	૧૨૪૮	,,
ઉદવાડા–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે બંધાવેલું આતશબેરામને લગતું મકાન	૨૦	૯	૧૨૬૧	,,

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહ.	ય. સને	શે. કે ક.
ઉરન–	કુંવરજી તથા બેરામજી એદલજી ઉમરીગર	૨૩	૨	૧૨૭૪	શેનશાહી
એડન–	કાવસજી દીનશાજી એડનવાલા	૨૦	૧	૧૨૫૩	,,
એલાવ–	આ૦ કાઉશ ખુરશેદજી કામદીન (૨૩)	૨૦	૧૨	૧૦૯૧	,,
આંકોલા–	દ૦ નશરવાનજી જામાસ્પજી જામાસ્પઆશા (૨૪)	૨૪	૨	૧૨૩૯	,,
કચ્છ-ભુજ–	પેશતનજી સોરાબજી ભુજવાલા (૨૫)	૨૬	૯	૧૨૭૪	,,
કરંજ–	પેસ્તનજી, હીરજીભાઇ, પીરોશા હોરમજી પરતાકયા	૨૭	૪	૧૨૨૫	,,
કરાંચી–	ડોશાભાઇ મેરવાનજી વાહડયાની યાદગીરી માટે (૨૬)	૯	૯	૧૨૩૫	,,
,,	હીરજીભાઇ જમશેદજી એહરાનાં (૨૭)	૯	૮	૧૨૧૮	,,
કલકતા–	ધનજીભાઇ એ. મેહતાનાં અંજુમનનાં આતશઆદરાન(૨૮)	૯	૯	૧૨૫૯	,,
,,	રૂશતમજી કાવશજી બનાજી	૧૭	૧	૧૨૦૯	કદમી
કલ્યાણી–	એદલજી બેરાંમજી મોદી (૨૯)	૧૭	૨	૧૧૫૮	શેનશાહી
કવેતા–	અનજુમનના ખરચથી (૩૦)	૧૭	૯	૧૨૫૨	,,
કુદીઆના–	મનચેરજી કુંવરજી બાકેના, હોરમજી માણેકજી કુદીઆનાવાલા	૭	૭	૧૨૧૯	,,
ખજોત–	એહરાંમજી હીરાજી કોહલા	૧૮	૯	૧૨૧૫	,,
ખંબાત–	પેસતનજી ખરશેદજી મોદી, ખંબાતવાલા	૧૭	૪	૧૨૧૩	,,
ખેરગામ–	મોતીબાઇ તે બમનજી જ૦ મુલાંના વીધવા	૫	૯	૧૨૫૧	,,
ગનદેવી–	હોરમસજી ભીખાજી ચીનાઇ, વલસાડવાલા....	૭	૯	૧૨૦૩	,,
ચીકલી–	દોરાબજી તથા ફરામજી હોરમસજી ગજદર (૩૧)	૧૭	૬	૧૨૪૨	,,
જંગબાર–	દોરાબજી દીનશાહ એદનવાલા (દાદગાં)...	૧૩	૯	૧૨૬૪	,,
જામનગર–	ટેમુલજી માહીઆરજી મીરજાં	૧	૭	૧૨૬૪	,,
જાહાંબોરડી–	અંજુમનના ખરચે	૨૦	૯	૧૨૮૫	,,
તવરી–	એદલજી બ્યાજખોરા (૩૨)	૧૪	૬	૧૨૩૮	,,
,,	અનજુમન	૩	૮	૧૨૩૮	,,
તારાપોર–	વીકાજી મેહેરજીભાઇ તારાપોરવાલા (૩૩)....	૯	૯	૧૧૮૯	,,
તેહેરાન–	(ઇરાનમાં)–અંજુમનને ખરચે	૨૬	૪	૧૨૮૬	કદમી
થાણા–	કાવસજી તથા દોરાબજી રૂસતમજી પટેલ (૩૪)	૯	૭	૧૧૫૦	શેનશાહી
દમણ–	મેરવાનજી નવરોજી માણેકજી	૮	૬	૧૨૦૭	,,
,,	રતનબાઇ હોરમજી મનચેરજી કામા (૩૫)	......		૧૨૧૫	,,
દવીહેર–	નવાજબાઇ તે જાંગીરજી નવરોજી ઘાસીઆના ધણીયાણી	૩	૯	૧૨૨૪	,,
દીવ–	જેહાંગીર નશરવાનજી વાડીઆજી	૨૬	૫	૧૧૯૯	,,
દુમસ–	સુરતની અનજુમને (૩૬)	૨૬	૬	૧૨૦૭	,,
દેવલાલી–	રતનબાઇ જમશેદજી ચીનાઇ (૩૭)	૧૭	૨	૧૨૮૬	,,
નવસારી–	નવસારીની વડી દરેહમેહર (૩૮)	...	...	૫૫૧	,,
,,	સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટ...	૨૦	૬	૧૨૨૨	,,
,,	મલેશરની અંજુમને	૧૯	૧	૧૧૬૭	,,
,,	મીનોચેર હોમજીવાલાઓએ બાંધેલી (૩૯)	...		૧૧૫૮	,,

ઠેકાણાં. કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ	માહ.	ય. સને	શે. કે. ક.
નાગપોર-હીરાબાઇ નશરવાનજી માણેકજી મુલ્લાં	૨૦	૨	૧૨૬૫	શેનશાહી
નારગોલ-માણેકજી રૂ. નારગોલવાલા તથા ભાઇઓ (૪૦) [એનું અસલ મકાન દાદા. નશ. મોદીનું બંધાવેલું હતું.]	૧૧	૧૦	૧૨૫૧	,,
નીમચ-કાવસજી જીવણજી મેવાવાલાની નઇએતે	૫	૫	૧૨૬૭	,,
પારડી-હોરમજી ગાંડાભાઈ (દાદગાં)	૧૭	૫	૧૨૫૦	,,
પુણા-નાનાપેટ-સોરાબજી રતનજી પટેલ (૪૧)	૮	૧૧	૧૧૯૩	,,
,, કાંપ-સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહલા બારોનેટ	૩	૩	૧૨૧૪	,,
,, કદમી અને શેનશાહી અંજુમનને ખરચે	૩	૩	૧૨૬૩	કદમી
બદનેરા-અંજુમનને ખરચે	૬	૪	૧૨૫૮	શેનશાહી
બારડોલી-નવસારીવાલા એદલજી નવરોજી મેહેતા	૯	૪	૧૨૫૫	,,
બાલાપુર-હેદ્રાબાદ-દખણ-વીકાજી તથા પેશતનજી મેહરજી (૪૨)	૨૦	૬	૧૨૦૮	,,
બીલીમોરા-દાદાભાઇ ધનજીભાઇ અને સોરાબજી શાપુરજીએ બાંધેલી-અનજુમનને ખરચે ચાલતી (૪૩)	૯	૯	૧૨૬૮	,,
,, નવરોજી જમશેદજી વાહાડીઆ (દાદગાં) (૪૩)	૨૦	૧૦	૧૧૯૭	,,
બેલગામ-પેસતનજી ખુરશેદજી બાઇસે ભાઇઓ એદલજી તથા નાનાભાઇના પુન માટે (દાદગાં) (૪૪)	૨૪	૩	૧૨૬૧	,,
ભગવાગાંમ-જમશેદજી શોરાબજી ભગવાગર	૩	૯	૧૨૨૮	,,
ભરૂચ-જુની અગીઆરી	...		...	,,
,, હોરમજી બેરામજી વખારીઆની નઇએતે	૨૭	૬	૧૨૫૨	,,
,, કોટ-હોમાજી દારાબજી (હોમાવારાની દરેમેહેર) (૪૫)	૩	૫	૧૧૨૯	,,
,, ખાસતાર-હીરાંબાઈ તે નવરોજી કાવસજી નારયલવાલાના વીધવા (૪૬)	૯	૯	૧૨૦૦	,,
,, કોટ-સોરાબજી ધનજીભાઈ ખંબાતા	૨૪	૧	૧૨૨૭	,,
,, બાહારકોટ-દસ્તુર કામદીનજી ફરદુનજી	...		૧૧૪૭	,,
,, ,, રૂસતમજી માણે० હીરાવરાના સુરતવાલા (૪૭)	...		૧૦૫૬	,,
ભાહાગામ-વીરજીભાઈ બમનજી સુરતવાલા (૪૮)	૧૭	૬	૧૧૭૩	,,
ભાવનગર-દોરાબજી શાપુરજી ઉમરીગરના વારસો	૨૮	૮	૧૨૬૦	,,
મેશાન-દાદાભાઇ તથા મનચેરજી પેસ્તનજી વાડીઆ (૪૯)	૧૧	૫	૧૨૧૫	,,
મઉ-અનજુમનને ખરચે (૫૦)	૯	૬	૧૨૧૫	,,
મંદરોઇ-અંજુમનના ઉઘરાટથી-નસરવાનજી મા. પીટીટે	૧૨	૪	૧૨૨૯	,,
મધરાસ-ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાલાએ પોતાના બેટા જાલના પુણુ માટે	૨૯	૧૧	૧૨૭૯	,,
મહુવા-અંનજુમનના ખરચે (૫૧)	૯	૪	૧૨૨૭	,,
મેઘારભાત-(ગંનદેવીની પાસે) અંજુમનનાં ખરચે	૫	૪	૧૨૫૩	,,
માંડવી-અંજુમનને ખરચે	૩	૯	૧૨૪૩	,,
રાજકોટ-અંજુમનના ખરચે	૩	૯	૧૨૪૪	,,
રંગુન-બેજનજી કાવસજી ખંબાતા (૫૨)			૧૨૩૬	,,
રાંદેર-દારાશાહ દોરાબજી રાંદેરીઆ (૫૩)	૧૭	૯	૧૨૦૩	,,
લાનોલી-કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા	૨૨	૯	૧૨૬૮	,,
લાહોર-અરદેશર બેહેરામજી લીંબુવાલા-કુપર (૫૪)	૧૭	૧૧	૧૨૬૨	,,

ઠેકાણું — કોણે પરેહેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને	શે. કે ક.
બારાગામ—દીનબાઈ નશરવાનજી પીટીટ...	૬	૩	૧૨૬૫	શેનશાહી
વડોદરા—ધનબાઇ તે દાદાભાઈ ભીમજી ઉમરીગરના ધ૦ (૫૫).	૭	૫	૧૨૧૫	,,
,, એરાંમજી નસરવાનજી શીરવાઈ (દાદગાં) (૫૬) ...	૨૦	૨	૧૨૩૮	,,
વલસાડ—નવરોજી પેશતનજી કાપડીઆ (દાદગાં)	૨૬	૪	૧૨૪૫	,,
,, મોટાભાઇ શાપુરજી	૧૬	૯	૧૨૧૯	,,
,, હોરમજી ભીખાજી ચીનાઇ (દાદગાં) (૫૭)... ...	...		૧૧૮૯	,,
વેશુ—એડનવાલા માણેકજી રતનજી પટેલ	૩	૯	૧૨૫૮	,,
સકર—સીંધ—અંજુમનને ખરચે (દાદગાં)...	૧૨	૭	૧૨૮૬	,,
સરોદા—ખ. ફ. પારખ તથા ત્યાંનાં એક વતની મલીને (૫૮)	...		૧૨૩૩	,,
સીકંદરાબાદ—દખણ—વીકાજી તથા પેસતનજી મેહરજી (૫૯) ...	૯	૧૨	૧૨૦૮	,,
,, એદલજી ચીનાઇવાલી અંજુમનની દરેહમેહર—એદલજી સોરાબજી ચીનાઇનું કુટંબ તથા અંજુમન મલી.	૩	૧૨	૧૨૮૯	,,
સીગનપોર—નવરોજી જમશેદજી વાડીઆ (૬૦)	૧૭	૨	૧૨૧૯	,,
સોનગર-બારા—અનજુમનને ખરચે	...		૧૨૩૧	,,
સુમારી—હોમીયાર પહાલણ (૬૧)	...		૧૦૪૦	,,
,, દાદાભાઇ તથા કાવસજી પાલનજી ચકના	૨૭	૭	૧૨૫૬	,,
સુરત—કેલાંની વખાર -અનજુમનને ખરચે	૩	૮	૧૨૦૮	,,
,, ગોપીપરે—જાંગીર નશરવાંનજી વાડીઆ (દાદગાં) ...	૧	૭	૧૨૧૦	,,
,, ,, દોરાબજી નસરવાનજી મીસતરી (દાદગાં) (૬૨)	૨૯	૧૦	૧૨૩૫	,,
,, નાનપરે-એદલજી તથા રતનજી એરાંમજી બીશની (૬૩)	૧૭	૪	૧૨૦૭	,,
,, ,, આ૦ જમશેદજી માણેકજી ઉનવાલા (દાદગાં)	૧	૧૨	૧૨૩૮	,,
,, ,, કાવશજી જમશેદજી માકીદલાલ	૧૭	૯	૧૨૧૪	કદમી
,, ,, માણેકજી નવરોજી વાડીઆ (૬૪) ...	૧૫	૯	૧૨૦૬	શેનશાહી
,, માછલીપીટ—"બાગે પારશા"-અનજુમનને ખરચે ...	૧૭	૬	૧૨૬૫	,,
,, રૂસતમપરે—પેશતનજી નશરવાનજી બાટલીવાલા (૬૫)...	૨૨	૧૨	૧૨૧૯	,,
,, ,, સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહલા બારોનેટ ...	૧૭	૨	૧૨૨૪	,,
,, ,, દેશાઇ મનચેરજી ખુરશેદજી (૬૬) ...	૨૦	૧૨	૧૧૭૫	,,
,, ,, રૂશ૦ અસપંદીઆરજી આરીટનવાલા (૬૭)...	૧૭	૪	૧૧૯૨	,,
,, લકરકોટ—ગોટીનાં ખાનદાનવાલાઓએ બાંધેલું (૬૮)...	૧	૭	૧૧૬૫	,,
,, શઇયદપુરે—દાદા. અને મનચેરજી પેસતનજી વાડીઆ (૬૯)	૨	૧૦	૧૨૧૩	,,
,, ,, મુંબઇના વાડીઆજીવાલાઓએ સ્થાપેલી (૭૦)	૯	૪	૧૨૫૮	,,
,, બીબીનીવાડી—અનજુમનને ખરચે (૭૧)				
,, શાહાપોર—ફરાંમજી હો. કોમીસરીએટવાળાના પુનમાટે ધણીયાણી બાનુબાઇએ કુકાવાળી પારસી આરફનેજમાં (દાદગાં)	૯	૫	૧૨૮૫	,,
સતારા—અનજુમનને ખરચે (૭૨)	...		...	
સોલાપુર—વીકાજી તથાપેસતનજી મેહરજી (૭૩)	૯	૫	૧૨૧૪	,,
હાંસોત—ભીખાઇજી તે સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટનાં બેટીનાં પુનને માટે	૨૬	૧૧	૧૨૬૮	,,
હેદ્રાબાદ—દખણ—ચંદરઘાટમાં-માણેકબાઇ ન. ચીનાઇ... ...	૩	૨	૧૨૭૪	,,

દરેહમેહેરો તથા આતશ દાદગાંઓને લગતી વીગતો.

(૧) આ ઉદવાડેના ઈરાનસાહ આતશબેહરામ સાહેબને પેહલવેહલા સંજાણમાં શેહેનશાહી ય. સને ૯૦ માં સ્થાપ્યા પછી નવસારી, સુરત વગેરે ઠેકાણે એ આતશબેહરામને લઈ જવા પછી ઉડવાડા ખાતે તા૦ ૨૮ મી અકટોબર ૧૪૭૨ ને દીને લાવવામાં આવ્યા હતા, જે આજ દીન સુધી છે. ઉડવાડા ખાતે આતશબેહરામનું પેહલવેહલું નાનું મકાન નારગોલના બેહેદીન મીનોચેહર બહમને ય. સને ૧૧૧૨ માં બંધાવ્યા પછી સુરતવાલા શેઠ ભીખાજી એદલજીએ મોટું મકાન ય૦ સને ૧૨૨૧ માં બંધાવ્યા બાદ મુંબઈવાલા શેઠો દાદાભાઈ અને મેનચેરજી પેસતનજી વાહાડયાએ મોટું મકાન રૂ ૧૬૦૦૦ ના ખરચે બંધાવી રોજ ૨૭ મો માહા ૬ ઠો સને ૧૧૯૯ ય. ને દીને પરઠાવ્યું હતું. તે પછી ઘણું મોટું ને ફુસાડે મકાન બાઈ મોટલાબાઇ જાહાંગીર વાડયાની ૨૮૦૦૦૦ ની સખાવતથી બંધાઈ તેમાં રોજ ૧૬ મો માહા ૨ જો ૧૨૬૪ યઝદેજરદીને દીને આતશબેહરામમાં નુરી કેબલાને તખતનશીન કરવામાં આવ્યા હતા. એ મકાનમાં કેટલુંક રીપેર કરાવી તેમાં ઘટતો ફેરફાર મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહાડયાના ટ્રસ્ટીઓએ કરાવી તેને ઈજી ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧૨ મો માહા ૧૧ મો ય. સને ૧૨૮૨ ને દીને થઈ હતી.

(૨) આ આતશબેહેરામનું મકાન પુરાણું થવાથી દેશાઇ કાવશજી એરચજી તે ગોંડલના માજી કારભારીએ ફરીથી રોજ ૧ લો માહ ૧૦ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૦ યજદેજરદીને દીને સમરાવી આપયું છે.

(૩) શેઠ માણેકજી દોરાબજી સરાફે (૧૭૩૩–૧૭૯૪) ચોપાટી ખાતે પોતાની વાડીમાં પોતાના બંગલાની પડોસમાં એક અલાહેદયુ મકાણ પોતાના ખરચે બંધાવી તેમાં આતશ આદરાન તખતનશીન કરી રોજ ૨૬ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૧૬૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૫ મી ડીસેમબર ૧૭૯૦ ને રવીવારે પહેલવેહેલી એ દરેહમેહેર ઈજાવી ખુલ્લી મુકી હતી. ૨૬ વરસ પછી એવણના બેટા શેઠ ખરશેદજીએ (૧૭૬૩–૧૮૪૫) આ આદરાનને કોટ મધેના પોતાના રહેવાના ઘરની પછવાડે લાવી રોજ ૨૬ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૧૮૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૯ મી નવેમબર ૧૮૧૬ ને શુકરવારે પાછા તખતનશીન કરયા હતા. એ મકાનબી પુરાણું થવાથી એ દરેમેહરનાં મુતવલીઓ શેઠ સરાફનાં વારેશોએ રોજ ૨૬ મો માહ ૨ જો સને ૧૨૬૪ ને દીને યાને એ દરેમેહરની ૭૯ માં વરશની શાલગરેહને દીને ફરીથી નવેસરથી મકાન બંધાવી ખુલ્લું મેલ્યું છે.

(૪) આ પુરાતમ દરેમેહરનું મકાન જુનું થવાથી શેઠ હોરમજજી રતનજી માણેકજી બનાજીની આગેવાની હેઠલ બનાજી કુટુંબના કેટલાક સાહેબોએ પોત પોતામાં ફંડ ઉભું કરી નવેસરથી બંધાવીને તેમાં રોજ ૨૦ મો માહા ૭ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૪ યઝદેઝરદીને દીને જુના આદરાન સાહેબને પાછા તખ્તનશીન કીધા હતા.

(૫) આ દરેમેહેર પુરાણી થવાથી મરહુમ શેઠ માણેકજી નવરોજી શેઠનાના મુતવલી શેઠ જાલભાઈ અરદેશર શેઠનાએ રૂપીઆ એક લાખ ખરચી ઈરાનની અસલી ઢપપર રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો યઝદેઝરદી ૧૨૬૧ ને દીને નવેસરથી બાંધી હતી.

(૬) આ દરેહમેહર ગોદાવરાના મોબેદોના કામ માટે રોજ ૩ જો માહ ૫ મો શેહેનશાહી ૧૧૯૫ યઝદેજરદી, તા૦ ૨ જી ફેબરવારી ૧૮૨૬ ને દીને પેહેલી ૩૧૦૦૬૪ ને ખરચે મુંબઈની પારસી પંચાયતે જરથોસ્તીઓના ઉઘરાણાથી તથા પંચાયતના ફંડમાંથી પરઠાવી હતી, તેમાં ૩૬૯૩૩ જરથોસ્તીઓના ઉઘરાણાથી મલ્યા હતા અને બાકીના રૂપયા પંચાયતના ફંડમાંથી આપયા હતા. આ મકાન પુરાણુ થવાથી મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહલા બારોનેટની પુંજીમાંથી તેમના સાહેબજાદાઓએ નવેસરથી મકાન બંધાવી રોજ ૨૨ મો માહ ૭ મો શેહેનશાહી ૧૨૨૯ યઝદેઝરદી, તા૦ ૧૩–૪–૧૮૬૦ ને દીને સર જમશેદજીની વરસીને દીને ખુલ્લુ મુકી ચાલુ ખરચ માટે ૩૭૫૦ આપતા હતા તેમાં યઝ. સને ૧૨૭૦ થી વધારો કરી ૩૯૫૦ આપવામાં આવે છે.

(૭) આ દરેમેહેરનું મકાન પુરાણું થવાથી રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૬૪ ને દીને શેઠ પેસતનજી મેરવાનજી ગોદીવાલાએ પોતાની મરહુમ બેટી પીરોજબાઇનાં પુણ માટે નવેશરથી બાંધી આપીયું છે.

(૮) આ દરેમેહેર આગળ યઝદેજરદી સને ૧૧૮૨ માં એરવદ દોરાબજી હોરમજી રાંનજીએ બંધાવી હતી.

(૯) એ દરેમેહેરની પાસે આવેલી મરહુમ શેઠ રૂશતમજી સોરાબજી ભરૂચા તથા ઈડાવાલાની જુની દરેમેહેરનું મકાન તેના વારેશોએ એ વાહાડયાજીવાલી દરેમેહેરની સાથે જોડી નાખીને વાપરવા માટે ધરમ ખાતે આપી દીધાથી એ પુરાણું મકાન ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહાડયા સી. આઇ. ઈ. એ નવેસરથી બંધાવીને રોજ ૮ મો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૮ ને દીને ઈજાવ્યું હતું.

(૧૦) આ વાહાડયાજીવાલા આતશ આદરાનનાં કેબલાને પેહલવેહલા લાલબાગના મકાનમાં રોજ ૨૦ મો. માહા ૧૧ મો ૧૨૦૩ ને દીને પરઠેલા હતા, તે પછી આ આદરાનના કેબલાને શેઠ વાહાડયાજીના આતશબેહરામમાં થોડો વખત લઇ જઈ રાખયા હતા. એ પછી લાલબાગની પાસે આવેલી પોતાની જગામાં શેઠ મનચેરજી જમશેદજી વાહાડયાએ નવું મકાન બાંધવા માંડેલું તેટલા એવણ મરણ પામવાથી એવોના બેટાઓ શેઠો નશરવાનજી અને બરજોરજી મ. વાહાડયાએ રોજ ૨૦ મો માહા ૧૧ મો ય. સને ૧૨૩૨ ને દીને આ નવા બંધાયલા મકાનમાં જુના આતશ આદરાનના કેબલાને પરથાવી તખતનસીન કીધા હતા.

(૧૧) એ મકાન એકસો વરસનું પુરાણુ થવાથી, યઝદેજરદી સને ૧૨૬૬ ના રોજ ૧૭ મો માહા ૨ જો શેનશાહી ને દીને યાને એ અસલ આદરીયાન પરઠીયાને બરોબર ૧૦૧ મું વરસ ઉગયું હતું તે દીને એ મકાનનાં વારસોએ તે ફરીથી નવું બંધાવીને તેમાં આતશ આદરીયાન પરઠયા હતા. આ મકાન બંધાતાં સુધી તેમાનો કેબલો શેઠ હોરમજી વાહાડયાજીવાળાં આતશબેહરામમાં એક વરસ વેર લઈ જઇ રાખયો હતો.

(૧૨) આ દરેહમેહર પેહલા મુંબઈના ભીંડીબજારના રસ્તા ઉપર શેઠ બમનજી મે. મેવાવાળાએ પોતાના મરહુમ બેટા સોરાબજીના પુણ માટે રોજ ૧૭ મો માહા ૪ થો ય. સને ૧૨૨૦ ને દીને પરથાવી હતી. પણ એ દરેહમેહર બીસમાર હાલતમાં આવવાથી અને એ મકાનની આજુબાજુથી જરથોસ્તીઓની વસ્તી કમી થવાથી એ દરેહમેહરનું મકાન તથા એના નીભાવવાલું મકાન કોરટની પરવાનગીથી વેચી, તેના અવેજમાંથી ભાયખલા વીકટોરીયા ગારડનસ પાસે બાંધવામાં આવેલા નવા મકાનમાં જુના આતશ આદરાનને શેહેનશાહી રોજ ૧૭ મો માહા ૪ થો ય. સને ૧૨૮૪ ને દીને પાછા તખતનશીન કરી એ દરેહમેહર જાહેર વપડાસ માટે ખુલ્લી મુકવામાં આવી હતી.

(૧૩) આ ભીંડીબજાર મધેની મરહુમ શેઠ મેરવાંનજી માણેકજી પટેલની દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થઈ જવાથી યઝદે-જરદી સને ૧૨૪૭ માં રોજ ૧૭ મો માહા ૯ મો શેનશાહીને દીને શેઠ નશરવાંનજી માણેકજી પીટીટે પોતાના ધણીઆણી બાઇ દીનબાઈ તે આ દરેમેહરના અસલ બંધાવનાર મરહુમ શેઠ મેરવાંનજી પટેલના બેટીના બેટીને નામે રૂ ૨૫૦૦૦) ખરચીને નવા પાયાથી વધુ કુશાદે બાંધી આપીયું હતું અને રૂ ૩૦૦૦) એ મકાનની મરાંમતને સારૂ અનામત રાખયા છે.

(૧૪) મરહુમ શેઠ શેહેરીઆરજી કેખશરૂ ઈરાનીએ પોતાના મરહુમ બેતી બાઈ બાનુબાઈના પુણ માટે થાણા ખાતે કદમી રોજ ૬ ઠો માહા ૯ મો સને ૧૨૭૫ ને દીને આતશ દાદગાં પરઠાવ્યા હતા. થાણા ખાતે કદમી જરથોસ્તી-ઓની ઝાઝી વસ્તી નહી હોવાથી એ આતશ દાદગાંને મજગામની મરહુમ શેઠ ફ. ન. પટેલની દરેમેહરમાં લાવી પરઠાવયા એનું શુકરગુજારીનું જશન રોજ ૨૬ મો માહા ૯ મો કદમી ય. સને ૧૨૮૧ ને દીને કરવામાં આવ્યું હતું.

(૧૫) આ દરેહમેહર મજગામમાં નવાબના તલાવ આગલ મરહુમ શેઠ નાનાભાઇ જમશેદજી સપલાની નઈયતે તા૦ ૪ થી મે ૧૮૬૭ યાને યઝદેજરદી સને ૧૨૩૬ ના રોજ ૧૪ મો માહા ૮ માને દીને મરહુમ શેઠ નાનાભાઈની બેહન મરહુમ બાઈ રતનબાઈ તે સર કાવશજી જાહાંગીર રેડીમનીનાં ધણીઆણીની પુંજીમાંથી બાંધવામાં આવી હતી. પાછલથી એનો સરવે વહીવત ઈ૦ સ૦ ૧૮૭૭ માં સર કાવસજી જાહાંગીરજી રેડીમની નાઈટ, સી. એસ. આઈ. એ પોતાને સવાધીન લઈ તેના નીભાવ માટે બંદોબસત કરનાર હતા, તેટલા મરણ પામવાથી એ દરેહમેહેરના જાયુક ખરચ માટે સર કાવસજીના એકઝીકયુટરોએ મરહુમની પુંજીમાંથી રૂ. ૨૩૦૦૦ નું તા૦ ૯ મી અકતોબર ૧૮૮૦ ને દીને તરસટડીડ કરી તે મરહુમના બેટા સર જાહાંગીર કાવસજી જાહાંગીરને તરસટી તરીકે સોપ્યું હતું. આ દરેહમેહરનું મકાન મુંબઈના પોરટ ત્રસટે સરવાજનીક કામ સારૂ સને ૧૨૭૫ માં ખરીદી લીધું તેમજ એ લતાના બીજા મકાનોબી લઈ લેવાથી ત્યાંથી થોડે દુર મજગામમાંજ મતારપાંખડી તરફ શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી ગોદીવાળાએ ભેટ આપેલી જગાપર સર જાહાંગીર કાવસજી જાહાંગીર રેડીમની બારોનેટે બંધાવી આપેલાં નવા મકાનમાં બેહસતનશીન સર કાવસજી જાહાંગીરની ૩૦ મા વરસની બાજને દીવસે યાને રોજ ૩ જો માહા ૧૧ મો સને ૧૨૭૭ યઝદેજરદીને દીને જુના આદરીઆન સાહેબના નુરી કેબલાને પાછા તખતનસીન કરવામાં આવ્યા હતા. આ નવું મકાન બંધાયું તેટલા બે વરસ સુધી રેડીમનીવાલા આતશ આદરીઆનના કેબલાને મજગામની શેઠ ફરામજી ન૦ પટેલની દરેહમેહરમાં રાખવામાં આવ્યા હતા.

(૧૬) આ સોડાવાટરવાલાની દરેમેહેરની સાલગરેહ એક વરસમાં બે વાર પડે છે. તેનો ખુલાશો એમ છે કે પ્રથમમાં એ દરેહમેહેર અરદીબેહસ્ત મહીનો ને જમીયાદ રોજે દાદગાહના કેબલા સાથે યઝદેજરદી સને ૧૨૪૪ માં સથાપેલી હતી. તે પછી યજદેજરદી સને ૧૨૫૪ નાં ફરવરદીન મહીનો ને ફરવરદીન રોજે એ દરેહમેહરમાં દાદગાહનાં કેબલા સાથે આતશ આદરાન સાહેબને સથાપવામાં આવયા હતા.

(૧૭) આ માહીમની દરેહમેહેર શેઠ મનચેરજી બમનજી કુપરે ઈસવી સને ૧૮૬૬ માં રોજ ૪ થો માહા ૧ લો ય. સને ૧૨૩૬ ને દીને બાઇ મોટલાંબાઈનાં ભાડેના બંગલામાં સથાપી હતી. સુમારે ત્રણ વરસ બાદ શેઠ એદલજી રૂશાતમજી સુનાવાલાએ દરેમેહેરને પોતાનાં બંગલામાં લઈ જઈ તેનો બધો ખરચ કીધો હતો. ઈસવી સને ૧૮૮૮ માં રોજ ૧૧ મો માહા ૪ થો ય. સને ૧૨૫૮ ને દીને એરવદ શાપુરજી જમશેદજી દાજી જેઓ ૧૮૬૬ થી એ દરેમેહેરના પંથકી હતા તેઓએ નવું મકાન બંધાવી તેમાં એ દાદગાંને રાખેલા છે અને એવોએ ૧૮૮૯ થી એ દરેમેહેરનો ચાલુ ખરચ પોતાના મરણ સુધી કીધો હતો. એવો રોજ ૨૧ મો માહા ૪ થો સને ૧૨૮૦ ને દીને ગુજરી જવાથી અને એવણે પોતાની હઈયાતીમાં એ અગીઆરીના ચાલુ નીભાવ માટે દાદરના સટેશન આગળની ઇસટેટ ત્રસટ કરી આપી ગયા છે.

(૧૮) એ દરેમેહેર પેહેલી યજદેજરદી સને ૧૧૯૧ માં મોઠ આગળ માઉંટ રોડ ઉપર બાંધેલી હતી પણ તયાંથી ખસેડી દાદર ઉપર રોજ ૧૭ મો માહા ૭ મો શેનશાહી ૧૨૭૦ને દીને એના મુતવલીઓએ ફરીથી નવેસરથી બંધાવી છે.

(૧૯) આ અંકલેશરની અગીઆરીનું અસલ મકાન યઝદેજરદી સને ૯૧૯ માં શેઠ નરશંગ ધમપાલે બંધાવયું હતું જે પછી યઝદેજરદી સને ૧૨૧૭ માં શેઠ મેહેરવાનજી હોરમજી ફરેજરે તે ફરીથી બંધાવી આપયું હતું. તે પાછું બીસમાર થવાથી તે તોડી પડાવી બીજું નવું મકાન, મરહુમ બાઈ દીનબાઇ નશરવાનજી પીટીટે પોતાની હઈ-યાતીમાં પોતાના બેહેસતનશીન જમાઈ શેઠ ફરામજી દીનશાજી પીટીટના પુણ માટે બંધાવવાનું શરૂ કીધું હતું પણ તેટલામાં બાઈ દીનબાઈનું મરણ નીપજવાથી તેવણના બેટી બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટે પુરૂં કરી આપીને રોજ ૨૭ મો માહ ૬ ઠો યઝદેજરદી સને ૧૨૬૯ માં જાહેર વપડાશ માટે ખુલ્લું મેલયું છે. આ દરેહમેહરની ચાલુ નીભાવણી

માટે વારશીક રૂ. ૨૦૦ બાઇ આવાંબાઈ પીટીટ આપતા હતા. પણ બાઈ આવાંબાઇના મરણ પછે તે માટેની ફરી જોગવાઈ અંકલેશર અંજુમન ધરાવતી નહી હોવાથી એ આદરાનના ખરચ માટે સને ૧૨૭૯ થી ભરૂચના શેઠો કુંગાજી કટ્ટંબોઓ તરફથી રૂ ૧૨૫ અને શેઠો મેરવાનજી અને હોરમસજી મંચેરજી કામાએ સથાપેલા ફંડમાંથી રૂ ૭૫ દર સાલ આપવાનો બંદોબસત થયો છે.

(૨૦) એ દરેમેહર સને ૧૨૪૬ થી અમદાવાદની અનજુમનને હસતકથી ચાલતી હતી પણ તે પુરાંણી થઈ ગયાથી અમદાવાદવાળા શેઠો નવરોજી અને જાંગીરજી પેશતનજી વકીલે નવેશરથી રૂ ૨૦૭૭૫) ને ખરચે કુશાદે બાંધીને રોજ ૨૭ મો માહા ૭ મો શેનશાહી સને ૧૨૫૩ ને દીને ફરીથી ઇજાવી હતી.

(૨૧) આ અમરોલીની દરેહમેહેર પહેલવહેલી ઘણા વરસો અગાઉ મોબેદ દાદા હીરજી વરીઆવાએ દાદમાંની સથાપેલી હતી. તે પછી એજ દાદગાવાલા ઘરમાં ઈસવી સને ૧૮૦૩ ની તા૦ ૨૪ મી નવેમબરે યાને યઝદેજરદી ૧૧૭૩ના રોજ ૧૭ મો માહ ૨ જાને દીને મુંબઈવાલા શેઠ હોરમસજી બમનજી વાડીઆએ આદરીયાનની પરથાવી હતી, એ પછી એ આદરીયાન સુરતના આતશબેહરામમાં લઈ જવામાં આવયા હતા. તયાર બાદ ઇ. શ. ૧૮૩૪ યાને યઝદેજરદી ૧૨૦૪ માં એ જુના મકાનની પેહેલીવાર મરામત કરી ફરીથી દાદગાં એજ વાહાડયાજીએ સથાપ્યા હતા. એ મકાન પુરાણું થવાથી શેઠ વાહાડીઆજીના સાહેબજાદાઓએ તા. ૩૦ મી અકટોબર ૧૮૩૭ યાને રોજ ૧ લો માહ ૨ જો ય. સને ૧૨૦૭ ને દીને બીજીવારની મરામત કરાવી અસલના દાદગાં પરથાવયા હતા તે છેક ઈ. સ. ૧૮૯૩ યાને ય. સને ૧૨૬૩ સુધી દરેહમેહેર તરીકે ચાલુ વપરાસમાં હતી. એ જુની દરેહમેહેરના મકાન સામે બીજી જગા ઉપર અમરોલીવાલા શેઠ કાનજીભાઈ દોરાબજી મીઠાઈવાલાએ દરેહમેહેર માટે એક નવું મકાન બંધાવી તે ઇજાવી તેમા રોજ ૯ મો માહ ૪ થો ય. સને ૧૨૬૩ માં આદરયાન પરથાવી ખુલ્લું મુકયું હતું. એ દીનથી જુની દરેમેહેરના દાદગાહ આ નવી દરેહમેહેરમાં લાવવામાં આવ્યા હતા. એ વખતથી એ જુની દરેહમેહેરનું મકાન પડત પડી રહયું હતું. તે પછી શેઠ નવરોજી કાવસજી વાડીવાલાએ એ જુની દરેહમેહેરના મકાનને સમરાવી આપવાથી એ જુની દરેહમેહેરનું મકાન રોજ ૨૧ મો માહ ૧૧ મો સને ૧૨૮૦ ને દીને પારસીઓના ઉતારા માટે ધરમશાલા તરીકે ખુલ્લું મુકવામાં આવયું છે.

(૨૨) આ ઇનડોરની શેઠ ભમગરાવાલી દરેહમેહેરનું મકાન પેહલા ફકત ધરમક્રીયા કરવા સારૂ શેઠ હોરમજી માણેકજી ભમગરાએ પોતાના ધણીઆણી મરહુમ બાઈ નવાજબાઈનાં પુણ માટે રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૪૮ ને દીને બાંધી આપી ખુલ્લું મેલયું હતું. પાછલથી શેઠ હોરમજીએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ માકાશાહ રૂસતમજી ભમગરાની નઈયતે એ મકાનમાં સને ૧૨૫૧ ના રોજ ૨૬ મો માહા ૯ મા ને દીને આતશાદાદગાંને પરઠીને તખતનશીન કરવામાં આવયા હતા. એ દરેહમેહેર જયારથી બાંધવાનાં આવી છે તયારથી એનો ચાલુ ખરચ ઇનડોરની જરથોસતી અનજુમન તરફથી કરવામાં આવે છે. આ દરેહમેહેરનાં મકાનમાં મુંબઈવાલા શેઠ પાલનજી એદલજી પલમબરે મરહુમ બેહેદ દારાશાહની યાદમાં નવેસરથી સુધારો વધારો કરી હોલ બંધાવી રોજ ૧૦ મો માહા ૧૦ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૭૦ યઝદેજરદીને દીને ઇજી દરેહમેહર ખુલ્લી મુકી હતી.

(૨૩) એ દરેહમેહેર પેહલાં સને ૧૦૯૧ માં આ૦ કાવશજી ખરશેદજી કામદીન એરાવવાળાએ બંધાવેલી હતી, તે બીજી વાર સને ૧૨૧૦માં સુરતવાલા શેઠ મેરવાનજી હોરમસજી ફરેજરે બંધાવેલી હતી. તે પાછી તીજી વાર મુંબઇવાલા શેઠ જમશેદજી બરજોરજી મીસતરીએ રોજ ૭ મો માંહા ૪ થો શેનશાહી શને ૧૨૩૮ યઝદેજરદીને દીને ફરીથી કુશાદેથી બંધાવી છે.

(૨૪) આ દરેમેહેર પુરાંણી થવાથી મરહુમ દસતુરજી નોશરવાંનજી જા૦ જામાસપઆસાનાના મુતવલી દસતુર બહુમનજી જામાસપજી જામાસપઆસાનાએ રોજ ૨૪ મો માહ બીજો સને ૧૨૬૧ ને દીને નવેશરથી બાંધી છે.

(૨૫) એ દરેહમેહેર ખા. બા. પેસતનજી સોરાબજી ભુજવાલાએ પોતાના મરહુમ પીતાજીના પુણ માટે લગભગ અગીઆર હજાર રૂપીયા ખરચીને બંધાવી આપી હતી. એ દરેહમેહેર ઇજાયા આગમજ તયાંના માહારાજા રાવ શ્રી ખેંગારજી શવઈ બાહાદુરને દેખાડવામાં આવી હતી. તે પછી પારસી રીત મુજબ ઇજીને પરઠવામાં આવનાર હતી તેટલાં એ દરેહમેહેરના બંધાવનાર ખા. બા. પેસતનજી ગુજરી જવાથી મરહુમના માસીસાને દીને પહેલાં પરઠવાં ધારયું હતું તેથી એ અગીયારીની તખતી ઉપર રોજ ૨૩ મો માહા ૧૦ મો યઝદેજરદી સને ૧૨૭૩ લખેલા છે, પણ કાંઈક ઢીલ થવાથી એ દીને દરેહમેહેર પરથવામાં નહી આવી હતી તે પાછલથી મરહુમની વરસીને દીને યાને રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૭૪ ને દીને પરઠીને ખુલ્લી મેલવામાં આવી હતી.

(૨૬) આ દરેહમેહેર અસલ મરહુમ શેઠ ડોશાભાઈ મેરવાનજી વાહાડયાની યાદગારી માટે એવાના ખેશીઓએ બાંધી હતી. તેમાં એક નવો ગુમબજ બાંધવા તથા તેમાં સુધારો વધારો કરવા અને મોબેદોના રહેવાના મકાનમા રીપેર કરવા માટે યઝદેજરદી સને ૧૨૭૩ માં નજદીક રૂ ૬૦૦૦ નું એક ફંડ ભેગુ કરી તેમાંથી એ દરેહમેહરનો સઘલો રીપેર ખરચ કરવામા આવયો હતો. મજકુર દરેહમેહેરમાં જયાં અસલ આતશ દાદગાં હતા તયાં કરાંચીવાલા શેઠ કાવસજી હોરમસજી કાતરકે પોતાના મરહુમ ધણીઆણી બાઈ સુનાબાઈની નઈયતે, પોતા તરફથી મોટો ખરચ કરી, રોજ ૯ મો માહા ૯ મો યઝદેજરદી સને ૧૨૭૨ ને દીને, યાને એ આદરીયાન સાહેબની ૩૫માં વરસની સાલગરેહને દીવસે, આતશ આદરીયાન સાહેબ પરઠાવેઆં છે. એ આદરયાન પરઠયા પછીનો કાઠી સુખડ, તેલ વગેરેનો જે વધુ ખરચ થાય તેને માટે એજ શેઠે બીજા વધુ રૂ ૩૦૦૦ એવી શરતે આપીયા છે કે એ રકમના વ્યાજમાથી એ ખરચ કરવો. એ અગીઆરીને બીજો ચાલુ ખરચ તો જયારથી એ અગીયારી પરથાઈ છે તયારથી અંજુમન તરફથી કરવામાં આવે છે.

(૨૭) આ દરેમેહેર કરાંચી ખાતે રોજ ૯ મો માહા ૮ મો શેનશાહી સને ૧૨૧૮ ય., તા૦ ૩ જી મે ૧૮૪૯ ઈસવીને દીને શેઠ હીરજીભાઈ જમસેદજી બેહેરાનાએ પહેલવેહેલી શદર બજારમાં પોતાના રહેવાના મકાનવાલી જગાના અરધા ભાગપર આતશ આદરાનની પરથાવી હતી. એ પછી શેઠ હીરજીભાઈના વસીયત પરમાણે એવણના વીધવા બાઈ મેરબાઈએ રૂ ૨૨૨૫૦ આપયા હતા, એમાંથી બીજી જગાપર રૂ ૩૦૦૦ની જમીન ખરીડી રૂ ૧૩૦૯૦ને ખરચે નવું મકાન બંધાવી આપી રૂ ૪૬૮૩ જુના મકાનના રીપેર માટે આપયા હતા. નવું મકાન રોજ ૯ મો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૪ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૭ મી એપરેલ ૧૮૭૫ ઈસવીને દીને પરથાવી તેમાં આતશઆદરાનને પાછા તખતનશીન કીધા હતા. કરાંચીના રહીશ શેઠ ફરામજી બેરામજી કલેકટરે લગભગ રૂપ્યા પાંચ હજાર ખરચી કેટલુક સમારકામ કરી આપી રોજ ૯ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૭૮ ને દીને આતશ આદરાનને તખતનશીન કીધા હતા. એ દરેહમેહેરનું મકાન બીસમાર થવાથી લગભગ રૂપ્યા અરધા લાખને ખરચે સુધારી વધારીને નવેસરથી બાંધવામાં આવ્યું છે. એમાં શેઠ અરદેસર હોરમજી મામાએ મરહુમ પીતાજી ખા. સા. હોરમસજીના પુણ માટે રૂ ૨૦૦૦૦ ને ખરચે માલપર એક હોલ બંધાવી આપ્યો છે જેને "હોરમસજી મામા હોલ" એવું નામ આપયું છે; તેમજ શેઠ અરદેશરે મરહુમ માતાજી હોમલીબાઈની યાદમાં રૂ૫૦૦૦ ને ખરચે દરેહમેહરની પુરવે-દક્ષીણ તરફ આવેલા મકાનપર નવો માલ બંધાવયો છે. મરહુમ શેઠ જમશેદજી અરદેસર હીરજીભાઈની યાદમાં માતાજી બાઈ ડોસીબાઈએ તથા મરહુમના ભાઈઓએ રૂ ૫૫૦૦ ને ખરચે એક ઓરડો પુસતકશાળા માટે માલપર બંધાવ્યો છે જેને "જમશેદજી અરદેશર હીરજીભાઈ બહેરાના લાયબરેરી તથા રીડીંગ રૂમ" એવું નામ આપ્યું છે. આ નવું મકાન તથા હોલ ને પુસતકશાળા રોજ ૯ મો માહા ૧૨ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૮૭ યજદેજરદી તા૦ ૧૫ મી આગસ્ટ ૧૯૧૮ ને દીને ખુલ્લા મુકયા હતા.

(૨૮) કલકતા ખાતે શેઠ ધ. બે. મેહતાએ પોતાના ખાનગી ઘેરમાં દાદગાહની દરેહમેહર ય. સને ૧૨૫૯ મા સથાપી હતી. તે પછી મરહુમના વીધવા બાઈ ખરશેદબાઈ તથા બેટા શેઠ રૂશતમજી ધં. મેહેતા સી. આઈ. ઈ. અને કુટુંબે મલી આપેલા રૂ ૧૧૦૦૦૦ તેમજ કલકતાની અંજુમને તથા બીજા સાહેબોએ ભરેલા રૂ ૬૭૦૦૦ મલી રૂ ૧૭૭૦૦૦ માંથી જુનું મકાન રૂ ૪૩૦૦૦ ની કીમતે ખરીદી તે ફરીથી નવેસરથી રૂ ૪૨૦૦૦ ના ખરચે બાંધવામાં આવયું હતું. આ નવું મકાન ઈજી તેમાં આતશ આદરાન સાહેબના કેબલાને તખતનશીન કરી ખુલ્લું મેલવાની ક્રીરીયા શેનશાહી રોજ ૧૭મો માહા ૨ જો સને ૧૨૮૨ ને દીને થઇ હતી. આ નવી દરેહમેહરમાં અસલના દાદગાહ લાવીને પરથવામાં આવ્યા છે.

(૨૯) કલીયાણી મધે અસલ એક ઘણી પુરાંણી દરેહમેહર હતી, પણ તે બીશમાર હાલતમાં આવવાથી મુંબઈવાલા શેઠ એદલજી બેરાંમજી મોદીએ યઝદેજરદી સને ૧૧૫૮ માં તે ફરીથી બંધાવી હતી. તે દરેમેહરમાં આતશઆદરાન નહી હોવાથી કલીઆણીવાલા શેઠો ભીખાજી જીજીભાઈ શેઠના, ડોસાભાઈ હોરમજી ભીમડીવાલા, ફરદુનજી મેરવાંનજી શરાફ અને હોરમજી માણેકજી ભીમડીવાલાએ પોતાને ખરચે એ જુની દરેહમેહરમાં ઘટતો ફેરફાર કરી રોજ ૧૭ મો માહ ૨ જો સને ૧૨૫૦ ને દીને આદરીઆન સાહેબ પરઠાવયા છે, અને તેના ચાલુ ખરચ સારૂ રૂ ૭૦૦૦ હલાયદા કહાડયા છે.

(૩૦) આ કવેતાવાલી પુરાંણી અગીઆરીને માટે હેવું છે કે એ માતર દરેહમેહેરનું મકાનજ હતું પણ તે દરેહમેહર ઈજાવામાં આવેલી નહી હોવાથી છેક યઝદેજરદી સને ૧૨૭૫ માં રોજ ૨૭ મો માહા ૩ જાને દીને કવેતાવાલા ખા૦ બા૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઈ. ઈ.ને ખરચે ઈજાવીને ખુલ્લી મેલવામાં આવી છે.

(૩૧) આ ચીખલીની દરેહમેહરનું મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી શેઠ સોરાબજી ફરામજી ગજદરે તથા એવણના બેટા શેઠ નશરવાનજીએ ફરીથી બંધાવી આપેલું નવું મકાન ઈજાવી ખુલ્લું મુકવાની ક્રીરીયા શેનશાહી રોજ ૧૦ મો માહા ૨ જો ય. સને ૧૨૮૪ ને દીવસે કરવામાં આવી હતી.

(૩૨) એ દરેમેહરનું અસલ મકાન ઘણા વરસપર કોઈ સખી જરથોશતીએ બંધાવેલું કહેવાય છે તે પછી સને ૧૨૩૮માં શેઠ એદલજી રતનજી વ્યાજખોરાએ મકાન પાછું બંધાવી આપયું હતું. તે મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી જરથોશતી અનજુમનમાં જાહેર ઉગરાણું કરી આશરે રૂ ૯૦૦૦ માંથી એ મકાન રોજ ૩ જો માહા ૮મો શેનશાહી સને ૧૨૬૯ ને દીને આતશ દાદગાહ સથાપીને નવેસરથી બાંધવામાં આવ્યું હતું. પણ પાછલથી આદરીઆન સથાપવા માટે શેઠ કુવરજી કાવસજી તવરીઆએ પોતાના મરહુમ પુત્ર ડાકટર હોરમજીના પુણ માટે રૂ૧૦૦૦૦) દશ હજારની રકમ આપીને ફરીથી નવેસરથી એ મકાનમાં આદરીયાન સથાપીને રોજ ૯ મો માહ ૧૦ મો ૧૨૭૦ ને દીને ઈજાવીને ખુલ્લું મેલ્યું હતું.

(૩૩) એ મકાન પુરાંણુ થવાથી મુંબઈવાલા શખીવજુદ બાઈ દીનબાઈ નસરવાંનજી પીટીટે પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટના પુણને માટે રોજ ૩ જો માહા ૧૦ મો શેનશાહી ૧૨૬૪ ને દીને, ફરીથી બંધાવી આપયું છે.

(૩૪) આ દરેમેહેર અશલ ય૦ સને ૧૧૫૦ ની આગમચ દાદગાંની બનાવેલી હતી. ત્યાં નવેસુરથી આતશ આદરાંનની દરેમેહેર શેઠ રૂશતમજી કાવશજી પટેલે પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ કાવશજી રૂશતમજી પટેલની નઈએતે બંધાવીને રોજ ૯ મો માહા ૭ મો શેહનશાહી સને ૧૧૯૮ યઝદેજરદીને દીને પરઠાવી છે.

(૩૫) આ દમણની બાઈ રતનબાઈ કામાવાળી દરેમેહરનું મકાંન ઘણું બીસમાર થઈ જવાથી તે દરેમેહર યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ માં ત્યાંથી સદનતર કાઢી નાખવામાં આવેલી જણાયછે. એ વીષેની સંબાન વીગત યઝદેજરદી સને ૧૨૭૭ ના કેલેનડરમાં દમણની વીગતમાં પાને ૧૪૯ માં છાપેલી છે.

(૩૬) આ ઢુમસની દરેહમેહરનું જુનું મકાન ઘણું બીસમાર હાલતમાં આવવાથી મરહુમ શેઠ પાલનજી રતનજી કંત્રાકટરના પુણ માટે મરહુમના દીકરા શેઠ મનચેરજી પાલનજી કંત્રાકટરે તથા મરહુમના ધણીઆણી બાઈ બાઈઆઈ પાલનજીએ લગભગ રૂ૧૨૦૦૦ના ખરચે ફરીથી નવું મકાન બંધાવી આપ્યું હતું. નવું મકાન ઈજી ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા રોજ ૩૯ મો માહા ૧૨ મો ય૦ સને ૧૨૭૮ને દીને; ફરી તેમાં આતશ દાદગાહને પાછા તખતનશીન કીધા હતા.

(૩૭) કેવલાલીની ચીનાઈવાલી દરેહમેહરનું મકાન કેટલાક બદમાશોએ ચોરી કરવાના ઈરાદાથી મોડી રાતે અંદર જઈ અપાવ કરવાથી આ મકાનને સવા વરસ પછી બાઈ રતનબાઈ જ. ચીનાઈના ખરચથી ફરીથી ઈજી રોજ ૧૭ મો માહા ૨ જો શેહેનસાહી ૧૨૯૦ યઝદેજરદીને દીને ખુલ્લું મુકવામાં આવ્યું હતું.

(૩૮) આ દરેહમેહેરનું પહેલવેહેલું મકાન ફક્ત અમથુ ક્રીયા કામ માટે યજદેઝરદી સને ૫૫૧ માં નવસારી ખાતે જરથોસતીઓએ જઈ રહયા પછી પરથવામાં આવ્યું હતું. તયાર બાદ મરહુમ બાઈ સાહેબ મોહલાણબાઈ બેહેદીન બેહરામજીએ પોતાનું એક ઘર આપી તેમાં વધારો કરયો હતો. પણ વસતીના વધવાથી બંને મકાનો નાનાં પડવાને લીધે મરહુમ દેશાઈજી મીનોચેહરજી ખુરશેદજીએ તેમાં મોટો વધારો કરી એ જુનાં મકાનોની સાથે પોતાનાં ખરચથી નવું મકાન રોજ ૧ લો માહા ૫ મો સને ૧૧૬૪ ને દીને બંધાવી અમથુ ક્રીયા કામ માટે ખુલ્લું મેલ્યું હતું. એ પછી બાઇ મોટલાંબાઈ જાહાંગીર વાડીઆએ પોતાના મરહુમ બાવા શેઠ જાહાંગીરજી નોશરવાનજી વાહાડયાનાં પુણ્ય માટે લગભગ રૂપ્યા વીસ હજારને ખરચે એ જુની દરેહમેહરને લગતું બાજુમાં બીજુ નવું મકાન બંધાવી રોજ ૨૬ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૨૦ યઝદેજરદી તા૦ ૨૫ મી મે ૧૮૫૧ ને દીને પરઠાવ્યું હતું. વળી એ દરેહમેહરને લગતું બીજુ જુનું મકાન પાછુ નબલી હાલતમાં આવવાથી દેશાઈ કાવશજી એરચજી ગોંડલવાલાએ લગભગ રૂપ્યા સાત હજારનો ખરચ કરી નવેસરથી એ મકાન બંધાવી આપ્યું હતું તથા એમાં એવણનાં ધણીઆણી બાઈ મોતીબાઈએ આતશ દાદગાહ પરઠાવી આતશ રોશન રાખવા સારૂ રૂ. ૪૦૦૦ આપ્યા હતા. આ દેશાઈ કાવસજીવાળુ નવું બંધાયલું મકાન તથા એમાં પરઠેલો આતશ દાદગાહનો કેબલો ખુલ્લો મેલવાની ક્રીયા યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના રોજ ૧૭ મો માહા ૧૨ માને દીને કરવામાં આવી હતી. મરહુમ બાઈ મોટલાબાઈ વાહાડયાજીએ બંધાવેલા મકાનનો કેટલોક ભાગ બીસમાર થવાથી તેમાં કેટલોક ફેરફાર અને મરામત મરહુમ બાઈના દીકરા મરહુમ શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહડયા સી. આઈ. ઈ. એ લગભગ રૂપ્યા ૧૫૦૦ ને ખરચે કરાવ્યો હતો, તેને ઈજીને રોજ ૧૨ મો માહા ૧૨ મો ય૦ સને ૧૨૭૮ યાને મરહુમ શેઠ નવરોજીના પહેલા મહીનાની બાજને દીને ખુલ્લો મુકવામાં આવ્યો હતો.

(૩૯) આ મીનોચેહર હોમજીવાલી દરેમેહેર જે નવસારીના આતશબેહરામની સામે આવેલી છે તેમાં પેહેલે આતશ દાદગાં હતા પણ એ પછી રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૮ યજદેજરદીને દીને જરથોસ્તી અનજુમનના ઉગરાતથી રૂ૩૪૦૦૦ને આશરેનું ફંડ કરીને એ મકાન નવેસરથી બાંધીને તેમાં આતશ આદરાન તખતનશીન કીધા છે.

(૪૦) આ નારગોલની દરેમેહરનું અશલ મકાન મુંબઈવાલા શેઠ દાદાભાઈ નશરવાનજી મોદીનું એકસો વરસ આગાઉ બંધાવેલું હતું, પણ તેનો રોજ માહા શને મલતો નથી. એમાં આતશનો કેબલો નહી હતો, પણ અમથાં ઘરમના મકાનમાં મોબેદો રહીને કીરીઆ કાંમ કરતા, તેવોનો ગુજારો શેઠ દાદાભાઈનાં બેટી બાઈ શુનાબાઇ દાદાભાઈ વાડીઆએ કરવી સને ૧૯૨૪ સુધી આપ્યો હતો. તેજ મકાનમાં પાછલથી રોજ ૧૧ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૫૧ યજદેજરદીમાં શેઠ માણેકજી રૂશતમજી અને ભાઈઓએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઈ માંણેકબાઈનાં પુણને માટે દાદગાં પરઠયાં છે અને તેના બોય દેવાનો, કાઠો તેલ વીગરેનો ખરચ એજ ભાઇઓ ફંડ ઉભું કરીને તેમાંથી પુરો પાડે છે.

(૪૧) આ દરેમેહરમાં પેહલે આતશદાદગાં હતાં, તે પછી રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શને ૧૨૧૨ ને દીને આતશ આદરાન પરઠેયા હતા, પણ તે દરેમેહર બીસમાર હાલતમાં આવવાથી પુણેવાલા મરહુમ દશતુરજી જામાશપજી એદલજી જામાસ્પઆશાનાના શાહેબજાદાઓએ રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શને ૧૨૪૬ ને દીને ફરીથી નવેસરથી બાંધીને સ્થાપી છે.

(૪૨) દખણ હેદરાબાદ તરફ શેઠો વીકાજી તથા પેશતનજી મેહેરજીની કેટલીક દરેમેહરો બાંધેલી છે, તેમાંની એક આગે બાલાપીરનીબી દરેમેહર બંધાયલી હતી, પણ હાલ તે મોજુદ નથી એમ કેહવાય છે.

(૪૩) બીલીમોરામાં રોજ ૨૦ મો માહા ૧૦ મો યજદેજરદી સને ૧૧૯૭ યાને તા૦ ૧૮ મી જુલાઇ ૧૮૨૮ ને દીને મુંબઈવાલા શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાજીએ આતશ દાદગાંની એક દરેમેહેર બંધાવેલી છે. પણ બીલીમોરામાં એક આતશ આદરીયાનની જરૂર જણાવાથી બીલીમોરાવાલા શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઇ અને સોરાબજી શાપુરજીએ રૂ.૧૯૭૯૦નો ખરચ કરી એ જુની દરેમેહરની પાસે બીજું એક નવું મકાન બંધાવી તેમાં આતશ આદરીયાન રોજ ૯ મો માહ ૯ મો સને ૧૨૬૮ ને દીને પરઠ્યાં છે. એનો ચાલુ ખરચ અનજુમનને હશતકથી થાય છે પણ તેનાં નીભાવ ખરચ સારૂ રૂ૭૦૦૦) મજકુર શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજીએ આપ્યા છે; તેનાં વેઆજમાંથી આદરોઆંન શાહે બને બોએ દેવાનું, શુખડ તથા બતી તથા સમારકાંમ તથા સાલગરેહને દીવશે જશન બાજ એવોની તરફથી કરવા જણાવ્યું છે. એ મુજબ મકાન બાંધવાનો, અનામત મેલેલી રકમનો તથા બીજો પરચુટણ ખરચ મલીને એ નવી દરેમેહરપર રૂ ૩૦૦૦૦) તીશ હજારનો ખરચ કીધેલો જણાય છે. વળી અશલની પેલી દાદગાંવાલી શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાજીની દરેમેહરનું મકાનબી પુરાણું થવાથી તે એકવાર આગલ અનજુમને સમારયું હતું તે પાછું એજ શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજી ગબાએ ફરીથી સમારી આપીને રોજ ૨૨ મો માહા ૧૨ મો યજદેજરદી સને ૧૨૭૪ ને દીને જશન કરી ખુલ્લું મેલ્યું છે.

(૪૪) બેલગામની શેઠ બાઇસવાલી દરેહમેહેર તેમજ તેમાં મુસાફરખાનું બાંધી બંને રોજ ૨૪-૩-૧૨૧૧ ય. ને દીને ખુલ્લાં મુકયાં હતાં અને એ મુસાફરખાનું હજી ચાલુ છે. એ દરેહમેહેરનું મકાન બીસમાર થવાથી બેલગામની જરથોસતી અનજુમનના ફંડમાંથી તથા શેઠો બાઇસ કુટુંબીઓએ મલી રૂ ૧૦૦૦ ના ખરચે નવેસરથી મોટો ફેરફાર કરીને તેમાં આતશ દાદગાંને રોજ ૨૪ મો માહા ૬ ઠો ૧૨૮૫ ય. ને દીને તખતનશીન કીધા છે. એ દરેહમેહેરના અસલ હોલમાં શેઠો રૂસતમજી તથા નસરવાનજી નાનાભાઈ ખુરશેદજી બાઇસે મરહુમ ભાઈ રતનજીની યાદમા સુધારો સુધારો રૂ૪૫૦૦ ને ખરચે કરી એ હોલને "રતન હોલ" નું નામ આપી રોજ ૨૩ મો માહા ૬ ઠો ૧૨૮૫ ને દીને

ખુલ્લી મેલી છે. એ દરેહમેહરના મોબેદોને રહેવા માટેનું મકાન મરહુમ શેઠ પેસતનજી એદલજી બાઈસના પુણ્ય માટે એમના વીધવા શીરીનબાઈ તથા બેટા અદલ અને કુટુંબે દરેહમેહરના કમપાઉંડમાં બંધાવી રોજ ૨૨ મો માહા ૯ મો ય. સને ૧૨૭૧ ને દીને ખુલ્લું મુકી બેલગામની જરથોસતી અનજુમનને સ્વાધીન કીધું છે.

(૪૫) એ દરેમેહર પુરાણી થવાથી નવેસરથી બંધાવીને એ દરેમેહરના મુતવલીઓ શેઠ દીનશાહ ફરદુનજી અને ભાઈઓએ રોજ ૨૬ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૬૭ યઝદેજરદીને દીને ખુલી મેલી છે.

(૪૬) આ ભરૂચની શેઠ નારીયલવાલાની દરેમેહર રોજ ૨૩ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૫ ને દીને એજ શેઠ શાપુરજી સોરાબજી નારીએલવાલાનાં વારસોએ મોટા ખરચે નવેસરથી બંધાવી છે. આ દરેહમહેરનું મકાન નાથલું પડવાથી તેની આઠમણી બાજુએ શેઠ હોરમજી બાનાના વારસો શેઠો રૂશતમજી, ડોશાભાઈ અને હીરાજીએ ભેટ આપેલી જગા ઉપર બાઈ વીરબાઇજી શાપુરજી નારીએલવાલાના પુણ માટે કુટુંબીઓએ આપેલા રૂપયામાંથી બાંધવામાં આવેલો બાઇ વારબાઈજી શા. નારીયલવાલા હોલ રોજ ૨૫ મો માહા ૨ જો શેહેનસાહી સને ૧૨૮૬ ય. ને દીને ખુલ્લો મુકવામાં આવ્યો હતો.

(૪૭) એ દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થવાથી ભરૂચના જાણીતા ડુંગાજીના ખાનદાનવાલાઓએ શેઠ પેસતનજી અસલાજી ડુંગાજીને નામે રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૭૨ ને દીને રૂ૧૫૦૦૦) ના ખરચે ફરીથી બંધાવ્યું છે અને તેના નીભાવ ફંડને માટે બીજા રૂ૧૫૦૦૦) અલાયેદા કાઢી તરશટી નેમેઆ છે. એજ ડુંગાજી ખાનદાનવાલા આ દરેહ-મેહરનો ચાલુ ખરચ યઝદેજરદી સને ૧૨૪૨ થી કરતા આવયા છે. બાઇ આવાંબાઈ ખરશેદજી મં. કામાજી કાપડયાએ એ દરેહમેહરના ત્રસ્ટીઓને દરેહમેહરની સામેનું પોતાનું મકાન બાળવાની કાઠી ભરવા માટે ય. સને ૧૨૭૯ના ફ્રરવરદીન મહીનામાં ભેટ આપ્યું હતું.

(૪૮) એ દરેમેહર અસલ ૧૧૭૩ નાં રોજ ૧૭ મો માહા ૬ ઠાને દીને શુરતવાલા શેઠ વીરજીભાઈ બમનજીએ દાદમાહની બાંધેલી હતી. એ દરેમહેરનું મકાન પુરાણું થવાથી નવેસરથી ફરીને શેઠો શોરાબજી તથા નવરોજી ફરામજી ધામત તથા મીસ્ત્રીએ બંધાવી આપ્યું હતું અને તેમાં આતશ આદરાન સાહેબને પરઠાવી તખતનશીન કરી એ આદરીઆનની શાલગરેહને દીને ય૦ સને ૧૨૩૧ માં પાછી ખુલ્લી મેલી હતી.

(૪૯) આ ભેસાણની દરેહમેહર શેઠો દાદાભાઈ તથા મનચેરજી પેસતનજી વાહાડયાએ પોતાના બંધેવી મરહુમ શેઠ સોરાબજી ફરામજી વાહાડયાની નઈઅતે પહેલવેહેલી પરથાવી હતી. એ દરેમેહર જુની થવાથી તથા વસતીથી દુર હોવાથી પારસી વસતીની નજદીકમાં બીજી જગા ઉપર બીજા લોકોના ઉગરાણાથી અને એજ વાહાડયા સાહેબોની મદદથી મરહુમ શેઠ સોરાબજી ફરામજી વાહાડયાના વીધવા બાઈ બચુબાઇએ પોતાની મરહુમ દીકરી બાઈ ગુલબાઈની યાદગારીમાં નવેસરથી બંધાવી પોતાના ખાવંદ શેઠ સોરાબજી ફરામજી વાહાડયાની નઈઅતે રોજ ૨૦ મો માહા ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૬ યઝદેજરદીને દીને પરઠાવી હતી.

(૫૦) આ મઉની દરેમેહર ફરીથી રોજ ૯ મો માહા ૬ ઠો સને ૧૨૨૮ ને દીને અનજુમનનાં ઉઘરાટથી સમારી હતી પણ તે પાછી સમારીને તેનું જશન રોજ ૧૯ મો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૫૨ યઝદેજરદીને દીને કરવામાં આવયું હતું. આ મકાનમાં રૂ ૨૦૦૦ ના ખરચે બંધાયલો મુકતાદનો હોલ રોજ ૯ મો માહા ૬ ઠો સને ૧૨૮૩ ને દીને ખુલ્લો મુકાયો હતો. તે પછી અનજુમનનાં ઉઘરાટથી રૂ૧૦૦૦૦ને ખરચે દસતુરજી નોશીરવાન કેકોબાદની આગેવાની હેઠલ જુના મકાનમાં મોટો ફેરફાર કરી એ દરેહમેહેર રોજ ૯ મો માહા ૧૧ મો સને ૧૨૮૫ને દીને ખુલ્લી મુકી હતી.

(૫૧) આ મહુવાની દરેહમેહરનું મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી અંધેરીવાલા શેઠ અરદેશર ભીખાજી પટેલે પોતાના ધણીયાણી મરહુમ બાઈ રતનબાઈના પુણ માટે જુના મકાનની પાસેજ એક નવું મકાન બંધાવી આપી તેમાં જુના આતશ દાદગાહના કેબલાને પરઠાવી ખુલ્લું મુકવાની કીરીયા રોજ ૧૭ મો માહ ૨ જો સને ૧૨૮૦ને દીને કરી હતી. એ દરેહમેહરનો નીભાવ તથા મરામતનો ખરચ ત્યાંની અનજુમન કરે છે. જ્યારે જુના મકાનને શેઠ અરદેશરે દરૂસ્ત કરાવી આપવાથી એ જુનું મકાન મોબેદોના રહેવા માટે વાપરવામાં આવે છે.

(૫૨) રંગુનની શેઠ બેજનજી કાવશજી ખંબાતાની અસલ બાંધેલી દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થવાથી તથા નાહાનું પડવાથી શેઠો શાપુરજી અને બમનજી કાવશજી કપતાંને રૂ૩૫૦૦૦) ને ખરચે નવેસરથી બાંધી આપીને રોજ ૧૧ મો માહ ૧૨ મો સને ૧૨૭૩ યજદેજરદી એટલે કદમી રોજ ખોરદાદશાલ સને ૧૨૭૪ ને દીને પરથાવેલ છે.

(૫૩) આ દરેમેહરને ફરીથી રોજ ૨૯ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૫ ને દીને એજ શેઠ દારાશાહના ધણીઆણી બાઈ પીરોજબાઈએ સમારીને દાન્યા છે, અને તેના ચાલુ ખરચ માટે પણ ગોઠવણ કરી છે.

(૫૪) લાહોરની શેઠ કુપરવાલી દરેમેહરની પાસે એક ફંડ ઉભું કરી કામચલાઉ બીજી નવી દરેમેહર ઉભી કરી તેમાં આતશ દાદગાહ સ્થાપીને રોજ ૯ મો માહ ૯ મો ય. સને ૧૨૮૨ ને દીને ખુલી મુકી હતી પણ શેઠ અરદેશર બે. લીંગુવાલાએ પોતાની દરેહમેહરનો બધો વહીવટ અંજુમન હસ્તક સોંપવાથી નવી દરેહમેહેર રોજ ૩૦ મો માહા ૧૨ મો ય. સને ૧૨૮૩ થી બંધ થઈ હતી.

(૫૫) આ ઉમરીગરવાલી દરેહમેહર તથા તેની પાસેનું મોબેદોના રહેથાનનું અનજુમનનું મકાન ઘણી બીસમાર હાલતમાં આવવાથી વડોદરાના રહીસ શેઠ મનચેરજી પેસતનજી પટેલે પોતાને ખરચે નવું મકાન બંધાવી રોજ ૨૦ મો માહ ૯ મો સને ૧૨૭૭ ને દીને ખુલ્લું મેલ્યું હતું.

(૫૬) વડોદરામાં શેઠ સીરવાઈવાળી ધરમશાલામાં એક ઓરડામાં જુદી દરેહમેહર કરવામાં આવી છે. એ બેઉ જગો રોજ ૯ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૩૭ યઝદેજરદીને દીને તઈયાર થયાં હતાં પણ એ બંનને રોજ ૨૦ મો માહા ૨ જો

સને ૧૨૩૮ ને દીને ઇમારતો ખુલ્લાં મેલાયાં હતાં. એની મરામત માટે રૂ ૨૦૦૦ શેઠ બેરામજીએ કાઢયા હતા, તેમાં એવણે રોજ ૧૫ મો માહા ૫ મો સને ૧૨૩૯ યઝદેજરદીને દીને મુંબઈ મધે મજગામમાં પોતાના બંગલામાં દરેહમેહેર પરથાવી તે દીને બીજા રૂ. ૩૦૦૦ ઉમેરી રૂપ્યા પાંચ હજાર કરી તેનું વ્યાજ કેટલાક વરસો સુધી વડોદરા ખાતે ખરચ કરવા મોકલાવ્યું હતું, પણ તે પછી શેઠ બેરામજી તથા એ દરેહમેહર અને ધરમશાલાના વહીવટ કરનારાઓ વધે વાંધો પડવાથી તેનો મુકદમો ચાર પાંચ વરશ ત્યાંની કોરટમાં ચાલ્યા બાદ કોરટે તેને લગતો વહીવટ કરનારા ત્યાંના ગ્રહસથોને નેમી તેઓને રૂપયા વગેરે સવાધીન કરવાનો હુકમ કીધો હતો. પણ એ મકાનોના નીભાવના રૂપયા વહીવટ કરનારાઓ પાસે નહીં હોવાથી તેઓમાંના શેઠ દાદાભાઈ શાપુરજીએ સને ૧૮૯૨ થી ૧૯૦૬ સુધી પોતાની ગીરેથી ખરચ કરી એ મકાનોનો નીભાવ કીધો હતો. એ પછી બધું સમાધાન થવાથી શેઠ બેરામજીએ તા૦ ૩૦ મી ડીશેમબર ૧૯૦૬ ને દીને એ બેઉ મકાનોના નીભાવ માટે રૂ. ૮૦૦૦ મુંબઈની પારસી પંચાએતના તરશટીઓને આપયા હતા કે તેનું વ્યાજ વડોદરાની કારોબારી કમીટી ઉપર મોકલવું અને તેમાંથી એને લગતો યોગ્ય ખરચ કરવો. ઉપર મુજબ નકકી થવા પછી એ અગીઆરી તથા ધરમશાલાની સાલગ્રહ રોજ ૨૦મો માહા ૨ જો સને ૧૨૭૭ ય૦ ને દીને પડી તે વખતે શેઠ બેરામજી તરફથી જશનની કીરીયા કરાવ્યા પછી એ બેઉ મકાનો જાહેર વપડાશ માટે પાછા ખુલ્લાં મેલવામાં આવ્યાં છે. મુંબઈની મજગામવાલી દરેહમેહર ત્યાંથી કાઢી નાખવામાં આવી છે. એ ધરમશાલા બીશમાર થવાથી તેને શેઠ બેરામજી તરફથી સમરાવીને રોજ ૧૭ મો માહા ૧ લો ય. ૧૨૮૫ ને દીને ખુલ્લી મુકવામાં આવી હતી.

(૫૭) આ વલસાડની દરેહમેહરનાં મકાનમાં અસલ ફકત યોજદાથરેગરીના કામ માટે હીંધોડા દસ્તુર જામાસપ ભાઈજીના વખતમાં હતા, તે પછી શેઠ હોરમસજી ભી. ચીનાઈએ નવું મકાન ઈ. સ. ૧૮૧૯ માં બંધાવી આપયું હતું. શેઠો ખરશેદજી તથા જાહાંગીરજી હોરમજી ચીનાઈએ એ દરેહમેહરમા આતશ દાદગાહ તા૦ ૧૩ મી મારચ ૧૮૪૭ ને દીને પરઠાવ્યા હતા. એ મકાન જુનું થવાથી શેઠ નવરોજી જાહાંગીર ગામડયાએ બીજી વધુ આજુબાજુની જમા ખરીદી તેપર નવું મકાન બંધાવી તેમાં જુના દાદગાંને રોજ ૩ જો માહા બીજો ય. સને ૧૨૮૨ ને દીને ખુલ્લા મુક્યા હતા.

(૫૮) સરોડા ગામમાં યજદેજરદી સને ૧૨૩૩ ની સાલમાં મુંબઈવાલા શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખે દરેહમેહરનું એક મકાન બંધાવી આપયું હતું અને તયાં માત્ર ધરમનું કીરીયા કામ થતું હતું પણ દાદગાં કે આદરીયાન પરથાવેલાં નહી હતા તે પછી એમ બન્યું કે–ઉમરા ગામમાં રોજ ૨૩ મો માહ ૯ મો યજદેજરદી સને ૧૧૮૫ માં શેઠ બમનજી સોરાબજી કપાવાલાને નામની અને તેમના ખેશી શેઠ ફરાંમજી નાનાભાઈ ઉમરીગરે મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઇના ધરમખાતાના તરશટીઓને પાછલથી આપેલી એક રકમના ઉપજતાં વ્યાજનાં ખરચમાંથી ચાલતી એક આદરીયાનની દરેહમેહર હતી. પણ ત્યાં જરથોશતી વસની ઘટી જવાથી તે ઉપયોગમાં આવતી નહી હતી તેથી તે આદરીયાન તયાંથી ઉઠાવી લઇને સુરતમાં માછલીપીઠની વાહડયા ફલ્યાવાલી અગયારીમાં લાવી રાખવામાં આવયા હતા, જેનો ચાલુ ખરચ ઉપર કહયું તેમ મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈના ધરમખાતાના તરસતીઓ તરફથી કરવામાં આવતો હતો. એ જગોપરબી આદરીયાનની જરૂર.નહી જણાવાથી તરસતીઓએ આદરીઆંનને કોઈ લાયક જમા ઉપર ગોથવવાની તજવીજમાં હતાં. તેવોને ઉપલાં સરોડાં ગામવાલા દરેહમેહરની અમથાં મકાનની ખબર પડી કે તયા એક આદરીયાનની જરૂર છે તે ઉપરથી અથોરનાનોના ગામે ગામના હદની હક ઉપરથી ઉડવાડેના અંધ્યારૂની એક જોદ શરોડાની અગીયારીમાં બોલાવીને તેવોનો મારફતે રોજ ૪ થો માહા ૧૦ માને દીને જશન કરયું હતું તે પછે રોજ ૩૦ મો માહા ૩ જો સને ૧૨૭૬ યજદેજરદીને દીને પેલાં અસલ ઉમરા ગામનાં આદરાનનાં કેબલાને નવેશરથી પરઠીને શરોડાની દરેમેહર ખુલી મેલી છે.

(૫૯) આ શીકંદરાબાદની દરેહમેહેર ય. સને ૧૨૦૮ માં શેઠો વીકાજી તથા પેસતનજી મેહેરજીએ દાદમાંહની બનાવી હતી પણ એ નાધલી પડવાથી એજ કંપાઉંડમાં મોટી કુસાડે દરેહમેહેર શેઠો વીકાજી તથા પેસતનજી મેહરજીએ બાંધી રોજ ૨૦ મો માહા ૧૨ મો ય. સને ૧૨૧૬ ને દીને તેમાં આતશ આદરાનને પરઠીને ખુલ્લી મુકી છે.

(૬૦) આ સીગનપોરની દરેહમેહર અસલ મુંબઈવાલા શેઠ લવજી નશરવાનજી વાહાડયાએ બંધાવી હતી, તે પછી શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાએ રોજ ૧૭ મો માહા ૨ જો ૧૨૧૯ ને દીને બંધાવી હતી, એ દરેહમેહરની પાસે રૂ ૬૦૦૦ ની કીમતે મોબેદોને રહેવા માટેનું ઘર શેઠ એદલજી કુવરજી પટેલે ખેસી બાઇ પીરોજબાઈ માણેકજી પટેલના પુણ માટે બંધાવી રોજ ૧૩ મો માહ ૧૦ મો ય. સને ૧૨૮૦ ને દીને ખુલ્લું મુકયું હતું.

(૬૧) આ સુમારીની દરેહમેહર જુની થયાથી કેટલીક મુદતે ફરીથી સુરતવાલા શેઠ જમશેદજી સોરાબજી હોડીવાલાએ બંધાવી હતી. ત પછી વળી મુંબઈવાલા શેઠ કુવરજી માણેકજી મુકાદમે રોજ ૧ લો માહા ૮ મો સને ૧૨૯૧ માં આદરાન પરઠીને બંધાવી હતી. તે રેતીમાં પુરાઈ જવાથી તેવણના વારેસ શેઠ રૂશતમજી શાપુરજી મુકાદમે રોજ ૨૦ મો માહા ૪ થો સને ૧૨૩૮ માં પાછી બીજી જગાપર બાંધીને આતશ આદરાન પરઠેઆં છે.

(૬૨) મુંબઈવાલા મરહુમ શેઠ દોરાબજી નશરવાનજી મીશતરીએ પેહલાં માત્ર ધરમ કીરીયા માટે એક મકાન બંધાવ્યું હતું–તે વખતે ઇધારા મુકાવેલા નહી તથા દાદગાહ પરઠાવેલા નહી હોવાથી અને એ મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી મરહુમના બેટા શેઠ દીનશાહજીએ રૂપયા દશ હજારનો ખરચ કરી નવેસરથી એક નવું મકાન બંધાવી તેને છજી તેમાં આતશ દાદગાહ પરઠવાની કીરીયા તથા ઉપરના અરધા ભાગમાં સથાપવામાં આવેલી ધી દીનશાહ દોરાબજી મીસતરી લાઇબરેરી અને રીડીંગ રૂમ ખુલ્લો મેલવાની કીરીયા રોજ ૨૧ મો માહા ૨ જો ય૦ સને ૧૨૭૯ ને દીને થઇ હતી.

(૬૩) આ શુરતની શેઠ બીશનીવાલી દરેહમેહર બીશમાર હાલતમાં આવવાથી એ મકાનની ઉપજનાં વધારામાંથી તથા તેના એક મુતલવી શેઠ ફરામરોજ બેહરામજી બીશનીએ પોતાની તરફના વધુ નાણા ઉમેરી લગભગ રૂપીઆ પંદર હજારના ખરચે નવું મકાન બંધાવી આપયું હતું. તે તઈયાર થવાથી તેમાં એ દરેહમેહરની ૭૦ મા વરસની સાલગરેને દીને યાને રોજ ૧૭ મો માહા ૪ થો ય.૧૨૭૭ ને દીને આતશ આદરીયાને પાછા તખતનશીન કરવામાં આવ્યા હતા.

(૬૪) એ દરેહમેહર અસલમાં જમશેદજી બાઈઆ નામના એક શુરતના પારસીએ પાલીઆ ફલીઆમાં બાંધેલી હતી જેને માટે તેવણે પોતાને તાહાં ફરજંદ આવે તો તે બાંધવાની માનતા કરેલી હતી તેથી તે બંધાઈ હતી. તે બીશમાર થવાથી મુંબઈવાલા શેઠ માણેકજી નવરોજી વાડીઆજીએ તથા ભાઈએ પોતાના બાવાજીના પુનને સારૂં બાંધી છે.

(૬૫) એ દરેહમેહેર અસલ પાલનજી હોમાજી શેઠની બાંધેલી હતી તે શુરતની શને ૧૧૯૧ યજદેઝરદીની મોટી આગમાં બલી જવાથી ઉમરેવાલા શેઠો મેહેરજીભાઈ પટેલ તથા રતનજી છીબરાજી શુરતવાળાએ રોજ ૨૨ મો માહા ૧૨મો સને ૧૧૯૨ માં બાંધી હતી અને તેબી પુરાણી થવાથી મુંબઈવાલા શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી બાટલીવાલાએ બંધાવી છે.

(૬૬) નવશારી ખાતે અસલ કોઈ કોઈવાર બહારથી પીંડારાવો નીકલી આવી દરોરો પાડતા હતા, ત્યારે તાંહાની વશતી શુરત તરફ નીકલી જતી હતી તેવી વખતે જરથોશતી ધરમ કીરીઆ કરવા ખાતર શુરતના રૂશતમપુરામાં નવસારીના મરહુમ દેસાઇ ખુરશેદજી ટેમુલજીએ ઈ. સ. ૧૭૭૬ માં એ જગોંએ પેહલાં તો અમથા ધરમનાં કામ માટે બે તરણ હીંધોલા મુકાવ્યા હતા પણ તે પછી એ દેશાઈ ખુરશેદજીના બેટા દેસાઈ મનચેરજી ખુરશેદજીએ આ દરેમેહેર બાંધી હતી. તે પુરાણી થવાથી મુંબઈવાલા મરહુમ શેઠ એદલજી દાદાભાઈ શુખીઆના છોકરાઓએ રોજ ૭ મો માહા ૨ જો સને ૧૨૩૪ ને દીને નવેશરથી બંધાવી હતી. એની સાથે વળી તેઓએ એક ધરમશાલા પણ બાધી હતી. એ મકાનમાં પાછલા ભાગપર એક ઓટલો અને તેની ઉંચી દેવાલ તયાંનાં દશતુર દારાબજી ખરશેદજી દારાબજી પાલણનાએ બાંધી છે. એ દરેહમેહેરનું મકાન બીશમાર હાલતમાં આવવાથી શેઠ કેકોબાદ હોરમજી રાવે પોતાના મરહુમ બાવા હોરમજી તથા મરહુમ માતાજી બાઇ માણેકબાઈનાં પુણ માટે લગભગ રૂપયા ૧૫૦૦૦ ને ખરચે બંધાવી આપેલું નવું મકાન ઇજાવી ખુલ્લું મેલવાની કીરીયા રોજ ૨૧ મો માહા ૯ મો સને ૧૨૭૭ ને દીને કરવા પછી વળી શેઠ કેકોબાદ રાવે પોતાના મરહુમ માતાજી બાઇ માણેકબાઇના પુણ માટે મરહુમની બાજને દીને યાને રોજ ૩ જો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૭૭ ને દીને એ દરેહમેહેરમાં આતશ દાદગાહ તખતનશીન કરાવી પાંચે ગેહમાં બોય દેવાનું શરૂ કરાવ્યું હતું.

(૬૭) એ દરેમેહર આગલ શેઠ શાપુરજી બચાભાઈ દોટીવાલાની બાંધેલી હતી પણ તે યજદેજરદી શને ૧૧૯૧ માં શુરત ખાતે લાગેલી મોટી આગમાં બલી ગયાથી તેમના આ બેશીંએ પાછી બાંધી છે. આ દરેહમેહેર પાછી બીસમાર હાલતમાં આવી પડવાથી બાઈ દીનબાઈ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટે મરહુમ બેટા શેઠ જમશેદજીના પુણ માટે તે નવેસરથી બંધાવી તેને ઇજવાની કીરીયા રોજ ૩ જો માહ ૭ મો શેનશાહી સને ૧૨૬૨ને દીને કરવામાં આવી હતી.

(૬૮) આ આદરીઆન ઘણું પુરાણું છે, તેના અસલ બાંધનારનું નામ જણાતું નથી પણ તે ગોતીના આદરીઆનને નામે ઓળખાય છે. હાલ શુધી તેના મકાનની મરામત જુદા જુદા સખી ગરસથોએ કેટલીકવાર કીધી છે.

(૬૯) એ દરેહમેહેરને ફરીથી શેઠ જીવણજી જામાશજી મીશતરી–શુમારીવાલાએ યજદેજરદી સને ૧૨૬૬ માં રોજ ૯ મો માહા ૯ મા ને દીને રૂ૧૫૦૦૦) ખરચીને નવેશરથી બંધાવી વધારી આપી છે.

(૭૦) મુંબઇના શેઠ હોરમજી વાહાડીઆજીવાલાં આતશબેહરામના મુતવલીઓને નવશારીના ભગર સાથના મોબેદો વચ્ચે મીનાકેશો થવાથી વાહાડીઆજીવાલાઓએ પોતાને લગતા નવસારીના મોબેદોની સગવડ કાજે એક નવી દરેહમેહેર નવસારીમાં બાંધી હતી પણ નવસારીના ભગરીઆ મોબેદોએ ગાયકવાડીમાં ફરીઆદ માંડીને તે દરેહમહેર તાહાથી ઉઠાવી જવાનો હોકમ મેલવવાથી–વાહડીઆજીવાલાઓએ તે દરેમેહેરનાં આતશને શુરત ખાતે બરશનુંમવાલા મોબેદો સાથે પવીતરાઈથી લઈ જઈને તયાંના શેઠ દાદાભાઈ મોદીવાલા આતશબેહેરામનાં મકાનમાં બાંધેલી એક હલાયદી દરેમેહેરના ગુંબજમાં યજદેજરદી સને ૧૨૬૯ નાં જમશેદી નોરોજને દીને પરઠયા છે.

(૭૧) શુરતમાં બીબીની વાડી આગલ એટલે શેનશાહી આતશબેરાંમની નજદીક શુમારે દોઢસો વરસની પુરાણી દરેમેહેર અનજુમનની બાંધેલી છે, તેનો ચોકસ દાહાડો વાર મલતો નથી. એ દરેમેહેર અસલ એક મોબેદ ખુરશેદ કાવશને હશાતક હોવાથી માતર ખશીની અગીઆરી તરીકે ઓળખાય છે. કેટલાક જરથોસતીઓની મદદથી એક ફંડ ઉભું કરી તેમાં રૂ. ૨૨૦૦) ભરાયા છે, તેમાંથી જેમ તેમ એનો વહીવટ મોબેદ હોરમજી દાદાભાઈ ખશીના બીજા ટરસટીઓની સાથે ચલાવે છે.

(૭૨) આ સતારાની દાદગાહની દરેહમેહેરનું મકાન ઘણુંજ પુરાણુ થવાથી ઇ. સ. ૧૮૯૨ માં સરકાર તરફથી જમીનનો કટકો મુફત મેલવી તયાં નવું મકાન સતારાની અનજુમને બાંધવાનો ઠરાવ કીધો હતો પણ ફંડ પુરતું નહી હોવાથી તેમ થઇ શકયું નહી, તેટલા બાઈ નવાજબાઈ દીનસાહજી ખાને પોતાને ખરચે એક નવું મકાન બંધાવી આપી તેના નીભાવ વગેરે માટે સારી રકમ આપી છે. એ મકાન ઇજાવી રોજ ૨૩ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૮૦ ને દીને ખુલ્લું મુકી તેમાં આતશ દાદગાહ પરથવામાં આવયા છે.

(૭૩) આ દરેમેહેર અસલમાં યજદેજરદી શને ૧૨૧૪ ના રોજ ૯ મો માહા ૫ મો શેનશાહીને દીને શેઠો વીકાજી તથા પેશતનજી મેહેરજી તથા અનજુમન મલીને બંધાવેલી હતી. તે બીશમાર હાલતમાં આવવાથી યજદેજરદી સને ૧૨૪૮ માં રોજ ૯ મો માહા ૧૨ મો શેનશાહીને દીને અનજુમનને ખરચે નવેસરથી બાંધી છે.

જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલા દુખમાંઓ.

મુંબઇ મધેનાં દુખમાંઓ.

કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં		રોજ.	માહા.	ય. સને
કાવસજી એદલજી બીશની	... ...	૧૨	૮	૧૨૧૩
દાદાભાઇ નોશેરવાન (પોતાની વાડીમાં) (કદમી)	... ...	૧૬	૮	૧૧૬૭
[આ દોખમું ફકત દાદીશેઠના કુટુંબીઓને માટે છે.]				
ફરામજી કાવસજી બનાજી (કદમી)	... ...	૫	૯	૧૨૦૧
મનચેરજી જીવણજી રેડીમની [આ દોખમું પોતાનાંજ ઉપયોગ સારૂ એવાએ બાંધ્યું હતું]		૩	૧૨	૧૧૫૫
માણેકજી નવરોજી શેઠના	... ...	૧૯	૧	૧૧૨૫
મુંબઇની પારસી પંચાયતે બંધાવેલું	... ...	૨૬	૭	૧૧૪૮
મોદી હીરજીભાઇ વાછાગાંધી	... ...	૧૯	૧	૧૦૩૯

દેશાવરો ખાતેનાં દુખમાંઓ.

ઠેકાણાં.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં,	રોજ.	માહા.	ય સને
અંકલેશર	નરસંગ ધનપાલ (હાંસોટવાલા)			
,,	પેશતનજી બમનજી વાડીઆ	૧૯	૬	૧૧૬૯
અજમેર	અનજુમને બંધાવેલું	૨૬	૬	૧૨૫૭
આબુરોડ	મોટાભાઇ બી કંટરાકટર ને અંજુમન મલીને	૧	૭	૧૨૫૮
અમદનગર	અમદનગરની અનજુમને બંધાવેલું	૧૮	૬	૧૧૯૬
,,	અંજુમને બંધાવેલું	૧૫	૪	૧૨૧૧
અમદાવાદ	અમદાવાદની અનજુમને બંધાવેલું	૨૫	૮	૧૨૧૨
,,	સર જમશેદજી જીજીભાઇ નાઇટ	૨૩	૮	૧૨૧૯
,,	અનજુમને બંધાવેલું	૧૮	૬	૧૨૩૧
,,	,, ,, ...	૧૯	૭	૧૨૯૦
અમરોલી	અનજુમને બંધાવેલું...	૩૦	૬	૧૨૨૭
આલપાઇ	નવરોજી કાવસજી નારીએલવાલા...	...		...
આકોલા	અંજુમને બંધાવેલું	૩	૬	૧૨૬૪
ઇગતપુરા	અંજુમને બંધાવેલું	૧૬	૯	૧૨૫૪
ઇંદોર	અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૬	૧૨૬૭
ઉદવારા	ઉદવારાની અનજુમને બંધાવેલું	૨૪	૭	૧૦૫૬
,,	પેશતનજી ખરશેદજી મોદી	૨૯	૭	૧૨૦૦
ઉરન	અનજુમને બંધાવેલું	૨૩	૪	૧૨૭૧
એદન	અનજુમને બંધાવેલું	૧૩	૧૨	૧૨૩૫
,,	મેરવાનજી સોરાબજી ખરેઘાત	૭	૭	૧૨૧૬
એલાવ	અનજુમને બંધાવેલું	૨૭	૭	૧૨૬૮
ઓરંગાબાદ	વીકાજી અને પેશતનજી મેરજીભાઇ	૧૫	૪	૧૨૧૨
કરંજ	દીનબાઈ તે પુંજીઆજી મનાજીના વીધવા	૨૪	૩	૧૧૯૮

ઠેકાણું.	કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહા.	ય. સને
કુરાંચી	હોરમજી દાદાભાઇ ઘડીઆલી	૩૦	૪	૧૨૧૭
,,	કરાંચીની અનજુમને બંધાવેલું	૧૯	૯	૧૨૪૪
કલકતા	નવરોજી શેરાબજી ઉમરીગર	૨૭	૪	૧૧૯૧
,,	કલકતાની અનજુમને બંધાવેલું	૨૧	૭	૧૨૮૧
કલીઆણી	નવાજબાઇ તે નશરવાનજી મોદીના વીધવા.		...	૧૧૬૦
,,	નવરોજી બાલાભાઇ કલીઆણીવાલા	૧૫	૭	૧૨૫૫
કુડીઆણાં	અનજુમને બંધાવેલું	૬	૩	૧૨૬૫
ખંભાત	હીરજી આસા		...	...
,,	પેશતનજી ખરશેદજી મોદી	૨૯	૭	૧૧૯૫
ખેરગામ	મોતીબાઇ તે આ૦ બ૦ જ૦ મુલાંના વીધવા.	૫	૯	૧૨૫૧
ગંનદેવી	ગંનદેવીની અનજુમને બંધાવેલું	૧૯	૧	૧૦૯૪
,,	અનજુમને બંધાવેલું	૪	૭	૧૧૫૯
,,	જમશેદજી નાનાભાઇ મજદર–સપલાના	૧૯	૭	૧૧૮૬
,,	ગંદેવીની અનજુમને બંધાવેલું	૨૦	૭	૧૨૩૯
ચીકલી	અનજુમને બંધાવેલું	૧૩	૬	૧૨૪૨
જાલના	અનજુમને બંધાવેલું	૪	૮	૧૨૪૦
તવરી	અનજુમને બંધાવેલું	૨૯	૭	૧૨૩૩
તારાપોર	દોરાબજી ફરદુનજી લશકરી [આ દોખમું ફાટી જવાથી પડત પડયું છે]...		...	...
,,	અનજુમને બંધાવેલું	૨૭	૬	૧૨૩૫
થાણા	કાવશજી તથા દોરાબજી રૂશતમજી પટેલ		...	૧૧૪૯
,,	રૂશતમજી કાવસજી પટેલ	૧૯	૭	૧૨૧૨
દમણ	માણેકબાઇ તે જમશેદજી બેરામજી લસ્કરીના વીધવા	૧૩	૮	૧૨૦૦
દવીએર	અનજુમને બંધાવેલું	૧૩	૪	૧૨૦૮
દીવ	જાહાંગીરજી નશરવાનજી વાડીઆજી	૧૧	૬	૧૨૦૨
દીશા	અનજુમને બંધાવેલું		...	...
દેવલાલી	બેરાંમજી નાનાભાઇ મીસતરી		...	૧૨૪૯
,,	અનજુમને બંધાવેલું	૧૯	૩	૧૨૭૭
નવસારી	માંણેક ચાંગા આશા		...	૭૦૦
,,	માણેકજી નવરોજી શેઠના...	૧૧	૪	૧૧૧૬
,,	હોરમજી મનચેરજી કેરાવાલા (બાબા)	૪	૬	૧૧૯૨
,,	નશરવાનજી રતનજી તાતા	૨૦	૬	૧૨૪૭
નારગોળ	માણેકજી નવરોજી શેઠના		...	૧૧૧૫
,,	મનચેરજી ખરશેદજી શેઠના		...	૧૧૨૬
,,	અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૯	૧૨૫૭
પુણા	સોરાબજી રતનજી પટેલ	૨૯	૭	૧૧૯૪
,,	પુણાની અનજુમને બંધાવેલું	૩૦	૭	૧૨૦૪
પારડી	અનજુમને બંધાવેલું	૨૦	૯	૧૨૫૦

ઠેકાણું. કોણે પરઠેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ.	માહ.	ય. સને
બદનેરા—અનજુમને બંધાવેલું	૬	૭	૧૨૬૨
બાલાપુર—વીકાજી તથા પેસતનજી મેરજીભાઇ(હાલમાં મોજુદ નથી).	૨૮	૭	૧૨૦૮
બીલીમોરા—રૂશતમજી બમનજી બાટલીવાલાના ધણીઆંણી	૬	૩	૧૧૭૧
,, અનજુમને બંધાવેલું.	૯	૭	૧૨૪૯
ભરૂચ—પેશતનજી ભરૂચવાલા	...		૬૭૮
,, અનજુમને બંધાવેલું	...		૧૦૨૩
,, અનજુમને બંધાવેલું	૧૯	૩	૧૨૦૩
ભુસાવલ—અનજુમને બંધાવેલું	૨૯	૪	૧૨૫૮
મહુવા—માણેકજી જીજીનાં	૭	૮	૧૨૦૨
,, અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૪	૧૨૫૯
મઉ—અનજુમને બંધાવેલું	૨૧	૮	૧૨૦૯
માંડવી—અનજુમને બંધાવેલું	૪	૪	૧૧૯૯
રાજકોટ—કાવસજી દીનશાહ એડનવાલા અને અનજુમન મળીને	૧૨	૯	૧૨૭૦
રાંદેર—શે. મં. રેડીમની, હી. જી. રેડીમની, ર. દા. નાદરશા મલીને	૨૨	૮	૧૧૫૬
,, અનજુમને બંધાવેલું	૨૯	૬	૧૨૨૧
લાનોલી—અનજુમને બંધાવેલું	૨૦	૫	૧૨૭૨
વડોદરા—અનજુમને બંધાવેલું	૭	૯	૧૨૧૧
વલસાડ—વઈઆરવાલાનાં ખાનદાંનીઓએ	...		૧૦૧૨
,, અનજુમને બંધાવેલું	૧૭	૪	૧૧૪૬
,, અનજુમને બંધાવેલું	૨૯	૬	૧૨૧૬
,, ધનજીભાઈ ભુરાભાઇના કુટુંબીઓ	૪	૭	૧૧૭૭
સીકંદરાબાદ-દખણ—વીકાજી અને પેશતનજી મેરજીભાઈ	૨૦	૧	૧૨૦૯
સુનધડ બ્યારા—અનજુમને બંધાવેલું	૧૫	૫	૧૨૩૨
સુમારી—રતનજી માણેકજી એંટી તથા હાટરીઆ	૧૬	૨	૧૧૭૩
સુરત—ઉદના-ભગરીઆ મોબેદોને સારૂ અનજુમને બંધાવેલું	૨૬	૬	૧૨૫૩
,, ઉમરવાડા—નાનાભાઇ પુંજીઆજી	...		૧૦૩૬
,, ,, અનજુમને બંધાવેલું	...		૧૧૦૩
,, ,, અનજુમને બંધાવેલું	૨૮	૮	૧૧૪૦
,, ,, અનજુમને બંધાવેલું	૫	૫	૧૧૯૭
,, ઉમરા—અનજુમને બંધાવેલુ	૫	૭	૧૨૦૧
,, ભરથાણા—અનજુમને બંધાવેલું	...		૧૦૯૫
,, ,, અનજુમને બંધાવેલું	૮	૩	૧૧૩૪
,, ,, અનજુનને બંધાવેલું	૫	૫	૧૧૯૬
સતારા—અનજુમને બંધાવેલું	૨૦	૭	૧૨૧૬
સોલાપુર—વીકાજી અને પેશતનજી મેરજીભાઇ	૭	૫	૧૨૧૨
હેદરાબાદ—દખણ—(જમીસતાપુરની ટેકડીપર) દસ્તુર બેશમજી જામાસ્પ-આશાનાની નઇયતે અનજુમનનાં ઉઘરાણાથી	૧૯	૪	૧૨૮૫

જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલી ધરમશાળાઓ.

મુંબઇ મધેની ધરમશાળાઓ.

ઠેકાણું. કોણે બંધાવેલી	રોજ.	માહ	ય. સને
ફરેલવાડી—મેરવાનજી ફરાંમજી પાંડે	૧૬	૬	૧૨૩૫
ગ્રાંટરોડ—રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ		...	
ચોપાટી—(ઇરાંણીઓ સારૂ) ખરશેદજી અરદેશર દાદીશેઠનાં ખેશીઓ ...	૧૨	૨	૧૨૨
,, ,, સર કાવસજી જહાંગીર સી. એસ. આઇ. ...	૨૮	૯	૧૨૪૧
,, [આંધલા, લુલા જરથોસ્તી સારૂ] ફરેદુનજી શોરાબજી પારખના સાહેબજાદાઓ (૧)	૧૫	૭	૧૨૧૪
,, ,, ખરશેદજી કાવસજી બનાજી		...	૧૨૦૪
ભાયખલા—સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ...	૧૬	૮	૧૨૧૬
વાંદરે—માંણેકજી જીનાભાઇ	૧૦	૬	૧૨૧૮

દેશાવરો ખાતેની ધરમશાળાઓ.

અંકલેશ્વર—મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજર (૨)		...	૧૨૧૮
અજમેર—મનચેરશાહ નસરવાનજી રૂશતમફરામના (૩)	૧૭	૪	૧૨૭૧
અમદનગર—પેશતનજી સોરાબજી...	૧૩	૪	૧૨૨૮
અમદાવાદ—મનચેરજી સોરાબજી ફરંજવાલા (૪)	૨૩	૪	૧૨૧૮
,, સોરાબજી જ. જીજીભાઇની ધરમશાળા રોજ ૧૩—૫—૧૨૩૩ ને દીને બંધાયલી તે પુરાણી થવાથી નવેસરથી બીજી ધરમશાળા સર નવરોજી પેસતનજી વકીલ સી. આઇ. ઇ. એ બંધાવી (૫)	૮	૪	૧૨૬૩
અડાજણ—પેસતનજી સોરાબજી પુણેવાલા	૨૦	૮	૧૨૨૯
અલીબાગ—હીરાજી હોરમજી બારીઆ	૨૦	૧૧	૧૨૪૨
આંકોલા—વીકાજી પેશતનજી મેહરજી (૬)		...	૧૨૦૮
આગરા—રૂશતમજી નશરવાનજી રૂશતમફરામના	૨૦	૧૧	૧૨૮૮
આમોદ—કાવસજી માણેકજી મોદી		...	૧૨૪૧
એડન—મેરવાનજી સોસબજી ખરેઘાટ	૭	૭	૧૨૧૬
ઇછાપોર—પાલણજી, કાવસજી ધનજીભાઇ પાંઉવાલા		...	૧૨૧૭
,, પીરોજબાઇ તે દાદાભાઇ માંણેકજી વાછાના વીધવા... ...	૮	૭	૧૨૪૫
ઉદવાડા—રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ	૧૭	૫	૧૨૩૯
,, દીનશાહ દોરાબજી મીસતરી	૨૭	૪	૧૨૭૦
,, સ્ટેશન આગલ—જમશેદજી સોરાબજી એંટી	૮	૯	૧૨૭૦
,, ,, નવરોજી માણેકજી વાહાડયાની ઇસ્ટેટના ટ્રસ્ટીઓ ...	૧૨	૧૧	૧૨૮૧
ઓરપાડ—ખરશેદબાઇ તે એ. માણેકજી પાલનજી હોમજી કરંજીઆના વીધવા	૨૫	૧૦	૧૨૬૪
કચ્છ ભુજ—પેસતનજી શોરાબજીએ પોતાના પુત્ર કુવરજીના યાદગારી માટે...	૨૬	૧	૧૨૭૩

ઠેકાણું — કોણે બંધાવેલી.	રોજ	માહ	ય. સને
કલકતા—માણેકજી રૂસતમજી બનાજીની યાદગીરીમાં અંજુમનને બાંધેલી ...	૧૦	૭	૧૨૭૮
કલીકટ—હોરમશજી બમનજી વાહડીઆ	...		૧૧૯૩
કુંડીઆના—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ	૨૭	૧૧	૧૨૬૫
ખંડાલા—સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ	...		૧૨૦૮
ખેરગાંમ—અનજુમનના ઉઘરાણાથી.	૧૧	૨	૧૨૫૫
ગંદેવી—નવરોજી જમશેદજી વાહડીઆ	૭	૯	૧૨૧૮
ચદરઘાટ—હેદરાબાદ—દખણ—જાહાંગીર જમશેદજી ચીનાઇ	૧૪	૫	૧૨૮૯
જાહાંબોરડી—પેશતનજી ખરશેદજી કામા	૧	૧૨	૧૨૦૦
ડમણુ—રતનબાઇ તે હોરમજી મનચેરજી કામાના વીધવા	...		૧૨૧૫
દંતોરા—વસાઇ—અરદેશર દાદાભાઇ દાદીશેઠ	...		૧૧૭૪
દેહણું—મનચેરજી તથા બમનજી માણેકજી ભંડારા	...		૧૧૯૮
નવસારી—નોસરવાન બાગ—આ૦ નશરવાનજી ખરશેદજી કાંગા. ...	૧૯	૮	૧૨૩૭
,, નવાજબાઇ તે કુંવરજી હોરમજી ભાભાના ધણીઆણી ...	૧	૯	૧૨૨૫
નાગપોર—બીલીમોરીયા બ્રધરસ...	૨૫	૪	૧૨૭૬
પારડી—પેસતનજી બમનજી વાહડીઆજી	...		૧૧૫૮
,, હોરમશજી ગાંડાભાઇ	૧૭	૯	૧૨૫૦
પાહારી—ફરામજી નશરવાનજી પટેલ	...		૧૨૧૯
પુના—ભવાંનીપેંટ—પેશતનજી શોરાબજી	૨૮	૭	૧૨૨૭
,, સ્ટેશન આગળ—હોરમજી સોરાબજી તાડીવાલા	૧૯	૧	૧૨૨૯
,, કેંપ—મુંબઇવાલા નવરોજી ગીશતા તથા શાપુરજી શુબેદાર ...	...		૧૧૯૪
પોરબંદર—જુના બોખીરાગામ—હીરજીભાઇ નવરોજી વાડયાએ પોતાના ધણીઆણી રતનબાઇની નઝ્યતે....	૧૬	૯	૧૨૭૭
બીલીમોરા—રૂશતમજી મેરવાનજી બીલીમોરયા...	૧૬	૧૦	૧૨૧૩
ભગવા ગાંમ—એદલજી ફરાંમજી આલબલેશના શાહેબજાદા	...		
ભરૂચ—જમશેદ બાગ—જમશેદજી હોરમજી વખારીયાના બેશીઓ ...	૨૭	૬	૧૨૫૨
,, કોટમાં—મેરવાન બાગ—મેરવાંનજી હોરમજી ફરેજર	૧૯	૧	૧૨૧૩
,, કાંઠાપર—રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ	...		૧૨૩૫
,, બહારકોટ—મેરવાંનજી હોરમજી ફરેઝર...	...		૧૧૯૨
ભાઠાગાંમ—માણેકજી દોરાબજી બુચર	...		૧૨૪૯
બેશાંણુ—આવાંબાઇ તે કાવસજી બેજનજી ઓલબલેસના ધણીયાણી ...	૨૮	૬	૧૨૫૮
મઉ—ભીખાઇજી નવરોજી ખોરીની નઇએતે	૧૭	૨	૧૨૫૩
મહાબલેશ્વર—ફરામજી નશરવાંનજી પટેલ	...		૧૨૨૮
,, મેહેરા ગાંમ—ફરામજી નશરવાંનજી પટેલ	...		૧૨૨૮
મહુવા—માણેકવાડી—અરદેશર બીખાજી પટેલ	૧૭	૨	૧૨૮૦
માંડવી—જીલાં સુરત—અરદેશર ભીખાજી પટેલે ધણીયાણી રતનબાઈના પુણુ માટે	૮	૫	૧૨૮૦
રાજકોટ—આઇમાય હોરમજી વાહાડયા	...		૧૨૬૮
,, સેનેટરીયમ હોલ—ઉપલી વાહાડયાવાલી ધરમશાલા ઉપર—પેસતનજી સોરાબજી ભુજવાલાએ પીતાજીના પુણ્ય માટે	...		૧૨૬૯

ઠેકાણું. કોણે બંધાવેલી.	રોજ	માહ	ય. સને
રાંદેર—હોરમજજી માણેકજી માજુ...	...		૧૨૦૮
વડોદરા કેંપ—બેરામજી નશરવાનજી શીરવાઇ તથા બીજાઓ... ...	૨૦	૨	૧૨૩૮
વલસાડ—નવરોજી પેશુતનજી કાપડીઆ	૨૬	૪	૧૨૪૯
,, મોટાભાઇ શાપુરજી	૧૬	૯	૧૨૧૯
વસઈ—દાદાભાઇ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાહડીઆ	...		૧૨૦૫
,, લવજી સોરાબજી લાકડાવાલા	૧	૩	૧૧૫૮
વસાઇ—ગોરબંદર—નવરોજી જમશેદજી વાહડીઆ	...		૧૧૫૮
સંજાણ—બીકાજી મેહેરજી	...		
,, રૂશતમજી તથા નશરવાનજી નાનાભાઇ બોઇસે ભત્રીજા નાનાભાઈ ફ્રામજી બોઇસની યાદમાં બાંધેલી	૨	૪	૧૨૮૯
સીકંદરાબાદ—(દખન)—પીરોજબાઇ એદલજી ચીનાઇ ધરમશાળા—એદલજી સોરાબજી ચીનાઇએ ધણીયાણી પીરોજબાઇના પુણ માટે ...	૧૬	૫	૧૨૫૮
,, પીરોજબાઇ હોલ—પીરોજબાઇ ચીનાઇ ધરમશાલાના કંપાઉન્ડમાં એદલજી સોરાબજી ચીનાઇએ જુન ૧૮૯૩ માં ધણીયાણી પીરોજબાઇના પુણ માટે પીરોજબાઇની પુંજીમાંથી બાંધેલો...	૨૭	૯	૧૨૬૨
,, જમશેદજી ચીનાઇ હોલ—પીરોજબાઇ ચીનાઇની ધરમશાળાના કંપાઉન્ડમાં જાહાંગીર જમશેદજી ચીનાઇએ પીતાજી જમશેદજીની યાદમાં	૧૪	૧૨	૧૨૮૮
શીગનપોર—માંણેકજી રતનજી શીગનપોરીઆ	૧	૧૨	૧૨૪૧
સુમારી—કરારી બંદર—ફરદુનજી સોરાબજી પારખ	....		૧૨૮૦
સુરત—શાએન—ખરશેદજી ફ્રરદુનજી પારખ	...		
,, સ્ટેશન આગળ—ખરશેદજી ફ્રરદુનજી પારખ	૧૩	૩	૧૨૩૪
,, ગોપીપુરે—જાંગીરજી નશરવાંનજી વાહડીઆ	૧	૭	૧૨૧૦
,, નાનપરે—કાવશજી રૂશતમજી તમનાની નઇએતે (૮)... ...	૨૫	૧૦	૧૧૮૮
,, રૂસતમપરે—એદલજી દાદાભાઈ સુખીઆના વારેશો (૯). ...	૭	૨	૧૨૩૩
,, શયદપરે—ભીમજીભાઇ રતનજી એંટીની નઇએતે	...		૧૧૬૮
,, શીંધીવાડ—આ૦ મનચેરજી ખુરશેદજી શેઠના	૬	૧	૧૧૩૧
,, આમોદ—કાવશજી માણેકજી મોદી	...		૧૨૪૦
,, મુગલીસરાહ—પેસતનજી ઉકરજી શેઠના પુણ માટે એકઝીક્યુટરોએ	૭	૯	૧૨૮૫
સોલાપુર—કામા હાલ—હોરમજી દોરાબજી કામા—અનજુમન મલીને ...	૩૦	૭	૧૨૫૮
હજીરા—જીલ્લા સુરત—ફ્રરદુજી શોરાબજી પારખ...	...		૧૨૦૮

[૧] આ ધરમશાળા પહેલવહેલી યઝદેજરદી સને ૧૨૧૪ માં મરહુમ શેઠ ફ્રરદુનજી સોરાબજી પારખના સાહેબજાદાઓએ બેહસતનશીન બાઈ પીરોજબાઈ તે શેઠ જમશેદજી ફ્રરદુનજી પારખના ધણીઆણીના પુન માટે બંધાવી પારસી પંચાએતના ટ્રસ્ટીઓના સ્વાધીનમાં આપી હતી. તે પછી શને ૧૨૩૩ માં શેઠ ખરશેદજી ફ્રરદુનજી પારખે પોતાને ખરચે એ ધરમશાલાની ઉપર માલ બંધાવી કેટલીક ફેરફાર કરાવી આપ્યો હતો.

[૨] આ ધરમશાળા અંકલેસરવાલા શેઠ પેશતનજી નશરવાનજીની કંપનીએ સને ૧૨૪૩ માં ફરીથી બંધાવી છે.

[૩] આ અજમેરની ધરમશાળા શેઠ મનચેરશાહ ન૦ રૂશતમફ્રામનાએ નવેસરથી બંધાવીને એવણના મરહુમ બેટા ફ્રામરોજની બારમાં વરશની બાજ રોજ ૧૮ મો મહા ૧૨ મો સને ૧૨૮૦ ને દીને થઇ તે દીવસે ખુલ્લી મેલી હતી.

[૪] અમદાવાદની શેઠ મ. સો. કરંજવાલા ધરમશાલા જે અમાઉ ત્યાંની દરેહમહેરની સાથે એક ઓરડામા હતી તે સને ૧૮૭૫ ના સાલમાં રેલ આવવાથી પડી જવા પછી હસ્તીમાં રહી નથી,

[૫] અમદાવાદની શેઠ સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઈની ધરમશાલા જે રોજ ૧૩–૫–૧૨૩૩ ને દીને બંધાવી હતી, અને એ બીશમાર હાલતમાં આવવાથી તે તોડાવીને તેની જગા ઉપર સર નવરોજી પેશતનજી વકીલ સી. આઈ. ઈ. એ મોહટી કુસાંડે ધરમશાલા રોજ ૮ મો માહા ૪ થો સને ૧૨૬૩ યઝદેજરદીને દીને બંધાવી ખુલ્લી મેલી છે.

[૬] આ ધરમશાલા પુરાણી થવાથી અને વશતીની જગોથી દુર પડવાથી આંકોલાના માજી આસીસટંટ કમીશનર દશતુરજી બમનજી જામાશપજી જામાશપઆશાનાએ આગેવાની લઈ લોકોનાં ઉધરાતથી ફંડ એકઠું કરીને જુની ધરમ-શાલાનો કાત ઉખેડી લાવી વશતીની નજદીકની જગોપર રોજ ૨૫ મો માહા ૧ લો સને ૧૨૫૦ યઝદેજરદીને દીને એ ધરમશાળા નવેશરથી બાંધી છે.

[૭] ભરૂચની કોટની શેઠ ફરેઝરવાલી મેરવાન બાગની ધરમસાલા બીસમાર થવાથી દરૂસ્ત કરાવી આ ધરમશાળા અસલ બંધાવનાર મરહુમ શેઠ મેરવાનજીના પુત્ર ખા. બા. બરજોરજી મેરવાનજીએ રોજ ૧ લો માહા ૮ મો સને ૧૨૫૦ ય. ને દીને ખુલ્લી મુકી હતી. એ ધરમસાલામાં સર અવસરે થતાં જમણ વખતે જગાની તંગાસ પડતી હોવાથી એ ધરમસાલાના આઠમણા ઓટલા ઉપર શેઠ રૂશતમજી હોરમજી વખારીઆએ એક હોલ બંધાવી આપયો છે. તેને "રૂશતમજી વખારીઆ હોલ" નામ આપયું છે અને તે રોજ ૧૦ મો માહા ૮ મો ય. ૧૨૮૫ ને દીને ખુલ્લો મુકયો છે.

[૮] સુરતમાં શેઠ કાવસજી તમનાએ ઈ. સને ૧૮૧૮ માં ધરમશાલા બાંધવાનું શરૂ કીધેલું પણ એવણનું મરણ નીપજવાથી ભાણેજ, શેઠ પાલનજી કા. અકુંગરે કામ પુરૂ કરી શેઠ કાવસજીની છમસીને દીને રોજ ૨૫–૧૦–૧૧૮૮ યાને તા૦ ૨૬–૭–૧૮૧૯ ને દીને ધરમશાલા ખુલ્લી મુકી હતી, પાછલથી શેઠ મેરવાનજી હોરમજી ફરેજરે પોતાને ખરચે એ ધરમશાલા દુરૂશત કરાવી ઉતર દીશાનો મોટો ઓટલાનો ગાલો વધારી ધરમશાલા રોજ ૧૪–૧૧–૧૨૧૪ યાને તા૦ ૭–૮–૧૮૪૫ ને દીને ખુલ્લી મુકી હતી. એ પછી ઈ. સ. ૧૮૮૨ માં નાનપરાની અંજુમને દરૂસત કરાવી હતી. આ ધરમશાલા બીસમાર થવાથી નવેસરથી એક માલનું બાંધ્યું છે. માલનો ઉતર ભાગ "આદરજી ડેપ્યુટી હોલ" તરીકે શેઠ આદરજી જી. ડેપ્યુટીના છોકરાઓએ અને દક્ષીણનો "લાલકાકા હોલ" તરીકે શેઠ એદલજી પા. લાલકાકાના કુટુંબે શરઅવસરે વાપરવા બાંધ્યાં છે, એ ધરમશાલા તથા હોલો રોજ ૧૩ મો માહા ૨ જો શેહેનશાહી ૧૨૮૬ ને દીને ખુલ્લા મુકયા હતા.

[૯] આ સુરતની સુખ્યાવાલી ધરમસાલાનું મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી બાઈ જરબાઈ નવરોજી ચમાર-બાગવાલાએ પોતાના ખાવીંદ શેઠ રૂશતમજી બેરામજી દારૂવાલાના પુણ માટે ઘટતી મરામત કરાવીને એ ધરમસાલા રોજ ૧૯ મો માહા ૯ મો શે. સને ૧૨૮૫ ય. ને દીને ખુલ્લી મુકવામાં આવી હતી.

જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલાં જાહેર વપડાસનાં મકાનો.

—–ooo<>ooo—–

મુંબઇ મધેનાં જાહેર વપડાસનાં મકાનો.

	રોજ	માહ	ય. સને
કરેલવાડી—હમાબાઇ માણેકજી નશરવાનજી પીટીટ વીધવા આશરમ—દીનબાઇ નશરવાનજી પીટીટે સ્થાપેલું	૨૧	૪	૧૨૬૮
કેનેડીસી ફ્રેસ—નશરવાનજી જહાંગીર વાહાડયા ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજ જીમખાના પેવેલીયન—ન. જ. વાહાડયાના ત્રસ્ટીઓ...	૧૧	૬	૧૨૯૦
કોટમાં—જાહેર હોલ—સર કાવસજી જહાંગીર બારોનેટ	૬	૧૦	૧૨૮૭
,, કે. આર. કામાં ઓરીએનટલ ઇનસટીટયુટ—ખરશેદજી રૂશતમજી કામાની યાદમાં તા૦ ૧૮-૧૨-૧૯૧૬ ને દીને સ્થાપેલું—સુખડવાળા બીલડીંગમાં—(આ ઇનસ્ટીટયુટ સાથે મુલ્લાં ફીરોજ મદરેસા, મુલ્લાં ફીરોઝ લાયબરેરી અને જરથોસ્તી દીનની ખોળ કરનારી મંડલી જોડવામાં આવી છે.)		...	
,, માણેકજી શેઠની વાડી—માણેકજી નવરોજી શેઠના		...	૧૧૯૧
કોલાબા—મેરવાન બાગ—(પારસી સેનેટરીયમ) મેરવાનજી ફ્રામજી પાંડે...	૧૩	૩	૧૨૩૫
ખંબાલા હીલ—ફ્રામજી દીનશાહ પીટીટ પારસી સેનેટરીયમ—ફ્રામજી દીનશાહ પીટીટની પોતાની પુંજીમાંથી	૧૨	૫	૧૨૭૧
ખેતવાડી—ગરીબ જરથોસ્તીઓ માટે સસ્તા ભાડાંની ચાલી—નવરોજી ધનજીભાઇ ગોલવાલાની પુંજીમાંથી	૧૧	૭	૧૨૮૩
,, બાટલીવાલાની વાડી—શાપુરજી મનચેરજી બાટલીવાલા			
,, હોરમજ બાગ—કાવસજી હોરમજી શરાફ	૨૬	૧૦	૧૨૪૬
,, હોરમજી પેસતનજી બાટલીવાલાની વાડી	૧૯	૧૧	૧૨૩૩
ગીરગામ—ઓલબલેસ બાગ—એદલજી ફ્રામજી આલબલેસનાં વારેસો ...	૨૨	૧	૧૨૩૮
તારદેવ—વાડીયા સ્ત્રીટમાં—ગરીબ જરથોસ્તીઓ માટેની સસતાં ભાડાંની ચાલી—સોરાબજી મનચેરજી નીકલસનના બેટાઓ	૧૨	૭	૧૨૮૫
,, વાડીયા સ્ત્રીટમાં—ગરીબ જરથોસતીઓ માટેની ચાલી—દોરાબજી ડોશાભાઇ ભીમડીવાલાએ માત પીતાના પુણ માટે		...	૧૨૮૫
,, ગરીબ જરથોશતીઓના રેહેઠાણોના ફંડ હસ્તકના જુદાં જુદાં મકાનો			...
ગીલડર સ્ત્રીટ—ઉપલા ગરીબ જરથોસતીઓના રહેઠાણોનાં ફંડ હસ્તકના જુદાં જુદાં મકાનો			...
,, ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ સોસાયટી તરફથી જુદી જુદી બંધાયલી સસતાં ભાડાની ચાલીઓ	૧૬	૯	૧૨૭૭
,, સસતે વેચવા માટેના સટોરનું મકાન—ઝેરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ સોસાયટી હસતકની ચાલીના કંપાઉંડમાં ૧૯૧૫ માં કેખશરૂ રાણીનાએ સ્થાપેલો સ્ટોર—એ માટે ઉગરાનાથી બંધાયલું મકાન	૧૩	૩	૧૨૯૦
પરેલ—ગોલનજી હીલ—ઉપલી ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ સોસાયટી હસ્તકની બમનજી હોરમજી જનરલનાની જગાપર બંધાયલી ચાલીઓ	૧૯	૮	૧૨૮૧
ધોબીતલાવ—ફ્રામજી કાવસજી ઇનશટીટયુટ—ફ્રં. કા. નાં. કે. ખેશી ને મીત્રો મલીને	૨	૬	૧૨૩૧

	રોજ	માહ	ય. સને
ન્યુ ચરનીરોડ—કામા બાગ—પાલણજી ખરશેદજી કામા...	૧૭	૯	૧૨૩૯
પાયધોની—એબાહી બાગ—સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટ ...	૨૪	૫	૧૨૦૮
બાહારકોટ—પાલણજી દોરાબજી મેહેરજીનું મકાન	૧૧	૯	૧૨૧૪
મોડીખાના—નસરવાનજી માણેકજી પીટીટ વીધવા આશરમ—દીનબાઇ નશરવાંનજી પીટીટે સ્થાપેલું	૬	૮	૧૨૬૧
મટુંગા—એરામજી જીજીભાઈ હોમ—પશચીમ હીંદુસતાનના બાળકોના રક્ષણ કરનારી મંડળી સારૂ—રૂશતમજી એરામજી જીજીભાઇ ને બીજાઓ...	૨૨	૩	૧૨૯૦

દેશાવરો ખાતેનાં જાહેર વપડાસનાં મકાનો.

	રોજ	માહ	ય. સને
અંદેરી—અરદેશર ભીખાજી પટેલે પોતાના ધણીયાણી રતનબાઇના પુણ માટે દરેહમેહરને લગતું સર અવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન ...	૨૩	૧૧	૧૨૮૦
અમદાવાદ—સેનેટરીયમ—રૂસતમજી જેહાંગીરજી વકીલે પોતાના બાવાના પુનને માટે	૨	૧૨	૧૨૭૫
,, જાહેર હોલ—સર નવરોજી પેસતનજી વકીલ સી. આઇ. ઇ. ...	૯	૫	૧૨૭૭
,, હોલ—સર અવસરે વાપરવા દખમાના કંપાઉંદમાં અનજુમનના ઉગરાણાથી બાંધેલો	૧૯	૧	૧૨૮૭
આકોલા—કુવર હોલ—જમશેદજી પેશતનજી દસ્તુરે માતાજી કુંવરબાઇના પુન માટે	૨૬	૩	૧૨૬૮
અહમદનગર—ધનાપટેલ હોલ—દીનબાઇ બમનજી ધનાપટેલે પોતાના ધણી બમનજીના પુન માટે	૨૫	૭	૧૨૮૪
ઇનડોર—કુંવર હોલ—હોરમજી માણેકજી ભમગરા (૧)	૨૭	૧૧	૧૨૫૨
,, કાવશજી હોલ—સરઅવસરે વાપરવા મેરવાનજી કુવરજી હોતીવાલાએ બેટા કાવશજીની યાદમાં બંધાવેલો	૩	૮	૧૨૯૦
ઉતાકામન્ડ—જાલ ફીરોજ હોલ—ફીરોઝ મનચેરજી કલબવાલાએ દીકરાના પુન માટે	૧	૬	૧૨૭૬
ઉરન—સેનેટરીયમ—હોરમજી માણેકજી બીમડીંવાલાએ પોતાના માતપીતાના પુન માટે	૫	૩	૧૨૭૧
કરાંચી—જાહાંગીર કોઠારી પેરેડ કલીફટન—કલીફટનના દરીયા કીનારે ફરવા હરવાની જગા—સર જાહાંગીર હોરમજી કોથારીએ ભેટ આપેલી...	૧૩	૭	૧૨૯૦
,, લેડી લોઈડ પ્રોમીનેડ પીયર—(કલીફટનના દરીયે કીનારે પેરેડથી વોટર સાઈડ સુધી પથરનો ડકો તથા પુલ અને પેવેલીયન) સર જાહાંગીર હોરમજી કોઠારીએ બંધાવેલાં	૧૩	૭	૧૨૯૦
,, જાહાંગીર કોઠારી હોલ—પારસી ઇનસ્ટીટયુટના કંપાઉંડમાં—જાહાંગીર હોરમજી કોઠારીએ બંધાવેલો	૨૪	૧૦	૧૨૮૫
,, જાહાંગીર બાગ—જાહાંગીરજી જમશેદજી રાજકોટવાળાનાં વારેસો ...	૨૬	૧૧	૧૨૫૭
,, સોરાબ કવારટસ—સોરાબજી એરામજી કંત્રાકટરની યાદમાં કરાંચીની ઝોરાસ્ટ્રીયન કલબના કમપાઉંડમાં બંધાયલો બંગલો	૨૭	૧૧	૧૨૭૮
,, હોરમજી કાતરક હોલ—કાવશજી હોરમજી કાતરકે પીતા હોરમજીની યાદમાં યંગ મેનસ ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશન માટે ઝોરાસ્ત્રીયન કલબના કંપાઉંડમાં બાંધેલો અને માલ ઉપર યંગ મેનસ ઝોરાસ્ત્રીયન એસોસીએશન માટે સ્થાપેલી લાયબરેરી તથા રૂડીંગ રૂમને કાવશજી હો. કાતરકના બેટા સોરાબજીનું નામ આપી "સોરાબ કાત્રક લાયબરેરી" રાખ્યું છે	૧૨	૩	૧૨૯૦

	રોજ	માહ	ય. સને
કરાંચી—ખરશેદબાઇ કાતરક પારસી હોમ—કાવશજી હોરમજી કાતરકે પોતાના ધણીયાણીની યાદમાં બંધાવેલી સસતાં ભાડાંની ચાલી (એ ઉપરાંત કરાંચીની પારસી પંચાયતની વાડીમાં ગુલબાઇ ન. મેહેતા ચાલ તથા બીજા સખી જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલી ચાલોછે)	૯	૯	૧૨૮૦
,, સીઝદે ગાહે રવાન-રૂશતમ બેરામ ઇરાનીએ માતાજી જરબાનુનીયાદમાં નસાખાનાના કંપાઉંડમાં સરઅવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન ...	૨૩	૭	૧૨૮૬
,, હોરમજી મામા હોલ—બેહરાનાની દરેહમેહરમા—અરદેશર હોરમજી મામાએ બાવા હોરમજીના પુણ માટે બંધાવેલો	૯	૧૨	૧૨૮૭
કવેતા—બાનુ થીએસોફીકલ હોલ ઓફ કવેટા—બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઇ. ઇ. એ પોતાના બેટી બાનુ ગોશરપની યાદગારી માટે ...	...		૧૨૮૧
ખંડાલા—જરથોસ્તીઓને હવા ખાવા માટેના ૧૨ બલોકો—સખી જરથોસ્તીઓનાં ઉંગરાટથી જાંગીર બેરામજી મરજબાને બાંધેલા	...		૧૨૬૫
બેરગામ—મોટીબાઇ હોલ—મોટીબાઇ તે બમનજી જમશેદજી મુલ્લાના વીધવા	૨૦	૧૨	૧૨૬૧
જાંહબોરડી—જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી સેનેટરીઅમ ...	૩	૭	૧૨૬૫
તારાપોર—મેરજી૦ કુ૦ તારાપોરવાલાની યાદગારી માટે બંધાવેલું મકાન ...	૧૯	૧	૧૨૭૨
વીથલ—(વલસાડ નજદીક)—સેનેટરીયમ—સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટના બેટીઓએ (એ ઉપરાત બીજા જુદાં જુદાં સખી જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલા બલોકો છે.)	૮	૮	૧૨૭૮
દેવલાલી—ડા. કેખશરૂ નશરવાનજી બાહાદુરજીની યાદગારી માટે બંધાયલી સેનેટરીયમ	૫	૧૨	૧૨૭૧
,, નશરવાનજી જમશેદજી કુપર કોનવેલેસંટ હોમ—રતનજી જમશેદજી દુબાશે પોતાના ભાઇ નશરવાનજીના પુન માટે	૧૦	૯	૧૨૭૩
,, સેનેટરીયમ—બાપુજી દોરાબજી દારૂવાલાએ પોતાના માતાપીતાની નઇયતે	૧૯	૧	૧૨૭૫
,, શીરીનબાઇ રૂશતમજી કે. ઇરાનીએ પોતાના ભરથારની યાદમાં દખમાં આગળ બંધાવેલું સરઅવસરે વાપરવાનું મકાન	૧	૮	૧૨૮૧
,, સોદાવાટરવાલા કોનવેલેશંટ હોમ—આઇમાય સોરાબજી સોડાવાટરવાલાએ પોતાના ધણી સોરાબજીના પુન માટે	૧૪	૪	૧૨૮૩
ધરમપોર—બે. મે. મલબારીએ ૧૯૦૯ માં ખહીના દરદીઓનું સ્થાપેલું સેનેટરીયમ—૧૯૧૨થી કીંગ એડવરડ સેવનથ સેનેટરીયમ થયું, એમાં જુદા જુદા જરથોશતીઓના બાંધેલા કોટેજો છે... ...	૧૨	૭	૧૨૮૬
,, અદલ ગેસ્ટ હાઉસ—કીંગ એદવરડ સેનેટરીયમને લગતું ઉતારાનું મકાન—રતનબાઇ એદલજી બામજી	...		૧૨૮૮
નવસારી—સોરાબ બાગ—એરવદ કાવસજી સોરાબજી ભેદવાર	૧૪	૫	૧૨૩૮
,, ખરશેદવારી—ખરશેદજી ટેમુલજી દેસાઇ	....		...
,, તેની પાસેની જમનશાળા—સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટ	૨૦	૬	૧૨૨૨
,, કાઉસ બાગ—કાવસજી માણેકજી તાતાના છોકરાઓ	૮	૬	૧૨૪૬
,, જમશેદ બાગ—સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટ ...	૨૦	૬	૧૨૧૯
,, નવાજબાગ-મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહતાએ પોતાના માતપીતાના પુન માટે	૧૩	૮	૧૨૬૯
,, બેરામજી નસરવાનજી સીરવાઇ હોલ—બેરામજી નશરવાનજી સીરવાઇ	૧૫	૨	૧૨૭૯
,, બેરામજી નસરવાનજી સીરવાઇ પારક—બેરામજી નસરવાનજી સીરવાઇએ લુનશી કુઇના મેદાનમાં ફરવા હરવા માટે બંધાવેલી જગા ...	૨૧	૪	૧૨૭૯

	રોજ	માહ	ય. સને
નવસારી–મોદીબાગ–બઝમે રૂઝે બેહરામ માટે રૂશતમજી અને નશરવાનજી ના. બાઇસે બેન હીરાબાઇ તથા બનેવી માણેકજી સોરાબજી મોદીની યાદમાં બંધાવેલું	૨	૫	૧૨૮૭
,, મીનારો ઘડીયાલ સાથ–કાવસજી ખરશેદજી મોદીના કુટુંબે ...	૧૬	૫	૧૨૮૭
પુણા–નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ હોલ	૬	૪	૧૨૬૧
,, ગરીબ જરથોસ્તીઓ માટે સસતા ભાડાની ચાલી–બરજોરજી માણેકજી તાલુકદાર	૩	૬	૧૨૮૭
,, એરામજી મેરવાનજી મલબારી મેમોરીયલ બલોક–પુણા હીંદુ વીદોઝ હોમ એસોસીએશન હસ્તક વીધવા આશ્રમ માટે ધનબાઇ બે. મે. મલબારી તથા છોકરાંઓએ બંધાવેલો બલોક...		...	૧૨૮૬
,, જે. એન. તાતા રીસરચ હોલ–૧૯૧૭માં સ્થાપેલા ભંડાકર ઓરીયેંટલ રીસચર ઇનસ્ટીટયુટમાં–તાતા બીરાદરોએ બાંધેલો		...	૧૨૮૭
,, ફ્રવરદેગાન હોલ–દોરાબજી દીનશાહ એદનવાલાએ પોતાના ધણીયાણી ડોશીબાઇના પુણ માટે	૪	૧૨	૧૨૭૧
બદનેરા–શોરાબજી નશરવાનજી કામાએ પોતાના ધણીયાણી ગુલબાઇના પુણ માટે બાંધેલું ધરમનું મકાન	૧૯	૧૧	૧૨૭૩
બીના–એરામજી નવરોજી ઝવેરીના પુન માટે એવણના વીધવા નવાજબાઇએ તથા બેટા નાનાભાઇએ બંધાવેલો હોલ	૪	૬	૧૨૮૦
બીલીમોરા–તાતા બાગ–મનચેરજી શાપુરજી તાતાએ પોતાના બાવા શાપુરજી કુ. તાતાના પુણ માટે...	૨૯	૬	૧૨૮૧
બેલગામ–મુલાફીરોઝ મુસાફર ખાનું–રૂશતમજી દીનશાહજી મુલાફીરોજના પુણ માટે એવણના વીધવા નવાજબાઇએ બંધાવેલું ઉતારાનું ધરમનું મકાન	૧૩	૭	૧૨૭૨
,, મુસાફરખાનું–બાઇસવાલી દરેહમહેરમાં પેસતનજી ખુરશેદજી બોઇસે મરહુમ ભાઇઓ એદલજી તથા નાનાભાઇના પુણ માટે ...	૨૪	૩	૧૨૬૧
,, રતન હોલ–બાઇસવાલી દરેહમહેરના અસલ જુના હોલમાં સુધારો વધારો કરી રૂશતમજી તથા નશરવાનજી નાનાભાઇ ખુ. બોઇસે મરહુમ ભાઇ રતનજીની યાદમાં સરઅવસરે વાપરવા બંધાવેલો ...	૨૩	૬	૧૨૫૧
,, ખોરશેદ હોલ–ખુરશેદજી પેસતનજી ખુરશેદજી બોઇસની યાદમાં એવણના ખેશીઓ, દોસ્ત આશનાઓ અને બેલગામની જરથોસ્તી અનજુમને મલી સરઅવસરે વાપરવા માટે બંધાવેલો–(એમાં લાઇબરેરી પણ સ્થાપેલી છે.)	૨૩	૬	૧૨૮૫
,, પારસી કલબનું મકાન–રૂસતમજી તથા નસરવાનજી નાનાભાઇ બોઇસ	૩૦	૩	૧૨૮૮
ભરૂચ–સર શાપુરજી ભરૂચા હોલ અને રાયચંદ દીપચંદ લાયબ્રેરી–સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા	૧	૪	૧૨૮૮
,, રતનબાઇ ધનજીશાહ મેરવાનજી ડાકટરનું સેનેટરીયમ	૨૫	૬	૧૨૬૫
,, ધનજીશાહ રૂશતમજી ઉમરીગરે પોતાના માતપીતાના પુન માટે સરઅવશરે વાપરવા આપેલું મકાન...	૧૧	૯	૧૨૭૮
,, વીરબાઇ શાપુરજી નારીયલવાલા હોલ–નારીયલવાલા દરેહમેહેરમાં વીરબાઇ શાપુરજી નારીયલવાલાના પુન માટે કુટુંબીઓએ ...	૨૫	૨	૧૨૮૬
,, રૂશતમજી વખારીઆ હોલ–ફ્રેઝરવાલી મેરવાન બાગની ધરમશાલામાં રૂશતમજી હોરમજી વખારીયાએ બંધાવેલો	૧૦	૮	૧૨૮૫

બીમપોર—નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ સેનેટરીયમ	૬	૩	૧૨૬૪
,, મનચેરજી પાલનજી કંટરાકટરે પોતાની વાડીમાં બંધાવેલું હવા ખાવાનું મકાન			૧૨૮૦
ભોપાલ—ડોશીબાઇ પેશતનજી દાદાભાઇએ ખાવીંદ પેશતનજીની યાદમાં આરામગાહની જગામાં સરઅવસરે વાપરવાનું બંધાવેલું મકાન ...	૧૦	૯	૧૨૮૫
ભુસાવલ—નાયગામવાળા હાલ—નવરોજી પેસતનજી નાયગામવાળા તથા કંટરાકટરે પોતાની બેટી આલાંમાયના પુન માટે	૪	૧૦	૧૨૮૦
મકાઉ—ચીનમાં—સર હોરમજી નવરોજી મોદીના પુન માટે ધણીયાણી લેડી માણેકબાઇ તથા બેટા નવરોજીએ સરઅવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન	૭	૧	૧૨૮૫
મદરાસ—ફ્રામજી હાલ—અરદેશર ફ્રામજી ભમગરા તથા ભાઇઓએ પોતાના પીતાના પુન માટે	૬	૧૨	૧૨૭૫
,, ફરદુનજી નશરવાનજી મજગામવાલાની યાદગારી માટે મદરાસની અનજુમને સરઅવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન	...		...
,, જાલ ફીરોઝ મેમોરીયલ બીલડીંગ—ફીરોજ મનચેરજી કલબવાલાએ પોતાના દીકરાના પુન માટે	૨૯	૫	૧૨૭૭
માથેરાન—ચેરાગનો મીનારો—(આરામગાહની જગામાં) પેસતનજી નવરોજી કાપડયાએ ધણીયાણી રતનબાઇની યાદમાં બંધાવેલો	૧૯	૯	૧૨૮૭
મોરા ગામમાં—દાદાભાઇ તથા કાવસજી પાલનજી ચવનાનું મકાન ...	...		૧૨૫૬
રાવલપીંડી—નવાબ ધનજીભાઇ ફકીરજી કામાદોરની યાદમાં ધણીયાણી બેરામ અવાબાઇ તથા બેટા શોરાબજીએ સરઅવસરે વાપરવા બંધાવેલું મકાન	૧૦	૮	૧૨૮૧
લેનોલી—ભીખાઇજી જાહાંગીર હોરમજી મોદીનું સેનેટરીયમ	૧૪	૮	૧૨૬૬
,, ડાઇનીંગ હોલ—કાવસજી દીનશાહ એદનવાલાના સાહેબજાદાઓ ...	૨૨	૯	૧૨૭૧
લંડન—ઇંગલંડના ઇમપીરીયલ ઈનસટીટયુટમાં બંધાવેલો "ઈંડીઅન કોનફરન્સ હોલ"—સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીર રેડીમની બારોનેટ ...	૧૯	૯	૧૨૬૪
લંડનના વોકીંગ ખાતે—વાહાડયા મેઝોલીયમ—નવરોજી ન. વાહાડયાના વારસો	૧૫	૧૦	૧૨૭૦
વલસાડ—સુનાબાઈ જાહાંગીર ફ્રામજી ભમગરાએ પોતાના બેટા કેખશરૂના પુણ માટે કીરીયાકામ કરવા બંધાવેલું મકાન	૧૫	૧	૧૨૮૧
સંજાણ—યાદગારીનો સ્થંભ—(સંજાણ મેમોરીયલ કોલમ) જાહેર ઉગરાનાથી	૮	૬	૧૨૮૯
શાંતાકરૂઝ—ધનબાઇ બેરામજી મે. મલબારીએ બંધાવેલા હવા ખાવાના મકાનો	...		૧૨૮૦
સક્કર—આરામગાહની જગામાં સરઅવસરે વાપરવા માટે એબાદત ગાહનુ મકાન	૧૧	૭	૧૨૮૩
સીકંદરાબાદ—પીપલસ હોલ—૧૮૯૦—પાછલથી "જમશેદ હોલ" જમશેદજી એદલજી ચીનાઇએ જાહેર વપરાસ માટે રૂ ૧૫૦૦૦માં વેચાતો લઇ ભેટ આપેલો	૨૦	૧	૧૨૮૨
,, હોમ ફોર ધી એજેડ પુવર માટે બંધાવેલો બલોક—ડોશાભાઇ નશરવાનજી ચીનાઇ	૧૮	૧૧	૧૨૮૮
હજીરા—જીલ્લા સુરત—સેનેટરીયમ—પાલનજી શેરીઆરજી માદનના છોકરાઓ રૂશતમજી, ડોશાભાઇ અને માણેકજીએ બંધાવેલું	૧	૭	૧૨૮૦
હુબલી—હોરમજબાગ—બરજોરજી માણેકજી પઠેલ, ભીખાજી બર. બારીયા, સો. હો. ભરૂચા અને બીરાદરો, તથા દોરાબજી માણેકજી પનવેલીવાલા મલી	૬	૨	૧૨૭૮
હેદરાબાદ—દખન (જમીસતાપુરમાં દખમાં નજદીક) દસ્તુર ખુરશેદજી જમશેદજી જામાસ્પઆશાના અને ધણીઆણી કુવરબાઇના પુન માટે એમના ફરજંદો ભીખાઇજી અને અરદેશર તથા જાહાંગીરજીએ બંધાવેલું સરઅવસરે વાપરવાનું મકાન	૧૯	૪	૧૨૮૫

(૧) ઇંડોરના શેઠ ભમગરાવાલા કુવર હોલનું મકાન બીસમાર થવાથી ખા૦ બા૦ રતનજી બેજનજી પારખે નવું મકાન બંધાવી ફરનીચર મુકી શેહેનશાહી રોજ ૧૨ મો માહા ૧૦ મો ય. સને ૧૨૮૯ ને દીને ખુલ્લું મુકયું હતું.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમના દવાખાના.

મુંબઈ મધેનાં ધરમનાં દવાખાનાં.

કોટમાં—કોટનું ધરમનું લોકોના ઉઘરાટનું દવાખાનું—કાવશજી ધ. પાઉવાલાનું.
,, દીનબાઈ પેસતનજી શાપુરજી ગઝદરનું ચારધ ધરમનું દવાખાનું—૧૯૦૭
,, પારસી સુવાવડખાનું—અનજુમનને ખરચે—૧૮૯૫
કોટ, મેદાનમાં-પેસતનજી હો. કામાવાલી ઓરત અને બચાંઓ માટેની "કામા હાસપીટાલ"-૧૮૮૬
ખેતવાડી-નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૬૫.
,, ડા૦ ફરામરોજ રતનશાહ પારખની હાસપીતાલ અને સુવાવડખાનું—૧૯૦૯-એનું બંધાયલું મકાન—૧૯૧૭
,, ડા૦ માણેકજી પી. કેરાંવાલાની સ્ત્રીઓની હાસપીટાલ અને સુવાવડખાનું—૧૯૧૦
ગ્રાંટરોડ-સર દીનશાજી તથા નશરવાનજી માણેકજી પીટીટવાલું દવાખાનું (અગાઉ માંડવી ચકલા સ્ત્રીટમાં હતું.)
ચોપાટી-જરબાઇ નવરોજી નશરવાનજી વાહડયાનું પારસી ફીવર હાસપીટાલનું મકાન—૧૯૦૬
,, વોરડ-ઉપલી ફીવર હાસપીટલને લગતો-જરબાઇ ન. વાડયાએ દીકરા રૂશતમજીની યાદમાં બંધાવેલો—૧૯૨૦
તારદેવ-ગરીબ જરથોસતીઓનાં રેહેઠાણવાલી જગોપરનું ધનજીભાઇ એદલજી આલબલેશને નામનું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૯૯
,, હીરાંબાઇ બેરામજી જીજીભાઇનું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૯૧.
,, એડમસ વાઇલી હાસ્પીટાલમાં ખઇના દરદીઓ માટેનો "નશરવાનજી મા. પીટીટ વાર્ડ"-૧૯૦૮
,, એડમસ વાઇલી હાસ્પીટાલમાં "મોટલાબાઇ વાહાડયા ડીસપેનસરી"—૧૯૧૦
તુરંબે-એદલજી ફરામજી આલબલેશ "લેપરસ હોમ"—રગતપીત હાસ્પીટાલ.
ધોબીતલાવ—ડા૦ ખરશેદજી નશરવાનજી કરંજીઆવાલી આંખની હાસપીટાલ—૧૯૧૨ (એની અગાઉ અ. હો. વાહડયાવાલી આંખની હાસપીટાલ હતી જે બ. દી. પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીટાલ સાથ જોડાઇ ગઈ છે.)
પરેલ—સાકરબાઇ દીનશાહ માણેકજી પીટીટવાળી જાનવરોની હાસપીટાલ—૧૮૮૪
,, સર દીનશા માણેકજી પીટીટ પેથોબેક્ટ્રીઓલોજીકલ લેબોરેટરી.
,, લવજી વાહડયા ડીસપેનસરી—૧૮૬૫
ભાયખલા-ડા૦ હોરમજી માણેકજી માસીનાની હાસપીટાલ—૧૯૦૨
,, ઉપલી હાસ્પીટાલમાં-સેપટીક વોરડ-ઉડતા રોગના દરદીઓ માટે—૧૯૧૮
,, ,, લેડી શાપુરજી નરસીસ હોમ-સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા—૧૯૨૧
,, ડા૦ જે. એન. બાહાદુરજીવાલી પુવર મેન્સ આઇ કલીનીંગ યાને આંખની હાસ્પીટાલ-૧૯૦૮
ભીંડીબજાર-સર જમશેદજી જીજીભાઈ હાસપીટાલ—૧૮૪૫
,, ઉપલી હાસપીટાલમાં-સર કાવસજી જાહાંગીરવાલી આંખની હાસપીટાલ—૧૮૬૬
,, ,, ઉપલી આંખની હાસપીટાલ સર કાવસજી જા. બારોનેટે ફરીથી બંધાવી-૧૯૧૦
,, ,, રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇવાલી કઢોડાં દરદની હાસપીટાલ
,, ,, સુવાવડની મોટલાંબાઇ હાસપીટાલ—૧૮૯૨
,, ,, સર દી. મા. પીટીટની બચાંઓ અને ઓરતો માટેની હાસપીટાલ—૧૮૯૨
,, ,, ફરામજી દીનશાહ પીટીટ લેબોરેટરી—૧૮૯૧
,, ,, આવાંબાઇ ભાવનગરી નરસીસ હોમ—૧૮૯૧

માટુંગા-રગતપીતીઆઓ માટે જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ હાસપીટાલ વારડ—૧૮૯૪
માંડવી-બમનજી આલબલેશ ઓબસતેત્રીક હાસપીટાલ સુવાવડખાનું—૧૮૯૦
મેહેમ-મોટલાંબાઇ જાહાંગીર વાડીઆનું દવાખાનું.
વાલકેશવર-બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીટાલ—૧૯૧૨
,, ઉપલી હાસપીટાલમાં-ફરામજી હોરમજી વારદનવાલો ઓપરેશન બ્લોક—૧૮૧૨
,, ,, મોટલાંબાઇ જાહાંગીર વાહાડયાવાલો સ્ત્રીઓ માટેનો મુખ્ય બલોક—૧૯૧૨
,, ,, પીરોજબાઇ નશરવાનજી જે. વાહાડયાવાલો સ્ત્રીઓ માટેનો મુખ્ય બલોક—૧૯૧૨
,, ,, આવાંબાઇ ફરામજી દીનશાહ પીટીટવાલું સુવાવડખાનું—૧૯૧૨
,, ,, અરદેશર હોરમજી વાડયાવાલી આંખની હાસપીટાલ—૧૯૧૨.
,, ,, નવાજબાઇ પીરોજશાહ મેરવાનજી જીજીભાઇની યાદમાં બંધાવેલો બાહેરના દરદીઓ માટેનો બલોક—૧૯૧૨.
વેસાવા ખાતે-ઉપલી હાસપીટાલ માટે કોનવેલેસંટ હોમ તરીકે કાવશજી સોરામજી બાટલીવાલાએ ભેટ આપેલા બે બંગલાઓ. [બંધાવેલી-૧૯૧૪
વાંદરા-ખરશેદજી બેરામજી ભાભા હાસપીટાલ—જાઇજી ખ. ભાભાએ પોતાના ધણીના પુણ્ય માટે
,, સર કાવસજી જાહાંગીરજી રેડીમનીનું દવાખાનું-૧૮૭૬ (આ દવાખાનું વાંદરામાં બીજે ઠેકાણે હતું તે ૧૯૧૪ માં ભાભા હાસપીટાલ બંધાયા પછી ત્યાં લઇ જવામાં આવ્યું છે.)
,, શીરીનબાઇ મનચેરજી કામાવાલું પારસી કોનવેલેસંટ હોમ.

દેશાવરો ખાતેના ધરમનાં દવાખાનાં.

અમદાવાદ-નવરોજી ડીસપેનસરી-સર નવરોજી પેશતનજી વકીલ—૧૯૦૦
,, નવરોજી મેટરનીટી હાસપીટલ એંડ જનરલ હાસપીટાલ ફોર પારસીસ એંડ યુરોપીયન (સીવીલ હાસપીટાલમાં) સર નવરોજી પેસતનજી વકીલે બંધાવેલી—૧૯૧૨.
,, આંખની હાસપીટલ-સર નવરોજી પેશતનજી વકીલ—૧૯૦૦
અંદેરી-નશરવાનજી જાહાંગીરજી વહાડયાવાલું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૫૫
આકોલા-ખાં૦ સા૦ દાદાભાઇ રતનજી બલસારા ડીસપેનસરી-દાદાભાઇ રતનજી બલસારાએ બંધાવેલી—૧૯૧૪
ઉડવાડા-પારસી જરથોસ્તી અંજુમન ડીસપેનસરી-પાછલથી ૧૯૨૦ માં નામ ફેરવીને માણેકજી કાવશજી દમણવાલા ડીસપેનસરી રાખ્યું—૧૯૨૦
ઉમરગામ-નારગોલ-સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટનું ધરમનું દવાખાનું
એડન-કાવશજી દીનશાહજીની "જરબાઇ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી"—૧૮૯૫
એરાવ-અરદેશર હોરમજી વાહડયાજીનું દવાખાનું
કંરજ-મોટલાંબાઇ જાહાંગીર વાહડયાવાલું ધરમનું દવાખાનું—૧૯૦૦
કરાંચી-લેડી ડફરીન હાસપીટલ એદલજી દીનશાહે બંધાવેલી—૧૮૯૮
,, લેડી ડફરીન હાસપીટલમાં-કાવશજી હોરમજી કાતરકવાલા સુવાવડખાનાનું નામ "વીરબાઇજી કાતરક મેટરનીટી વીંગ" રાખ્યું છે, એમાં પારસીઓ માટે રાખેલા જુદા વારડને "વીરબાઇજી કાતરક પારસી વારડ" નામ આપ્યું છે-૧૯૧૬
,, કાંપ-એદલજી દીનશાહ શરાફવાલી એદલજી દી. ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી—૧૮૮૨
,, કેમારી-બનુબાઇ એદલજી દીનશાહ હાસપીટાલ—૧૮૮૭

કરાંચી—ડા૦ કેખશરૂ ડી. કંટરાકટરવાલું પારસી મેટરનીટી હોમ—સુવાવડખાનું—૧૯૧૦ પાછળથી ગુલબાઇ નશરવાનજી મેહતા પારસી મેટરનીટી હોમ થયું—એનું મકાન નશરવાનજી રૂશતમજી મેહતાએ ધણીયાણી ગુલબાઇની યાદમાં બંધાવેલું—૧૯૧૯.

કવેટા—બરજોરજી દોરાબજી પટેલની ઓરતો માટેની હાસપીટાલ—૧૮૮૮

„ મારકર વોડ—લેડી ડફરીન સેનડીમેન હાસપીટલમાં—અરદેશર ડોશાભાઇ મારકરે માત-પીતાજીની નધ્યતે બાંધેલો—૧૯૧૭

કંસાવલી—સુનાબાઇ કવાટર—પાસચ્યુર ઇનસટીટયુટમાં પારસીઓ માટે ડોશાભાઇ હોરમજી કંત્રાકટરે માતાજી સુનાબાઇની યાદમાં બંધાવેલો વોરડ—૧૯૨૦

કુંડયાણા—મનચેરજી જમશેદજી પટેલવાલી 'કુડયાણા ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી'—૧૯૧૪

કાનપોર—જમશેદજી લાલાએ પોતાના ધણીયાણીની યાદમાં પ્રીન્સ ઓફ વેલસ હાસપીટલમાં બંધાવેલો મીસીસ નવાજબાઇ જમશેદજી લાલા આઉટ પેશંટ વોરડ—૧૯૧૫

કુરલા—બમનજી હોરમજી વાહડીઆએ ય. સ. ૧૨૨૫ માં સ્થાપેલું દવાખાનું.

કોલંબો—જમશેદજી રૂસતમજી બીલીમોરીયાના ધણીઆણીએ લેડી રીજવે મેમોરીયલ હાસપીટલમાં બંધાવેલો 'મીસીશ રૂશતમજી વોરડ'—૧૯૦૯

ખંદાલા—નવરોજી નશરવાનજી વાહડીઆનું ધરમનું દવાખાનું—૧૮૯૬

ખેરગામ—નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું

ગનદેવી—સર કાવશજી જાહાંગીર નાઇટવાલું દવાખાનું

ચીખલી—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું

જબલપોર—(નવસારી નજદીક) જાહેર ઉગરાનાથી સ્થાપેલી હડસન ડીસપેનસરી અને સોરાબજી બરજોરજી ગારડા હાસપીટલ—હાસપીટલના પુરૂશોના વોડને "એદલજી બરજોરજી મુલ્લાં વોરડ" અને બઇરાઓના વોરડને "બેરામજી નશરવાનજી સીરવાઇ વોડ" નામ આપ્યું—[૧૯૧૮

તવડી—ન. મા. વાહડયાની ઇસ્ટેટના તરસટીઓએ સ્થાપેલું ધરમનું દવાખાનું—૧૯૧૧

તારાપોર—સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટની 'સાકરબાઇ ડીસપેનસરી.'

થાણા—ખરશેદજી રૂસતમજી વાહાડયાને નામનું દવાખાનું—૧૮૬૫

દીહલી—એસ. પી. શરાફે ઉઘાડેલી આંખની હાસપીટલ—૧૯૧૪

દેવલાલી—નવરોજી એન. વાહાડયા ડીસપેનસરી—બહાદુરજી સેનેટરીયમમાં—જરબાઇ નવરોજી નશરવાનજી વાહડયાએ પોતાના ધણીના પુણ માટે—૧૯૧૦

નવસારી—સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટની "વીકટોરીયા ડીસપેનસરી"

„ મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહેતાનું "દોરાબજી નાનાભાઇ મેહતા પારસી સુવાવડખાનું"—૧૯૧૨

„ એનું મકાન—મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહતાએ બાંધેલું—૧૯૧૫

„ રતનજી ફરાંમજી દાબુ નવસારી પારસી જનરલ હાસ્પીટલ—૧૯૧૩

„ એનું મકાન—રતનબાઇ બરજોરજી પાલનજીમુલ્લાં બીલડીંગ—૧૯૧૩

„ બમનજી અસપંડયારજી દસતુરની કુંપનીએ મરકીના દરદીઓને માટે સ્થાપેલું ધરમનું દવાખાનું—૧૯૦૦

નાગપોર—સર બેજનજી દાદાભાઇ મેહેતાએ ધણીઆણી પીરોજબાઇની યાદમાં મ્યુર મેમોરીયલ હાસપીટલમાં બંધાવેલું મેટરનીટી વોરડ—સુવાવડખાનું—૧૯૧૨

નારગોલ—નશરવાનજી રતનજી તાતા નારગોલ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી—રતનજી જમશેદજી તાતાએ બપાવાની યાદમાં સ્થાપેલી—૧૯૧૩. એનું મકાન ઉગરાનાથી બંધાયું—૧૯૧૮

નાશક–સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ જાનવરોની હાસપીટાલ—૧૮૯૫

નીમચ–કાવશજી જીવણજી કંટરાકટરનું દવાખાનું—૧૮૮૮

પંચગની–બેલ–એર સેનેટરીયમ—ડા૦ રૂશતમજી બમનજી બીલીમોરીયાવાલું—૧૯૧૪ (પુણામાં ૧૯૧૨ માં પહેલાં સ્થાપેલું.)

„ રેક્રીએશન હોલ–ઉપલી સેનેટરીયમમાં—બાનુબાઇ કામીસરીએટવાલાએ બાંધેલો—૧૯૨૧

પુણા–મેરબાઇ સોરાબજી પદમજીવાલો પુણાની સાસુન હાસપીટાલમાં સુવાવડનો વારડ—૧૯૦૨.

„ સ્કોટલેંડ મીશનના યુનાઇટેડ ફ્રી ચરચ હસ્તકની એન. એમ. વાહાડયા હાસ્પીટાલ—૧૯૧૨,

„ સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પુણા કેનટોનમેન્ટ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરીનું મકાન—૧૮૯૪

„ રગતપીટયાઓના આશરમ–સ્થાનમાં અરદેશર હોરમસજી વાહાડયા લેપર એસાયલમનો

„ શુકરવાર પેંટમાં–પેસતનજી સોરાબજીનું દવાખાનું [વારડ–૧૯૦૯.

બદનેરા–જાહાંગીર હોરમજી મોદીનું દવાખાનું—૧૮૯૬

બેંગલોર–લેડી કરઝન હાસપીટલને લગતું મુંબઇવાલા ડા૦ બેહેરામજી નવરોજી દારાબશેઠના ધણીઆણી આવાંબાઇના નામનું ઓરતો અને બાળકો માટેનું દવાખાનું—૧૯૦૫

ભરૂચ–સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઈવાલી સીવીલ હાસપીટાલ—૧૮૭૨ [વારડ—૧૯૧૩

„ મનચેરશાહ સોરાબજી વખારીયાએ બાવા સોરાબજીની નઇયતે પારસીઓ માટે બંધાવેલે

„ સુનાબાઇ ખરશેદજી દલાલ પારસી મેટરનીટી હોમ–સુવાવડખાનું–ખરશેદજી અરદેશર દલાલે બેટી શુનાબાઇની યાદમાં સ્થાપેલું—૧૯૧૭

„ લેડી પીરોજબાઇ શા. ભરૂચા મેટરનીટી હાસપીટલ અને દીનશાહ ફરદુનજી ઓપરેશન બલોક–ઝનાના મીસન હાસપીટલમાં—૧૯૧૯

બીમરડી–ગુલબાઇ દીનશાજી માણેકજી પીટીટ ડીસપેનસરી.

માથેરાન–બેરામજી જીજીભાઇ હાસપીટાલ—૧૯૦૨

મુરબાદ–જીલ્લા થાણા–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું ધરમનું દવાખાનું

મહુ–દોરાબજી પેસતનજી પુણેવાલાનું દવાખાનું—૧૮૭૦

મેહબદાબાદ–બેરામજી જીજીભાઇવાલી માણેકબાઇ ડીસપેનસરી

યરોડા–દીવાનશાળામાં–દીનબાઇ નશરવાનજી પીટીટવાલો પારસી દીવાનાઓ માટેનો વારડ–૧૯૧૩

રતનાગીરી–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટવાલી રગતપીતની હાસપીટલ–૧૮૭૫

રૂસ્તમપુરા–પંચમહાલ જીલ્લા–અરદેશર રૂશતમજી દલાલનું ધરમદા દવાખાનું—સરદાર બમનજી અરદેશર દલાલે પોતાના પીતાના પુન્ય માટે—૧૯૧૨

વડોદરા–ડાક્ટર રૂસતમજી નાણાવટી ડીસપેનસરી—૧૮૮૫

વલસાડ–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું—૧૮૭૨

„ મેટરનીટી ઇનસટીટયુટ–સુવાવડખાનું સ્થાપયું–૧૯૦૭–એનુ મકાન કાવશજી ધનજીભાઇ ધનભુરાએ બંધાવેલું–૧૯૧૬—એ મકાનની ઉતર તરફની વીંગ કાવશજી ધ. ધનભુરાએ બંધાવી—૧૯૨૦

વલસાડ–માણેકજી ધ. ધનભુરા વેટરીનરી હાસપીટલ સ્થાપી—૧૯૦૯–એનું મકાન મા. ધ. ધનભુરાએ બંધાવેલું—૧૯૧૫

વસાઇ–સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું—૧૮૮૬

વાડા-જીલ્લા થાણા—જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટનું ધરમનું દવાખાનું.

સરોડા—ધનબાઇ જીવણજી ભીલાડવાલાએ દીકરા મનચેરશાહની યાદમાં સ્થાપેલી હાસપીટલ—૧૯૧૫

સાદરા—જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટવાલો સાદરા હાસ્પીટાલનો ઓરતો માટેનો વારડ

શાનટાક્રૂજ—આવાંબાઇ નાનાભાઈ જમુજીનું ડીસપેનશરીનું મકાન—૧૯૦૬

સીકંદરાબાદ—પીરોજબાઇ ચેરીટેબલ ડીશપેનસરી—૧૮૯૨

,, મીઠીબાઇ શાપુરજી ચીનાઇ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી [બે વારડો—૧૯૦૪

,, દશતુર એદલજી બમનજી ડેપ્યુટી કલેકટરની યાદગીરીમાં શીવીલ હાસપીટાલમાં બાંધેલા

,, બમનજી ચીનાઇ ચેરીટેબલ ડીસપેનશરી—બમનજી ન. ચીનાઇની ઇસ્ટેટમાંથી ડોશાભાઇ નશરવાનજી ચીનાઇએ બંધાવેલું મકાન—૧૯૧૪

સીગનપોર—(જીલ્લા સુરત) ઉગરાતનું ધરમાઉ દવાખાનું—૧૯૨૧

સુરત—વાંકી બોરડી—ડાકટર બેરામજી પેસતનજી ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી—૧૯૦૮

,, ખરશેદજી ફરદુનજી પારખવાળી પારખ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી—૧૮૬૫

,, સર કાવશજી જાહાંગીર નાઇટ. સી. એસ. આઈ. વાલી મોટી હાસપીટાલ—૧૮૬૪

,, એજ ઠેકાણે—આલીબાઇ જાહાંગીર પટેલવાલી પટેલ ઓપરેશન થીએટર—૧૯૦૮

,, ડા૦ કેખશરૂ કુવરજી બાલીવાલાની આંખની ખાનગી હાસપીટાલ—૧૯૧૪

,, રૂશતમજી ધનજીભાઇ તારાચંદ પારસી જનરલ હાસપીટલ—કાવશજી અને પેસતનજી ધનજીભાઇ તારાચંદે બંધાવેલી—૧૯૨૦

,, ગુલબાઈ નશરવાનજી મેહતા પારસી સુવાવડખાનું—નશરવાનજી રૂશતમજી મેહતાએ ધણીયાણી ગુલબાઇના પુણ માટે બંધાવેલું—૧૯૨૦

સુવાલી—સુરત જીલ્લા—ધરમનું દવાખાનું—ધનજીભાઇ બમનજી—૧૯૨૦

શેહેંગાહી—શાનતુગ રોડની ચીનાઓની હાસપીટાલમાં ડા૦ કાવસ લાલકાકાની યાદગારી માટે ઉઘાડેલા ફંડમાથી બંધાયલા વારડો—૧૯૧૧

હૈદરાબાદ—સીંધ—સર કાવશજી જાહાંગીર લુનાટીકસ એસાયલમ—૧૮૭૧

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં કેલવણીખાતાં.

મુંબઈ મધેનાં ધરમનાં કેલવણીખાતાં.

કાંદાવાલા મોહલ્લો-મેરવાનજી માણેકજી શેઠનાની જરથોશતી છોકરીઓની નીશાળ—૧૮૭૧
કોટમાં-અલેકઝાનદ્રા નેટીવ ગરલસ ઈંગલીશ ઇનસ્ટીટયુશન—૧૮૬૩
,, સર કાવસજી જાહાંગીર એલફીનશટન કોલેજ બીલડીંગ—૧૮૭૯
,, સર કાવસજી જાહાંગીર "બોંબે યુનીવરસીટી હોલ"
,, સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલંટ ઇનસ્ટીટયુશન—૧૮૪૯
,, જરથોશતી છોકરીઓની નીશાળ-ભીખાઈજી સોરાબજી બંગાલીવાલી બીલડીંગમાં—૧૮૮૫
એજ મંડલીની ચંદનવાડી પ્રીન્સેસ ઓફ વેલ્સની બીજી નીશાળનું મકાન—માણેકબાઇ નવરોજી ગામડયા ગરલસ સ્કુલ-નવરોજી જાહાંગીર ગામડયાએ ધણીયાણી માણેકબાઇની યાદમાં-૧૯૧૭
,, નશરવાનજી મનચેરજી કામાજીવાલી સ્કુલ—૧૮૫૦
,, જીજીભાઈ દાદાભાઇવાલી જંદ અવસતા મદરેસા
,, મુલ્લા ફીરોજ મદરેશા-દાદીશેઠની દરેહમેહરમાં-૧૮૫૪ થી હતી તે ૧૯૧૬ માં કે. આર. કામા ઓરીયનટલ ઇનસ્ટીટયુટ સાથે જોડાઈ છે-સુખડવાલા બીલડીંગમાં ૧૮-૧૨-૧૯૧૬
કોલાબા-દાદી અને ફરામરોજ ગોલવાલા તરફથી બાંધવામાં આવેલું સ્વીમીંગ બાથનું મકાન
ખેતવાડી-સર કાવસજી જાહાંગીરની છોકરીઓની નીશાળ
,, જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ કશરતશાળા—૧૮૭૪
ખેતવાડી-જીજીભાઇ દાદાભાઇવાલી અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી જંદ શાળાઓ.
,, ફરામજી નશરવાંનજીવાલી અંગરેજી તથા ગુજરાતી સ્કુલ—૧૮૫૯
ચંદનવાડી-સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટની યાદગારીને શારૂ ઉભી થયલી જંદ પેહેલવી મદરેસા—૧૮૬૩.
,, જરથોસતી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળી હસતકના ઈંડસ્ટ્રીયલ ઇનસટીટયુટ કલાશે—૧૯૧૫.
ચરનીરોડના સટેશન સામે-બેરામજી જીજીભાઈ ચેરીટેબલ ઇનસ્ટીટયુશન—૧૮૯૧
તારદેવ-રતનબાઈ ફરામજી પાંડેવાલી ગરીબ જરથોશતીઓના રેહેઠાણો તરફની સ્કુલ.
પરેલ-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી ઓરફનેજ—૧૮૮૮
,, ગોલનજી હીલ-અથોરનાન બોરડીંગ મદરેશા-અથોરનાન મંડળી તરફથી—૧૯૧૯
મેદાન-સર જમશેદજી જીજીભાઇ સ્કુલ ઓફ આરટસ એંડ ઇનડસટ્રી—૧૮૫૭.
,, સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટનું ધાતુકામને લગતી કેલવણી આપવાનું ખાતું.
,, સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ જીમનેસટીક ઇનસટીટયુશન-કશરતશાળા—૧૮૯૧
બાંદરા-આવાંબાઈ ફરાંમજીપીટીટ પારસી ગરલસ ઓરફનેજ—૧૯૧૩.

દેશાવરો ખાતેનાં ધરમના કેળવણીખાતાં.

અંદેરી-અંદેરીની નીશાળનું મકાન-હોરાબજી હોશંગજી અને તેમના ચીરંજીવી.
અમદાવાદ-પારસી જીમખાનાનું મકાન—૧૯૦૬
,, બેરામજી જીજીભાઇ અમદાવાદ મેડીકલ સ્કુલ.
ઇગતપુર-માણેકબાઇ ડોશાભાઈ ઉમરીગર પારસી બોયઝ એંડ ગરલસ સ્કુલ—ડોશાભાઇ રૂશતમજી ઉમરીગરે પોતાના ધણીઆણી માણેકબાઇના પુન માટે બંધાવેલુ સ્કુલનું મકાન—૧૯૧૦

ઇગતપુર–રતનબાઇ રૂશ્તમજી ઉમરીગર એંગલો વરનાકયુલર મરાઠી બોયઝ એન્ડ ગરલશ સ્કુલ–ડોસાભાઇ રૂસતમજી ઉમરીગરે પોતાના માતાજી રતનબાઇના પુણ માટે સ્થાપેલી—૧૯૧૭

ઇંદોર–જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ઝોરાસ્ત્રીયન એલીમેંટરી સ્કુલ—૧૮૯૪.

ઉડવાડા–જીજીભાઈ દાદાભાઇના ધરમખાતામાંથી સ્થાપેલી એંગલો વર્નાકયુલર સ્કુલ–૧૯૦૬–પાછલથી એ ધરમ ખાતામાંથી હાઇસ્કુલ બનાવી અને નવું મકાન ૧૯૧૭ માં બાંધ્યું છે.

" બેરામશાહ પેસતનજી જીણાભાઈ કુમાના નીશાળ –પેસતનજી જીણાભાઇ કુમાનાએ સરકારી સ્કુલનું બંધાવેલું મકાન—૧૯૧૮.

ઉમરા–જીલ્લા સુરત–ધનજીશાહ રૂસતમજી ઉમરીગરે પોતાના પીતા રૂશતમજીના નામથી ગુજરાતી નીશાળ માટે બંધાવેલુ મકાન—૧૯૧૨

એડીનબરો–શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાએ પારસી યુનીયન માટે બંધાવેલું ભરૂચા હાઉસ—૧૯૦૯

કચ્છ–ભુજ–પેશતનજી સોરાબજી ભુજવાલાએ બંધાવેલું કોરોનેશન સ્કુલનું મકાન—૧૯૦૩

કટની–જબલપોર જીલ્લા–ટેમુરસ કાવશજી બજાએ અંજુમને ઇસલામ માટે બંધાવેલું મકાન–૧૯૨૦

કરાંચી–કાવશજી હોરમશજી કાતરક સ્વીમીંગ બાથ—૧૯૦૫

" પારસી વીરબાઇજી એંગલો વરનેકયુલર સ્કુલ–શાપુરજી હોરમજી સોપારીવાલાએ ૧૮૫૯માં સ્થાપી અને ધણીયાણી વીરબાઇજીના પુણ માટે પોતાનું મકાન ૧૮૭૦ માં ભેટ આપયું, પાછલથી એનું મોટુ મકાન ૧૯૦૫ માં શાપુરજી સોપારીવાલાના બેટાઓ તથા બીજાઓની સખાવતથી બંધાયલું. ૧૯૧૮માં પારસી વીરબાઇજી એંગલો વરનેકયુલર બોયસ સ્કુલ થઇ

" મામા પારસી ગરલસ હાઇ સ્કુલ–અરદેશર હોરમજી મામાની સખાવતથી અને નવરોજી એન. પોચાજીની ઇસ્ટેટમાંથી સ્થાપેલી—૧૯૧૮.

" મ્યુનીસીપાલીટીની સ્કુલની બજાવેલી સેવાની યાદમાં તેનું નામ "પેસતનજી બેરામજી કોટવાલ સ્કુલ" રાખ્યું—૧૯૦૮.

કવેતા–બરજોરજી દોરાબજી પટેલવાલી સાનડીમેન ગરલસ સ્કુલ.

" અરદેસર ડોસાભાઇ મારકર પારસી સ્કુલ—૧૯૦૪

" બરજોરજી દોરાબજી પટેલે યંગમેનસ ઝોરાસ્ત્રીયન એસોશીએસનને લગતી બંધાવેલી "ટેનીસ કોરટ"—૧૯૧૩

કારવાર–કુવરબાઇ દાદાભાઈ વલસાડવાલા કન્યાસાળા–દાદાભાઇ રતનજી વલસાડાએ પોતાના ધણીયાણીના નામથી બંધાવેલું મ્યુનીસીપાલીટીની શાળાનું મકાન—૧૯૧૧.

કોલંબો–મનચેરજી ફરામજી ખાને કોલંબો કોલટસ ક્રીકેટ કલબ માટે બંધાવેલો "ફરામજી ભીખાજી ખાન પેવીલીયન"—૧૯૦૮

" મનચેરજી ફરામજી ખાને જાનવરો માટે બંધાવેલું "ફરામજી ભીખાજી ખાન આશરમ સ્થાન"—૧૯૦૯.

બેરગામ–રતનબાઇ કન્યાશાળા—જાહાંગીર શાપુરજી ગઝદરે પોતાના માતાજીના નામથી બંધાવેલી સરકારી શાળાનું મકાન—૧૯૧૦.

ગણદેવી–સર કાવસજી રેડીમની ગણદેવી હાઇ સ્કુલ—૧૮૬૪.

" સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી છોકરા છોકરીઓની ગુજરાતી નીશાળો માટેનું ભીખાજી કાવસજી છાપખાનાવાળાનું મકાન—૧૯૧૨

જહાંસા–ઝોરાસ્ત્રીયન બોયઝ એંડ ગરલસ સ્કુલ—૧૯૧૭.

તેહરાન–ઇરાનમાં કન્યાશાળાનું મકાન–જરબાઇ સોરાબજી ખંબાતા અને સુનાબાઇ જાહાંગીર કટેલીએ પોતાના ભાઇ એરચશા રતનજી દુબાશના પુણ માટે બંધાવેલું–૧૯૧૪

થાણા–બેરામજી જીજીભાઇ થાના હાઇ સ્કુલ—૧૮૮૦

દેવલાલી–એદલજી દોરાબજી તલાટીવાલી દેવલાલી જરથોશતી બોરડીંગ સ્કુલ—૧૯૦૭

નવસારી—સર કાવસજી જહાંગીર નવસારી જરથોશતી મદરેસા—૧૮૫૬
,, એનું મકાન બેરામજી નશરવાનજી શીરવઈ બીલડીંગ—૧૮૯૭
,, ઉપલી મદરેસાને લગતું રતનજી ફરામજી દાબુ સ્ટુડંટસ કવાટરસ—રતનજી ફ. દાબુના સાહેબજાદાઓએ બંધાવેલું—૧૯૧૧
,, જમશેદજી નશરવાનજી તાતા ઇંડસ્ટ્રીયલ સ્કુલ હુનરશાળા—૧૯૦૮,
,, એનુ મકાન—કેખશરૂ એદલજી બામજી ખુશરૂ બીલડીંગ—૧૯૦૮.
,, એજ ઠેકાણે—એનજીનીયરીંગ વરક શોપ—સર દોરાબજી અને રતનજી જમશેદજી તાતા—૧૯૧૦
,, ,, ખોરમસતા હોરમજી શીરવઈ કેબીનેટ કલાસ—હોરમજી શાપુરજી શીરવઇએ પોતાના બેટા ખોરમસ્તાની યાદમા બંધાવેલો—૧૯૧૦
,, દાદાભાઈ કાવસજી તાતા એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.
,, નવાજબાઇ તાતાવાલી જરથોશતી છોકરીઓની નીશાળ—૧૮૮૩.
,, નસરવાનજી રતનજી તાતાવાલી જંદ પેહેલવી અને ફારસી મદરેસા
,, રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ
,, એનું મકાન—મેરવાનજી નાનાભાઇ મહેતા બીલડીંગ—૧૯૦૯
,, મલેસર ગરલસ ઇંગલીશ સ્કુલ—૧૯૧૪
નાદોદ—ધનજીશાહ એદલજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ—રાજપીપલા સ્ટેટના દીવાન ધનજીશાહ એદલજીની યાદમાં સ્થાપેલી—૧૯૧૪
નારગોલ—નારગોલ પારસી સ્કુલ—૧૯૦૮ પાછલથી નવરોજી માણેકજી વાહાડયા નારગોલ પારસી સ્કુલ—૧૯૧૨—એ સ્કુલને લગતી હુનર ઉદયોગશાળા સર શા. બ. ભરૂચાએ સ્થાપેલી.
,, હીરાંબાઇ જમશેદજી નશરવાનજી તાતા નારગોલ ઇંગલીશ ગરલશ સ્કુલ—રતનજી જમશેદજી તાતાએ માતાજીની યાદમાં સ્થાપેલી ૧૯૧૩—એનું મકાન સર રતન તાતાએ બંધાવ્યું—[૧૯૧૮
નીમચ—કુવરજી કાવશજી કેનટોનમેનટ સ્કુલ—૧૯૦૮
પારડી—કન્યાશાળાનું મકાન—રૂશતમજી સોરાબજી પંચરાઇવાલા—૧૯૧૩.
પુણા—સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું પારસી જીમખાનાનું મકાન—૧૮૯૪.
,, સર કાવસજી જહાંગીરવાલી પુણા શીવીલ એનજીનીઅરીંગ કોલેજ બીલડીંગ, જે હવડાં કોલેજ ઓફ સાયન્સને નામે ઓળખાય છે.
,, સર જમશેદજી જીજીભાઇ પુણા કોલેજ બીલડીંગ.
,, સરદાર દસ્તુર નોશરવાનની યાદગારીવાલી જરથોશતી છોકરીઓની નીશાળ—૧૮૯૩.
,, એનું મકાન—બહમનબાઈ બીલડીંગ—સરદાર દસ્તુર નોશીરવાનના બહેન બહમનબાઈની યાદગારી માટે બંધાવેલું—૧૯૧૧
,, બેરામજી જીજીભાઇ મેડીકલ સ્કુલ—૧૮૭૮.
,, ફરગ્યુસન કોલેજને લગતુ એન. એમ. વાહાડયા એમફીથીએટર—૧૯૧૨
બલાગાટ—નાગપોર નજદીક—ડીવોર સ્કુલનું મકાન—બેરામજી પેશતનજી કંટરાકટર—૧૯૧૩.
બીલીમોરા—રૂ. ચે. બીલીમોરા એ. વ. સ્કુલ—૧૮૭૩—પાછલથી મનચેરજી અને રતનજી તાતા હાઇ-સ્કુલ થઇ અને એનું મકાન મનચેરજી અને રતનજી શા. તાતાએ બંધાવ્યું—૧૯૧૬
,, મનચેરજી શાપુરજી તાતા ગરલસ ઇંગલીશ સ્કુલ—રતનજી શા. તાતા અને મનચેરજી શા. તાતાના છોકરાઓએ સ્થાપેલી—૧૯૧૮
બેંગલોર—જમશેદજી નશરવાનજી તાતાવાલું ઇંડીયન ઇનશટીટયુટ ઓફ સાએનસ—તાતા રીચરસ ઇનસટીટયુટ—૧૯૦૫.
ભરૂચ—જરથોશથી છોકરીઓની નીશાળ—૧૮૬૩—પાછલથી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ જરથોશતી કન્યાશાળા—૧૮૮૫
,, એ સ્કુલના નીચલા ધોરણો માટેનું મકાન—રતનબાઇ ધનજીશાહ ડાક્ટરે બંધાવેલું—૧૮૮૫
,, એ સ્કુલના ઉપલા ધોરણનું મકાન—દીનબાઇ નશરવાનજી પીટીટ અને દીકરી આવાંબાઇ ફ. પીટીટે બાંધેલું—૧૯૦૩

ભરૂચ-ઉપલી કન્યાશાળાને લગતી-પારસી એંગ્લો વરનાકયુલર ગરલસ સ્કુલ-પાછળથી મોટાબાઈ બાઇ વાડયા યંગ લેડીઝ સ્કુલ—૧૯૧૨

,, રૂસતમજી સોરાબજી દલાલ હાઇ સ્કુલ—૧૮૮૬.

,, મ્યુનીસીપાલીટી સ્કુલ માટે બાંધેલું મકાન—"જીવીબાઇ પેશતનજી અસલાજી ડુંગાજી મ્યુનીસીપાલ કન્યાશાળા"—૧૯૧૭

બીમડી-નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું બીમડી સ્કુલનું મકાન.

ભીવંડી-એરામજી જીજીભાઇ ભીવંડી સ્કુલ—૧૮૯૦

મઉ-જરથોશતી છોકરીઓનું સ્કુલનું મકાન-ભીખાઇજી નવરોજી માણેકજી ખોરીના પુણ માટે

,, એદલજી પેસતનજી ઝોરાસ્ત્રીયન હાઇ સ્કુલ—૧૮૬૩

,, એદલજી પેશતનજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.

માથેરાન-જાલભાઇ અરદેશર શેઠ માથેરાન પારસી જીમખાના—૧૯૧૨

રૂસતમપુરા-પંચમહાલ જીલ્લા-પ્રાઉન વરનાકયુલર સ્કુલ-સરદાર બમનજી અરદેશર દલાલે પોતાના માતાજી ગુલબાઇના પુન માટે બાંધેલું મકાન—૧૯૦૭

વટારગામ-ઉદવાદા પાસે-શાવકશાહ સોરાબજી ઉમરીગર સ્કુલ-એનું મકાન ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગરે બંધાવેલું—૧૯૧૪.

વડોદરા-સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇ વરનેકયુલર સ્કુલ.

વેસુ-સુરત જીલ્લા-પેસતનજી ડોશાભાઈ મારકરવાલું સરકારી શાળાનું મકાન--૧૯૧૦.

વલસાડ-વલસાડ હાઈ સ્કુલ-૧૮૯૨, પાછલથી ૧૮૯૬ માં આવાંબાઈ હાઇ સ્કુલ થઇ જે બમનજી શાપુરજી ચોઠયાએ દીકરી આવાંબાઇને નામે સ્થાપેલી અને ૧૯૦૪ માં એનું મકાન બંધાવી આપયું. સ્કુલને લગતું વધારાતું મકાન અને સાયનસ હોલ બ. શા. ચોઠયાના ધણીયાણી જીવણબાઇએ ૧૯૧૬ માં બંધાવ્યો.

,, મ્યુનીસીપાલીટી સ્કુલનું "કાવસજી ધનભુરા કન્યાશાળાનું મકાન"-કાવસજી ધનજીભાઇ ધનભુરાએ બાંધેલું ૧૯૧૦-એની જોડે કા. ધ. ધનભુરાએ માતાજીને નામે બંધાવેલું બીજુ મકાન "હીરાબાઇ ધનભુરા કન્યાશાળા"—૧૯૧૭

,, દીનબાઈ રતનજી બીલડીંગ-દાદાભાઇ ર. બલસારાએ માતાજી દીનબાઈના પુણ માટે ૧૮૪૯ માં સર જમશેદજીની છોકરા તથા છોકરીઓની સ્થાપેલી સ્કુલનું બંધાવેલું મકાન-૧૯૧૮

સીકંદરાબાદ-મીઠીબાઇ શાપુરજી એદલજી ચીનાઇ સ્કુલ—૧૮૯૫

,, રતનબાઇ જેહાંગીર ચીનાઇ એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ-જાહાંગીર જમશેદજી ચીનાઇએ ધણીયાણી રતનબાઇના પુણ માટે સ્થાપેલી—૧૯૧૯

સુરત-રૂસતમજી મનચેરજી કુકાવાળી સુરત પારસી ઓરફનેજ—૧૯૧૨

,, એજ ઠેકાણે—સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇ હાઇસ્કુલ—૧૮૯૫

,, પીરોજબાઇ માણેકજી પટેલવાલી છોકરીઓની અંગરેજી સકુલ—૧૯૧૨

,, એનું મકાન-શીગનપોરવાલા એદલજી કુવરજી પટેલે ભેટ આપેલું—૧૯૧૨

,, પ્રદુનજી સોરાબજી પારખ ટેકનીકલ ઇનસટીટયુટ.

,, એજ ઠેકાણે-નવરોજી માણેકજી વહાડયાનું મોટાભાઇ વરકશોપનું મકાન—૧૯૦૧

હાંગકાંગ-યુનીવરસીટીનું મકાન-સર હોરમજી નવરોજી મોદી—૧૯૧૨

,, સી મેનસ ઇનસટીટયુટ—સર હોરમજી નવરોજી મોદીએ સેલરો માટે બંધાવી આપેલું રહેવાનું મકાન—૧૯૧૦

હૈદરાબાદ-દખન- થીઓસોફીક સોસાયટીનું મકાન—૧૯૦૬

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં પુસ્તકખાંના.

મુંબઇ મધેના પુસ્તકખાંના.

કોટમાં–સર દીનશાહ પીટીટ મેડીકલ યુનીયન લાઇબરેરી—૧૮૮૩
„ સર દીનશાહ પીટીટ ફ્રેંચ કલબનું પુસ્તકખાતું—૧૮૮૭
„ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ (ફોરટ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબરેરીવાલું) ઇનસ્ટીટયુટ
„ મા. ખ. મેમોરીયલ લાઇબરેરી–એલેકઝાંનદ્રા નેટીવ ગરલ્સ ઇંગલીશ ઇનસ્ટીટયુટમાં.
„ મુલ્લાંફીરોજ કેતાબખાતું–દાદીશેઠના આતસબેહેરામમાં ૧૮૫૩ થી હતું તે ૧૯૧૬ માં કે. આર. કામા ઓરીયંટલ ઇનસ્ટીટયુટ સાથે જોડાયું છે સુખડવાલા બીલીડીંગમાં.

ખેતવાડી–ધનજીભાઇ ફરામજી રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબરેરી—૧૮૬૦

ગીરગામ–જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ લાઇબરેરી—૧૮૬૩.
„ રતનજી જમશેદજી તતાવાલો સ્ટુડંટસ બ્રધરહુડનો રીડીંગ રૂમ અને લાઇબરેરી—૧૯૧૧.

ધોબીતલાવ–માણેકજી લીમજીભાઇ હાતરીઆનું પુસ્તકખાતું—અનજુમનનાં આતશબેહેરામમાં.
„ બમનજી દીનશાહ પીટીટ સેંટ ઝેવીયર લાઇબ્રેરી–સેંટ ઝેવીયર કોલેજમાં—૧૯૧૫.
„ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ બાહારકોટ ઇમપરૂમેંટ લાઇબરેરી—૧૮૬૯. (આ લાઇબરેરી જુલાઇ ૧૯૧૩ માં જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડલી હસ્તક સોંપવામાં આવી છે.)

બાહાર કોટ–સર દીનશાહ પીટીટ કાંદા મોહલા તથા ભરૂચા મોહલા લાઇબરેરી—૧૮૭૦.

ભાયખલા–જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબરેરી–કોલાબે ૧૮૮૬ માં સ્થાપેલી તે પાછલથી ૧૯૧૬ માં ભાયખલા વીકટોરીયા ગારડન આગલ લઇ ગયા.

દેશાવરો ખાતેના પુસ્તકખાંના.

અંકલેશ્વર–જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ અંકલેશ્વર લાઇબરેરી—૧૮૮૬.

અમદાવાદ–નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ગુજરાત કોલેજ લાઇબરેરી—૧૮૯૦.

એડન–એડન પારસી લાઇબ્રેરી—૧૮૭૦.

કરાંચી–જમશેદજી અરદેશર હીરજીભાઇ બહેરાના લાઇબરેરી તથા રીડીંગ રૂમ–બહેરાનાની દરેહમહેરમાં જમશેદજી અ. બહેરાનાની યાદમાં માતાજી ડોશીબાઇ તથા બાઇઓએ બંધાવેલો રૂમ–૧૯૧૮

કલકતા–ઓનરેબલ સર દીનશાજી માં. પીટીટ નાઇટ ઝોરાસ્ટ્રીઅન લાઇબરેરી–૧૮૮૯.

કાનાનોર–હીરજીભાઈ મનચેરજી માલેગામવાલાને નામનું લાઇબરેરીનું મકાન—૧૮૯૫.

કોતાહી–કોલંબો નજદીક–મનચેરજી ફરામજી ખાનનું લાઇબરેરીનું મકાન—૧૯૦૭.

ગણદેવી–રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબરેરી–૧૮૬૪–પાછલથી કાવશજી ધનજીભાઇ ગઝડર ગણદેવી રીડીંગ રૂમ એંડ લાઇબરેરી થઇ અને એનું મકાન માણેકબાઇ પેસતનજી ગઝડરે દીકરા કાવશજીની યાદમાં બંધાવ્યું—૧૯૧૯

દેવલાલી–લાઇબરેરી–બાહાદુરજી સેનેટરીયમમાં–બરજોરજી એરામજીએ દીકરા નોશીરવાનની યાદમાં બંધાવેલું મકાન–૧૯૧૦.

નવસારી-પેહલા દસ્તુર મેહરજીરાણા કેતાબખાનું—૧૮૭૨.

,, એનું મકાન-માણેકબાઇ માણેકજી દસ્તુર બીલડીંગ—૧૯૦૬.

પુણા-કાવસજી દીનશાહ લાઇબરેરી-પુણાની આલબરત એડવરડ ઇનસ્ટીટયુટ સાથ સને ૧૯૦૧ માં જોડી નાંખવામાં આવી છે.

,, ઉપલી લાઇબરેરી માટે કાવશજી દીનશાહ હોલ—૧૯૦૬.

બીલીમોરા-બીલીમોરા રીડીંગ રૂમ અને લાઇબરેરી-૧૮૮૨ પાછલથી જાહાંગીર બમનજી પીટીટ નેટીવ જનરલ લાઈબરેરી એંડ પબલીક હોલ-૧૯૦૫-પાછલથી જા. બ. પીટીટ ફ્રી લાઇબરેરી એંડ પબલીક હોલ-૧૯૧૬-એનું મકાન જાહાંગીર બ. પીટીટે બંધાવ્યું—૧૯૦૮.

માહાબલેશ્વર-ઓનરેબલ બમનજી પીટીટ નેટીવ જનરલ લાઇબરેરી--૧૯૦૨.

ભરુચ-પીરોજબાઇ એ. દાદાભાઇ લાઇબરેરી-અરદેશર આદરજી દાદાભાઇએ માતાજી પીરોજબાઇની યાદમાં સ્થાપી બંધાવેલું મકાન--૧૯૧૮.

રાયપુર-બેરામજી પેસતનજી કંત્રાકટરવાલું બેરામજી આનંદ સમાજ લાઇબરેરીનું મકાન--૧૯૦૫.

વલસાડ-આવાંબાઇ લાઇબરેરી-બમનજી શાપુરજી ચોઠઆએ સ્થાપેલી--૧૮૯૬.

વડોદરા-નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ વડોદરા કેંપ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઈબરેરી--૧૮૯૦.

શીગણપોર-સુરત જીલ્લા-ફ્રી લાયબરેરી ને રીડીંગ રૂમ-માણેક બાગમાં-એદલજી કુવરજી પટેલે સ્થાપેલી—૧૯૨૦

સુરત-રૂસતમપરા રીડીંગ રૂમ અને દસ્તુર ખોરશેદ લાઈબરેરી ૧૮૫૮.

,, નાનપુરા નેટીવ રીડીંગ રૂમ--૧૮૬૮.

,, ગોપીપુરા-દીનશાહ દોરાબજી મીસતરી લાઇબરેરી અને રીડીંગ રૂમ—૧૯૦૯.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં ફંડો.

ઇરાનના ગરીબ જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારનારૂં ફંડ
ખેતવાડીના જરથોસ્તીઓનું ફંડ
જરથોસતી ધરમ અને ક્રીરીઆ ઉપર એતેકાદ વધરાવનારી મંડળિનું ફંડ
દીનબાઈ ન. મા. પીટીટે મરહુમ બેટા જમશેદજીના પુણ્ય માટે સ્થાપેલું ધંબારનું ફંડ
બહારકોટ દરેહમેહેરનું બાજ જશનનું ફંડ.
બહારકોટનું બચાવ ફંડ
મેરબાઇ તે ફ. મા. કોહલાની વીધવાનુ ધરમખાતું
ખરશેદજી નશરવાનજી કામાની યાદગારીનું જરથોસ્તી વીદયારથીઓને ઉતેજન આપવાનું ફંડ.
જીજીભાઈ દાદાભાઇનું ધરમખાતું
મુંબઇમાં નાવારેસ ઇરાની જરથોસ્તીઓનું ફંડ.
મુંબઇનાં કદમી જરથોસ્તીઓનું ધંબારનું ફંડ.
રાહાનુમાએ માજદીઅસનાન સભાની મારફતે ઉભું થયલું જ. ધરમનો ફેલાવો કરવાનું ફંડ.
રાહાનુમાએ માજદીઅશનાન સભાનું ફંડ.
મુંબઇના જ. રૂવાનોના મુકતાદનું ફંડ
ખરશેદજી અને મ. બ. પંથકીએ પોતાના બાવા બ. મા. પંથકીના પુણને સારૂ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવા ઉભું કીધેલું ફંડ
જેહાંગીર બ. પીટીટ હસતકનું બમનજી દીનશાહ પીટીટ પારસી જનરલ હાસપીટલ ફંડ
નશરવાનજી મ. કામાજીનું ધરમખાતું.
નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ચેરીતી ફંડ—જેમાં ન. મા. પીટીટનું ગરીબ દીવાનાં જરથોસ્તીઓને મદદ આપવાનું ફંડ, જ. ન. પીટીટ પારસી ઓરફનેજ, ન. મા. પીટીટ વીધવા આશ્રમ, ન. મા. પીટીટ ભીમપોર સેનેટોરીયમ, હમાબાઈ મા. પીટીટ વીધવા આશ્રમ, જ. ન. પીટીટ ગરીબ પારસીઓ માટેની ચેહલીઓ, આવાંબાઇ ફ. પીટીટ ગરીબ પારસીઓ માટેની ચેહલીઓ, ન. મા પીટીટ પુના હોલ તથા દરેમેહર, વગેરે.

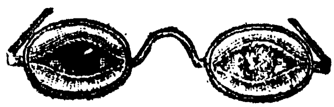
પારસીઓનું સંકટ નીવારણ ફંડ.
પેશતનજી બમનજી વાડીઆજીનું ધરમખાતું.
બેરામજી હોરમજી કામાનું ધરમખાતું
મેરવાનજી ફ. પાંડેનું નબલી હાલતમાં આવેલા પારસી કુટુંબને આશરો આપવાનું ફંડ.
રૂસતમજી ધનજીશાહ કપટાનનું ધરમખાતું.
બેરામજી જીજીભાઇએ સ્થાપેલું ત્રસ્ત
નવરોજી માણેકજી વાડીઆ સી. આઇ. ઇ. એ સ્થાપેલું ત્રસ્ત
ગરીબ જરથોસતીઓનાં રેહેઠાણોનું ફંડ.
પારસી પસતાગીઆ અંજુમન સંકટનીવારણ ફંડ
અથોરનાન મંડળ હસતકનું બોરડીંગ સ્કુલ ફંડ,
અથોરનાન મંડળ ફંડ અને મરહુમ જસતીસ સર દાવરની બાજનું ફંડ
નવસારીના એરવદ એદલજી બરજોરજી મુલ્લાંએ સથાપેલું જરથોસ્તી અનજુમન બહેતરી ફંડ—૧૯૧૫.
નવસારીના મોબેદોનું ગહંબારનું ફંડ.
નવસારીની અનજુમનનું જનરલ ફંડ
નવસારીની ભગર સાથની અંજુમનનું મુદતાદ બાજ તથા જશનનું ફંડ.
નવસારીના મલેસર ફલીઆનાં બેહદીનોએ સવાબના કામો સારૂ ઉભું કીધેલું ફંડ
સર જ. જી. નું સુરત તથા નવસારીનું ધરમનું ફંડ
સીકંદરાબાદનું જાહગીરજી જમશેદજી ચીનાઇ ચેરીટેબલ ફંડ.
સુરતનું ફરદુનજી સોરાબજી પારખ ટેકનીકલ ઇનસ્ટીટયુટ ફંડ
પુણાની જરથોસ્તી અંજુમને જ. રૂવાંનોને અવલમંજલ પોહોચાડવા માટે સ્થાપેલું ફંડ
લંડનમાં ધી પારસી અસોસીએશન ઓફ યુરોપ.
કરાંચીનું નાદરશાહ એદલજી દીનશાહે સ્થાપેલું એદલજી દીનશાહ ચેરીતેબલ ફંડ

નામદાર મુંબઇના ગવરનર

અને

શ્રીમંત મહારાજા ગાયકવાડે

ખાસ નેમેલા નેત્ર વઇદો.

તમારી આંખનું અમુલ્ય રત્ન જરા પણ ઝાંખુ પડેલું લાગતાંજ નભરવસ નહીં રહેતાં તમારી આંખ અનુભવી અને આંખના કામમાં કાબેલ રીફ્રેકશનીષ્ટ અને ડાકટર પાસે તપાસાવજો

ગરીબ અને તવંગર દરેકની આંખ એકસરખી કાળજી અને ચોકસાઈથી તપાસી દરોબસ્ત ચશ્માં લાગુ પાડી આપવા અને આંખના દરદો માટે યોગ્ય બીનસ્વાર્થી સલાહ આપવાના કામ માટે મશહુર થયેલી હમારી પેઢી

ફીરોઝ એમ. દસ્તુરની કાંનું

નામ યાદ રાખજો કે જ્યાં ૩૦ વરસના પાકટ અનુભવી **સાયનટીફીક રીફ્રેકશનીષ્ટની** અને **ડાકટરની મુફત સલાહનો** લાભ મેળવી હજારો જણે લેખીત સંતોષ જાહેર કર્યા છે. ચશમાં બનાવનારાઓમાં આગેવાન દરજ્જો ધરાવતી આ કુંપની દરેક કીસમના સફેદ તેમજ રંગીન જેવા કે **ટોરીક ક્રીપટોક** (એકજ કાચમાંથી નજદીક તેમજ દુરનું દેખાય તેવા) સર વીલ્યમ ક્રુકના પેટન્ટ કરેલા કીસમ કીસમના કાચોનો ઘણોજ મોટો સ્ટોક ધરાવે છે અને મોઢુ શોભી રહે તેવી નવીન પ્રકારની નાકપર આબાદ બેસતી આવતી છતાં સહેજબી દબાણુથી નીરાળી અને પહેરવાને સગવડતા ભરેલી દરેક પ્રકારની ફ્રેમોનો મોટો જથ્થે મોજુદ રાખે છે.

ઠેકાણું—(૭), ૩૭૯, હોર્નબી રોડ, ગવર્નમેન્ટ ટેલીગ્રાફ ઓફીસ સામે,

કોટ,—મુંબઈ

"સર નાઈટ, બારોનેટનો" માનવંત ખેતાબ મલેલા જરથોસ્તીઓ.

શેઠ જમશેદજી જીજીભાઇને તેમની મોટી સખાવતને માટે પેહેલ વેહેલાં ઇસવી સને ૧૮૪૨ની તા૦ ૨ જી મારચે એટલે પારસીઓનો રોજ ૫ મો માહ ૬ ઠો સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદીને વાર બુધને દીને "સર નાઇટ" નો નામીચો ખેતાબ મલ્યો હતો. એ ખેતાબની પાદશાહી મોહર સાથની શનદ ઈંગલંડથી તે વેળાના મુંબઈના ગવરનર ઓનરેબલ જોરજ વીલઅમ એનડરશન ઉપર આવી હતી તે સર જમશેદજીને આપવા માટે રોજ ૨૯ મો માહ ૮ મો સને ૧૨૧૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૫ મી મે ૧૮૪૨ ને દીને મુંબઇના પરેલના સરકારી મેહેલમા રાતે એક મેલાવડો કરવામાં આવ્યો હતો, નામદાર અંગરેજ સરકારથી જેવોને "સર નાઇટ"નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવે છે, તે ગ્રહસ્થની હઈઆતી શુધીજ હોય છે: પણ તે પછી જનાબેઆલી માહારાણી વીકટોરીયાએ સર જમશેદજીની મોટી લાખો રૂપયાની સખાવત વીગેરેની બીજી માહાભારત ખુબીની યાદગારી વંશપરંપરા ચાલુ રાખવાના શુભ હેતુથી તેમને રોજ ૨જો માહા ૯મો સને ૧૨૨૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૪મી મે ૧૮૫૭ની નામદર માહારાણી વીકટોરીઆની શાલગરેહને દીને "બારોનેટ" નો માનવંત ખેતાબ બખશયો હતો, તેની શનદ એજ વરશના રોજ ૧૬ મો માહ ૧૧ મો સને ૧૨૨૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૬ ઠી આગસ્ટ સને ૧૮૫૭ ને વાર ગરેઉને દીને વેલાતની વેસત મીનીસટરમાંથી બાહાર પડી હતી, તેમાં જણાવ્યું હતું કે એ ખેતાબ વંશપરંપરા ચાલુ રેહશે, એટલે કે દરેક બારોનેટના વડા બેટાને "સર જમશેદજી જીજીભાઇ બારોનેટ" ના નામથી એ ખેતાબ વાપરવામાં આવશે. એ મુબારક ખેતાબના મોભાની જાલવણી કીજે મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ પેહેલા બારોનેટે રૂ૨૫૪૪૦૦ની હીંદી સરકારની પ્રોમીસરી નોટો સરકારમાં અનામત મુકી હતી કે જેનું દર સાલનું વ્યાજ સદરહુ ખેતાબ ધરાવનારને મલે છે. એવો સાહેબને "ફ્રીડમ ઓફ ધી સીટી ઓફ લંડનનુ" માન રોજ ૨૧ મો માહ ૭ મો સને ૧૨૨૪ યઝદેજરદી તા૦ ૧૪ મી એપ્રીલ સને ૧૮૫૫ ઇસવીને દીને મલ્યું હતું. સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટ જેમનો જન્મ નવસારીમાં રોજ ૬ ઠો માહ ૧૦ મો સને ૧૧૫૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૫ મી જુલાઈ સને ૧૭૮૩ ઇસવી ને વાર મંગલને દીને થયો હતો, તેઓ સાહેબ ૭૬ વરસની ઉમરે, રોજ ૨૨ મો માહ ૭ મો સને ૧૨૨૮ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૪ મી એપ્રીલ સને ૧૮૫૯ ઇસવી ને વાર ગુરૂને દીને હક થવાથી, એ ખેતાબ તેઓના પેહેલા પુત્ર શેઠ ખરશેદજી જમશેદજીને મલ્યો હતો, જેઓ "સર જમશેદજી જીજીભાઇ બીજા બારોનેટ" તરીકે ઓલખાતા હતા. વળી એવો સાહેબને ઇસવી સને ૧૮૭૧ માં યાને ૧૨૪૦ યઝદેજરદીના સાલમા "કમ્પેનીયન ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઈંડીઆ" નો ખેતાબ નામદાર માહારાણીએ આપ્યો હતો. સર જમશેદજી જીજીભાઈ બીજા બારોનેટ સી. એસ. આઇ. નો જન્મ રોજ ૩ જો માહ ૧ લો સને ૧૧૮૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૯ મી અકટોબર ૧૮૧૧ ઇસવીને દીને થયો હતો. તેઓ ૬૬ વરસની ઉમરે રોજ ૨૫ મો માહ ૧૦ મો સને ૧૨૪૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૧ મી જુલાઈ સને ૧૮૭૭ ને દીને પુણા ખાતે ગુજરયાથી તેઓના વડા પુત્ર શેઠ માણેકજી ખરશેદજી, "સર જમશેદજી જીજીભાઇ ત્રીજા બારોનેટ" તરીકે ગણાયા હતા. વળી એવણુને નામદાર માહારાણીની શાલગરેહની ખુશાલીમાં, સી. એસ. આઇ. યાને "કમ્પેનીયન ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઈંડીયા" નો ખેતાબ રોજ ૧૯ મો માહ ૮ મો સને ૧૨૫૩ યઝદેજરદી, તા૦ ૪ થી મે સને ૧૮૮૪ ને દીને મલ્યો હતો. એવણુનો જન્મ રોજ ૮ મો માહ ૬ ઠો સને ૧૨૨૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૩ જી મારચ સને ૧૮૫૧ ઇસવીને દીને થયો હતો, તેઓ ૪૭ા વરશની ઉમરે રોજ ૬ ઠો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૭ મી જુલાઇ સને ૧૮૯૮ ને દીને ગુજરવાથી અને તેવણુના એક પુરા બેટા શેઠ ખરશેદજી ૧૫ વરસની ભર જવાન

વયે સને ૧૯૮૩ ના જુલાઇ માસની ૨૮ મી તારીખે ગુજરી ગયલા હોવાથી અને ત્રીજા બારોનેટ સર જમશેદજીને પેટે બીજો કોઇ હયાત વારસ ન હોવાથી તેવણના ભાઇ શેઠ કાવસજી ખરશેદજી જમશેદજી, જેઓનો જન્મ રોજ ૫ મો માહ ૩ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૨૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૯ મી નવેમબર ૧૮૫૨ ઇસવીને વાર સોમને દીને થયો હતો, તેવણ "સર જમશેદજી જીજીભાઇ ચોથા બારોનેટ" તરીકે ગણાયા હતા. એવણને નામદાર સરકાર તરફથી સને ૧૯૦૦ ના સાલમાં મુંબઈના શેરીફ નેમવામાં આવ્યા હતા અને એવણ ૧૦ વરસ સુધી બારોનેટશીપ ભોગવી ૫૫।। વરશની વયે મુંબઇમાં રોજ ૮ મો માહ ૧૦ મો શેહનશાહી સને ૧૨૭૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૭ મી જુન સને ૧૯૦૮ ઈસવીને વાર બુધને દીને બેહેશતનશીન થવાથી, એવણના એક પુરા વડા બેટા શેઠ રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ જેવણનો જનમ રોજ ૧૮ મો માહ ૬ ઠો શેહનશાહી શને ૧૨૪૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૬ ઠી મારચ શને ૧૮૭૮ ઇસવીને વાર બુધને દીને થયો હતો. તેવણ પોતાની ત્રીસ વરશની ઉમરે "સર જમશેદજી જીજીભાઈ પાંચમાં બેરોનેટ" તરીકે હમણાં ગણાય છે. એવણને નામદાર સરકાર તરફથી ઇશવી સને ૧૯૧૫ ના સાલમાં મુંબઇના શેરીફ નેમવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ દીનશાહજી માણેકજી પીટીટને તેમની મોટી લખો રૂપીઆની સખાવત તથા બીજાં ખુબીવંતા કામોને લીધે રોજ ૨ જો માહા ૬ ઠો સને ૧૨૫૬ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૬ મી ફેબરવારી સને ૧૮૮૭ ને દીને "સર નાઇટનો" નામીચો ખેતાબ આપણી અંગરેજ સરકાર તરફથી મલ્યો હતો. નામદાર શેહેનશાહાબાનું વીકટોરીઆએ પોતાના તખતપર બીરાજવાને પચાશ વરશ પુરાં કીધાં તેની ખુશાલીમાં જુબીલીને નામનો એક તેહેવાર આખા હીંદુસ્થાનમાં ઉપલી તા૦ ૧૬ મી ફેબરવારી ૧૮૮૭ ને દીને મોટી ધામધુમથી પાલવામાં આવ્યો હતો, તે દીને નામદાર શેહેનશાહબાનુએ આપેલા ખેતાબોનું લીસ્ટ જે કલકતાની વડી સરકારના ગેઝેટમાં છાપી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું હતું, તેમાં શેઠ દીનશાહજી માણેકજી પીટીટને આ સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ બક્ષવાનું જાહેરનામું પ્રગટ થયું હતું. આ બનાવથી આખી પારસી કોમમાં અને મુંબઇની તમામ વસતીમાં મોટી ખુશાલી પથરાઇ હતી અને ચોમેરથી સર દીનશાજીને માન-પાન ખાનાં-પીન અને એદરેસો આપવામાં આવ્યા હતાં. એ પછી સને ૧૮૯૦ ના સાલમાં નામદાર કયસરે હીંદની તરફથી એવણ સાહેબને "બારોનેટનો" માનવંત ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો જેની પેહેલવેહેલી ખબર મુંબઇના નામદાર ગવરનર લોરડ રેએ શાકરબાઇવાલી જનાવરોની હાસ્પીટલમાં જાનવરોનાં વઇદાંને લગતી શોધખોલ કરવાને માટેની લેબોરેટરી ખુલી મેલતી વેળાએ તા૦ ૧૮ મી મારચ સને ૧૮૯૦ ને દીને પોતાનાં ભાશણમાં જાહેર કરી હતી. તે પછી ઈંગલંડથી આવેલા આ ખેતાબના "લેટરશ પેટંટ" મુંબઇ સરકારના જુડીસીયલ તથા ધારાખાતાના માજી મદદનીશ સેક્રેટરી મરહુમ શેઠ મેરવાનજી નશરવાનજી વાહાડયા રોજ ૨૮ મો માહ ૨ જો શને ૧૨૬૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૩ મી નવેમબર શને ૧૮૯૦ ઇસવીને દીને સર દીનશાહજીના વાલકેશ્વર ખાતેના પીટીટ હાલમાં જઇને એવો શાહેબને પોહોચાડી આવ્યા હતા. એ ખેતાબની જાલવણીને માટે એવો શાહેબે રૂપયા પચીશ લાખની મોટી રકમનાં પાંચ ટકાનાં મ્યુનીસીપલ બોન્ડો શરકારમાં અનામત મેલ્યા છે કે જેનું વ્યાજ દર બારોનેટ વારશને મલ્યું જશે. નામદાર સર દીનશાહજી જેમનો જનમ રોજ ૩૦ મો માહા ૯ મો શને ૧૧૯૨ યઝદેજરદી, તા૦ ૩૦ મી જુન શને ૧૮૨૩ ઇસવીને દીને થયો હતો, એવો શાહેબ ૭૭ વરશ ને ૧૧ માશની ઉમર ભોગવીને રોજ ૨૩ મો દેપદીન માહા ૮ મો આવાં શને ૧૨૭૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૫ મી મે ૧૯૦૧ ને રવીવારે બેહસતનશીન થયા હતા. એવણની જગોપર એવણની પાછલ બારોનેટશીપપર આવવાનું એવોનાં માંગવાથી નામદાર શરકારે (એમના મેહેલા વડા બેટા શેઠ કાવશજી આગલથી

ગુજરી ગયલા હોવાથી) એમના બીજા બેટા શેઠ ફરામજી દીનશાજી પીટીટને અને તેમના મરદ વારશોને માટે કાયદામાં નકી કરી આપ્યું હતું, પણ શેઠ ફરામજી નામદાર સર દીનશાહજીની હયાતીમાંજ ગુજરી જવાથી તેમના એક પુરા બેટા શેઠ જીજીભાઇ ફરામજી પીટીટ જેમનો જનમ રોજ ૨૦ મો માહ ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૨ યઝદેજરદી તા૦ ૭ મી જુન સને ૧૮૭૩ ઇસ્વીને દીને થયો હતો, તેવો હાલમાં "સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બીજા બેરોનેટ" તરીકે ગાદીએ આવ્યા છે.

શેઠ જાહાંગીરજી કાવસજી જાહાંગીરજી રેડીમની તે આપણી ટાપુના એક મોટા મરહુમ સખી શેઠયા સર કાવસજી જાહાંગીરનાં દત પુતરે લંડન ખાતે ઈંગલંડના ઇમપીરીયલ ઇનસ્ટીટયુટમાં 'ઇંડયન કોનફરંસ હોલ' બંધાવી આપ્યો તે માટે બે લાખ રૂપયાની મોટી મદદ કરી હતી તથા બીજી કેટલીક સખાવતો કરી હતી. એવો સાહેબને સને ૧૮૯૫ ની તા૦ ૩૦ મી જુન યાને રોજ ૧૮ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૬૪ યઝદેજરદી ને વાર રવીને દીને વેલાતની નામદાર સરકાર તરફથી સર નાઇટના નામીચા ખેતાબની એનાયત થઇ હતી. એ ખેતાબ ઇંગલાંડમાં ખુદ મરહુમ માહારાણી વિકટોરીયાના બખતાવર હાથેજ એવો સાહેબને અરપન કરવામાં આવ્યો હતો. એ પછી એવો શેઠની ચાલુ રહેલી મોટી બોહોલી સખાવતો માટે નામદાર બખતાવર શેહેનશાહ એડવર્ડ સાતમાની ૬૮ માં વરસની સાલગ્રેહના શુભ દીને યાને તા૦ ૨૬ મી જુન સને ૧૯૦૮ ઇસવી, રોજ ૧૭ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૭૭ યઝદેજરદી, ને વાર શુકરને દીને સાલગ્રેહની ખુશાલીમાં વેલાત ખાતે ઉમરાવો અને બીજાઓના ખેતાબોનું લીસ્ટ જે વેલાતના ગવરમેન્ટ ગેઝટમાં છાપી પ્રગટ કરવામાં આવે છે (જેનો ટેલીગ્રામ અતરે તેજ દીવસે આવ્યો હતો) તેમાં સર જાહાંગીર કાવસજીને બેરોનેટનો માનવંત ખેતાબ એનાયત કરવાનું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું. એની સનદ મુંબઇના નામદાર ગવરનર સર જયોરજ સીડન હેમ કલારકે મુંબઇ સેકરેટરીયટના કાઉનશીલ હાલમાં રોજ ૩૦ મો માહા ૫ મો સને ૧૨૭૮, તા૦ ૯ મી ફેબરવારી સને ૧૯૦૯ ને દીને ભરેલી લેવીમાં સર જાહાંગીર કાવસજીને એનાયત કીધી હતી. આ બારોનેટના બખતાવર ખેતાબની જાલવની સારૂ એવો શેઠેબી રૂપીયા ૨૫,૦૦,૦૦૦ ની નાદર રકમ સરકારમાં અનામત મેલી છે કે જેનું બ્યાંજ દર બારોનેટ વારસને હમેશાં મલ્યું જશે. તે એવી રીતે કે રૂપીયા પંદર લાખની મીલકતો જે નામદાર સરકારને આપેલી છે કે જેની ઉપજ રૂપીયા ૫૦૦૦૦ થશે તે રકમ નામદાર હીન્દી વજીર તરફથી કાયમને માટે સાલયાણા દાખલ દર વરશે મલતી રહે એવી ગોઠવણ કરવામાં આવી છે. એ ઉપરાંત રૂપ્યા દશ લાખના હીન્દી સરકારની પ્રોમીસરી લોનો, મુંબઇની મ્યુનીસીપાલ કારપોરેશનના તથા મુંબઇના પોરટ ત્રસ્ટના અને મુંબઇના સીટી ત્રસ્ટના બોનડો આપવમાં આવયા છે, જેની રૂપ્યા ૪૦૦૦૦ ની વધુ વારશીક ઉપજ થશે. વલી મુંબઇમાં આવેલા રેડીમની હાઉસના બે બંગલા ૨૦૦૦૦ વાર જગા સાથે આપ્યા છે જેમાનું ફોરટ મેનશન હાઉસ જે ચરચગેટ સ્ત્રીટમાં આવેલું છે, જે આજે એક સદી ઉપર પેહેલવેહેલું ચરચગેટ સ્ત્રીટમાં બંધાયું હતું અને તેનું ભાડું ઉપજે છે અને તે રેડીમની ખાનદાનમાં આજે આંઠ નવ પેહેડીથી ઉતરી આવેલું છે એનું બધું મલીને રૂપીયા એક લાખની આવકનું જાફકનું ત્રસ્ટ છે. હવે પછી જે સર કાવશજી જાહાંગીરનું નામ ધારણ કરે તેનેજ આ આવક મલી શકે એવો બંદોબસત કીધો છે. હાલ તરત રૂપીયા પચીસ લાખ ત્રસ્ટમાં મુકયા છે પણ કે.ઇબી વારસ હવે પછી રૂપીયા પાચાસ લાખ વેરનો ત્રસ્ટમાં વધારો કરી શકશે. સર જાહાંગીર કાવસજી જાહાંગીરે પોતાને બારોનેટનો ખેતાબ મલ્યા પછી પોતાનું નામ ફેરવી કાવસજી જાહાંગીર રાખ્યું છે. એવો સાહેબનો જનમ રોજ ૧૬ મો માહ ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૮ મી જુન સને ૧૮૫૩ ઇસવી ને વાર બુધને દીને થયો હતો.

"સર નાઈટનો" નામીચો ખેતાબ મલેલા જરથોસ્તીઓ.

મુંબઈના સખાવતી શેઠ કાવસજી જહાંગીરજી રેડીમની, જેવોનો જનમ રોજ ૨૧ મો માહ ૮ મો સને ૧૧૮૧ યઝદેજરદી, તા૦ ૨૪ મી મે સને ૧૮૧૨ ઇસ્વીને દીને થયો હતો, તેઓ સાહેબ ૬૬ વરસની ઉમરે રોજ ૩ જો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૯ મી જુલાઇ સને ૧૮૭૮ ઇસવીને દીને હક થયા હતા. તેવોએ પોતાનો ધરમી દશત ચોમેર લંબાવી સઘલી કોમમાં વાખીઆતી મેલવી હતી. તેવણને ઇસવી સને ૧૮૬૯ નાં જુન માસમાં સી. એસ આઇ. યાને "કમ્પેનીયન ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઇનડીઆ "નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો. એ પછી એ શેઠની એવી કોશેસો વધારે જારી રેહવાથી શેઠ કાવશજીને "સર નાઇટ" નો નામીચો ખેતાબ સને ૧૮૭૨ ના સાલમાં નામદાર સરકાર તરફથી આપવામાં આવ્યો હતો.

શેઠ મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી સી. આઇ. ઇ. ને નામદાર શેહેનશાહ બાનુ માહારાણી વિકટોરીયાની ડાયમંડ જુબીલીને ટાંકણે યાને તા૦ ૨૨ મી જુન ૧૮૯૭ ને દીને " નાઇટ કમાંડર ઓફ ધી ઈંડીયન એમ્પાયર " નો નામીચો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

મુંબઇના જાણીતા શેહરી શેઠ ફીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા બારીસ્ટર, એમ. એ, સી. આઇ. ઇ. જેવો મુંબઇમાં પ્રજાના એક અચ્છા આગેવાનનો હરહમેશા ભાગ બજાવતા હતા—તેઓને નામદાર બ્રીટીશ સરકારે તા૦ ૨૪ મી જુન ૧૯૦૪ ને દીને નામવર શેહેનશાહ એડવરડ સાતમાંની શાલગ્રહને દીને અપાયલા ખેતાબોમાં કે. સી આઇ. ઇ. યાને "નાઇટ કમાંડર ઓફ ધી ઈંડીયન એમ્પાયર"નો નામીચો ખેતાબ બખસ્યો હતો, એની શનદ તા૦ ૭ મી દીસેમબર ૧૯૦૪ ને દીને આપવામાં આવી હતી. એવણનો જનમ મુંબઇમાં રોજ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૪ ય૦, તા૦ ૪ થી આગસ્ટ ૧૮૪૫ને સોમને દીએ થયો હતો. એવો સાહેબ ૭૦ વરસની ઉમરે રોજ ૨૫ મો માહ ૨ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૮૫ ય૦, તા૦ ૫ મી નવેમબર ૧૯૧૫ને સુકરવારે બેહેસ્તનશીન થયા હતા.

મુંબઇના જાણીતા શેહરી અને સખાવતે મશહુર નામીચા શેઠયા શેઠ દોરાબજી જમસેદજી તાતાને તા૦ ૧ લી જાનેવારી સને ૧૯૧૦ ઇસવી યાને આપણી રાજ કરતી કોમના નવા વરશની ખુશાલીમાં સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર સરકાર તરફથી એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

હોંગકોંગના જાણીતા શેહેરી અને વેપારી શેઠ હોરમજી નવરોજી મોદીને આપણી ઈંગ્લંડની બ્રીટીશ સરકાર તરફથી સર નાઇટનો ખેતાબ તા૦ ૧૬ મી મારચ સને ૧૯૧૦ ને દીને યાને રોજ ૫ મો માહ ૭ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૭૯ યઝદેજરદી ને વાર બુધને દીવસે એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. શેઠ હોરમજીએ નામદાર પ્રીન્સ ઓફ વેલ્સનું બાવલું હોંગકાંગમાં ૧૯૦૯ ના નવેમબર માસમાં ભેટ કીધું હતુ. તેમજ એવો સાહેબે ચીનમાં નાતજાતનાં તફાવત વગર લખો રૂપયાની સખાવત કીધી છે જેમાં હોંગકાંગમાં એવણની સઉથી મોટી સખાવતોમાં હોંગકોંગ યુની-વરસીટી અને સેલર હોમ છે. એ યુનીવરસીટી બાંધવા માટે લગભગ ૩ લાખ ડાલર સર હોરમ-જીએ આપ્યા હતા આ યુનીવરસીટીની બીલડીંગનો પાયો નાખવાની ક્રીયા તા૦ ૧૬ મી મારચ ૧૯૧૦ ને દીને હોંગકાંગના નામદાર ગવરનર સર ફ્રેડરીક લુગાર્ડે કીધી હતી. એ વખતે નામદાર ગવરનરે જાહેર કીધું હતું કે નામદાર શેહેનશાહ સાતમાં એડવરડે યુનીવરસીટી તરફ પોતાની પંસદગી દેખાડી એ નામદારે એજ દીને તારનો સંદેશો મોકલીને શેઠ મોદીને સર નાઈનો નામીચો ખેતાબ

એનાયત કીધો છે. સર હોરમજી મોદી જેવોનો જનમ રોજ ૧૩ મો માહ ૧ લો શેહેનશાહી સને ૧૨૦૮ ય૦, તા૦ ૧૨ મી અકટોબર સને ૧૮૩૮ ઇસવીને વાર સુકરને દીને થયો હતો. એવો સાહેબ ૭૨ વરસની ઉમરે રોજ ૭ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૮૦ યઝદેજરદી, તા૦ ૧૬ મી જુન ૧૯૧૧ ને શુકરવારે બેહસતનશીન થયા હતા.

મુંબઇના જાણીતા શેહેરી તથા મોટા શેર દલાલ શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચાની બોહલી સખાવતો અને ગરીબોના એક બેરખા તરીકે એવા શેઠે આપેલી કીમતી મદદ તેમજ સરકારના આબરૂ ઇજત પામેલા સાચ્ચા સલાહકાર અને પ્રજામાં તથા વેપારી વરગોમાં પ્રખ્યાત નાણા શાસ્ત્રી તરીકે એવણે સારી કીરતી મેલવી હતી. શેઠ શાપુરજીને સને ૧૯૧૧ ના સાલના મુંબઇના માનવંત શેરીફ નેમયા પછી એવો શેઠને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાંની તા૦ ૧૨ મી ડીસેમબર સને ૧૯૧૧ યાને રોજ ૧ લો માહ ૪ થો સને ૧૨૮૧ યઝદેજરદીને દીને દીલ્હી ખાતે થયલી યાદગાર રાજ્યાભીશેક યાને કોરોનેશનના ક્રીયા વખતે ભરાયલી દરબારમાં નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાં તરફથી બક્ષેવામાં આવ્યો હતો. સર શાપુરજીનો જનમ રોજ ૫ મો માહા ૮ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૧૪ ય૦, તા૦ ૩૦ મી એપરેલ સને ૧૮૪૫ ઇસ્વી ને વાર બુધને દીને ભરૂચમાં થયો હતો, એવો સાહેબ ૭૬ વરસની ઉમરે રોજ ૧૭ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૨૮૯ ય૦, તા૦ ૨૩ મી જુન ૧૯૨૦ને બુધવારે મુંબઇમા બેહેસતનશીન થયા હતા.

મુંબઇની હાઇ કોરટના માનવંત માજી જડજ શેઠ દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવરની કાબેલયત તથા એક પ્રતેહમંદ જડજ તરીકેની તેમની ઝલકતી કારકીરદી જાણીતી છે. એવો સાહેબે પારસી કોમને લગતા અગતના સવાલોમાં ભાગ લઈ કીમતી સલાહ આપવા ઉપરાંત પોતાના ઓધાની ફરજ નામદાર સરકાર અને પ્રજાના સંતોશ વચ્ચે બજાવી હતી. એવો શેઠને સર નાઈટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર શેહેનશાહ જ્યોરજ પાંચમાંની તા૦ ૧૨ મી ડીસેમબર સને ૧૯૧૧ યાને રોજ ૧ લો માહ ૪થો સને ૧૨૮૧ યઝદેજરદીને દીને દીલ્લી ખાતે થયેલી યાદગાર રાજ્યભીશેક યાને કોરોનેશનની ક્રીયા વખતે ભરાયલી દરબારમાં નામદાર શેહેનશાહ જ્યોરજ પાંચમાં તરફથી બક્ષવામાં આવ્યો હતો. એવો સાહેબ ૬૦ વરસની ઉમરે રોજ ૨૨ મો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૮૫ ય૦, તા૦ ૨૯ મી જુલાઇ ૧૯૧૬ ને સનીવારે બેહેસતનશીન થયા હતા.

નાગપુરવાલા ખા૦ બા૦ બેજનજી દાદાભાઇ મેહેતાએ નાગપોર, બીરાર અને મધ્ય પ્રાંતોમાં મીલ ઉદયોગ તથા હુનરની ખીલવણીના જાહેર કામોમા આગેવાન ભાગ ભજવી તેમજ દુકાળ તથા મરકીના વખતમાં સરકારની તથા જાહેર પ્રજાની સેવા બજાવી હતી. એવો શેઠને સરનાઇટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર શેહેનશાહ જ્યોરજ પાંચમાંની તા૦ ૧૨ મી ડીસેમબર સને ૧૯૧૧ યાને રોજ ૧ લો માહ ૪ થો સને ૧૨૮૧ યઝદેજરદીને દીને દીલ્લી ખાતે થયલી યાદગાર રાજ્યભીશેક યાને કોરોનેશનની ક્રીયાવખતે ભરાયલી દરબારમાં નામદાર શેહેનશાહ જ્યોરજ પાંચમાં તરફથી બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

મુંબઇના જાણીતા શેહેરી અને કોટના પારસી સુવાવડ ખાતાના વડા તબીબ ડા૦ ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને નામદાર સરકાર તરફથી તેમજ જાહેર પ્રજાની બજાવેલી કીમતી સેવાની પીછાનમાં તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૯૧૪ ઇસવીને દીને યાને આપણી રાજકરતી કોમના નવા વરસની

ખુશાલીમાં સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ નામદાર સરકાર તરફથી એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. તા૦ ૨૦ મી જુન ૧૯૧૪ ને દીને પુના ખાતે ભરાયલી લેવીના મેલાવડામાં નામદાર ગવરનર લોરડ વીલીંગડને ડૉ૦ ટેમુલજીને સર નાઇટના ખેતાબની સનદ એનાયત કીધી હતી.

દખન હેદરાબાદના જાણીતા શેહેરી શેઠ ફરદુનજી જમશેદજી વાચ્છા સી. એસ. આઇ., સી. આઈ. ઇ. જેવણને નામદાર નીઝામ સરકાર તરફથી નવાબનો ખેતાબ મલવાથી "નવાબ ફરેદુન જંગ બાહાદુર"ને નામે ઓળખાય છે અને એવણ નામદાર નીજામ સરકારના પોલીટીકલ સેક્રેટરી અને હેદરાબાદના વડા વજીરના ખાનગી સેક્રેટરીનો મોટો માનવંત ઓધ્ધો ભોગવે છે. એવણને નામદાર બ્રીટીસ સરકાર તરફથી નામદાર શેહેનશાહ જ્યોરજ પાંચમાંની તા૦ ૩ જી જુન ૧૯૧૫ને દીને પડેલી ૫૧ માં વરસની શાલગ્રહની ખુશાલીમાં કે. સી. આઇ. ઈ. યાને "નાઇટ કમાંડર ઓફ ધી ઇંડીયન એમપાયરનો" નામીચો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

મુંબઇના જાણીતા સખી શેઠયા અને વેપારી શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતા જેવણ એક સાહસીક વેપારી હતા અને પોતાની ઓહોલી સખાવત માટે મશહુર હતા. એવણને નામદાર શેહેનશાહ જ્યોરજ પાંચમાંની તા૦ ૩ જી જુન ૧૯૧૬ ને દીને પડેલી ૫૨ મા વરસની સાલગ્રહની ખુશાલીમાં સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. એવો સાહેબ ૪૭ વરસની ઉમરે રોજ ૩૦ મો માહા ૧૨ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૮૭ યઝદેજરદી, તા૦ ૫ મી સપટેમબર ૧૯૧૮ ને ગુરવારે લંડન ખાતે બેહેશતનશીન થયા હતા.

અમદાવાદના જાણીતા શેહેરી ખાનબાહાદુર નવરોજી પેસતનજી વકીલ સી. આઈ. ઈ. એ કરેલી મોટી સખાવતો અને સરકાર તેમજ પ્રજાની બજાવેલી અમુલ્ય સેવાઓની પીછાનમાં તા૦ ૧૨ મી ફેબરવારી ૧૯૧૭ ને દીને નામદાર બ્રીટીશ સરકાર તરફથી એવો શેઠને સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો અને એની સનદ તા૦ ૨૯ મી જુન ૧૯૧૭ ને દીને આપવામાં આવી હતી.

મુંબઇના જાણીતા શેહેરી ઓનરેબલ શેઠ દીનશાહ એદલજી વાચ્છા જેવણની કાબેલીયત અતઃકરણપુરવક કામ બજાવવાની મનોવૃતી તેમજ પ્રજા તથા નામદાર સરકારની સેવા બજાવવાની ઉલટ જાણીતી છે. એવણને નામદાર શેહેનશાહ જ્યોરજ પાંચમાંની તા૦ ૪ ઠી જુન ૧૯૧૭ને દીને પડેલી ૫૩માં વરસની સાલગ્રહની ખુશાલીમાં સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. વળી એવો શેઠને ૧૯૧૬ મા નામદાર ગવરનરની કાઉનસીલના મેમબર નેમ્યા હતા અને એજ શાલમા મુંબઇની ધારા સભાના મેમબરોએ એવણને નામદાર વાઇસરોયની કલકતાની ધારા સભાના મુંબઇના પ્રતીનીધી તરીકે ચુંટી કાઢી માન આપ્યું હતું.

મુંબઇના જાણીતા શ્રીમંત શેઠયા શેઠ હોરમજી અરદેશર વાહાડયા બેરીસટરે કરેલી ઓહોલી સખાવતો તેમજ દેશહીતકારી નર તરીકે પ્રજાની બજાવેલી અછી સેવાઓ માટે એવણને નામદાર શેહેનશાહ જ્યોરજ પાંચમાની તા૦ ૩ જી જુન ૧૯૧૮ને દીને પડેલી ૫૪ મી સાલગરેની ખુશાલીમા સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

આસામના જાણીતા શહેરી કરનલ હોરમજી એદલજી બનાટવાલા પોતાની બાહોશીથી હીંદી વગીબી ખાતાઓમાં મોટા ઓધ્ધાઓ ભોગવી અને તુરંગોના ઇનસપેકટર જનરલ તરીકે સરકારની સેવાઓ બજાવી ઈંડીયન મેડીકલ સરવીસમાંથી રીટાયરડ થયલા છે. એવણુને ૧૯૧૭ માં સી. એસ. આઇ. નો અને તે પછી નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાની તા૦ ૫ મી જુન ૧૯૨૦ ને દીને પડેલી ૫૬ મી સાલગ્રહની ખુશાલીમાં સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

નાગપુરના જાણીતા શહેરી શેઠ માણેકજી બેરામજી દાદાભાઇ, બેરીસ્ટર સી. આઈ. ઇ. નાગપોર અને મધ્ય પ્રાંતમાં આગેવાની ભરેલો ભાગ લઇ પોતાની કીમતી મદદ આપે છે. નામદાર વાઇસરોયની કલકતાની ઇમપીરીયલ કાઉનસીલના સભાસદ તરીકે એવણે ૧૯૦૮ થી ૧૯૧૨ અને ૧૯૧૪ થી ૧૯૧૭ સુધી પ્રજાની તથા નામદાર સરકારની સારી સેવા બજાવી છે અને ૧૯૨૧ માં કલકતાની સ્ટેટ કાઉનસીલના સભાસદ તરીકે ચુટી કઢાયા છે. એવણુને ઇસવી સને ૧૯૧૧ માં સી. આઇ. ઇ. નો ખેતાબ એનાયત કરવા પછી તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૯૨૧ ઇસ્વીને દીને યાને આપણી રાજકરતી કોમના નવા વરસની ખુશાલીમાં સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

કરાંચીના જાણીતા સખી શેઠયા અને જમીનદાર શેઠ જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી ઓ. બી. ઇ. ની મોટી બોહોલી સખાવતો તેમજ દેશ હીતકારી નર તરીકે એવણે જાહેર પ્રજાની અને નામદાર સરકારની બજાવેલી અનેક સેવાઓ જગ જાહેર છે. એવો સાહેબને નામદાર શેહેનશાહ જયોરજ પાંચમાંની તા૦ ૩ જી જુન ૧૯૨૧ ને દીને પડેલી ૫૭ મી સાલગ્રેહની ખુશાલમાં સર નાઇટનો નામીચો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

સી. એસ. આઇ. યાને કમ્પેનીયન ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઈંડીઆ.

સર કાવસજી જહાંગીરજી રેડીમની—(મરહુમ)૧૮૬૫.
સર જમશેદજી જીજીભાઇ બીજા બારોનેટ—(મરહુમ)૧૮૭૧.
એરામજી જીજીભાઇ—(મરહુમ)૧૮૭૬.
ડોસાભાઇ ફરામજી કરાકા—(મરહુમ)૧૮૭૭
સર જમશેદજી જીજીભાઇ ત્રીજા બારોનેટ—(મરહુમ)૧૮૮૪.
નવાબ સર ફરેદુન જંગબાહાદુર—૧૯૧૧.
કરનલ હોરમસજી એદલજી બનાતવાલા—આશામવાલા—૧૯૧૭.

સી. આઇ. ઇ. યાને કમ્પેનીઅન ઓફ ધી ઈંડીયન એમપાયર.

દસ્તુર અમનજી જામાસ્પજી પુણેવાલા—બીરારનાં માજી આ૦ કમીશનર—(મરહુમ)૧૮૭૫.
સોરાબજી શાપુરજી બંગાલી—(મરહુમ)૧૮૮૧.
પેસતનજી જહાંગીર તાલીયારખાન-(મરહુમ) ૧૮૮૩.
નવરોજી ફરદુનજી—(મરહુમ)૧૮૮૪.
સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી—૧૮૮૬.
પેશતનજી હોરમજી કામાજી—(મરહુમ) ૧૮૮૭.
મેહેરજી કુવરજી તારાપોરવાલા—કોલાપોરના માજી દીવાન—(મરહુમ) ૧૮૮૮.
નવરોજી નશરવાનજી વાહાડીયા—(મરહુમ) ૧૮૮૯.
મનચેરજી કાવસજી મરજબાન—(મરહુમ) ૧૮૯૧.
નવરોજી માણેકજી વાહાડીયા —(મરહુમ) ૧૮૯૩.
સર પીરોજશાહ મેહેરવાનજી મેહેતા—(મરહુમ) ૧૮૯૪.
કાવસજી દીનશાહ એડનવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૪.
સર નવરોજી પેસતનજી વકીલ—અમદાવાદવાલા—૧૮૯૭.
રૂસતમજી ધનજીભાઇ મેહેતા—કલકતાવાલા—૧૮૯૭.
મનચેરજી રૂસતમજી ધોલું—એડનના માજી રેજીસ્ત્રાર—(મરહુમ) ૧૮૯૭.
ખરશેદજી રૂસતમજી થાણેવાલા—રતલામના દીવાન—(મરહુમ) ૧૮૯૫.
નવાબ ધનજીભાઇ ફકીરજી કામાદોર—રાવલપીંડીવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૯.
એદલજી દીનશાહ—કરાંચીવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૯.
ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા—અમદાવાદના માજી એકઝીકયુટીવ એનજીનીયર-૧૯૦૧
હીરજીભાઇ માણેકજી રૂસતમજી બનાજી—કલકતાના માજી શેરીફ-(મરહુમ) ૧૯૦૩
નવાબ સર ફરેદુન જંગ બાહાદુર—૧૯૦૩
બરજોરજી દોરાબજી પટેલ-કવેતાવાલા—૧૯૦૪
સરદાર શમશુલ ઓલમા દસ્તુર હેશંગજી જા. જામાસ્પઆશાના-પુણાવાલા-(મરહુમ) ૧૯૦૬
સર માણેકશાહ બેરાંમજી દાદાભાઇ રેજીસ્ત્રાર-નાગપુરવાલા—૧૯૧૧
લેફટનંટ કરનલ એદલજી પાલનજી ફ્રેંચમેન—(મરહુમ)૧૯૧૧.
સરદાર નવરોજી પદમજી-પુણાવાલા—૧૯૧૧.
શમસુલ ઓલમા ડા૦ જીવણજી જમશેદજી મોદી—૧૯૧૭.
નશરવાનજી નવરોજી વાહાડીયા—૧૯૧૮.
ખરશેદજી નવરોજી વાહાડીયા—૧૯૧૯.
કાવશજી જાહાંગીર—૧૯૨૦
સોરાબજી બેજનજી મેહેતા—નાગપોરવાલા—૧૯૨૦
જાહાંગીર બેરામજી મરઝબાન—૧૯૨૧
દાદીબા મેરવાનજી દલાલ—૧૯૨૧

નામદાર બ્રીટીશ સરકાર તરફથી જરથોસ્તીઓને મળેલા ખેતાબો.

એમ. વી. ઓ. યાને મેમ્બર ઓફ ધી રોયલ વીકટોરીયન ઓરડર.

હોરમજી કાવશજી દીનશાહ એદનવાલા—૧૯૧૧.

ઓ. બી. ઇ. યાને ઓફીસરસ ઓફ ધી ઓરડર ઓફ ધી બ્રીટીશ એમપાયર.

જમશેદજી ફરામજી માદન—કલકતાવાલા—૧૯૧૮
સર જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી—કરાંચીવાલા—૧૯૧૮
હોરમજી કાવશજી દીનશાહ એદનવાલા—૧૯૧૮
લેડી જરબાનું માણેકશા બેરામજી દાદાભાઇ—નાગપોરવાલા—૧૯૧૮
કાવશજી જાહાંગીર રેડીમની—૧૯૧૮
ફીરોજ ખરશેદજી શેઠના—૧૯૧૮.
અરદેશર ડોશાભાઈ મારકર—કવેતાવાલા—૧૯૧૯.
બરજોરજી દોરાબજી પટેલ—કવેતાવાળા—૧૯૨૦

એમ. બી. ઇ. યાને મેમબરસ ઓફ ધી ઓરડર ઓફ ધી બ્રીટીશ એમપાયર.

મીસીસ શીરીન કાવસજી—બરમાવાલા—૧૯૧૮
પેસતનજી નશરવાનજી વકીલ—અમદાવાદવાલા—૧૯૧૮
જમશેદજી દીનશાહ આંટીયા—વડોદરાવાલા—૧૯૧૮
હેકટર રતનજી કોહાવાલા—૧૯૧૯.
શાપુરજી બમનજી બીલીમોરીયા—૧૯૧૯.
દીનશાહ એદલજી માહવા—૧૯૧૯.
દારાશાહ નશરવાનજી મારકર—૧૯૧૯.
અરદેશર ડોશાભાઈ વાહાડયા—૧૯૧૯.
સુનાબાઇ કેકોબાદ દસ્તુર—પુણાવાલા—૧૯૧૯
હીરાબાઇ લાલકાકા—૧૯૧૯.
હોમાય મેહેતા—બંગાલવાલા—૧૯૧૯.
હીરાબાઈ પદમજી—પુણાવાલા—૧૯૧૯.
ભીખાઇજી અરદેશર એનજીનીયર—૧૯૧૯.
સોરાબજી કુવરજી—૧૯૨૦
મીસીસ કાવશજી જાહાંગીર રેડીમની—૧૯૨૦
બાઇજી જાહાંગીર બમનજી પીટીટ—૧૯૨૦
ડોશાભાઇ ફરામજી પંથકી—૧૯૨૦

આઇ. એસ. ઓ. યાને ઇમપીરીયલ સરવીશ ઓરડર.

જેહાંગીર ડોશાભાઇ ફરામજી કરાકા—૧૯૧૧. [૧૯૧૩
મનચેરશા ફરામજી ઉનવાલા, બંગાલની સરકારના નાણાંખાતાંના માજી રેજીસ્ટ્રાર (મરહુમ)
બમનજી નવરોજી ખંબાતા–પુણાવાલા—૧૯૧૫.
ફરામજી બી. વકીલ—૧૯૧૬.

ઇમ્પીરીયલ સરવીસ ઓરડર-બી.

ગોદરેજ દોરાબજી પદમજી-૧૯૧૨.

રોયલ વીકટોરીયન ઓરડર.

કાવસજી જમશેદજી પેટીગરા—૧૯૧૧.

નામદાર બ્રીટીશ સરકાર તરફથી મલેલો "નવાબ"નો ખેતાબ.

ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાડોર, રાવલપીંડીવાલા--(મરહુમ)-૧૯૧૦

ઓરડર ઓફ સેંટ જોનના ડોનાતનો રૂપાંનો ચાંદ.

ધનજીભાઇ હોરમજી મેહેતા-૧૯૧૭

ઓરડર ઓફ સેંટ જોનનો ખેતાબ.

ધનજીભાઇ એફ. મુલ્લાફીરોજ-૧૯૧૪.

ડી. એસ. ઓ. યાને કમપેનયન ઓ ધી ડીસટીંગવીશડ સરવીસ ઓરડર.

(લડાઇમાં બાહાદુરીભરી સેવા બજાવવા માટે)

કેપટન ફીરોઝશાહ બેરામજી ભરૂચા--૧૯૧૭.

કેપટન એચ. જે. ખરશેદજી--૧૯૧૯.

બ્રીટીશ મીલીટરી ક્રોસનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

(લડાઇમાં બહાદુરીભરી સેવા બજાવવા માટે)

લેફ્ટનંટ એરચ રતનજી ફરામજી દારુ—૧૯૧૭

લેફ્ટંનટ કે. એ. માસતર—૧૯૧૮

લેફ્ટનંટ રતનશાહ નરીમાન કાપડયા—૧૯૧૯

લેફ્ટનંટ બી. એચ કામાકાકા—૧૯૧૯

કેપટન નવલ માણેકજી દોટીવાલા—૧૯૨૦

કયસરે હિંદનો સોનાનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

બેરામજી મેરવાનજી મલબારી—(મરહુમ) ૧૯૦૦

નવાબ ધનજીભાઇ ફકીરજી કામાદોર,રાવલપીંડીવાલા—(મરહુમ) ૧૯૦૧

મેરવાનજી કાવસજી કેપટન —રંગુનવાલા—(મરહુમ) ૧૯૦૩

એદલજી દોરાબજી તલાતી— ૧૯૦૪

સર તેમુલજી ભીખાજી નરીમાન—૧૯૦૯

અરદેશર દીનશાજી ચીનાઇ—મધ્ય પ્રાંતવાલા—૧૯૧૧

સર જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી—કરાંચીવાલા—૧૯૧૧

સર હોરમજી અરદેશર વાહડયા—૧૯૧૭

ડી. સી. પેસતનજી—મઉવાલા--૧૯૧૯

ધનજીભાઇ હોરમજી મેહતા—વડોદરાવાલા—૧૯૨૦

કયસરે હીંદનો રૂપાંનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

લેફટનંટ કરનલ કેખશરૂ સોરાબજી નરીમાન–સુરતના માજી સીવીલ સરજન–(મ) ૧૯૦૦
ડોસાભાઇ અરદેશર ચોકશી—બેંગલોરના મરકી ખાતાંના માજી વડા તબીબ અમલદાર—(મરહુમ) ૧૯૦૦
ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા—અમદાવાદના માજી એકજીકયુતીવ એનજીનીઅર —૧૯૦૦
બહમનજી મનચેરજી એદલબેહરામ—(મરહુમ) ૧૯૦૦
બરજોરજી દોરાબજી પટેલ—કવેતાવાલા—૧૯૦૧
રૂસતમજી ફરદુનજી—આંકોલાના ડેપ્યુટી કમીશનર—૧૯૦૧
માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન—મુંબઇની સેકરેટરીયટના મદદનીસ સેકરેટરી—૧૯૦૨
નાદીરશાહ નવરોજી ખજુરી—પંજાબની કાંગ્રાવેલીવાલા—૧૯૦૬
ડા૦ મોટીબાઈ રૂસતમજી કાપડયા—અમદાવાદવાળા—૧૯૧૧
આર. એન. માદન—મુંબઇના જંગલખાતાના અમલદાર—૧૯૧૩
એમ. સી. તાલીઆરખાન—મુંબઇની મ્યુનીસીપાલીટીના ડેપ્યુટી એકાઉન્ટંટ—૧૯૧૩
બાઇજી જાહાંગીરજી બમનજી પીટીટ—૧૯૧૫
રૂસતમજી પેસતનજી મસાની—મુંબઈની મ્યુનીસીપાલીટીના ડેપ્યુટી કમીશનર—૧૯૧૬
જે. એમ. આંટીયા—૧૯૧૬
મીસીસ એચ. આર. ફરદુનજી, તે સેંત્રલ પ્રોવીનસીસનના ડેપ્યુટી કમીશનર રૂસતમજી ફરદુનજીના ધણીયાણી—૧૯૧૬
લેડી જરબાનું માણેકજી બેરામજી દાદાભાઇ—નાગપોરવાલા—૧૯૧૭
ડોશાભાઈ પેસતનજી કુપર—૧૯૧૯
દીનબાનુ હોરમસજી માણેકજી વજીફદાર—૧૯૧૯
આર. જે. પેટીગરા—સકકરવાલા—૧૯૨૦
એદલજી ડી. શરાફ—કરાંચીવાલા—૧૯૨૧
મેરબાનુ ફરદુનજી સોરાબજી તાલીયારખાન—૧૯૨૧
મીસ એસ. એચ. કોમીસરીએટ—૧૯૨૧

કીંગસ પોલીસ મેડલ મેલવનારાઓ.

રતનજી રૂસતમજી મીરઝા—૧૯૧૪
હેકટર રતનજી કોઠાવાળા—૧૯૧૫

શમશુલ ઓલમાઓ.

દસ્તુર પેશોતનજી બેહેરામજી સંજાણા—(મરહુમ) ૧૮૮૯
દસ્તુર હોશંગજી જામાસપજી જામાસપઆશાના—(મરહુમ) ૧૮૯૦
એરવદ ડા. જીવણજી જમશેદજી મોદી—૧૮૯૩
દસ્તુર દારાબ પેસોતનજી સંજાણા—૧૮૯૯
સરદાર દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદ નોશીરવાન—પુણાવાલા, ૧૯૧૧

જુદા જુદા રાજ્યો તરફથી જરથોસ્તીઓને મલેલા ખેતાબ.

નાઈટ ઓફ ધી ઓરડર ઓફ ટોરીશ એન્ડ એશપાડા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી.)

રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ—(મરહુમ) ૧૮૬૪

ધી કમાનડર ઓફ ધી રોયલ મીલીટરી ઓરડર ઓફ અવર લેડી ઓફ કનસેપશન ઓફ વીલા વીકોઝા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી)

દોરાબજી દીનશાહ એડનવાલા-(મરહુમ) ૧૮૯૨

હોરમજી કાવસજી એડનવાલા—૧૮૯૨

ધી નાઇટ ઓફ ધી મીલીટરી ઓરડર ઓફ આવર લેડી ઓફ કનસેપશન ઓફ વીલા વીકોઝા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી.)

સોરાબજી માણેકજી દમણવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૮.

શીવેલીઅર ડી આનામ નામનો ફરેંચ નાઇટનો ખેતાબ.

(ફરેંચ સરકાર તરફથી.)

સર હોરમજી નવરોજી મોદી—ચીનના વેપારી—(મરહુમ) ૧૮૯૨.

સવાલીએ ડ લેરડ રવાયાલ ડ કામ્બોજ નામનો ફરેંચ નાઇટનો ખેતાબ.

(ફરેંચ સરકાર તરફથી.).

જમશેદજી સોરાબજી શેઠના—૧૮૯૮

ઓફીસીએ ડ લે સ્પકશીઆ પયુબલીકનો ખેતાબ.

(ફરેંચ સરકાર તરફથી.)

જમશેદજી સોરાબજી શેઠના—૧૯૧૮.

ફરેંચ વોર કરોસનો ચાંદ.

લેફટનંટ રતનશાહ નરીમાન કાપડયા—૧૯૧૮

ઓફીસર ડી એકેડમીનો ફરેંચ સરકારનો ખેતાબ (ડીપલોમાં)

સમસુલ ઓલમા ડા૦ જીવણજી જમશેદજી મોદી	ખરશેદજી માણેકજી સરાફ.
મરજબાન મનચેરજી કાવસજી મરજબાન.	એરચજી રૂસતમજી શાંહીયાર.
જમશેદજી સોરાબજી શેઠના.	મેરવાનજી રતનશાહ પારખ.
જહાંગીર નવરોજી શાપકીપર.—(મરહુમ)	

કેવેલીયર ઓફ ધી ઓરડર ઓફ ધી કાઉન ઓફ ઇટાલી.

(ઇટાલીની સરકાર તરફથી.)

નશરવાનજી હોરમજી ચોકસી—૧૮૯૫

સેકરેટ ટ્રેજર તથા ક્રીનકેસોનો ખેતાબ.

(જેપાનની સરકાર તરફથી.)

જમશેદજી નશરવાનજી તાતા—(મરહુમ)

રતનજી દાદાભાઇ તાતા.

શીરો ખુરશેદ યાને સીંહ અને ખોરશેદ નામનો ફારસી ખેતાબ.

(ઇરાનના નામદાર શાહ તરફથી.)

સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પેહલા બારોનેટ—(મરહુમ)

સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી—૧૯૦૦

ઓરડર ઓફ ધી બ્રીલયંટ સ્ટાર ઓફ જંગીબાર અથવા હામોડીઆનો ખેતાબ.

(જંગબારના નામદાર સુલતાન તરફથી.)

બમનજી માણેકજી દારૂખાનાવાલા—જંગબારના જાહેર બાંધકામખાતાના માજી ડીરેકટર—૧૮૮૧

ખરશેદજી કાવસજી રેજીસ્ત્રાર—૧૮૯૧.

પેસતનજી બીખાજી નરીમાન—જંગબારના માજી સરકારી તબીબ—૧૮૯૨.

સોરાબજી માણેકજી દારૂખાનાવાલા—સેનીતરી ખાતાના માજી ઉપરી તથા સુપરીનટેનડીંગ એનજીનીઅર—૧૮૯૨.

સઇયદીયાનો ખેતાબ.

(જંગબારના નામદાર સુલતાન તરફથી)

પેસતનજી બીખાજી નરીમાન—૧૯૦૫

નવાબ બાહાદુરનો ખેતાબ.

(નામદાર નીઝામ સરકાર તરફથી.)

ફરામજી જમશેદજી મુનશીને નવાબ ફરામરઝ જંગ બાહાદુર—(મરહુમ) ૧૮૯૦

વડા વજીરના ખાનગી સેકરેટરી તેમજ પોલીટીકલ સેકરેટરી સર ફરેદુનજી જમશેદજી વાચ્છાને નવાબ ફરેદુન જંગ બાહાદુર—૧૯૦૬

ઇનદુર ડીસટ્રીકટના અવલ તાલુકદાર બરજોરજી જમશેદજી વાચ્છાને નવાબ બરજોર જંગ બાહાદુર—૧૯૦૬.

મેદક ડીસટ્રીકટના અવલ તાલુકદાર સોરાબજી જમશેદજી ચીનાઇને નવાબ સોરાબ જંગ બહાદુર—૧૯૦૬.

હોરમજી નશરવાનજી વકીલ સોલીસીટરને નવાબ હોરમઝ જંગ બાહાદુર—૧૯૧૮.

દવલાનો ખેતાબ.

(નામદાર નીઝામ સરકાર તરફથી.)

નવાબ સર ફરેદુન જંગ બાહાદુર—૧૯૧૭

તાઝીમી સરદારનો ખેતાબ.

(બીકાનેરના નામદાર માહારાજા તરફથી.)

આર. ડી. કુપર—માહારાજાના પ્રાઇવેટ સેકરેટરી—૧૯૦૬

તાઝીમી સરદારનો ખેતાબ

(પતીયાલાના નામદાર માહારાજા તરફથી.)

મેજર કેકી મીસતરી—૧૯૧૮

તાજીમી સરદારનો ખેતાબ.

(જામનગરના નામદાર મહારાજા તરફથી.)

મેરવાનજી પેસતનજી—જામનગરના દીવાન—૧૯૧૮

એન. કે. કલ્યાણીવાળા—૧૯૧૮

ફરસ્ત કલાસ ઓરડર ઓફ મેરીટનો ખેતાબ.

(જામનગરના નામદાર માહારાજા તરફથી)

મેરવાનજી પેસતનજી—જામનગરના દીવાન—૧૯૧૨

દાતાર મંડળનો સોનાનો ચાંદ.

(વડોદરાના નામદાર માહારાજા ગાયકવાડ સરકાર તરફથી.)

રતનજી દાદાભાઇ તાતા—૧૫૦૭.

રતનબાઇ એદલજી બામજી—૧૯૧૦

બેરામજી નશરવાનજી શીરવાઇ—(મરહુમ) ૧૯૧૪

પેશતનજી રતનજી ડાબુ—૧૯૧૫.

મેહેરવાનજી નાનાભાઇ મેહેતા—૧૯૧૬

રતનજી શાપુરજી ટાટા—૧૯૧૮

રાજ રતન મંડળનો સોનાનો ચાંદ.

(વડોદરાના નામદાર માહારાજા ગાયકવાડ સરકાર તરફથી.)

ધનજીભાઈ હોરમજી મેહતા—૧૯૧૬

એ. એમ. મસાણી—૧૯૧૯

રાજ રતન મંડળનો બરોંઝનો ચાંદ.

(વડોદરાના નામદાર માહારાજા ગાયકવાડ સરકાર તરફથી.)

શાપુરજી બેજનજી લાકડાંવાલા—૧૯૧૬

"ખાન બાહાદુર" નો ખેતાબ મલેલા જરથોસ્તીઓ.

અરદેશર કાવસજી-(માઉંટ આબુ)
અરદેશર કાવશજી ટરનર
અરદેશર ખરશેદજી દોટીવાલા
અરદેશર ડોસાભાઇ મારકર-(કવેતા)
અરદેશર દીનશાહ ચીનાઇ
અરદેશર દોરાબજી, રજપુતાનાની સુપરીનટેન-ડીંગ એનજીનીઅરીંગ હારીસવાલા
અરદેશર નવરોજી-(બેલગામ)
આદરજી મનચેરજી દલાલ-(ભરૂચ)
એરચજી શેહેરીયારજી ભરૂચા-(પુણા)
એદલજી ભીખાજી કુમાના
કાવશજી જમશેદજી પેટીગરા
કાવશજી જમશેદજી લાલકાકા
કાવશજી ધનજીભાઇ ધનભુરા
કાઉસ રૂશતમજી-(બીકાનેર)
કાવસજી હોરમજી કાતરક-(કરાંચી)
કુવરજી રૂશતમજી અવારી
કેખશરૂ મનચેરજી કલબવાલા
ખરશેદજી નશરવાનજી કંત્રાકટર
ગુસતાદજી ધનજીશાહ કાપડયા
જમશેદજી અરદેશર દલાલ
જમશેદજી એદલજી બાટલીવાલા-(મદરાસ)
જમશેદજી બમનજી વકીલ-(અલીબાગ)
જમશેદજી બેજનજી વાચ્છા
જાહાંગીર ખરશેદજી કામા-(વરધા)
જાહાંગીર ખરશેદજી દાજી
જાહાંગીર ડોશાભાઇ ગીયારા
જાહાંગીર એદલજી મોદી-(સુરત)
ટેમુલજી કાવસજી બજા-(સુરવાડા મારવાડ)
ટેમુરસ નવરોજી સંજાના
ડોશાભાઇ પેસતનજી-(સુરત)
દાદાભાઈ દીનશાહ-(ખેડા)
દાદાભાઇ નશરવાનજી નાણાવટી
દારાશાહ નવરોજી મોદી-(રજપુતાના)
દાદાભાઇ રતનજી વલસાડા (કારવાર)
દારાશાહ હોરમજી બારીઆ
દીનશાહ દોશાભાઈ ખંભાતા
દીનશાહ માણેકજી કાલાપેસી
દારાબ એદલજી નગરવાલા
દોરાબજી સોરાબજી કેપટન
ધનજીશાહ બમનજી કુપર-(સતારા)
નવરોજી કાવસજી કલીયાંણીવાલા
સર નવરોજી પેસતનજી વકીલ-(અમદાવાદ)
નશરવાનજી જાહાંગીર બોગા-(રાવલપીંડી)
નસરવાનજી રૂશતમજી મેહતા-(કરાંચી)
નશરવાનજી રૂશતમજી વાચ્છા (અમદાવાદ)
નશરવાનજી શેહેરીઆરજી જીનવાલા-(ભરૂચ)
નશરવાનજી હોરમજી ચોકસી
નાનાભાઇ કુવરજી મોદી
પાલનજી નવરોજી દાવર
પાલનજી હોરમસજી દાદાચાનજી
પાલનજી આદરજી મીસતરી-(કરાંચી)
પેસતનજી દીનશાહ દસ્તુર-(કરાંચી)
પેસતનજી બમનજી મેહતા
પેસતનજી રૂસતમજી મહેતા
ફરેદુનજી મનચેરજી દસ્તુર
ફરામજી અરદેશર અહમદનગરવાલા
ફરામજી કાવસજી-આબકારી ઇનશપેક્ટર
ફરામજી દીનશાહ કામદીન
ફરામરોજ અરદેશર ફરામજી મુસ
ફરામજી નશરવાનજી સંતોક-(માઉન્ટ આબુ)
ફીરોઝશાહ એદલજી ધામટ
બરજોરજી કાવશજી લીચમોર
બરજોરજી દોરાબજી પટેલ-(કવેતા)
બરજોરજી સોરાબશાહ મુનશફ

બમનજી દોરાબજી પટેલ
સર બેજનજી દાદાભાઇ-(નાગપોર)
બેરામજી દોરાબજી બનાજી
બેરામજી પેસતનજી-(નાગપોર)
બેરામજી હોરમજી નાનાવટી
બી. કે. અંકલેશરીઆ
મનચેરશાહ કાવશજી ગઝદર
માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન
માણેકજી નાનાભાઇ-(ડીસા)
માણેકજી પાલનજી પોહ-(સુરત)
માણેકજી મેરવાનજી મુલ્લાં (બાલાઘાત)
માણેકશાહ રતનજી દસ્તુર-(ભંડારા)
મેરવાનજી પેશતનજી-જામનગરના દીવાન
મેહેર હોશંગ દસ્તુર-(પુણા)
રતનજી બેજનજી કેમીશારીએટવાલા
રૂશતમજી જમશેદજી કાપડયા
રૂશતમજી જમશેદજી પેટીગરા
રૂશતમજી જાહાંગીરજી વકીલ-(અમદાવાદ)
રૂશતમજી દોરાબજી કુપર-(બીકાનેર)
રૂશતમજી બમનશાહ વકીલ
વીકાજી ફરામજી બીલાડવાલા
શાપુરજી માણેકજી મેહતા-(દખન હૈદરાબાદ)
શાપુરજી એદલજી ચીનાઇ
સોરાબજી કુવરજી-(કરાંચી)
સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીયા
સોરાબજી શાપુરજી-(આકોલા)
સોરાબશાહ હોરમજી-(ભરૂચ)
હોરમજી આદરજી પટેલ
હોરમસજી ખરશેદજી ભાભા

જરથોસ્તી "જસ્તીસ ઓફ ધી પીસ" યાને સુલેહના અમલદારો.

અરદેશર કાવસજી ટરનર
અરદેશર જમશેદજી બીલીમોરીયા
અરદેશર દાદાભાઇ મોદી
અરદેશર પેશતનજી કામા
અરદેશર ફરામજી વકીલ
ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગર
એદલજી જમશેદજી ઉનવાલા
એદલજી માણેકજી મોદી
એરચશાહ રૂસ્તમજી હીરજીએહેદીન
કાવસજી એદલજી દાદાચાનજી
કાવસજી જાલભાઇ શેઠ
સર કાવસજી જાહાંગીર રેડીમની બારોનેટ
કાવસજી જાહાંગીર (જુનીઅર)
કાવસજી દાદાભાઇ દુબાશ
કાવસજી પેસતનજી ડાકટર
કાવશાજી એજનજી શેઠના
કેખશરૂ ડોસાભાઇ કુપર
કેખશરૂ માણેકજી બરજોરજી મીનોચેરહોમજી
કેરસાસપજી રૂસ્તમજી દાદાચાનજી
લેફટનંટ કરનલ કે. એ. દલાલ
લેફટનંટ કરનલ કે. એચ. મીસતરી
ખરશેદજી નવરોજી વાહડયા
ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી
ખરશેદજી લીમજી
જમશેદજી અરદેશર હો. વાહડયા
સર જમશેદજી જીજીભાઈ પાંચમા બારોનેટ
જમશેદજી નશરવાનજી ડગન
જમશેદજી નશરવાનજી બાહાદુરજી
જમશેદજી પી. મીસતરી
જમશેદજી એજનજી વાચ્છા
જાહાંગીર ખરશેદજી મીસતરી
જાહાંગીર ડોસાભાઇ ફરામજી
જાહાંગીર બમનજી પીટીટ
જાહાંગીર એરાંમજી મરઝબાન
જાહાંગીરજી ભીખાજી
જાહાંગીર રતનજી દુબાશ
જાહાંગીર રૂસતમજી પટેલ
જાહાંગીર હોરમજી સોરાબજી
જીવણજી જમશેદજી મોદી
જીજીભાઇ પેશતનજી નીકલશન
સર ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન
ડોસાભાઇ કે. પટેલ
ડોસાભાઇ નશરવાનજી વાહડયા
દાદી નશરવાનજી દાદી
દાદીબા મેરવાનજી દલાલ
દસ્તુર દારાબ પેશુતન સંજાણા
સર દીનશાહ એદલજી વાછા
દીનશાહ ફરામજી કેમીસરીએટવાલા
દીનશાહ બમનજી માસ્તર
સર દીનશાહ મા. પીટીટ, બીજા બારોનેટ
દીનશાહ હોરમજી વાણીયા
સર દોરાબ જમશેદજી તાતા
દોરાબજી નશરવાનજી બહાદુરજી
ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટ
નવરોજી બાપુજી સકલાટવાલા
નવરોજી માણેકજી ડુમસીઆ
નવરોજી સોરાબજી બંગાલી
નવરોજી હોરમજી કંત્રાકટર
નશરવાનજી નવરોજી વાહડયા
નશરવાનજી સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇ
નશરવાનજી હોરમજી ચોકસી
નાદીરશાહ હોરમજી એ. સુખીયા
નાનાભાઇ અરદેશર ફરામજી મુસ
નાનાભાઈ નશરવાનજી સાહેર
નાનાભાઇ નવરોજી કાતરક
નાનાભાઇ હોરમજી મુસ
પાલનજી નવરોજી હાવર
પેસતનજી ધનજીભાઇ માહાલક્ષમીવાલા
પેશતનજી નશવાનજી વાડીયા
ફરદુનજી એ. ખરશેદજી ફરદુનજી

ફરેદુનજી જમશેદજી પારેખ
ફરેદુનજી નશરવાનજી બીલ્લીની
ફરેદુનજી મનચેરજી દસ્તુર
ફરેદુનજી સોરાબજી તાલીયારખાન
ફરામજી એદલજી દાવર
ફરામજી દોરાબજી ફરામજી પાંડે
ફરામરોજ રૂસતમજી જોશી
ફીરોજ ખરશેદજી શેઠના
*ફીરોઝ જેહાંગીર મરઝબાન
ફીરોઝ નશરવાનજી દારૂવાલા
ફીરોઝ બમનજી પીટીટ
ફીરોઝ બેરામજી મલબારી
ફીરોઝશાહ બી. આર. મોદી
બમનજી ધનજીભાઇ
બરજોરજી સોરાબજી શરાફ
બરજોરજી સોરાબજી કુપર
બેજનજી માણેકજી હોડીવાલા
બેરામજી દોરાબજી બનાજી
બેરામજી નવરોજી કંરજીયા
બેરામજી નવરોજી ગામડીયા
બેરામજી રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઇ
ભીખાજી એદલજી ઘાસવલા
મનચેરશાહ કાવસજી ગઝદર
મનચેરજી બેરામજી કોલાહ
માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન
મેરવાનજી પેશતનજી ખરેઘાટ
મેરવાનજી મનચેરજી કામા
રતનશાહ એરચશાહ કોહીઆર
રતનશાહ ટેમુલજી નરીમાન
રૂસતમજી એદલજી મોદી
રૂસતમ ડી. એન. વાડીયા
રૂસતમજી ધનજીભાઇ શેઠના
રૂસતમજી નાનાભાઈ રાણીના
રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઇ
રૂસતમજી પેસતનજી મસાની
રૂસતમજી બમનશાહ વકીલ
રૂસતમજી મનચેરજી ચીચગર
રૂશતમજી સોરાબજી પાંઉવાલા
શાપુરજી બમનજી બીલીમોરીઆ
શાવકશાહ રતનજી બમનજી દુબાશ
શાવકશા સોરાબજી બાતલીવાલા
સોરાબજી એદલજી વારડન
સોરાબજી કાવશજી હોરમજી ડાકટર
*સોરાબ કે. એનજીનીયર
સોરાબજી દાદાભાઇ દુબાશ
સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીઆ
સોરાબજી ફરામજી બેંકર
સોરાબજી એમ. રતનાગર
સોરાબજી ભીમજી પાંડે
સર હોરમજી અરદેશર વાહડીઆ
હોરમસજી એદલજી આલબલેસ
હોરમજી જાહાંગીર ભાભા
હોરમજી દોરાબજી પદમજી
હોરમજી માણેકજી માસીના
*હોરમજી શાપુરજી કાતરક
હોરમજી શોરાબજી કમુના

*આવી નીશાનીવાળા ગયે વરસે નવા મુબેદના અમલદાર ઠરેલા સમજવા.

જરથોશતી શેરીફો.

મુંબઇના આગળ થઇ ગયલા શેરીફો.

સર કાવસજી જાહાંગીર બારોનેટ ૧૯૧૯
કાવસજી હોરમજી ડાકટર, ૧૮૯૪. (મ.)
ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ, ૧૮૭૭(મ.)
સર જમશેદજી જીજી. ચોઠા બારોનેટ, ૧૯૦૦ (મ.)
સર જમશેદજી જીજી. પાંચમાં બારોનેટ, ૧૯૧૫
ડોસાભાઇ ફરામજી કરકા ૧૮૭૨ (મ.)
સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ, ૧૮૮૭ (મ)
બમનજી હોરમજી વાડીઆ, ૧૮૫૫ (મ.)
મનચેરજી કાવસજી મરજબાન, ૧૯૦૬ (મ.)
માણેકજી ખરશેદજી, ૧૮૫૬ તથા ૧૮૬૩ (મ.)
શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી, ૧૮૮૧ (મ.)
સર શાપુરજી બરજોરજી ભરૂચા, ૧૯૧૧ (મ.)

માણેકજી રૂસતમજી બનાજી–કલકતાના શેરીફ–૧૮૭૩ (મ)
રૂશતમજી ધનજીભાઇ મેહેતા–કલકતાના શેરીફ–૧૮૯૩
હીરજીભાઇ માણેકજી રૂશતમજી બનાજી–કલકતાના શેરીફ–૧૯૦૨ (મ.)
કાવસજી એદલજી પાંડે–મધરાસના શેરીફ–૧૮૯૪

મુંબઈની યુનીવરસીટીના જરથોસ્તી ફેલો.

નામદાર સરકારે સને ૧૯૦૪ ના વરસથી નવા યુનીવરસીટી એકટ મુજબ બધી ગ્નાતના ૮૦) ફેલો પોતાની તરફથી નેમેલા તેમાંના પારસી ફેલોના નામઃ-

ડોસીબાઈ જાહાંગીર રતનશાહ દાદાભાઇ
આદરજી મેરનોશજી મસાની
એદલજી દોરાબજી તલાટી
જમશેદજી નસરવાનજી ડગન
જીવનજી જમશેદજી મોદી
સર ટેમુલજી બીખાજી નરીમાન
*સર દીનશાહ એદલજી વાચ્છા
દીનશાહ દોરાબજી કાપડયા
દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં
નાનાભાઇ અરદેશર મુસ
નાદીરશાહ દોરાબજી મીનોચેહેર હોમજી
ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર
*એરામજી હોરમજી નાનાવટી
શાવકશાહ પેસતનજી દસ્તુર
હોરમજી જાહાંગીર ભાભા
હોરમજી માણેકજી માસીના

ગ્રેજ્યુએટો તથા ફેકલટીઓએ મળીને ચુંટી કાઢેલા બીજા ૨૦) ફેલોમાંના પારસી ફેલોઃ-

ડૉ. એસ. ફરામજી
પેસતનજી અરદેશર વાહડયા
બીખાજી એદલજી ધાસવાલા
માણેકજી શેરીઆરજી ભરૂચા
રૂસતમજી ના. રૂ. રાનીનાં

ફરદુનજી એમ. દસ્તુર–યુનીવરસીટીના રેજીસ્ટરાર
*આવી નીશાનીવાળા ગયે વરસે નવા ઠરેલા સમજવા

જરથોસ્તી કાઉનસીલરો.

નામદાર વાઇસરાયની કલકત્તાની ઇમપીરીયલ કાઉનસીલના આગલ થઈ ગયલા સભાસદો.

ઓનરેબલ સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટ, ૧૮૮૭ (મ.)

,, સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા ૧૮૯૫, બીજીવાર ૧૮૯૮ (મ.)

,, સરદાર રૂશતમજી જાહાંગીર વકીલ, ૧૯૧૩

,, સર માણેકજી બેરાંમજી દાદાભાઇ, નાગપુરવાલા, ૧૯૦૮–૧૨ અને ૧૯૧૪–૧૭.

,, સર દીનશાહ એદલજી વાચ્છા–૧૯૧૬–૧૯૨૦.

,, રતન દાદાભાઇ તાતા–૧૯૨૦

નામદાર ગવરનરની મુંબઈની લેજીસલેટીવ કાઉનસીલના આગલ થઈ ગયલા સભાસદો.

ઓનરેબલ સરદાર દાવર કેખશરૂ એદલજી મોદી, શુરતવાલા ૧૯૧૦

,, સર જમશેદજી જીજીભાઇ બીજા બારોનેટ, ૧૮૭૦–૧૮૭૪. (મ.)

,, સર જમશેદજી જીજીભાઇ ત્રીજા બારોનેટ, ૧૮૭૯–૧૮૮૫. (મ.)

,, સર જમશેદજી જીજીભાઇ પાંચમાં બારોનેટ, ૧૯૧૩.

,, સર જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી, કરાંચીવાલા, ૧૯૧૩.

,, ડોશાભાઇ ફરામજી, ૧૮૭૨. (મ.)

,, સર ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન, ૧૯૧૦

,, દાદાભાઇ નવરોજી, ૧૮૮૫ (મ.)

,, સર દીનશાહ એદલજી વાચ્છા ૧૯૧૬ (એજ સાલમાં મુંબઇની ધારાસભામાંથી કલકતા વડી ધારાસભામાં મેમબર ચુંટાયા હતા.)

,, સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ, બીજા બારોનેટ, ૧૯૧૬–૨૦.

,, દોરાબ એન. બહાદુરજી–૧૯૧૯ (એડવોકેટ જનરલના ઓધાની રૂએ નેમાયલા.)

,, દોરાબજી પદમજી પેસતનજી, ૧૮૯૩–૯૮. (મ.)

,, દારાશાહ રતનજી ચીચગર, ૧૯૦૪ (મ.)

,, નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવાલા, ૧૯૦૩–૦૭ અને ૧૯૧૩–૧૫.

,, નવરોજી નશરવાનજી વાહાડયા, ૧૮૮૩–૯૯ (મ.)

,, સરદાર નવરોજી પદમજી, ૧૯૦૬.

,, સર નવરોજી પેસતનજી વકીલ, ૧૯૦૮–૧૨

,, પદમજી પેસતનજી, ૧૮૮૪. (મ.)

,, સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહતા, ૧૮૮૭ અને ૧૮૯૩–૧૯૧૫ (મ.)

,, ફરામજી નશરવાનજી પટેલ, ૧૮૬૬ (મ.)

,, ફીરોજ ખરશેદજી શેઠના, ૧૯૧૬–૨૦.

,, બમનજી દીનશાહ પીટીટ, ૧૮૯૯ (મ.)

,, બેરામજી જીજીભાઇ, ૧૮૬૮–૭૨ (મ.)

,, રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ, ૧૮૬૨–૬૬ (મ.)

,, સોરાબજી શાપુરજી બંગાલી, ૧૮૭૮ (મ.)

બરમાની લેજીસલેટીવ કાઉનસોલના આગલ થઈ ગયલા સભાસદો.

ઓનરેબલ મેરવાનજી કાવસજી કેપતન, રંગુનવાલા, ૧૯૧૦-૧૭ (મ.)

,, નશરવાનજી નવરોજી પારખ, રંગુનવાલા, ૧૯૧૮–૨૦.

☞ સર ટેમુલજી ભી. નરીમાનને બોબે મેડીકલ રેજીસ્ટરેસન એકટમાં વધુ સુધારો કરનાર બીલ ૧૯૧૭ ની તા૦ ૧૦ ૧૧ મી અકટોબરે રજુ થયુ હતુ એ બે દીવસો માટે મુંબઈની કાઉનસીલના વધારાના સભાસદ નેમયા હતા

મુંબઈ મ્યુનીસીપાલ કારપોરેશનના જરથોસ્તી મેમબરો.

કાવસજી એદલજી દાદાચાનજી—ગીરગામ (કર. ભર.)
કાવસજી જાહાંગીર રેડીમણી—(સુ. અ.)
જમશેદજી અરદેશર વાહડીયા—(સુ. અ.)
સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ—(સુ. અ.)
જાહાંગીર જમશેદજી ખરશેદજી—ભુલેશ્વર (કર. ભર.)
જાહાંગીર બમનજી પીટીટ—ગીરગામ (કર. ભર.)
જાહાંગીર બી. બમનબેહેરામ—કોટ (કર. ભર.)
જાહાંગીર રતનજી. કુબાશ—કોટ (કર. ભર.)
સર ફેમુલજી ભીખાજી નરીમાન— (યુનીવરસીટી.)
દીનશાહ બમનજી પેસતનજી માસ્તર—ભુલેશ્વર (કર, ભર.)
સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ—(સુ. અ.)
નવરોજી મ. કુમશીઆ—(સુ. અ.)
નવરોજી હોરમજી કંટરાકટર—(સુ. અ.)

નાદરશાહ હોરમજી સુખીઆ—કોટ (કર. ભર.)
નાનાભાઇ એ. એફ. મુસ—(યુનીવરસીટી)
ફીરોજ ખરશેદજી શેઠના—(સુ. અ.)
ફીરોજશાહ જાહાંગીર મરઝબાન—કોટ—(કર. ભર.)
બેરામજી નવરોજી ગામડીઆ—કોટ (કર. ભર.)
બરજોરજી સોરાબજી કુપર—(સુ. અ.)
બેરામજી રૂસતમજી બેરામજી જીજીભાઈ—(સુ. અ.)
રતનશાહ ટેમુલજી નરીમાન—(સુ. અ.)
રૂસતમજી એન. આર. રાનીના—(સુ. અ.)
શાવકશાહ શોરાબજી બાટલીવાલા—પરેલ (કર. ભર.)
સોરાબજી ખરશેદજી ઘોંડી—ભાયખલા—(કર. ભર)
હોરમજી પીરોજશાહ મોદી—ગીરગામ—(.) કર. ભર

(કર. ભર.)—કર ભરનારાઓ તરફથી ચુંટી કઢાયલા; (સુ. અ.) સુલેહના અમલદારો તરફથી; (યુનીવરસીટી) યુનીવરસીટી તરફથી; (સરકાર)—નામદાર સરકારે નેમેલા.

સ્ટેનડીંગ કમીટીના જરથોસ્તી મેમબરો.

જાહાંગીર બી. બહમન બેહરામ
રતનશાહ ટેમુલજી નરીમાન
હોરમજી પીરોશાહ મોદી

મ્યુનીસીપાલીટીના ડેપ્યુટી કમીશનર—રૂશતમજી પેસતનજી મસાની.

મુંબઈની સીટી ઇમપરૂવમેન્ટ ટ્રસ્ટ બોરડના જરથોસ્તી મેમબરો.

કાવસજી એદલજી દાદાચાનજી
ફીરોઝ ખરશેદજી શેઠના
કાવસજી જહાગીર રેડીમની
હોરમજી પીરોશાહ મોદી
રૂશતમજી બમનશાહ વકીલ—સપેસીયલ કલેકતર.

દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં—ટ્રસ્ટની ટ્રાઇબ્યુનલ્સ ઓફ અપીલના પ્રમુખ.

મુંબઇની પારસી ચીફ મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોના નામ.

એદલજી માણેકજી મોદી
એરચશાહ રૂશતમજી હીરજી બેહેદીન.
કાવસજી દાદાભાઈ દુબાસ
કાવસજી બેરામજી દીવેચા
કેકોબાદ કાવસજી દીનશાહ
સર જમશેદજી જીજીભાઈ
જાહાંગીર બમનજી પીટીટ
જાહાંગીર રતનજી દુબાશ
જીવનજી જમસેદજી મોદી
જીજીબાઇ રૂશતમજી બી. જીજીભાઇ
દાદાભાઇ મેરવાનજી જીજીભાઈ
દારાશા બમનજી દુબાશ
સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ
ધનજીભાઇ બમનજી પીટીટ
પીરોશાહ બમનજી પીટીટ
ફીરોજશાહ ખરશેદજી શેઠના
ફીરોઝશાહ જાહાંગીર બી. મરઝબાન
ફરદુનજી જમશેદજી પારખ
ફરામજી દોરાબજી પાંડે
ફરામરોજ રૂશતમજી જોશી
બેરામજી નવરોજી ગામડયા
બેરામજી રૂશતમજી બેરામજી જીજીભાઇ
મનચેરશાહ માણેકજી કારભારી
રૂશતમજી એન. વાચ્છાગાંધી
વીકાજી અરદેશર
સોરાબજી ખરશેદજી ઘોંડી
હીરજી અરદેશર દાદીશેઠ
હોરમજી દોરાબજી પદમજી

પુણાની અને અહમદનગરની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોના નામ.

અરદેશર બમનજી શેઠના
સરદાર દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદ
કેખશરૂ આદરજી ઘાસવાલા
ગુસ્તાદજી ધનજીશાહ અંકલેસર્યા
દીનશાહ ડોસાભાઇ ખંબાતા
ડોસાભાઇ માણેકજી સતારાવાલા
દોરાબ એદલજી નગરવાલા
નવરોજી દોરાબજી ખંડાલાવાલા
સરદાર નવરોજી પદમજી
નવરોજી ફરામજી અરદેશર
પેસતનજી બમનજી સુનાવાલા
ફરામરોઝ સોરાબજી ચીનાઈ
બરજોરજી પીરોજશા ભરૂચા
બેજનજી નશરવાનજી નગરવાલા
સોરાબજી હોરમજી મોદી

કરાંચીની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોના નામ.

અરદેશર ફરામજી કલ્યાણીવાલા
એરચશાહ નાનાભાઇ ખરેગાટ
કાવસજી હોરમસજી કાતરક
ખરશેદજી બમનજી શેઠના
ખરશેદજી શાપુરજી સોપારીવાલા
જમશેદજી શાપુરજી સોપારીવાલા
સર જાહાંગીર હોરમજી કોઠારી
નશરવાનજી ખરશેદજી મજાયના
નશરવાનજી રૂસતમજી મેહેતા
નાદરશા એદલજી દીનશાહ
પેશતનજી બેરામજી કોટવાલ
પેશતનજી રૂસતમજી મેહેતા
પેસતનજી હોરમજી ઘડીયાલી
ફરામરોજ એદલજી પંથકી
બમનજી ફરામજી શેઠના
બરજોરજી કાવસજી દુબાશ
માણેકજી ખરશેદજી માદન
સોરાબજી કુંવરજી પસતાકીઆ
સોરાબજી મનચેરજી બીલીમોરીયા
હોરમસજી માણેકજી ખજુરીના

*સુરતની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટોના નામ.

સુરત ખાતેના.

કાવશજી ધનજીભાઇ ધનબુરા
કાવસજી બરજોરજી વકીલ
કાવસજી રૂસતમજી દસ્તુર
તેહમુરસપ કાવસજી મોદી
દીનશાહ જીવાજી એદલબેહરામ
નવરોજી બમનજી વકીલ
ફરામજી દીનશાહ કામદીન
બેજનજી માણેકજી જંબુસરવા
સ્યાવકશા હોરમજી ખશુખાન
સોરાબજી ડોશાભાઈ પેમાસ્તર

અમદાવાદ ખાતેના.

અરદેશર રૂશતમજી દલાલ
એદલજી બેરામશાહ હોડીવાળા
ફીરોઝશાહ કાવસજી કરંજાવાળા
માણેકશાહ અરદેશર કરંજાવાલા
હોશંગજી બરજોરજી વાણીઆ

ભરૂચ ખાતેના.

પીરોશાહ રૂશતમજી વખારીયા
બમનજી અરદેશર દલાલ [વાળા
બમનશાહ જામાસપજી જંબુસર-
મંચેરશાહ સોરાબજી વખારીયા
રતનજી ફરદુનજી જીનવાલા

* આ ડેલીગેટોમાં ૧૦ સુરતના, ૫ અમદાવાદના અને ૫ ભરૂચના મળી ૨૦ ડેલીગેટોની સુરત, અમદાવાદ તથા ભરૂચની મિક્ષ કોરટ મનાય છે, અને કામ પડે ત્યારે અગારનવાર બાર [illegible] સુરત ખાતે બોલાવવામાં આવે છે.

જરથોસ્તી સોલીસીતરો.

અરદેશર જમશેદજી પોચા, ૧૯૦૯
અરદેશર ફ. વકીલ
અરદેશર ફરામજી સુનાવાલા, ૧૯૧૨
અરદેશર બરજોરજી લીંબુવાલા (લંડનના)૧૯૧૧
અરદેશર મેરવાનજી માદન, ૧૮૯૯
અરચશાહ એમ. બહાદુરજી, ૧૯૧૮
કાવસજી જમશેદજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૩
કેકોબાદ કે. લાલા, ૧૯૨૧
કેખશરૂ એ. વકીલ, ૧૯૧૮
કેખુશરૂ જમશેદજી દુબાશ, ૧૯૦૯
કેખુશરો ફરદુનજી શીરવાઇ, ૧૮૯૬
કેખુશરો બી. મેહેતા, ૧૮૯૭
કેખશરૂ માણેકજી સરવેઅર, ૧૯૧૧
કેખુશરો હોરમજી વકીલ, ૧૮૯૬
ખરશેદજી ધનજીભાઇ શરાફ, ૧૮૯૨
જમશેદજી એમ. દસ્તુર, ૧૯૧૬
જમશેદજી એમ. લામ, ૧૯૨૦
જામાસ્પ ફીરોજ હોશંગ દસ્તુર, ૧૯૦૨
જાહાંગીર કેરસાસપજી રૂ. દાદાચાનજી, ૧૯૦૦
જેહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ, ૧૮૯૮
જેહાંગીર દોરાબજી નીમચવાલા, ૧૮૯૧
જેહાંગીર ડી. કાંગા, ૧૯૦૯
જેહાંગીર પીરોજશાહ મેહતા, ૧૯૦૫
જેહાંગીર બહમનજી બહમન-બેહેરામ, ૧૮૯૬
જાહાંગીર એમ. ખંબાતા, ૧૯૨૧
જેહાંગીર રૂસતમજી મેરવાનજી પટેલ, ૧૯૦૦
જેહાંગીર સોરાબજી કાંગા, ૧૯૧૨
જેહાંગીર એસ. બાપાસોલા, ૧૯૨૦
જેહાંગીર સો. વારડન, ૧૯૨૧.
જેહાંગીર એચ મોદી, ૧૯૧૬
જે. હોરમસજી, ૧૮૯૯
જીજીભાઇ ડોસાભાઇ ખંબાતા, ૧૯૦૬
જીવાજી દીનશાહજી ગાંધી, ૧૮૮૪
દારાશાહ જીવાજી વકીલ, ૧૯૧૦
દારાશાહ બેજનજી મહેતા, ૧૮૯૨
દીનશાહ ખરશેદજી દાજી, ૧૮૯૧
દીનશાહ જીજીભાઇ ઇરાની, ૧૯૦૬
દીનશાહ જીજીભાઇ ડાકટર, ૧૮૮૬
દીનશાહ દોરાબજી રેમર, ૧૮૯૯
દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં, ૧૮૯૫
દોરાબ નશરવાનજી ફારબસ, ૧૯૧૫
દોરાબ પેસતનજી શેઠના, ૧૯૧૫
ધનજીશાહ એસ. કેપટન. (લંડનના)
ધનજીશા એચ. નાનાવટી, ૧૯૧૪
નોશીરવાન જે. કોહીયાર, ૧૯૧૪
નોશીરવાન પી. એનજીનીયર, ૧૯૦૯
નશરવાનજી પીરોજશાહ દુબાશ (લંડન)
નશરવાનજી હોરમસજી શેઠના, ૧૯૧૨
નાદરશાહ બમનજી વકીલ, ૧૯૦૨
નાનાભાઈ હોરમજી મુસ, ૧૮૯૧
પાલી મનચેરજી કલબવાલા, ૧૯૧૪
પીરોજશાહ નશરવાનજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૦
પેસતનજી બાપુજી ખરાસ, ૧૯૧૩
પેસતનજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૯૦
પેસતનજી લીમજી પારખ, ૧૯૧૨
પેસતનજી સોરાબજી બાટલીવાલા(લંડનના)૧૯૦૭
પોચાજી જે. પોચા, ૧૯૧૬
ફરદુનજી એ. દોતીવાલા, ૧૯૧૯
ફરદુનજી કેરસાસપજી દાદાચાનજી, ૧૯૦૫
ફરદુનજી પાલનજી પાવરી, ૧૮૯૨
ફરદુનજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૮૯
ફરામજી અરદેશર વકીલ, ૧૮૯૬
ફરામજી માણેકજી વાચ્છા, ૧૯૦૩
ફરામજી રૂસતમજી પાહડયા, ૧૮૭૪
ફરામજી રૂશતમજી વાચ્છા, ૧૯૨૧
ફરામજી શાપુરજી મેહેતા, ૧૯૦૨
ફરામરોજ એદલજી દીનશાહ, ૧૮૯૬
ફરામરોજ જમશેદજી જીનવાલા, ૧૯૧૪
ફરામરોજ મેરવાનજી મેહેતા, ૧૯૦૯
ફરામરોજ હોરમસજી એન. વકીલ, ૧૯૦૬
ફીરોજશાહ નશરવાનજી પ્લીડર, ૧૮૯૧
ફીરોઝ એન. ગાંધી, ૧૯૨૦
બમનજી એન. મુલ્લાં, ૧૯૧૮

બરજોર બેરામશાહ આઈબારા, ૧૯૧૫
બેરામજી નશરવાનજી ફ્રારબશ, ૧૯૧૦
બાપુજી દાદાભાઈ લામ, ૧૯૦૮
મનચેરજી જે. ગાંધી, ૧૯૧૯
મનચેરશાહ બમનજી ચોઠયા, ૧૯૦૨
મનચેરશાહ રૂશતમજી વકીલ, ૧૯૦૧
માણેકજી નશરવાનજી દસ્તુર, ૧૯૧૫
માણેકજી એન. પોચખાનાવાલા, ૧૮૯૯
માણેકજી રૂસતમજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૨
માણેકજી સોરાબજી કેપટન, ૧૮૯૬
મીનોચેહેર અરદેશર વકીલ, ૧૮૯૭
મીનોચેહર પી. દાદાચાનજી,૧૯૦૯
મેરવાનજી કેખશરો આલપાઇવાલા, ૧૮૮૫
રૂસતમજી એદલજી પાપા, ૧૯૧૨
રૂસતમજી ખરશેદજી કામાજી, ૧૮૮૪
રૂસતમજી ધનજીશાહ દાલાસ, ૧૯૧૦
રૂસતમજી નવરોજી મોટાભાઈ,
રૂસતમજી પીરોજશાહ મેહેતા, ૧૮૯૭
રૂસતમ ફીરોજશાહ ભરૂચા, ૧૮૯૬
રૂસતમજી ફ્રરદુનજી મુલ્લાં, ૧૮૯૫
રૂસતમ એફ. દીવેચા, ૧૯૧૬
રૂસતમજી બી. મઝગામવાલા, ૧૯૧૮
રૂસતમજી સોરાબજી કેપટન, ૧૯૦૦
શાવકશાહ બેરામજી નરીમાન, ૧૯૦૨
સોરાબજી દાદાભાઈ બાસતાવાલા, ૧૮૯૫
સોરાબ એન. વકીલ, ૧૯૨૧
સોરાબજી ફ્રરદુનજી મુલ્લાં, ૧૯૦૩
સોરાબજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૮૫
હીરજી કાવસજી કોલાહ, ૧૮૯૧
હોરમસજી સી. કેપટન, ૧૯૧૭
હોરમસજી ડી. વાડીયા, ૧૯૧૮
હોરમસજી એફ. મુલ્લાં, ૧૯૧૭
હોરમસજી બેજનજી બામજી, ૧૯૦૮

જરથોસ્તી બારીસ્ટરો.

અદી જમશેદજી પુનાવાલા, ૧૯૧૯
અરદેશર કાવશજી શેઠના, ૧૮૮૫
અરદેશર ધનજીભાઇ કા. પટેલ, ૧૮૯૩
અરદેશર પેશતનજી સભાવાલા, ૧૯૧૪
અરદેશર ફીરોજ મેહેતા, ૧૯૧૦
અરદેશર બરજોરજી લીંબુવાલા, ૧૯૧૧
અરદેશર બેરામજી કાપડયા, ૧૮૭૨
અરદેશર માણેકજી મસાની, ૧૯૧૦
અરદેશર રતનજી વાડયા, ૧૯૧૨
અરદેશર હોરમસજી વાડીયા, ૧૯૧૦
એરચ જાહાંગીર સોરાબજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૯
એ. અરદેશર એનજીનીયર, ૧૯૧૨
કાવસજી જમશેદજી પેટીગરા, ૧૯૦૦
કાવસજી બરજોરજી જશાવાલા, ૧૯૦૯
કાવસજી મેરવાનજી દોતીવાળા, ૧૯૧૨
કેકોબાદ એદલજી જમશેદજી સંજાના, ૧૯૦૭
કેકોબાદ ભીખાજી દસ્તુર, ૧૯૦૩
કેકી માણેકજી કારભારી, ૧૯૧૨
કેખશરો આદરજી ધાસવાળા, ૧૮૯૫
કેખશરૂ ખરશેદજી દલાલ, ૧૯૦૫
કેખશરૂ જાહાંગીર રૂસતમજી દાજી, ૧૯૧૦
કેખશરૂ પેસતનજી પાદશાહ, ૧૯૧૭
કેખશરો ફરામજી પટેલ, ૧૯૧૫
કેખશરૂ બેરામજી પદમજી, ૧૯૦૯
કેખશરૂ માણેકશાહ તાલ્યારખાન, ૧૯૧૩
કેખશરો સોરાબજી, ૧૮૯૬
ખરશેદજી દીનશા ધાસવાળા,(એડવોકેટ)૧૯૧૩
ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી શરાફ, ૧૮૬૯
ખુરદાદ રૂશતમજી ફ. કુનફેકશનર, ૧૯૧૪
જમશેદજી ખરશેદજી તારાચંદ, ૧૯૦૨
જમશેદજી જીવનજી ગજદર, ૧૮૭૧
જમશેદજી બેરામજી ભીખાજી કાંગા, ૧૯૦૩
જમશેદજી મેરવાનજી બોઇસ, ૧૯૧૨
જાલ અરદેશર દાદાભાઇ નવરોજી, ૧૯૧૦
જાલ ખરશેદજી રતનજી બમનજી, ૧૯૦૯
જાલ જેહાંગીર મુગાશેઠ, ૧૯૧૪
જેહાંગીર કાવસજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૩
જેહાંગીર કુંવરજી કોયાજી, ૧૯૧૦
જેહાંગીર કેખશરૂ મુનસી, ૧૯૧૪
જેહાંગીર ખરશેદજી કામા, ૧૮૮૯
જેહાંગીર ડોસાભાઇ ફરામજી કરાકા
જેહાંગીર દીનશાહ દાવર, ૧૯૦૦
જેહાંગીર પીરોજશાહ દુબાશ, ૧૮૯૧
જેહાંગીર પેસતનજી, ૧૮૯૬
જેહાંગીર બરજોરજી પટેલ, ૧૯૧૨
જેહાંગીર રૂશતમજી વખારીયા, ૧૮૯૬
જેહાંગીર સોરાબજી ખેરગામવાળા, ૧૯૧૧
જેહાંગીર હોરમસજી જેહાંગીર ભાભા
જેહાંગીર હોરમસજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૯૦૫
ટેમુરસ કાવસજી મોદી, ૧૯૧૨
ટેમુરસ દાદાભાઇ જાલ, ૧૯૦૪
ડોસાભાઇ કાવસજી રાલી, ૧૯૧૧
ડોસાભાઇ મેરવાનજી કરાકા, ૧૮૮૯
દાદાભાઈ મનચેરજી કોહલા, ૧૮૯૨
દારાશાહ શાપુરજી શેઠનાં, ૧૯૦૦
દાદી હોરમશજી દાદાભાઈ જડજ, ૧૮૯૩
દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં, (એડવોકેટ) ૧૯૦૮
દોરાબ આદરજી ધાસવાલા, ૧૯૧૪
દારબ ખરશેદજી ડરાઈવર, ૧૯૧૨
દારબ ખુરશેદજી પેટીગરા, ૧૯૧૬
દોરાબજી નવરોજી ખડાલેવાલા, ૧૯૦૬
દોરાબજી નશરવાનજી બહાદુરજી, ૧૮૯૫
ધનજીશાહ અરદેશર અંકલેશરીઆ, ૧૯૦૬
ધનજીશાહ દોરાબજી, ૧૮૯૬
ધનજીશાહ મેહેરજી માદન, (એડવોકેટ) ૧૯૧૨
ધનજીશાહ સોરાબજી કેપટન. ૧૯૧૨
નવરોજ જહાંગીર વહાડયા, ૧૯૦૯
નવરોજી દાદાભાઇ આલબલેસ, ૧૮૮૮
નવરોજી ભીખા દલાલ, ૧૯૧૬
નવરોજી મેરવાનજી તારાચંદ, ૧૯૦૫
નવરોજી હોરમસજી નવરોજી મોદી, ૧૮૯૯
નસરવાનજી જમશેદજી દાદી, ૧૮૯૨
નસરવાનજી નવરોજી અંકલેશરીઆ, ૧૯૦૬
નશરવાનજી પીરોશાહ એનજીનીયર (એડ-વોકેટ) ૧૯૨૧
નસરવાનજી ફરામજી મેહતા, ૧૯૧૯
નસરવાનજી બેરામજી ગઝદર, ૧૯૦૨
નસરવાનજી રૂસતમજી ધનજીભાઇ મેહેતા,૧૯૦૫
નસરવાનજી સોરાબજી પદમજી, ૧૯૧૩
નોશીર ફરદુનજી શીરવાઈ, ૧૯૦૫
નોશીર સોરાબજી ચીનાઈ, ૧૯૧૮
નાનાભાઇ નશરવાનજી સાહેર, ૧૮૯૫
નાનાભાઇ મેરવાનજી કાવસજી કપટાન, ૧૮૯૪
નાનાભાઇ હોરમજી મુસ, ૧૯૧૨
પદમ પેસતનજી જીનવાલા, ૧૮૯૯
પેશતનજી ખરશેદજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૯

પેશાતન ધનજીશાહ પટેલ, ૧૯૦૭
પેશતનજી પીરોજશાહ ડાકટર, ૧૯૧૨
પેશતનજી સોરાબજી કોટવાલ, ૧૮૯૯
પેસતનજી એચ. જે. રૂસતમજી, ૧૮૯૬
પીરોજશાહ નશરવાનજી દારૂવાળા, ૧૯૧૧
પીરોજશાહ બેરામજી મલબારી, ૧૮૯૯
ફરદુનજી દાદાભાઇ મુલ્લાં, ૧૯૧૫
ફરદુનજી પેસતનજી જા. તાલયારખાન, ૧૮૯૪
ફરેદુન પીરોજ તારાપોર, ૧૯૧૩
ફરદુનજી બરજોરજી મોતીવાલા, ૧૯૦૬
ફરદુનજી સોરાબજી જા. તાલયારખાન, ૧૮૯૪
ફરામજી પેસતનજી ડાકટર, ૧૮૯૧
ફરામરોજ મનચેરજી દાદીના, ૧૮૯૪
ફરામરોજ રતનજી બમનજી, ૧૯૦૩
ફરામરોજ એમ. શેઠના, ૧૮૯૩
ફીરોઝ જીજીભાઇ, ૧૯૧૮
ફીરોઝ દોરાબજી ગોળવાળા, ૧૯૧૨
ફીરોજશાહ બેજનજી વાચ્છા, (એડવોકેટ)૧૯૧૩
ફીરોજશાહ રતનજી મીણવાલા, ૧૮૯૫
ફીરોજશાહ હોરમજી જડજ, ૧૯૧૨
બમનજી કાવસજી કેપટન, ૧૮૯૧
બમનજી જમશેદજી વાહાડયા, ૧૯૦૬
બમનજી ડોસાભાઈ આલબલેસ, ૧૯૧૪
બમનજી રતનજી બમનજી દુબાશ, ૧૮૯૪
બરજોરજી જમશેદજી અરદેશર દલાલ, ૧૮૯૪
બાપુજી દોરાબજી વાછા, ૧૯૦૫
બેરામજી રૂસતમજી મેહેતા, ૧૮૯૯
બીખાજી બેરામજી કાંગા, ૧૯૦૮
મનચેરજી ખરશેદજી લાલકાકા, ૧૮૯૨
મનચેરજી દાદાભાઈ દાદીશેઠ, ૧૮૮૩
સર મનચેરજી મે. ભાવનગરી, ૧૮૮૫
મરઝબાન મનચેરજી મરઝબાન, ૧૮૯૪
માણેકજી પેસતનજી મોદી, ૧૮૯૨
સર માણેકજી બેરામજી દાદાભાઇ, ૧૮૮૭
માણેકજી રૂસતમજી મેહેતા, ૧૮૯૫
મીનોચેહર જમશેદજી દસ્તુર, ૧૯૧૨
મેરવાનજી કાવસજી શેઠ, ૧૯૧૧
મેરવાનજી જમશેદજી આંટીયા, ૧૯૧૪
મેરવાનજી રૂસતમજી બાઈશ, ૧૮૯૯
મેરવાનજી હોરમસજી હકીમ, ૧૯૧૦
રતનજી સોરાબજી દાદાચાનજી, ૧૯૧૨
રૂસતમજી ખરશેદજી તારાચંદ, ૧૯૦૦
રૂસતમજી જીવણજી જમશેદજી મોદી, ૧૯૦૮
રૂસતમજી ડોસાભાઈ ન. વહાડયા, ૧૮૯૯
રૂસતમજી દીનશાહ બાટલીવાલા, ૧૯૧૦
રૂસતમજી ધનજીભાઈ શેઠના, ૧૮૮૪
રૂસતમજી પેસતનજી થાનેવાલા, ૧૯૧૫
રૂસતમજી પેસતનજી વોલેસ, ૧૯૧૭
રૂસતમજી ફરામજી બહાદુરજી, ૧૮૯૫
રૂસતમજી બે. સોનાવાલા, ૧૮૯૦
રૂસતમજી બેરામજી ડોસાબાવાલા, ૧૮૮૮
રૂસતમજી મેરવાનજી આલપાઈવાલા, ૧૯૧૨
રૂસતમજી સોરાબજી દાંતરા, ૧૮૯૬
રૂસતમજી સોરાબજી બીલીમોરીયા, ૧૯૧૧
વીકાજી ફરદુનજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૬
વીકાજી એફ. વીકાજી, ૧૯૧૭
શપલ મનચેરશાહ ચોઠયા, ૧૯૧૪
શીયાવક્ષ આદરજી ઘોઘાવાલા, ૧૯૦૭
શીયાવક્ષ કેખશરૂ એનજીનીયર, ૧૯૧૬
શીયાવક્ષ રૂસતમજી મારતર, ૧૮૯૧
સોરાબજી આદરજી દલાલ, ૧૯૦૮
સોરાબજી ખુરશેદજી દસ્તુર, ૧૯૧૨
સોરાબજી દાદાભાઇ બેદવાર, ૧૯૦૯
સોરાબજી બેહરામજી બનાજી, ૧૯૧૦
સોરાબજી માણેકજી, ૧૯૧૨
સોરાબજી રૂસતમજી દાવર, ૧૯૧૦
સોરાબજી લીમજીભાઇ દાવર, ૧૯૦૯
શાપુરજી જમશેદજી શાપુરજી, ૧૯૧૧
સર હોરમજી અરદેશર વહાડયા, ૧૮૭૦
હોરમજી અરદેશર વકીલ, ૧૯૧૦
હોમી જાહાંગીર રૂસતમજી, ૧૯૧૯
હોરમજી પી. મોદી, (એડવોકેટ) ૧૯૧૦
હોમી બમનજી મોટાફરામ, ૧૯૧૫
હોરમજી મનચેરશાહ મહેતા, ૧૯૦૯
હોરમજી સોરાબજી કેપટન, ૧૯૧૦
હોરમજી લશકરી, ૧૮૯૨
હોરમઝદીઆર કુંવરજી કોહયાજી, ૧૯૦૮(એડવોકેટ
હોરમઝદીઆર ફીરોઝ હોશંગ દસ્તુર, ૧૯૧૧
હીરજીભાઇ હોરમજી હી. વાહડયા, ૧૮૯૯

નસીબની નવાઇ
અને
પૈસાની વધાઇ.
એ શું ?—

જહાંગીરજી મારો વીચાર લગન કરવાનો છે, પણ શું કરૂં મારી રાસ કોઇની સાથે મલતી નથી. હુ મારો ટપકો બતાવી બતાવી હેરાન થઇ પણ શું કરૂં કોઇએ પણ મને સાચી હકીકત કહી સંભળાવી નથી. તમે પણ ભોળા ભટાક જેવાજ રહી ગયાની ? કાંય તમે જાણી બુજી ખારામાં કાંય પડો છો ? વળી તમો પણ શુ કરો એતો નસીબની નવાઇ છે. નસીબ જાગવાનું હોય તોજ સારી વસતુ મળી શકે છે. તમે કયાં જાણુતા નથી કે

મુંબઈના પ્રખ્યાત જ્યોતીશ કૃષ્ણલાલ રમાંકાન્ત શરમા

મોતી બજાર અનંત શીવાજી દેશાઈ ટોપીવાળાની સામને પહેલે માલે રહે છે.

તેવણુ નસીબની હકીકટ તો શું પણ રૂ, અળસી, સુતર, કપુર, સોનું, ચાંદી, શેરો વગેરેના ભાવના આંકડા આના પાઈ સીકે કહાડી આપવાથી સીલવર પલેટપર સરટીફીકેટો પણ મલેલી છે, અને જનમોત્રી, ટપકા, વરસફળ જોવામા અને બનાવવામાં હદ કીધી છે એમ લોકો કહે છે અને રાસ બહુ અજાયબીથી મેળવી આપે છે અને જનમોત્રી નહી હોય તો હસતરેખા ને મસતકરેખા સીવાય બી આખી જીંદગીના હાલ આબેહુબ એક પ્રશનથી કહી આપે છે.

સાચી હકીકત જાણવી હોય તોજ મળવાને તસદી લેવી.

ટેલીગ્રાફીક એડરેસ—"GEOTISHE"

ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડરની એક જાણવાજોગ યાદી

ધનજીભાઈ પેસ્તનજી

આઈસ કંત્રાકટર.

બહારગામ વસતા હમદીન ભાઇઓને સરે અવસરે સંસારને લગતી
તથા પોતાના સુપીરીઅરોમાં ભેટ મોકલવા

ફ્રુટ મીઠાઇ મેવો પેસ્ત્રી

આઇસમાં મછી વીગેરે દરેક ચીજો ધણીની જાતી દેખરેખથી કીફાયતથી
સારી પેકીંગથી વખતસર દીસપેચ કરવામાં આવે છે,

માટે ગરજ પ્રસંગે

ઉપલું પુરાનું ને પંકાએલું નામ યાદ રાખશોજી.

જાતી દેખરેખથી ધણીજ તાજામાં તાજી માગો તેવી ફરમાસુ મછી
બરફમાં બગરે નહી તેમજ સંભાલભરી સારી પેકીંગથી
હીંદુસ્તાનના કોઈબી દુર ભાગ પર મોકલવાની હમારી
સ્પેસીયાલીટી છે.

એક ત્રાયલ લેશોજી, કદીબી નાસીપાસ થવું પડશે નહી.

ધનજીભાઇ પેસ્તનજી

આઇસ કંત્રાકટર,
પ્રોપ્રાયટર ધનજીભાઇ આઇસ ફેકટરી,
ક્રાફર્ડ મારકેટ—મુંબઈ.

Telephone No. 1351.
Telegrams BARAFF

પોસ્ટ ખાતાંને લગતી જાણવાજોગ વીગતો.

હીંદુસ્તાનમાં પોસ્ટ કારડો, કાગલો, બુક પોસ્ટથી ચોપડીઓ, સેમપલો, તથા રેજીસ્ટર કરેલાં વરતમાનપત્રો, અને પારસલો ઉપર ભરાતાં સ્ટાંપનો દર નીચે પ્રમાણે છેઃ—

પોસ્ટ કારડ.*

એકવડો	૧ દોહોડયું
જવાબ સાથનો	૨ દોહોડયાં

કાગલો.

અરધા તોલા સુધી વજનના	૨ દોહોડયાં
એક તોલા સુધી વજનના	૩ દોહોડયાં
એકથી વધુ અને અઢી તોલા સુધી	૧ આનો.
અઢી તોલા ઉપરાંત બીજા દરેક અઢી તોલા અથવા તેની અંદરના વજન માટે વધુ	૧ આનો.

રેજીસ્ટર કરેલા વરતમાનપત્રો.

આઠ તોલા સુધી	૧ દોહોડયું
આઠથી વધુ અને વીસ તોલા સુધી	૨ દોહોડયાં
તે ઉપરાંત દર વીસ તોલા દીઠ	૨ દોહોડયાં

બુક પોસ્ટથી ચોપડી, ચોપાન્યાં અને નમુના મોકલવા માટે.

દરેક પાંચ તોલા અથવા તેની અંદરના વજન માટે ... ... ૨ દોહોડયાં

બુકપોસ્ટ કરવામાં આવેલા પેકેટની સાઇઝ બે ફુટ લાંબી અને એક ફુટ પોહોળી તથા એક ફુટ ઉંડી હોવી જોઇશે એથી વધારે મોટી સાઇઝમાં લેવામાં આવશે નહીં.

પારસલો.

વીસ તોલા સુધી	૨ આના
વીસ તોલાથી વધુ અને ચાલીસ તોલા સુધી	૩ આના

તે ઉપરાંતના દર ચાલીસ તોલા માટે ૩ આના વધુ પડશે તે ૪૪૦ તોલા સુધી અને

૪૪૦ તોલાના વજનના પારસલના થશે ... ... રૂ ૨–૧–૦

૪૪૦ તોલા અથવા તેથી ઓછા વજનના કોઈપણ પારસલને રેજીસ્ટર કરાવવાની ફી આના ૨

૪૪૦ તોલાથી વધુ તે ૮૦૦ તોલાજ સુધીના પારસલો લેવામાં આવશે અને એથી વધુ વજનના પારસલો સ્વીકારવામાં આવશે નહીં પણ ૪૪૦ તોલાથી વધુ વજનનું દરેક પારસલ તેમજ વીમો ઉતારેલું પારસલ ફરજ્યાત રજીસ્ટર કરાવવુંજ જોઈશે અને તે માટે બે આના વધુ થશે. પારસલો માટે લવાજમ આંગ ઉપર ભરવો જોઈશે.

૪૪૦ તોલાથી ૪૮૦ તોલા સુધીના વજનના પારસલના રૂ ૩ અને તે ઉપરાંત દર ચાલીશ તોલાના ૪ આના વધુ પડશે તે ૮૦૦ તોલા સુધી અને ૮૦૦ તોલાના પારસલના રૂ ૫) પાંચ પડશે.

કાગલો, પોસ્ટ કારડો, બુક પોસ્ટ, સેમપલો અને પારસલ રેજીસ્ટર કરવાની ફી ૨ આના વધુ પડશે અને રેજીસ્ટર કરેલી દરેક ચીજ માટે પોસ્ટ કરવાના ખરચના તથા રેજીસ્ટર કરવાની ફીના પઇસા આગળથી આંગ ઉપરજ ભરવા જોઇશે અને લેનાર ધણીએ સહી કરી આપયા પછી તે ચીજ લેનાર ધણીને આપવામાં આવશે.

રેજીસ્ટર કરેલી દરેક ચીજ હીંદુસ્તાનમાં જે ધણી ઉપર મોકલવી હોય, અને તેના હાથની સહી પોહોચ તરીકે મોકલનાર ધણીને જોઇતી હોય તો એક આનો વધારે પડે છે.

જે કાગલ, પેકેટ યા ખાનગી બનાવટના પોસ્ટ કારડ ઉપર લવાજમ આગલથી મુદલજ ભરયો નહી હશે તો તે માટે બેવડો લવાજમ લેવામાં આવશે, તથા અધુરો ભરયો હશે તો અધુરી રકમ બેવડી માંગવામાં આવશે.

ખાનગી બનાવટના ટપાલના પોસ્ટ કારડો.

*ખાનગી બનાવટનાં સીંગલ તથા રીપ્લાઈ પોસ્ટ કારડની સરનામાવાળી બાજુએ જે કાંઇ લખાણુ, જાહેર ખબર વગેરે મુકવું હોય તે સરનામાવાળી બાજુના ફક્ત ડાબા હાથપરના અરધા ભાગપરજ હોવું જોઇએ તથા માલેકના નામ અને સરનામાં શીવાય જમણા હાથ પરના અરધા ભાગપર કંઈ પણુ લખેલુ છાપેલું અથવા બીજી રીતે દરશાવેલું હોવું જોઇએ નહી. એવા કારડની સરનામાવાળી બાજુનો જો લખાણુવગેરે માટે ઉપયોગ કરવો હોય તો તે બાજુનો એક ઉભી લીટી દોરી એવી રીતે વીભાગ કરવો કે લીટીની જમણી બાજુએ આખી જગાનો ઓછામાં ઓછો અરધો ભાગ રહે. ખાનગી બનાવટના પોસ્ટ કારડો વધુમાં વધુ સાડાપાંચ ઇંચ લાંબા અને સાડાત્રણુ ઇંચ પોહલા અને કમીમાંકમાં પોણા પાંચ ઈંચ લાંબા અને ત્રણ ઈંચ પોહલા સાઇઝમાં હોવા જોઇએ અને તે ટીકીટવાલા કારડો જેટલાજ જાડા હોવા જોઇએ.

ટપાલની ટીકીટો, પોસ્ટ કારડો, પરબીડાંઓ તથા રેપરો નીચલા ભાવે વેચવામાં આવે છે.

ટીકીટો.

૦।, ૦॥, ૦॥। આનો, ૧ આનો, ૧॥ આનો, ૨ આના, ૨॥ આના, ૩ આના, ૪ આના, ૬ આના, ૮ આના, ૧૨ આના તથા રૂ૧, રૂ૨, રૂ૫, રૂ૧૦, રૂ૧૫, અને રૂ૨૫.

ઉપલી બધી જાતની છુટી ટીકીટો ઉપર જણાવવામાં આવેલા ભાવેજ વેચવામાં આવે છે.

પઈસા મલ્યા બદલની રસીદ ઉપર તેમજ બીલો ઉપર મારવા માટે અરધા આનાવાલી અને એકઆનાવાલી પોસ્ટની ટીકીટોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

પોસ્ટ કારડો.

ટીકીટવાલા સીંગલ પોસ્ટ કારડો (પા॥×૩॥ ઇંચની સાઇઝના) હીંદુસતાનમાં
વાપરવા માટે... ... ... ૩ પાઇ
રીપ્લાઇ ટીકીટવાલા દબલ પોસટ કારડો... ... ... ૬ પાઈ
ઇનટરનેશનલ ટીકીટવાલા સીંગલ પોસટ કારડો (પા॥×૩॥ ઇંચની સાઈઝના) હીંદુસતાનની
બહારના યુરોપ વગેરેના ફોરેન દેશાવરો ખાતે વાપરવા માટે ... ... ૧ આનો
રીપલાઇ ટીકીટવાલા દબલ પોસ્ટ કારડો (૪॥×૩॥ ઇંચની સાઇઝના) ... ૨ આના

ઉપલા પોસ્ટ કારડો તેની ઉપર છાપેલી કીંમતેજ વેચવામાં આવે છે

પરબીડાંઓ તથા રેપરો.

અરધા આનાવાળા ઓબલોંગ કમરસીયલ પરબીડાં (૬×૩॥ ઈંચની સાઈઝના)

૧	પરબીડાંના	...	આ.	૦	પાઇ	૮
૨	,,	...	,,	૧	,,	૩
૩	,,	...	,,	૨	,,	૦
૪	,,	...	,,	૨	,,	૬
૫	,,	...	,,	૩	,,	૦
૨૦	,,	...	,,	૧૨	,,	૦

અરધા આનાવાલા જાડાં ચોરસ પરબીડાં (૪॥×૩॥ ઇંચની સાઇઝના)

૧	પરબીડાંના	...	આ.	૦	પાઇ.	૮
૨	,,	...	,,	૧	,,	૬
૩	,,	...	,,	૨	,,	૩
૪	,,	...	,,	૩	,,	૦
૫	,,	...	,,	૩	,,	૬
૨૦	,,	...	,,	૧૪	,,	૦

અરધા આનાવાલા લંબ ચોરસ પરબીડાંઓ (૪॥॥×૨॥॥ ઇંચની સાઇઝના) અરધા આનાને ભાવેજ મલશે.

એક આનાવાલાં ચોરસ પરબીડાં.

	આ.	પાઇ.
૮ થી ઓછી સંખયા માટે દર પરબીડાં દીઠ... ...	૧	૨
૮ પરબીડાંના દર પેકેટ દીઠ...	૯	૩

રેજીસ્ટર ટીકીટવાલાં નાના પરબીડાં (૫॥॥×૩॥॥ ઇંચની સાઇઝના.)

	આ.	પાઇં
૧૬ થી ઓછી સંખયા માટે દર પરબીડા દીઠ... ...	૩	૦
૧૬ પરબીડાના દર પેકેટ દીઠ ૩૩	૦	૦

રેજીસ્ટર ટીકીટાવાળાં મોટાં પરબીડાં (૧૦×૪। ઈંચની સાઈઝના)

	આ.	પાઇ.
૮ થી ઓછી સંખયા માટે દર પરબીડા દીઠ... ...	૩	૬
૮ પરબીડાના પેકેટ દીઠ ...૩૧	૧૨	૦

અરધા આનાવાળી ટીકીટવાલા રેપરો.

૬ થી ઓછી સંખયા માટે દર રેપર દીઠ ૭ પાઇ
૬ રેપરના દર પેકેટ દીઠ ...આ. ૩ પાઈ ૬

એક આનાવાળી ટીકીટનાં રેપરો.

૬ થી ઓછી સંખયા માટે દર રેપર દીઠ ૧ આ ૧ પૈ
૬ રેપરના દર પેકેટ દીઠ ... આ. ૬ પાઈ ૬

ચીજો પોસ્ટ કરયા બદલની સરટીફીકેટ.

પોસ્ટ મારફતે જતી જે ચીજ માટે પોસ્ટ ઓફીસ તરફથી રશીદ આપવામાં આવતી નથી એવી દરેક ચીજ પોસ્ટ કરયા બદલનું સરટીફીકેટ મળી શકે છે કે તે ચીજ પોસ્ટ હાફીસમાં બરાબર નાખવામાં આવી છે. એ સરટીફીકેટ કાગલના કટકાપર યા ચોપડીમાં સહીથી લખી જે ચીજો પોસ્ટ કરવાની હોય તેની સાથે પોસ્ટ ઓફીસમાં રજુ કરવું. જે ચીજો માટે સરટીફીકેટ જોઇતું હોય તે ઉપરના શરનામાની બરાબર નકલ તેમાં હોવી જોઇએ અને જેટલી ચીજો બદલ સરટીફીકેટ જોઇતું હોય તે ચીજોની સંખ્યા શબ્દોમાં સરટીફીકેટની નીચે લખવી અને તે ઉપર નીચે મુજબ ટીકીટ મારવી:—(૧) રજીસ્ટર નહીં કરાવેલી બેંગી માટે એકીજ વખતે પોસ્ટ કરવા સારૂ એમાંની કોઇ પણ જાતની દરેક ત્રણ અથવા તેથી ઓછી ચીજોને માટે ૦ાં આનો, (૨) રજીસ્ટર નહીં કરાવેલા કાગળ, પોસ્ટ કારડ, બુક પેકેટ, (રજીસ્ટર નયુસ પેપર સુધ્ધા) અને નમુનાના પેકેટ માટે એકીજ વખતે પોસ્ટ કરવા માટે એમાંની કોઇ પણ જાતની દરેક ત્રણ અથવા તેથી ઓછી ચીજને માટે ૦ા આનો. ઉપર જણાવેલી બેઉ જાતની ચીજો માટે દરેકની અકેકી જુદી જુદી સરટીફીકેટ રજુ કરવી જોઇશે અને તે સરટીફીકેટ ઉપર "બેંગી પોસ્ટ કરયા બદલનું સરટીફીકેટ" અથવા "કાગળ પોસ્ટ કરયા બદલનું સરટીફીકેટ" એ પ્રમાણે જે જોઇતું હોય તે મથાળું લખી રજુ કરવાં. દરેક સરટીફીકેટમાં કેટલી આઈટમ છે તે હેઠે લખવી તેમજ એકજ સરટીફીકેટમાં ૭ ચીજોના નામોજ લખવા દેવામાં આવશે. પોસ્ટ ઓફીસ ટીકીટ અથવા ટીકીટો રદ કરી સરટીફીકેટ ઉપર તારીખની છાપ મારી જે ધણીએ રજુ કરયું હશે તેને પાછું આપશે.

સાધારણ સ્થાનીક મની ઓરડર તથા વેલ્યુ પેએબલ પોસ્ટથી જણસો મોકલવા માટેની સરકારની હુકસાઈ.

હીંદુસ્તાનમાં એક ઠેકાણેથી બીજે ઠેકાણે ટપાલ મારફતે મનીઓરડરથી નાણું વાલવા તથા વેલ્યુ પેએબલ પોસ્ટથી જણસો મોકલવા માટે નીચલા ભાવે કમીશન લેવામાં આવે છે.

દશ રૂપયા સુધી... ... ૨ આના | દશથી વધુ અને પચીસ રૂપયા સુધી ૪ આના

રૂ. ૨૫ થી વધુ રકમોના ઓરડરો ઉપર કમીશન લેતા દર રૂપયા પચીસની આખી રકમ દીઠ ચાર આના ગણવામાં આવે છે પણ દશ રૂપયાથી ઓછી હોય તો તે ઉપર બે આના લેવામાં આવે છે. એકજ મની ઓરડરમાં રૂ ૬૦૦ થી વધુ રૂપયા લેવામાં આવતા નથી.

વેલ્યુ પેએબલ પોસ્ટ મારફતથી ફકત રજીસ્ટર કરેલાજ પારસલો, કાગજો, બુક પેકેટો, વગેરે જે ધણીને પોંહોચાડી તેની પાસેથી તેનાં નાણાં મેળવવાં હોય તો તે ઉઘરાવી આપવાનું કામ પોસ્ટ ખાતું બજાવે છે. મોકલવાની વસ્તુ ઉપર તેને જોઇતી ટપાલની ટીકીટ લગાડ્યા પછી અને તેની જેટલી કીંમત વસુલ કરવી હોય તેના આંકડા સાથે ટપાલ ખાતાંને સ્વાધીન કરયા બાદ, ટપાલ ખાતું તે વસ્તુ તે ધણીને પોંહોચાડી આંકડા પ્રમાણે તેની પાસેથી પઇસા વસુલ કરે છે અને તે પઇસા તે વસતુ મોકલનાર આસામીને લાવી આપે છે, અને તેના ઉપર પોસ્ટ ખાતું કમીશન લે છે. તે કમીશનનો દર ઉપર જણાવવા મુજબ મની ઓરડરના કમીશનના દરની બરાબરજ છે અને એ કમીશનના જેટલા પઇસા થાય તેટલી કીંમતની વધુ પોસ્ટની ટીકીટો મોકલવાની વસ્તુ ઉપરજ મારવી જોઇશે. જો મોકલેલી વસ્તુ લેનાર ધણી નહીં રાખે તો તે મોકલનાર ધણીને પાછી પુગાડવામાં આવે છે, અને તે માટે કશું દામ લેવાતું નથી પણ તેના ઉપર ટપાલનો જે દર ભરયો હોય તે રદ થાય છે. વેલ્યુ પેએબલ માટે કાંઇબી દાવો કરવો હોય તો તે મોકલ્યાની તારીખથી ૬ મહીનાની અંદર કરવો જોઇએ, પોસ્ટ ઓફીસ એ પછી કોઇબી રીતે જોખમદાર રહેતી નથી. વેલ્યુ પેએબલ માટે કાંઈબી ફરયાદ પોસ્ટ હાફીસમાં કરતી વખતે તે માટે લખેલા કાગળ ઉપર એક આનાની ટીકીટ મારી તે કાગળ પોસટ હાફીસમાં આપવું જોઇશે.

વેલ્યુપેએબલ ટપાલ મારફતે મોકલવાની રૂ. ૪૦૦ સુધીની ઇંગલંડ માટેની અને રૂ૬૦૦ સુધીની બીજા દેશો માટેની ચીજો નીચે મુજબ હવેથી સવીકારવામાં આવશે. ઇંગલંડ માટે રેજીસ્ટર કીધેલાં પારસલો, સીલોન, પોરચુગીઝ હીંદ, સેશેલીસ, સોમાલી લેંડ પ્રોટેકટોરેટ અને સ્ટ્રેટસ સંસ્થાન માટે રેજીસ્ટરડ પારસલો, રેજીસટર પત્રો અને રેજીસટર બુક પેકેટો.

તાર મારફતે મોકલવાના મનીઆરડર માટે તારના સંદેશાનો તથા હુકસાઇનો દર.

હીંદુસ્તાનમાં એક ઠેકાણેથી બીજે ઠેકાણે તાર મારફતે મોકલવામાં આવતો મનીઓરડર જેટલી રકમનો હોય તેટલી રકમ ઉપરનું કમીશન એક સાધારણ સ્થાનીક મની ઓરડરનું જે કમીશન હોય (ઉપર જણાવવા મુજબ) તે પરમાણે લેવામાં આવે છે. તે ઉપરાંત તારનો વધુ લવાજમબી લેવામાં આવશે. તે એમ કે તારના સંદેશામાં જેટલા શબ્દો મોકલવા લખ્યા હોય તેટલા શબ્દો ગણીને જો તારનો સંદેશો એક્ષપરેસ હોય તો તેના હીસાબે અને ઓરડીનરી હોય તો તે પરમાણે લવાજમ લેવામાં આવે છે.

ઉપલા તારના સંદેશામાં મની ઓરડર મોકલનાર આસામી પોતા તરફનો ખાનગી સંદેશો પણ તેવા તારમાં ઉમેરી શકશે અને તેવા વધારાના શબ્દો માટે તે એક્ષપરેસ તાર હોય તો શબ્દ દીઠ બે આના અને ઓરડીનરી હોય તો શબ્દ દીઠ એક આનાનો વધારાનો દર લેવામાં આવે છે.

વીમા માટે પોસ્ટ ખાતાની હુકસાઇ.

રેજીસ્ટર કરેલાં કાગળો, વેલ્યુ પેએબલ રેજીસ્ટર કાગલો, રેજીસ્ટર કરેલાં પારસલો અને વેલ્યુ પેએબલ રેજીસ્ટર પારસલો માટે બ્રાંચ પોસ્ટ ઓફીસ ખાતે રૂ. ૬૦૦ની કીંમત સુધીનો અને બીજી મોટી પોસ્ટ ઓફીસો ખાતે રૂ ૨૦૦૦ ની કીંમત સુધીનો વીમો ઉતારી શકાય છે. પોસ્ટેજ અને રેજીસ્ટરેશનની ફી ઉપરાંત વીમા માટે નીચે મુજબ હકસાઇ લેવામાં આવે છે:—

રૂપયા ૫૦ સુધીની કીંમતની જણસ માટે ૧ આનો.

તે ઉપરાંત દર રૂપીઆ ૫૦ સુધીની કીંમતની જણસ માટે ૧ આનો વધુ પડશે

પોસટ હારીશ મારફતે જે ચીજો રવાના કરવામાં આવી હશે તેનો વીમો પુરેપુરી રકમનો ઉતરાવ્યો હશે તોજ પોસટ હારીશમાંથી તે ચીજ ખોવાઇ જશે તો તેના નાણા પુરેપુરા આપવામાં આવશે.

નોટ—કોઇપણ પરબીડા કે બેંગીમાં શરકારી ચલણી નોટ અથવા સીક્કા કે રોકડ નાણું હોય ત્યારે તેનો વીમો ઉતરાવવોજ જોઈએ એમ ઠરાવવામાં આવ્યું છે. વીમા વગરના કોઈ કાગળ કે બેંગીમાં ચલણી નોટ કે નાણું જણાશે તો તે સ્વીકારવામાં આવશે નહી અને સ્વીકારવામાં આવ્યા પછી જણાવશે તો તે કાંતો મોકલનારને પાછું વાળવામાં આવશે અથવા તો સરનામાનાં મથકે મોકલી એક રૂપ્યા જેટલો ખાસ લવાજમ લઇને પછી તે ડીલીવર કરવામાં આવશે.

હીંદની બાહેરના અંગરેજી શેહેનશાહતના બીજા ભાગો સાથનો ટપાલનો દર.

યુનીવરસલ પોસટેજ યુનીયનમાં અંગ્રેજી શેહેનસાત સાથે યુરોપના જે દેશો જોડાયલા છે તેની સાથેનો પોસટેજનો દર નીચે મુજબ છે.

કાગળો.

દર એક આઉંસ સુધી	બે આના
તે ઉપરાંત દર એક આઉંસ માટે	૧ાા આનો

પોસ્ટ કાર્ડ.

એકવડો	૧ આનો
જવાબ સાથે...	૨ આના

વરતમાન પત્રો ચોપડી વગેરે.

દર બે આઉંસ માટે	૦ાા આનો

કાયદાના અને વેપારી દસ્તાવેજો.

દસ આઉંસ સુધી...	૩ આના
તે ઉપરાંત દર ત્રણ આઉંસ માટે...	૦ાા આનો

નમુના.

ચાર આઉંસ સુધી	૧ આનો
તે ઉપરાંત દર બે આઉંસ માટે ...	૦ાાઆનો

બીજા પરદેશો સાથનો ટપાલનો દર.

અંગ્રેજી શેહેનશાહતના જુદા જુદા ભાગો વચ્ચેનો ટપાલનો દર માત્ર એકજ બાબતમાં બીજા પરદેશો માટેના ટપાલના દરથી જુદો પડે છે, અને તે કાગળના દરની બાબતમાં છે. પરદેશો ખાતે મોકલવાના કાગળો માટે દર એક આઉંસ દીઠ ત્રણ આના અને એક આઉંસ ઉપરાંતનાં દર આઉંસ માટે દોઢ આનો લેવામાં આવે છે.

એડન, સીલોન તથા પોરટુગીઝ હીંદુસ્તાન માટેનો ટપાલનો દર સ્થાનીક ટપાલના દર જેટલો રાખવામાં આવ્યો છે.

બ્રીટીશ પોસ્ટલ ઓરડરો—૬ પેની, ૧ શીલીંગ, ૧ શી. ૬ પે., ૨ શી. અને એ પ્રમાણે ૨૦ શી. સુધી દરેક વધુ ૬ પે. ની કીંમતના તેમજ ૨૧ શીલીંગની કીંમતના પોસ્ટલ ઓરડરો એકસચેનજના ભાવ પ્રમાણે કીંમત લઈ તે ઉપરાંત થોડી હકસાઇ લઈ પોસ્ટ ઓફિસે વેચાય છે. ૨ શી. ૬ પે. થી વધુ નહી એવી કીંમતના ઓરડરની હકસાઈ ૧ એક આનો, ૩ શી. થી ૧૫ શી. સુધીના ઓરડરની હકસાઇ દોઢ આનો અને ૧૫ શી. થી વધુ કીંમતના ઓરડરની હકસાઇ બે આના લેવામાં આવે છે. બ્રીટીશ પોસ્ટલ ઓરડરનાં નાણાં યુનાઇટેડ કીંગડમમાં તથા બીજા સંસ્થાનો અને બ્રીટીશ પોસ્ટ ઓફીસ એજંસીઓમાં તેમજ હીંદુસ્થાનમાં પણ અપાય છે.

હીંદી ચલણમાં મનીઆરડરો નીચલા દેશો ખાતે મોકલી શકાય છેઃ-બ્રીટીશ ઇસ્ટ આફ્રીકા, બ્રીટીશ નોરથ બોરનીઓ, સીલોન, કોરયાના કેટલાક ભાગ, ફોરમોસાના કેટલાક ભાગ, જરમન ઇસ્ટ આફ્રીકા, હાંગકાંગમાંની બ્રીટીશ આફીસો, જેપાન, લેબોઆન, મોરીશીયસ, સેશેલ્સ, સ્ટેટસના સંસ્થાનો, જંઝબાર, પોરટુગીઝ હીંદુસ્થાન, ચમ્બા ફરીદકોટ, ગોવાલીયર, ઝીંદ, નાભા અને પટયલા.

વીજળીક તારને લગતી જાણવાજોગ વીગતો

સરવે તારો " સ્ટાનડર્ડ " વખત પ્રમાણે નોંધી લીધામાં આવશે, જે વખત હીંદમાં ગ્રીનીચના વખત કરતાં સાડા પાંચ કલાક આગળ, તથા મદ્રાસ વખત કરતાં નવ મીનીટ આગળ છે. બરમાંહમાં ગ્રીનીચના વખત કરતાં સાડા છ કલાક આગળ, અને હીંદના 'સ્ટાનડરડ' વખત કરતાં એક કલાક આગળ છે.

તાર અંગ્રેજી કે દેશી, કોઇપણ ભાષામાં મોકલી શકાય છે પણ તેનું લખાણ તો અંગ્રેજી અક્ષરોએજ કરવું જોઇએ. તાર બહુજ ખોલા અક્ષરે લખવો જોઇએ, કે જેથી ભુલચુક થવાનો સંભવ રહે નહી. તાર મેલવામાં કાંઇપણ ભુલચુક, ઢીલ વગેરે તાર ખાતું વરીક કરે તો તેનો જોખમ લેનાર તથા મોકલનારનેજ માથે છે. જે મથક ખાતે તાર મુકયો હોય ત્યાંની તાર ઓફીસથી પાંચ માઇલ સુધીની હદમાં સઘળા સંદેશા તાર ખાતું પોતાના માણુસ જોડે પોહોંચાડી આપે છે પણ તેથી દુરની હદના સંદેશા ટપાલ મારફતે મોકલે છે. તેવા દુરની જગાએ મોકલેલા " એક્ષપ્રેસ " અથવા "ઓરડીનરી " શંદેશા, જો મોકલનાર તેને લગતો ખરચ આપે તો, તાર ખાતું ખાસ ખેપયા કે બીજી ગોઠવણથી પુગાડે છે. મોકલનારની મરજી હોય તો સંદેશા પરબીડામાં બીડયા વીના ખોલા તાર આફીસ પુગાડે છે કે જો લેનાર ધણી તે લેવાને ના પાડે છતાં તેની મતલબથી વાકેફ થાય જ્યારે એક સદેશો કોઇ પણ કારણથી ઘટતે ઠેકાણે પુગી શકતો નથી ત્યારે મોકલનાર ધણીને તે બાબેની ખબર આપવામાં આવે છે. તાર ઓફીસમાં એક સંદેશો આપ્યા પછી તે ઘટતે ઠેકાણે મોકલાતો અટકાવી શકાય છે પણ જો શંદેશા ઉપરની તારની ટીકીટ સ્ટાંપ મારયાથી રદ થઇ હોય તો તેના પઇસા પાછા આપવામાં આવતા નથી. તાર ઓફીસમાંથી જો શંદેશો રવાના થઇ ચુકેલો હોય છે, તે રદ કરવા માટે બીજો તારનો સંદેશો મેલવો પડે છે. તાર મુકનાર તથા પોહોંચાડનાર ઓફીસમાં ૭૨ કલાક સુધી તારની નકલ રહે છે તે પછી એ નકલો કલકતે " ચેક ઓફીસ " માં જાય છે જ્યાં ચાર માસ સુધી તે રાખવામાં આવે છે. તાર મેલનાર અને લેનાર ધણીને દર ૧૦૦ શબ્દો દીઠ ચાર આના લઇ તેની નકલ આપવામાં આવે છે. વળી તારનો જવાબ મેળવવા માટે બી રીપલાઈ ટેલીગ્રામ મોકલી શકાય છે, તેની સમજણ એવી છે કે, જેવી જાતનાં તારમા જવાબ મંગાવો હોય તે પ્રમાણે પઇસા આગલથી તાર આફીસમાં લેવામાં આવે છે અને તે વીશેની ચેતવણી તાર લેનાર ધણીને તારની સાથેજ આપવામાં આવે છે, જો લેનાર ધણી ઉતર નહી મોકલે તો ભરેલા પઇસા તે લેનારનેજ રોકડા પાછા આપવામાં આવે છે.

હીંદુસ્તાનમાં એક શેહેરથી બીજે શેહર મોકલવા માટેના તારના સંદેશાના દરો.

તાકીદના (એક્ષપ્રેસ) સંદેશા—સરનામાં સહીત બાર શબ્દો માટે દોઢ રૂપયો અને તે ઉપરના દરેક વધારાના શબ્દ દીઠ બે આના વધુ લેવામાં આવશે.

સાધારણ ઓરડીનરી સંદેશા—સરનામાં સહીત બાર શબ્દો માટે બાર આના અને તે ઉપરના દરેક વધારાના શબ્દ માટે એક આનો વધુ લીધામાં આવશે.

ઓરડીનરી કલાસના તારો રવીવાર અને તહેવારના દીવસોએ લેવામાં આવતા નથી.

વરતમાનપત્રો માટેના ખાસ દર નીચે મુજબ છે.

તાકીદના (એક્ષપ્રેસ) સંદેશા—ઉડતાળીસ શબ્દો માટે એક રૂપયો અને તે ઉપરાંતના દર છ શબ્દો દીઠ બે આના વધારે અને સરનામું મુફત લેવામાં આવશે.

સાધારણ (ઓરડીનરી) સંદેશા—ઉડતાળીસ શબ્દો માટે આઠ આના અને તે ઉપરાંતના દર છ શબ્દો દીઠ એક આનો વધારે અને સરનામાના શબ્દો મુફત લેવામાં આવશે.

વરતમાનપત્રો માટેનો એક સંદેશો એકજ મથકનાં ગમે તેટલાં વરતમાન પત્રોને પોંહોચાડવામાં આવે તોપણ તે ઉપર એકજ વખતનો દર અને નકલ કરવાનો સો શબ્દો દીઠ ચાર આના લેખે લવાજમ પડે છે.

અરે ! વાહરે તપકીર, તેં હરી શરદીની પીડ,
દુનીઆને આપી આવી દવા, તેં કમાલ કરી ગુરૂબસવા.

ડૅ. જી. બી. ની ઔષધીક ખુશબોદાર.

તપકીર

કે જેની ફકત એકજ ચપટી તપેલા મગજને શાંત કરી કંટાળેલા જીવને આનંદ આપે છે.

પીનસ, આધાશીશી, શરદી, સળેખમ, નજલો, મગજ અને માથાનો દુખાવો, ચસકા, ઠણકા વીગેરે દરદોપર અતિશય અસરકારક દવા અને મગજનાં કામ કરનારને ઉત્તમ આશીર્વાદ સમાન તેમજ જ્ઞાનતંતુના સ્નાયુને મજબુત બનાવનાર ભારોભાર વસાણાં છે.

ખુશબોનો અખુટ ખજાનો છે.

જી. બી. ની તપકીરની ફકત એકજ ચપટી તમારી સાદી તપકીરની એક દાબડી ખુશબોદાર બનાવે છે.

દરેક કુટુંબમાં એક બાટલી રાખી મુકવીજ જોઈએ. તાત્કાલીક વખતે એક ગીનીની કીંમત જેટલું કામ આપે છે.

મુંબઇના સોલ એજન્ટ.

હસનઅલી સાલેહમહમદ બી. એ.,
ટોબેકો વેર-હાઉસ, કોટ, **મુંબઈ.**

એક બાટલીની કીમંત ફકત રૂ. ૦-૪-૦

ત્રણ બાટલીથી ઓછાનું વી. પી. થતુંજ નથી. એક બાટલીથી છ બાટલી સુધીનું ટપાલ ખર્ચ સરખુંજ આવે છે.

તુરતજ મંગાવો.

વર્ધમાન એન્ડ સન્સ, મુંબઈ નં. ૩.

કલકતાના જરથોસ્તી અંજુમનના ધરમનાં ફંડોની વીગત.

ટ્રસ્ટીઓ–શેઠ નવરોજી જામાસપજી અરજાની, શેઠ ખરશેદજી દી. મા. રૂસ્તમજી અને શેઠ એદલજી પેસતનજી ગજદર–એવોને હસ્તક નીચલાં ફંડો ચાલે છે અને તેની બાકી રકમ સને ૧૯૨૦ ના સાલની નીચે મુજબ છે:—

૨૪૯૮૩	૧	૦	કલકતાની જરથોસ્તી અનજુમનના ધરમનું ફંડ.
૧૫૦૦૨	૧૫	૪	દોખમાની આસપાસની તથા તેની બહારના બગીચાવાલી અંજુમનની જગા-પર પુરણી કરવા તથા દોખમાં તથા દીવાલ વીગેરેની મરામતનું ફંડ.
૨૧૪૮૧	૧૫	૯	મરહુમ શેઠ રૂસતમજી કાવસજી બનાજીના ગહમબારનું ફંડ
૧૬૪૫૭	૧૩	૮	શેઠ બેહેરામજી જીજીભાઇ કલકતાના રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનું ફં
૮૫૦૦	૦	૦	સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટના ધરમ ખાતે.
૧૦૦૦	૦	૦	બેહેસતનશીન શેઠ કાવશજી દીનશાજી પીટીટના પુણને સારૂ તેવણના છોકરાઓ શેઠો હોરમશજી, ખરશેદજી, અરદેશર તથા સોરાબજીને નામે તેઓના બપાવા સર દીનસાહજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે આપેલી નોટ.
૫૦૦	૦	૦	બેહેસતનશીન શેઠ મેરવાનજી કાવશજી દીનશાહ પીટીટના પુણ સારૂ તેવણના બપાવા સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે આપેલી નોટ.
૧૦૦૦	૦	૦	શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ સી. એસ. આઇ. ના ધરમખાતે.
૧૦૦૦	૦	૦	શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલાએ પોતાની દીકરી બેહેશતનશીન બાઇ ગુલબાનુના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.
૧૦૦૦	૦	૦	મુંબઇવાલા શેઠ કાવશજી બેજનજી કરાણીએ મરહુમ દીકરી બાઇ જીવનાઇજી તથા તેવણના દીકરા મરહુમ શેઠ બમનજી અરદેશર મોદીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.
૧૦૦૦	૦	૦	શેઠ કાવશજી ધ. પાઉંવાલાના પુણ સારૂ દીકરા શેઠ સોરાબજીએ આપેલી નોટ.
૨૧૮૧૭	૧૪	૩	શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ સી. એસ. આઇ. એ આપેલી નોટ.
૧૦૦૦	૦	૦	શેઠો અરદેશરજી તથા જાંગીરજી નસરવાનજી મોદીએ પોતાના બેહેસતનશીન મુરબીજી નસરવાનજી બમનજી મોદીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.
૧૦૦૦	૦	૦	શેઠ કાવસજી બેજનજી દસતુરે આપેલી નોટ.
૧૦૦૦	૦	૦	સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના નબીરા બેહેસતનશીન શેઠ અરદેશર કાવસજી પીટીટના પુણ સારૂ કીધેલા ધરમખાતે.
૨૫૦૦	૦	૦	હાંગકાંગ કનતાંન તથા મકાઉના જરથોસ્તી અનજુમનના ધરમખાતે.
૧૦૦૦	૦	૦	સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના ધણીઆણી લેડી સાકરબાઇ તે મરહુમ શેઠ ફરામજી ભીખાજી પાંડેના બેટીના પુણ સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
૧૫૦૦	૦	૦	શેઠ ફરામજી મ. બુમલાએ માતાજી બાઇ રતનબાઇ તે મરહુમ શેઠ મનચેરજી બુમલાબાઉના વીધવાની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ કીધેલા ધરમખાતે.
૩૬૪૯	૧	૭	ઓનરેબલ સર દીનશાજી મા. પીટીટ બારોનેટ ઝોરાસ્ત્રીયન લાઇબ્રેરીનું ફંડ.
૧૨૬૦૦	૦	૦	સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે લાઇબ્રેરીના આશ્રા માટે આપેલી નોટ.
૩૫૦૦	૦	૦	મરહુમ લેડી સાકરબાઇ દી. પીટીટ તે શેઠ ફરામજી ભીખાજી પાંડેના બેટીના પુણ સાર ધણી સર દી. મા. પીટીટ બારોનેટે તથા છોકરાંઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.
૧૦૦૦	૦	૦	કલકતાના જરથોસ્તી અનજુમન તરફથી લાઇબ્રેરીના ફંડમાં ભરાયેલા નાણાં મધેથી લીધેલી નોટ ખાતે.

૫૦૦	૦	૦	શેઠ નશરવાનજી મા. પીટીટના પુણ સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી વીધવા બાઈ દીનબાઇ તે મરહુમ શેઠ મેરવાનજી જીજીભાઇ મુંગાના બેટીએ આવેલી નોટ.
૧૦૨૬	૦	૦	બેહેસતનશીન બાઇ નવાજબાઈ તે શેઠ રતનજી પાલનજી મીસતરીના બેટીના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૧૮૦૫૫	૨	૦	કલકતાના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા વધુ માણસો બોલાવી રાખવાના અતરેની અનજુમને ઉભું કીધેલું ફંડ.
૧૦૦૦	૦	૦	સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે કલકતાના રવાનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવા વધુ માણસો રાખવાના અનજુમને ઉભા કીધેલાં ફંડમાં આપેલી નોટ.
૭૧૫	૦	૦	બાઈ પીરોજબાઇ જમશેદજી માદને પોતાના મરહુમ માતાજી બાઇ દીનબાઇ તે ગુ૦ શેઠ નવરોજી કાવશજી મીનવાલાના ધણીઆણીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.
૬૫૩૩	૭	૦	મરહુમ શેઠ રતનજી બેરામજી બીશનીના પુણ સારૂ કીધેલા ધરમ ખાતે.
૧૦૦૦	૦	૦	શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઇ મેહેતાએ પોતાના બેહેસતનશીન ધણીઆણી બાઇ નાલીબાઇના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.
૫૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ રતનજી પા. મીસતરીના પુણ સારૂ તેવણુની પુંજીમાંથી તેવણુના વીધવા બાઇ ગુલબાઇ તે મરહુમ શેઠ જી. ઉં. દારૂવાલાના બેટીએ આપેલી નોટ.
૫૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ રૂસતમજી નવરોજી પટેલની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ એવણુના વીધવા બાઇ ડોશીબાઈએ આપેલી નોટ.
૭૧૫	૦	૦	શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને પોતાના મીત્ર મરહુમ શેઠ કુવરજી બમનજી ગજદરના પુણ માટે આપેલી નોટ.
૨૫૯	૧૨	૬	કલકતાના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા સારૂ ગાડી મંગાવીતેનુંફંડ.
૨૦૦૦	૦	૦	બેહેશતનશીન બાઇ શીરીનબાઇ તે શેઠ રૂસતમજી ધનજીભાઇ મહેતા સી. આઇ. ઈ. ના ધણીઆણીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.
૫૦૦	૦	૦	શેઠો ફરામજી મનચેરજી તથા હીરજીભાઇ મનચેરજીએ મરહુમ માતાજી બાઇ રતનબાઈ તે ગુ૦ શેઠ મનચેરજી બુમલાખાઉના ધણીઆણીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.
૭૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ માણેકજી રૂસતમજી તથા તેવણુના ધણીઆણી બાઇ સાકરબાઇ માણેકજી રૂસતમજીના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૮૧૫	૦	૦	મરહુમ શેઠ કેખશરૂ દાદાભાઇ રૂ. બનાજીના પુણ માટે તેવણુની પુંજીમાંથી બાઇ શેઠ ફરામજી દાદાભાઇ બનાજી તથા બેહનો બાઇ શીરીનબાઈ શોરાબજી શાતીને તથા બાઇ જરબાઈ કાવશજી માણેકજી રૂસતમજીએ આપેલી નોટ.
૫૦૦	૦	૦	શેઠ ફરામજી મચેરજી બુમલાખાઉએ પોતાના વહુ મરહુમ બાઇ શીરીનબાઇ તે શેઠ રૂશતમજી ફરામજી બુમલાખાઉના ધણીઆણીના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે
૧૨૮૮૩	૦	૮	શેઠ માણેકજી રૂસતમજી બનાજીની યાદગારી રાખવા કલકતાની ધરમશાળાનું ખાતું
૨૬૧૫	૦	૦	શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને, બેશીઓએ તથા દોસ્તોએ પોતાના સગા તથા મીત્ર મરહુમ શેઠ રતનજી નવરોજી મીનવાલાના પુણ માટે આપેલી નોટ.
૫૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ અરદેશરજી નશરવાનજી મોદીના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ અરદેસરજી ન. મોદીના પુણ સારૂ ધરમશાળા માટે કીધેલાં ધરમખાતે
૭૪૩	૪	૩	બાઇ પીરોજબાઇ જમશેદજી માદને પોતાના મરહુમ ભાઇ રતનજી નવરોજી મીનવાલાની યાદમાં આપેલી નોટ.
૧૦૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ દીનશાહ ભીખાજી બામજીના પુણ માટે આપેલી નોટ.
૬૭૭૭	૧૫	૧૦	શેઠ ફરામજી મનચેરજી બુમલાખાઉ અસલ નવસારી મલેસરવાડી મોહલાના વતની તે હાલ કલકતાના રહીશે મરહુમ સખીવતુદ પરદુખભંજન મુરબીજી રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઇની યાદગારી કાયમ રાખવા કીધેલાં ધરમખાતે.

૪૮૦૨	૧૨	૬	શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને દારજીલીંગની આરામગાહની જગાના ખરચ યાને નીભાવ ફંડ માટે આપેલા રૂ૩૦૦૦ ના ધરમખાતે.
૧૦૧૫	૦	૦	શેઠ કાવસજી માણેકજી રૂશતમજી તથા એવણની દીકરીઓ બાઇઓ ભીખાઇજી, ખરશેદબાઇ તથા મેહેરબાઇએ મરહુમ બાઈ જરબાઇ તે શેઠ કાવશજી માણેકજી રૂશતમજીના ધણીઆણીના પુણ સારૂ આપેલી નોટ.
૫૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ હોરમશજી નશરવાનજી કુપરના પુણ સારૂ આપેલા રૂ૫૦૦ના ખાતે.
૩૫૭૮	૧૧	૪	બાલીઆગતાની આરામગાહની જગાપર અશો ફરોહરની આરાધના કરવાનું ફંડ.
૨૦૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ કાવશજી ધનજીભાઇ ગજદરના પુણ સારૂ આપેલા રૂ૨૦૦૦ના ખાતે.
૩૦૦૦	૧	૦	મરહુમ શેઠ પેશતનજી એદલજી ગજદરના પુણ સારૂ આપેલી રૂ૩૦૦૦ની નોટ.
૨૦૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ પેસતનજી એદલજી ગજદરના પુણ શારૂ આપેલી રૂ૨૦૦૦ની નોટ.
૫૦૦	૦	૦	શેઠ માણેકજી દીનશા માજુ તથા કુટુંબે મરહુમ શેઠ સોરામજી દોરાબજી માજુના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૦૦૦	૧	૦	મરહુમ શેઠ સોરાબજી દોરાબજી માજુના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૧૦૦૦	૦	૦	શેઠ કુવરજી દો. માજુ તથા સોરાબજી દો. માજુના પુણ સારૂ કીધેલા ધરમખાતે.
૫૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ સોરાબજી દોરાબજી માજુની યાદગારી કાયમ રાખવા એઓના ખેશીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.
૧૪૩૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ ફરામજી પેશતનજી નાલાદાર તથા શેઠ બેરામજી ફરામજી નાલાદારના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૬૦૦	૦	૦	શેઠ કાવશજી પાલનજી ખટાઉએ પોતાની યાદગારી રાખવા કીધેલાં ધરમખાતે.
૩૦૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ કુવરજી એદલજી ગજદરના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૭૧૫	૦	૦	શેઠ જમશેદજી ફરામજી માડને પોતાના મીત્ર ડા૦ નશરવાનજી નવરોજી પારખના ધણીઆણી બાઇ આવાંબાઇ તે મરહુમ શેઠ સોરાબજી જીવાજી નાજરના બેટીના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૩૬૯૫૯	૦	૫	મરહુમ શેઠ પેસતનજી એદલજી ગજદરની યાદગારી કાયમ રાખવાના ધરમખાતે.
૭૧૫	૦	૦	મરહુમ શેઠ ફરામરોજ કાવશજી પાઉવાલાના પુણ સારૂ કીધેલા ધરમખાતે.
૧૪૩૦	૦	૦	મરહુમ બાઇ પીરોજબાઇ ફરામજી નાલાદાર તથા મરહુમ બાઈ મેરબાઇ બેરામજી નાલાદારના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે
૫૦૦	૦	૦	મરહુમ શેઠ બેરામજી જીજીભાઇ સી. એસ. આઇ. ના પુણ સારૂ તેઓના નબીરા શેઠ રૂશતમજી બેરામજી જીજીભાઇએ પડાવેલાં ધરમખાતે.
૨૭૬૨	૮,	૦	મરહુમ બાઇ નવાજબાઈ શેરાબજી માંજુનાં ધરમખાતે.
૮૧૫	૦	૦	મરહુમ બાઈ આવાંબાઇ દારાશા ઇનશપેકટરના પુણ સારૂ કીધેલા ધરમખાતે.
૧૦૧૫	૦	૦	મરહુમ શેઠ ફરામજી હોરમજજી અરજાનીના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૫૨૮૬	૧૨	૦	બાઇ પીરોજબાઇ જમશેદજી માદને બાઈ રતનજી નવરોજી મીનવાલાની યાદમાં આપેલી નોટો.
૭૧૫	૦	૦	શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદને બેહેશતનશીન શેઠ પાલનજી શેરાબજી કરવાના પુણ સારૂ કીધેલાં ધરમખાતે.
૩૦૬૭	૧૩	૦	બાઇ જરબાઇ એદલજી ગજદરે પોતાના દીકરા મરહુમ શેઠ મીનોચેર એદલજી ગજદરના પુણ સારૂ કીધેલા ધરમખાતે.
૫૦૦	૦	૦	મરહુમ બાઇ ધનબાઇજી તે ઇનડીઅન મેડીકલ શરવીશનાં મરહુમ લેફ્ટેનંટ કરનલ કેખશરૂ શેરાબજી નરીમાનનાં બેટીનાં પુણ સારૂ કીધેલા ધરમખાતે.
૧૩૧૨૬૦	૧૫	૬	મરહુમ બાઈ ખોરશેદબાનુ રૂશતમજી માનેકજી મેહેતા તે શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદન ઓ. બી. ઈ. ના બેટીનાં પુણ સારૂ જરથોસતીઓ માટે સસતાં ભાડાંનાં મકાન બાંધવા માટે કીધેલાં ધરમ ખાતે.
૪૩૭૫૦૦	૦	૭	

પારસી પંચાયતના ધરમખાતાને લગતા જાણવાજોગ વીગતો.

મુંબઈની પારસી પંચાયતના ધરમખાતાંઓના ફંડ તથા મીલકતોના ટ્રસ્ટી સાહેબોના નામો.

સર જમશેદજી જીજીભાઇ પાંચમા બેરોનેટ, સર કાવસજી જાહાંગીર બેરોનેટ, શેઠ મનચેરજી પેસતનજી ખરેગાત; સર હોરમજી અરદેશર વાહાડયા, શેઠ જાહાંગીર બમનજી પીટીટ, શેઠ કાવસજી જાલભાઇ શેઠ અને સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બીજા બેરોનેટ.

સને ૧૯૧૯ના સાલનો પંચાયતના હીસાબનો ટુંક ઇનતેખાબ.

આ સાલની શરૂઆતમાં પુંજી રૂ૮૪૧૬૮૮૪—૪—૮ ની હતી, તે આ સાલની સેવટે રૂ૫૦૫૭૦૫૪—૪—૮ ની થઇ હતી. એટલે આએ સાલમાં વધારો રૂ૬૮૦૨૧૦ નો થયો છે.

જુદા જુદા ધણીઓએ જામીનગીરી અને શેરો અને જામીનગીરી ખરીદવાને અને નવસારી ખાતે સેનેટરીયમ બાંધવા માટે રોકડ મલી રૂ૫૬૧૨૮૮ ની રકમ આપી છે. એમાં રૂ૧૬૩૦૦૦ ની રકમ પારસી જનરલ હોસ્પીટલને માટે (જેમાં રૂ૯૮૮૦૦) ની રકમ એ હાસ્પીટાલ લડાઈ દરમયાન લસ્કરી કામ માટે વપરાઇ તેના ભાડાંની સરકાર તરફથી મલેલી રકમમાંથી ખરીદેલી જામીનગીરી સમાય છે. રૂ૪૬૫૫૦ મુંબઇ શેહેરને લગતાં બીજાં ખાતાંઓ માટે, રૂ૧૩૫૦૦૦ સુરતની અંજુમનને માટે અને રૂ૧૧૬૭૩૮ બાહેરગામનાં બીજાં ખાતાંઓને માટે તથા રૂ૧૦૦૦૦૦ બાઇ રતનબાઇ (ટાટા) એદલજી બામજી નવસારી સેનેટરીયમ માટે તેમાં બીલ્ડીંગ બાંધવા માટે રૂ૫૦૦૦૦ તથા તેના નીભાવ માટે રૂ૫૦૦૦૦ એ મુજબ એકંદર રૂ૫૬૧૨૮૮ છે. આ સાલ ૧૩ નવાં ખાતાં પડયાં છે.

ધરમને લગતું ખાતું.

આએ સાલમાં નીચલાં બાનું અને ગ્રહસ્થોનો ધહમબાર કરવાનો વારો હતો અને તેઓએ અનજુમનનાં ધહમબારનાં ૬ જાહેર જમણો કરયાં હતાં. બાઇ હમાબાઇ જે. કે. મેહેતા, બાઇ ગુલબાઇ બમનજી પીટીટ, શેઠ અરદેશર મેહેરજીભાઇ વીકાજી, બાઇ જરબાઇ ન. વાડીયા, શેઠ રતનજી ખરશેદજી વાડીયા અને શેઠ ફરદુનજી અ. ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ.

રવાંનોને લગતું ખાતું.

કુલ જરથોસ્તી રવાંનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવાનાં ફંડમાંથી નશેશાલાર અને ખાંધીઆઓ મલી ૫૧ જણને રોકવામાં આવ્યા હતા, જેઓના અને એ ખાતાંના મેહેતાજી, માણસો, સમોસીઓ અને માલીઓ વીગેરેનાં પગારના એ વરસે રૂ૩૭૨૬૦—૧૫—૮ થયા હતા. એ ખાતાંમાંથી વફાદારીથી લાંબી નોકરી બજાવનાર નશેશાલાર ખાંધયાઓને પેનશન તરીકે તથા તેઓના મરણ બાદ તેઓની વીધવાઓને પગાર તરીકે મલી ૨૧ જણને દરેકને રૂ૪ થી રૂ૧૮—૮—૦ સુધીની માસીક રકમ આપવામાં આવી હતી. આ ખાતાનાં જુદા જુદા લતાના માણસોની સારવાર નીચલા તબીબ સાહેબોએ કીધી હતી, અને દવા આપી હતી તે માટે એ સાહેબોને જે આપવામાં આવતું હતું તે તેઓએ ધરમખાતે પાછું આપ્યું છે. એ મેહેરબાનીને માટે એ સાહેબોનો આભાર માનવામાં આવે છે (૧) ડા૦ દાદાભાઇ નવરોજી સાહેર, (૨) ડાકટર નવરોજી બેજનજી દા૦ કાપડીઆ અને (૩) ડાકટર ફરામજી એ. માદન.

લાચારીમાં મદદને લગતાં ખાતાંઓ.

ચોપાટીની શેઠ ફરદુનજી સોરાબજી પારખની ધરમશાલામાં આ સાલની સેવટે ૪૫ મરદો અને ૪ બાઇઓ મલી ૪૯ જણુ આશરો લેતા હતા. ડા૦ અરદેશર હોરમસજી ઘાસવાલાએ એઓની ચારવાર કીધી હતી. એ ધરમશાલા પાછલ આ સાલમાં રૂ૧૬૧૫૩—૪—૨ નો ખરચ થયો હતો. જરથોસ્તીઓ તરફથી આ સાલ સર અવસરે આખા દીવસના ૨૩૨ અને અરધા દીવસનાં ૨૮ ખાણા થયાં હતાં. આ સાલમાં દરેક રહીસોને નીચે પ્રમાણે કપડાં અને રોકડની ભેટ મલી હતી. દરેક મરદને સદરા ૯, લેંગા ૫, તોપી ૪, બદીઆન ૧, કુસ્તી ૧, ચારસો ૧, બલેંકેટ ૧, સલીપરની જોડી ૧, અને નેપકીન ૧ તથા દરેક સ્ત્રીને સદરા ૧૦, ઇજાર ૬, માથાંબાનાં ૬, કુસ્તી ૨ બદીઆન ૭, ચારશો ૧, બલેંકેટ ૧, સપાટની જોડ ૧ અને નેપકીન ૧; દરેક મરદને આખા વરસમાં રૂ૪૫-૧-૦ તથા દરેક સ્ત્રીને રૂ૪૮—૧૦—૦.

મુંબઇનાં આંધળાં પાંગળાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરશી કરવા માટે પગાર આપવાનાં ફંડ ખાતેથી આશરો લેનારાં તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૧૯ ને દીને બધાં મલી ૫૫૪ હતાં તે આશામીઓને મોટે ભાગે રૂ૩ થી રૂ૫ સુધી પગાર આપવામાં આવ્યો હતો, ખાસ કેસોમાં કેટલાકોને રૂ૫ થી વધુ આપવામાં આવ્યો છે. એ ૫૫૪ જણામાં ૪૬૫ બાઇઓ અને ૮૯ મરદો હતા. આ ખાતેથી પગારની ૧૨ માસની રકમ રૂ૩૦૫૨૩ થઇ હતી. એ પગાર ઉપરાંત આ સાલની વરશની શરૂઆતમાં જાનેવારી માસ માટે મોગવારીનાં ફંડમાંથી દરેક આશામીને માસીક રૂ૨ વધુ આપવામાં આવ્યા હતા તથા લડાઇની સુલેહની ખુશાલીમાં નવેમબર ૧૯૧૯ ના પગારમાં રૂ૨ દરેકને વધારે આપ્યા હતા.

મુંબઇનાં તંગદસ્ત હાલતમાં આવેલા જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાનાં ફંડ ખાતેથી આબરૂદાર જરથોસ્તીઓ જેઓ જમાનાની ગીરદેશીથી તંગદસ્ત હાલતમાં આવ્યાં હોય, તેઓને આશરો આપવામાં આવે છે. તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબરે એઓની સંખ્યા મરદ ૨૧ અને સ્ત્રીઓ ૮૪ મલી ૧૦૫ ની હતી એ ખાતેથી મદદનાં રૂ૬૭૫૮ આપવામાં આવ્યાં હતા. એ પગાર ઉપરાંત આ સાલ જાનેવારી માસ માટે મોગવારીનાં ફંડમાંથી દરેકને રૂ૨ વધુ આપવામા આવ્યા હતા તથા લડાઇની સુલેહની ખુશાલીમાં નવેંબર ૧૯૧૯ ના પગારમાં દરેક જણને રૂ૨ વધારે આપ્યા હતા.

ગરીબ લાચાર જરથોસ્તી વીધવાઓને આશરો આપવાના ફંડ ખાતેથી આશરો લેનાર વીધવાઓની તા૦ ૩૧ મી ડીસેમબર ૧૯૧૯ ને દીને સંખ્યા ૧૭૯ ની હતી. તેઓને મોટે ભાગે રૂ૩ થી રૂ૫ નો માસીક પગાર આપવામાં આવ્યો હતો તેની રકમ રૂ૯૩૮૬ ની થઇ હતી. એ પગાર ઉપરાંત આ સાલ જાનેવારી માસ માટે મોગવારીનાં ફંડમાંથી દરેક આસામીને માસીક રૂ૨ વધુ આપવામાં આવ્યા હતા તથા લડાઇની સુલેહની ખુશાલીમાં નવેંબર ૧૯૧૯ ના પગારમાં રૂ૨ દરેકને વધારે આપ્યા હતા. એ સાલમાં જુના પગારદારોમાંથી ગુજરી જવાથી તથા બીજા સબબોને લીધે ૧૮ જણુ કમી થયાં હતાં અને ૨૭ જણુના નવા પગાર કીધા હતા.

મુંબઇના ગરીબ, લાચાર જરથોસ્તીઓ ગુજરે તેઓનાં રવાંનોને અવલમંજલ પોંહોંચારવા તથા ધરમની ક્રીયા વગેરેનો દીન ૪ નો ખરચ કરવા માટે આશરો આપવાના ફંડ ખાતેથી ૭૪ રવાનો માટે રૂ૧૬૭૦ ખરચ આપવામાં આવયો હતો.

જરથોસ્તી માએ બાપોને પેટે જનમેલાં બાલકોને સુદરેહ પેહરાવવાનાં કારણસર આશરો આપવાના ફંડ ખાતેથી આ સાલ ૧૯ બચ્ચાંઓને સુદરેહ પેહરાવવા માટે તેઓનાં ગરીબ માએ

બાપોને રૂ૧૧૦ આપવામાં આવ્યા હતા. દરેક બાલકની નવજોત માટે રૂ૨૫ અને જો એકી વખતે બે બાલકની નવજોત હોય તો રૂ૪૦ આપવામાં આવેછે.

ગરીબ લાચાર જરથોસ્તી છોકરીઓને પરણાવી આપવા માટે આશરો આપવાનાં ફંડ ખાતેથી આ સાલમાં ૩૪ છોકરીઓને પરણાવી આપવા માટે દરેક છોકરી દીઠ રૂ૭૫ પ્રમાણે રૂ૨૫૫૦ ની મદદ આપી હતી.

મુકતાદ ટાંકણે દેશાવરો ખાતેનાં આંધલાં પાંગલાં તથા લાચા જરથોસ્તીઓને વેહેંચી આપવા સારૂં રૂપીયા વાલવાનાં ફંડમાંથી એ શાલ દેશાવરોનાં ૯૮૮ ગરીબ જરથોસ્તીઓને રૂ૫૧૫૬-૨-૦ તથા મુકતાદને ટાંકણે કોઇ પણ ઠેકાણેનાં આંધલાં પાંગલાં તથા ગરીબ જરથોસ્તીઓને વહેંચી આપવા સારૂ રૂપીયા વાલવાના બીજા ફંડમાંથી ૪ જણને રૂ૨૩૧ આપ્યા હતા. એ ગામોનાં નામ નીચે પ્રમાણે છેઃ—

સુરત શેહેર તથા સુરતનાં પરાંઓ,સુરતને લગતાં ગામો (વેસુ, સુમાલી, અમરોલી વીગેરે),- ઊદવાડા, દમણુ (નાની તથા મોટી), તારાપોર, વલસાડ, ગણુદેવી, સાદરવેલ, બીલીમોરાં, ચીખલી, મેધોર, દેહણું, દેવીએર, નારગોલ, તડગાંમ, શરોંડા, નવશારી, નવસારીને લગતાં ગાંમડાંઓ (તવડી, બારડોલી, મહુવા, વીઆરા, શીઓડપુની, હાલા, વરોલી), ભરૂચ, ભરૂચને લગતું ગાંમ (અકલેશર), ખેરગાંમ, વદોદરા, ખંભાત, પારડી, પ્રતાપનગર, દેવગઢ, બારીઆ, શોલાપોર, પુના, બેલગાંમ. ઉપલા કારણુસર ફરતી કરેલી ટીપમાં રૂ૫૫૯ ભરાયા હતા.

મુંબઇનાં લાચાર જરથોસ્તીઓને મુફત અનાજ આપવાનાં ફંડમાંથી આએ સાલ ગરીબ જરથોસ્તી ૪૩ જણુને મુફત અનાજ અપાવ્યો તેનાં રૂ૬૦૭-૧૩-૦ થયા હતા.

ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધે લગાડવાનાં કામમાં મદદ આપવાના ફંડમાંથી આ સાલ કોઇએ મદદ માગી નથી.

ગરીબ જરથોસ્તી માટે મોગવારીનું ફંડ-પંચાએતનાં ધરમખાતાંનાં ફંડોમાંથી આપણા ટોલાના ગરીબોને આશરો આપવા પગાર આપવામાં આવે છે તેઓને અનાજની મોંઘવારી થવાથી ગુજરાન કરવું ભારી પડતું હોવાથી ત્રસ્તી સાહેબોએ એ ફંડમાં નાણું ભરવા અરજ કરી હતી. તે ખાતે આ સાલની શરૂઆતમાં બાકી રકમ રૂ૪૦૫૭-૭-૯ હતી અને બીજા વધુ રૂ૫૬૭-૧૧-૦ આ સાલ ભરાયા હતા, તેમાંથી સરવે ગરીબ પગારદારોને તેઓના પગાર ઉપરાંત આ સાલની શરૂઆતમાં જાનેવારી માસ માટે રૂ૨ દરેકને આ ફંડ ખાતેથી વધુ આપવામાં આવ્યા હતા.

તનની દુરસ્તીને લગતાં ખાતાંઓ.

દીવાનશાલા અથેના ગરીબ લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરશીને લગતા ખરચ માટે મદદ આપવાના ફંડ ખાતેથી શેઠ નશરવાંનજી માણેકજી પીટીટનાં ધર્મખાતાંને આ કામકાજે આ સાલમાં રૂ૨૦૫૦ આપ્યા હતા.

ગરીબ પારસી બીમારોને હવાના ફેરફાર માટે જવા કાજે અને હડખા અથવા બીજા દરદોનો ઇલાજ વીગેરે સબબો માટે મદદ કરવાનાં ફંડમાંથી ૨૩ જણુને રૂ૧૦૩૦ ની મદદ આએ સાલમાં આપી હતી. એ મદદ દેવલાલી, ઝાંયબોરડી, ઉદવાડા, સુરત, ખંડાલા, ભીમપોર ગામો ખાતે જવા માટે આપી હતી.

વીધ્યા અને કેલવણીને લગતાં ખાતાંઓ.

મુંબઇ તથા દેશાવરો ખાતેની જરથોસ્તી જંદ અવસ્તાની નીશાલોના ફંડ ખાતેથી મુંબઇ અને દેશાવરો મળી ૩૩ નીશાલોમાં જંદ અવસ્તા અને જરથોસ્તી

ધરમને લગતાં મુલ તત્વોનું ગ્નાન આપવામાં આવયું હતું. ઉપરી એરવદ બમનજી નશરવાનજી ધાભર, એમ. એ. સાથે એ ખાતાંમાં ૫ શીક્ષકોને રોકયા હતા. જેઓનાં પગારો વીગેરેની વારષીક રકમ ૩૫૩૨૦–૧–૦ ની થઇ હતી. એ રકમમાંથી ૩૨૧૮૬ની રકમ મુંબઇમાં સર જમશેદજી જીજીભાઇ પારસી બેનીવોલંન્ટ ઇન્સ્ટીટયુશનના છોકરાંઓને ધરમ કેલવણી આપવા કાજે અને બાકીની બાહારગાંમોની એ ખાતાની બીજી સ્કુલોનાં બાલકો માટે છે. એ નીશાલો નીચે પ્રમાણે જુદા જુદા ગાંમો ખાતે હતીઃ—૫ મુંબઇ, ૧ મહુવા, ૧ ભરૂચ, ૧ દેવીએરા ૧ રાજકોટ, ૧ વલશાડ, ૩ નવશારી, ૧ બારડોલી, ૧ નારગોલ, ૧ ભાઠા, ૧ વીઆરા, ૧ શરોંડા, ૧ ઉદવાડા, ૧ કુદીયાણા, ૧ ઇગતપુરા, ૧ સોલાપોર, ૧ ખંબાત, ૧ બદનેરા, ૧ તારાપોર, ૧ ગણદેવી, ૧ બીલીમોરા, ૧ ખેરગાંમ, ૧ ઓરપાડ, ૧ વડગાંમ, ૧ કરંજ, ૧ ભગવા, જાહાંસી.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટની યાદગારીને સારૂં ઊભી કરેલી જરથોસ્તી મદરેસા ફંડ ખાતેથી એ મદરેસાના પેહેલવી અવસ્તા અને સંસ્કૃત ભાષાઓના શીક્ષકો વીગેરેનાં આ સાલ ૨૫૬૩૨–૮–૯ થયા હતા અને વીધયારર્થીઓની સ્કોલરશીપના ૨૩૦૮૪ થયા હતા. આ સાલની સેવટે મદરેસામાં ૪૮ વીધ્યારથીઓ હતા. સંસ્કૃત વરગનો લાભ એ સાલમાં ૨ જણે લીધો હતો.

નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ ત્રાનશલેસન ફંડ ખાતેથી ૧૧ પુસતકોને નાનો મોટો આશરો આપવામાં આવયો હતો. જુદાં જુદાં પુસ્તકોને આશરો આપવા વીગેરે પાછલ એ સાલ કુલે ખરચ ૩૯૫૫–૧૫–૯ નો થયો હતો, એઓમાં નીચલાં પુસ્તકો જરથોસતી ધરમ તવારીખ, સંસાર અને સાહીત્યને લગતાં હતાંઃ—રહેબરે રોશની, આજદીયસની મોનાજાત, Rock Record of Darius the great, હીંદના દાદા, સંજાણની સરજત, સંજાણનો સપુત, If Zoroster went to Berlin Anthropological Papers Part II, પારસી શાહાનામુ તમામ ગુજરાતી બએત બાન્ધુમાં ભાગ ૫, હેનરી ફ્રોન આઇકન ફ્લેઝ ખુદાને કેમ પીછાનતા શીખ્યો જરથોસતી ધરમ સંબંધી ભાષણો અને વાયજો ભાગ ૬.

બાપ વીનાનાં બચ્ચાં તથા વીધવાના ખાતેથી મુંબઇની મી૦ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ઓરફનેજમાં ૯ છોકરાંઓને તથા સુરતની ઓરફનેજમાં ૪ છોકરાઓને રખાવ્યા હતા. એ ઉપરાંત સર જમશેદજી ઇન્સટીટયુશનના ઓરફન છોકરાઓને ટાઇપરાઇટીંગ, બુક–કીપીંગ વીગેરે શીખાડવાનો ખરચ કીધો હતો. ઓરફન વીધ્યાર્થીઓને કોલેજની ફી વીગેરેની મદદ આપી હતી તથા વીધવાઓને અને ઓરફનોને માસીક મદદ આપી હતી. તેનો કુલે ખરચ ૩૬૩૦૪–૧૩–૬ નો થયો હતો. વીધવાઓ તથા ઓરફનોને માસીક મદદ ઉપરાંત આ સાલની શરૂમાં જાનેવારી માટે મોગવારીનાં ફંડમાંથી દરેકને રૂ૨ વધારે આપવામાં આવ્યા હતા તથા લડાઇની સુલેહની ખુશાલીમાં નવેંબર ૧૯૧૯ ના પગારમાં રૂ૨ દરેકને વધારે આપ્યા હતા.

જરથોસ્તી વીધ્યારથીઓને વીધ્યાઅભ્યાસ માટે મદદ કરવાના ફંડ ખાતેથી ચોપડીઓ ખરીદવા માટે વીધયારથીઓ ૬ જણને મદદ આપી હતી, તેનો ૩૩૯૪ નો ખરચ થયો હતો.

શેઠ હોરાબજી ખરશેદજી શરાફે ૩૨૧૦૯૬૦ નાં બજાર ભાવનાં જુદી જુદી કુંપનીના શેરો ટ્રસ્ટી સાહેબોને આપી ખાતું પડાવયું છે તેની આવક આપણી કોમમાં કેલવણી કાજે વાપરવાની છે તેનો આ સાલ ૧૭૮૭૯–૧–૦ નો ખરચ થયો હતો.

સ્થાવર મીલકત.

ટ્રસ્ટી સાહેબોએ હ્યુઝ રોડ અને ગીબસ રોડ વચ્ચેની પોતા હસ્તકની કેટલીક જગ્યા ઉપર વસવાટનાં મકાનો ધરમ ખાતે બંધાવવા કાજે શરૂઆતમાં ૧૨) પ્લોટો કરયા હતા. ત્યાર પછી ૧૯૧૬ માં બીજા વધુ નાના ૫ પલોટો કરયા છે. કુલે ૧૭) પલોટો હાલ સુધીમાં થયા છે. મુખડા ઉપરનાં એક પલોટ નં. ૫ ઉપર અને પછવાડેનાં નવ પલોટો નં. ૬ થી ૧૪ ઉપર મકાનો બંધાઇ ચુકયાં છે.

મીટીંગ અને બનાવ.

ટ્રસ્ટીઓની મીટીંગ—આ સાલમાં ટ્રસ્ટી સાહેબોની કુલે ૨૩) મીટીંગ ઓફીસ તથા ડુંગરવાડી ખાતે મલી હતી.

અંજુમનની મીટીંગો—પારસી કુમારીકાઓના પરકોમવાલા જુદદીનો સાથ થયલાં લગ્નોના સંબંધમાં પગલાં ભરવા તા૦ ૨૮ મી જુલાઇ ૧૯૧૮ ને દીને અંજુમનની સભા બોલાવી હતી. વકી રાખવા કરતાં મોટી સંખયાંમાં લોકો હાજર થવાના સબબે અને તેઓ માટે પુરતી સગવડ ન હોવાથી એ સભા મુલતવી રાખવામાં આવી હતી. એ મુલતવી રહેલી સભા ત્યાર બાદ તા૦ ૨ જી ફેબ્રુઆરી ૧૯૧૯ ને દીને મલી હતી. છેલ્લી યુરોપમાં ચાલેલી લડાઇ ખતમ થઇ સુલેહ થઇ તેની શુકરગુજારીની બંદગી તા૦ ૬ થી જુલાઇ ૧૯૧૯ ના દીને કરવામાં આવી હતી.

નીચલાં ખાતાઓ તરફ મદદ કાજે જરથોસ્તી સાહેબોનું ખાસ ધ્યાન ખેંચવામાં આવે છે.

૧—પારસી પંચાયતના વખતો વખતના ટ્રસ્ટીઓએ પોતાની નજરમા આવે એવા જરથોસ્તીઓના ફાયદાને માટે ચુંટી કાઢેલા સખાવતી કામ યા કામોમાં વાપરવા માટેનું ફંડ.

૨—ગરીબ જરથોસ્તી બાપ વીનાના બચ્ચાં તથા વીધવાઓને મદદ કરવાનું ફંડ; આ ફંડની મકસદ એ છે કે ગરીબ જરથોસ્તી બાપ વીનાનાં બચ્ચાં તથા વીધવાઓને કોઇ પણ રીતે મદદ આપવી અથવા તેઓના લાભ માટે કોઇ પણ રીતે ખરચ કરવો; જેમકે બચ્ચાંઓને ઓરફનેજમાં મોકલવાનો, અથવા મા યા વાલી સાથે રહેતાં હોય તો ભરણ પોશણ અને કેલવણીનો ખરચ આપવો, અથવા વીધવાઓને વરક કલાસમાં જવા અથવા નરશીંગ શીખવા અથવા એવો બીજો ધંધો શીખવા અથવા ધંધાના ઓજારો વીગેરે લેવા માસીક અથવા ઉચક મદદ આપવી, અથવા જે ખાતાંઓ એવાં બચ્ચાંઓ અથવા વીધવાઓને મદદ આપતાં હોય તેઓને ઉચક અથવા માસીક મદદ કરવી.

૩—પારસી સંકટ નીવારણ ફંડ, જેમાંથી પારસી ઉડતા રોગની હાસપીટલનો ખરચ પણ થાય છે,

૪—ચોપાટીની ધરમશાલા મધે લાચાર જરથોસ્તીઓને રાખીને પરવરશી કરવાનું ફંડ.

૫—મુંબઇનાં આંધલાં પાંગલાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરશી કરવા માટે પગાર આપવાનું ફંડ.

૬—મુંબઇ તથા દેશાવરો ખાતેની જરથોસ્તી જંદ અવસ્તાની નીશાલોનું ફંડ.

૭—ગરીબ પારસી બીમારોને હવાના ફેરફાર માટે જવા કાજે અને હડખાં અથવા બીજાં દરદોના ઇલાજ વીગેરે સબબો માટે મદદ કરવાનું ફંડ.

૮—કુલ જરથોસ્તી રવાંનોને અવલમંજલ પોંચાડવાનું ફંડ (આ ખાતાને વધુ મદદની ખાસ જરૂર છે.)

૯—ગરીબ લાચાર જરથોસ્તી વીધવાઓને આશરો આપવાનું ફંડ.

૧૦—ગરીબ જરથોસ્તીઓને સસ્તો અનાજ આપવાનું ફંડ.

દેશી મીઠાઇની બે સફાઇદાર અપ–ટુ–ડેટ દુકાનો.

ધી રોયલ ફેનસી સ્વીટમીટ સેલુન, ટે૦ નં૦ ૨૮૭૬. (ક્રાફર્ડ માારકેટની સામે)	અને	ધી ક્રાઉન સ્વીટમીટ માર્ટ, (ફુલ ગલી, ઢબુ સ્ટ્રીટ)

માલેક—

કમરૂદીન ઇભરાહીમજી

એસનસના હલવા, સુતરફેની, મલાઇના ખાજાં વીગેરે અમારી સ્પેશીયાલીટીઓ છે.

ખુશાલખતીભર્યા હીંગામોપર, વારતહેવારોએ અને ભેટસોગાદ આપવામાં અમારી આ બંને દુકાનો સઘળી કોમો વચ્ચે જાણીતી ને માનીતી થઇ પડી છે.

મીઠાઈ બનાવવાની બાબતમાં શરૂઆતથી તે છેવટ સુધી સઘળું માલેકની જાતી દેખરેખ હેઠળ.

તમારે હવે તેટલા માટે વરદીઓ કમરૂદીનને ત્યાંજ નોંધાવવી.

વોહરાભાઇઓને હવે ફુલ ગલીની દુકાન ઘણીજ ફાવીતી થઇ પડી છે અને પારસીઓ અને બીજી કોમો માટે રોયલ સેલુન તો તઇયારજ છે

રાજા મહારાજાઓ,

નવાબ સાહેબો, નામદાર સરકારના ધારાસભાના ઓનરેબલ મેમ્બરો, સેશન્સ જજો, કર્નલો, મેજરો, કેપ્ટનો, નામદાર લેટ વૉઈસરાયના લેટ ઓનરરી એ. ડી. સી. પોલીટીકલ એજંટ, સરકારી સીવીલીયન ઓફીસરો, યુરોપીયન સીવીલ સરજ્યનો, એમ. ડી. ની ડીગ્રી ધરાવનારા મોટા ડાકટરો તથા દેશી અને યુરોપીયન અમલદારો અને ગૃહસ્થોમાં **બાદશાહી યાકુતી** નામની જગજાહેર દવા બહુ વપરાય છે એજ તેની ઉપયોગીતાની નીશાની છે—ગવર્નમેન્ટ લેબોરેટરીમાં આ રજવાડી દવા એનાલાઈઝ થએલ છે.

બાદશાહી યાકુતી

ગમે તે કારણથી ગુમાવેલી તાકાત પાછી લાવે છે. પુરૂષાતન કાયમ રાખે છે. આ રાજવંશી યાકુતી વીર્ય વીકારના તમામ વ્યાધી મટાડે છે અને વીર્ય ઘટ્ટ બનાવી ખરૂં પુરૂષાતન આપે છે. ખરી મરદાઈ આપનાર અને નબલા માણસને પણ જુવાનની માફક જોરાવર બનાવનાર આ દવાનો લાભ લેવા અમારી ખાસ ભલામણ છે. આ દવા વાપરવામાં કોઈ પણ જાતની પરેજીની જરૂર નથી.

૪૦ ગોળીની ડબી એકના રૂપીયા દશ.

બાદશાહી યુનાની લેપ.

ઉમદા દવાઓમાંથી આ લેપ બનાવેલ છે. ખરૂં પુરૂષાતન લાવવા માટે આ લેપ ફતેહમંદ ઈલાજ છે.

આઉંસ એકની ડબીના રૂપીઆ આઠ.

ડાક્ટર કાલીદાસ મોતીરામ—રાજકોટ—કાઠીયાવાડ.

એમ. એચ. દીનશાની કંપની.

ગ્રીન સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઇ.

ટેલીફોન નં૦ ૪૬૩૧. ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ:—Ahoorat.

મશીનરી મરચન્ટસ, ઇન્ડેનટર્સ,

મીલ એન્ડ જીન સ્ટોર્સ સપલાયર્સ.

નીચલી કંપનીનો માલ સ્ટોકમાં મોટા જથામાં ચાલુ રાખીએ છીએ તેમજ જુજ કમીશનથી મંગાવી આપીએ છીએ.

રેડટોપ ઇલેકટ્રીક કું૦ ન્યુયોર્ક. ઇલેકટરીક સટોવ, ફલેટ આયર્ન વિગેરે.

માસ્ત, ફુસ એન્ડ કું. યુ. એસ. એ. બકોના હાથ તથા પાવરના પંપો, વીન્ડમીલ, લોનમુવર વિગેરે.

બફેલો પંપ કંપની યુ. એસ. એ. સેન્ટીફ્યુગલ તથા સટીમ પંપો વિગેરે.

લુસી મેન્યુફેકચરીંગ કોરપોરેશન યુ. એસ. એ. એન્જીન, બોયલર, હોટ–એર પંપ વિગેરે.

બફેલો ફોર્જ કંપની યુ. એસ. એ. ડરીલીંગ મશીન, વુડ વર્કીંગ મશીન વિગેરે.

વરધીંગટન પંપ કંપની, યુ. એસ. એ. સેન્ટીફ્યુગલ તથા સટીમ પંપ વિગેરે.

વોલસ એન્ડ કલારક લી. લીડઝ "વીકટોરીઆ" ઓઇલ એન્જીનો, સપેશીયલ ક્રુડ ઓઇલ તથા કેરોસીનના.

પ્લાટ બ્રધરસ એન્ડ કું૦ ઓલડહામ સીંગલ તથા ડબલ રોલર જીનો તથા સન્ડરીઝ.

વીલીયમ વીલસન એન્ડ કું૦ લી. ગ્લાસગો, લેન્કેશાયર તથા કોરનીશ બોયલરો.

ટી. આર. લીઝ લી. ઇંગ્લાંડ. વુડ વરકીંગ મશીનો તથા બોયલર, એન્જીનો વિગેરે.

પરકીન એન્ડ કું૦ ઇંગ્લાંડ. વુડ વરકીંગ મશીનો તથા મશીન ટુલસ વિગેરે.

સ્મીથ,બારકર એન્ડ કું૦ ઇંગ્લાંડ. લેથો તથા મીકેનીક શોપ મશીનરી.

દરેક જાતની નાની મોટી મશીનરી, મીલ, જીન સ્ટોરસ, લુબ સન્ડ્રીઝ, ઓઇલ, બેલ્ટીંગ, વીગેરે મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

ઈન્કવાયરી ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવશે.

હમારૂં ઇન્ડેન્ટીંગ ડીપાર્ટમેન્ટ.

કોઇપણ માલ જુજ કમીશનથી પરદેશથી મંગાવી આપે છે.

જાણીતા શેહેરી અને જરનાલીસ્ટ,

શેઠ જેહાંગીર બેહેરામજી મરઝબાન,

સી. આઈ. ઈ., જે. પી.

જનમ.—રોજ ૬ ઠો, માહા ૧ લો, સને ૧૨૧૮ યઝદેજરદી કદીમ, ઇંગ્રેજી તારીખ ૨૭ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૪૮ ઈસ્વીને દીને મુંબઈમાં થયો હતો.

સી. આઈ. ઇ. થયા.—તારીખ ૧લી જાનેવારી સને ૧૯૨૧ ઇસ્વી

જાણીતા શેહેરી અને જરનેલીસ્ટ,

શેઠ જેહાંગીર બેહેરામજી મરઝબાન,

સી૦ આઇ૦ ઇ૦, જે૦ પી૦

—o○o○o—

"જામે જમશેદ" ઇલેકત્રીસ પ્રીટીંગ વર્કસ તથા 'જામે જમશેદ' પત્રના માલેક તથા માજી અધીપતી, 'ગપસપ'ના સ્થાપક, 'એડવોકેટ આવ ઈન્ડીઆ' ના આગલા પ્રોપ્રાયટર, "બોંમ્બે ગેઝટ" ના આગળા મેનેજર, 'ટાઇમ્સ આવ ઇન્ડીઆ' ના એક આગળા મેનેજર, જરનેલીસ્ટ અને નોવેલીસટ, શેઠ જેહાંગીર બેહેરામજી મરઝબાન જેવણુનો જનમ રોજ ૬ થો ખુરદાદ, માહા પેહેલો ફરવરદીન સને ૧૨૧૮ યઝદેજરદી કદીમ, ઈંગ્રેજી તારીખ ૨ જી સપટેમ્બર સને ૧૮૪૮ ઇસ્વીને દીને થયો હતો.

હીંદના કેક્ષટનની ઉપમા પામેલા મરહુમ શેઠ ફરીદુનજી મરઝબાનજી, જેવણે સીલાછાપની પુરાણી રૂઢીને વીસરાવી મેળનાર બીબાં બનાવી "મુંબઈ સમાચાર" પત્રને સને ૧૮૨૧ મા જનમ આપ્યો હતો, તેવણુના પૌત્ર શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનનો જનમ મુંબઇ અધે થયો હતો. તેવણે એલફીનસ્ટન સ્કુલમા કેળવણી લીધી, જ્યાંથી મેત્રીકયુલેશનની પરીક્ષા પસાર કરવા બાદ થોડીક મુદત એલફીનસટન કોલેજમા અભ્યાશ કરયો અને તે પછી 'રાસ્ત ગોફ્તાર'ના મદદનીસ અધીપતી દાખલ 'જરનેલીસ્ટ' તરીકેની પોતાની કારકીર્દીનુ મંડાણ કર્યું. ત્યાંથી છુટા પડતાં તેવણુ 'ટાઇમ્સ આફ ઈન્ડીઆ' ના છાપાખાનામા મદદનીશ મેનેજર તરીકે રહયા. કાબેલ ભેજું, ચગોર નજર, અને ગણત્રીબાજ પધ્ધતીથી કામ લેવાની આવડને લીધે પોતાના ધંધાની બારીકે બારીક તપસીલ સમજી જવાની શકતી સાથ દરેક બાબતમા ખણખોડ કરીને તેના બાતીનમાં ઉતરવાની કાળજીથી ટુંક મુદતમા શેઠ જેહાંગીરે પોતાના વડીલ અમલદારો મેસરસ મેથયસ મલ, જનરલ નાસુ લીઝ, તથા મી૦ ગ્રેટન ગીયરીનો ચાહ તથા ઉંચ મત જીતી લીધાં. આ ઓધાના ભોગવતા દરમ્યાનમા શેઠ જેહાંગીર બાળા દરજાના શહેરી અગેસરોના સમાગમમા આવ્યાથી બોહોળો વગવસીલો મેળવવા પામ્યા, જે અનુભવ તથા વગ પાછળથી તેવણુને બહુ ખપ લાગયો હતો. મરહુમ મી૦ ગ્રેટન ગીયરીએ

જ્યારે 'ટાઇમ્સ આવ ઇન્ડીઆ' સાથનો સંબંધ છોડયો ત્યારે તેવણ પોતાના આ માનીતા મદદનીસ શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનને પોતાની સાથે લેઇ ગયા, અને તેવણે 'બોંબે ગેઝટ' ખરીદીને શેઠ જેહાંગીરને તેના વડા મેનેજર નેમી એ કારખાનાનો મોટો આરાબો તેવણને સવાધીન કરયો. શેઠ જેહાંગીરે કુનેહ કારસાજી તથા કરકસરથી કારખાનાનો વહીવત ચલાવીને ટુંક મુદતમા તેને ફતેહમંદ તથા પાયદાર બનાવ્યું. શેઠ જેહાંગીર ઉપર મી૦ ગીયરીનો એટલો વીશ્વાશ હતો કે તેવણ જ્યારે એશયા ખંડના પ્રવાસે સીધારયા ત્યારે "બોંબે ગેઝટ" નો સઘળો કારભાર શેઠ જેહાંગીરને સોંપી ગયા એટલુંજ નહીં, પણ પોતાના વશીયતના વહીવતદાર તરીકેબી તેવણનેજ નેમયા. થોડાંક વર્ષ બાદ શેઠ જેહાંગીરે 'ગેઝટ' સાથનો સંબંધ છુટો કરયો, અને ડાકટર બલેની, સર ફીરોઝશાહ મે. મેહતા અને શેઠ કાવસજી શરાફની સાથે મળીને ભાગીદારીમા 'એડવોકેટ આવ ઇન્ડીઆ' ખરીદયું. ત્યાર બાદ તેવણ મરહુમ શેઠ કાવસજી મેહરવાનજી શરાફની સાથે ભાગીદારીમા જોડાઇને "મેશરસ જેહાંગીર એન્ડ શરોફ" ની પેઢીને નામે 'જામે જમશેદ' છાપખાનાનો વહીવત ચલાવવા માંડયો. આ બંને ખંતીલા અને મેહેનતુ સાહેબોની કારસાજી હેઠળ 'જામે જમશેદ' પત્રનો ફેલાવો તેમજ છાપખાનાનો વહીવત કુદકે અને ભુસકે વધ્યોજ ગયો. થોડાંક વરષો બાદ શેઠ કાવસજી શરાફે વેપારી લાઇન તરફ નજર કરી તેથી જરનેલીઝમ પડતું મેલયું અને ભાગીદારીમાંથી રીટાયર થઇને જાપાનને પ્રવાશે ગયા, જેથી 'જામે જમશેદ' પત્રના અધીપતીપણા સાથ માલેકીની કુળ મુખત્યારી શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનના હાથમા આવી, તે આજે આગેવાન તથા ફતેહમંદ છાપાઓને મોખડે છે. 'જામે જમશેદ' નો સતાવાર જાહેર થયલો ફેલાવો ૬૫૦૦ કોપીઓનો છે; અને તેની જાહેર ખબરોનો વારશીક સરવાળો આજે રૂ ૨ લાખ ૨૦ હજારનો થવા જાય છે.

જાહેર સેવાઓની પીછાન.

ન્યુઝપેપરના માલેક અને અધીપતીના અધીકારો કાંઇ ગુલાબની સેજ જેવા નથી. પત્રદ્વારા જેમ તેઓને પ્રજાની સેવા બજાવવી પડે છે તેમ વળી કેટલાક દાખલાઓમાં મોટી જવાબદારીઓ પણ ઉઠાવવી પડે છે. શેઠ જેહાંગીર મરઝબાન બદનક્ષીના અનેક બંબગોળા હેઠળથી પસાર થઇ આવ્યા છે. તેવણની જાહેર તથા કોમી સેવાઓ, મુંબઇની પ્રજાએ, મુખ્ય કરીને પારસી કોમે, કદર બુજવા વગર પસાર થવા દીધી નથી. વલસાડમાં ધુણવાને નામે ચાલી રહેલી ગેરરીતી

'જામે જમશેદ' ઉઘાડી પાડયાથી ત્યાંની દરબારના રખેવાળે તેવણુની સામે બદનક્ષીની ફરીઆદી માંડી હતી. સુરતના મેજીસ્ત્રેટ મી૦ બ્રાઉને લંબાણ તપાસ ચલાવીને ચુકાદો આપતાં અનીતી પુરવાર થયલી ઠરાવી; અને તેને ઉઘાડી પાડવામાં શેઠ જેહાંગીરે 'જાહેર સેવા' બજાવી હતી એવો અભીપ્રાય આપ્યો હતો. આ મુકદમો લડતાં તેવણુને મોટો ખરચ થયો હતો. 'એ પ્રજાકીય સેવાની પીછાન થવી જોઈએ' એવી લાગણી બાહેર પડવાથી પારસી કોમના સંખ્યાબંધ અગ્રેસરોએ આગેવાની લઈને તે માટે જાહેર ફંડ ઉભું કર્યું હતું. તેમાંથી 'જામેના અધીપતી અને માલેક' શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનને એક જાહેર ખાણું, ફ્રીમેશન હોલમાં, નામદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ (ચોથા) બેરોનેટ સાહેબના પ્રમુખપદ હેઠળ આપવામાં આવ્યું હતું. એ પ્રસંગે શેઠ જેહાંગીરની કીમતી સેવાઓની પીછાનમાં ચાંદીનું એક 'તાજ' ભેટ કરવામાં આવ્યું, અને આસરે રૂપ્યા સાડાચાર હજારની એક 'પર્સ' પણ તેવણુને એનાયત કરવામાં આવી હતી. પણ એ નાણા તેમણે પોતાના અંગત ઉપયોગમાં નહીં લેતાં આખી રકમ ખંડાલા સેનીટેરીયમ માટે જાયુકતું એનડાઉમેંટ ફંડ સ્થાપવાને ત્રસટમાં આપ્યા હતા. ઉરણ, વલસાડ અને નારગોળની જરથોસ્તી અંજુમનોએ પણ તેવણુને માનપત્રો-એનાયત કર્યાં હતા અને સર જમશેદજીને હાથે એક "સાલ" ભેટ આપી હતી. આવું અસાધારણ માન પારસી જરનેલીસ્ટને અગાઉ કદી મળેલું નોંધાયું નથી.

શેઠ જેહાંગીર મરઝબાન એક નોવેલીસ્ટ તરીકે.

શેઠ જેહાંગીર મરઝબાન છાપાના એક ચુનંદા લેખક તરીકે, પોતાની હીંદી તેમજ યુરોપની મુસાફરીના દીલચસ્પ અહેવાળ લખનાર તરીકે, અને સેવટે એક બહુ ફતેહમંદ તેમજ લોકપ્રીય નોવેલીસ્ટ નવલકથાકાર તરીકે મશહુર છે. ગુજરાતી ભાષા સેહલી, સરલ, રમુજી તાહુકા ટુચકાના ઉંચ 'હયુમર' સાથ લખવાની આ પ્રસીદ્ધ પારસી લેખકની 'સ્ટાઈલ' બીનહરીફ છે એમ કહેતાં અમો અતીશયોક્તી કરતા નથી. ગુજરાતી વારતા લખનાર તરીકે શેઠ જેહાંગીર મરઝબાને મેલવેલી લોકપ્રીયતા તેવણુના પચીસથી વધુ પુસ્તકો સાબેત કરી આપે છે. એ કથાઓમા પારસી સંસારમા પોતે જોયલા ખેણુકોટક ઉમેરવાની, આજના ઇતસાત, ફેશન, તકોબરી, ઉંચ અને ગરીબ સંસારની ખુબીખાંમીઓ ખુશમીજાઝી ટકોર સાથ વરણવી, નરમગરમ ચીમકી લગાવીને નીતી છાપ મારવાની એમણી બીનહરીફ લેખણ-

શકતી બતાવવામાં આવતી હોવાથી 'જેહાંગીર મરઝબાન કૃત' નવલકથાઓ આજે ઘરેઘર માનીતી થઇ પડી છે. તેવણે પોતાની જવાનીની તેજી કલમદરાજીના જોમમા લખેલાં પહેલાં પુસ્તક "કૌટક સંગ્રહ" ગુજરાતી સાહીત્યની એક નવીજ શાખા ઉતપન્ન કરી ગુજરાતી લેખકોનું ધ્યાન રમુજી લખાણો તરફ ખેંચ્યું હતું. અમો જો ભુલતા નહીં હોઇએ તો 'જામે જમશેદ' મા ટુચકા ટાહુકા સાથ ચીમકી લગાડનારાં રમુજી લખાંણોની કોલમ પહેલવહેલી દાખલ થઈ તે પણ એમણી તેજી કલમનેજ આભારી હતી, અને ત્યાર પછી આજ સુધીમા દરેક નહાના કે મોટા, છાપામા એવી રમુજી કોલમો ખોલવામા આવતી રહી છે. એમણી નવલકથાઓની ત્રણથી ચાર આવૃતીઓ આજ સુધીમા ખપી ગઇ છે, અને તેની માંગણી હજી ચાલુજ છે. 'કૌટક સંગ્રહે' એક રમુજી લેખક તરીકેની શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનની નામનાને અમર કરી, ગુજરાતી ગ્રંથકારોમા 'પારસી ચાર્લસ ડીકન્સ" ની પદવી અપાવી છે. તેવણની "તારાબાઈ" નામની વાર્તાએ એ લેખકની "નોવેલીસ્ટ" તરીકેની કીર્તીનો પાયો નાખ્યો હતો, અને "જીલુ ગોરાણી" ની વાર્તાએ પ્રખ્યાત ગ્રંથકાર સકોટની બીકટ નવલકથા "હાર્ટ ઓફ મીડલોથીઅન" ઉપરથી પારસી જીંદગીનુંસાર ફેરફાર કરીને પારસી સંસારી ચીત્ર ઝમકદાર, રસીલી અને એકવાર હાથમાં લીધી તો તેને છોડવાજ નહીં ગમે એવી ઢબથી રજુ કરવાની અદભુત શકતીનો વાંચક પ્રજાને ઉમદા ખ્યાલ આપ્યો હતો. એક કાબેલ બંગાલી લેખક સરજીયન-કરનલ બાસુએ ગુજરાતી સાહીત્યને લગતાં પોતાના લખાણમાં શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનની એ અપુર્વ શક્તીના જાબજા વખાણ કર્યા છે. તેમજ જાણીતા ગુજરાતી શાક્ષર અને સમોલ કોઝીઝ કોર્ટના જજ રા૦ રા૦ કૃષ્ણાસુખરામ એમ. ઝવેરી એમ. એ., એલ. એલ. બી. એ પણ શેઠ મરઝબાનની ગુજરાતી સૈલીની તારીફ કરેલી છે. એમની નવલકથાઓમાં કૌતક સંગ્રહ, કર ને જો, મુંબઈથી કાશમીર, ખુશ દરપણ, શીયાણી શીરીન, અક્કલના સમુદ્ર, ટોચકા સંગ્રહ, તારાબાઈ, કીનાનો ભોગ, આંદાંની સુંઠ, શીરીન મડમ, ઓ મારી બેહન, ભુલ ભુલામરી, રમુજી ફકરા સંગ્રહ, તલેસમ, જીલુ ગોરાણી, નીમક હરાંમ, રણવાસ, ઘેરના ઘેલા ને બાહરના ડાહ્યા, ભલો કે ભુંડો, ધણી કે ઢોર, પંચકથા, મોદીખાનેથી મારસેલ્સ, ગોરૂં વીલાયત, વીલાયતી વહેજાં, માકી ચવીત્રી.

ઉપલી નવલકથાઓ ઉપરાંત એ શેઠે 'જામે જમશેદ' માં બીજી અનેક નહાની મોટી વાર્તાઓ લખી છે. એમણા હાથના લખાણ, સ્કેચો, સંસારીક

ચીત્રો, મર્મવચન, ઠઠ્ઠાબાજી અને નીરદોષ મશકેરીથી હંમેશ ભરપુર જણાય છે. પારસી કોમ માહેલી ગરીબાઇના એમણી કલમથી લખાયલાં વર્ણન વાંચક આલમના દીલ ઉપર ગમીનો છાપ મારવા સહીત તેના તરફનો ધરખમ નગદ મદદનો રેળો નીપજાવવા પામ્યાં છે, જે 'જામે' ની કટારોમાં પ્રગટ થયલી તેમજ થતી રોજીંદી નાણાની ટીપ બતાવી આપે છે.

શેઠ જેહાંગીર મરઝબાન જાહેર શેહેરી તરીકે.

શેઠ જેહાંગીર મરઝબાન પોતાની બહોલી ધંધાદારી રોકાણ છતાં પોતાના વખતનો કેટલોક ભાગ શહેરી સેવાને અપર્ણ કરવાને ચુકયા નથી. સુલેહના અમલદાર તરીકે, આગલી અંડર ગ્રેડ્યુએટસ એસોશીએશનના સેક્રેટરી તરીકે, પારસી ચીફ મેત્રીમોન્યલ કોર્ટના ઉમંગી ડેલીગેટ તરીકે, જરથોસ્તી નીશાળ મંડળના સેક્રેટરી તરીકે, સર જમશેદજી બીનેવલંટ ઇન્સ્ટીટયુશનના એક ટ્રસ્ટી તરીકે, થોડીક મુદત સુધી મ્યુનીસીપાલ કોરપોરેશનના એક મેમ્બર તરીકે, દેવલાલીની જરથોસ્તી અંજુમનના પ્રેસીડંટ તરીકે એ શેઠીઆએ ઘણી કીમતી અને ઉપયોગી સેવા બજાવેલી છે.

એમની કોમી સેવાઓ અમુલ્ય છે. 'જામે જમશેદ' ના નૈતિક બળની મદદથી તેવણે ઘણાક જરથોસ્તી ધર્મખાતાંઓ બરપા કર્યાં છે. તે સ્થાપન કરીનેજ તેમણે સંતોષ પકડયો નથી, પણ કુનેહ કારસાજીથી કરકસરથી તેની કાર્યવાઈ કરીને તેમને પગભર તથા સધર બનાવવાનો જશ હાંસલ કર્યો છે. 'પારસી દલીદ્રતાના' દયાજનક અહેવાલો 'જામે જમશેદ' માં પ્રગટ થતાંજ પારસીઓની આંખ આગળથી બેદરકારીનો પડદો ઉંચકાવા સમેત નીરાશ્રીત પારસી સ્ત્રીઓ, મરદો તથા બાળકોને સહાય થવાની અસંખ્ય માંગણી શેઠ જેહાંગીરને મળી હતી. **ગરીબ જરથોસ્તીઓને મદદ કરવા માટેનું ફંડ** તેવણે સ્થાપ્યું છે, જેના કારોબાર ઉપર કોમને એટલો વીશ્વાસ છે કે દરરોજ તેમાં સખી નર નારીઓ ન્હાની મોટી રકમ ભર્યાંજ જાય છે. એ ફંડમાંથી દર બુધવારે શેઠ જેહાંગીરજી, પોતાના કુટુંબના મેમબરોની મદદ સાથ, ગરીબોને નાણા, અન્નવસ્ત્ર વગેરે વહેંચી આપે છે, જે આગમજ અરજદારોના હાલ ઉપરના જાણીતા તબીબ સાહેબો તેમના કુટુંબની સ્થીતી નજરોનજર જોઈનેજ ઘટતી ભલામણ સાથના રીપોર્ટ શેઠ જેહાંગીર જોગ મોકલી આપે છે.

ગરીબ, નાતવાન અને કાહેલી કુટુંબોને હવા ખાવાની સગવડ કરી આપવાનું પુણ્યવંતુ માન શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનની દુરઅંદેશી કારસાજીને આભારી છે. **ખંડાલાની** સીતળ ટેકરી ઉપર તેવણે સુખવાસી **સેનીટેરીયમ**ની અલગાર ઉભી કરી છે. જરથોસ્તી નરનારીઓએ તેવણને સ્વાધીન કરેલાં નાણામાંથી શોભીતાં, બાગ બગીચા સાથના, **૧૨ નાનકડા કોટેજીઝ** બાંધવામાં આવ્યાં છે. વળી ખહીથી પીડાતાં પારસી દરદીઓના દુખ નીવારણ માટે **દેવલાલી** ખાતે **પારસી સેનીટેરીયમ** સ્થાપવાની યોજના શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનની સુચક બુદ્ધીને આભારી છે. મરહુમ **ડાકટર બાહાદુરજીની ભલી યાદમાં** આ કોમોપયોગી ખાતું ઉભું કરાવવામાં તેવણે સૌમાં આગેવાન ભાગ લીધો છે. એ ખાતાંની સઘળી કારોવાઈ પણ તેવણનાજ હાથમાં છે. શેઠ જેહાંગીરજી આ અમુલ્ય ખાતાંના પ્રમુખ છે.

દેવલાલીના પારસી કોલોનીની આજની હાલત શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનની કારસાજીને આભારી છે એમ કહેવામાં સરાહગત નથી. તેવણ આ સ્થળે હવાફેર માટે ગયા કે તેવણનું ધ્યાન ત્યાં ચીટકયું અને 'જામે જમશેદ' માં આ સીતળ સ્થળની તારીફ કરીને પારસી કોલોનીસટની એક મોટી સંખ્યાને તે તરફ ખેંચી. થોડા વખતમાં ત્યાં બંગલાઓની હાર લાગી ગઇ, અનેક હોટેલો ઉભરી નીકલ્યા અને જરથોસ્તી વસતીના વધવા સાથ તેમના સુખદુખ તથા સર અવસરની હાજતો પુરી પાડવા માટે શેઠ જેહાંગીરજીએ પોતાની તેજી કલમ એવી અસરકારક રીતે ચલાવી કે ત્યાં એક સુંદર દરેહમેહેર, એક દોખમું, દેવલાલી જરથોસતી અંજુમનનું બંધારણ વગેરે હસ્તીમાં આવ્યાં. તે માટે જોઈતાં નાણા સારૂં એવણની કલમથી એક અપીલ 'જામે' માં બાહેર પડતી કે હજારો રૂપીઆ આવી જતા, અને એ રીતે એ કોમી ખાતાઓના નીભાવ ફંડોને પણ તેમણે ધરખમ સ્થીતીમાં લાવી મેળયાં છે. દેવલાલી અંજુમને સારઅવસરે શેઠ જેહાંગીરજીની સેવાઓની સ્તુતી કરી છે. એવણના ધણીયાણી બાઇ જાઈજી જેહાંગીર મરઝબાન બહુજ ભલા, માયાળુ અને ગરીબોના દાદખાંવાળાં જેવાં હતાં. દેવલાલીની અંજુમને મરહુમ બાનુની સેવાઓની પીછાનમા દોખમાં સુધીના રસ્તાને "બાઈજી જાઈજી મરઝબાન રોડ" નું નામ આપ્યું છે.

ડાકટર માસીના હોસપીટલ ફંડ સ્થાપવા અને એ કોમોપ્યોગી દુખ નીવારણ ખાતાને ખીલવવામાં ડાકટર હોરમસજી માસીનાને સંગીન મદદ કરનારાઓમાં શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનને સૌને મોખરે ગેળી શકાશે. એ ખાતાંના ત્રસટીઓમાં તેવણ એક છે અને વળી તેની કારોબાર કમીટીના પ્રમુખ છે. માસીના હોસપીટલ માટે ગંજાવર ફંડ ઉભું કરી આપવામાં શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનની અફલાતુંન કલંમ તથા 'જામે જમશેદ' ના બળવાન અવાજનો એકલો હીસ્સો છે. કોઈપણ પારસી-કે પરકોમી-જરનાલીસ્ટે આટલી હદ સુધીનો કોમ વીશ્વાસ કે લોક વીશ્વાસ જીત્યો હોય; પોતાના પત્રના બળવાન અવાજ સાથ પોતાની તેજી કલમના જોરથી આટલા બધા ધર્માખાતાં સથાપી, તેનો ફતેહમંદીથી વહીવટ ચલાવી તેમને સધર નીભાવ ફંડ પુરાં પાડી, જાથુકના સારા પાયા ઉપર મેલી આપ્યાં હોય એવો એકપણ બીજો દાખલો અમારી જાણમાં નથી. જે કામ આ શેઠીયાએ હાથમાં લીધું કે તેને ફતેહ મેળવેલી સમજવી. તેમણે આરંભેલા દરેક ખાતાં આજે ધીકતી હાલતમાં છે, અને તેઓ એક અને સઘળા પારસી કોમની અતી ઉપયોગી તથા અમુલ્ય સેવા બજાવી રહયાં છે એટલો સંતોષ શેઠ જેહાંગીર મરઝબાન બેતકરાર લેઇ શકે એમ છે.

બુઝોરગીને લીધે શેઠ જેહાંગીરજી આજથી થોડુંક થયું આસતે આસતે એ ખાતાંઓ માંહેથી રીટાયર થાય છે. દેવલાલી અનજુમનના પ્રેસીડંટ તરીકેની ઓધાનું એવણે રાજીનામું આપયું છે. એમણી જાહેર સેવાઓ તથા લાંબી કીર્તીવંતી, અને જશવંતી કારકીર્દીની આખેરીએ નામદાર સરકારે શેઠ જેહાંગીરજી મરઝબાન ઉપર **"સી. આઈ. ઇ." ના નામીચા ખેતાબ**ની નવાજેશ કરી છે. પોતાની આખી જીંદગી પ્રજા સેવામાં ગાળનારા એક જાહેર પુરૂષની કીમતી સેવાઓને છાજતુંજ એ માન છે.

આજ કેટલાંક વરસ થયાં તેવણે "જામે જમશેદ' નું અધીપતીપદ છોડીને પોતાના ચાલાક વડા બેટા શેઠ ફીરોઝશાહ જેહાંગીર મરઝબાન એમ. એ. ને સ્વાધીન કર્યું છે, જ્યારે એ ખાતાના મેનેજરના ઓધા ઉપર એવણના બીજા દીકરા શેઠ જાલભાઈ મરઝબાન બી. એ. બાહોશીથી ચલાવે છે, અને ત્રીજા દીકરા શેઠ શાવક મરઝબાન, જેવણે ઇંગ્રેજી કવીતા જોડવાની અદભુત શક્તી માટે એક વીલાયતી ઇનામ મેળવ્યું છે તેવણ 'જામે' ના લીટરરી ખાતાને

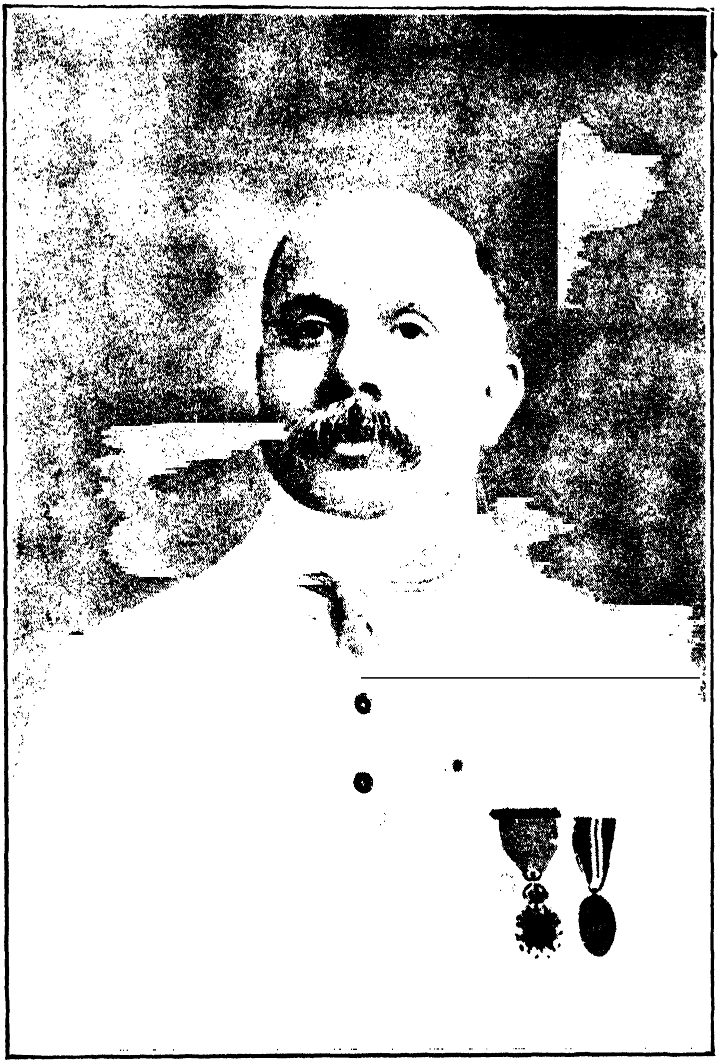
ઇંગ્રેજી ગુજરાતી લખાણોની મદદ કરે છે. એમણા વડાં બેટી મીસીસ જરબાઇ બાપુજી લામ પણ એક અચ્છા કલમકસ છે. "જામે જમશેદ" માં "મટલાંની મેહેરાં" ના તખલ્લુસ હેઠળ જે ચટકેદાર લખાણો છપાયાં હતાં તે, લોકવાયકા પ્રમાણે એ બાઈની કલમને આભારી હતા. વળી એમણીજ કલમથી લખાયલી "જાપાનના પ્રવાસ' ને લગતા અહેવાલ તથા બે નવલકથાઓ અચ્છી લોકપ્રીય પામયાં છે. શેઠ મરઝબાનના બીજા' બેટી મીસીસ ગુલબાંનું અરદેશર પી૦ મે૦ મેહેતા, મુંબઇ યુનીવરસીટીના અંડર ગ્રેડયુએટ છે.

એક લોકપ્રીય એડીટર, એક મશહુર લખનાર, એક અચ્છા વકત્તા, એક પ્રખ્યાત હ્યુમરીસટ, એક આગેવાન શાહેરી, એક કોમહીતકારી નર, એક કુશલ મ્યુઝીશીયન-આ શેઠ જેહાંગીર મરઝબાનના ઉપયોગી જીવનચરીત્રની ઉપર ટપકેની થોડીક લીટીઓ છે.

નાગપોરના જાણીતા શેહેરી અને વેપારી

સર માણેકજી બેરામજી દાદાભાઇ, નાઈટ, સી. આઈ. ઈ.,

બૅરીસ્ટર-એટ-લૉ.

જન્મ—રોજ ૧૧ મો, માહા ૧૧ મો, શેહેનશાહી સને ૧૨૩૪ યઝદેજરદી, તારીખ ૩૦મી જુલાઈ ઈ. સને ૧૮૬૫ ને વાર રવીને દીને મુંબઈમાં થયો હતો.

સર નાઈટ થયા.—તારીખ ૧લી જાનેવારી ઈ. સને ૧૯૨૧.

નાગપોરના જાણીતા શેહેરી

સર માણેકજી બેરામજી દાદાભાઈ, નાઈટ, બેરીસ્ટર, સી. આઈ. ઈ. નું જન્મ ચરીત્ર.

મધ્ય હીંદુસ્તાનમાં આવેલા નાગપોરના જાણીતા શહેરી અને વેપારી શેઠ માણેકજી બેરામજી દાદાભાઈ બેરીસ્ટર, સી. આઈ. ઈ. એ સરકાર તેમજ પ્રજાની બજાવેલી કીમતી સેવાઓના કદરસનાસીમાં આપણી નામદાર બ્રીટીશ સરકાર તરફથી એવા સાહેબને મળેલા સર નાઈટના નામીચા એતાબ માટે મુબારકબાદી આપીએ છીએ અને ઇચ્છીએ છીએ કે ભવીષયમાં એવા શેઠ જાદા વધુ માન પાન મેળવવાને ભાગ્યશાળી થાય, આમીન, આમીન.

હમારા કાલેનડરનો સરેસ્તો છે કે, નામીચા પારસી નરોને સર નાઈટ, બારોનેટ જેવા ઉંચા એતાબની નવાજેસ થાય ત્યારે તેવા સદ ગ્રહ-સ્થોના જન્મ ચરીત્ર લેતાં રહેવું. એ મુજબ સર માણેકજીનું જન્મ ચરીત્ર અને એવણને લગતાં જાહેર કામો વીગેરેની નોંધો સબી સાથ હેઠળ આપ-વામાં આવી છે.

સર માણેકજીનું કુટુંબ.

સર માણેકજી બેરામજી દાદાભાઈ, નાઈટ, જેવણ મુંબઈના આગળા જાણીતા શેહેરી ખાન બહાદુર શેઠ બેરામજી દાદાભાઈ જે૦ પી૦ ના બીજા દીકરા થાય છે. ખાન બહાદુર બેરામજીને મુંબઈમાં પારસીઓમાં થએલા લગનોની નોંધ રાખવા માટે રેજીસ્ટ્રાર તરીકે નેમવામાં આવ્યા હતા. આ ઓહદો એવણે વરસો સુધી ફતેહમંદીથી ચલાવી પારસી કોમ તરફથી સારૂ આદરમાન મેળવ્યું હતું. એવણની જાહેર સેવાઓની પીછાનમાં નામદાર સરકાર તરફથી ખાન બહાદુરનો એતાબ એનાયત કરી જસ્તીસ ઓફ ધી પીસ નેમ્યા હતા.

સર માણેકજી જેવણનો જન્મ મુંબઈમાં પારસી રોજ ૧૧ મો ખોરશેદ માહ ૧૧ મો બહમન શેહેનશાહી સને ૧૨૩૪ યજદેજરદી, તારીખ ૩૦મી જુલાઈ

૧૮૬૫ ને રવીવાર ને હીંદુઓના સંવત ૧૯૨૧ ના શ્રાવણ સુદી ૭ ને દીવસે થયો હતો, જેથી એવો શેઠની હાલમાં ઉમર ૫૬ વરસની છે. એવણુની શેહાદી બાઇ જરબાનું તે ખાન બહાદુર દાદાભાઈ પાલનજીની છોકરી સાથે ઇસ્વી સને ૧૮૮૪ માં થઇ હતી.

શેઠ માણેકજીને મળેલા ખેતાબો.

શેઠ માણેકજીને આપણી રાજકરતી બ્રીટીશ કોમના નવા સાલની ખુશાલીમાં અપાયલા ખેતાબોમાં સર નાઈટના નામીચા ખેતાબની નવાજેશ તા૦ ૧ લી જાનેવારી ૧૯૨૧, પારસી રોજ ૨૪ મો માહ ૪ ઠો શેહેનશાહી સને ૧૨૯૦ યઝદેજરદીને વાર શનીને દીવસે કરવામાં આવી હતી.

નામદાર શેહેનશાહ પાંચમાં જયોરજની તાજપોશીની ક્રીયા હીંદમાં દીલ્હી ખાતે તા૦ ૧૨ મી ડીસેમબર ૧૯૧૧ ને દીને થઇ હતી તેની ખુશાલીમાં અપાયલા ખેતાબોમાં એવણુને સી. આઇ. ઇ. યાને કમ્પેનીઅન ઓફ ધી ઇંડીયન એમપાયરનો ખેતાબ એનાયત થયો હતો અને સને ૧૮૮૮ ના સાલમાં એવણુને જસતીસ ઓફ ધી પીસ યાને સુલેહના અમલદાર નેમવામાં આવ્યા હતા.

સર માણેકજીની જાહેર કારકીરદીનો હેવાલ.

સર માણેકજી મુંબઈમાં સારી કેળવણી લઇ મેત્રીકયુલેશનમાં પસાર થઈ વેલાત ખાતે બેરીસ્ટરની પરીક્ષા આપવા સને ૧૮૮૪ ના સાલમાં ગયા હતા. જ્યાં એજ સાલમાં મીડલ ટેમપલમાં દાખલ થઈ ૧૮૮૭ માં બેરીસ્ટરની પરીક્ષા ફતેહમંદીથી પસાર કરી હતી. એવો સાહેબ જે વખતે વેલાત ખાતે હતા ત્યારે ઈસ્ટ ઇન્ડીયા એસોસીએશન તરફથી જાહેર બાબદો ઉપર ભાષણો આપ્યા હતા. એવણુની સ્કુલ તેમજ કોલેજ કારકીરદી ફતેહમંદ ઉતરી હતી અને પોતાના ઉપરી ઉસતાદોનો સારો ચાહ મેળવ્યો હતો. એવણે ઘણી ચંચલાઈ તથા ફતેહમંદીથી પરીક્ષાઓ પસાર કરવાથી ભવીશયમા સારી આશા આપનારા જણાયા હતા.

સર માણેકજીએ વેલાતમાં બેરીસ્ટરની પરીક્ષા આપ્યા પછી મુંબઇ આવી બે વરસ સુધી એ ધંધો ઘણો બાહોસીથી ચલાવ્યો હતો. જે દરમ્યાન મુંબઇની મ્યુનીસીપાલ કોરપોરેશનમાં મેમ્બર તરીકે જસ્તીસ ઓફ ધી પીસ તરફથી ચુંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા અને કોરપોરેશનમાં આગેવાની ભરયો ભાગ લઇ કીમતી મદદ આપી હતી.

સર માણેકજી પોતે મુંબઈથી ૧૮૯૦ ના સાલમાં મધ્ય હીંદુસ્થાનમાં આવેલા નાગપુર શહેરમાં જઈ વસ્યા છે અને ત્યાંજ પોતાનો મુકામ કરી પોતાના કુટુંબ સહિત રહેલા છે. એવણુ શેઠે પોતાની બાહોશી તથા ચાલાકીથી સારી નામના મેળવી મોટા પાયા ઉપર ઘણી સરસ રીતે પોતાનું ઓહોલું બીઝનેસ હાલમાં ચલાવે છે.

નામદાર વાઈસરોયની કાઉનસીલના એક ઉદયોગી અને ઉમંગી મેમબર તરીકે સર માણેકજીની કારકીરદી કીરતીવંતી છે અને એવણુની બાહોસી તથા ચાલાકીની પીછાનમાં કલકત્તાની ઇમ્પીરીયલ લેજીસલેતીવ કાઉનસીલના મેમબર તરીકે એવણુને વારંવાર ચુંટી કાઢવામાં આવ્યા હુતા. એ જગા ઉપર સને ૧૯૦૮ થી ૧૯૧૨ સુધી પાંચ વરસ તેમજ ૧૯૧૪ થી ૧૯૧૭ સુધી બીજા ચાર વરસો વેર એવણુની નેમણુક થઈ હતી. તો પછી ૧૯૨૧ માં કાઉનશીલ ઓફ સ્ટેટના મેમ્બર નેમી માન આપ્યું છે.

નાગપોર ખાતેની મ્યુનીસીપાલ બોરડ ઉપર લગભગ ૩૦ વરસ થયા એવણુને મેમ્બર તરીકે હંમેશા ચુંટી કાઢવામાં આવે છે.

સને ૧૮૯૧ માં સેંટ્રલ પ્રોવીનસીસના સરકારી એડવોકેટ તરીકે એવણુની નેમણુક થઈ હતી, જે ઓધો એવણે બાહોસીથી ચલાવી સાબાસી મેળવી હતી.

સને ૧૯૧૧ ના સાલમાં કલકત્તા ખાતે મળેલી ઓલ ઇનડીયા ઇંન્ડસ્ટ્રીયલ કોનફરનસના પ્રેસીડન્ટ અને સને ૧૯૨૦ ના સાલમાં હીંદુસ્તાનની ત્રણ મોટી બેંકો, મુંબઇ, મદરાસ ને બેંગાલ બેંકોનેજોડાઈ ઇમપીરીયલ બેંક ઓફ ઈંડીયા થઈ તેના ગવરનર નેમવામાં આવયા છે. વળી નાગપુર ઈલેકટ્રીક લાઈટ એન્ડ પાવર કંપનીના, બીરાર મેનયુફેકચરીંગ કંપનીના અને મોડલ મીલ્સ નાગપુરના લાંબો વખત થયા મેનેજીંગ ડાયરેકટર છે.

સર માણેકજીએ વારનવાર જાહેર બાબદો ઉપર ભાષણો આપયા છે તેમજ સેંટ્રલ પ્રોવીનસીસને લગતા લેન્ડ લોઝ ઉપર અને સેત્રલ પ્રોવીનસીસ તેંનસી એકટ ઉપર પોતા તરફથી નોંધ સાથનું પુસ્તક રચી બહાર પાડયું છે.

એવો સાહેબ પોતાનો કીમતી વખત રોકી હુમેશા જાહેર સવાલોનો અભયાસ કરી હરેક બાબદમાં સારો ભાગ લે છે તેમજ એવણે પોતાની

બાહોશી અને ચાલાકીથી પ્રજાનો તથા નામદાર સરકારનો ચાહ જીતી લઇ સેંટ્રલ પ્રોવીનસીસમાં વરસો થયા સારી નામના મેળવી છે.

સર માણેકજીની માલકીની કોલસાની ખાણો વીગેરે.

સેંટ્રલ પ્રોવીનસીસમાં આવેલા જુદા જુદા શેહેરોમાં એવણ શેઠ પોતાનું લોહાનુ બીઝનેસ વરસો થયાં ચલાવે છે અને તેને ઘણા સારા પાયા ઉપર મુકી તેની બધી મેનેજમેંટ એવણની ખાસ દેખરેખ હેઠળ કરવામાં આવે છે. એવોની પોતાની માલેકીની કોલસાની ખાણો, મેગેનીસની માઈનસો, જીન અને પ્રેસ ફેકટરીઓ છે, જેમાં સેંકડો માણસોને રોજીએ લગાડેલા છે. એ કોલસાની ખાનો બાલારપુર, સાસતી, ગુગસ અને પીસગાઉન–રાજુર ખાતે છે. તેમજ સેંટ્રલ પ્રોવીનસીના અને બીરાર તથા બીહાર અને ઓરીસામાં મેગેનીસ માઇનસ છે. એ ઉપરાંત હીંદુસતાનના ઘણા શેહેરોમાં જીનીંગ અને પ્રેસ ફેકટરીઓ પોતાની માલેકીની ચલાવે છે.

સર માણેકજીના ધણીયાણી લેડી જરબાનુંને મળેલા ખેતાબો.

સર માણેકજીના ધણીયાણી લેડી જરબાનુ પણ ઘણા ચાલાક અને બાહોસ બાનુ છે. એવણે લડાઈના વખતમાં પ્રજા તેમજ સરકારની કીમતી સેવાઓ બજાવી છે તેમજ ગરીબો તરફ હંમેશાં ભલી લાગણીથી જોય છે. એવણની જાહેર સેવાઓની પીછાનમાં ૧૯૧૭ માં નામદાર સરકાર તરફથી કયસરે હીંદના રૂપાના ચાંદની એવણને નવાજેસ થઇ હતી. એ પછી ૧૯૧૮ માં એવણને ઓ. બી. ઇ. યાને ઓફીસરસ ઓફ ધી ઓરડર ઓફ બ્રીટીશ એમપાયરનો ખેતાબ એનાયત કરવામાં આવયો હતો.

MUNCHERSHAH CHANDABHOY SANGA & CO.

M. S. A., M. S. E. (Lon.), L. C. E.

Architects, Engineers, Surveyors, and Fire Loss Assessors & Adjusters.

Raja Bahadur Motilal Mansion.

70, Apollo Street, Fort,

BOMBAY.

Telegraphic Address: "Glory" Bombay.

Telephone Nos. { 264 Office, 1398 Residence

મંચેરશાહ ચાંદાભાઇ સાંગાની કુંપની,

એમ. એસ. એ., એમ. એસ. ઈ. (લંડન), એલ. સી. ઈ.

આરકીતેકટસ, એનજીનીયરસ, સરવેયરસ અને ફાયર લોસ એસેસરસ અને એડજસ્ટરસ.

રાજા બાહાદુર મોતીલાલ મેનસન,

૭૦, એપોલો સ્ટ્રીટ, ફોટ,

મુંબઈ.

ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "ગ્લોરી" મુંબઈ.

ટેલીફોન નંબર. { ૨૬૪–ઓફીસ, ૧૩૯૮–ઘેર

નવાણું ત્યાં ભરયા સો એમ સમજી ફક્ત એકજ વખત નસીબ અજમાવી જુઓ.

કીશોરી પીલ્સ.

દમ હાંફણ અને અમુજણ જેવા કાતીલમાં કાતીલ રોગના ઉપર સેંકડો રૂપીઆની બરબાદી કરી હોય છતાં હજુ સુધી તેનો પતો લાગયો નહીં હોય તો પછી ઉપલી કહેતીને માન આપી નવાણું ત્યાં ભરયાં સો કરી ફક્ત બેજ બાટલી વાપરી જુવો. તમારો જીંદગીનો દમ હાંફણ અમુજણ તેમજ એક મીનીટ પણ નહીં રહે તેવી ખાંસીને ફક્ત બેજ ગોળી લેતાંની સાથે છુમંતર કરી દે છે. એટલુંજ નહીં પણ બે બાટલી પુરી લેતામાં તો ઉપલા રોગનું નામ નીશાન રહેતું નથી. હજારો બાટલી ખપી ગઈ અને તમો પણ પઇસા ખરચી ખરચીને તેમજ દવા પીપીને કંટાળી ગયા હોવ તો ફ્કત બે બાટલી વાપરી જુવો. કીંમત એક બાટલીના રૂ. ૧૨ાા અને બે ના રૂ. ૨૪. પેકીંગ પોસ્ટના આઠ આના વધુ સમજવા. વી. પી. કરતાં નથી માટે મનીઓડરથી મંગાવી લેવો.

રૂમીટીઝમ પીલ્સ.

આ ગોળીની શોધ તદનજ નવીન છે. ગમે તેવો જુનામાં જુનો રૂમેટીઝમ, ગાઉટ, ચસકા, શરીરનું રહી જવું વીગેરેને માટે બેજ ગોળી લેવાથી ચમત્કારીક ગુણ માલમ પડે છે એટલુંજ નહીં પણ ફરી બે બાટલી લેવાથીં તો જીંદગીનો ઉપલો રોગ રહેતો નથી. કીંમત એક બાટલીના રૂ. ૧૨ાા બે ના રૂા. ૨૪.

દરેકનું પેકીંગ પોસ્ટ આઠ આના વધુ. વી. પી. થી મોકલતા નથી, માટે મનીઓડરથી મંગાવી લેવો.

"કેશટ હાર તેલ."

ગમે તેવી લાલ સફેદ અથવા કાળા કોઢને ફક્ત આઠ દીવસમાં જડમુળથી સાફ કરે છે તેવી ગેરંટી આપવામાં આવે છે. કીંમત એક બાટલીના રૂ. ૧૨ાા. વી. પી. થી મોકલતા નથી, માટે મનીઓડરથી મંગાવી લેવો.

મલવાનું ઠેકાણું,

માસીકો અને પેપરોના પ્રખ્યાત લેખક,

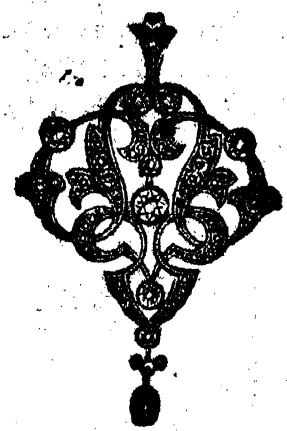
ડોકટર પી. મોતીવાલા,

સૈયદપુરા ચોકીશેરી—સુરત.

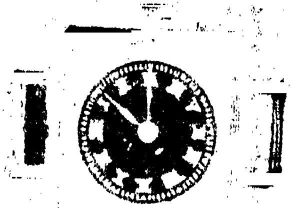
દરેક અવસરે ભેટ આપવા લાયક ફેનસી ઝવેરાતના
દાગીનાઓ, હીરા, પાનાં, માણેક, મોતી, વગેરે જડેલા તેમજ
રૂપાંકામ તથા પ્લેટેડ વેરનું ગંજાવર સંગ્રહસ્થાન.

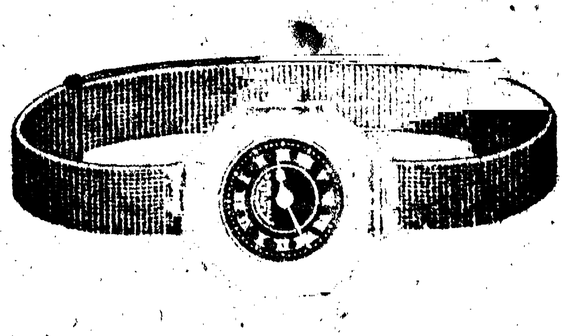
ભાવ કીફાયત.

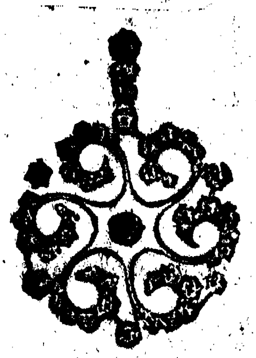
આવો જુઓ, અને ખાતરી કરો.

પી. દુબાશની કંપની,

ર. નં. ૨૫૧૪૮.

જાણીતા ઝવેરીઓ,

૫૬, મેડો સ્ટ્રીટ, ફોટ—મુંબઇ.

મીરજ ઓસપીટલ હોટલ.

આ હોટલના નવાં મકાનમાં પારસી ફેમીલીઓ માટે ખાવા પીવાની અને ઉતારાની ઉત્તમ સગવડ કરવામાં આવી છે. આ હોટલ ઘણી સરસ હવાપાણીવાળી જગા ઉપર આવેલું છે, અને પેસેનજરોની દરેક હાજતો ઉપર માલેક પોતે ધ્યાન આપી તેઓને દરેક રીતની સગવડ કરી આપે છે તેથી દુરદરાજથી દરદીઓ સાથે આવનારાઓને કશી રીતે અડચન પડતી નથી. આવા મોંઘવારીના વખતમા મધ્યમ ફીમાં સ્વાદીસ્ટ ખાણું મલી શકશે તથા બીજી રીતનો પુરતો લાભ મેલવી શકશો. ડાકટર, ઓસપીટલ કે હોટલ સંબંધી કશો પણ ખુલાસો જોઈતો હોય તેઓએ નીચે સહી કરનાર હોટલના માલેક સાથે પત્ર વહેવાર કરવાથી સરવે ખુલાસો કરવામાં આવશે. હવા ખાવા આવનારાં માટે મીરજની હવા તદન અનુકુલ અને દરદીને ફાયદાકારક છે પણ કોઈ પણ ચેપી રોગવાળાં દરદીને હોટલમાં દાખલ કરવામાં આવતાં નથી.

લા૦ સેવક,

પદમજી શાપૂરજી શેઠના,

ઠેકાણું—મીરજ.

Baron Bro's EYELECTO.

THE SIGHT RESTORER.

Prevention is better than cure. Neglect not your sight which is more precious th[illegible] a world of wealth to a man, woman or a child. Baron Brothers' Eyelecto is an unfailing and harmless remedy. It is guaranteed to be free from any irritating or injurious substance. Only a drop makes your healthy sight healthier than before.

For Ophthlmia Flesh- Growth frequent watering of the eye, short sighted- ness, sore eyes, granulous eye-lids, colour blindness, and all sorts of derange- ments of vision.

As. 8 Only.

Special concession to charity purposes Discount to Wholesale Buyers

Sold by all Chemists.

Local Agents:—Messrs EDULJEE Bros., S. P. GHANDY., ALIBHOY SAMSOODIN., D. C. OOMRIGAR. &c.

Sole Agent:—**F. A. CAMA,**

Near Agiary, Hill Road, Bandra.

THE CENTRAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

NOW UNITED WITH

The Liverpool & London & Globe Insurance Co., Ld.

(Assests Exceed £ 190,00,000.)

ધી સેંટ્રલ ઇનસ્યુરંસ કું૦લી.

કુલ્લે ફંડ ૨૮,૫૦,૦૦,૦૦૦.

હમો નીચે સહી કરનાર ઉપલી કુંપનીના ચીફ એજંટ આગના વીમા મધ્યમ દરે ઉતારવાને તઇયાર છઇએ.

The Thames & Mersey Marine Insurance Co., Ld.

CAPITAL SUBSCRIBED £ 20,00,000.

ધી થેમ્સ એન્ડ મરસી મરીન ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ.

કેપીટલ રૂ. ૩,૦૦,૦૦,૦૦૦.

હમો નીચે સહિ કરનાર ઉપલી કંપનીના એજન્ટ દરીયાઇ વીમા મધ્યમ દરે ઉતારવાને તઇઆર છઇએ.

ફીરોઝ સી. શેઠના,
એજન્ટ.
૭-૧૧, એલફીનસ્ટન, સરકલ,—મુંબઇ.

તમે પોતેજ ડાકટર થાવો.

ઉડતા રોગના ફેલાવવા વખતે ઘરના માણસોને તેમજ પડોસીઓને બચાવ કરો **તેથી ફરી ડાકટરના પૈસા બચી જશે.**

ગરીબ અને નાચાર ભાઇબંદુઓના દુખ નીવારણ કરવાની આ સારી ટક છે અને તે એક સારો ઉપાય છે તથા થોડા પૈસા ખરચવાથી મલી શકે છે.

ડા. બરમનની જાણીતી સ્પેશીફીકો દાખલો ખરીદી વાપરીને ખાતરી કરો. આ દવાઓ ઘણી કીમતી છે અને ૩૮ વરસો થયાં ઘણા રોગો ઉપર એનો છુટથી ઉપયોગ કરવામાં આવ્યાથી ફાયદો માલમ પડયો છે.

વધુ માહીતી માટે કેટલાગ મંગાવો.

ડા. એસ. કે. બરમનની જાણીતી છ જાતની નીચલી દવાઓ શીશીઓમાં ભરેલી દાબરામાં મલી શકશે અને તે ઘણા કેશોમાં વાપરી શકશે.

(૧) **કેમફ્રુર**—આ દવા કોલેરા અને કોલેરીક ડાયરીયા ઉપર અકસીર ઇલાજ છે અને તે લીધાથી ઘણી જીંદગી બચી ગઇ છે.

(૨) **હાફ્રણનો અકસીર ઇલાજ**—હાફ્રણથી પીડાતાઓ માટે આ દવા ઉતમ માલમ પડી છે અને લીધા પછી તરત આરામ થશે.

(૩) **કોલા તોનીક**—જેઓ મગજ તેમજ શરીરનું કામ કરતાં હોય તેઓને આ પુસ્તીક આફ્નાર તોનીક છે અને પીધાથી પીક-મી-અપ-જેવો સ્વાદીસ્ત લાગે છે.

(૪) **નરવ તોનીક પીલ્સ**—કોઇબી જાતની નબલાઇ તેમજ અશક્તી માટે આ જાણીતી દવા છે.

(૫) **જોલાબની ગોળીઓ**—આ ગોળીઓનો ઉપયોગ કરવાથી પેત સાફ આવે છે.

(૬) **ગ્રીન એસેનસ ઓફ પુડીના (મીંટ)** Green Essence of Pudina (mint)—હોજરીમાં બીગાડો, બદહજમી તેમજ બરાબર ભુખ નહી લાગતી હોય વગેરે સારૂ આ દવા લીધાથી તરત ફાયદો થાય છે.

ઉપલી સઘળી જાતની દવાના બાકસના રૂ. ૨, પોસ્ટેજ છ આના પડશે.

ડા. એસ. કે. બરમન—કલકતા.

DR. S. K BURMAN,

5 Tara Chand Dutt Street, Calcutta.

Post Box No. 554. Tele. Address:—"Camphor". Phone No. 1852.

AGENT—A. M. THACKAR.

Fida Building, 122, Princess Street, BOMBAY.

Telegraphic Regd. Address:—
"Umrigar, BOMBAY."

Office-Telephone No. 398
House-Telephone No. 273

D. R. Umrigar Sons & Co.,

NO. 3, APOLLO STREET, FORT, BOMBAY.

ESTABLISHED in the Year 1885.

Sole Agents in whole of India for the Patent
Corona Carpinches Blue Picking Bands & Double Tanned Belting.

REGISTERED TRADE MARK "PRAKKE" FOR ID. R. UMRIGAR SONS & CO.

Also Sole Agents For Naaml Vens the world renowned Manufacturer of Patent Buffalo Pickers, Sole Agents to the Woollen Cloth Mfg. Co Manufacturers of sizing flannel, Roller & clearer cloths, and Textile Leather Beltings and many others.

Largest Importers & Contractors of Brown casing & Blue facing Papers & Straw boards for supply to Bombay & Mofussil Mills.

The Largest and Cheapest Depot of Cotton Mills & Gin Factory Stores Supplies of requisite for Ginning Factories & Cotton Mills' Stores of description, viz: Bobbins Skewers, Egyptians & American Cotton banding, such as:—Rim, Scroll, Tabular Mule spindle &c, also beltings of best maker, Roller skins, Ring travellers by (Eadie-Brothers) China Clay, Farina, French chalk, Chloride of Zinc, Magnesia, Brown Casing Paper, Blue Facing Paper, Straw-Boards & Cut Brown Paper &c.

Indents for any of the Mill stores will be forwarded to England for execution on Most, advantageous terms and at moderate commission. Up country orders carefully & promptly executed. Samples and Prices on application.

Our carpinches picking bands are best of their kind in quality and durability & these last double the time than the Ordinary oak-tanned bands. A trial order solicited.

This is the only Firm where you can get cheap & good stores of all kinds for Cotton Mill & Gin Factory.

મેસરસ ડી૦ આર૦ ઉમરીગર સન્સ અને કુંપની,

૩, એપોલો સ્ટ્રીટ, કોટ, મુંબઇ, ટેલીફોન નંબર ૩૯૮.

સુતર મીલોના, જીનીંગ ફેકટરીઓના, પરેસોના તથા રેલવેનો સ્ટોર પુરો પાડવાને સસતામાં સસતી હમારી દુકાન છે.

હમારે ત્યાં ખપતો માલ ખુદ કારખાનાવાલાઓ તરફથી પરબારો આવવાથી ઘરાકોને ભાવમાં કીફાયત પડવા સાથે સારો માલ મલી શકશે.

બહારગામનાં વેપારીઓના તથા ઘરાકોના કામકાજને લગતા ઓરડરો તરતજ બજાવવામાં આવશે. મીલને લગતો જે સ્ટોરનો ઓરડર વીલાયતથી મંગાવવાને આપશે તે ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી ઘણા ઓછા ભાવે તથા કમીશને મંગાવી આપશું.

હમારે ત્યાં હમેશાં તઇયાર બધી જાતના વીલશાન તથા દીકશાન બબરસના બોબીનસો, ઇજીપશીયન અને અમેરીકન બેનડીંગો, રોલર સ્કીનો, ઘણાજ ઉંચા મેકરના ચામડાના પટાઓ, સાઇઝીંગને લગતો માલ જેવો કે કલોરાઇડ ઓફ મેગનેશીયા, મીયુરેટીક ઓફ ઝીંક, ફેરીના, બ્રાઉન કેસીંગ પેપર, બલુ ફેનસી પેપર વગેરે હંમેશાં તઇયાર મલે છે.

હમારા પેટંટ કારપીનચીસ, પીકીંગ બેનડસો, મુંબઇની મીલોમાં ઘણાજ વખણાય છે કારણ કે તે ઘણાજ ટકાઉ અને મજબુત છે અને વજનમાં ઘણાજ હલકા છે અને દરેક બેનડ ઉપર હમારો રજીસ્ટર ટ્રેડમાર્ક "પ્રાકે" ફોર ડી૦ આર૦ ઉમરીગર સનસની કું૦ છાપી મારવામાં આવે છે.

ઉતમ મેનેજમેંટ હેઠળ પુર બહારમાં આવતું

સી વ્યુ હોટલ

ગોલવડ સ્ટેશનથી પા માઇલ દુર આવેલું છે.

બાદશાહી બગીચામાં હવા ખુશનુમા, ગરમી બીલકુલ માલમ પડતી નથી. હમારા બગીચાની ચોખી તાડીની મોજ, સ્વાદીસ્ટ ખાણું અને મધ્યમ ફી, ઘેર જેવી સગવડ, ફેમીલી રૂમો અને મંડપની સગવડ પણ છે. સરકાર તથા પ્રજા તરફથી સરટીફીકેટો મેળવી છે.

તા૦ ૧ લી અકટોબરથી, તા૦ ૩૦ મી જુન સુધી હોટલ ચાલુ રહે છે.

લખો,

અરદેસર રૂસ્તમજી ઇરાની,

સી વ્યુ હોટલના માલેક.

ગોલવડ બી. બી. સી. આઇ. રેલવે.

"સત્ત કબીરકે બચનકો, પ્રગટ કરૂં અબ સોય
જો વાકો નિજ વાંચહિ, બુદ્ધિ નિર્મળ હોય."

☞ ચોથી આવૃતી બહાર પડી છે. ☜

કબીર વાણી.

મહાત્મા કબીરજીના ૯૦૦ ચુંટી કાઢેલા દોહરાઓ તેના અર્થ સાથે તેમજ કબીરજીનાં ત્રીસ જંત્રો, પચીસ ભજનો અને કબીરજીની જીંદગીનો ટુંક વૃતાંત.

કર્તા—બેરામજી પી. માદન.

કબીરજીની રંગીન તસવીર પુસ્તકની શરૂઆતમાં આપી છે.

ગુજરાતી પત્રના પ્રખ્યાત લેખક બીરબલ લખે છે કે:—"આ પુસ્તક એક વેળા હાથ ધરી માત્ર તેનાપર અહીં તહીં દ્રષ્ટી નાખતા તેની ઉંચી મજબુત શુશોભીત છપાઇ, બંધાઇ તથા 'ગેટ-અપ' થી મન આકર્ષાયા વગર રહેશે નહીં અને તે પછી તેની અંદરનું સાહિત્ય—બરાબ‌ર તપાસતાં તો જીવાત્મા બે ઘડી સાનદાર્શનાં ઉંડા મહાસાગરમાંજ તરતો યા રમતો થશે. જો સંગીતની સેહેજ પણ માહિતી હશે તો કબીરજીના પદો વગેરે રાગ—તાલ—તાણમાં લલકાર્યાથી વાંચકોનો આનંદ ચક્રવૃધિ રીતે વધી જશે."

કુલ્લે ૪૨૫ પાણાનો દળદાર ગ્રંથ ફુલ ક્લૉથ બાઇન્ડીંગ—કીંમત રૂા. ૨ાા.

જેહાંગીર બી. કરાણીના છોકરાઓ, પારસી બજાર, કોટ, મુંબઇ.

ધી સેનેટરી ગુડશ એન્ડ હારડવેર સ્ટોર.

દારૂવાલાના પેટન્ટના તાલાં અને કલો તેમજ સીપીગોટકોક તથા અલીગઢની જાણીતી સ્પારલીંગ પેટન્ટ લોક વર્કસના એકલા એજન્ટો.

નં. ૨૭૧–૨૭૩ નાગદેવી સ્ટ્રીટ—**મુંબઈ.**

હમારે ત્યાં દરેક જાતનો પીટલનો તેમજ લોખંડનો સામાન તેમજ તાલાં કલો, દરેક જાતના પાઇપસ, ફીટીંગસ, કોક ટાંકી તેમજ દરેક જાતનો સેનેટરીને લગતો સામાન વગેરે મોટા જથામાં રાખવામાં આવે છે અને મારકીટના ભાવે કીફાયતે આપવામા આવશે. હમારે ત્યાં દારૂવાલા બેરાદરના શોધના ડબલ કલના તાલા તેમજ પેટી તથા કબાટની ડબલ કલની કલો જે દારા તરીકે ઓલખવામાં આવે છે અને તેના પેટન્ટો અમેરીકા, ઈંગ્લેન્ડ અને હીન્દુસ્તાનમાં મેળવવામાં આવ્યા છે. એ તાલાઓ હિન્દુસ્તાનની જાણીતી ઈંગ્લીશ ફરમ "ધી સ્પારલીંગ પેટન્ટ લોક વર્કસ" માં ઘણુંજ સુંદર ફીનીસવાલા તેમજ મજબુત બનાવવામાં આવે છે. એ તાલાની અંદર ને અંદર એક બીજાને એકજ ચાવીથી બંધ કરે તેવી રીતના લીવરો ગોઠવવાની ખુબી હજુર સુધી કોઇએબી કાઢી નથી. જેને વાસ્તે ઇનડીયન ટેક્ષટાઈલ જનરલના જાનેવારી ૧૯૧૭ ના અંકમાં નીચે મુજબનો રીવ્યુ લેવામાં આવ્યો છે:—

The progress of mechanical knowledge among the criminal population has acted as a great stimulus to the inventors of locks of every kind, and the result, especially in Europe and America, has been a marvellous development of much mechanical skill and ingenuity. As the most successful thieves were often trained locksmiths, the competition between the lock-maker and the lock-braker resembled, on a small scale, that between the makers of heavy guns and of armour plate. The illustration herewith represents a new type of lock recently invented by Mr. E. B. Daroowalla an enterprising young Parsi merchant of Bombay, in which the security of two locks is combined in one, although controlled by one key. Our illustration shows the application of the invention applied to a padlock and a door or drawer lock. The padlock has a novel feature in the bow that is split and hinged upon both sides as shown. When closed, the halves cross each other, and the notch in the boss of the right-hand bow comes in line with the bolt beneath, that locks it. This bolt is operated by the upper tongue of the key shown beside it. The lower tongue of the key passes through a plate that divides the lock into two parallel divisions,

Behind this plate is the second lock which acts upon the second bow when closed. The two tongues of the key, which is turned clockwise, act in succession on the two locks, beginning with the one in front. Two sets of levers aid in giving security to this lock, which is thus much more difficult to tamper with than an ordinary one. The second lock is made on the same principle with necessary modifications. The bolt is shot by one tongue of the key acting through levers and the second tongue shoots a second bolt that locks the first one.

અલીગઢની જાણીતી સ્પારલીંગ પેટન્ટ લોક વર્કસના મુંબઈના એકલા એજન્ટો તરીકે અમને નેમવામાં આવ્યા છે. એ કમ્પની મીલીટરી સામાનો, હરેક જાતની પીટલની ચીજો, તાલાં તથા કલો ઇંગ્લીશ મેકીંગની બરોબર બનાવે છે. લગભગ આખા હીન્દુસ્તાનની પોસ્ટ ઓફીસો, રેલવે વગેરેમાં આ તાલાંઓ ખપે છે. એ તાલાઓ મજબુતાઈમાં તેમજ સફાઈમાં ઘણા ચડયાતા છે. જેને સારૂ ગવરમેન્ટ ઓફ ઈન્ડીયાએ દર વરસ રોયલટીની ગ્રાંટ (બખશેશ) આપે છે અને જેને વિશે રૂડીના જાણીતા કેનાલ ફાઉનડરી અને વરકશોપના સુપ્રીનટેનડન્ટ મી. ટી. શાઉતર રોબરટસને કેનાલ ફેકટરીમાં તા૦ ૨૧ મી ડીસેમ્બર ૧૯૦૪ ને દીને એ તાલાંઓ તપાસી તે વીશે રીપોરટ કીધો છે જે નીચે મુજબ છે:—

Result of the Test and Report on Mr. Sparling's Patent Lock.

Tested in Canal Foundry, on 21st December 1924.

The padlock tested was one of 3 inch size, and was well and strongly made in every respect. It is almost impossible to pick one of these locks, the levers being specially designed to prevent this, and it would take a burglar of more than ordinary skill to accomplish it. The staple of lock, too, is very strongly made and could not easily be broken or cut; I tried for three days to pick this lock and was unable to do so.

The first test was that of a direct pull on the staple of padlock, and the strain was applied by hydraulic power. A direct pull of 500 lbs. was first applied, equivalent to 2 tons per square inch of minimum sectional area of staple. The lock stood this perfectly well and was not injured in any way, externally or internally. The strain was increased gradually until a maximum of 1200 lbs. was on the lock, equivalent to 5 tons per square inch of minimum sectional area of staple. On examination the padlock proved to be in perfect condition; it was not damaged in the slightest.

The next test was that of a powerful blow, **and this was applied by means** of **a steam** hammer. A blow of 25 cwts. was given, **but this** proved to be too much for the lock, the rivets starting and the levers and inside fitting being damaged. Even then it was impossible to withdraw the staple, and so open the padlock, *and a door would be just as safe from opening with this battered lock as with a lock in perfect condition.*

I consider this last test an excessively heavy one and expected the lock to be very badly damaged, but I still was unable to remove the staple. It speaks very highly for the lock that, although battered and damaged, it still remained locked and fast, it was not completely burst open.

I consider this padlock one of the best I have seen on the market.

(Sd.) D. SOUTER ROBERTSON,

Superintendent Canal Foundry & Workshop.

ROORKEE,

22nd December 1904.

LIEUTENANT-GOVERNOR'S CAMP,

UNITED PROVINCES.

28th December 1906.

DEAR MR. SPARLING,

I congratulate you very sincerely on the success that you have achieved with your Patent Padlocks. It is delightful to find a man in this Province who can take **the first rank in industrial development.** I wish you all good luck.

Yours sincerely,

(SIR) J. D. LATOUCHE,

Lieut. Governor, U. P.

ગોવાલીઅરના નામદાર મહારાજા સીંધ્યાના ખાસ નેમેલા હકીમ.

ડા૦ રૂ. એ. હકીમના અકસીર ઇલાજો.

શીરપ ઉશબા.

સુધ દેશી વનસપતીમાંથી બનાવેલો જેને માટે સરકારી વડા રસાયણ શાસ્ત્રીએ સરટીફીકેટ આપી છે.

લોહી સુધારનાર, પેટની કબજીઆત દુર કરનાર, ભુખ વધારનાર, ધાતુપુષ્ટ અને ખોરાક હજમ કરનારી દવા છે. લાંબી માંદગીથી ગયલી શકતી પાછી લાવે છે. લોહીના બીગાડથી અનેક દરદો લાગુ પડે છે, જેવાં કે ફુલ્લાં, કદરૂપી ચાથાં શરીર ઉપર ફુટી નીકળે છે તે, કંઠમાલા, નાસુર, ગાંઠ, ખુજલી તથા સરવે પ્રકારનાં ગરમીનાં જખમ તથા એને લગતાં દરદો સાંધાનું રહી જવું. કલતર લીવરને લગતાં દરદો, ચાલુ બદહજમી, ઓરતોનાં દરદો, મગજની થાકથી થતી નબળાઈ એ સરવે બીમારી માટે **શીરપ ઉશબા** રામબાણ ઈલાજ છે. વાપરવાની રીત શીશી સાથે છે. **બાટલીની કીંમત રૂ. ૧.**

જવારીશે રૂશતમી.

વીરય વરધક તથા શકતીને માટે અકસીર ઈલાજ.

કોઇ પણ રીતની નબળાઇથી ધાતુનું જવું, કમતાકાતી, ગુરડા તથા છાતીના દરદો, કલવાનું દરદો, માથાંનો ચાલુ દુખાવો, ચકરી, અભ્યાસ કરવાથી આંખની નબળાઇ, પીશાબનું વારંવાર થવુ, પાચનશકતીમાં થતો બીગાડો, ગરમીનાં દરદથી થતો લોહીનો બીગાડો, સાંધાનો દુખાવો કળતર નજળો, સંધીવા, કંમરનો દુખાવો વગેરે મરદ તથા ઓરતને એક સરખો ફાયદો કરે છે. એ પાખ **નબળા** માણસોને માટે એક ઉત્તમ ચીજ છે. દરેક પ્રકારની નબળાઇ માટે રામબાણ ઇલાજ છે, સેંકડો બીમારોને ફાયદો થયો છે. ખાવાની રીત પાખની ડબી સાથે છે. **કીંમત રૂ. ૧ તથા ૨.**

હકીમની ગરમીના રોગની દવા.

પીશાબના કોઇપણ જાતના દરદ તેમજ ગરમીના રોગથી અથવા તો ખરાબ સંગતથી તથા વેહેતાં દરદને તથા તેમાં થતી અનેક વેદનાઓ ફકત સેહેજ વખતમાં નાબુદ કરે છે અને એ દવા મરદ તથા ઓરતને બંનેને એકસરખો ફાયદો કરે છે કીંમત શીશી ૧ નો **રૂ. ૧.**

હરસ તથા મસાને માટે ખાસ થંડો મલમ.

આએ મલમથી હરસ તથા મસામાંથી પડતું લોહી બંધ કરી, સફરામાં પડેલા ચીરાને રૂઝવી અકરસાત તથા સોજો નરમ પાડી હરસ તથા મસાને જડથી નાબુદ કરે છે કીંમત શીશી ૧ના **રૂ. ૩.**

ડા૦ આર. ઈ. હકીમસ નરવાઈન ટોનીક પીલ્સ, ધાતુ પુષ્ટની ગોળીઓ

આ પ્રખ્યાત બીન હરીફાઇથી વખણાતી ટોનીક પીલ્સ જલદી વીજળીની માફક તન તથા મનને શકતી આપે છે એના ગુણો અદભુત છે નબળી થયલી પાચનશકતીને તેજસ્વી કરે છે, સારી ભુખ લગાડે છે લોહી સુધારે છે હરકોઇ કીશમની નબલાઈને દુર કરે છે. કુટેવથી કે બુરા રોગથી થયલી નાકઉતીને હાંકી કહાડે છે ધાતુને પુષ્ટ બનાવી સુધારે છે અને ગયલી શકતી પાછી આપીને દરદીને નીરોગી અને શકતીવાલો ટુંક સમયમાં બનાવે છે. વાપરવાની રીત ડબી સાથે આપેલી છે. ૪૦ ગોળીની ડબીની કીંમત **રૂ. ૧.**

દરાજ તથા કીડને માટે અકસીર મલમ.

દરાજ, કીડ, ખરપસુ તથા એવાજ ચાંમડીનાં દરદોને જડમુલથી નાબુદ કરે છે. **કીંમત શીશી ૧ ના આના ૪.**

હકીમ "ડેનટીફ્રીસ" સુગંધી દાંતનું મંજન.

દાંતને મોતી જેવા સાફ કરી, થતો દુખાવો નરમ પાડી મજબુતી આપે છે જે વાપરવાથી ખાત્રી થશે. **કીંમત ૮ આના.**

હરસ, મસા, નાસુર, ભગંદર, પાથા, કંઠમાલા તથા શરીર ઉપરના બીકટ દરદો ફકત જુનાની ઈલાજોથી સારા કરવામાં આવે છે.

ડા૦ રૂસ વેજીટેબલ હેર ઓઇલ.

આ તેલ ખુશબોદાર, માથાંને ઠંડક આપનાર હોવાથી યાદદાસ્ત તેજસ્વી કરી માથાંના દુખાવાને ફાયદો કરે છે. બાલમાં થતા ખોરા તથા બીજા રોગને અટકાવી ખરતા બાલોની જડને પુશટી આપી બાલનો વધારો કરે છે. તેમજ બાલ ચલકતા, કાળા અને સુવાળા બનાવે છે જેથી ચહેરો શુશોભીત રહે છે. **કીંમત શીશી ૧ ના રૂ. ૧.**

ડા૦ આર. ઈ. હકીમની ઠાંસાપર રામબાણ ગોળીઓ.

વઈદશાસ્ત્રને આધારે લાંબા અનુભવની બનાવટ ઉંધરસ, સરકમ, ગળસુઝ, શ્વાસ, ધુતામણ, દમ, અને હાંફણપર વીજલીની માફક અસર કરે છે, છાતીનો દુખાવો તથા ચીપલાવું તુરત દુર કરે છે. **કીંમત શીશી એકના આના ૬.**

ઉપલી દવા હમારાં ગ્રાંટરોડ તથા કાલબાદેવીનાં દવાખાનામાંથી દીવશના કોઇપણ વખતે મળશે.

હમારો મેળાપ સવારના ૯ થી ૧ અને સાંજના ૪ થી ૮ સુધી ભાંગવાડીની સામે હમારા દવાખાનામાં થશે.

ડાકટર રૂસતમજી એદલજી હકીમ.

કાતરક અને કાતરક

આરકીટેકટો, ઇજનેરો, સરવેઅરો.

નવરોજી હોરમજી કાતરક

એમ૦ એસ૦ એ૦, એલ૦ સી૦ ઈ૦, એ૦ એમ૦ આઇ૦ સી૦ ઈ૦

(મયુનીસીપાલીટીના માજી બીલડીંગ સુપ્રીનટેનડંટ) તથા

હોરમજી નવરોજી કાતરક બી. ઈ. (સીવીલ.)

આફીસઃ—**નં૦ ૨૩૩, હોરનબી રોડ તથા નં૦ ૩૬, રઘુનાથ દાદાજી સ્ટ્રીટ, કોટ.**

મી૦ અરદેશર શેઠનાના ઘેરમાં બીજે માળે, નવસારી બીલડીંગની સામે.

એમપ્રેસ આયર્ન એન્ડ બ્રાસ વર્કસ.

☞ છેલ્લાં મુંબઈનાં ને ગુજરાતના હુન્નર ઉદયોગ અને ખેતીવાડીને લગતાં પ્રદરશનોમાં મીલ ગીયરીંગ અને ઓટકામ માટે અમોને સોનાં રૂપાંનાં ચાંદો મલ્યા છે. દરેક મેકરના સ્પીંનીંગના અને વીવીંગના સાંચાઓના છુટા ભાગો વીલાયતી કાસ્ટીંગમાંથી બનાવીએ છીયે.

મીલો તથા જીનીંગ અને પ્રેસીંગના કારખાનાં માટે છાપરાંઓ તથા થાંભલાઓ પીતલ અને લોખંડના તેમજ મોટરનું ઓટકામ ટુંક મુદતમાં અને કીફાયત કરી આપીયે છીયે.

આ ઉપરાંત બીડની નકસીદાર રેલીંગ, સીડીઓ, બ્રેકેટ તથા મ્યુનીસીપાલીટીને માટે મેનહોલ મોટાં જથ્થામાં તઇયાર રાખીએ છીયે, તેમ આરડર મુજબ પણ કીફાયતથી બનાવી આપીશું.

વધુ વીગત માટે નીચલે ઠેકાણે લખવું.

બરજોરજી પેસતનજી રીપોર્ટર,

વીકટોરીયા ગારડનની પાસે, કોનાટ રોડ, ભાયખલા.

ટેલીગ્રાફ-મશીનરી   ટેલીફોન નં૦ ૧૯૭૯

સી. દી. કેરાવાલા આયરન ફાઉનડરી

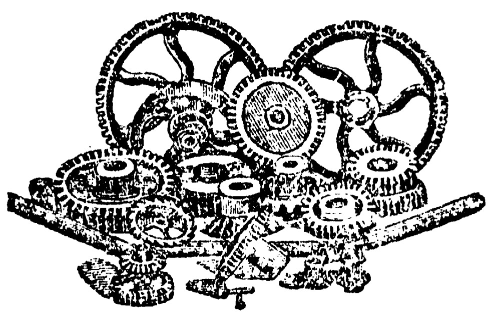
ઇજીનેરો અને કોટન મીલોને લગતો સામણ પુરો પાડનારાઓ

ચીંચપુગલી મસીન વરકસ,

કાલાચોકી રોડ, પરેલ, મુંબઇ.

હમારા કારખાનામાં કોટન મીલોની મસીનરીને લગતો દરેક જાતનો માલ સ્ટોકમાં રાખ્યે છીએ.

જયારે બી માંગવામાં આવે છે ત્યારે તેની તરતજ ડીલીવરી આપવામાં આવે છે.

બોડન મેકરના પેટંટ "એકમી" રીંગ સ્પીનડલો સ્ટોકમાં રાખ્યે છીએ

નીચલે ઠેકાણે લખો:—

એકલા માલેક—**સી. દી. કેરાવાલા,**

ચીંચપુગલી મસીન વરકસ,

કાલાચોકી રોડ, પરેલ, મુંબઇ.

દવાખાનાની જગા બદલી છે.

હાડવૈદ,

ડાકટર ફકીરજી રતનજી, એલ. એમ. એન્ડ એસ.

ડાકટરનું, વહાડકાપનું, સરવે પ્રકારનું કામ કરવા ઉપરાંત હાડવઈદનું કામ એટલે હાડકાં ભાંગેલાં તથા ખસેલાં દરૂસ્ત કરવાનું કામ અસલના દેશી તેમજ હાલના જમાનાના સુધરેલા ઇંગરેજી કાનુન મુજબ ખાસ રીતે ૪૦ વરસ થયાં પાકટ અનુભવથી ખાત્રી પુરવક બજાવે છે. અકસમાતથી હાડ ભાંગેલા તથા જખમી થયલા "કેસો"ની પુરતી સંભાલ અને ધ્યાનથી માવજત કરવામાં આવે છે.

ઠેકાણું અને મેલાપ—નાં૦ ૫૦ વાલકેશ્વર રોડ, મલબાર હીલ, ગવરમેંટ લોવરગેટ અને ત્રણ બતીની નજદીક.

રહેવાને મુકામે મેલાપ—સવારના ૯ થી સાંજના ૫ વાગા સુધી, રાતનો બધો વખત ઉપલે ઠેકાણે મલવું અથવા લખવું.

કબજયાતનો અકસીર ઇલાજ.

ડૉ. ડી. રાઇટરની પરગેતીવ ટીકલીઓ વગર દરદ કરવે સાફ દસત લાવે છે.
૨૫ ની શીશીની કીં. ।๛

તાવનો અકસીર ઈલાજ **ટીકલી બ્રાન્ડ કુઇનીન તેબલેતસ** વાપરો.
હમારી દવાઓનું લીસ્ત મંગાવસો.

ડૉ. ડી. રાઇટર કું.ની મીથાઇ ખાસો તો ખુશ થાશો ખચીત તપાસી જોશો. **લેમન ડ્રાપ, રાસબરી, પાઇનાપલ, રોઝ ડ્રાપસ** દરેક વેપારીને ત્યાં મલશે.
જથામાં જોઈતી હોય તો નીચલે ઠેકાણે લખશોજી. હમારો તોમાંતો સોસ ખાનાંને સ્વાદીસ્ત બનાવે છે કીં. રૂ. ૧) વેનીલા સુગર, પુદીંગ કસતર, દહીમાં વાપરવા ઉતમ છે.

ડૉ. ડી. રાઇટર કું૦

ટીકલી બ્રાન્ડ તેબ્લેત બનાવનાર,

બારબ લેન, ભાંડેરાડ—મુંબઇ નં૦ ૭.

BY APPOINTMENT TO H. E. SIR GEORGE LLOYD,

GOVERNOR OF BOMBAY.

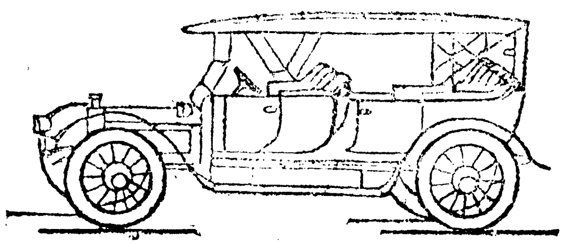
P. B. PRESS & CO. (GWALIOR) LD.

THE FORT COACH FACTORY,

FRERE ROAD, FORT,

BOMBAY.

Telephone No. 391.

TELEGRAPHIC ADDRESS.
"PRESS" BOMBAY.
"PRESS" GWALIOR.

FACTORIES AT BOMBAY & GWALIOR.

Gold Medals, First Class Diplomas,

&

Certificates of Merit

Awarded at several Exhibitions in

INDIA, PARIS & LONDON.

Estimates and Designs Forwarded on Application.

ન્યાયનું ધોરણ

બીજાઓને દબાવી દુઃખ દેનારા હોય તેઓને દબાવી દૂર કરવા અને ગુણવાન હોવા છતાં દુષ્ટોથી દુઃખી થઇ દુર્બળ થયા હોય તેઓને સારી સ્થિતિમાં મૂકવા એ ન્યાયનું ધોરણ કહેવાય છે.

અમારી પ્રખ્યાત **આતંક નિગ્રહ ગોળીઓ** ઘણાં ઘાતકી દરદોને પોતાના સપાટામાં લઇને નિર્મૂળ કરે છે અને શરીરમાં ઉત્તમ તત્વોને વધારે છે. આવી રીતે લોક સિદ્ધ **ન્યાયનું ધોરણ** જાલવનારી એ અમૃતતુલ્ય ઉત્તમ ગોળીઓ આખા હિંદુસ્તાનમાં અને હિંદુસ્તાન બહારના પણ ઘણા ઘણા દૂર દૂરના દેશોમાં ફેલાવાને પામેલી છે. એના ગુણોના સંબંધમાં અસંખ્ય સર્ટીફીકેટો મલેલાં છે અને એ ગોળીઓના પ્રતાપથી અસંખ્ય મનુષ્યો રોગ અને મૃત્યુના સપાટામાંથી બચી સુખી જીંદગી ભોગવે છે.

જો તમો દસ્તની અટકાયત, માથાંનો દુખાવો, છાતીની નબળાઇ, મૂત્રવિકાર, ધાતુવિકાર, ચાલુ અજીર્ણ, ખોરાકપર અરૂચી, શરીરના કોઈ પણ ભાગની કલતર, થોડી મહેનતે પણ ઘણો થાક, કંઈ પણ કામ કરવાનો અણુગમો, કંઈ કંઈ દરદના ચાલુ હુમલાઓ, મગજની બેહદ નબળાઇ, અને લોહી બગાડ વગેરે દરદોમાંથી કોઈ પણ દરદથી છુટવા ચાહાતા હો, બળવાન બનવાની ઈચ્છા ધરાવતા હો, શરીરને તેજસ્વી તથા કદાવર કરવાનો મનોરથ પાર પાડવો હોય તથા સુખી અને લાંબી જીંદગીના સાથી બનવું હોય તો **આતંક નિગ્રહ ગોળીઓ** અવશ્ય વાપરો.

કિંમત—ગોળી ૩૨ ની ડબી ૧ નો રૂપિયો ૧ એક. જથ્થાબંધ ખરીદનારને મલતા લાભની વિગત જાણવા માટે પ્રાઈસ લિસ્ટ વાંચી વાકેફ થાઓ.

મુંબઈ બ્રાંચ. **વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી**

કાલબાદેવી રોડ. **જામનગર—કાઠિયાવાડ.**

રાત્રીની સ્વદેશી મીણબતીઓ.

કલાક ૪-૬ અને ૮ ચાલે તેવી શુદ્ધ મીણમાંથી બનાવેલી

સહેલી સાફ અને સસતી.

છુટક, એજન્ટોને ત્યાંથી મળશે.

એજન્ટોનું ઠેકાણું.

૧ જેઠા રાઘવજી ૨ હંસરાજ ખેતસી	વડગાદી માંડવી.	૧ ધી હીંદ કોઓપરેટી સ્ટોર	કાલબાદેવી રોડ.
૧ મહમદઅલી રીદાઅલી ૨ મોરારજી રણછોડદાસ કું ૩ ગોવીંદલાલ જુગલદાસ કું ૪ મોસીનભાઇ અબદુલકાદર ૫ તૈયબઅલી દાઉદખાન	જુમા મસીદ.	૧ નરશી ઉમરસી ૨ હરગોવીંદ જસરાજ	ભુલેશ્વર.
		૧ બોમ્બે સ્વદેશી કોઓપરેટી સ્ટોરસ ૨ શ્રી કૃષ્ણ સ્ટોરસ	બોરીબંદર

મોટરનો સામાન.

આ શીવાય અમારે ત્યાંથી મોટરને લગતો બધો સામન એટલે કે ટાયરસો, ટયુબો ઓઇલો એકસેસરીઝ વગેરે નાનો મોટો જે સામન જોઇતો હશે તે છુટક તથા જથાબંધ મળી શકશે.

ગોવિંદજી માધવજીની કંપની લીમીટેડ,

કોટ, હમમ સ્ટ્રીટ, નંબર ૬, મુંબઈ.

THE CHEAPEST AND MOST RELIABLE FIRM

for the supply of all kinds of Mill Stores and Accessories to the local and up-country Spinning, Weaving, Sizing and Finishing Mills.

A. S. NARIELWALA & SONS

MILL FURNISHERS & SOLE INDIAN AGENTS

TO

WELL KNOWN ENGLISH MAKERS

of

Mill Stores and all sizing ingredients.

Office-5, Elphinstone Circle, Bombay.

Ware. Houses-95-97 Tank Street.

N. B.—This is the only house where you can buy almost all Mill requisites of modern make and style on most advantageous terms and without any fear of being deceived as to price and quality of the goods.

ALLIANCE

Assurance Company, Ld.

(Incorporated in England.)

WITH WHICH IS UNITED

THE IMPERIAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

FIRE *Established in 1824.* **MOTOR**

ASSETS EXCEED £27,651,345 Stg.

(૧) મોટરકારનો બધી જાતનો વીમો ઘણાજ કમતી ભાવે ને સઉથી સરસ સગવડ આપીને કું૦ ઉતારે છે.

(૨) દરેક જાતનો આગનો વીમો, ભાડાં સુધાં તેરીફ ભાવે, કું૦ ઉતારે છે.

(૩) બધી જાતના દાવા (claims) મુંબઈમાં બનતી ઉતાવળે પચાર કરવામાં આવે છે.

વધારે ખબર માટે એક પોસ્ટ કાર્ડ કું૦ ને કોટમાં ૨૭, હુમમ સ્ટ્રીટમાં લખશો તો તમારે ઘેરે અથવા ઓફીસે કુંપનીનો આદમી આવીને તમુને જોઇતી બધી વીગત આપશે.

Claims Settled and paid in Bombay promptly.

Applications for Agencies are entertained and Prospectuses with other Papers may be had on written or personal application.

AGENTS :—

THOMAS H. MOORE & CO.,

27, Hammam Street, Fort.

THE EAGLE STAR & BRITISH DOMINIONS INSURANCE COMPANY, LIMITED.

INCORPORATED IN ENGLAND.

THE MOST PROGRESSIVE OFFICE FOR ALL CLASSES OF INSURANCE BUSINESS

ASSETS EXCEED £ 19,000,000

FIRE & MARINE BUSINESS ACCEPTED AT LOWEST CURRENT RATES

The following NEW SCHEMES are specially adapted to India

ACCIDENT & ILLNESS INSURANCE providing compensation for all Accidents and 55 DIFFERENT DISEASES.

BURGLARY & ALL RISKS INSURANCE to cover Jewellery Plate and other Valuables at lowest rates for approved insurers.

MOTOR CAR INSURANCE—The "Empire Motor Policy" provides Motor Car Owners with comprehensive protection against damage, theft, fire & third party risks.

ALL CLAIMS SETTLED WITHOUT REFERENCE HOME.

Apply for particulars of various schemes to

Telephone No. 2460

Bombay Office,
Standard Building,
Hornby Road.

ધી ઇગલ સતાર અને બ્રીટીશ દોમીનીઅનસ ઇનસ્યુરનસ કુંપની, લીમીટેડ.

વેલાતમાં સ્થાપેલી

દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવા માટે ઘણી આગલ વધેલી ઓફીસ.

કુલ્લે અસકયામત પૌંડ ૧૯,૦૦૦,૦૦૦.

આગ અને દરીઆ ખાતાના વીમાઓ ઘણા ઓછા દરે કબુલ કરવામાં આવે છે.

નીચે જણાવેલી **નવી યોજનાઓ** ખાસ હીંદુસ્તાનને માટે ઘડી કહાડવામાં આવી છે.

અકસમાત અને બીમારીનો વીમો—દરેક જાતના અકસમાતનો તથા ૫૫ જુદી જુદી જાતના દરદોનો બદલો ભરી આપે છે.

ચોરી અને દરેક જાતના જોખમોનો વીમો—આબરૂદાર ઘરાકોના જવેરાત, ફરનીચર અને કીંમતી માલમતાની સલામતી માટે.

મોટર ગાડીઓનો વીમો—ધી "એમપાયર મોટર પોલીસી" મોટર ગાડીના માલેકને નુકસાન, ચોરી, આગ અને ત્રીજા માણસની જોખમદારીઓ સામે રક્ષણ આપે છે.

સઘળા દાવાઓ હેડ ઓફીસને પુછ્યા વગર તુરત ચુકવવામાં આવે છે.

જુદી જુદી જાતની યોજનાઓ માટે અને વધારે ખબરને માટે લખો.

ટેલીફોન નંબર ૨૪૬૦.

મુંબઇની ઓફીસ,
સટેનડરડ બીલડીંગસ,
હોરનબી રોડ.

વાંચવા લાયક તથા લાયબ્રેરીમાં રાખવા લાયક પુસ્તકો.

	રૂ. આ.
ધર્મેજિય અતી રસીલી વારતા ...	૭– ૦
કાકાનો વારસો.	૪– ૦
બેલાર્ડ પીયરથી બ્રીટન	૫– ૦
ક્રાઇડ એક ચીત્રો સાથે	૩– ૦
નશીબનો નાઝ...	૨– ૮
જીવતું દોજખ...	૨– ૦
હસાતીર ફક્ત એકજ નકલ છે ...	૭૫– ૦
મોહન મહાલ...	૨– ૮
હસાહસ ચીત્રો સાથે	૬– ૦
કેવત માલા ૨ ભાગમાં	૫– ૦
માહારાણી વિકટોરયાએ હાયલંડમાં ગુજારેલી જીંદગીનો હેવાલ. ...	૭– ૦
મારી મજેહ	૭– ૦
મનસુખી ગંજનામુ	૨૦– ૦
સહનશીલ સુંદરી ૨) ભાગમાં કંપલીટ	૧૦– ૦
ગુણ લક્ષ્મી	૧– ૪
સુખશાંતી કોપ	૪– ૦
ચંચલ ગ્રંથ...	૦–૧૨
સીતમગર	૪– ૦
જગતનો ફાંસો	૩– ૦
હાસતાને દસતાર	૦– ૪
પતેતીની હમાજોર	૦– ૪
દુખ્યારી દુઃખતર	૧– ૪
પેટબોલું પંચા ૨) ભાગમાં ...	૧– ૦
અરેબીયન તેલસ ૨) ભાગમાં ...	૧૨– ૦
ગ્નાન ગમતના ગોહરો	૨–૧૨
હીંદુસ્તાનની ખુબસુરત બેગમો ...	૧– ૮
એમના માહાત	૨– ૦
જેહાંગીર નામું	૨– ૦
નસીબની કીસતી	૧– ૮
નાસતીક નવજ	૨– ૮
જેપાની ભાશાનો બોમ્યો ...	૨– ૦
નીલાની કાંનત...	૧– ૪
થણુ થણુ ચરીત્ર	૦–૧૨
બસો વરસનું પંચાગ	૭– ૦
જ્યોતીષ વિદ્યા	૬– ૦
ભાનુ યાને સજીવન થયલો આશક...	૭– ૦
માશુકનો ઇસારો	૫– ૦
કુદરતનો કેહેર...	૪– ૦
બીલોરનો બુચ...	૨– ૦
ઝન કે જીગર...	૨– ૦
ખુબસુરત મહકાર	૨– ૦
નીતા (એક વારતા)	૧– ૦
ગુલબાનુ	૦–૧૨
ભુંડાનો ભેદ	૩– ૦
સોનારણુ	૩– ૦
તડકામા વાદલી (ફક્ત ૪ નકલો બાકી છે)	૫– ૦
કાલા મેંઢા ૨) ભાગમાં જુજ નકલો બાકી છે	૫– ૦
બોધલું	૪– ૦
ચંદ્રમલ	૪– ૦
વિશારી વનીતા	૧૦– ૦
લોકપ્રીય દોકતર બહાદુરજીની જીંદગીનો હેવાલ	૧– ૦
મરહુમ મી. મનસુખની જીંદગીનો હેવાલ	૪– ૦
હોમલીબાઇની વાપજ	૪– ૦
ગેવ ગોસરબ અને બેજન મનીજેહનો કીસ્સો	૧– ૮
ઇંદ્રવતી	૧– ૮
ઝેહેરે કાતીલ...	૧– ૪
મેરાતુલ અરૂસ	૩– ૦
રોશન આરા	૩– ૦
સુરજમાહાલની શેઠાની વધારેલી કીંમત	૬– ૦
સેતાનનો સાથી	૩– ૦
દોલતે દુન્યા	૧– ૮
ગુલવાડીનું ગુલાબ	૫– ૦
નખરાબાજ નવાબ	૫– ૦
હીચમંડ વીલાનો વારસો... ...	૩– ૦
બચપણનો બહાર	૨– ૮

☞ એ ઉપ્રાંત દરેક સ્કુલોમાં ચાલતી ચોપડીઓ, તરેહવાર જાતની ઈંગ્રેજી તથા ગુજરાતી વારતાની ચોપડીઓ, રાઈટીંગ કેસીસો, એકસરસાઈઝ બુકો, મીનીંગ બુકો તેમજ વિદ્યા, હુનર, તવારીખ, ગણીત, ગાયન વિગેરે વિગેરે જાતનાં પુસ્તકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળી શકશે.

પીરોજશાહ દીનશાહ મુકાદમ,

ચોપડીઓ વેચનાર તથા પ્રગટ કરનાર, ચરચગેટ સ્ટ્રીટ, કોટ—મુંબઈ.

કન્ફેક્શનર એંડ કેટરર

ગોવીંદજી વસનજી

હાકોરદવાર
ચીરાબજાર
અને
ગ્રાંટરોડ.

ટેલીફોન નં૦ ૧૬૫૬.

TEL. ADD. "Sweetmeat" Bombay.

માથેરાનનું મધ

કોઈ પણ જાતની ભેલ સેળ વગરનું હોવાથી
ખાસ દવાને લાયકનું છે.

મળવાના ઠેકાણા

ગોવીંદજી વસનજી

ચીરાબજાર અને ગ્રાંટરોડ.

તથા હરેક જાણીતા મહોટા સ્ટોર્સ.

M. S. Kheswala & Sons,

MILL & GIN STORE SUPPLIERS AND GENERAL MERCHANTS.

No, 2-4 Bruce Lane, Fort.

We keep in stock for ready delivery all articles of Mill stores, such as:—Townsends patent Chl. of Magnesia-Muriate of Zinc, Lion brand China-clay, Farina, French Chalk. Epsom and Glauber Salts Gloy, Reeds, Healds & all spare parts for Weaving and Spinning departments. Also best kinds of Rubber goods skins-Bandings Belting-Packings of all kinds Hair Belting-Shuttles-Pickers, Oils & all articles generally used in spinning & weaving departments.

Trial orders solicited. All goods guaranteed best quality.

Sole Agents for Messrs. Geo. Thompson & Sons, Leather Belting Peacock & safe Brand.

એમ. એસ. ખેસવાલા એન્ડ સન્સ,

સુતરની મીલોને લગતો સરવે જાતનો સામાન પુરો પાડનારા,

જનરલ મરચંટસ તથા કમીશન એજંટસ.

નંબર-૨-૪ બુરૂસ લેન, ફોટ.

અમારે ત્યાં નીચે લખેલી સગલી ચીજો હંમેશા તઇયાર રાખવામાં આવે છે, જેવો કે ટાઉનસેન્ડ પેટન્ટનો સાઈઝીંગનો સઘલો સામાન જેવો કે ચાઈનાકલે-મેગનીશીયા-મ્યુર સોલીડઝીંક-સીંહ છાપની ફરીના-એપશમ તથા ગલોબર સોલ્ટ ગ્લોય-રીડસ હીલડસ ફરેનચ ચોક તેલ-નરમ ઉંચા કવોલીટીના રબર તથા રબરની પેકીંગ-બોબીનો-રોલર સ્કીન રૂસીઅન ટેલો-રીંગ-ત્રાવેલરસ હીલ્ડ વારનીશ-અમેરીકન તથા ઇજીપશીઅન બેન્ડીંગો-રોલર કલીઅરર તથા વોશર કાલોથ-સાઈઝીંગ ફલાનલ-ફીકશનલેશ મેકીંગ-ઇનવીનસીબલ તથા બ્રાઉન ઓકટેન્ડ પીકીંગ બેન્ડસ-કોટન તથા હેઅર બેલ્ટીંગ ડબલ તથા સીંગલ પટા-કેસીંગ તથા બ્લુ પેપર-લુમને લગતી દરેક જાતની સ્પીંગો-શટલ-બ્રોલીના પેટન્ટ પીકરસ દરેક જાતની શીલેટ, ટુંકમાં મીલને લગતો દરેક જાતનો સામાન ઘણાજ કીફાએત ભાવે મળશે. તેમજ શીલીન્ડર તેલ- સ્પીન્ડલ તેલ-જીન ઓઇલ વગેરે જાતનાં તેલો હંમેશા તઇયાર રહે છે.

એકવાર માલ મંગાવી ખાત્રી કરવાની મેહેરબાની કરવી. જુનું સાંચાકામ કીફાએત ભાવે ખરીદી તથા વેચી આપશુ. સરવે માલ માટે સઉથી ઉંચાની ખાત્રી આપવામાં આવશે.

ફ્યુમીંગ પ્રોસેસ એ શું છે?

ચોકસ દવાની બાફ

ચામડીના અને ગરમીના ભયંકર દરદોના ભોગ થઈ પડેલા

દરદી અને તેના આખા કુટુંબની પાયમાલી કરનાર:

ગરમીના કરપીણ દરદના ચેપી અને ઝેરી જંતુઓને

ચામડીના છીદ્રો વાટે કાઢી નાખી ગરમીના બુરા દરદને

જડમુળથી ઉખાડી

નાબુદ કરનાર સ્પેશયલ ટ્રીટમેન્ટ

હરસ મસાના સ્પેશિયાલીસ્ટ,

ડા૦ અધ્યારૂ વૈદ.

સાંકડી શેરી	કાલબાદેવી રોડ ભાંગવાડી નજીક દવાખાનું,
અમદાવાદ.	મુંબઈ

ભીખાજી કુંવરજી તવડીઆ,

ખોરાકીના જાણીતા વેપારી.

નવી બજાર પાસે-ધોબીતળાવ,

મુંબઇ

ભેટ આપવા લાયક

સેંટ-મઘમઘતા સાબુઓ-કોલન વોટર-પેંટટ મેડીસીન વીગેરે.

તદન ફ્રેશ સ્ટોક રાખવામાં આવે છે.

☞ જાત જાતની વીલાયતી બીશકીટોના બાક્ષો, તરેહવાર જેલી-જાંમ પેપરમીંટોની બાટલીઓ, બુલકાંઓને ખુશી કરવા ચોકલેટનાં બાક્ષો વીગેરે-વીગેરે.

ભાવો તદન કીફાયત.

ગોલડન પ્રીનસેસ હેર ઓઇલ.

☞ **આ હેર ઓઇલ** કાંઇ દેશી બનાવત નથી પણ ઇંગલીશ બનાવત છે-એનો ઉપયોગ ઘણાંએ કરે છે-બાલ વધારવામાં-પાકી જતા વાળને અટકાવવામાં એ ઉત્તમ તેલ છે.

જરૂર એક વાર વાપરી જુવો.

જે બાનુંઓએ તથા ગ્રહસ્થોએ **આ હેર ઓઇલ** વાપરયું છે-યા વાપરે છે તેઓ બીજાં તેલોને મુદલ હાથ લગાડતાં નથી.

Homœopathic Poor Dispensary.

LABORATORY AND DEPOT.

(OPENED BY FATHER MULLER S. J. IN 1880)

DIRECT IMPORTERS OF:

Homœopathic Medicines Schuessler's Tissue Remedies Luyties and other Specialities Medical Books etc. etc.

Sole Manufacture and Depot for:

Father Muller's Soleri Bellotti New Specific Remedies.

AGENTS FOR:

Luyties' Pharmacal Co., Walker Pharmacal Co. & Manola Co., St. Louis, Mo. U. S. A.
Dr. W. Schwabe's Homœopathische Central Apotheke, Leipzig.

Medical Advice and Prescriptions given gratis On receipt of 1 anna stamp for reply.

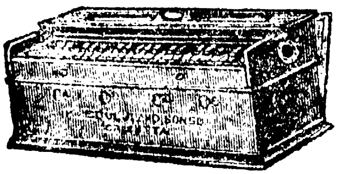

N. B. The profits are devoted towards the maintenance of "Father Muller's Charitable Institution." The Institutions embrace a Leper Asylum, a Plague & Cholera Camp, two Hospitals and an Out-patients' Department. Donations are thankfully accepted.

ADDRESS:
The Rev. Director
Homœopathic Poor Dispensary
P. O. Kankanady, South India.
TELEGRAMS:
"Specific" Mangalore.

જો તમારે ટકાઉ અને સુરીલું હાથનું હારમોનીયમ વાપરવું હોય તો અમારા કારખાનાંમાં બનાવેલાજ વાપરશો જે તમને સંપૂર્ણ સંતોષ આપશે. કલકત્તાનો પુષ્કળ બજારૂ માલ મુંબઇ ઘસડાઇ જાય છે તે માલ ખરીદી તમારા પૈસાની બરબાદી કરશો નહીં.

ભાવો નીચે મુજબ છે:-

અમેરીકન એકસેટ રીડસ	ચાર સ્ટોપ		ત્રણ	સપ્તક	રૂ.	૩૦
,, ડબલ	,,	પાંચ	,,	,,	રૂ.	૪૦
,,	,,	,, ઓરગન		,,	રૂ.	૬૦
,,	,,	,,	,, સાડાત્રણ	,,	રૂ.	૭૦
ફ્રેન્ચ એસ્ટીવ ડબલ રીડસ			ત્રણ	,,	રૂ.	૮૫
,,	,,	,, સ્ટીક એક્ષન	સાડાત્રણ	,,	રૂ.	૧૦૦

એ ઉપરાંત ત્રણ અને ચાર સેટ ફ્રેન્ચ રીડસ સ્ટીક એક્ષનના તથા ફોલ્ડીંગ તથા બોક્ષ ફોલ્ડીંગ કે જે હાથે તથા પગે પણ વજાડી શકાય છે તેવા રૂ. ૪૦૦ સુધી મળશે.

કે. એદલજી એન્ડ સન્સ,

૫ ધરમતલા સ્ટ્રીટ—કલકતા.

CHEAP COAL.

If you wish to buy cheap reliable and steady burning coal for Mills, Factories and Presses obtain the same from Ballarpur, Sasti and Ghugus Collieries.

Apply to:-

THE GENERAL MANAGER,

BALLARPUR, SASTI & GHUGUS COLLIERIES

BALLARPUR, C. P.

ખુશબખ્તીની ખબર !

લગન–નવજોત–વગેરે શુભ અવસર માટે ખુદ આસ્ત્રીયાનું

અસલ જરમન સીલવર લડાઇ પછી હવે પાછું

આવવા માંડયું છે.

આ માલ વાપરવામાં હંમેશ રૂપાં જેવા સફેદ અને ચલકતો રહે છે

———(०)———

આ અસલ જરમન સીલવરનાં ઘણાંજ શંકડાં
ઘાટના તરેહવાર વાંસણો
ગામ કરતાં કીફાયત ભાવે અમારે ત્યાંથી મલશે.

ખુશબખ્તીના હીંગાંમ માટે ફેનસી ચીનાઇ રૂપાંકાંમ
તેમજ
અશો ફરેોહારોના પવીત્ર દીવસો માટે ચોખી ચાંદીના ટચ કરેલાં
માંગો તેવાં ઘટમદાર વાંસણોનો મોટો સ્ટોક
હંમેશ તૈયાર રહે છે.

દરેક ચીજના ભાવ ઘણાજ કીફાયત.

રતનજી જંહાંગીર,

જુના જાણીતા વેપારી,

બજાર ગેટ, કોટ,—મુંબઇ.

મીલ જીન એંડ રેલ્વે

સ્ટોર સપલાયરશ

સર્વે જાતના પાઇપો

તેમજ

કાસ્ટ આયરન

પાઇપો

અને

તેને લગતાં

ફીટીંગશ મોટા

સ્ટોકમાં રાખ્યે છે.

કાતીમભાઇ ગુલામહુસેન એન્ડ બ્રધર્સ,

નં. ૧૧૬ ૧૨૧ નાગદેવી સ્ટ્રીટ, મુંબઈ.

TELEGRAPHIC ADDRESS—**FITTING BOMBAY.**

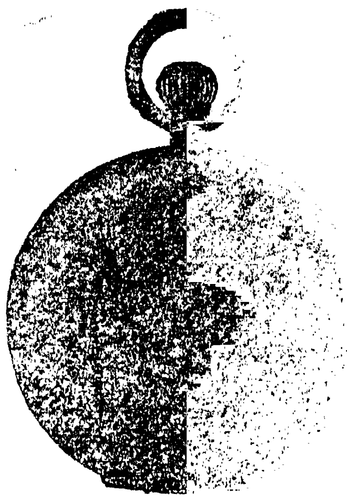
Telephone No. 752.

ગ્રહસ્થો માટે ઉત્તમ જાતના ઘડીયાલો.

એકસેલસીયર.

ચાવી વગરનાં લીવરવાલાં ઉતમ બનાવતના ઘડીયાલો
૭ વરસની જામીનગીરી આપવામાં આવે છે.

ખરાં રૂપાંનાં
કોટલામાં
ઓપનફેસ રૂ. ૯૦
હાફ હનટીંગ રૂ. ૧૦૫

૧૮ કેરેટ સોનાના
કોટલામાં
ઓપન ફેસ રૂ. ૪૨૦
હનટીંગ રૂ. ૫૨૫
હાફ હનટીંગ રૂ. ૫૩૦

બાનુઓને માટે નાની સાઇઝના ઉપલા ઘડીયાલો
બનાવવામાં આવ્યાં છે.
૧૮ કેરેટ સોનાના કોટલામાં
ઓપન ફેસ રૂ. ૨૬૦, હનટીંગ રૂ. ૩૨૫, હાફ હનટીંગ રૂ. ૩૩૦.
રોકડે અથવા વેલ્યુપેએબલ પોસ્ટથી મોકલવામાં આવશે.
જુદી જુદી જાતનાં અને ભાવોનાં ઘડીયાલો માટે ચીત્રો સાથનાં પ્રાઈસ લીસ્ટ જુવો.
મોટાં ઘડીયાલો અને સોના રૂપાનાં દાગીના માટે ખાસ તઇયાર કરેલાં લીસ્ટ જુવો.

વેસ્ટ એન્ડ વોચ કંપની,

મુંબઈ અને કલકત્તા.

ગોદરેજના સાબુ

શુદ્ધ તેલના—જરાએ ચરબી વીનાના

સરકારી રસાયણીની સરટીફીકેટ તા૦ ૨૬ મી સપટેમબર ૧૯૧૪

ગોદરેજનો નાહવાનો સાબુ મેં બારીકીથી તપાસી જોયો છે અને મારા મત મુજબ એ સાબુ બહુ ઉંચી જાતનો છે અને સારા સાબુમાં જે જે ગુણ જોઈએ તે બધા એમાં છે.

એ સાબુ ફકત શુધ્ધ તેલનો બનેલો છે, ફીણ બહુ વળે છે, ટકવામાં ઘણો સારો છે અને નાજુક ચામડી માટે પુરતો લાયક છે.

લી૦ મેજર ડીકીનસન, આઈ. એમ. એસ.,
ગવરમેંટ એનેલાઇઝર.

ઉપલી સરટીફીકેટની તારીખ જોતાં વાંચનાર સમજી શકશે કે ફકત સાબુ વેચવાની ગોદરેજની મતલબ હતે તો સાત વરસ ઉપર વેચવા માંડતે. મુંબઇમાં હજારોને ખબર છે કે ગોદરેજ પોતાનો સાબુ સંપુરણ બનાવવા માટે ઘણા વરસથી મહેનત કરે છે. રસાયણીની ઉંચી સરટીફીકેટ છતાં પોતાના સાબુ સકમાં કાએમ હોવાની ગોદરેજની પાકી ખાતરી નહી થયલી હોવાથી ઉતાવળે બજારમાં નહીં મેળતાં સાત સાત વરસ મોટે ખરચે ગોદરેજે મહેનત ચાલુ રાખી અને હાલમાં વેચવા માંડયો છે તે એવી ખાતરી થવાથી કે એટલા ઉતમ પરદેશી સાબુ હીંદુસ્તાનમાં જુજ જ આવે છે અને ત્રણ ગોટીનો બાકસ ત્રણથી ચાર રૂપીએ વેચાય છે.

યુરોપમાં તેલની પેદાસ નહીં જેવી હોય છે. ત્યાંના સાબુ મોટે ભાગે ચરબીના હોય છે. ત્યાંના દેશોમાં સારાં ઢોરોની ચરબી ખોરાક તરીકે વપરાય છે. એવી ચરબી તેલ સાથે મેળવીને માખણને બદલે વાપરવામાં આવે છે.

ત્યાંના સાબુમાં જે ચરબી વપરાય છે તે મોટે ભાગે રોગવાલાં મરેલાં ઢોરની હોય છે. એવી ચરબી ત્યાં બહુ સસ્તી મળે છે છતાં સસ્તી કીમતે વેચવા માટે સાબુમાં ખાંડ, આટો, ખારો અને માટી જેવી ચીજો ભેળવવામાં આવે છે.

આવી વસ્તુઓ જાણીતે નામે વેચાતા યુરોપીયન સાબુઓમાં પણ હોય છે. જેઓ યુરોપ ગયા છે તેઓ જાણે છે કે એકજ મેકરના ત્યાં વેચાતા અને આ દેશમાં આવે છે તે માલમાં મોટો ફેર હોય છે. સાબુ તેમજ બીજો માલ બનાવનારાઓ હીંદુસ્થાન માટે ખાસ હલકો માલ બનાવે છે એ ઘણા વેપારીઓ જાણે છે.

ગોદરેજના સાબુમાં કોઇપણ જાતનો જરાએ ભેળ ન હોવાથી ટકવામાં યુરોપીયન સાબુઓથી બહુ વધી જાય છે.

ગોદરેજના સાબુ લંડનના કેટલાક દુકાનદારોએ જોયા છે અને હીંદુસ્તાનની બનાવટ છતાં અહીંથી લગભગ બેવડી કીમતે ત્યાં વેચી શકાય એવો તેઓનો અભીપ્રાય છે.

કારખાનું—સાંકલી સ્ટ્રીટ, ભાયખલા,

મુંબઇ.

Printed by Sorabji Muncherji Jagosh at the Bombay Vartman Press, No. 462, Mr. Rustomji D. Bilimoria's Bungalow, Proctor Rd., Grant Road, Bombay, and edited & published by Sorabji & Hormasji Muncherji Jagosh from White House, near Fire Brigade Station, Chinchpoogly & Daver House, Lamington Road, Grant Road, respectively Bombay.